Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ Ересек «Бәйтерек»

Балалардың жасы 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі :01.09 – 02.09.2022ж

Күнтәртібіниңүлгісі	Бейсенбі	Жұма
Балалардықабылдау	*Балаларды дене тазалығын тексеріп қабылдау. Көңіл - күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.*	*Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы: Балалардың көңіл - күйлеріне назар аударып, қызуын өлшеп қабылдау.. Жағымды жағдай орнату.*
Ата-аналарменәңгімелесу, кеңесберу	*Балалардың денсаулығы, көңіл- күйі туралы ата-анамен әңгіме жүргізу.*	*отбасы дәстүрлері туралы жеке әңгімелесу*
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	***Картотеа № 4*** ***«Балабақша»*** ***Мақсаты:*** *балабақша қызыметкерлерін және оларға қажетті құралдардыдұрыс атап, ажырата білуге үйрету.*	***Картотека № 5*** ***«Телефон»*** ***Мақсаты****: естіген сөзді екінші балаға бұлжытпай жеткізуге дағдыландыру, диалогты.Сөйлеуді жетілдіру арқылы сөздік қорын молайту.*
	коммуникативтік дағдыларды дамыту	
Таңертенгіжаттығу	***Қыркүйек айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*** *Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты:*** *Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау*	***Қыркүйек айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*** *Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты:*** *Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау*
Таңғыас	***Ойын- жаттығу «Таза қолдар».*** *Балаларға ас ішуге көмектесу, қасықты дұрыс ұстауға дағдыландыру, ұқыпты ішуге тәрбиелеу.* *Астан кейін беті-қолын жуып, сүртінуге дағдыландыру, тазалыққа баулу*	***Ойын- жаттығу Сылдырлайды мөлдір су,*** ***Мөлдір суға қолыңды жу.*** ***Жуынсаңсаң сен әрдайым,*** ***Таза бетің, маңдайың.*** *Тамақ ішу мәдениетін, үстелде отыру, тамақтану, асхана құралдарын дұрыс ұстау мәдениетін қалыптастыру және сақтау* *Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.* *Тәтті тамақ жейміз, Рақмет аспаз дейміз.*
Ұйымдастырылғаніс-әрекетке дайындық	***ҰІӘ өтілу барысына қажет құралдарды, көрнекіліктер дайындау.*** ***Көңілді шеңбер***	***ҰІӘ өтілу барысына балалармен дайындық*** *Аспан ашық , көгілдір,* *Күн шуағын төгіп тұр*

	Шаттанамын, күлемін, *Бақытты боп жүремін.* *Қатар тұрар шеңберде* *Досым көбін білемін*	*Қол ұстасқан біздерді* *Тереземнен көріп тұр* ***Дид ойын: «Я, жоқ»*** ***Шарты:*** *Балаларға қарым-қатынасты ойын арқылы түсіндіру.*
Білімберуұйымыныңкестесібойыншаұйымдастырылғаніс-әрекет	***Музыка Музыка жетекшісінің жоспары бойынша.Қызығушылықты ояту.*** ***Ғажайып сәт*** ***С.Д. Балабақша туралы, достық қарым-қатынас туралы берілген сұрақтарды түсіну, оларға жауап беру;*** *- журналист-тілшінің қонаққа келу.* *Тілшімен амандасу* *Педагог:* *Тілші сендер туралы мақала жазбақшы. Сондықтан да сендердің әрқайсыларың туралы жақынырақ білгісі келеді. Сонымен бүгін біз өзіміз туралы- аты-жөніміз кім, біз қайда келдік, нені жақсы көреміз, нені ұнатамыз, немен шұғылданамыз, солар туралы айтамыз.* ***Сергіту сәті*** ***Екі аяқпен жүремін,*** ***Екі көзбен көремін.*** ***Екі қолым бар менің,*** ***Құлағымда екеу, білемін.*** *Музыкалық әуенімен қимылдар* ***Ғажайып сәт*** ***Телефон шырылдау. Аудио.*** ***Тілші:****Құрметті балалар мен ұмытып кеткем, маған сіздердің топтарыңда қандай бөлмелер бар екені керек болып тұр. Маған суретке түсіріп жіберіңдерші.Тез арада керек.* ***Ойын: «Тілшіге көмектесейік»*** ***Қ.О.Балабақшада даму экскурсиясы.Топ бөлмесіне саяхат Жуынатын бөлмеге саяхат. Ой қозғау.*** *Бұл жер не үшін керек? Сабын, сүлгі, судың өз ерекшеліктерін айту. ?Суды ұқыпты пайдалану деген не, краннан ағызып көрсету. Қатты ағызсақ не болады, өз мөлшерінде ағызып көрсету.Сабын мен судың денсаулыққа қандай пайдасы бар? Сусыз өмір сүре аламыз ба?* *Ендеше су туралы тақпақ айтайық.* *Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолың жу* *Жуынсаң сен әрдайым аппақ бетің маңдайың.* *Тазалықтың досы, су дегенің осы.*	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Психологиялық жаттығу. «Күлкі сыйла»*** *Мен сенің досыңмын, ал сен менің досымсың.* *Қолды мықтап ұстайық* *Күлкіден мейрім шашайық* *- Жарайсыңдар, Бір-бірімізге күлкі сыйладық.* ***Қызығушылықты ояту*** *балалардың назарын қорапқа аудару.* *- Балалар, қараңдаршы, бұл не?* *Қораптың бетіндегі хатты оқу. Салеметсіздер ме балалар, бұл қорптың ішінде сіздерге арналған тосын сый бар. Оны сіздерге сыйлыққа беріп жібердім. Бірақ оны ойланып табу керексіздер.* ***Білім ханшайымы .*** *Қораптыашып, үйдің макетін құрастыру.* ***(топтық жұмыс).*** ***Сұрақ-жауап. Үйді құрастыруда қандай пішіндер қолданылды?*** *Үйдің қабырғасы қандай пішін, төбесіндегі пішін қандай, есік терезесіндегі пішіндерді атаймыз* ***Бұл қандай үй екен?*** *Ендеше музыка арқылы бұл қандай үй екенін білеміз* ***Музыка: «Біздің балабақша» (Б.Қыдырбаева, М. Әлімбаев)*** *Міндеті: Балаларды достыққа, бірлікке, татулыққа шақыру. Көңілді әуен арқылы көңіл күйді көтеру.* ***- Жарайсыңдар ,таптыңдар. Әрине, бұл біздің сүйікті балабақшамыз.*** *Балалар, қараңдаршы, біз балабақшада неге екені белгісіз осында жұмыс жасайтын жұмысшыларды көре алмай тұрмыз.Қане жақынырақ көру үшін менің жұмбағымның шешуін тауып, мына үйге жапсырамыз.* ***Ой қозғау. Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақтар сыры*** *Іш ауырса, тіс ауырса бізге дәрі береді,* *барлық бала, барлық ана оны жақсы көреді.* *Кім ол, ол қандай мамандық? Дұрыс.* ***Медбикенің суретін Балабақша макетіне жапсыру, атын атау.*** *Тәп-тәтті тамағы,астардың маманы. Дұрыс. Аспазшыны балабақша макетіне жапсыру.* *Күлімдеп бізді қарсы алған, Анамыздай мейрімімен*

	Әңгіме: «Топтағы менің сүйікті бұрышым» ***Тәжірибе бұрышы «Біз кішкентай ғалымдармыз»*** ***Мақсаты: балаларды судың бір қасиетімен таныстыру.*** ***Құрал-жабдықтар: Стакан, су.*** ***Тәжірибе:*** *Балаларға екі шыныаяқ беріңіз - біреуі суы бар, екіншісі бос - суды бірінен екіншісіне мұқият құюын сұраңыз. Су құйылып жатыр ма? Неліктен? Өйткені ол сұйық. Егер су сұйық болмаса, өзендер мен бұлақтарда ағып кетпес еді, кранан ағып кетпес еді.* *Балалар «сұйықтықтың» не екенін жақсы түсіну үшін .Егер желе ағып жатса, оны шыныдан шыныға құйып аламыз, біз оны сұйық деп айтамыз. Су сұйық және ағып кетуі мүмкін болғандықтан оны сұйық деп атайды.* ***Қорытынды: су сұйық, ол ағып кетуі мүмкін.*** ***Жатын бөлмеге саяхат. Ой дамыту. Сұрақ- жауап.*** *Бөлмеде не көріп тұрмыз? Олар не үшін керек? Біз не үшін демаламыз? Бөлмедегі кроваттың пішіні неге ұқсайды? Түсі қандай? Бұл бөлме қандай бөлме деп аталады?* ***«Балабақшаға арналған жиһаз» модельдеу.*** *Бес - қолымда бес саусақ,* *Іске даяр тұр самсап.* *Тас қамалды бұзамыз,* *Жұдырықтай бір болсақ* ***Киім шешетін бөлмеге саяхат. Ой қозғау.*** *Бұл жер қандай бөлме? Қандай заттар орналасқан?Өз киім шешетін шкафыңды басқалардан қалай ажыратасың? Шкафтардың пішіні неге ұқсайды?Түсі қандай? Шкафты қалай таза ұстау керек?* ***Ойын «: «Жиһазды құрастырамыз»*** ***Құралдар: Әр балаға қиынды жиһаз суреттері.*** *Жалғыз саусақ тіпті де,* *Ұстай алмас жіпті де,* *Екі саусақ бірікті:* *Ине қолға ілікті.* *Үш саусағым орамды,* *Жүгіртеді қаламды....* *Өнерлі екен саусақ:* *Қала салсақ, жол саусақ* *Шарты: Тақтада жиһаздардың жарты бөлігі көрінбейді , сол жиһаздың бөлігін тауып көрсетіп құрастыру.* ***Қортынды.***	*барлығын бізге үйреткен.* *Ол кім? Тәрбиеші апай. Суретін тауып жапсырамыз.* ***Тосын сәт. Аудио дыбыс. Тыңдайықшы бір дауыстар есітіліп жатыр. Дид ойын: «Сөйлеп тұрған кім?»*** *Балалар қандай мамандық иесі сөйлеп тұрғанын анықтайықшы:* *1)Балмұздақ сатамын!Балмұздақ! Бұл кім? Сатушы.* *2)Жүріңіз қай жаққа апарып тастайын? Бұл кім? Жүргізуші?* *3) Шашыңызды қандай үлгіде қиып берейін? Бұл кім? Балабақшада жұмыс жасай ма?* *4) Мен бәріне тазалықтан көмектесемін! Бұл кім ? Көмекші апай?, кір жуатын апай. Керек па балабақшаға, онда суретін тауып балабақшаға ілеміз* *5)Қалағым бар қолымда, әсем үйлер саламын. Кім бұл? Құрлысшы. Жарайсыңдар. Бұларды бір сөзбен кімдер деп атаймыз?* ***6) Көңілді музыка даусы.*** *Ой балалар бұл кім болды екен? Әрине ән үйретіп, би билететін апайымыз. Суретін үйге жапсыру.* ***Осы көңілді музыкамен серігіп алайық.Сергіту сәті. «Көңілді күн»*** *Енді мына әсем үйімізге жапсырған суреттегі мамандықтарды атаймыз.Атау. Осы балабақшаның ішіне, сыртына, бізге жауап беретін басшымыз бар . Оның аты.....* ***Ой дамыту. Балаларды топқа бөлу. Дид ойын: «Әр мамандықтың құралын тап»*** ***Шарты:*** *Кір қыстырғышпен әр мамандықтың затын өз тұсына қыстыру.Сұрақ -жауап. Өз ойларын айту.* ***Сюжеттік рольдік ойын: «Мамандықтар»*** ***Шарты: Әр баланың қалауы бойынша.*** ***Дамытушы ортамен жұмыс.*** ***Бақылау.***

	-Жиһаздың қандай түрлері бар екен? *-Жиһаздар неден жасалады?* *-Жиһаздарды қайда орналастырдық?* *-Қандай бөлмелердің жиһазын таңдадық?* *-Ас бөлмесінің жиһазының түрлерін атандар?* *-Жатын бөлмеге жиһазының түрлерін атандар?* *-Қонақ бөлмеге қандай жиһаздар қойылады?*	
Серуенгедайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету.* *Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Жүйелі киініп серуенге шығу .* *Ойын жаттығу: «Кім дұрыс киінеді»* *Мақсаты: ұқыптылыққа тәрбиелеу*
Серуен	***Картотека №1Бақылау: Күнді бақылау.*** ***Мақсаты:*** *Күн көзінің жарығын күннен тараған сәуле (жарық) оның бүкіл табиғат үшін пайдалы да қажеттілігін ашу.*	***Картотека №9*** ***Бақылау: Аула сыпырушының еңбегін бақылау.*** ***Мақсаты:*** *Балаларға аула сыпырушы еңбегі туралы айтып білімдерін кеңейту.*
Серуенненоралу	*Гигиеналық шаралар. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*	*Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.* *Ойын- жаттығу Сырттан келіп үнемі,* *Сабынмен қол жуамыз,* *Таза болды мұнтаздай,* *Тағамға қол созамыз.*
Түскіас	*Дастархан басында сөйлемей отырып, тамақтануға, қасықты оң қолға ұстау туралы, тамақтағы витаминдердің пайдасы жайлы түсіндіру.*	***Ойын- жаттығу*** *:* *Ас ішер кезде,* *Сөйлемейміз, күлмейміз* *Астан басқа өзгені Ойламаймыз білмейміз.* ***Сиқырлы сөз: "Астарыңыз дәмді болсын!"***
Күндізгіұйқы	*Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау. Жәй музыка қою.*	*Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау. Жәй музыка қою.*
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтырушаралар ы	***№51. Ояну*** *Оянайық балалар* *Маған тезірек қарандар* *Шапалақты ұрайық* *Орнымыздан тұрайық.*	***№61. Ояну*** *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шыныгып бір алайық.*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан *(Картотека қосымша тігілген)*	
Бесінас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру*	***Ойын- жаттығу*** *:* *Ас ішерде бәріміз,,* *Сөйлемейміз, күлмейміз* *Астан басқа өзгені, Ойламаймыз білмейміз.* ***Сиқырлы сөз: "Астарыңыз дәмді болсын!"***
Балалардың дербес	*Нұрсұлтан Әлімқұловтың* ***«Ойыншықтар»***	***Мамандықтар.Серік Әкірамұлы***

әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеуәрекеті,кітаптарқар ау және тағы басқаәрекеттер)	***Шеңберде.*** ***Өлең оқу. «Ойыншықтар» Н. Әлімқұлов.*** *Біздерде бар қуыршақ,* *Бұзау қозы құлыншақ* *Ойыншықтар тыңдайды,* *Емес олар ұрыншақ.* *Қуыршақтар ұйықтайды,* *Айтқанымнан шықпайды* *Бұзау, қозы, құлыншақ,* *Маған қабақ шытпайды.* *Өлең не туралы айтылған?* ***Миға шабул*** *Сұрақ- жауап.* *Ойыншықтар неден жасалады?* *Қандай ойыншықтар тез сынады?* *Қандай ойыншықтар ауыр болады?* *Қандай ойыншықтар жеңіл болады?*	***Теміржолшы атам да,*** *Шығады алыс сапарға.* ***Сәнді киім тігетін,*** *Тігінші ғой апам да.* ***Әкем құрылыс салады,*** *Көркейтеді қаланы.* ***Анам менің ұстаз ғой,*** *Оқытқан бар баланы.* ***Пайдасы көп елге оның,*** *Салады ағам ел жолын.* ***Әпкем менің дәрігер,*** *Жасайтұғын ем-домын.* ***Білікті ғой бар маман,*** *Ұшқыш та бар самғаған.* ***Инженер мен заңгер бар,*** *Елге еңбегін арнаған.* ***Болашаққа жол алдым***
Балалармен жеке жұмыс	Нусупхан Музаффарға тілдегі барлық дыбыстарды анық айтуға дағдыландыру	Қуандық Әміржанға балаларға арналған музыкалық әсбаптарды ажыратып айтуға қалыптастыру. ***Суретпен жұмыс.*** *-Мамандық дегеніміз не?* *-Мынау қай мамандық иесі.* *-Ол не істеп жатыр?* *-Ол мамандық иесінің бізге қандай пайдасы бар?* *-Олардың атқаратын қызметі не?* ***Дид ойын: «Өз затын тауып бер»***
Серуенгедайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киюін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Жүйелі киініп серуенге шығу .* *Ойын жаттығу: «Кім дұрыс киінеді»* *Мақсаты: ұқыптылыққа тәрбиелеу*
Серуен	***Картотека №1Бақылау: Күнді бақылау.*** ***Мақсаты:*** *Күн көзінің жарығын күннен тараған сәуле (жарық) оның бүкіл табиғат үшін пайдалы да қажеттілігін ашу.*	***Картотека №9*** ***Бақылау: Аула сыпырушының еңбегін бақылау.*** ***Мақсаты:*** *Балаларға аула сыпырушы еңбегі туралы айтып білімдерін кеңейту.*
	Таңғы серуен кешенін бекіту	
Балалардыңүйгеқайтуы	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескертті.*	*Балалардың ауа-райына сәйкес киіндіру туралы, балалардың тазалықтары жайлы әңгімелеу.* *Балалардың сұранып үйге қайтуы*

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білімберуұйымы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: Ересек «Бәйтерек»

Балалардың жасы: 4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі :05.09 – 09.09.2022ж

Күнтәртібіниңүлгісі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балалардықабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналарменәңгімелесу, кеңесберу	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	***Картотека №2*** ***Дид ойын: «Тәрелкесіне қарай кесесін таңда»*** *Мақсаты: Түстерді айырып, топтай алады.*	***Картотека №3*** ***Дид ойын: «Жыл мезгілдері»*** *Мақсаты: Балалар жыл мезгідері туралы және мезгілдерінің атауларын (қыс, көктем, жаз, күз)атай алады.*	***Картотека № 4*** ***Дид ойын: «Заттық фриздер»*** *Мақсаты: Заттарды көріп сипаттау арқылы қоршаған орта жайлы өз ойын айта алады.*	***Картотека №7*** ***Дид ойын: «Нан дастарханға қалай келеді?»*** *Мақсаты: Бидайды қалай өсіру және одан нанды қалай жасау жөнінде айта отырып, дикаңшылардың еңбегін құрметтеуді біледі.*	***Картотека №9*** ***Дид ойын: «Үй жануарлары»*** *Мақсаты: Балалар үй жануарлары мен төлдерін ажыра біледі. олардың қимылын, қалай дыбыстайтынын және дене мүшелерін айта алады.*
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан.				
Таңертенгіжаттығу	*Қыркүйек айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғыас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылғаніс-әрекетке дайындық	*Достар бірге жүреміз* *Бірге ойнап күлеміз* *Бірге балық аулаймыз* *Міне біздер қандаймыз*	*Жарық болсын күніміз* *Жарқын болсын үніміз* *Елін сүйіп ер жетер* *Біз болашақ гүліміз*	*Күнмен бірге тұрамыз ,* *Құспен бірге ән саламыз* *Қайырлы таң! Ашық күн!* *Көңілді біз баламыз.*	*Шақырамын сендерді* *Жолдастарым кел бері* *Толтырайық шаттыққа,* *Дөнгеленгеншеңберді.* .	*Қолалысып, қәне, біз,* *Достасайықбәріміз.* *Айтарым бар сендерге,* *Тез тұрыңдаршеңберге.* *Қандайжақсыбіртұру,* *Достармененбіржүру!* *Қандайжақсыдос болу!*
Білімберуұйымының қкестесібойыншаұйымдастырылған іс-әрекет	***Қызығушылықты ояту*** ***Аудио:*** *Тыңдаңыздар, тыңдаңыздар, жаттығудан қалмаңыздар, сіздерді өсіріп, күш беретін денсаулықты сақтаңыздар. Ой балалар бұл*	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Музыка.*** ***Музыка жетекшісінің***	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Сылдырмақ үні.***	***Музыка.*** ***Музыка жетекшісінің жоспары бойынша.*** ***Қазақ тілі*** ***Қазақ тілі жоспары***	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Қызығушылықты ояту.*** ***Ғажайыптар әлемі***

	кім айтып тұрған? Бұл ақпарат жүргізушілер тілшілер ғой. Ендеше спорт залға барайық. ***Тәрбиеші көмекшісінің даусы.*** *Маған кім көмектеседі. Тігіншіге хабарласу керек болып тұр. Тәрбиеші: Балалар біздің апайымыз неге көмек сұрап жатыр екен, сұрайықшы. Көмекші апай: Менің ыдыс жуғанда киетін алжапқышым көнерді, енді маған жаңа алжапқыш керек. Балалар апайға алжапқыш жасап береміз бе? (жапсыру)* ***Дид ойын: «Сыйлық»*** ***Тәрбиеші:*** *Біз алжапқышты дайындап жапсырдық, енді апайымыз тігіншіге апарып оны тіктіріп алсын Жасаған жұмысты корзинаға салып көмекші апайға беру. (Нәтижесін көрсету, шынайы түрде тіктіру)* ***Сергіту сәті: Музыка әуенімен.*** ***Тақпақ «Тігінші»*** ***Автор: Мылтықбай Ерімбетов*** *Түрлі-түрлі матаны, Көйлек етіп жатады. Барлық адам біледі, Киім тіккіш апаны. Жіптің – қызыл, ағы бар, Жасыл, көгі тағы бар. Бір көйлектің өзінен, Түрлі өрнек табылар.* ***Дид ойын: «Суреттер сөйлейді»*** *мамандықтар туралы фото альбомдар қарау.* ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** *Тосын сәт: Аудио дыбыс. Ой, ой, ой, енді не істеймін,*	***жоспары бойынша.*** ***Қызығушылықты ояту*** *Көңілді әуен бұрышынан көңілді музыка. Ой балалар бізді көңілді әуен бұрышы шақырып жатыр, билеп бару.* ***Сұрақ-жауап.*** *Көңілді әндер айтқанда қандай көңіл-күйде боламыз.Біз балабақшада не туралы әндерді үйрендік. Ойыншықтар, Балабақша. Біз көп достарды қайдан табамыз.Балабақшадан. Ендеше достар туралы ән үйренейік.* ***Ән айту: «Достасайық бәріміз». сөзі мен муз. жазған Т. Бейсембек. Қортынды: Миға шабул*** *Дид ойын: «Кім тапқыр?»* ***Жұмбақ жасыру*** *Диқанның тұқымын Шашпай тек кетпейді Қарны тоқ, қайғысы жоқ Мысық қуса жетпейді.* ***Тышқан*** *2.Тауықтар қорқып жасқанған Құлағы артық басқа аңнан.* ***Түлкі*** *3.Орғыған қорқақ, көзі қыли Қыспен жазда екі түрлі тон киеді.* ***Қоян*** ***Тосын сәт. Аудио дыбыс.*** *Аю, бақа,қасқырдың даусы жазылған аудиодан сұрақ-жауап.* ***Ой қозғау.*** *- Балалар бұл жануарлар қай ертегі түрлерінде кездеседі?*	***Шеңберге шақыру.*** *«Әдемі жүрекшелер» (қызыл қағаздан қиылған) Бір-бірімізге жүрек жылуымызды сыйлаймыз* ***Қызығушылықты ояту.*** ***Өлең оқу. «Ойыншықтар» Н. Әлімқұлов.*** *Біздерде бар қуыршақ, Бұзау қозы құлыншақ Ойыншықтар тыңдайды, Емес олар ұрыншақ. Қуыршақтар ұйықтайды, Айтқанымнан шықпайды Бұзау, қозы, құлыншақ, Маған қабақ шытпайды. Өлең не туралы айтылған?* ***Менің сүйікті бұрышым. Сұрақ-*** ***Ой қозғау.*** ***Топқа бөлу.*** ***1-топ. Дьенеш блоктарымен жұмыс. Дидактикалық ойын: «Кім жылда?»*** ***Шарты:****Блоктардан ойыншықтар құрастыру.* ***2-топ. Миға шабул*** *Сұрақ- жауап. Ойыншықтар неден жасалады? Қандай ойыншықтар тез сынады? Қандай ойыншықтар ауыр болады? Қандай ойыншықтар жеңіл болады? Сыни ойлау арқылы жауап* ***3- топ. Шығармашылық топ. Дид ойын: «Қандай түс?»*** *Шарты: Берілген ойыншықтарды бояу.*	***бойынша Қызығушылықты ояту. Қуаныш смайлктерін балаларға таратып беру.*** *Балалар сендерге көңілді болған ұнай ма? Ендеше бүгін бізде ерекше күн болмақ, себебі бізге ертегілер елінен сиқырлы поезд Желаяқ келе жатыр екен.* ***Ой қозғау.*** *Мынау не? - Балалар әтештен сұраңдаршы неге ол көңілсіз? Кім оны өкпелетті, ренжіткенін білейік. Әтеш: - Сәлеметсіңдер ме балалар, Балалар бірінші мынау мен туралы ертегіні көріп, мен туралы әңгімені тыңдасаңдар, барлығы түсінікті болады, сұрақтарыңның жауабы сол жерден табасыңдар.* ***Әтеш және бояулар ертегісі*** ***Тосын сәт.Аудио. телефон шырылдау.*** *- Саламатсыңдар ма балалар! Біз сендерге көмектесу үшін хабарласып отырмыз. Зұлым сиқыршы себетті сиқырлап қойды, егер балалар себеттегі берілген тапсырмаларды, дұрыс орындасаңдар себеттің сиқыры кетіп түрлі түсті бояулар пайда болады сонда ғана әтешке көмектесе аласыңдар. Балалар орындаймыз ба? 1-тапсырма*	***бізге сыйлық дайындап қойыпты..*** *сыйлықты тауып көрейік.* ***Түстер бойынша топтарға бөлу.*** ***Дид ойын: «Өз түсіңді тап»*** ***Шарты:*** *Түстерді тапдап алады. Төрт түсті топтарға бөлінген балалар бөлмені аралап жүріп, өздерінің қолдарындағы дөңгелектің түсіне байланысты жасырылған конвертті тауып алып, ішінде не (барын байқайды. Жасырылған конверттің ішінен әдептілікке (байланысты мазмұнды суреттер шығады.* ***2 суретпен жұмыс.*** *Екінші суреттен табиғат аясында ағаштарға су құйып, гүлдердің түбін қопсытып жатқан бір топ балаларды көріп тұрмыз. Балаларға бірлесіп жұмыс істеген ұнаған сияқты. Олар өте көңілді. Біз де осы балалар сияқты айналамызға, табиғатқа қамқорлық көрсете аламыз.* ***3 суретпен жұмыс*** *Бұл суреттен сүйіспеншілігі мол, бір-біріне ыстық ықыласпен, аялы*

	енді не істеймін, шашылып жатқан суреттерб бояул көрсету. Балалар бұл кім деп ойлайсыңдар? Дұрыс суретші. Суретшінің салып жатқан суреттері бір себептермен шашылып бөлініп қалыпты, жинауға көмектесейік ***Дид ойын: «Суретшіге көмек»*** ***Шарты:****Суретшінің шашылған суреттерін жинап құрастыру. Суреттерге ат қою.* ***Ой дамыту.*** *Балалар суретте не байқап тұрсыңдар.* *Суреттің екінші бөлігін суретші бояп үлгермеген Қане суретшіге тағыда көмек керек.* ***Аудио дыбыс:*** *Ой балалар не деген керемет балаларсыңдар, мен қатты уайымдадым, енді міне көңілдімін. Көгілдір экраннан көңілді суретшіні көрсету.* ***Шапалақ. Осы көтеріңкі көңіл күймен серуенге шығайық.***	*Ертегі қалай аталады? Жарайсыңдар балалар,* ***Үйшік ертегісі*** *Қызыл телпекпен қоштасу.* ***Сюжеттік рольдік ойын «Театр әлемі»*** *Ертегіні бет перде киіп сахналау.* ***Балалардың әрекеті.*** ***Бақылау.*** ***Топтық жұмыс*** ***«Менің сүйікті бұрышым»*** *Балалар бізде өзімізге арнап үлкен достық үйін құрастырайық.* ***Топтық жұмыс.*** *Енді осы құрастырған үйімізді сол бетке жапсырып іліп қояйық. Пішіндерді жапсыру.* ***Үйді іліп көрсету.*** ***Ситуациялық сұрақ:*** *Ой балалар біздің үйімізге бір нәрсе жетіспей тұр, не жетіспей тұр деп ойлайсыңдар.* *Әрине үйіміздің жан-жағы бос тұр.* ***Балдарды топқа бөлу.*** ***1-топ*** *үйдің төбесіне күн суретін салу.* ***2-топ*** *үйдің жан-жағына талдардың суретін салу,* ***3-топ*** *гүлдердің суретін салу.* ***Үйді ілу.Шапалақ қуану.***	***4-топ. Мнемотехникамен жұмыс.*** *-Мнемокесте арқылы ойыншықтарға сипаттама беру. Өз ойын айту.* ***«Бірлік шеңбері»*** ***Көркем сөз*** ***Қ. Мырзалиев.*** ***«Ойыншықтар»*** *Іші толған бөлменің,* *Ойыншығым мол менің.* *Босқа тізіп қоймайық,* *Келе ғой, дос ойнайық.* ***Сұрақ-жауап.*** *Ойыншықтар не үшін керек екен?* *Ойыншықтармен қалай ойнау керек?* ***Зерттеу бұрышы*** ***Тәжірибе: «Кішкентай ғалымдар»*** *Үлкендеу табақшаға су құйып, оған доптарды салу арқылы доптардың жеңіл екенін балаларға көрсетіп, түсінді* ***Сергіту сәті: Музыкамен Кім доп туралы тақпақ біледі?*** ***Доп туралы тақпақ жаттау.***	***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *– Суретте ең көп бейнеленген қандай зат?* *–Қандай заттар бір-бірден салынған?* *Мұнда қанша тауық бар?* *- Қанша балапандар бар?* *- Мына ағашта қанша алма?* *- Ал, мына ағашта қанша алма?* *Балаларды мадақтау.* ***2-тапсырма: Көп, аз ұғымы*** *Бірінші сөреде неше ойыншық бар? (біреу) Екінші сөреде неше доп көріп тұрмыз? (біреу) үшінші сөреде қанша машина бар екен? (көп) Үлкен машина қанша? (біреу) Ал кішкентай машиналар қанша екен? (көп)* ***3-тапсырма: Салыстыру.*** *Үлкен және кіші қуыршақтар арқылы салыстыру жұмыстарын жүргізу* *- Иә, дұрыс.* *Жарайсыңдар балалар*	*сезіммен қарап отырған дастарқан басындағы отбасы мүшелерін байқадық* ***4 суретпен жұмыс.*** ***«Мен де жақсы бала боламын»*** *Мақсаты: балаларды жағымды істерге жұмылдыру Мысалы:* *- Мен де атама орнынан тұруға көмектесемін.* *- Мен де інімменойыншықтармен бөлісемін.* *- Мен де үйдегі гүлге су құямын.* *- Мен де ата-анамның айтқанын тыңдаймын.* *- Мен де өз ойыншықтарымды шашпаймын.* ***Қортынды балаларды мадақтау***
Серуенгедайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				

Серуен	***Картотека №13*** ***Аула маңындағы көліктерді бақылау.*** ***Мақсаты:*** *Балаларға көліктер туралы , жүргізушілер туралы кең мағлұмат беру.*	***Картотека №14*** ***Ауа- райын бақылау*** ***Мақсаты:*** *Ауа- райының құбылысын бақылай отырып, күннің суыта бастағанын айтып түсіндіру, күз мезгілінің өзіне тән ерекшеліктерін көрсете сипаттау.*	***Картотека №17*** ***«Күз көрінісін бақылау»*** ***Мақсаты:*** *Күз ерекшеліктерін айыра білуге ; күннің салқындауы, жаңбырдың жиі жаууы, жапырақтардың сарғаюы, адамдардың жылы киінуі туралы түсінік қалыптастыру.*	***Картотека №11*** ***Күнді бақылау.*** ***Мақсаты:*** *Күн көзінің жарығын күннен тараған сәуле (жарық) оның бүкіл табиғат үшін пайдалы да қажеттілігін ашу.*	***Картотека №2*** ***Күзгі жапырақтарды бақылау.*** ***Мақсаты:*** *Жапырақтардың ағаштардан қалай түскенін бақылап, жапырақтардың айналаға қалай сән беріп тұрғанын әңгімелету*
Серуенненоралу	*Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.* *Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскіас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгіұйқы					
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтырушаралары	***№4 1. Ояну*** *Көзіміз ашылды* *Ұйқымыз басылды* *Дем алдық ұйықтадық* *Шаттанып ойнайық.*	***№5 1. Ояну*** *Оянайық балалар* *Маған тезірек қарандар* *Шапалақты ұрайық* *Орнымыздан тұрайық.*	***№3*** *Көзіміздізді ашайық* *Бойымызды жазайық* *Қолмен көзді ұқалап* *Созылып бір алайық.*	***№61. Ояну*** *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шынығып бір алайық.*	***№81. Ояту*** *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарайық* *Төсектен біз тарайық*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеуәрекеті ,кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	***Дидойын? «Сөйлемді жалға»*** ***Мақсаты:*** *адамның белгілі бір кәсібіне байланысты сөздер мен сөз тіркестерін пайдаланып сөйлемдерді аяқтай білуге дағдыландыру.* *Аспаз ... тазартады (балық, көкөністер, ыдыс-аяқтар ...)* *Кір жуушы ... (орамал, төсек-орын, халаттар ...) жуады.* *Тәрбиеші таңертең балалармен ... (жаттығулар жасайды, таңғы ас ішеді,*	***Көңілді шеңбер «Дос болайық бәріміз»*** *Армысың досым,* *Кел, маған қосыл.* *(Қолмен шақырады).* *Алақанға салып алақан,* *Шеңберге бірге тұрайық.* *(Қолдарын ұстайды).* *Жер шарындай айналып* *Әлемге жарық, ұқсайық.* *(Айналады).* *Қолымызды көтеріп,* *Күннің нұрын алайық.*	***Ой қозғау.*** *Бауырсаққа бірінші не кездеседі.* ***1. Қоян.*** *Қоянның тапсырмасы.* ***Дид ойын: «Ойыншықтар сөйлейді»*** *Ойыншықтарға сөйлем құрау.* ***2. Қасқар: Дид ойын: «Кім жылдам»Шарты:*** *Ойыншықтарды көрсеткенде олардың аттарын жылдам айту*	***Жұмбақтар сыры.*** ***Тәулік бөліктері.*** ***Дид ойын: «Бұл қай кезде болады»*** *Тәулік бөліктері туралы.* *Ұйқымыздан тұрамыз* *Беті-қолды жуамыз* *Әкемізге ереміз,* *Бақшамызға келеміз* *Бұл қай кез болады* *балалар? **(таңертең)*** *Сабақ оқып, ойын ойнап,* *Серуендеп қайтамын*	***Дид ойын: «Жасырынған пішіндер»*** *Ойын шарты: Суретке қарап,затттардың қай бөлігі қай пішінге ұқсайтынын табу керек.* ***Сызық арқылы түстерді қос.*** ***Жұмбақ жасыру.*** *1.Гүл ұшып гүлге қонады,*

	сабақ жүргізеді ...) *Қыста аулада сыпырушы ...* *(қар күректейді, аумақтарды тазартады, жолдарға құм себеді ...) т.б.* ***Дид ойын: «Кім тапқыр»*** ***Балаларды топқа бөлу*** ***1-топқа жұмбақ*** *Өскен шашты жаратпайтын,* *Қайшысы бар жалақтайтын.* ***(Шаштараз)*** ***2-топқа жұмбақ*** *Қалпағы ақ қарасаң,* *Дәрігер емес, бірақ ол.* *Дәм мәзірін қаласаң,* *Алға ұсынып тұрады ол.**(аспаз)*** *3-топқа жұмбақ* *Жол қозғалысы ережелерін біледі* *Оның досы бар – бағдаршам.* *Бағдаршаммен жүреді,* *Ережесін жаттаған* ***(Жүргізуші)*** *Әр топ өз жұмбағы бойынша осы мамандықтардың құралдарын мүсіндеу.* ***Сюжеттік рольдік ойын:*** *«Жүргізуші», «Аспаз», «Шаштараз»*	*(Қолдарын көкке созады).* *Ортамызда күн нұры,* *Құшаққа оны алайық.* *(Құшақтасады).* *Барлығы хормен:* *Шаттанамыз бәріміз,* *Өміріміз көңілді.* *Мәңгілік достықпен* *Мақтанамыз бәріміз!* ***Ыстық орындық әдісі.*** *Бір балаға орындыққа отырады. Сол балаға дос туралы сұрақтар қояды.* *– Сенің досың кім?* *– Сен кіммен дос болғың келеді?* *Ойын бұрышындағы сурет альбомдар қарау.* ***Шығармашылық бұрыш*** *Картонға салынған гүл суретінің үстіне ермексазды жағу арқылы түрлі-түсті гүл мүсіндеу.* ***Түсіндіру:** Ермексазды алақанда жұмсарту, созу, жағу әдістерін үйрету.* *Бақылау, қадағалау.* *Дайын гүлді бір-біріне сыйлау.*	*керек.* ***3. Аю:**Маған мына корзинама ойыншықтарды жапсырып беріңдер, осы корзинамен құлпынай теруге барамын, достарыма көрсетемін.* *Жапсыру.* ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ.**Сары корзинаға допты жапсыру* ***2-топ**.Қызыл корзинаға шелекті жапсыру* ***3-топ.**Көк корзинаға машинаны жапсыру.* ***Тақпақ*** ***ОйыншықтарБекіту*** *Біздер де бар қуыршақ* *Бұзау, қозы ,құлыншық* *Ойыншықтар тыңдайды* *Емес олар ұрыншақ*	*Тамағымды ішіп* *Түсте ұйықтап жатамын.* ***(Күндіз)*** *Біз тәртіпті баламыз* *Сабақты да оқимыз* *Серуенге шығамыз,қыдырамыз* *Бұл қай кез? **(Түс)*** *Ұйқыдан тұрып,беті- қолды жуып* *Төсекті жинап тазалықты сақтап,* *Таза ауа жұтып,кешкісін үйге қайтамын* *Бұл қай кез? **(Бесін)*** *· Күн батады қызарып,* *Мамамызды күтеміз* *Бұл қай кез? **(Кеш)*** *-Ал енді балалар, тәулікті ретімен атап көрейікші.* *Таңертең, күндіз,түс, бесін,кеш, түн*	*Гүл бақшам гүлге толады. (Көбелек)* *2.Қарайып ұшты қарғадай,* *Бармаған жері қалмады-ай.* *Жерге түсті, ін қазды,* *Аяғымен тырмалай. (Қоңыз)* *3.Таңертеңнен ыжылдап ж-ж-ж,* *Гүлден-гүлге қонақтап.* *Тынбай ұшар, Бал жинар.* *(Ара)* *4.Шырылдаған дауысы* *Естілер тек жазда:* *шыр-шыр.* *Шөп ішінде секіріп,* *Шыр-шыр еткен жәндікті* *Білесің бе, балақан?* *(Шегіртке)*
Балалармен жеке жұмыс	Айбек Аялаға ертегі кейіпкерлеріне жанашырлық танытуға үйрету. ***Тақпақ жаттау.*** *Мен дәрігер боламын,* *Бәрін емдеп жазамын.* *Адамдарды құрметтеп,* *Бәріне ие боламын.*	Шәріп Алиханға тілдегі барлық дыбыстарды анық айтуға дағдыландыру ***«Менің досым» Тақпақ*** *Күнде бірге жүреміз,* *Бірге ойнап күлеміз.* *Бірімізге –біріміз* *Көмектесіп жүреміз.*	Серипай Алиянаға өлең дерді саналы эмоцианалды түрде жатқа айтуға үйрету ***Тақпақ : Ойыншық*** *Іші толы бөлменің* *Ойыншығым мол менің,* *Босқа тізіп қоймайық,* *Келе ғой, дос, ойнайық*	Ғабит Сырымға заттарды суреттерді қатыстыруда сұрақтарға жауап беруге үйрету. ***Карандашпен үйдің суретін саладыру***	Бақберген Ақмөрге геометриялық пішіндерді ажыратуды үйрету ***Ойын: «Түстерін сәйкестендір»***
Серуенгедайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				

Серуен	***Картотека №13*** ***Аула маңындағы көліктерді бақылау.*** ***Мақсаты:*** *Балаларға көліктер туралы , жүргізушілер туралы кең мағлұмат беру.*	***Картотека №14*** ***Ауа- райын бақылау*** ***Мақсаты:*** *Ауа- райының құбылысын бақылай отырып, күннің суыта бастағанын айтып түсіндіру, күз мезгілінің өзіне тән ерекшеліктерін көрсете сипаттау.*	***Картотека №17*** ***«Күз көрінісін бақылау»*** ***Мақсаты:*** *Күз ерекшеліктерін айыра білуге ; күннің салқындауы, жаңбырдың жиі жаууы, жапырақтардың сарғаюы, адамдардың жылы киінуі туралы түсінік қалыптастыру.*	***Картотека №11*** ***Күнді бақылау.*** ***Мақсаты:*** *Күн көзінің жарығын күннен тараған сәуле (жарық) оның бүкіл табиғат үшін пайдалы да қажеттілігін ашу.*	***Картотека №2*** ***Күзгі жапырақтарды бақылау.*** ***Мақсаты:*** *Жапырақтардың ағаштардан қалай түскенін бақылап, жапырақтардың айналаға қалай сән беріп тұрғанын әңгімелету.*
	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардыңүйгекайту ы	*Ата аналармен балалардың төлем ақысы туралы, балалардың тазалығы туралы, балалардың тәртібі туралы жеке әңгімелесу.*	*Ата – аналарға балалармен үйде жеке жұмыс түрлерін мысалы суретті әдемі жапсыруға үйретуін есеру және кеңес беру.* *Балалардың үйге қайтуы.*	*Балалардың ауа-райына сәйкес киіндіру туралы әңгімелеу.* *Балалардың тәртібі жайлы әңгімелеу.* *Төлем ақыларын уақытымен төлеуін айту.*	*Ана – аналармен әңгімелесу. Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.*	*Ана – аналармен әңгімелесу. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.*

\

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білімберуұйымы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: Ересек Бәйтерек топ.

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 12.09 – 16.09.2022ж

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды Қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үсте л үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер	***Картотека №2*** ***Дид ойын:*** ***«Не қайда тұрады?»*** ***Мақсаты:*** *Ойын арқылы жануарларды өз мекеніне орналастыра алады.*	***Картотека №9*** ***Дид ойын:*** ***«Қай жануар артық»*** ***Мақсаты:*** *Берілген суреттен артық жануарды тауып, сипаттап айта алады.*	***Картотека №13*** ***«Қайсысы қайда тіршілік етеді?»*** ***Ойын шарты:*** *әр түрлі аңдар, құстарды көрсетіп, олардың қайда өмір сүретінің сұрайды. Олардың немен қоректенетінің айтқызады.*	***Картотека № 16*** ***«Үй жануарлары*** ***Ойын шарты:*** *балаларға үй жануарларының суреттері таратылып беріледі. Олардың қалай аталатынын, қалай дыбыстайтынын,қалай күтуге болатынын айтқызады.*	***Картотека №17*** ***«Сөйлемді жалғастыр»*** ***Ойын шарты:*** *бір бала сөйлемнің басын бастайды, басқа балалар сөйлемді баяқтауы керек.*
	коммуникативтік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгіжаттығу	*Қыркүйек айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғыас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылғанс-әрекетке Дайындық	*Жарқырап күнде ашылды,* *Айналаға нұр шашылды.* *Қайырлы күн!* *Біз көңілді баламыз!* *Қайырлы күн!* *Біз сүйкімді баламыз*	*Күлімдеген күн мейірімді!* *- Кіршіксіз ақ қар мейірімді!* *- Таза мөлдір су мейірімді!* *- Бәрімізді көтеріп тұрған жер мейірімді!*	*Күн нұрындай көңілім,* *Даламдай кең пейілім.* *Жүрегім толы мейірім,* *Бәріне ортақ шуағым,* *Қайырымды боламын.*	*Қайырлы таң балалар!* *Жарқырады қаламыз,* *Жайнай түсті даламыз,* *Қайырлы таң балалар!* *Аман Отан панамыз,* *Аман ата-анамыз,* *Қайырлы таң балалар*	*Қол ұстасып, дөңгеленіп,* *Тұра қалдық екеуміз.* *Өзіміз де дөңгелек* *Күнге ұқсайды екенбіз*

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	***Қызығушылықты ояту*** ***Ойын: «Ақ қоян». Шеңберде*** *Ақ қоян-ау, ақ қоян,* *Орныңнан тұршы,* *Бетіңді жушы,* *Шашыңды тарашы,* *Айнаға қарашы,* *Қане бізбен дос болшы.* *(Қоян қозғалмайды)* *Балалар қоян көңілсіз сияқты, әлде ұйқысын аша алмай тұрма.* *Қоянмен жаттығу залына барып бірге жаттығу жасайық. Қоян Алақай маған жаттығу жасағаны ұнайды.* ***Денешынықтыру жоспары бойынша.*** *Балалар қоянның көңілін көтердік. Шапалақ.* ***Ой балалар қоян тағы көңілсіз болып қалды. Қане қоянды топқа апарайық.*** *Қоян менің достарым жоқ, сендердің бәріңнің достарың бар.* ***Менің сүйікті бұрышым.*** ***Шығармашылық ортада жұмыс.*** *Үлкен-кіші сәбіздер арқылы топқа бөлу.* *1- топ Үлкен қоян мүсіндейді.* *2-топ кішкентай қоян мүсіндейді.* ***Жұмыстың орындалу техникасын көрсету.*** *1. Ермексазды жұмсарту;* *2. Бөлшектерге бөлу;* *3. Бөлшектерді домалатып*	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Музыка.*** ***Музыка жетекшісінің жоспары бойынша.*** ***Қызығушылықты ояту*** ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** ***Тосын сәт.*** *Білмеспек шығады.* *Дымбілмес: Менімен ешкім сөйлеспейді, ойнамайды, ешкім дос болмайды.* *(Дымбілмес жылайды).* ***Сұрақтар ілмегі.*** *Балалар қалай ойлайсыңдар.* *-Дымбілмеспен неге ешкім дос болмайды?* *- Сендердің достарың бар ма?* *– Достық дегенді қалай түсінесіңдер?* *-Достар қандай болу керек?* *Балалар байқадыңдар ма Білмеспек амандасты ма сендермен?* *Ендеше дымбілмеске достық туралы ән айтып берейік* ***Ән айту:*** *«Достасайық бәріміз». (сөзі мен муз. жазған Т. Бейсембек)* *Е.Өтетілеуұлының «Көңілді балалар»* ***Ән соңында Дымбілмеске балалар тақпақ айту.*** *Жабырқауды білмейміз,* *Жалқаулықты сүймейміз,* *Біз талантты жас ұлан,* *Үлгі аламыз жақсыдан.* ***Қоштасу.*** ***Суретті альбомдар қарау.***	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Қызығушылықты ояту.*** ***АҚТ технологиясымен жұмыс*** ***Үнтаспадан «Ертегілер елінде» әні ойнайды.*** *Көгілдір экраннан сиқырлы таяқша шығады, таяқша «Мен сиқырлы таяқшамын, менімен ертегілер еліне барғыларың келе ме?»* ***Балалар: Я.*** ***Таяқша айналып кетеді.*** *Аюдың дауысы.* ***Тосын сәт***. *Қонаққа үш аю шығады, амандасады.* ***Үш аю:*** *Сендерге өзіміз туралы ертегіні және ойындарымызды ала келдік. Біз ыдыстарымыз бен жиһаздарымызды шатастырып алдық, соны реттеуге көмектесесіңдер ме?* *Балалар: Иә, көмектесеміз.* ***Ой қозғау.*** *Ертегі желісін сурет арқылы түсіндіру.* *-Неліктен үш аю деген?* *Аюлар қандай?* *Олардың ыдыстарының көлемі қандай?* *-Олар қайда өмір сүреді?* *-Маша аюлардың үйіне қалай барды?* *-Ол үлкен ыдыстардан неліктен тамақ іше алмады?* *Жиһаздарының пішіні, көлемі қандай?*	***Музыка.*** ***Музыка жетекшісінің жоспары бойынша.*** ***Қазақ тілі*** ***Қазақ тілі жоспары бойынша*** ***Тосын сәт:*** ***Сылдырмақ даусы.*** *Балалар неге сылдырмақтар неге сылдырап жатқанын білесіңдер ма?* *Олар сендермен бірге жаттығу жасағанды ұнатады.* ***Денешынықтыру*** *Даму жаттығулары сылдырмақпен.* ***«Көңілді сылдырмақтар»*** ***Ой қозғау.*** *Дене шынықтыру жаттығуларына байланысты суретті альбомдар қарау.* ***Дид ойын: «Жаттығу заттарын ата»*** ***Сұрақ –жауап.*** *Жаттығуды не үшін жасаймыз?* *Қандай заттармен жаттығу жасаймыз.* ***Тосын сәт. Хат келу.*** ***Хатты оқу.*** *Құрметті балалар мен Суреттер әлемінің ханшайымымын.* *Суреттер әлемінен жаттығу құралдарын жасап, альбом құрастыру керек.* *Балабақшадағы барлық топтарға хат жолдадым.* *Балалар ендеше топқа бөлініп, жаттығу құралдарының суреттерін*	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Қызығушылықты ояту.*** *Телефон шырылдайды.* *Құрметті менің кішкентай білімді ізбасарларым, мен сендерге сиқырлы пішіндер қорапшасы арқылы өзімнің білім әлемінен көптеген тапсырмалар жібердім.* *Осы тапсырмаларды орындап маған суретке түсіріп жіберіңдер, мен сендерге келесі үлкен топқа баруларыңды тексеремін.* *Бұл білім ханшайымы* *Есік қағылып қорапша келу.* *(қорапшаның сыртында үшбұрыш, төртбұрыш, дөңгелек пішіндер конверт секілді жасап,, жай скочпен жабыстырп қою)* ***1-қызыл түс тобына тапсырма :*** *«Жақсы деген немене, жаман деген немене»* *Шарты: сурет арқылы өз ойын жеткізе білу.* ***2- сары түс тобына тапсырма:*** ***Дид ойын:*** *«Суреттер сөйлейді»* *Шарты: Құстарға қамқорлық туралы өз ойын айту.* ***3- жасыл түс тобына тапсырма:*** ***Дид ойын:*** *«Табиғаттың досы кім?»* *Шарты: Табиғатты қорғау туралы өз ойын айту.*

	қоянның басын жасатып, шымшып екі құлағын жасау Балалардың жұмыстарын жанама бақылау., креативтілік дағды. ***Дид ойын: «Қоянның достары»*** *Балалардың жұмысын бағалау.* *Қоянға достарын беру.* ***Сергіту сәті: Қоянмен бірге.*** *Ұзын құлақ сұр қоян,* *Естіп қалып сыбдырды* *Ойлы қырлы жерлермен* *Ытқып ытқып секірді.* *Қоянмен қоштасу.* ***Дид : «Тәтті бауырсақ»*** *Дайын бауырсақты себетке салып беріп жіберу.* ***Тақпақ: Бауырсақ*** *Апам мені пісірген,* *Қызыл күрен бауырсақ.* *Шықпай қояр түсіннен,* *Біраз жемей сағынсақ.*	***Дид ойын: «Суретші қай жерде қателесті»*** *Шарты: Қиынды суреттерді құрастыру арқылы суретшінің қателескен жерін орныныа дұрыс қоя білу.* ***Тосын сәт.Аудио дыбыс. Күшіктің үрген даусы.*** *Күшік келеді. сендерден көмек сұрау үшін келіпті. Күшіктің тұратын үйі жоқ екен. Не істейміз? Көмектесіп,үйшік салып береміз бе? Ал,сендер қандай үйде тұрасыңдар?* ***Суреттер топтамасын қарау.*** *Күшіктің үйшігі қандай болады? Қандай пішіндерден жасалған? Ит адамның досы деп неге айтқан?* ***Сертгіту сәті.*** *Иіліп оңға бір,* *Иіліп солға бір.* *Денемізді дұрыстап,* *Тұрамыз тік ұстап.* *Балалар жұмыстарын жалғастырады.* *Жеке көмек.* *Күшік балалардың жасаған үйлеріне қуанып,қоштасады.*	***Топпен жұмыс:*** ***Дид ойын: «Жиһаздар мен ыдыстар»*** ***1-топ:*** *Ыдыстарды жапсыру.* ***2-топ:*** *Жиһаздарды құрастыру.* ***3-топ:*** *Трафарет арқылы аюларды бояу.* ***Ертегіні сахналау: «Үш аю»*** ***Аюлармен жаттығу жасау.*** ***Тосын сәт*** ***Үнтаспадан «Ертегілер елінде» әнінің жалғасы ойнайды.*** ***Ой балалар бізге тағы қандай ертегі келе жатыр екен. Экраннан.*** *Сәлеметсіздер ме балалар. Мен Ертегі ханшайымымын. Менің ертегідегі досым, ертегі құсын жоғалтып алдым. Оны таба алмай жүрмін. Маған көмек керек. Балалар ханшайымға көмектесеміз бе?* ***Сергіту сәті:*** *Ал, балалар, тұрайық* *Алақанды соғайық.* *Бір отырып, бір тұрып* *Біз тынығып алайық.* ***Үлгі көрсету түсіндіру.*** *Дәстүрден тыс әдіс – тәсілдер арқылы сурет салу және мүсіндеу.*	*бенелеп альбом құрастырайық.* ***Дид ойын: «Біз ептіміз»*** ***1-топ: «Суретшілер» Сылдырмақтың суретін трафарет арқылы бояу.*** ***2-топ: «Мүсіншілер»*** *Допты мүсіндеу* ***3-топ: «Қол өнершілер»*** *Таяқшаны қағаз бетіне жапсыру.* ***4-топ «Құрлысшылар»*** *Гимнастикалық орындықты құрастыру.* ***Миға шабуыл.*** *Доптың пішіні қандай?* *Түсі қандай?* *Сылдырмақта неше пішін бар?* *Түсі қандай?* *Таяқша қандай пішін?* *Қандай түсті таяқша жапсырдың?* *Гим орындықтың пішіні қандай?* ***Альбом құрастыруға*** ***Телефонмен суретке түсіру.*** ***Суреттер әлеміне жіберу.*** ***Тақпақ «Доп»*** ***Ернұр Сейдахмет*** *Асау тайдай тулайды,* *«Гол!» - деп бәрі шулайды.* *Жалықтырмас добымыз,* *Қуып жүрміз оны біз.* *Секең- секең етеді,* *Ұшып, көкке жетеді.* *Ойын құмар добымыз,* *Қуып жүрміз оны біз.*	***Дид ойын: «Достық үйін құрастыру»*** ***Шарты:*** *Балалар дамытушы ойындар арқылы үй құрастырып, өз ойларын айту.* ***1-топ Мейірмділік үйі. «Пазл» арқылы үй құрастыру*** ***2 –топ. Ақылдылар үйі. Дьенеш блоктары арқылы үй құрастыру.*** ***3 – топ. Қамқоршылар үйі Таяқшамен үй жасау.*** ***Сергіту сәті:*** *Музыкамен .* *Енді біз демаламыз,* *Айналаны шоламыз.* *Қол –аяқты кезекпен,* *Оңға-солға созамыз.* *Күн шыққанда сүйсініп,* *Бәйшешектей иіліп,* *Біз тынығып аламыз.* *Жиі-жиі жаттығып,* *Үлкен кісі боламыз* ***Тақпақ . Атам маған әрқашанда,*** ***Кішіпейіл бол деген,*** ***Атасөзімсанамда,*** ***Жасыүлкенгежол берем*** ***Сұрақ – жауап*** *Бізге Білім ханшайымы не жіберді?* *Түстері қандай ?* *Сізер барлық тапсырманы жақсы орындадыңдар* *Жарайсыңдар балалар*
Серуенгедайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека № 12***	***Картотека №15***	***Картотека №17***	***Картотека №18***	***Картотека №20***

	Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.	*Балабақша маңындағы сарғайған шөптерді бақылау.*	*«Күз көрінісін бақылау»*	*Күзгі жапырақтарды бақылау.*	*Жәндіктерді бақылау.*
	Серуен картотекасынан				
Серуенненоралу	*Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен* *жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.* *Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскіас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгіұйқы					
Бірті ндеп ұйқы дано яту, сауы қтыр ушар алар ы	***№9*** *1. Ояту* *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*	***№10****1.Ояну* *Көзімізді ашайық* *Бойымызды жазайық* *Терезеге қарап* *Күн жылуын алайық.*	***№10*** *1.Ояну* *Көзімізді ашайық* *Бойымызды жазайық* *Терезеге қарап* *Күн жылуын алайық.*	***№11*** *1. Ояну* *Көзімізді ашайық* *Аунап, қунап алайық* *Самал жел бізге желпісін,* *Ұйқымызды ашайық*	***Жаттығу кешені №13.*** *Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеуәрекеті,кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	*Дидактикалық ойын:«Сиқырлы қапшық»* *Мақсаты: Балалардың ойыншық туралы түсініктері қалыптасады.* *Күтілетін нәтиже: Ойыншықтардың атауларын атай біледі* *Еркін ойын: «Кімнің үйі?»* *Суретті кітапшаларды бояу* *Жеке баламен жұмыс* *Педагог жоспары бойынша*	*Қимылды ойын:«Ормандағы аю»* *Мақсаты:Балаларептілікке, шапшаңдыққа дағдыланады.* *Күтілетін нәтиже: Балалар өлең мазмұнына сай қимылдар жасай біледі және шапшаң болуды үйренеді* *Сюжетті-рөлдік ойындар: «Жүргізуші»* *Мақсаты: Балалар қарым-қатынас дағдыларын меңгереді.* *Жеке баламен жұмыс* *Педагог жоспары бойынша*	*Қимылдық ойын: «Кім жылдам»* *Мақсаты:* *Балалар шапшаңдыққа,ептілікке дағдыланады.* *Күтілетін нәтиже: Ойыншықтардың атауын атап, жылдам орнына орналастыра біледі.* *Пед жет ойын:.* *«Жұмбақты шешейік»* *Мақсаты:Жұмбақты тез ойланып шешуге үйренеді.* *Жеке баламен жұмыс* *Педагог жоспары бойынша*	*қимыл қозғалысты ойын: «Қасқыр мен қояндар»* *Мақсаты:Балалар шапшаңдыққа,ептілікке үйренеді.* *Күтілетін нәтиже:* *Балалар ойынды ойнай алады* *4 к моделі, бала үні* *Жеке баламен жұмыс* *Педагог жоспары бойынша*	*Дидактикалық ойын: «Жалғастыр»* *Мақсаты: Балалар суретке қарап сөйлем құрауға дағдыланады.* *Күтілетін нәтиже:* *Суретке қарап сөйлем құрауды біледі Жеке баламен жұмыс* *Педагог жоспары бойынша*
Балалармен жеке жұмыс	Кенжебек Ильяс 5 көлеміндегі заттарды санауды және сандарды	Қуандық Айсұлтан таныс ағаштарды, бөлме өсімдікте	Асанбек Нұрғалиге табиғата өзін -өзі ұстау дағдысын үйрету	Муратхан Жансаяға оң және сол қолдарын ажыратуды үйрету	Смагулова Айаруге пішіндерді бояудың бастапқы дағдыларын игерту

	ретімен атауды үйрету. **Дид ойын:** **«Өзім және отбасым»** **Мақсаты:** Отбасындағы қарым - қатынас мәдениеті туралы біледі, бақытты жанұяның қандай болу керектігін кеңінен түсінеді.	рін, көкөністер мен жемістер дің 3-4 түрін ажыратуды қалыптастыру **Дид ойын: «Құстар біздің досымыз»** **Мақсаты:** Балалар құстар туралы білім түсініп,. құстарға қамқорлықпен қарауды біледі.	**Дид ойын:** **«Нан дастарханға қалай келеді?»** **Мақсаты:** Бидайды қалай өсіру және одан нанды қалай жасау жөнінде түсіне отырып, диқаншы лардың еңбегін құрмет теуді түсінеді.	**Дид ойын:** **«Суретші қай жерде қателесті?»** **Мақсаты:** Балалар суреттегі сәйкессіздікті таба отырып, өз ойын айта алады.	**Дид ойын** **«Әдемі гүл»** **Ойынның мақсаты:** Түстер туралы біледі. түстерді сәйкестендіре алады.
Серуенгедайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека № 12*** *Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №15*** *Балабақша маңындағы сарғайған шөптерді бақылау.*	***Картотека №17*** *«Күз көрінісін бақылау»*	***Картотека №18*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №20*** *Жәндіктерді бақылау.*
	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың Үйге Қайтуы	*Ата аналармен балалардың төлем ақысы туралы, балалардың тазалығы туралы, балалардың тәртібі туралы жеке әңгімелесу.*	*Ата – аналарға балалармен үйде жеке жұмыс түрлерін мысалы суретті әдемі жапсыруға үйретуін есеру және кеңес беру.* *Балалардың үйге қайтуы.*	*Балалардың ауа-райына сәйкес киіндіру туралы әңгімелеу.* *Балалардың тәртібі жайлы әңгімелеу.* *Төлем ақыларын уақытымен төлеуін айтуБалалардың үйге қайтуы..* *Балалардың сұранып үйге қайтуы*	*Ана – аналармен әңгімелесу. Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.*	*Ана – аналармен әңгімелесу. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.*

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: Ересек «Бәйтерек»

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 19.09 – 23.09.2022ж

Күнтәртібініңүлгісі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балалардықабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналарменәңгімелесу, Кеңесберу	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	***Картотека № 5*** ***«Жануарларды өз мекеніне орналастыр»*** ***Мақсаты:*** *Үй жануарлары мен жабайы жануарлар туралы білімдерін бекіту. Тез ойлау қабілетін, зейінің тәрбиелеу, белсенділігін артыру.*	***Картотека №9*** ***«Үй жануарлары»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды үй жануарлары мен төлдерді ажыратуға,олардың қимылын,қалай дыбыстайтынын және дене мүшелерін дұрыс атауға, оларды қорғай білуге тәрбиелеу.*	***Картотека №12*** ***«Не артық?» Мақсаты:*** *Балаларды суретке қарап, оларды топтастыруға үйрету. Суретте тұрған артық затты таба білу, сипаттама беру.*	***Картотека №17*** ***«Қайсысы қайда тіршілік етеді?»*** ***Мақсаты:*** *суреттен көрген заттарының аттарын тап, олардың қайда өмір сүретінің айтқызу.* *Сөздік қорын молайту.*	***Картотека №19*** ***«Қысқы тіршілік»*** ***Мақсаты:*** *қыстап қалатын құстардың жеке атауын ататып, оларды ажырата білуге үйрету. Сөздік қорын дамыту.*
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгіжаттығу	*Қыркүйек айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғыас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылғаніс-әрекетке дайындық	*Аспан ашық , көгілдір,* *Күн шуағын төгіп тұр* *Қол ұстасқан біздерді* *Тереземнен көріп тұр.*	*Күнім күліп арайлы,* *Тереземнен қарайды.* *Достарыммен шеңберге,* *Тұрғанымды қалайды*	*Көк аспанда күн күлсін* *Бірге күлсін бүлдіршін.* *Көк аспанда күн күлсін* *Жерге ұдайы нұр құйсын.*	*Күн нұрындай көңілім,* *Даламдай кең пейілім.* *Жүрегім толы мейірім,* *Бәріне ортақ шуағым,* *Қайырымды боламын.*	
Білімберуұйымыныңкестесібойыншаұйымдастырылған іс-әрекет	***Ғажайып сәт.*** *Қонаққа қуыршақтар – Сәуле мен Арман келеді.* *Сәлеметсіздер ме!* *Қуыршақтар хат алып келеді.* *Педагог: Қараңдаршы, бізге хат*	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.***	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.***	***Музыка.*** ***Музыка жетекшісінің жоспары бойынша.*** ***Қазақ тілі*** ***Қазақ тілі жоспары 0бойынша***	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.***

	келіпті (ішінде алдын ала салынған балалардың ата-аналарының суреті). *Қандай керемет, мына суретте кім бар?* *Бала отбасы мүшелерінің фотосуреттерін тауып, олар туралы әңгімелейді.* ***Дыбыстық жаттығу (айнамен орындалады).*** *Ә-ә-ә – әже* *Ә-ә-ә – әке* *І-і-і- ің-ің – сің-лі.* ***Ой дамыту.*** *Суретті сипатта. Отбасы мүшелері не істейді? Өз отбасың туралы әңгіме құра.* ***«Ой шақыру» әдісі.*** ***Суретпен жұмыс.*** ***АҚТ технол** Слайд* *– Суретте не көріп тұрсыңдар?* *-Суреттегі балаға ат қойыңдар.* *-Қай баланың ісі сендерге ұнады?* *– Осы суреттен не байқадыңдар?* *-Қай балаға ұқсағың келеді?* *-Не үшін ол балаға ұқсайсың?* ***Дид ойын: «Жақсы деген немене, жаман деген немене »*** *Кітап бұрышына саяхат* *Суреттер қарау. Әдептілік туралы өз ойларын айту.* ***Ой дамыту.*** ***М.Төрежановтың «Қамқорлық» әңгімесін оқып, түсіндіру.*** ***Ашық сұрақтар әдісі*** *Әңгіме не туралы?* *-Нақысбек қандай іс істеді?* *-Оның істегені неге дұрыс деп ойлайсыңдар?*	***Музыка.*** ***Музыка жетекшісінің жоспары бойынша.*** ***Қызығушылықтарын ояту.*** *АҚТ технологиясымен жұмыс. Әже шығады.* ***Әңгімелесу.*** *Қандай жылы, әдепті сөздерді білесіңдер?* *Әдепті балалар қандай болады?* *Әдептілік дегенді қалай түсінесіңдер?* ***«Әдепті баламыз» өлеңі*** *Сыйлап үлкен ағаны* *Сәлем берген баланы* *Кім дейміз?* *Әдепті екен бұл дейміз.* *Кітап, дәптер, қаламы* *Кір шалмаған баланы* *Кім дейміз?* *Ұқыпты екен бұл дейміз.* *Таудай биік талабы* *Жақсы оқитын баланы* *Кім дейміз?* *Үлгілі екен бұл дейміз.* ***Сергіту сәті*** *Досым, досым жан досым,* *Неге сонша шаршадың.* *Кане ұста қолымнан,* *Секір, секір, секірші,* *Бір серігіп аларсың!* ***Дид ойын: «Жалғастыр»*** ***Шарты: «Не істеуге болмайды?»** жалғастырады.* *1. Үлкендердің алдын -* *2. Кішкене баланы -* *3. Құстарды -* *4. Қыз баланы -* *5. Құстың ұясын -* *6. Үйге жүгіріп –* ***Дид ойын: «Топтастыр»***	***Балалар шеңбер бойымен тұрып, бір-бірлеріне жақсы тілектер айтады.*** ***Ғажайып сәт.*** *Қонаққа қуыршақтар – Сәуле мен Арман келеді.* *–Сәлеметсіздер ме?!* ***Балаларға «Ғажайып алаң» ойынын ойнауға шақырады**.* *Балалар барабанды айналдыра отырып, ұпай жинайды, сұрақтарға жауап береді, тапсырмаларды орындайды.* ***Бірінші тапсырма:*** *Санамақты еске түсіру, отбасы мүшелерін атау.* *Атам, әжем, Әкем, шешем.* *Әпкем, сіңілім,* *Ағам, інім және мен.* *Бір үйде біз нешеуміз?* *Кел, санайық екеуміз.* ***Екінші тапсырма:*** *Отбасы туралы қандай мақал білесіңдер?* *Балалар мақалдарды естеріне түсіреді.* *Отан отбасынан басталады.* *Баланың бас ұстазы – ата-ана.* *Інісі бардың – тынысы бар,* *Ағасы бардың – жағасы бар.* ***Үшінші тапсырма:*** *Отбасымен түскен суреттер, фото альбоммен жұмыс. Балалар өздеріне таныс сөздерді атайды және сөздерден сөйлем*	***Ғажайып сәт. Қонаққа қуыршақтар – Сәуле мен Арман келеді.*** *-Сәлеметсіздер ме?!* *Өткен тақырыпты қайталау.* ***Ойын «Кім көп біледі?»*** ***Педагог:** Балалар, қандай сыпайы сөздер білесіңдер?* ***Қазір бәріміз жағдаят шешейік. 1-жағдаят:*** *Жанына екі баланы шығарып, екеуінің біреуіне ойыншық береді.* *-Досыңның ойыншығын сұрау үшін, оған қандай сыпайы сөз айтасың?* *Балалар жауап береді.* ***2-жағдаят: екі баланың біреуі екіншісіне ренжігені туралы.*** *-Егер байқамай досыңды ренжітіп алсаң, оған не айтасың?* *-Мен кешірім сұраймын.* *-«Кешір» деген сөзді айтамын.* *-Дұрыс, сыпайы сөздерді жиі айтатын балаларды әдепті бала деп атайды.* ***Ойын: «Ғажайып сөздер»*** *-Сәлеметсіз бе?* *-Өтінемін.* *-Рақмет, рақ-мет.* *-Кешіріңіз.* *Балалар жаңа сөздерді қайталайды.* ***Дыбыстық жаттығу** (айнамен орындалады).* *Ә- ә - ә - ә – ә – әәдеп-ті, әдепті. Ө -ө-ө-өөті- не-мін,*	***Ғажайып сәт:*** ***Ақ көгершін ұшып келеді.*** *Сәлеметсіз бе балалар? Мені табиғат-ана жіберді. Балалар мен балапандарыма асығып бара жатырмын сау болыңыздар! Бала үні.* ***2.1. Табиғат ананың хатын оқу.*** *Сәлеметсіз бе балалар! Мені барлық балалар жақсы біледі. Балалар сендер «Өлі және тірі табиғатты» жайлы білесіңдер ме? Сендердің білімдеріңді тексергім келіп хат жолдадым, Табиғат ананың тапсырмасын орындау* ***3. Ой дамыту. АҚТ технологиясымен жұмыс.*** *- Балалар табиғат дегеніміз не?* *- Табиғат нешеге бөлінеді?* *Өлі және тірі табиғаттың бір-бірінен айырмашылығы неде?* ***Топтық жұмыс*** *Құрлымдалған ойын: «Өлі және тірі табиғат»* ***1-топ:** Қима суреттерден тірі табиғатты құрастырып, атау.* ***2-топ:** Өлі табиғатты*

	-Назымбек Нақысбекке неге көмектеседі? *-Сендер олардың орнында болсаңдар не істер едіңдер?* ***Сергіту сәті.*** *Біз кішкентай баламыз,* *Өніп өсіп толамыз.* *Күнге қарай талпынып,* *Көкке қолды созамыз.* *Қанат қағып ұшамыз,* *Қарлығаштай самғаймыз.* ***«Ыстық доп» әдісі арқылы қорытындылау.*** ***«Кімнің іс-әрекеті саған ұнады?»*** ***Шығармашылық бұрыш*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ:*** *Жақсы әдеттерді Үлкен ағашқа жапсыру* *Жаман әдеттерді ағып жатқан суға жапсыру.* ***2-топ:*** *Адамдарға пайдалы табиғатты құрастыру. (орман, су, күн, гүл, құс)* ***3-Топ:*** *Күн шуағымен мүсіндеу.* *Бәрі бірге* *Жылы-жылы жүзбенен* *Күлімдейін қарайын* *Жылы-жылы жүзбенен* *Жүрегімді сыйлайын* *Балаларды мадақтау.*	*Шарты: Суреттерді құрастыру арқылы жақсы, жаман суреттерді топтастыру* ***Ыстық орындық*** ***Дид ойын: «Әдепті сөздер»*** *Балалар отырып бір біріне әдепті сөздер айтады.* ***Қ. Мырзаалиев.*** ***«Не үшін керек» өлеңді мәнерлеп оқып беру.*** *Екі құлақ не үшін керек?* *Жақсы сөзді есту үшін.* *Екі көзін не үшін керек?* *Жақсыларды көру үшін.* *Екі қолын не үшін керек?* *Еңбек ету үшін керек?* *Еңбек ету үшін керек* *Екі аяқ не үшін керек?* *Отаңына қызмет ету үшін керек.* ***Өлең мазмұны арқылы сұрақ –жауап.*** ***Шығармашылық топ*** *Балаларды топқа бөлу* *Өз еркімен жұмыс* *Қрастыру, мүсіндеу, жапсыру*	*құрайды.* *Мынау – менің отбасым.* *Мынау – ата. Атамның аты* *Атам теледидар көреді.* *Мынау – менің әжем.* *Әжемнің аты* *Әжем ән айтады.* *Мынау – менің әкем.* *Әкемнің аты* *Әкем ойыншық берді.* *Мынау – менің анам.* *Анамның аты* *Анам тамақ пісіреді.* *Біз тату тұрамыз.* ***Төртінші тапсырма:*** *Диалог құру. Сұрақтарға жауап беру. Балалар бір-біріне сұрақтар қояды.* *–Сенің ағаң бар ма?* *–Ағаңның аты кім?* *–Сенің әпкең бар ма?* *–Әпкеңнің аты кім? т.с.с* ***Бесінші тапсырма.*** ***Дидактикалық ойын: «Тыңда, есте сақта, қайтала»***. *Қуыршақ Сәуле сан тіркесімен отбасы мүшелерін айтады, балалар тыңдап алып, қайталаулары керек.* *Мысалы: менің 2 әжем, 1 атам, анам, 3 інім бар.* ***Сергіту*** *Дөңгеленіп тұрамыз,* *Керегені құрамыз.* *Уықтарша иіліп,* *Шаңырақты көтеріп,* *Қазақ үйді құрамыз.* ***Дид ойын: «Ата, әжеме сыйлық***	*өтінемін.* *І-і-і - ке-ші-і-р-і-і-ң-ң-і-і-з, кешіріңіз* ***Дидактикалық ойын: «Не деу керек?»*** ***Шарты: Тақпақтарды тыңдап, назар аударамыз.*** *Қай жауабы дұрыс?* *Апаң сенің базардан* *Алма сатып әкелді.* *Ең үлкенін, жақсысын* *Саған таңдап әперді.* ***Не деп айтып жеу керек?*** *«Рақмет, апа!» – деу керек.* *Балалар жүр көшеде,* *Естілді шу-айғай.* *Сен де шықтың досыңды,* *Қағып кеттің байқамай.* ***Не деу керек?*** ***Жеке жұмыс*** *жүргізу.* *Ойын «Сұраққа жауап бер».* *Сен әдепті баласың ба?* *Иә. Мен әдепті баламын.* *Досыңды ренжітсең, кешірім сұрайсың ба?* *Иә. Досымды ренжітсем, кешірім сұраймын* ***Шығармашылық топ*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ: Әжеге көмектесу суреті*** *Суреттеі құрастыр, өз ойыңды айт.* ***2-топ: Көбелекті гүлге қондыр.*** *Гүлге көбелектерді жапсыру* *Өз ойыңды айт.* ***3-топ.Анама гүл сыйлаймын*** *Гүлді мүсіндеу.* *Не үшін сыйлайсың, өз ойыңды айт*	*дөңгелектің ішіне жапсыру.* *Жасаған жұмыстарын* *Табиғат анаға түсіріп жіберу.* ***Эксперимент жұмыстар*** ***Топырақты зерттеу.*** ***Міндеттері:*** *балаларды жансыз заттарды (топырақ, құм, саз) зерттеуге қызығушылығын арттыру; ауаның қасиеттерін анықтау үшін эксперименттік әрекеттерді тәуелсіз пайдалануға ықпал ету;* ***Ресурстар:****қалыптар, су шелектері, күректер, таяқшалар, ұлғайтқыш әйнек.* ***Мазмұны:*** *күннің топырақты жылытуына назар аудару* *- топырақ көктем мезгілінде күн жылуымен босап, өз қалпына келеді* *. Бірінші жасыл шөп жерді жарып өтеді. Таңертең салқын, күндіз жылы болады. Қар толығымен еріген күнде топырақ жұмсақ болады.*

Серуенгедайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека №4*** *Ауа- райының салқындауын бақылау.*	***Картотека №2*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека № 3*** *Жәндіктерді бақылау.*	***Картотека №15*** *Балабақша маңындағы сағайған шөптерді бақылау.*	***Картотека №5*** *Ұшып жүрген құстарды бақылау.*
Серуенненоралу	*Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен* *жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.* *Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскіас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгіұйқы					
Біртінде п ұйқыдан ояту, сауықты рушарал ары	***№ 7 Майтабанның алдын алу.*** *Жалаңаяқ бір бірінің артынан жүру, аяқтын ұшымен жүру, өкшемен жүру,* *табанның ішкі жағымен жүру, сыртымен жүру.* *Арнайы жолдармен жүру.*	***21.Алақаныңды көрсет.*** *Қолдары иықта,* *Қолдарды алға созу, алақан көрсету.* *Қалыпқа келу.* *Қайталау, сол жаққа, алақан төменде.* *Қалыпқа келу.*	***22.Балалар ұйқыдан оянады.*** *Бойымызды жазайық,* *Қолымызды созайық.* *Жаттығулар жасайық.* *Ұйқымызды ашайық.*	***№5.Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар.*** *Кел балалар тұрайық,* *Қолымызды жоғары созайық.* *Еңкейеміз еденге, арқамызды тік ұстап* *Бір демалып алайық.*	***26.Асығыңдар жаттығуға.*** *. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолын жанына созу, демдерін бірнеше секунд іште ұстап, еркін шығару.*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүс ті ойындары, бейнелеуәрекеті ,кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	***Дәстүрден тыс сурет салу*** ***«Торғайға көмек»*** ***Тосын сәт.*** *Торғай ұшып келеді.* *Балалардан көмек сұрайды.* *Досым жоқ. Маған дос торғайлар керек дейді.* *Көмектесеміз бе?* ***Торғайға көмек*** *Жұмыс жасаудың әдіс-тәсілдерін көрсету, түсіндіру.* *Трафаретпен жұмыс жасауды түсіндіру.* *Балалардың өз бетінше жұмысы. Бақылау.* ***«Біздің көрме»*** *Балалардың жұмысын бағалау.*	***Қызығушылықтарын ояту.*** ***Топқа қозы келеді.*** *Балалармен амандасады.* *Балалар қошақан неге көңілсіз деп ойлайсыңдар?.* *Балалар қозы айтады, менде дос жоқ,жалғыз ойнағым келмейді дейді.* *Олай болса біз оған дос табуға көмектесейік.* *Қағаздан бірнеше қошақан құрастырайық. Келісесіңдер ме?* *Балалардың жауаптары.* ***Топқа бөлу.*** ***1-топ*** *қозының сұлбасын бастырып сызып, қағазды*	***Қызығушылықтаын ояту.*** ***Тосын сәт. Тауық келеді.*** *Балалар тауықпен амандасады.* *Балалар қонаққа келген тауық өте мазасызданып тұр, не болғанын тауықтан сұрап көрейік. (балалардың назарын тауыққа аударады.)* ***Топқа бөлу.*** *Тауық,балапан суреті арқылы топқа бөлу.* ***1-топ*** *тауық тобы балапанды сары гуашпен бояйды.* ***2-топ*** *балапанды саусақ арқылы бояйды.*	***Дәстүрден тыс сурет салу.*** ***Жазғы ағаштар*** *Дәстүрден тыс сурет салудың әдіс-тәсілімен таныстыру. Қырыққабат жапырағынан жазғы ағаш келбетін қағаз бетіне түсіру* ***Жұмыс жасауда сурет дәстүрден тыс әдіс-тәсілін түсіндіру, көрсету.*** *Қырыққабат жапырағына бояуды губкамен жағу. Бояу жағылған жапырақты қағаз бетіне бастыру.* ***«Біздің көрме»*** *балалардың жұмысын қортындылау.*	***Тосын сәт топқа құтың құшып келуі.*** ***Балалар мына құс неге шырылдап ұшып жүр.*** ***Біз оған қандай көмек бере аламыз.*** ***Миға шабул.*** ***Жұмбақ жасыру.****Тал басында тамаша үй (ұя* *Жарайсыңдар балалар, осы ұяда нелер мекендейді?* *Құстарға ұя не үшін қажет?* ***Топқа бөлу.*** ***1-топ*** *түрлі түсті қағаздан ұя жапсырады* ***2-топ*** *тарелкі ішіне*

		жырту әдісі арқылы үстіндегі жүнін жапсырады. ***2-топ*** *қозының сұлбасының үстіне клей жағып, мақтаны қозының үстіне жапсырады.* *Балалардың жұмысын бақылау.* *Жеке көмек көрсету.*	***3-топ.*** *балапан сұлбасын дән арқылы беру.* *Балалардң жұмысын бақылау.* *Тауыққа балапандарды сыйлау.* ***Қорытынды.*** *Балалардың жұмысын қорытындылау.*		*түрлі түсті қағазды қиып жапсырады.* *Балалардың жұмысын бақылау.Жеке көмек көрсету.* ***Қорытынды.*** *Сұрақтар қою.*
Балалармен жеке жұмыс	Ғабит Сырымға пішіндерді бояудың бастапқы дағдыларын игерту ***Дид ойын: Кеңістікті бағдарлау.*** ***Мақсаты:*** *балаларға ойын арқылы кеңістікті бағдарлай біледі.*	Бақберген Ақмөрге ересек терге көмек көрсетуге ынта білдіруді үйрету ***Дид ойын: «Көп және біреу»*** ***Ойынның мақсаты:*** *көп және біреу заттардың тең, тең емес топтарын салыстыра алады.*	Бахытбек Жасминге табиғата өзін -өзі ұстау дағдысын үйрету ***Дид ойын: «Айырмашылығын тап»*** ***Мақсаты:*** *Балалар екі суреттің немесе заттың айырмашылығын таба біледі; өз ойын айта алады.*	Серикпай Алиянаға тілдегі дыбысты анық айтуға жаттығу жасату ***Дид ойын: «Төртінші артық»*** ***Ойын шарты:*** *Басқаларына сәйкес келмейтін заттыалып тастауды біледі.*	Айбек Аялаға тілдегі дыбысты анық айтуға жаттығу жасату ***Дид ойын: «Жол картасын бейнеле»*** ***Ойынның мақсаты:*** *жоғары–төмен ұғымдарын түсінеді.* *Жеке баламен жұмыс*
Серуенгедайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека №4*** *Ауа- райының салқындауын бақылау.*	***Картотека №2*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека № 3*** *Жәндіктерді бақылау.*	***Картотека №15*** *Балабақша маңындағы сарғайған шөптерді бақылау.*	***Картотека №5*** *Ұшып жүрген құстарды бақылау.*
	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардыңүйгекайтуы	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту.*	*Ана – аналармен әңгімелесу.* *Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.*	*Ана – аналармен әңгімелесу.* *Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.*	*Ата-аналармен баланың ынтасы, қызығушылықтары туралы әңгімелесеу*	*Балалар отбасында өздері не істей алатындары туралы әңгімелесу.*

Тәрбиелеу-білімберупроцесініңциклограммасы

Білімберуұйымы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: Ересек топ «Бәйтерек»

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 26.09 – 30.09.2022ж

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналараға ертегілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үсте л үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер	***Картотека №4*** ***«Қуыршақ қонаққа дайындалуда»*** *Ойынның мақсаты: ұзын-қысқа, жуан-жіңішке, ұзындығы бірдей деген өлшемдерді салыстыруға жаттықтыру.*	***Картотека №10*** ***Танып ал да, атын ата*** ***Мақсаты:*** *заттың түр-түсін, пішінін, атын атауға жаттықтыру; сөздік қорын молайту; ойлау қабілетін дамыту*	***Картотека №11*** ***«Кімге не керек»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Түрлі мамандықтың еңбек құралдарын танып айта білуге үйрету*	***Картотека №18*** ***«Қайсысы ұнайды?»*** ***Мақсаты****: суреттен көрген заттарының атын атап, суреттеп, қайсысының ұнайтынын, не үшін ұнағанын айтқызу.*	***Картотека № 19*** ***«Орнын тап»*** ***Мақсаты****: балаларға өз бөлмесіне қажетті мүліктердің аттарын айтқызып, суреттен таба білуге үйрету.*
	коммуникативтік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгіжаттығу	*Қыркүйек айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғыас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылғанс-әрекетке дайындық	*Жарқырап күнде ашылды,* *Айналаға нұр шашылды.* *Қайырлы күн!* *Біз көңілді баламыз!* *Қайырлы күн!* *Біз сүйкімді баламыз*	*Күлімдеген күн мейірімді!* *- Кіршіксіз ақ қар мейірімді!* *- Таза мөлдір су мейірімді!* *- Бәрімізді көтеріп тұрған жер мейірімді!*	*Күн нұрындай көңілім,* *Даламдай кең пейілім.* *Жүрегім толы мейірім,* *Бәріне ортақ шуағым,* *Қайырымды боламын.*	*Қайырлы таң балалар!* *Жарқырады қаламыз,* *Жайнай түсті даламыз,* *Қайырлы таң балалар!* *Аман Отан панамыз,* *Аман ата-анамыз,* *Қайырлы таң балалар*	*Қол ұстасып, дөңгеленіп,* *Тұра қалдық екеуміз.* *Өзіміз де дөңгелек* *Күнге ұқсайды екенбіз*

Білімберуұйымы ныңкестесібойы ншаұйымдастыр ылған іс-әрекет	***Қызығушылықты ояту*** ***Аудио:*** *Тыңдаңыздар, тыңдаңыздар, жаттығудан қалмаңыздар, сіздерді өсіріп, күш беретін денсаулықты сақтаңыздар. Ой балалар бұл кім айтып тұрған? Бұл ақпарат жүргізушілер тілшілер ғой. Ендеше спорт залға барайық.* ***Денешынықтыру.*** ***Тәрбиеші көмекшісінің даусы.*** *Маған кім көмектеседі. Тігіншіге хабарласу керек болып тұр. Тәрбиеші: Балалар біздің апайымыз неге көмек сұрап жатыр екен, сұрайықшы. Көмекші апай: Менің ыдыс жуғанда киетін алжапқышым көнерді, енді маған жаңа алжапқыш керек. Балалар апайға алжапқыш жасап береміз бе? (жапсыру)* ***Менің сүйікті бұрышым.Шығармашылық ортада жұмыс.*** *Жұмыс жасаудың әдіс-тәсілдерін түсіндіру. 1.Алжапқышты үлгі бойынша қиып алу. 2.Әр түрлі гүлдерді қию - қайшынымен жұмыс жасауда қауіпсіздік ережесін түсіндіру. Қиылған гүлдерді дайын алжапқышқа жапсыру.* ***Ой қозғау.*** *-Алжапқыштың түсі қандай? -гүлдердің түсі қандай?*	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Музыка.*** ***Музыка жетекшісінің жоспары бойынша*** ***Қызығушылықты ояту.*** ***АҚТ технологиясымен жұмыс*** ***Үнтаспадан «Ертегілер елінде» әні ойнайды.*** *Көгілдір экраннан сиқырлы таяқша шығады, таяқша «Мен сиқырлы таяқшамын, менімен ертегілер еліне барғыларың келе ме?»* ***Балалар: Я.*** ***Таяқша айналып кетеді.*** *Аюдың дауысы.* ***Тосын сәт****. Қонаққа үш аю шығады, амандасады.* ***Үш аю:*** *Сендерге өзіміз туралы ертегіні және ойындарымызды ала келдік. Біз ыдыстарымыз бен жиһаздарымызды шатастырып алдық, соны реттеуге көмектесесіңдер ме? Балалар: Иә, көмектесеміз.* ***Ой қозғау.*** *Ертегі желісін сурет арқылы түсіндіру. -Неліктен үш аю деген? Аюлар қандай? Олардың ыдыстарының көлемі қандай? -Олар қайда өмір сүреді? -Маша аюлардың үйіне қалай барды? -Ол үлкен ыдыстардан*	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Ғажайып сәт. Қонаққа қуыршақтар – Сәуле мен Арман келеді.*** *-Сәлеметсіздер ме?! Өткен тақырыпты қайталау.* ***Ойын «Кім көп біледі?»*** *Мазмұны: балалардың әрбір айтқан сөз, сөйлеміне фишка беріледі. Соңында фишкалар саналып, жеңімпазды анықталады. -Қандай мамандықтарды білесіңдер? (Ғарышкер, құрылысшы, сатушы, дәрігер) -Балабақшада кімдер жұмыс істейді? (Тәрбиеші, аспаз, мейірбике т.б) -Ата-аналарының кім болып істейтінін сұрайды. Сенің әкең кім болып жұмыс істейді? (Менің әкем – дәрігер).* ***Педагог:*** *Балалар, қандай сыпайы сөздер білесіңдер?* ***Қазір бәріміз жағдаят шешейік. 1-жағдаят:*** *Жанына екі баланы шығарып, екеуінің біреуіне ойыншық береді. -Досыңның ойыншығын сұрау үшін, оған қандай сыпайы сөз айтасың? Балалар жауап береді.* ***2-жағдаят: екі баланың біреуі екіншісіне ренжігені туралы.***	***Музыка.*** ***Музыка жетекшісінің жоспары бойынша.*** ***Қазақ тілі*** ***Қазақ тілі жоспары 0бойынша*** ***Қызығушылықты ояту.*** *Телефон шырылдайды. Құрметті менің кішкентай білімді ізбасарларым, мен сендерге сиқырлы пішіндер қорапшасы арқылы өзімнің білім әлемінен көптеген тапсырмалар жібердім. Осы тапсырмаларды орындап маған суретке түсіріп жіберіңдер, мен сендерге келесі үлкен топқа баруларыңды тексеремін. Бұл білім ханшайымы Есік қағылып қорапша келу. (қорапшаның сыртында үшбұрыш, төртбұрыш, дөңгелек пішіндер конверт секілді жасап,, жай скочпен жабыстырып қою)* ***Ой қозғау. Сұрақ-жауап.*** *Қорапшаның сыртынан қандай пішіндер көріп тұрмыз? Түстері қандай? Үш бұрышты қораптан алу. Үш бұрыштың тапсырмасы. Балаларды түстер арқылы топқа бөлу.* ***1-қызыл түс тобына тапсырма :*** *«Жақсы деген немене, жаман деген немене» Шарты: сурет арқылы өз ойын жеткізе білу.* ***2- сары түс тобына***	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Қызығушылықты ояту*** *Көңілді әуен бұрышынан көңілді музыка. Ой балалар бізді көңілді әуен бұрышы шақырып жатыр, билеп бару.* ***Сұрақ-жауап.*** *Көңілді әндер айтқанда қандай көңіл-күйде боламыз.Біз балабқшада не туралы әндерді үйрендік. Ойыншықтар, Балабақша. Біз көп достарды қайдан табамыз.Балабақшадан. Ендеше достар туралы ән үйренейік.****Ән айту:*** ***«Достасайық бәріміз». сөзі мен муз. жазған Т. Бейсембек. Қортынды:*** *Шапалақ, бір-бірімен құшақтасу.* ***Достар бірге жүреміз Бірге ойнап күлеміз Серуенге бірге шығамыз Міне біздер қандаймыз Ғажайып сәт: АҚТ технологиясымен жұмыс. Қызыл телпек:*** *- Сәлеметсіңдер ме, балалар! ме алыс жақтан, ертегілер елінен келдім. Сендерге қызықты тапсырма алып келдім Орындайсыңдар ма?* ***Миға шабул*** *Дид ойын: «Кім тапқыр?»* ***Жұмбақ жасыру*** *Диқанның тұқымын*

	Дид ойын: «Сыйлық» ***Тәрбиеші:*** *Біз алжапқышты дайындап жапсырдық, енді апайымыз тігіншіге апарып оны тіктіріп алсын Жасаған жұмысты корзинаға салып көмекші апайға беру. (Нәтижесін көрсету, шынайы түрде тіктіру)* ***Сергіту сәті: Музыка әуенімен.*** ***Тақпақ «Тігінші»*** ***Автор: Мылтықбай Ерімбетов*** *Түрлі-түрлі матаны,* *Көйлек етіп жатады.* *Барлық адам біледі,* *Киім тіккіш апаны.* *Жіптің – қызыл, ағы бар,* *Жасыл, көгі тағы бар.* *Бір көйлектің өзінен,* *Түрлі өрнек табылар.* ***Дид ойын: «Суреттер сөйлейді»*** *мамандықтар туралы фото альбомдар қарау.* ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** *Тосын сәт: Аудио дыбыс. Ой, ой, ой, енді не істеймін, енді не істеймін, шашылып жатқан суреттерб бояул көрсету. Балалар бұл кім деп ойлайсыңдар? Дұрыс суреті.* *Суретшінің салып жатқан суреттері бір себептермен шашылып бөлініп қалыпты, жинауға көмектесейік* ***Дид ойын: «Суретшіге көмек»*** ***Шарты:****Суретшінің*	*неліктен тамақ іше алмады? Жиһаздарының пішіні, көлемі қандай?* ***Топпен жұмыс:*** ***Дид ойын: «Жиһаздар мен ыдыстар»*** ***1-топ:*** *Ыдыстарды жапсыру.* ***2-топ:*** *Жиһаздарды құрастыру.* ***3-топ:*** *Трафарет арқылы аюларды бояу.* ***Ертегіні сахналау:*** ***«Үш аю»*** ***Аюлармен жаттығу жасау.*** ***Тосын сәт*** ***Үнтаспадан «Ертегілер елінде» әнінің жалғасы ойнайды.*** ***Ой балалар бізге тағы қандай ертегі келе жатыр екен. Экраннан.*** *Сәлеметсіздер ме балалар. Мен Ертегі ханшайымымын. Менің ертегідегі досым, ертегі құсын жоғалтып алдым. Оны таба алмай жүрмін. Маған көмек керек. Балалар ханшайымға көмектесеміз бе?* ***Ой дамыту.*** *-Ертегі құсы қандай болады?* *-Олардың түсі неге құбылып тұрады?* ***Сергіту сәті:*** *Ал, балалар, тұрайық* *Алақанды соғайық.* *Бір отырып, бір тұрып* *Біз тынығып алайық.* ***Үлгі көрсету түсіндіру.*** *Дәстүрден тыс әдіс – тәсілдер арқылы сурет салу және мүсіндеу.*	*-Егер байқамай досыңды ренжітіп алсаң, оған не айтасың?* *-Мен кешірім сұраймын.* *-«Кешір» деген сөзді айтамын.* *-Дұрыс, сыпайы сөздерді жиі айтатын балаларды әдепті бала деп атайды.* ***Ойын: «Ғажайып сөздер»*** *-Сәлеметсіз бе?* *-Өтінемін.* *-Рақмет, рақ-мет.* *-Кешіріңіз.* *Балалар жаңа сөздерді қайталайды.* ***Дыбыстық жаттығу*** *(айнамен орындалады).* *Ә- ә - ә - ә – ә – әәдеп-ті, әдепті. Ө -ө-ө-өөті- не-мін, өтінемін.* *І-і-і - ке-ші-і-р-і-і-ң-ң-і-і-з, кешіріңіз* ***Дидактикалық ойын: «Не деу керек?»*** ***Шарты: Тақпақтарды тыңдап, назар аударамыз.*** *Қай жауабы дұрыс?* *Апаң сенің базардан* *Алма сатып әкелді.* *Ең үлкенін, жақсысын* *Саған таңдап әперді.* ***Не деп айтып жеу керек?*** *«Рақмет, апа!» – деу керек.* *Балалар жүр көшеде,* *Естілді шу-айғай.* *Сен де шықтың досыңды,* *Қағып кеттің байқамай.* ***Не деу керек?*** ***Жеке жұмыс*** *жүргізу.* *Ойын «Сұраққа жауап бер».* *Сен әдепті баласың ба?*	***тапсырма:*** ***Дид ойын:*** *«Суреттер сөйлейді»* *Шарты: Құстарға қамқорлық туралы өз ойын айту.* ***3- жасыл түс тобына тапсырма:*** ***Дид ойын:*** *«Табиғаттың досы кім?»* *Шарты: Табиғатты қорғау туралы өз ойын айту.* ***Төртбұрыштың тапсырмасы:*** ***Ой дамыту.*** *«Достық неден басталады, достыққа не жараасады?»Достар қандай болу керек?Мейірімді, ақылды, қамқор, бірлікте.* ***Дид ойын: «Достық үйін құрастыру»*** ***Шарты:*** *Балалар дамытушы ойындар арқылы үй құрастырып, өз ойларын айту.* ***1-топ Мейірімділік үйі.*** ***«Пазл» арқылы үй құрастыру*** *Сипаттама беру. Әр бала айту.* *Біздің үйіміз мейірімділік үйі деп аталады.* *Біз бір-бірімізге мейірімдіміз.* *Біз достарымызды қиындыққа тастамаймыз* *Мейірімділік үйі көңілді болады.* *Дос деп ең жақын адамды айтамыз.* ***2 –топ. Ақылдылар үйі.*** ***Дьенеш блоктары арқылы үй құрастыру.***	*Шашпай тек кетпейді* *Қарны тоқ, қайғысы жоқ* *Мысық қуса жетпейді.* ***Тышқан*** *2.Тауықтар қорқып жасқанған* *Құлағы артық басқа аңнан.* ***Түлкі*** *3.Орғыған қорқақ, көзі қыли* *Қыспен жазда екі түрлі тон киеді.* ***Қоян*** ***Тосын сәт. Аудио дыбыс.*** *Аю, бақа,қасқырдың даусы жазылған аудиодан сұрақ-жауап.* ***Ой қозғау.*** *- Балалар бұл жануарлар қай ертегі түрлерінде кездеседі?* *Ертегі қалай аталады?* *Жарайсыңдар балалар,* ***Үйшік ертегісі*** *Қызыл телпекпен қоштасу.* ***Ой дамыту.*** *Үйшікте қандай жануарлар бар?* *Үйшік ертегісінде жануарлардың арасында не болды.* *Достық деген не?* *Ертегі желісін оқи отырып көрсету, түсіндіру.* ***Сергіту сәті:*** *Алаңда үйшік* *Есікте құлып* *Сәулетті үйшік тым жақсы* *Үйшікте кім бар тіл қатшы* *Тук, тук ,тук* ***Сюжеттік рольдік ойын «Театр әлемі»*** *Ертегіні бет перде киіп*

	шашылған суреттерін жинап құрастыру. *Суреттерге ат қою.* ***Ой дамыту.*** *Балалар суретте не байқап тұрсыңдар.* *Суреттің екінші бөлігін суретші бояп үлгермеген Қане суретшіге тағыда көмек керек.* ***Дид ойын: «Әдемі суреттер»*** *Суреттердің екінші бөлігін бояу.* *Дайын суреттерді ретімен жинап корзинаға салып, суретшіге беріп жіберу.* ***Мен суретші боламын,*** ***Бәріңді де саламын.*** ***Марапатқа ие болып,*** ***Бірінші орын аламын.*** ***Аудио дыбыс:*** *Ой балалар не деген керемет балаларсыңдар, мен қатты уайымдадым, енді міне көңілдімін. Көгілдір экраннан көңілді суретшіні көрсету.* ***Шапалақ. Осы көтеріңкі көңіл күймен серуенге шығайық.***	***Дид ойын:«Біз суретшіміз»*** ***Топқа бөліну.*** ***1-топ:****Трафарет арқылы мақта таяқшасымен ертегі құсын бояу.* ***2-Топ:*** *Дайын картонға салынған құстың үстінене ермексазды жағу.* *Балалардың жұмысына бақылау жасау.* *Балаларды мадақтау* ***Ханшайымға суретке түсіріп жіберу.***	*Иә. Мен әдепті баламын.* *Досыңды ренжітсең, кешірім сұрайсың ба?* *Иә. Досымды ренжітсем, кешірім сұраймын* ***Шығармашылық топ*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ: Әжеге көмектесу суреті*** *Суреттеі құрастыр, өз ойыңды айт.* ***2-топ: Көбелекті гүлге қондыр.*** *Гүлге көбелектерді жапсыру* *Өз ойыңды айт.* ***3-топ.Анама гүл сыйлаймын*** *Гүлді мүсіндеу.* *Не үшін сыйлайсың, өз ойыңды айт*	*Біз ақылды балалармыз* *Бір –бірімізді ренжітпейміз* *Бәрін ақылмен жасаймыз* *Осы үйді де ақылмен, ойласып жасадық* ***3 – топ. Қамқоршылар үйі*** ***Таяқшамен үй жасау.*** ***Сипаттама.*** *Біз қамқор балалармыз.* *Достарымызға көмектесуге дайынбыз* *Достарымызбен барлығын бөлісеміз* *Достарымызға жақсылық жасаймыз* ***Сергіту сәті:*** *Музыкамен .* *Енді біз демаламыз,* *Айналаны шоламыз.* *Қол –аяқты кезекпен,* *Оңға-солға созамыз.* *Күн шыққанда сүйсініп,* *Бәйшешектей иіліп,* *Біз тынығып аламыз.* *Жиі-жиі жаттығып,* *Үлкен кісі боламыз* ***Дөңгелектің тапсырмасы.*** ***Миға шабул:*** ***Пед жет ойын: «Не істеуге болмайды?»*** *1.Үлкендердің алдынан.....(кесіп өтуге болмайды)* *2.Кішкентай баланы.....(жылатуға)* *3.Құстарды.....(атуға болмайды)* *4.Қыз баланы.....(ренжітугеболмайды)* *5.. Досыңды..... (ренжітугеболмайды)* ***Дид ойын: «Не істеукерек?»*** *1.Үлкен кісіні.....(сыйлау керек)*	*сахналау.* ***Балалардың әрекеті.*** ***Бақылау.*** ***Топтық жұмыс*** ***«Менің сүйікті бұрышым»*** *Балалар бізде өзімізге арнап үлкен достық үйін құрастырайық.* ***Дид ойын: «Достық үйі»*** *(Үлкен ватм қағазының беріне пішіндерден үй құрастыру)* *Үйдің құрлысы неден тұрады.* *Қандай пішіндер қолданамыз?* *Қандай түсті үйлер ұнайды?* ***Топтық жұмыс.*** *Енді осы құрастырған үйімізді сол бетке жапсырып іліп қояйық.* *Пішіндерді жапсыру.* ***Үйді іліп көрсету.*** ***Ситуациялық сұрақ:*** *Ой балалар біздің үйімізге бір нәрсе жетіспей тұр, не жетіспей тұр деп ойлайсыңдар.* *Әрине үйіміздің жан-жағы бос тұр.* ***Балдарды топқа бөлу.*** ***1-топ*** *үйдің төбесіне күн суретін салу.* ***2-топ*** *үйдің жан-жағына талдардың суретін салу,* ***3-топ*** *гүлдердің суретін салу.* ***Үйді ілу.Шапалақ қуану.***

				2.Үлкеннің тілін....(алу керек) *3.Үлкендерге.....(сәлем беру керек)* *4.Кішілерді....(қамқорлау керек)* *5.Ата-ананың айтқанын.....(тілін алу,тындау керек)* *6.Көлікте өзіңнен үлкен адамға... (орын беру.)* *8. Абайсызда көршіңді немесе досыңды ренжітіп алсаң.....(кешірім сұрау керек)* ***Тақпақ . Атам маған әрқашанда,*** ***Кішіпейіл бол деген,*** ***Атасөзімсанамда,*** ***Жасыүлкенгежол берем*** ***Сұрақ – жауап*** *Бізге Білім ханшайымы не жіберді?* *Түстері қандай ?* *Сізер барлық тапсырманы жақсы орындадыңдар* *Жарайсыңдар балалар*	
Серуенгедайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека № 12*** *Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №15*** *Балабақша маңындағы сарғайған шөптерді бақылау.*	***Картотека №17*** *«Күз көрінісін бақылау»*	***Картотека №18*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №20*** *Жәндіктерді бақылау.*
	Серуен картотекасынан				
Серуенненоралу	*Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.* *Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскіас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				

Күндізгіұйқы					
Бірті ндеп ұйқы дано яту, сауы қтыр ушар алар ы	***№9*** *1. Ояту* *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*	***№10****1.Ояну* *Көзімізді ашайық* *Бойымызды жазайық* *Терезеге қарап* *Күн жылуын алайық.*	***№10*** *1.Ояну* *Көзімізді ашайық* *Бойымызды жазайық* *Терезеге қарап* *Күн жылуын алайық.*	***№11*** *1. Ояну* *Көзімізді ашайық* *Аунап, қунап алайық* *Самал жел бізге желпісін,* *Ұйқымызды ашайық*	***Жаттығу кешені №13.*** *Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеуәрек еті,кітаптарқ арау және тағы басқаәрекетт ер)	***Бағбанның, көбелектің, Дәрігер Айболиттің суреттері қойылды.*** *Бағбан бақтан, көблек шалғын даладан, ал Дәрігер Айболит орманнан гүл жинауды (өйткені олардың дәрілік қасиеттері бар) өтінеді. Гүлдердің суреттері араластырылады да, балаларға үлестіріліп беріледі. Олар Кейіпкерлерге кезекпен келіп өз гүлдерін ұсынады. Тәрбиеші мен балалар сыйлықтарға баға береді.* ***2.«Дүкен».*** *Кейіпкерлер , егер балалар гүлді дұрыс атаса және гүлге анықтама бере алса, олар гүл сатады.* ***3.Дид ойын: «Гүл шоғында не артық?».*** *Дала, бақ және орман гүлдерінен құрастырылған гүл шоқтарын тексеру ұсынылады. Артық гүл алынып тасталынады.*	*Балалар бүгін сендермен біз ғалымдар боламыз.* *Ал ғалымдар деген кім?* *Дұрыс,бүгін сендермен құмның қассиетін зерттеуге барамыз.* *Балалар қарандаршы құмдар төбешіктер болып жатыр.* *Қане біз алдымыздағы құмнан осындай төбешік жасап көрейік* *Құммен жұмыс жасамай тұрып қауіпсіз ережесін еске түсірейк.* *Ал құмды не үшінпайдалануғаболады?* *Құрылыста,ыдысжасағанда ,шыны ,айна.балаларсендерғалымдар боласыңдар.* ***Тәжрибе№1*** ***1-нұсқа.*** *Ыдыстағы құмды тутікше арқылы үрлейміз.желдің әсерімен жылжып төбешіктерге айналады ия.* ***2-нұсқа.*** *Қасықтың көмегімен төбешік жасау.* *Құм қандай?* *Сусылдақ, жылжымалы.*	*Зерттеу жұмысын жасау арқылы аспан әлеміне қызығушылық таныту.* ***Тәжірибе № 1 «Бұлтты жасау».*** ***Мақсаты:*** *- балаларды бұлттардың, жаңбырдың пайда болу процесімен таныстыру.* *Ресурстар: үш литрлік банка, ыстық су, мұз кесектері.* *3 литрлікбанкағаыстық су құямыз (шамамен 2,5 см).* *Бірнешемұзкесектерінқұмы рағасалыңыз.* *Консервініңішіндегіауакөтеріліп, салқындайбастайды.* *Ондағы су буықоюланып, бұлттарды түзеді.* *Тамшыларжергеқыздырылған анкездежоғарыкөтеріледіекен. Ондаолсуықболып, бұлттардыжинап, бір-бірінежабысады.* *Біргекездескендеоларүлкейіп, ауырлап, жаңбыртүріндежергеқұйылады.*	***№2 тәжірибе «Күнжүйесі».*** ***Мақсаты:*** *Неге барлықпланеталаркүнніңайналасындаайналады?түсіндіру.* ***Құрал-жабдықтар:*** *сары ағаш таяқша, жіптер, 9 доп.* ***Тәжірибелік жұмыс*** *Сары таяқша - Күн, ал жіптердегі 9 доп - планеталар деп елестетіп көріңіз* *Біз таяқшаны айналдырамыз, барлық планеталар шеңбер бойымен ұшады, егер сіз оны тоқтатсаңыз, онда планеталар тоқтайды. Күнге бүкіл жүйені ұстап тұруға не көмектеседі? ..* *Күнге мәңгілік қозғалыс көмектеседі.* *Дәлсолай, егерКүнқозғалмаса, бүкілжүйеыдырапкетедіжән ебұлмәңгілікқозғалысжұмысі стемейді*	***Тәжірибе №3 «Күн мен түн».*** *Мақсаты:* *- балаларға не үшінкүн мен түнекеніntүсіндіріңіз.* *Ресурстар: фонарь, глобус.* *Мұныңеңжақсытәсілі - күнжүйесініңмоделі! ... Оған тек екінәрсекерек - глобус жәнеқарапайым фонарь.Қараңғы топ бөлмесіндефонариктіқосып, оны өзқалаңыздыңжанындағыже ршарынабағыттаңыз.* *Балаларға түсіндіру: «Қараңыз; фонарь - Күн, ол жерге жарқырайды.* *Енді оны сәл бұрайық - енді ол біздің қаламызға нұрын шашады.* *Күн сәулелері жетпейтін жерде бізде түн болады.* *Балалардан жарық пен қараңғы, таңертең немесе кешке деп болжайтынына сенімділіігін арттыру.*

Балаларменжекежұмыс	Нусупхан Музаффарға пішіндерді бояудың бастапқы дағдыларын игерту ***Дид ойын:*** ***«Өзім және отбасым»*** ***Мақсаты:*** *Отбасындағы қарым - қатынас мәдениеті туралы біледі, бақытты жанұяның қандай болу керектігін кеңінен түсінеді.*	Ғабит Сырымға тілдегі дыбысты анық айтуға жаттығу жасату ***Дид ойын: «Құстар біздің досымыз»*** ***Мақсаты:*** *Балалар құстар туралы білім түсініп,. құстарға қамқорлықпен қарауды біледі.*	Бахытбек Жасминге геометриялық пішіндерді дұрыс көрсету,атауға дағдыландыру ***Дид ойын:*** ***«Нан дастарханға қалай келеді?»*** ***Мақсаты:*** *Бидайды қалай өсіру және одан нанды қалай жасау жөнінде түсіне отырып, диқаншылардың еңбегін құрметтеуді түсінеді.*	Қуандық Әміржанға сөйлеу мәнеріне жаттығу жұмыстарын жасату ***Дид ойын:*** ***«Суретші қай жерде қателесті?»*** ***Мақсаты:*** *Балалар суреттегі сәйкессіздікті таба отырып, өз ойын айта алады.*	Смагулова Айаруға Құрылыс материалдарының негізгі пішінін ажыратады ***Дид ойын*** ***«Әдемі гүл»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Түстер туралы біледі. түстерді сәйкестендіре алады.*
Серуенгедайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека № 12*** *Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №15*** *Балабақша маңындағы сарғайған шөптерді бақылау.*	***Картотека №17*** *«Күз көрінісін бақылау»*	***Картотека №18*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №20*** *Жәндіктерді бақылау.*
	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың Үйге қайтуы	*Ата аналармен балалардың төлем ақысы туралы, балалардың тазалығы туралы, балалардың тәртібі туралы жеке әңгімелесу.*	*Ата – аналарға балалармен үйде жеке жұмыс түрлерін мысалы суретті әдемі жапсыруға үйретуін есеру және кеңес беру. Балалардың үйге қайтуы.*	*Төлем ақыларын уақытымен төлеуін айтуБалалардың үйге қайтуы.. Балалардың сұранып үйге қайтуы*	*Ана – аналармен әңгімелесу. Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.*	*Ана – аналармен әңгімелесу. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.*

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білімберуұйымы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: Ересек «Бәйтерек»

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі :03.10 – 07.09..2022ж

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балалардықабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналарменәңгімелесу, кеңесберу	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	***Картотека № 1*** ***«Кім тез жинайды»*** ***Ойын шарты:*** *Тәрбиеші балаларға ойын шартын түсіндіреді. Себеттің сыртында алма мен қиярдың суреті жапсырылады. Алманың суреті бар себетке жемістер, ал қиярдың суреті бар себетке көкөністер салынады.*	***Картотека № 2*** ***«Бізге күз не әкелді?»*** ***Ойын шарты:*** *суреттерін көрсетіп,олардың бір-бірінен ажыратып айту тапсырылады. Білімдерін анықтау барысында олар туралы балалардың білетін тақпақтарын айтқызуға болады.*	***Картотека №3*** ***«Жануарларға қамқор боламыз»*** ***Ойын шарты:*** *Балаларға үй жануарларының суреттері таратылып беріледі. Әр бала сурет бойынша үй жануары туралы білетінін немесе өз ойын білдіреді.*	***Картотека № 4*** ***«Құстар біздің досымыз»*** ***Ойын шарты:*** *суреттер бойынша құстарды екі топқа топтастыру. Балалар сұрақтарға жауап береді, бір-бірінің жауаптарын толықтырады.*	***Картотека № 5*** ***«Нан дастарханға қалай келеді?»*** ***Ойын шарты:*** *Жүргізушінің белгісінен кейін бос тор көздерді жарыса отырып, қажетті суреттермен толықтыру.*
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				
Таңертенгіжаттығу	*Қазан айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғыас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылғаніс-әрекетке дайындық	*Біз гүлдерше өсеміз,* *Жапырағы жайқалған.* *Сабақтары салалы,* *Желмен бірге жайқалған.*	*Бойыңды сергек тік ұста* *Емін – еркін тыныста* *Деміңді ішке тез алда,* *Сол қолыңды соз алға.* *Оң қол да бос тұрмасын,* *Шеңбер жасап зырласын*	*Топ-топ басайық,* *Жалаудан күн жасайық.* *Жаса, жаса алтын күн* *Жаса, жаса жарқын күн*	*Бір, екі, үш,* *Қане, қанат қағамыз.* *Бір, екі, үш,* *Қарлығаш боп ұшамыз.* *Бір, екі, үш,* *Жинап алдық күш.*	*Жел улейді у-у* *Құйын келіп билейді зу-зу* *Қатты, қатты жел соқты гу-гу* *Жапырақтар қол соқты ду-ду*
Білімберуұйымыны ңкестесібойыншаұйымдастырылған іс-әрекет	***Қызығушылықты ояту.*** ***Аудио дыбыс.*** *Құрметті балалар мен Бағбан атамын. Менің күзгі бағыма келіп көмек берулеріңді өтінемін.* *Балалар барамыз ба Бағбан атаның күзгі бағына.* *Онда жақсылып шынығып алайық.* ***Денешынықтыру.***	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Музыка.*** ***Музыка жетекшісінің жоспары бойынша*** ***Қоршаған орта*** ***Қызығушылықтарын ояту.*** *Балалар, бір дыбыс естілетін*	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Менің сүйікті бұрышым*** ***Жұмбақтар сыры.*** ***Көркем әдебиет*** ***Дид ойын: «Ұйқасын тап»*** *Іші толған шәрбат*	***Музыка.*** ***Музыка жетекшісінің жоспары бойынша.*** ***Қазақ тілі*** ***Қазақ тілі жоспары 0бойынша*** ***Шаттық шеңбері.*** ***Көркем әдебиет*** ***Н. Жанаев.***	***Дене шынықтыру.*** *Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.* *Ресурс арқылы топқа бөлу* *1-топ қызыл алма* *2-топ сары алам* *3- топ жасыл алма* *(Тапсырмалар арқылы әр*

	Жалпы даму жаттығулары: *1) қолдары белде, басын алға, артқа, оңға, солға бұру:* *2) Екі қолдарын айналдыру 4-рет алға қолды түзу ұстау, 4-рет артқа* *3) Оң қол жоғарда,сол кол төменде 1,2 дегенде қолдарын артқа-алға сермеу,3-4 дегенде ауыстыру.* *4) Қолдарын кеуденің алдында ұстау: 1,2 дегенде артқа сермеу, 3,4 дегенде жанға оңға сермеу,келесі 3,4 дегенде солға қарай сермеу.* *5) Әр қадам сайын алға еңкейіп жүру.* *6)Тізені жартылай бүгіп жүру:* *7)Оң аяқпен секіріп жүру* *8)Сол аяқпен секіріп жүру* *9)2-кі аяқпен секіріп жүру* ***Негізгі қимыл қозғалыс жаттығуы .*** *1.Допты қағып алу* *2.гимнастикалық орындық үстімен жүру.* *Тамаша біз шынығып, күш жинап алдық.* ***Көркем әдебиет*** *Шымыр, сергек денеміз,* *Спорт сүйер өренбіз!* *Біз биіктен самғаймыз,* *Қарсыластан қалмаймыз.* *Кеттік саяхатқа* ***Қоршаған орта*** ***"Ғажайып күз бағына"*** ***Саяхат.*** *(топ тбөлмесінің екінші жағына үш түрлі алмалар дайындап қою)* *- Міне "Ғажайып күз бағына" келдік. Мына алма ағашына қараңдаршы, өте көңілсіз*	*сияқты, тыңдайықшы.* *-Топқа ертегілер әлемінен Сиқыршы қонаққа келеді.* ***Сиқыршы:*** *Сәлеметсіңдер ме балалар, сендер ғажайыптарға сенесіңдер ме? Сендер ертегілер әлемінің ғажайып бақшасына барғыларың келе ме?* *Сиқырлы таяқшаны айналдырып: балаларды ертегілер әлемінің ғажайып бақшасына әкеледі.* ***Сиқырлы сандық көрсетеді.*** *Сиқырлы андық ішінен сиқырлы бақшаның көкөністерін көрсетеді.* *Ендеше бүгін біз* ***«Көкөністер айтысы» ертегісімен танысамыз.*** ***Көркем әдебиет.*** *(Балаларға ертегіні саусақ театры арқылы мазмұнын мәнерлеп айтып беру).* ***Ой қозғау.*** *Сұрақ қою.* *-Балалар, ертегі не жайлы екен?* *-Ертегідегі көкөністер не үшін дауласты?* *-Ертегіде қандай көкөністер бар?* ***Сахналау.*** *Балалар бетперделерді киіп ертегіні сахналау.* *Балаларды мадақтау.* ***Балабақшаға оралу.*** *Сиқыршы: Қане,балалар көзімізді жұмайық. Қолындағы сиқырлы таяқшаны айналдырып: бір,екі,үш бізді топқа*	*Дәмі қандай әйбат* *Үзесің бірден жүзін* ***Оның аты-...(жүзім)*** *Дөп-дөңгелек сары* *Ішінде бар дәні* *Қызығасың көріп* ***Оның аты-...(өрік*** *Бір сабақта көп түйме* *Жей алмайсың көк күйде* *Санап қара қанша* ***Оның аты-...(шие)*** *Бұтақта ілініп тұрамын,* *Піскенде себетке құладым.(Жеміс)* ***Дид ойын: «Бақшада ма бақтама»*** *-Бақшада нелер өседі, бақта нелер өседі?* *Бізге қандай пайдасы бар?* *Дәрумендер береді.* ***3.Тосын сәт. Айгүл құыршақ келеді.*** *Амандасу. Балалардан көмек сұрайды.Дәрігердің жазған қағазын жоғал-тып алдым,онда пайдалы дәрумендер туралы жазған еді,енді сендерден көмек сұрап келдім.Маған пайдалы дәрумендер неде бар екенің айтып беріңдерші?* ***Қоршаған орта*** ***Сұрақтар ілмегі.*** *Сонымен дәрумендерді қайдан аламыз?* *-Жемістер мен көкөністерден аламыз.* *- Айгүлге көмектесу үшін не істейміз?* *-Жоғалтып алған дәрумендерінің суретін салып берейік.*	*Табиғат – анамыз.* *Табиғат ол –анамыз,* *Табиғатқа баламыз.* *Құшағында ойнаймыз,* *Шаттық әнге саламыз.* ***Қызығушылықты ояту*** *Саяхатты хабарлау.* *Қай ертегілер еліне саяхатқа баратынымызды мынау сыйқырлы қорапша арқылы білеміз.* *- мына қорап ашылмай жатыр!* *-Қораптың үстінде хатты оқу. «Осы жұмбақты шешсеңдер ғана қорап ашылады»,- деген.* ***Сөйлемді дамыту.*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр»*** ***Шарты:*** *Ертегіде қандай кейіпкерлер барын табу.* *Мұрны бейне түйме,* *Үсті толған ине* ***(Кірпі)*** *Түрі көмірге ұқсайды,* *Қалбалақтап ұшады* ***(Қарға)*** *Қыста ұйықтайды,* *Жазда қыдырады. **(Аю)*** *Қалқиып ұзын құлағы,* *Елеңдеп қорқып тұрады* ***(Қоян)*** ***Өлең жолдарын айтып тұрып ертегі еліне бару.*** ***Қоршаған орта*** *Ал, балалар, қараңыз,* *Таңғажайып бар аңыз.* *Ертегілер еліне,* *Қыдырып бірге барамыз.* *Ну орманға енеміз,* *Әсем гүлдер тереміз.* *Көңілді боп әрқашан.*	*топ жауап беріп ағаштағы алманы себетке жинаймыз)* ***1-ші кезең. Қызыл алмаларды жинаймыз. Әр топ бір алмадан жинайды.*** ***1-ші топқа тапсырма.*** *Күз мезгілін сипаттаңдар.* ***Сұрақ жауап***. *-Күз мезгілінде табиғатта қандай өзгерістер болады?* *-Күзде жапырақтардың түсі қандай болады?* *-Құстар қай жаққа ұшып кетеді?* ***Жарайсыңдар*** ***2-топқа тапсырма.*** *Күз мезгіліне байланысты Математикалық есеп* *Педагог балалардың ойлау қабілеттері мен танымдық мүмкіндіктерін дамыту мақсатында берілген сурет бойынша санау, салыстыру ұғымдарын бекіту.* ***3-топқа тапсырма*** ***Дид ойын: «Жол картасын бейнеле»*** *Шарты. Кеңістік ұғымын бекіту.* ***2-Кезең .*** *Сары алмаларды жинау. Әр топ бір алмадан жинайды.* ***Қоршаған орта құстар әлемі*** ***Қызығушылықты ояту.*** *Экранмен жұмыс.* *Жұмбақтың шешеуін экраннан көрсету.* *Балаларды екі топқа бөлу.* ***1-топқа тапсырма***

	сияқты. *Неге көңілсіз тұрғанын сұрайық.* *-Алма ағашы сен неге көңілсізсің?* ***Алма ағашы:** -Сәлеметсіңдер ме балалар!Менің ғажайып бағыма қош келдіңдер! Менің көңілсіз тұрған себебім, менің алмаларымның барлығы да пісті. Бірақ, оны теріп алатын ешкім жоқ.* ***Барлығы:**-Алма ағашы сен көңіліңді түсірме, қазір біз саған көмектесеміз.* ***Дид ойын: «Алма жинау»*** ***Алма ағашы:** -Рахмет сендерге балалар!Мен жеңілдеп, көңіл-күйім көтеріліп қалды.Мен сендерге тапсырмалар беремін. Егер тапсырмамды жақсы орындасаңдар сендерге өзімнің сыйымды беремін.* ***Тапсырма: Еңбек туралы қандай тақпақтар білесіңдер.** (алдын ала дайындалған жұмыс)* ***Сөйлеуді дамыту.*** ***«Еңбек»*** *Қырға шықсаң өрлеп,* *Мұның аты - Еңбек.* *Кесте тіксең зерлеп,* *Мұның аты - Еңбек.* *Гүл отырғызсаң терлеп,* *Мұның аты - Еңбек.* *Қиындықтың бәрін,* *Еңбек қана жеңбек.* *Саяхаттан қайту.* ***Сұрақ –жауап.*** ***Балаларды мадақтау.*** ***Шығармашылық бұрыш.*** *Біз күзгі бақта қандай жемістер көрдік. Сол жемісті*	*жеткізеді.* *балалар, топқа келген соң* ***Сиқыршыға рахмет айтып, қоштасады.*** ***Сөйлеуді дамыту.*** ***Тосын сәт.*** *Екі бала топқа көкеніс пен жеміс тиелген арбаны сүйреп әкеледі.* *-Балалар не сүйреп әкелді -* *Көкеністердің атын атап, көрсетіңдерші.* *-Енді жемістерді атаңдар. -* *Көкеністер қайда өседі* *-Жемістер қайда өседі* ***Дид ойын: «Егін жинау»*** *Жемістерді бір бөлек себетке,көкеністердң бөлек себетке жинау керек.* ***III.Ой қозғау.*** *Қысқа көкөністерден не жасаймыз, жемістерден не жасаймыз?* *Бүгін қысқа көкөністер тұздап* *Дайындаймыз.* ***Топқа бөлу.*** *Қиылған суреттер арқылы топқа бөлу.* ***Жұмыстың орындалу техникасын көрсету.*** *Жұмыс істеу ережесін есімізге түсірейік.* *Тазалық, ұқыптылық туралы айту.* ***Барлық топ банкіні қиып алу.*** ***1-Топ** Қызыл қызанақты қиып банкіге жапсыру* ***2-Топ:** Қияр мүсіндеу* ***3-топ:** Банкінің ішіне салынған бұрышты бояу.* ***4-топ:** Күзгі бақшаны*	***Сергіту сәті.*** ***Денешынықтыру.(Айгүлмен бірге сергіту жасайық)*** *Алма баққа барайық,* *(орында тұрып ,жүру)* *Алма теріп алайық, (алма теру қимылын жасайды)* *Қол жетпесе алмаға (оң қолды көтеріп секіру)* *Секіріп қол созайық (Екі қолды көтеріп секіру)* ***5.Жұмы с жасаудың әдіс – тәсілін түсіндіру, көрсету*** *Өз беттерінше жұмыс жасау. Қадағалау, көмектесу* ***4. Топқа бөлу(жемістер)*** *Қане тіке тұрайық* *Бау – бақшаға барайық* *Жеміс теріп алайық* *Қалтамызға салайық* ***1- топ. Алма Трафаретпен жұмыс. Алманы бояу.*** ***2- топ. Құлпынай Қағаздан жырту әдісімен жапсыру.*** ***3- топ. Алмұрт. Ермексаздан мүсіндеу.*** ***4- топ. Шиебағын құрастыру.*** ***Сұрақ – жауап.*** *Қандай жеміс салдың?* *Жемістердің түсін, пішіні қандай?* *Балалардың жұмысын бағалау. Салынған суретті себетке салып Айгүлге беру. Қоштасу.* ***Көркем әдебиет*** *Өрік, шие, бәрі бар,* *Қауын, қарбыз көбейді.* *Жегің келсе бәрін ал,*	*Тату болып келеміз.* *Бөлме шетіндегі орман алаңы.* ***Ой дамыту.*** *Ертегі желісін айтып түсіндіру. Кейіпкерлерін рет-ретімен көрсету.* *Сұрақ-жауап.* *- Жылдың қай мезгілі еді?* *- Жабайы алма қайда қалды?* *- Алманы кім көрді?* *- Қоян Қарғаға не деді?* *- Қарға не істеді?* *- Кірпі нені алып кетті?* *- Үшеуі қайда барды?* *- Аю не депжауапберді?* *Психологиялық сәт.* ***Тыныштық сәті:*** *Үнтаспадан сайраған құстардың, жел тербеп сыбдырлаған ағаш жапырақтарының, сылдырап аққан судың, сусылдаған құмның, үілдеген желдің даусы естіледі.* ***Саяхаттан қайту.*** ***Менің сүйікті бұрышым*** ***Жапсыру.*** ***Дид ойын: «Ретімен қой»*** ***Шарты:** А3 форматта жасалған орман алаңына Ертегі кейіпкерін жапсыру.* ***Тіл ұстарту жаттығуы:** Ер-ер-ер Жемістерді тер Сұрағанын бер. Ән-ән-ән Қамба толы дән Әжем айтқан ән.* ***Ой қозғау.*** ***Көркем әдебиет*** *Балаларға жұмбақ*	*Өзі сақ, өзі ұсақ,* *Шықылықтап тұрмайды.* *Құйрығы ұзын, өзі ала,* *Бұл қандай құс?* *(Сауысқан)* *Ауылда, қалада мекені,* *Жолаушы жүрсек шығарып салады.* *Алдыңнан шығады* *Жаныңды еркелетеді.* *(Қарлығаш)* *Орманда жоғары,* *Ағашқа қонады.* *Тұмсығын балға қып* *Тоқ-тоқ соғады.* *(тоқылдақ)* ***Сергіту сәті*** *Қарлығаш боп ұшайық,* *Торғай болып қонайық,* *Сауысқан боп секіріп,* *Бүркіт болып самғайық.* *Қане қанат жазайық* *Ұшып-ұшып алайық,* *Орнымызға қонайық.* *Балалар дала құстары мен үй құстары араласып кетіпті. Біз құстарды топтастырып өз мекеніне орналастырайық.* ***2-топқа тапсырма*** ***Сөйлеуді дамыту.*** ***1-тапсырма :** Қандай құстарды білесіңдер?* *Күзде құстар неліктен ұшып кетеді?* ***2-тапсырма** Құстардың қандай пайдасы бар?* *Жыл құстары жайлы не айта аласыңдар?* ***3-тапсырма :** Құстарға қандай қамқорлық жасайсыңдар?* *Дид ойын: «Адасқан*

	өзіміз топ бұрышымызға жасап қоямыз ба? ***Математика*** *Алманың пішіні қандай?* *Қандай түсті алмалар бар?* *Алма қайда өседі?* *Жоғарыда ма төменде ма?* *Алма ағашының жапырақтарының түсі қандай?* ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ: Жасыл алма мүсіндеу.*** ***2-топ: Қызыл алманы бояу*** ***3-топ: Сары алманы жапсыру.*** ***4-топ: А3 форматта күзгі бақ құрастыру.*** ***Жасаған алмаларды күзгі баққа орналастыру.***	*құрастыру.* ***«Жемістер жыры»*** *Нарттай қызыл алмам бар,* *Мәз болады алғандар.* *Жазда әдемі киінем,* *Тілді балдай үйірем.* *Көктемде ерте гүлдеймін,* *Кешігуді білмеймін.* *Піспей тұрған кезімде,* *«Менен аулақ жүр», - деймін* *Уылжыған өрікпін,* *Бау-бақшаға көрікпін.* *Қара деген атым бар,* *Менен де дәм татыңдар.* *Дәрі орнына жүруге,* *Кейде менің хақым бар.* *Балаларға қайталатып айтқызу.* *Мағынасын түсіндіру.*	*Неге аласың демейді.* *Жемісі мол теретін,* *Күз дос екен бізбенен.* *Бәрін тауып беретін,* *Жомарт екен күз деген.*	*жасыру.* *1. Күзде қолға доп боп оралады. (алма).* *2. Түбі толған құмалақ. (картоп).* *3. Ұзын мұртты сарылар,қойнында наны бар. (бидай).* *4. Доптар жатыр желісі бар, қабат-қабат терісі бар. (орамжапырақ).* *5. Ішіне түйме толтырып, бүйірі шықты томпиып .(қарбыз).* *6. Қызыл, сары кемелер, су бетінде қалқиды.(жапырақ1. Қазір қай мезгіл?* *2. Күзде құстар қайда ұшып кетеді?* *3. Ауа – райында қандай өзгерістер болады?* *4. Күзде жапырақтардың түсі қандай болады.* *5. Бау-бақшалардан нелерді жинаймыз?* *6. Егін даласынан нені орады.?* *Балаларды мадақтау.*	*құстар»* ***3-ші кезең. Жасыл алмаларды жинау. Әр топ бір алмадан жинайды.*** ***Б****алаларды мадақтау.* ***Қортынды*** ***Сұрақ –жауап*** ***Балалар хормен.*** *Жаңбыр жауды,* *Тық-тық-тық.* *Сен көшеге шық-шық-шық.* *Жел соғады гу-гу-гу,* *Жапырақтар ұшты ду-ду-ду* *Құйын тұрды ой-ой-ой* *Бұл күз мезгілі екенін біліп қой.* *Балаларды мадақтау.*
Серуенгедайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека №2*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека № 3*** *Жәндіктерді бақылау.*	***Картотека №4*** *Ауа- райының салқындауын бақылау*	***Картотека №8*** *«Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»*	***Картотека №9*** *Аула сыпырушының еңбегін бақылау.*
Серуеннен оралу	*Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.* *Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				

Түскіас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгіұйқы					
Біртінде п ұйқыдан ояту, сауықты рушарал ары	***№4*** *Майтабанның алдын алу.* *Тырысамыз, тырысамыз* *Денсаулықты нығайтамыз* *Аяқ, қол мықты болып* *Май табаннан арыламыз.* *Арнай жолдармен жүру,* *дымқыл жолмен жүру.*	***№ 5*** *Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар.* *Ояту* *Оянайық балалар* *Маған тезірек қарандар* *Шапалақ ұрайық* *Орнымыздан тұрайық.*	***№ 6*** *Төсекте жатып жасайтын жаттығулар* *Тыныс алу жаттығулары* *Ұзын құлақ сұр қоян* *Ести қалып сыбырды* *Өсіп тұрған сәбізді* *Жұлып алып иіскеді.*	***№7*** *Майтабанның алдын алу.* *Ояту* *Көзімізді ашайық* *Бойымызды жазайық* *Терезеге қарап* *Күн жылуын алайық.*	***№10*** *Төсекте жатып жасайтын жаттығулар* *Мысықтар* *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарап* *Достарымызға күлеміз.*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртү, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеуәрекеті ,кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	***Проблемалық сұрақ:*** *Пайдалы және салауатты тағам деген не?* *Педагог балалармен пайдалы және пайдалы емес тағам туралы әңгіме өткізеді.* ***Музыка тыңдау: Дауыс жаттығулары:*** *«Жоғарыға шығамыз, төмен қарай түсеміз». Әуенді біртіндеп көтеріп, жоғары дыбысқа жеткенде дауысты қаттырақ шығарып, айқайламай, демді үнемдеп шығарып, біртіндеп төмен қарай түсеміз.* ***Ән айту:«Жемістердің пайдасы» (муз. Ә.Қонысбеков, сөзі Ұ.Қонысбекова).***	***Дид ойын: «Өз үйіңді тап»*** *Шарты:Жерде геометриялық фигуралар жатады.Олар үйшіктер,балалардың қолдарында геометриялық карточкалар болады.Музыка ойнап тұрады,балалар айналып жүреді.Музыка тоқтағанда әр кім өз үйшігіне барады.Білмеген бала ойынан шығады.*	***Дид ойын: «Бұл қай кезде болады?»*** *Мақсаты: Балалар жыл мезгілдерін жылдам табады,атайды және сипаттайды.* ***Шарты:****Балалар жыл мезгілдерінің суреттерін жапсырып,* *ерекшеліктерін айтады.* ***Күтілетін нәтиже:*** *Балалар жыл мезгілдеріне тән суреттерді тауып әңгімелеп береді.*	***Миға шабул Жұмбақ жасыру.*** *Сыртындағы азығы,* *Ортасында бар қазығы.* ***(Алма) т.б*** *алмұрт, өрік, жүзім)* ***Ой дамыту*** *Натюрморт туралы түсінік беру.* *- Натюрморт дегеніміз не?* *- Біз қазір ненің натюрмортын көріп тұрмыз?* *-Осы жемістер бізге не береді?* *Түсі, пішіні, қайда өсетіні т.б.* *Сұрақ – жауап.* ***Сөздік жұмыс.*** *Натюрморт,* *бақ, дән, дәрумен.* ***2. .Жұмысқа қатысты материалдарды атау, көрсету.*** *Жұмыс жасаудың әдіс-тәсілін түсіндіру.* *Қиынды суреттерді*	*Балалар бізге бүгін қонаққа ертегі кейіпкер келді.* *-Ол қандай ертегіден деп ойлайсындар.* *- Бауырсақ (ойыншық) келіп балалардан өзі туралы сұрайды.* *Бауырсақ:* *- Мен қандай ертегіден келдім?* *-Ертегіде менімен не болды?* *-Балалар сендер дұрыс айтасыңдар тамаша.* *-Балалар бауырсақты түлкі неге жеп қойды?* *-Мақтану жақсы ма,жаман ба?* *-Бауырсақтың шал мен кемпірден кетіпқалғаны жақсы болды ма?Неге?* *-Бауырсақтың аңдардан кетіп қалғаны несімен жақсы?* *- **Қорытынды: “Бауырсақ кімді кездестірді” ойыны** (жануарлардың қимылдарымен*

				құрастыруға үйрету.	*әрекеттерін келтіру)*
Балалармен жеке жұмыс	Асамбек Нурғалиға көлік құралдарын атауға үйрету. ***«Қуыр-қуыр, қуырмаш» саусақ ойыны**:* *Мақсаты: Балалардың саусақ қимылы жетіледі, үлкендерден кейін қайталап айта алады.*	Бақберген Ақмөрге зат тарды суреттерді қатыстыру да сұрақтарға жауап беруге үйрету. ***Мнемокасте арқылы тақпақ жаттау. «Кішкентай бала»*** *Мен кішкентай баламын Кітап оқи аламын. Дәптер, қалам, сызғышты Сөмкеме өзім саламын.*	Кенжебек Ильясға геометриялық пішіндерді ажыратып айтуға үйрету. ***Сюжетті – рөлді ойын. «Қонақ күтеміз»*** ***Ойын барысы.*** *Балалар екі топқа бөлінеді. 1 топ «қонақтар», 2 топ «үй иелері»*	Муратхан Жансаяға әуеннің басталуы мен айқталуына мән беруге үйрету ***Шығармашылық саласы*** *Балаларға ермексаз тарату,өз еркінмен мүсіндеу.*	Кахар Алинұрға кеңстікпен уақытты бағдарлай білуге үйрету. ***Құрлымдалған ойын: «Ұяшыққа орналастыр»*** ***Мақсаты:*** *екі түрлі пішінді заттың әрқайсысын өз ұяшығына орналастыра алады* .
Серуенгедайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека №2*** *Күзгіжапырақтардыбақылау**.***	***Картотека № 3*** *Жәндіктерді бақылау.*	***Картотека №4*** *Ауа- райының салқындауын бақылау*	***Картотека №8*** *«Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»*	***Картотека №9*** *Аула сыпырушының еңбегін бақылау.*
	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардыңүйгекайтуы	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Ата-аналармен баланың ынтасы, қызығушылықтары туралы әңгімелесеу*	*Ана – аналармен әңгімелесу. Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту. Ана – аналармен әңгімелесу. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.*	*Ойын бұрышына жинақылық жасау. Дидактикалық ойын: «Неге керек?» Ата – анамен әңгіме. Баланы үйге шығарып салу.*	*Топ бөлмесіне жинақылық жасау. Дидактикалық ойын: «Орнын тауып бер» Мен үйге барамын.*	*Ата – анамен әңгіме. Баланы үйге шығарып салу. Демалыс күндері жайлы әңгімелеу. Тазалық туралы ескерту. Сау болыңыз.*

Тәрбиелеу-білімберупроцесініңциклограммасы

Білімберуұйымы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: Ересек Бәйтерек топ.

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 10.10 – 14.10.2022ж

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндір*				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер	***Картотека №10 «Жол әліппесі»*** ***Мақсаты:*** *балаларды алдын-ала көшеде жүру ережесімен жүргізушілерге арналған жол және белгілермен таныстыру*	***Картотека №11 «Әдептілік»Мақсаты:*** *Балаларды «жақсы» «жаман» сөздерінің мағынасы мен оларды орынды қолдануға үйрету.*	***Картотека №7 «Мамандықтың бәрі жақсы»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды әр түрлі мамандықпен таныстыру, еңбекті құрметтеуге дағдыландыру,өз еліне пайдалы бола білуге тәрбиелеу*	***Картотека №14 «Кімге не керек»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Түрлі мамандықтың еңбек құралдарын танып айта білуге үйрету*	***Картотека № 18 «Өз мекеніне орналастыр»*** ***Мақсаты:*** *Үй жануарларын дала жануарларыннан ажырата білуге үйрету.*
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				
Таңертенгіжаттығу	*Қазан айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғыас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Отбасында гүліміз,* *Көңілді өтер күніміз.* *«Қайырлы таң!» деп айтамыз,* *Бір болып кеште қайтамыз.*	*Кәне, кәне тұрайық,* *Үлкен шеңбер құрайық.* *Тұрсақ егер шеңберге,* *Алақанды ұрайық*	*Ерте тұрып күнде мен* *Тереземді ашамын.* *Сәлем деймін күнге мен* *Шаттық әнге саламын.*	*Кел, балалар, күлейік,* *Күлкіменен түлейік!* *Қабақ түйген не керек,* *Көңілді боп жүрейік!*	*Кел, балалар, күлейік!* *Күлкіменен түлейік!* *Күлкі көңіл ашады,* *Күліп өмір сүрейік!*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	***Қызығушылықты ояту.*** ***Сөйлемді дамыту.*** ***«Сурет көрмесі» әдісі*** ***Дид : «Таныс тағамды таңда»*** ***Шарты:*** *Суреттер бұрышынан өздеріңе таныс тағамдарды таңдайды.* ***Ортақ сұрақ :*** *Тағам адам үшін қаншалықты қажет деп ойлайсыңдар?* ***Топқа бөлу. «Мозайка» әдісі*** ***Нұсқау:*** *Әр топқа сурет беріледі, балалар мозайка құрастыру арқылы топтарға бөлінеді* ***1-топ:*** *«жемістер»* ***2-топ:*** *«көкөністер»* ***3-топ:*** *«шырындар»* ***4-топ:*** *«тағамдар»* ***Зерттеуді жоспарлау:*** ***Тосын сәт:***	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Музыка.*** ***Музыка жетекшісінің жоспары бойынша*** ***Сәлеметсіңдер ме, балалар! (Сәлеметсіз бе!)*** ***Бір-біріңізге тағы қалай сәлемдесуге болатынын ойлаңыз ба?*** ***Балалар қасында тұрған адамға қолдарын беріп, амандасады.(Қайырлы таң, қайырлы күн, сәлем, қайырлы кеш т.б.)*** *-Міне, бізде достық шеңбер құрылды. Енді бір-*	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Таңғажайып сәт:*** *(Микроб қонаққа келеді)* ***Микроб:*** *Сәлеметсіздер ме, менің әлсіз де, кішкентай балаларым. Мен микроб деген патшаларың боламын. Сендер мені күттіңдер ме? Мен жеміс-жидектерді жумай жейтін балалардың қасында жүргенді ұнатамын.* ***Тәрбиеші:*** *Біз сізді шақырған жоқпыз. Біз, балалар, жемістерді жақсылап*	***Музыка.*** ***Музыка жетекшісінің жоспары бойынша*** ***Қазақ тілі*** ***Қазақ тілі жоспары 0бойынша*** ***Суреттер әлемі.*** ***Шарты: Әр түрлі иллюстрациялар қарау.*** *Суреттердің арасынан мен хат және карта кездестірдім. Хатта Білім профессоры бізді тәжірибе жасау үшін зертханасына шақырады, ал жолда бізге қажетті жемістерді табу керек, ол үшін бізге карта көмектеседі.* ***Дид ойын: «Жемістерді жина»***	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Көңілді шеңбер*** *Қайырлы таң күлімдеген жүздер!* *Қайырлы таң күн мен құстар!* *Барлығы мейірімді, сенімді болсын.* *Қайырлы таң кешке дейін созылсын!* *Балалар, бір-бірімізге күлейік,* ***Ой қозғау.*** *Тәрбиеші: «Көңілді болсаң – саусың, мұңайсаң –*

	Балалар, бүгін бізге дәрігер апай келіпті, балабақшадағы топтарды аралап денсаулығын тексеріп жүр екен. ***Дәрігер:*** ***Сәлеметсіңдер ме, балалар!*** ***Дәрігер:*** *балалар қазір күз мезгілі, тұмау жүріп жатқан кез, өздеріңді қалай сезінесіңдер?* ***Дәрігер:*** *Балалар сендердің топтарыңда ауырып қалған балалар жоқ па?* ***Дәрігер:*** *Сендердің көңіл күйлерің, денсаулықтарың да жақсы екен. Сендер таза ауада көп серуендеп, түнде жақсы ұйықтағандарың көрініп тұр. Деніміз сау болу үшін көкөністен жасалған тағамдар жеуіміз керек, жемістерден жасалған шырындар ішіуіміз керек, спортпен айналысуымыз керек, тазалық сақтау керек.* ***Дәрігер:*** *Сендер қандай сергіту жаттығуларын білесіңдер? Маған көрсетіңдерші?* ***Сергіту сәті:*** *Ал, балалар, тұрайық, Алақанды ұрайық. Оңға қарай иіліп, Солға қарай иіліп, Бір отырып, бір тұрып, Бойымызды жазайық.* ***Дид ойын: «Ғажайып қалта». Ойынның шарты:*** *қалта ішіндегі жемістерді аттарын, түсін айту керек.* ***Көркем әдебиет.*** ***«Дұрыс тамақтана біл» кітаптағы керекті***	*бірлеріңізге күлкі сыйлаңыздар! Өйткені, «Көңілді болсаң – саусың, мұңайсаң – аурусың» деп бекер айтпаған. Сәлемдескен кезде бір-біріне денсаулық тілейді.* ***Ой дамыту.*** *Денсаулық үшін тағы не қажет?* *- Спортпен шұғылданыңыз, сабырлы болыңыз, таза ауада көбірек уақыт өткізіңіз, витаминдер мен дұрыс тамақтаныңыз.* *- Дұрыс тамақтану – ағзаға пайдалы өнімдер.* *Азық-түлік слайдтары.* ***Шарты: Дид «Қызыл, сары, жасыл»*** *Мен сендерге тағам слайдтарын көрсетемін, ал сендер дұрыс түсті карточкаларды көтересіңдер. (Жасыл - жақсы, сары - жеуге болады, бірақ өте пайдалы емес, қызыл - тамақтан бас тартқан дұрыс).* *Әрбір өнімде сіз пайдалы және зиянды нәрсені таба аласыз.* ***Дид ойын: «Түрлі-түсті себеттер»*** *Балаларды екі командаға бөлу.* *Енді сіз аспаз екеніңізді елестетіңіз, кешкі ас дайындайсыз. Ол үшін дүкенге барып, себетті өнімдермен толтыру керек. Пайдалы тағамдарды жасыл себетке, ал зиянды өнімдерді қызылға салу керек.*	*жуып, тазалап жейміз ғо иә?* ***Балалар:*** *Иә, апай!* ***Микроб:*** *Сіздер менімен қалай күресу керек екенін біледі екенсіздер. Менімен дос болмасаңыздар, мен сіздерді сиқырлап тастаймын.* ***Балалар:*** *Біз сіздің сиқырыңызға сиқырланбаймыз. Сізбен қалай күресу керек екенін білеміз. Жеміс-жидек пен көкөністерді жуып-тазалап көп жейміз. Біздің денсаулығымыз күшті.* ***Дидактикалық ойын: «Дәрумендерді ажырат»*** ***Мақсаты:*** *Жемістер мен көкөністерді ажырата білуге үйрету, дәрумендердің адам ағзасына қандай пайдасы бар екендігін айту. Түсінік беру.* ***Шарты:*** *Балалар берілген жемістер мен көкөністерді А және С топтарына бөліп орналастыру керек.* ***Тәрбиеші:****Балалар, бізге хат келген сияқты. Қарап көрейікші. Бәріміз экранға назар аударайық. Балалар, бізге балабақшамыздың дәрігері не айтар екен, тыңдап көрейік.* ***Ой,ой, ой мен кеттім , мен кеттім микорп қашып кетеді.*** ***Ой дамыту.*** ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** *(Балабақшаның дәрігері*	*Жемістерді жинап, картадағы жеміс зертханасына кеттік. Қане зертханаға жету үшін көзімізді жұмып, 1,2,3 деп айтамыз.* *– Ал қазір біз оларды зертханамызда тексеріп көреміз.* *Тәрбиеші:* *-Біздің дастарханда жемістер бар, оларды атаңдар. (банан, алмұрт, алма, мандарин, жүзім, лимон).* *- Иә, олардың барлығы әртүрлі, бірақ бәрібір, кейбір белгілерге сәйкес, ұқсас жемістерді табуға болады.* *- Эксперимент жүргізуді бастау үшін жемістерге сауалнама жүргізу керек.* *- Бірдей пішіндегі жемістерді тауып, берілген жерге орналастырамыз..* *Неліктен бұл жемістер деп ойлайсыңдар?* *Қалай ойлайсыңдар, қандай жемістердің пішіні, көлемі, түсі ұқсас?* *1. Қараңызшы, олар пішіні бойынша ерекшеленеді ме? (дөңгелек, сопақ);* *2. Көлемі бойынша (үлкен және кіші);* *3. Түсі бойынша (қызғылт сары, жасыл);* *4. Дәміне қарай.* *Тәрбиеші:* *-Олай болса, жемістерді пішініне, көлеміне, түсіне,*	*аурусың».* *Неліктен олар бұлай айтады деп ойлайсыз? (балалардың жауаптары)* *Бақытты және сау болу үшін не қажет? (балалардың жауаптары).* *дұрыс тамақтану қажет.* *Ол нені білдіреді? (балалардың жауаптары).* *(Бұл адамға пайдалы тағам).* ***Дид ойын: «Жеміс қайда, көкөніс қайда екенін тап»*** *Мен сендерге үстелге жемістер мен көкөністердің аралас карталарын жайып беремін, ал сендер карточкаларды жемістер мен көкөністер деп екі топқа бөлулерің керек.* ***Тәрбиеші:*** ***Енді жемістерді зертханамызда зерттеп көрейік.*** *Педагог үстелге жемістерді қояды: апельсин, мандарин, лимон, банан, алма.* *Тәрбиеші: Біздің дастарханда түрлі жемістер бар.* *Олардың атын атап көрейік. Барлық жемістер әртүрлі.* *Олар қалай ерекшеленеді, қандай негіздер бойынша топтастыруға болады?* *1. Қараңыздар, олар пішіні бойынша ерекшеленеді ме (дөңгелек, сопақ)?*

	мәліметтерді көрсету, балалар өз ойын айту. ***Дид ойын:***«Кім жылдам» ойыны ***Шарты:*** *Пайдалы және зиянды тағамдарды ажыратып ыдысқа салады* *Дид ойын: «Кішкентай ғалымдар»* *Көкөністер мен Жемістер* ***«№ 1 тәжірибе»*** ***Мақсаты:*** *жемістер мен көкөністер тұқымдарының құрылымында ядрошық бар екенін көрсету* ***Жүргізілу барысы:*** *Педагог балалармен бірге жемістерді тексереді, көкөністер атауларын нақтылайды. Ересек адам балаларды осы жемістердің (көкөністердің) тұқымдары қайда екенін табуға шақырады. Балалар жемістерді кеседі, тұқымын табады. Педагог тұқымдарды үлкейткіш әйнек арқылы қарауды ұсынады. Балалар тұқымдарды қарастырады, сипаттайды,* *оларды салыстыру, ұқсастықтарды табу (қабықша, ядрошық), балғамен беріктігін тексеру.* ***Қорытынды. Жемістердің (көкөністердің) барлық тұқымдарының ұқсастықтары бар. Оларда жаңа өсімдік үшін қоректік қор бар ядрошық бар. Ядрошық тері қабығымен қорғалған.*** ***№ 2 Тәжірибе.***	***Дид ойын: «Ғажайып сөмке»*** *Біз жемістерді үлкен табаққа саламыз: алма, алмұрт, апельсин, мандарин, лимон, банан, киви, жүзім.* *- Оларды бір сөзбен қалай атауға болады? (Жеміс.)* *Барлық жемістер әртүрлі. Олар қалай ерекшеленеді және оларды қалай жіктеуге болады?* *1. Олардың пішіні бойынша (дөңгелек, сопақ) айырмашылығы бар-жоғын қарау.* *2. Көлемі бойынша (үлкен, кіші).* *3. Түсі бойынша (қызғылт сары, жасыл).* *-Жемістер бұзылып кетпес үшін қайнатады, кептіреді, мұздатады.* *Жемістерден қандай тағамдар жасауға болады?* *Олардың атын бірге атайық.* *Дид ойын: «Тағамның атын ата»* *-Лимон шырыны - қандай шырын? (Лимон шырыны).* *Алмадан жасалған джем? (Алма тосабы)* *Алмұрт кеспесі? (Алмұрт тосабы).* *Өрік компоты? (Өрік компоты).* *Ал енді мен сендерге компотты «пісіруді» ұсынамын.* ***Сергіту «Компот».*** *-Компот пісіреміз.* *Сізге көптеген жемістер*	*көкөністер мен жемістерді қалай жеу керектігі туралы айтып береді)* ***Сергіту сәті:*** *Дәрумендер – тірегің,* *АВС деп аласың.* *Жетіспесе бірі оның,* *Ауырып сен қаласың.* ***Тәрбиеші:*** *Балалар, дәрумендер тек қана жемістер мен көкөністерде болмайды, сонымен қатар дәрігер апайларымыз арнайы дәріханаларда дәрумендер жасап шығарады.* *— Балалар, өзіміздің жеке дәріханамызға барып арнайы киімдерімізді киіп, дәрумендерді жасап берейік. (Сары ермексаздан дөңгелек тәрізді пішіннен түрлі дәрумендер жасайды).* ***Ғалымдар бұрышы.*** ***Тәжірибе№1*** ***Жемістер - оларды қалай жеуге болады?*** ***Мақсаты:*** *Балаларға жеміс-жидек тағамдарын дайындаудың әртүрлі тәсілдерін көрсету.* ***Құрал-жабдықтар:*** *жемістер бейнеленген суреттер, «Бақшадағы егін жинау» сюжеттік суреті, кептірілген жемістер, консервіленген және жаңа піскен жемістер салынған табақтар, жеміс компоттары бар стақандар.* ***Жүргізілу барысы:*** *Педагог балалармен бірге жемістер мен сюжетті суреті бар суреттерді қарастырады.*	*дәміне қарай топқа бөлуге болатынын білдік.* ***Қорытынды: Жемістерді әртүрлі белгілерге қарай топтастыруға болады және бұл әртүрлі топтарға әкеледі.*** *Тәрбиеші: Балалар, аздап демалып, дене шынықтыру жаттығуларын жасайық.* ***Сергіту сәті:*** *«Бұл алма»* *Мынау алма! (тұру)* *Бұл (қолдар екі жаққа)* *Тәтті шырынға толы (қолдар белбеуде)* *Қолыңызды созыңыз (қолыңызды алға созыңыз)* *Алма жинаңыз (қолыңызды жоғары көтеріңіз)* *Жел бұтақты тербете бастады (қолымызбен төбесінде тербелеміз)* *Алма алу қиын (жоғары тартылды)* *Мен секіремін, қолымды созамын (секірдім)* *Және тез алма жинаңыз (қолыңызды басыңызға шапалақтаңыз).* ***№1 тәжірибе.*** ***Түстер құпиясы.*** ***Аскөк, пияз.*** *- Аскөктің бір бұтағын алып, оны бумаға салып, қағаз бетіне тік сызық сызамыз, аскөкпен сурет салуға болады ма?* *- Ол жолды қандай түспен қалдырды?* *Ал енді картадағы нәтижені белгілеңіз, қараңыз*	*2. Түсі бойынша (қызғылт сары, жасыл)?* *3. Көлемі бойынша (үлкен және кіші)?* *4. Иісі бойынша?* *5. Қабықтың құрылымы бойынша (кеуекті және тегіс)?* *Жемістерді пішініне, көлеміне, түсіне, дәміне, иісіне, қабығының құрылысына қарай топтастыруға болатынын білдік.* ***Ой дамыту.*** *Сұрақ –жауап.* *Апельсин қайда өседі? (ағашта)* *Дұрыс, сонда қалай айта аласыз: апельсин жеміс пе, әлде көкөніс пе?* *Балалардың жауаптары.* *Балалармен әңгіме:* *Табиғатта апельсиндер - жылтыр жапырақтары бар биік мәңгі жасыл ағаштарда өседі.* *Олардың сфералық тәжі бар, ақ хош иісті гүлдермен гүлдейді, олардан бәріңіз жақсы көретін жемістер пайда болады.* *Апельсиндер - сіз жақсы көретін керемет десерт, сонымен қатар олар иммунитетті күшейтетін тамаша құрал.* *Апельсинмен тәжірибе жасайық.* *Қортынды тәжірибе:* *Апельсин қабығының*

	«Жемістер мен көкөністерді бояйтын заттар» ***Мақсаты:*** *барлық жемістердің шырыны бар, түсі бар екенін дәлелдеу.* *Құрал-жабдықтар: түрлі түсті 3-4 жеміс (киви, апельсин, қара өрік, шабдалы және т.б.); балалар санына сәйкес фильтрленген қағаз парақтары, пластикалық пышақтар және мөлдір шыныаяқтар; лупа, клеенка.* ***Қорытынды. Жеміс бөліктерін сығу нәтижесінде шырын сығылады; Сіз негұрлым қатты сығыңыз, соғұрлым көп шырын аласыз. Шырын құрғаған кезде шырынның өзі сияқты түсті дақтар қалады.*** ***Сол сияқты тәжірибе көкөністермен де жүргізіледі.*** ***№ 3 Тәжірибе:*** *Күннің өсімдіктің (пияздың) өсуіне әсері»* ***Мақсат.*** *Өсімдіктер. өсу үшін күн сәулесінің қажеттілігін дәлелдеңіз* *Құрал-жабдықтар: 2 шам, 2 контейнер топырақ.* ***Жүргізілу барысы:*** *1) Пияздың контейнерге отырғызыңыз. Біреуін күнге, екіншісін қалпақ астына көлеңкеге салады* *Жасыл желектің өсіп жатқанын қараңыз.* *2) Өсімдіктен қақпақты алыңыз. Қандай сабақ?*	*керек, мұнда!* *Алмаларды тураймыз* *Біз алмұртты кесеміз* *Лимон шырынын сығыңыз* *Су құйып және құмды салыңыз!* *Біз пісіреміз, компот пісіреміз,* *Адамдарға көмектесеміз.* *Карточкалар бойынша жұппен жұмыс:* *Дид ойын: «Не артық?»* *- Балаларға жемістер бейнеленген карточкаларды ұсынамын, олардың арасында көкөністер, саңырауқұлақтар, жаңғақтар мен жидектер бар. Тапсырманы орындағаннан кейін балалар карточкалармен алмасады және оларды тексереді.* ***Дид ойын: «Зерттеуші шеберлер»*** *Зертханалық жұмыс ережесін қайталаймыз.* *Ақ халатты киіп, зертханаға барамыз.* *Зертханада жұмыс.* ***Апельсинмен тәжірибе жасайық. Апельсиндер салынған үстелдерге барайық.*** ***№1 тәжірибе. «Бату – батпау».*** *-Ал, қалай ойлайсыңдар, апельсиндер жүзе алады ма (балалар жорамалдары). Ал тексеріп көрейік. Сіздің алдыңызда екі апельсин бар. Олардың біреуін суы бар ыдысқа салыңыз. Ол жүзетін болады. Ал сіз қатты*	*Педагог балалардан жемістер мен көкөністердің айырмашылығы неде екенін сұрайды. Ол әрі қарай қарастыруды ұсынады шикі жемістерді алып, адамның оларды қалай жегенін және неліктен екенін сұрайды.* *Педагог балалармен бірге кептірілген және консервіленген жемістерді тексеріп дәм татады, компот ішеді. Әркім бұл өнімдердің қалай ерекшеленетінін салыстырады және қорытынды жасайды.* *Балалар әртүрлі тәсілдермен пісірілген бір жемісті табуға, дәмінің айырмашылығын анықтауға үйренеді.* ***Қорытынды. адам қыста жемістерді әртүрлі тәсілдермен жинау идеясын ойлап тапты: кептіру, сақтау, қайнату.*** ***Жемістерде біздің денемізге пайдалы көптеген дәрумендер бар. Бірақ жаңа піскен жемістер ең пайдалы, оларда барлық витаминдер бар.*** ***Іс-әрекетті бағалау кезеңі:*** *— Балалар, дәрумендер дегеніміз не екен?* *— Қай тапсырма сіздерге қатты ұнады?* *Тәрбиеші: Балалар сендер үйә жақсы қатынасқандарыңыз үшін сендерге дәрігеріміз өзінің дәрумендерін сыйлыққа*	*- Аскөк сурет салады ма?* *- Иә* *- плюс қойыңыз. Қандай түс?* *- Жасыл* *- шеңберді жасыл түске боя.* *Енді пиязды қолданып көрейік.* *-Пияздың қауырсынын алып, бүктеп, тік сызық сызамыз, пиязбен сурет салуға бола ма?* *- Жарайсыңдар, бәрі жақсы болды ....* *Пияз сурет салады ма?* *- Иә* *- Плюс қойыңыз. Қандай түс?* *Жасыл* *- Шеңберді жасыл түске боя.* *- Жарайсың! Нағыз ғалым!* ***№2 тәжірибе.*** ***Көкөністер қызылша, сәбіз*** *- Біз сәбіздің бір бөлігін алып, оны қағаз парағына саламыз ....* *Нәтиже бізге эскиз жасауға көмектеседі .... шығу.* *- Сәбіз салады ма?* *- Иә* *-Олай болса, сәбіз салынған суреттің алдына не саламыз?* *- Плюс* *Шеңбер қандай түсті болады?* *- Дұрыс қызғылт сары. Жарайсың!* *- Біз қызылшаның бір бөлігін алып, оны қағаздың*	*қасиеттері* *Ал апельсин қабығымен тәжірибе жасап көрейік.* *Балалар, қалай ойлайсыңдар, шарға қабық шырынын салсаңдар не болады? (Балалардың жауаптары)* *Сендермен бірге тексерейік. (Педагог балаларға қабықтың шырыны шарға түссе, жарылып кететінін көрсетеді). Балалар, бұл неліктен болды деп ойлайсыңдар? (Балалардың жауаптары). Апельсин қабығы шырынында ауа көпіршіктері ғана емес, сонымен қатар сұйықтық - қышқыл бар, ол шарды тоттандырады.* ***Тәжірибе №2 КӨКӨНІСТЕРДІҢ ҚҰРАМЫНДА СУ бар ма?*** *Тәжірибе жүргізбес бұрын, бір болжам жасайық: көкөністерде су бар ма, жоқ па? Сынақ үшін біз әртүрлі көкөністерді алдық: картоп, сәбіз, қызанақ, қияр. Олар екі бөлікке кесіп, кесіндіні қолының бойымен жүргізді. Сіз не сезіндіңіз? Көкөністерде су бар ма? Қай көкөністе су көп? Бірақ кейбір зерттеушілер әлі де күмәнмен қарады. Содан кейін біз майда үккіштен өткізіп, оған сәбіз мен*

	(жарық) Неліктен жарық? Күнге қойыңыз, пияз бірнеше күнде жасылға айналады. 3) Көлеңкедегі сабақ күнге қарай созылады, күн тұрған жаққа қарай созылады. Неліктен? ***Қорытынды. Жасыл күйде боялу үшін өсімдіктердің өсуі үшін күн сәулесі қажет, Өсімдіктер күннен жасыл түс беретін хлорофиллді жинайды және тағам ретінде қызмет етеді.*** *6. Лексикалық тақырып: «Көкөністер. Жемістер» №5 тәжірибе «Көкөністер мен жемістер косметика ретінде» Мақсаты: Балаларға жемістер мен көкөністерді косметика дайындауда қолдануды көрсету. Құрал-жабдықтар: қызылша, қияр, алма, шабдалы кремі, қияр маскасы, жеміс хош иісті сусабын, үккіш, пышақ, қағаз майлықтар, айна. Педагог балаларды аршылған қызылшамен беттерін ысқылап, айнаға қарап өңінің қалай өзгергенін айтуды ұсынады. Әрі қарай мұғалім барлығын қиярдан немесе алмадан маска жасауға шақырады, оларды үккіште ысқылап, беттеріне қояды. Қағаз майлықтармен қияр маскасын алып тастап, балалар мен мұғалім өң қалай өзгергенін айтады.*	*тырыссаңыз да, оны суға батыра алмайсыз. Екінші апельсинді аршып, суға салыңыз. Енді не? Сіз өз көзіңізге сенесіз бе? Апельсин батып кетті. Қалай солай? Екі бірдей апельсин, бірақ біреуі суға батып, екіншісі қалқып кетті ме? нені болжауға болады. (№2 тәжірибе. Апельсин қабығы батады ма.* *Қабықты суға салайық. "Апельсин қабығында ауа көпіршіктері көп. Олар апельсинді су бетіне итереді. Қабығы болмаса, апельсин батып кетеді, себебі ол ығыстыратын судан ауыр". Апельсин қабығын үлкейткіш әйнек арқылы қарау.* ***Қорытынды: сондықтан ауа судан жеңіл деп айтуға болады. Және біз оны дәлелдедік.*** ***№3 тәжірибе «Жүзімге не болады?»*** *Бір стақан таза газдалған су немесе лимонад алыңыз да, оған жүзімсалыңыз. Ол судан сәл ауыр және түбіне батып кетеді. Бірақ кішкентай шарларға ұқсас газ көпіршіктері бірден оған жабыса бастайды. олардың көп болатыны сонша, жүзім пайда болады. Бірақ бетінде көпіршіктер жарылып, газ сыртқа шығады. Ауыр жүзім қайтадан түбіне батады.* ***Мұнда ол қайтадан газ***	*беріп жіберіпті.*	*үстіне саламыз .... **Сергіту сәті.«Бағбан»** Біз кеше (балалар қол ұстасып шеңбер бойымен жүреді) Қарақат отырғыздық (шұңқыр қазып, оған бұта отырғызуды бейнелеу) Алма ағаштарын әкпен әктедік. (оң қолды жоғары және төмен жылжытыңыз) Біз қоршауды жөндедік. (балға соққыларына еліктейді) Біз әңгіме бастадық (шеңберге қарама-қарсы тұрады, ортаға бір бала шығады, диалог жүргізеді) Сіз біздің бағбанға айтасыз Бізге сыйлық ретінде не бересіз? Мен сыйлық ретінде күлгін алхоры беремін,..... (жемістің әрбір атауына бас бармақтан бастап екі қолға бір саусақ бүгіледі). Біз қызықты, қызықты эксперименттерімізді жалғастырамыз.* ***№3 Тәжірибе. Жидектер қарақат, таңқурай*** *- Үстелде сөмкелер бар, оны ашып, жидекті алып, салфеткаға пакетке салып, алақанмен жидекті басыңыз. Қаптаманы аударып, майлықтың түсіне қараймыз. Нәтижені сызамыз. - Қолымызды сүртеміз, сыртқа шығып шеңберге*	*картопты үккіштен өткізіп, дәке арқылы шырынын сығып алдық. Біз қай көкөністе сұйықтық көп екенін салыстырдық - сәбізде немесе картопта. Балалар шырыннан дәм татқысы келетіндерін білдірді.*

		көпіршіктерімен жабылып, қайтадан көтеріледі. Бұл су «дем шығарғанша» бірнеше рет жалғасады. .		*тұрамыз.* *- Балалар, айтыңдаршы, біз бұл тәжірибелерден не білдік?* *Балалардың жауаптары.* *-Дұрыс, балалар, біз тек бояумен, қарындашпен ғана емес, табиғи бояулармен – көкөністердің, өсімдіктердің, жидектердің шырынымен де сурет салуға болатынын білдік.*	
Серуенге дайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека №1*** *Күзгі жаңбырды бақылау.*	***Картотека №2*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека № 3*** *Жәндіктерді бақылау.*	***Картотека №4*** *Ауа- райының салқындауын бақылау.*	***Картотека №5*** *Ұшып жүрген құстарды бақылау.*
	Серуен картотекасынан				
Серуенненоралу	*Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен* *жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.* *Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскіас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгі ұйқы					
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	***№16.Ояну*** *Ұйқымызды ашайық* *Қолымызды созайық* *Енді қане бәріміз,* *Жаттығуды жасайық.*	***№19 Ояну*** *Бойымызды жазайық,* *Қолымызды созайық.* *Жаттығулар жасайық.* *Ұйқымызды ашайық.*	***№20 Ояну*** *Кел балалар тұрайық,* *Қолымызды жоғары созайық.* *Еңкейеміз еденге, арқамызды тік ұстап,* *Бір демалып алайық.*	***№ 21 Ояну*** *Көздеріңді ашыңдар,* *Кірпіктеріңді көтеріңдер.* *Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар,* *Бір - біріңе жымиыңдар,*	***№14 Ояну*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	***Эксперимент «Көкөністер мен жемістер косметика ретінде»*** ***Мақсаты:*** *Балаларға жемістер мен көкөністерді косметика дайындауда қолдануды көрсету.* ***Құрал-жабдықтар:*** *қызылша, қияр, алма, шабдалы кремі, қияр маскасы, жеміс хош иісті сусабын, үккіш, пышақ, қағаз майлықтар, айна.* *Жүргізілу барысы: Педагог пен балалар косметика мен бұйымдарды зерттейді, иісі бойынша салыстырады, ұқсастығын табады. Сосын педагог балаларды кейбір жемістер мен көкөністердің құндылығы туралы және оларды косметика өндірісінде пайдалану туралы үйретеді.* *Педагог балаларды аршылған қызылшамен беттерін ысқылап, айнаға қарап өңінің қалай өзгергенін айтуды ұсынады. Әрі қарай мұғалім барлығын қиярдан немесе алмадан маска жасауға шақырады, оларды үккіште ысқылап, беттеріне қояды. Қағаз майлықтармен қияр маскасын алып тастап, балалар мен мұғалім өң қалай өзгергенін айтады.* ***Қорытынды. Қызылшаны пайдаланған кезде көкөніспен ысқылаған жері бірге қызарып кетеді. Қияр (алма) маскасынан кейін бет өзінің бастапқы түсіне***	*СУ АҒЫНЫ* *Мақсаты: Судың пішіні болмайтынын, төгілмейтінін, ағып жатқанын көрсету.* *Жұмыс барысы: су құйылған 2 стакан алыңыз, сонымен қатар қатты материалдан жасалған 2-3 затты (текше, сызғыш, ағаш қасық және т.б.) осы заттардың пішінін анықтайды. «Судың пішіні бар ма?» Деген сұрақты қойыңыз. Балаларды бір ыдыстан екінші ыдысқа (кесе, табақша, құты, т.б.) су құйып, өз бетімен жауап табуға шақырыңыз. Су қайда және қалай төгілетінін есте сақтау* *Қорытынды: Судың пішіні жоқ, ол құйылған ыдыстың түрін алады, яғни пішінін оңай өзгерте алады.*	***«Күздегі ағаштар» тәжірибе «Әртүрлі жапырақтар қалай түседі»*** *Мақсаты: балаларға түскен жапырақтың ұшуының оның өлшемі мен пішініне тәуелділігін көрсету.* *Құрал-жабдықтар: әртүрлі пішіндегі нағыз үлкенді-кішілі жапырақтар, түрлі-түсті қағаздан қиылған түрлі ағаштардың жапырақтары, оларға таныс балалардың суреті салынған қораптар. ағаштар, «Жапырақтың ұшуы» тапсырмалары бар парақтар.* *Мазмұны. Педагог балаларға ағаштардың жапырақтарының түсуін әртүрлі тәсілдермен қалай көргендерін есте сақтауды ұсынады. Неліктен?* *-Қане, қандай жапырақтар түсетінін білу үшін тәжірибе жасайық жылдам, ал қайсысы баяу, ал қай жапырақ иіру ең әдемі. Қолыңызға бір жапырақ алып, тұрыңыз. Қолыңызды жапырақты жоғары көтеріп, саусақтарыңыздан жапырақты босатыңыз. Жапырақ ұшып бара жатқанда, оның ұшуын мұқият қадағалаңыз және есте сақтаңыз: ол тез немесе баяу түсті ме,ол тіке ұшты ма, әлде шеңбер болды ма?*	***Өсімдіктер қалай тыныс алады?*** ***Мақсаты:*** *өсімдіктің барлық мүшелері тыныс алуға қатысатынын анықтау.* ***Ресурстар:*** *ыдыс мөлдір су, ұзын сабақты жапырақ, коктейль түтігі, ұлғайтқыш әйнек* ***Эксперимент барысы:*** ***№ 1 зерттеу.*** *Біз ауа жапырақтары арқылы өсімдікке өтетіндігін анықтаймыз. Ауаны қалай анықтаймыз? үлкейткіш шыны арқылы сабақтың кесілген жерін тексеріп (тесіктер бар), сабақты суға батырыңыз (сабақтан көпіршіктердің шығуын қадағалаңыз).* ***№ 2 зерттеу.*** ***«Парақ арқылы»*** *тағы бір экспериментті келесі ретпен жүргіземіз: 2-3 см бос қалдырып, бөтелкеге су құйыңыз; жапырақты бөтелкеге сабақтың ұшы суға батырылатындай етіп салыңыз; бөтелкенің аузын тығын сияқты пластилинмен тығыз жауып тастаңыз; Кішкене тесік жасап, сабақтың ұшы суға жетпейтіндей етіп салыңыз, пластилинмен бекітіңіз; бөтелкеден ауаны шығару - сабақ арқылы ауаны сорып алу.*	*Балалар мен сіздерді ағаш туралы тағы тәжірибе жасауға шақырамын* ***Тәжірибе № 2.*** ***Ағаш жанып, жылу мен жарық береді.*** ***От бізге қалай көмектеседі?*** ***От адамның жауына айналғанда не ойлайсың?*** ***Ол қауіпті болуы мүмкін бе?*** *Балалар: иә.* *Тәрбиеші: Өрттің шығуына не себеп болуы мүмкін?* *Балалар: адамдар отқа немқұрайлы қараған кезде немесе балалар сіріңке алған кезде.* *Балалар: балалар сіріңке ала алмайды, шөпті, қағазды өртей алмайды, қоқысты орманда қалдыра алмайды. Өрт орын алуы мүмкін. Тек ересектер сіріңке алып, өрт шығара алады.* *Тәрбиеші: Өрттер қандай қиындықтар әкеледі?* *Балалар: адамдар, ормандағы жануарлар өлуі мүмкін, орман, жәндіктер өледі.* *Біз екінші қасиетті анықтадық. Онда нені біліп, түсіндік?* *Балалар: ағаш жанып, жылу мен жарық береді. Сонымен қатар қауіпті жағы да бар.*

	(тазартылған) ие болады, тері жұмсақ және тегіс болады.			*Сабақтың суға батқан ұшынан ауа көпіршіктері шыға бастайды.* ***Қорытынды:*** *ауа жапырақша арқылы сабаққа өтеді, өйткені ауа көпіршіктерінің суға түсуі көрінеді.*	
Балалармен Жеке жұмыс	Айбек Аялаға пішіндерді бояудың бастапқы дағдыларын игерту ***Дид ойын: Кеңістікті бағдарлау.*** ***Мақсаты:*** *балаларға ойын арқылы кеңістікті бағдарлай біледі.*	Молдыбаев Рамазанға ересек терге көмек көрсетуге ынта білдіруді үйрету ***Дид ойын: «Көп және біреу»*** ***Ойынның мақсаты:*** *көп және біреу заттардың тең, тең емес топтарын салыстыра алады.*	Нусупхан Мұзаффарға табиғата өзін -өзі ұстау дағдысын үйрету ***Дид ойын: «Айырмашылығын тап»*** ***Мақсаты:*** *Балалар екі суреттің немесе заттың айырмашылығын таба біледі; өз ойын айта алады.*	Қуандық Әміржанға тілдегі дыбысты анық айтуға жаттығу жасату ***Дид ойын: «Төртінші артық»*** ***Ойын шарты:*** *Басқаларына сәйкес келмейтін заттыалып тастауды біледі.*	Қуандық Айсұлтанға тілдегі дыбысты анық айтуға жаттығу жасату ***Дид ойын: «Жол картасын бейнеле»*** ***Ойынның мақсаты:*** *жоғары–төмен ұғымдарын түсінеді. Жеке баламен жұмыс*
Серуенгедайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека №1*** *Күзгі жаңбырды бақылау.*	***Картотека №2*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека № 3*** *Жәндіктерді бақылау.*	***Картотека №4*** *Ауа- райының салқындауын бақылау.*	***Картотека №5*** *Ұшып жүрген құстарды бақылау.*
	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата-аналармен балабақша күн тәртібі туралы әңгімелесу*	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*«Бала қауіпсіздігі басты назарда» ата аналармен кеңестер жүргізу*	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту.*	*Баланың тәрбиесі туралы әңгімелесу.балабақшаға уақтында келуді айту*

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: Ересек Бәйтерек топ.

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 17.10 – 21.10.2022ж

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер	***Картотека №8*** ***«Бұны қай кезде киеді?»*** *Ойын шарты: суреттегі киімдерді қай мезгілде киетіндігін айтқызу.*	***Картотека № 19*** ***«Гүлдерді күтеміз»*** *Ойын шарты: гүлдерді екіге бөлу,дала гүлдерін газонның қасына іліп,ал бөлме гүлдерін үйдің қасына қою , суреттер бойынша әңгімелету.*	***Картотека №17*** ***«Әдемі гүл»*** *Ойынның шарты: Гүлдерді түстері бойынша жинау.*	***Картотека № 27*** ***«Бұл қай мезгіл?»*** *Ойын шарты: күзгі бау-бақшадағы жемістер мен көкіністердің аттарын атап, пішіндерін, түстерін ажыратады.*	***Картотека №29*** ***«Нан қалай жасалады»*** *Ойын шарты: нанды дастарханға келгенге дейінгі жолын көрсетіп, онда жұмыс істейтін адамдардың еңбегі көрсетіледі.*
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				
Таңертенгіжаттығу	*Қазан айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғыас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Қуанамыз, біргеміз,* *Бөлінбейді іргеміз.* *Аясында достықтың,* *Бір жүреміз күнде біз!*	*Қайырлы таң!* *Ормандар мен далалар.* *Қайырлы таң!* *Достасқан бар балалар.* *Қайырлы таң!* *Біздің бала бақшамыз.* *Қайырлы таң!* *Жора-жолдас, ұл мен қыз!*	*Қоршаған өмір әлемі,* *Не деген көркем, әдемі!* *Сол сұлулықты сақтайық,* *Мадақтайық, мақтайық!*	*Қайырлы таң, құсқа, аңға да,* *Қайырлы таң ,жайдары жанға да,* *Қайырлы таң алға ассын,* *Кешке дейін жалғассын!*	*Ерте тұрып күнде мен* *Тереземіді ашамын.* *Сәлем деймін күнге мен* *Шаттық әнге саламын.*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	***Тосын сәт.*** *Жай музыка әуені естіледі. Педагог балаларға аң-таң болып қарап, оларды санайды. Ол: «Мен ештеңе түсінбей тұрмын, бізде жаңа бала бар ма?» Дымбұлмеске қарайды. Балалар ия басқа бала бар. Білмесбек бәріне қарап, бәрің сондай әдемі, ақылдысыңдар. Мен де сендермен ойнағым келеді. Мына альбомды әкелдім, бірақ ішінде не бар екенін білмеймін. Қане біз көрейік мүмкін біз білетін шығармыз. Білмесбек мата үлгілері бар альбомды көрсетеді.* ***«Біздің киімдер тарихы»***	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Музыка.*** ***Музыка жетекшісінің жоспары бойынша*** ***Қызығушылықты ояту.*** *Бүгін біздің топтан мен қорап тауып алдым. Оның ішінде не бар деп ойлайсыңдар?* *Мүмкін бос шығар? Ашпай-ақ айта аламыз ба, оны қалай анықтауға болады? Ол ауыр ма, жеңіл ме? Жайлап ашу. Қараңыз, иә, мұнда бірдеңе жазылған. Бірақ мына жерге*	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Ойын бұрышы*** ***Дид ойын: «Киім дүкені»*** ***Шарты:*** *киім түрлері бойынша тақырыптық суреттерді орналастыру сыртқы киім, Аяқ киім, әйелдер, ерлер, балалар, қысқы, жазғы, мерекелік, арнайы киімдер.* ***Ой дамыту*** *-Киімді кім тігеді? (тігінші) Киім қалай жасалады? (ол*	***Музыка.*** ***Музыка жетекшісінің жоспары бойынша*** ***Қазақ тілі*** ***Қазақ тілі жоспары 0бойынша*** ***Проблемалық жағдай:*** *Киім ауыстыратын бөлменің бұрышында киім-кешек шашылып жатыр. Балалар не істеу керек? Балалардың жауаптары: орнына жинау керек.* ***Дид ойын:Киім жинауға көмектесеміз»*** ***Шарты:*** *Балалар киімнің атын атап. орнына іліп қояды.* *Педагог балалардың назарын бір-біріне арқасын*	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар бүгін таңертең поштамды тексердім және пошта жәшігінен ертегі кейіпкерлерінің хаттарын, тіпті бір пакет таптым. Оларда не жазғанын білгілерің келе ме?* *Онда Мнемоникалық жолдар бойынша сөйлем құрауға жаттығулар жазған.*

	АҚТ технологиясымен жұмыс. *Тәрбиеші презентацияны қарау барысында киімнің пайда болу тарихы туралы әңгіме жүргізеді.* *Сіз бен біз болмағанда адамдар орманда, үңгірлерде өмір сүріп, шикі ет жеп, киімсіз өмір сүрген. Жел мен жаңбырдан жасыратын ештеңе болмады. Ал айнала үлкенді-кішілі жапырақты ағаштар, биік шөптер, гүлдер өскен.Осылайша адамдар жапырақтарды бұтақтарға жинап, жаңбыр мен желден қорғанды.* *- Қалай ойлайсыңдар, шөп пен жапырақтан тігілген киімдер төзімді болды ма?* *-Дұрыс, нәзік, ол құрғап жыртылады.* *- Қыста мұндай киіммен жүруге бола ма?* *- Жоқ.* *- Неге?* *- Қыста суық болғандықтан тоңып, ауырып қалуыңыз мүмкін.* *-Ормандарда адамдардың қасында әртүрлі жануарлар өмір сүрді. Олар желден де, суықтан да қорықпайды.* *– Сонда әлгі адамдар ойлады: «менде мал сияқты жылы тері болса, мен тоңмас едім».* *–Осылайша адамдар аңға шығып, аңның терісін алып, одан киім тіккен.* *Педагог терінің бір бөлігін*	*қараңыз, тек қағаз емес... Басқа нәрсе де бар. Бұл не? Көрсету. (мата) Ал матадан не тігіледі? (киім) Киімнің қағаздан емес, матадан тігілуінің себебін қалай білуге болады?* *Сендер Ғалым болып, жауабын тапқыларың келе ме?* ***Сонда біз ғалымдарға айналуымыз керек:*** ***Үш рет айналып ҒАЛЫМҒА айналайық.*** *Тәжірибе алаңы.* *Біз «Зертхана» деген жазуы бар үйге жақындаймыз.* *Балалар, міне, келдік, кіріңдер. Жұмысқа кірісер алдында не киюіміз керек? (халат) Неге? (балалардың жауаптары). Ғалымдар өз тұжырымдарын жазады, сондықтан олардың дәптер халталары болады. Біз де нағыз ғалым ретінде өз тұжырымдарымызды мына +, - белгісі бойынша жазамыз. Біздің зертханада не көріп тұрғаныңызды айтыңызшы? (үстел, қағаз, шүберек, су, т.б.) Тағы не? Үстелдерде сандар бар. Сондықтан біз тәртіппен жүруіміз керек. Біз бірінші кестені іздейміз, қандай сан? (1)* *Материалдарды қарайық.Бұл не екен? (мата, қағаз)* *Үстел үстінде мата мен қағаз жатыр, анықтаймыз* ***Тәжірибе №1.*** *Балалар, айтыңдаршы,*	*тігілген, тоқылған)* *-Киімнің дизайнын кім жасайды? (сән дизайнері) - Кім киім тігеді? (тігінші)* *- Киім неден тігіледі? (матадан)* *– Тігін тігумен қай фабрика айналысады? (тігін фабрикасы)* ***Қызығушылықты ояту.*** *Балаларды қызыл, сары, жасыл, көк түстер бойынша топқа бөлу.* ***1-топ: қызыл түс.*** ***Дид ойын: «Жолды табамыз»*** *Біз еденге әртүрлі ұзынша жолақ маталардан жолдарды орналастырамыз, бұл жолдар. Ал өз кезегінде біз тар, кең, ұзын, қысқа жолды және т.б. табамыз;* ***2- топ: сары түс.*** ***Дид ойын: «Жолды жамаймыз»*** *Балаларды түсі, үлгісі, пішіні бойынша үлкен матаның бөлігіне сәйкес жамауды алып сәйкестендіру.* ***3- топ: Жасыл түс.*** ***Дид ойын: «Түймелерді тап»*** *Шарты: Балаларды құыршаққа көмектесу үшін үлгі бойынша түймелерді табуға шақыру.* ***4-топ: Көк түс.*** ***Дид ойын: «Артығын тап»*** *Шарты: төрт суреттің ішінен қосымша біреуін алып тастау керек (киім бейнеленген үш сурет, біреуі аяқ киім немесе бас киім*	*қойып отырған құыршақтарға аударады.* *Біздің құыршақтарға не болып жатыр?* *Балалар: Олар бір-біріне ренжіген.* *Оларды қалай татуластыруға болады?* *Құшақтасу,қол алысу, кешірім сұрау, бір-біріне күлу арқылы татуласады.* *Басқа қалай татуласуға болады?* *-Бірге ойнауға.* ***Құыршақтарға «Киімді шкафқа сал» ойынын ойнауға үйретеміз бе?*** *Қане біз жұптасып ойнаймыз.* *ойынға жұп таңдау.* *Шарты: Шкафтағы сөрелер әртүрлі түстерде екенін есте сақтаңдар және біз сөремен бірдей түсті киімдерді таңдаймыз.* *Көйлектің аты қандай, түсі қандай?* ***1-ші бала:*** *Бұл қызғылт сары түсті көйлек.* ***2-ші бала:*** *Бұл жасыл шорт және т.б.* *Соңында балалар тапсырманың дұрыстығын бір-бірін тексереді.* ***1, 2, 3 - ойынды бастау. (Музыкамен)*** *Қызықты ойын үшін құыршақтар балаларға алғыс білдіреді.* *Жарайсыңдар балалар, керемет жұмыс жасап, шкафтағы заттарды*	***1.хат: Дид ойын: «Мнемо жолмен сөйлем»*** *Шарты: Мнемокесте арқылы киімдерге сөйлем құрау.* *Мнемо кесте бойынша әңгіме: Менің ойымша, бұл етік, өйткені олар қоңыр, қара және сұр. Олар былғарыдан жасалған, бұл былғары. Олардың баулары, тілі, өкшесі, табаны бар. Етік. күзде,қысқыда,көктемде киіледі.* *(қалпақ, көйлек сөйлем құрау.* ***2-ші хат: Дид ойын: «Түрлі –түсті қалпақ»*** *Білмесбекке достары көптеген түрлі-түсті қалпақ сыйлады.* *Оның достары қандай қалпақ сыйлады?* *Балалар Білмесбекке кім қандай қалпақ бергені туралы мнемоникалық жолдар бойынша сөйлемдер құрайды: Білмесбекке көк қалпақ сыйлады, т.б.* *Осылайша Білмесбек тек көк қалпақ киіп жүрді, ал қалғандары жай ғана бөлмеде шашылып жатты. Бір күні ол барлық қалпақтарды жинауға бел буды, бірақ ол жинай алмады. Қане көмектесеміз бе?.* ***Дид ойын: «Қалпақтарды жинаймыз»***

	көрсетеді. *Міне мынандай тері. Оны біреуімізге өлшеп көрейік.* *Тері қандай?Тері кішкентай.* *Неліктен біз онымен ештеңе тіге алмаймыз? Бізге қандай тері керек? (үлкен)* *Үлкен теріні алу үшін үлкен аңды аулау керек.* *Ендеше аңшылар ойынын ойнайық.* ***Қим ойын: «Аңшылар»*** *Сонымен аңшылар! жануарларды көп өлтіруге болмайды екен.* *- Тері киім кию ыңғайлы болады ма?* *Жоқ, ауыр, жазда ыстық болады.* *Содан адамдар ыңғайлырақ киім туралы ойлана бастады.* *Олар далада шөп-зығыр өсетінін байқады. Егер оның сабақтары ұсақталған болса, онда олардан жіп иіруге болады, ал иірілген жіптен - матадан кенеп жасауға болады деп ойлады.* *Адамдар осындай матамен оранған.* ***Біз де жасап көрейік.*** ***Дид ойын: «Тігілмеген киім»*** *Педагог екі баланы шүберекпен орайды.* *Сұрақ –жауап:* *- Осылай жүрген ыңғайлы ма? (Жоқ)* *- Неге? Мата түседі, денеде қалмайды, қозғалуға ыңғайсыз* *-Дұрыс, мата түсіп қалмас үшін қолөнершілер матаның*	*қағазды матадан қалай ажыратамыз? (жауаптар)* *Енді алдымен қағазды алыңдар. Ол қандай? (қатты, судырлақ, тегіс).* *Оны оң жаққа қойыңдар.* *Енді матаны алайық.. Ол қандай? жұмсақ, жылы.* *Жарайсыңдар балалар! Маған жауаптарыңыз қатты ұнады! Қағазды ұстағанда матадан күштірек сезіне ме? (иә)* *белгілеу + +* ***Тәжірибе №2*** ***Қағаз мен мата сөйлей алады ма?*** *Тәрбиеші: Балалар, қағаз бен мата сөйлей алатынын білгілерің келе ме?* *Балалар: Иә!* *Тәрбиеші: Бірақ ол үшін бізге үнсіздік керек.* *Тәрбиеші: Біз тыныш отырамыз, алдымен қағаздан жасалған орамалды аламыз, оны мыжып бастаймыз. Сіз не естисіз?* *Балалар: Сыбырлайды, сөйлейді.* *Тәрбиеші: Дұрыс, сыбдырлайды. Енді матадан жасалған орамалды алыңыз, біз оны мыжып бастаймыз. Тыңдаңыз, мата сөйлей ме? Сіз бірдеңе естисіз бе?* *Балалар: Ештеңе!* *Тәрбиеші: Дұрыс, матадан жасалған орамал сөйлемейді, дыбыс шығармайды, бірақ қағаз орамал сыбырлайды. Қағазды сыбырлататын*	*немесе киімге мүлдем қатысы жоқ нәрсе)* ***Ой қозғау.*** *Дид ойын:* *«Кішкентай ғалымдар»* *Қағаз, шүберек және сумен тәжірибе жасау:* *Шарты: балаларды қағаз бен матаның қасиеттерімен және оларды салыстыруға үйрету, балаларға белгілі бір заттардың, әрекеттердің және жағдайлардың әсерінен олардың күйінің өзгеруін көруге көмектесу.* ***№ 1 Тәжірибе.*** *Қағазға және жарықта матаға мұқият қарасаңыз, матаның жіптерден тұратынын көруге болады, ал қағаздан көре алмаймыз. Қағаз басқа материалдан (үгінділер) жасалған.* ***№2 Тәжірибе.*** *Қағаз мен матаны қайшымен кесуге болады. Қағаз матаға қарағанда оңай және жылдам кесіледі.* ***№ 3 Тәжірибе*** *Қағаз оңай жыртылады, мата жыртылмайды, өткені мата қағаздан күшті, берік.* ***№4. Тәжірибе.*** *Қағаз мен мата судан ылғалданады. Ылғал қағаз оңай жыртылады, жабысқақ болады. дымқыл шүберек жыртылуы ауыр болады .*	*ретке келтірді.* ***Дид ойын: «Көңілді сыйлық»*** ***Сұрақ –жауап.*** *Үстелдің үстінде не жатыр? майлықтар, желім, картоннан кесілген 2 көйлек силуэттері бар.* *Қане қуыршақтарға өз қолымызбен сыйлық жасаймыз.* *Көйлектерді түрлі түсті гүлдермен безендіріңіз.* ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ:*** *Көйлекке гүлдерді жапсыру.* ***2-топ:*** *Көйлекке гүл салу, бояу.* ***3-топ****: Майлық үстіне қуыршаққа ермексаздан кофет жасау.* ***4-топ:*** *Қуыршақтарға сыйлыққа гүл құрастыру.* *Дид ойын: «Музыкалық қалпақ»* *Шарты: музыка ойнай бастайды, ол ойнап жатқанда, сіз қалпақты айналдырасыз. Музыка тоқтаған бойда қолында қалпағы бар адам оны басқа баланың басына кигізеді.*	*Суретке қарап, бөлмедегі барлық қалпақтарды тауып, сөйлемдер құрау.* *«Қызыл қалпақ үстелдің астында. Ол үстелдің астынан қызыл қалпақ алды»* *Жасыл қалпақ жоғарыда әлулә тұр.* *Сары қалпақ шкафтың оңжағында тұр.....* ***3-ші хатты ашу.*** ***Дид ойын: «Тігінші кірпінің хаты»*** ***-Келесі хат бізге тігінші кірпіден келді.*** *Ол орман адамдарына киім тігуге шешім қабылдады.* *Кірпінің кімге қандай киім тіккенін білгілерің келе ме?* *Кірпі тиінге жейде юбка тігіп берді. Кірпі тиінге қандай юбка тіккен?* *Киімдерді сипаттау, әңгіме құрастыру* ***4-ші хат Машадан келген.*** *Шарты: Жағдаяттар бойынша ойлану..* *• Жазда түкті қалпақ кисеңіз не болады?* *• Қыста шорт пен футболка киіп жүрсеңіз не болады?* *• Жаңбырда тәпішке киіп алсаңыз не болады?* *• Ыстықта панаманы кимесеңіз не болады?* *• Желді ауа райында бас киімсіз жүрсеңіз не болады?* *• Егер сіз суықта*

	шеттерін тігуге кірісіп, осындай киімдерге ие болдық. ***Ой қозғау.*** *- Балалар, киім тігу үшін қандай құралдар қажет?* *Дид ойын: «Не артық?»* *- Экранға қараңызшы, төрт заттың бейнесі, оның үшеуімен киім тігуге болады, ал біреуімен киім тігуге болмайды. Киім тігуге жарамсыз затты анықтау керек.* *қайшы, жіп, балға, түйме.* *ине, қайшы, орындық, жіп.* *түйме, жіп, үстел, ине.* *жіп, ине, шкаф, қайшы.* *Жарайсыңдар!* *Қой жүнінен жүн маталар тоқылған.* *- Бір кездері көйлектер ойлап табылып, оларға қымбат маталарды көп жұмсай моншақ, жылтырақтармен безендірілген.* *- Қалай ойлайсыз, мұндай киіммен жүру ыңғайлы ма? (Жоқ, өйткені адамдар тез жүре алмайды, жүгіре алмайды, баспалдақпен көтеріле алмайды, спортпен айналыса алмайды. Ауыр болды, көп мата мен әшекейлер қажет болды).* *- Бірте-бірте біз адамдар ыңғайлы киетін киімдерді ойлап тапты.* *Дид ойын: «Ұнайды, ұнамайды»* *- Саған киімдерің ұнай ма? (Иә).* *- Ол қандай? (Киіміміз ыңғайлы, әдемі, ұқыпты).*	*киімді ме немесе матадан үнсіз тұрған киім кигенді ұнатамыз ба? Қайсы киім жақсы? Белгілеңіз ұнамайтынға – ұнайтынға +қоямыз.* ***Тәжірибе№3.*** ***Қағаз мен матаны тегістеу.*** *Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы, орамалымыз умаж болып кеткен, енді оларды түзеп көрейік. Алдымен қағаз орамалды қолыңызбен тегістеңіз. Сіз оны тегістей алдыңыз ба? Тәрбиеші: Иә, дұрыс айтасың! Қағаз орамалдың мыжылғаны онша, түзелмейді. Қолымызбен матадан жасалған орамалды тегістеп көрейік. Не болды? Балалар: Бұл тегістеледі! Тәрбиеші: Дұрыс, матадан жасалған орамал тегістелгенде түзеледі. белгілеңіз - +* ***№ 4 Тәжірибе.*** ***Қалың, жұқа.*** ***Дид ойын: «Кім жасырды?»*** *Бізде көп ойыншықтар бар, біз оларды көреміз. Ойыншықтарды ешкім көрмес үшін қағазды қалай пайдалануға болады? (Қағазға орау, қағаздың астына тығу). Үстелде қандай ойыншықтар бар екенін есте сақтаңдар. Бір бала маған ойыншықты жасыруға көмектеседі, ал қалған балдар көздерін жұму керек. Қарамаймыз. Қане*	*Балалар өз бетінше қорытынды жасайды - киімдерді қағаздан тігуге болмайды, өйткені ол нәзік болады, оны киюге болмайды. Киімді тек матадан тігуге болады.* ***Дид ойын: «Қарсы сөзді айт»*** *Педагог сөздерді атайды, ал балалар керісінше айту керек.* *Таза - ... (лас)* *Умаж - ... (үтіктеу)* *Жаңа - ... (ескі)* *Кию - ... (шешу)* *Ақ-...(қара)* ***Физикалық даму*** ***- «Қуыршақты серуендеуге киіндір» эстафетасы:*** *Ойын бұрышында екі түрлі қуыршақтың киімдері әртүрлі ретпен, әр қуыршақтан бірдей заттардың саны бар. Үстелде шешінбеген екі қуыршақ отыр, серуендеуге киінуді күтіп отыр. Бір қуыршақ қысқы ауа райына жылы киім кию керек, ал екіншісі жазғы серуенге жиналуы керек.* ***Балаларды 2 командаға бөлу.*** *Педагогтың бұйрығымен балалар бір-бірден үстелге жақындап, қуыршақтарына бір киім (дұрыс ретпен) таңдап кигізеді, оны дұрыс атайды, содан кейін келесі бала шығып, таңдап киеді, қуыршақ толық киінгенше бір баладан келіп киіндіреді.*		*қолғапсыз жүрсеңіз не болады?* ***Сергіту жаттығуы.*** *Таңертең ерте тұрамын,* *Беті қолды жуамын.* *Апам берген киімді,* *Өзім киіп аламын.* *Кешке үйге келгенде,* *Бәрін жинап қоямын.* ***Пакеттен шыққан тапсырма.*** *Аюдың кофтасын боя* *Тиіннің юбкасын жапсыру* *Білмесбектің қалпағын мүсіндеу* *Машаға тігін машинасын құрастыр.* ***Балалардың жұмысын көрмеге апару, суретке түсіру, балалаларды мадақтау.*** **.**

	- Қандай киім түрлерін білесіңдер? (Юбкалар, шалбарлар, көйлектер, пальтолар...).	*көзімізді ашамыз – Қандай ойыншық «жасырынды»? (Матамен де солай істейміз. -Ойыншықтарды неге көрмедік? (Қағаз мен мата мөлдір емес). Дұрыс. Белгілеу екеуіне де + + **Балалар, сәл демалайық: Дене шынықтыру:** Мен орамалымды жуамын Мен оны ысқылаймын, Оны қатты сығамын. Орамалымды сілкемін. Мен оны жіпке ілемін. Басқа үстелге барайық **Балаларды мадақтау.***	*Қай топ тапсырманы тез және дұрыс орындаса, сол жеңіске жетеді. Эстафета аяқталғаннан кейін командалар құыршақтарының қандай киім кигенін айтады.*		
Серуенге дайындық	***Киіну:** Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека №8*** *«Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»*	***Картотека №11*** *Бақылау: Күнді бақылау.*	***Картотека №14*** *Бақылау: ауа- райын бақылау*	***Картотека №17*** *«Күз көрінісін бақылау»*	***Картотека №18*** *Бақылау: Күзгі жапырақтарды бақылау.*
	Серуен картотекасынан				
Серуенненоралу	*Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскіас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгі ұйқы					
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	***№ 2*** *Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені №6*** *Балалар тұрайық Көзімізді ашайық Қолымызды созып Шынығып бір алайық.*	***Жаттығу кешені №7*** *Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені №8*** *Ұйқыдан біз тұрамыз Көзімізді ашамыз Жан-жағымызға қарайық Төсектен біз тарайық*	***Жаттығу кешені №9*** *Ұйқыдан біз тұрайық Көзімізді ашайық Анда- мында созылып Тарқасайық, тұрайық*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	***Менің сүйікті бұрышым. Балалар әр түрлі иллюстрациялар қарау*** ***Тосын сәт.*** *Көмекші апай топқа хат жіберілгенін айтады Тәрбиеші: - Балалар, қандай тамаша! Мына жақындаңдар хатты оқиық! Педагог конверттен Білмесбектің суретін шығарады. Бұл кім балалар? (Балалардың жауаптары.) Хатты оқу. «Сәлеметсіздер ме, балалар. Сіздерге білмесбек хат жазып отыр. Маған сіздерден көмек керек. Білім ханшайымы менен жұмбақтар сұрады. Ал мен оларды таба алмадым. Мен қатты ұялдым. Мен мұны жалғыз жасай алмаймын. Көмектесіңіздерші. Балалар Білмесбекке көмектесеміз бе?* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру*** *Адамның сәні, Онсыз жоқ мәні.* ***Бұл не? (киім)*** *Бір нәрсе менен биік, Кейде менен аласа. Мұндай қызық дүниеде, Көріп пе едің тамаша.* ***(Бас киім)*** *- Ерте тұрдым, Екі айыр жолға түстім.* ***(Шалбар)*** *- Әр түрлі болып келемін, Қыз бен ұл деп бөлемін.*	***Менің сүйікті бұрышым. Балалар конверт табады*** *Тәрбиеші: Балалар, қалай ойлайсыңдар, онда бірдеңе бар ма? (жауаптар). конверттің тексеру.* ***Дид ойын: «Жамауды тап»*** *Балалар үстелдің үстіндегі киімдерге жамауларды пішіндер бойынша табады. 1 –ші киімге тапқан жамауды сол киімдерге сәйкес түспен бояу. 2.Балалар киімге дұрыс жамау тауып жапсыру 3.Күздік киімдерді құрастыру* ***Ой қозғау.*** *Тәрбиеші: Айтыңызшы, киім тігу үшін не керек? (ине, үтік, қайшы, тігінші, тігін машинасы).* ***Қимылды ойын:*** ***- «Ине мен жіп»*** *Шарты: Бастаушы ине, бірінің артынан бірі ілесе жүргендер жіп, Балалар үзіліп кетсе жіп үзілген болады.* ***Санамақ*** *Бір дегенім –бөрік , Бойға берер көрік. Екі дегенім - етік, Киер сәнді етіп. Үш дегенім- ішік, Теріден тігер пішіп. Төрт дегенім- тымақ, Қыста кисең жылы –ақ.*	***Шығармашылық бұрыш. Тосын сәт*** *Күз ханшайымынан хат келу. Құрметті балалар, мен күз ханшайымын, маған күз мерекесіне арналған мерекелік көйлек керек, оны қайдан аламын Сұрақ-жауап. - Қандай киімдер ең әдемі? Мерекелік киімдер -Мерекелік киімдерді қашан киеді? Күз ханшайымының көйлегінің түсі қандай болу керек? Неге?* ***Дид ойын: «Ханшайымның көйлегі»*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ:*** *Дәстүрден тыс әдіс бойынша трафаретте мақта таяқшасымен күз ханшайымын көйлегін бояу.* ***2-топ:*** *Ханшайымның көйлегіне жапырақтар жапсыру.* ***3-топ:*** *Ханшайымның себетіне жемістер мен көкөністер мүсіндеу.* ***4-топ:*** *Күзгі орман құрастыру.* ***Дид ойын: «Керісінше айт».*** *Мен сендерге допты лақтырып, қимылды айтамын, ал сендер маған қарама-қарсы қимылды айтасыңдар мысалы: жуу –кір, шешіну- киіну, аяқ киімді кию - аяқ киімді шешу, сатып алу - сату,*	***Дид ойын: «Бұл заттар не үшін?»*** *Тәрбиеші: Ал, енді мен сендерді қимыл деп атаймын, ал сендер маған осыған қажетті тақырыпты айтасыңдар. киімді біріктіру - түйреуіштер кестелеуші – инелер мен жіптер саусағын шаншып алмас үшін – оймақ тігу, жазу - тігін машинасы киімді кигізіп қою - манекен кесу - қайшы Киімді әдемілеу - үтік өрнек салу - бор мен сызғыш адам мен матаны өлшеңіз - сантиметр* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?*** *»Дөңгелек өзі, Төртеу көзі. Ұстайды мықтап, Тұрғанды сырттап.* ***Түйме*** *Киімдегі қуыс, Ұсақ-түйекке ыдыс.* ***Қалта*** *Қолы бар, Саусағы жоқ. Мойны бар, Басы жоқ.* ***(Көйлек)*** *Гүлдері бар құлпырған, Кең жазықтан аумайды. Оған әркім ұмтылған, Киім киер оңтайлы.* ***(Мата)***	***Магниттік басқатырғыштар*** ***Дид ойын: «Қуыршақты киіндір»*** *- магнитті бөлінген суреттерден кескін жасаңыз, бір қуыршаққа арналған киімдердің әртүрлі нұсқаларын алу арқылы қуыршақты киіндіру.* ***Дид ойын: «Көршіңді тап»*** *Тәрбиеші: бұл баланың не киетінін сөзбен сипаттайды, балалар оны киімінің сипаттамасы бойынша табу керек* *Рөлдік ойындар: «Ателье», «Киім дүкені».* ***Тақпақ жаттау.*** *Таза бала мұнтаздай, Сүйсінеді қараған. Ұқыпты деп дұл қандай Жақсы көрер бар адам. Ұқыпты осындай Болайықшы досым-ай.*

	(Көйлек) ***«Жанды сөлемдер» ойыны.*** *Шарты: Жұмбақтың шешуінен шыққан сөздерді қатыстырып, сөйлем құрау. Білмесбекке жіберу.*		*байлау- шешу,үтіктеу-умаждау, ілу-тастау, тігу-жырту.*	*Адамдардың киімін, Ұстап тұрар иығым.* ***(Киім ілгіш)***	
Балалармен Жеке жұмыс	Мурат Ибрагимге ертегі кейіпкерлеріне жанашырлық танытуға үйрету. ***Тақпақ жаттау.*** *Мен дәрігер боламын, Бәрін емдеп жазамын. Адамдарды құрметтеп, Бәріне ие боламын.*	Айбек Аялаға тілдегі барлық дыбыстарды анық айтуға дағдыландыру ***«Менің досым» Тақпақ*** *Күнде бірге жүреміз, Бірге ойнап күлеміз. Бірімізге –біріміз Көмектесіп жүреміз.*	Бахытбек Жасминге өлең дерді саналы эмоцианалды түрде жатқа айтуға үйрету ***Тақпақ : Ойыншық*** *Іші толы бөлменің Ойыншығым мол менің, Босқа тізіп қоймайық, Келе ғой, дос, ойнайық*	Қуандық Әміржанға заттарды суреттерді қатыстыруда сұрақтарға жауап беруге үйрету. ***Карандашпен үйдің суретін саладыру***	Серикпай Алиянаға геометриялық пішіндерді ажыратуды үйрету ***Ойын: «Түстерін сәйкестендір»***
Серуенгедайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека №8*** *«Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»*	***Картотека №11*** *Бақылау: Күнді бақылау.*	***Картотека №14*** *Бақылау: ауа- райын бақылау*	***Картотека №17*** *«Күз көрінісін бақылау»*	***Картотека №18*** *Бақылау: Күзгі жапырақтарды бақылау.*
	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата-аналармен балабақша күн тәртібі туралы әңгімелесу*	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*«Бала қауіпсіздігі басты назарда» ата аналармен кеңестер жүргізу*	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту.*	*Баланың тәрбиесі туралы әңгімелесу.балабақшаға уақтында келуді айту.*

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білімберуұйымы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: Ересек Бәйтерек топ.

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 24.10 – 28.10.2022ж

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*			
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*			
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер	***Картотека №3 «Жыл мезгілдері»*** ***Міндеті:*** *Балалардың жыл мезгідері туралы білімдерін бекіту, мезгілдерді атауларын үйрету (қыс, көктем, жаз, күз). Мезгіл өзгерістерін талқылау.*	***Картотека № 4 «Заттық фриздер»*** ***Міндеті:*** *Заттарды көріп сипаттау арқылы балалардың сезімталдығын дамыту, қоршаған орта жайлы танымдарын кеңейту, сөздік қорын дамыту.*	***Картотека №6 «Табиғат құбылыстарын ажырат»*** ***Міндеті:*** *Қасиетіне қарай: қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, буға айналады.*	***Картотека №11 «Бізге күз не әкелді?»*** ***Міндеті:*** *Күз бізге не әкелгені туралы білімдерін бекіту. Көкөністер мен жемістердің адам ағзасына пайдасы туралы ұғымдарын бекіту.*
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту			
Таңертенгіжаттығу	*Қазан айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***			

Таңғыас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*			
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	***Достық*** *Ортақ мекен жер шары,* *Төбемізде бір аспан.* *Барлық ұлттың баласы,* *Достығымыз жарасқан*	***Отан Е.Өтетілеуұлы*** *Отан деген - Атамекен,* *Отан деген - туған жер.* *Отан - ана, Отан - үлкен,* *Қазақстан - туған ел.*	***Туған өлкем . ӨтебайТұрманжанов*** *Көгінде күн нұрын төккен,* *Жерінде гүл жұпар сепкен.* *Неткен сұлу, неткен көркем!* *Осы менің туған өлкем!*	***Отан*** *Бақытты боп жүргенім* *Сенің арқаң, Ұлы Отан.* *Елім менің –тірегім,* *Құшағында гүл атам.*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	***Тосын сәт*** ***Буратинодан хат келу.*** *Саламатсыңдар ма балалар, мен өте көңілсізбін. Мені досым туған күніне шақырып еді, соған сендерден көмек сұрап тұрмын. Досым басқа көшеде тұрады, біздің көшелерімізді шағын өзен бөліп тұр, ол арқылы көпір төселген, біз онымен бір-бірімізге барамыз. . Бірақ олар маған Қарабас Барабастың көпірді бұзғанын айтты, мен өзеннің арғы бетіне қалай өту керектігін, немен өту керектігін білмеймін ? Менде бірнеше заттар бар, мен осы заттардың қайсысымен өзеннен жүзіп өте аламын. (**ағаш немесе темір табақ, мата, майлық).*** *Алдымен сізден кеңес сұрайын деп шештім.* *Балалар не істейміз Буратиноға көмектесеміз бе? Заттарды тексереміз, олардың неден жасалғанын атаймыз .* ***Тәжірибе №1.*** ***Батып кетеді, жүзеді .*** *Эксперименттерге арналған сықырлы қорап* ***Ағаштан , қағаздан, матадан және металдан жасалған су мен заттар салынған ыдыс .*** *Біз барлық заттарды суға салу арқылы эксперимент жасаймыз да Буратиноға түсіріп жібереміз. Табаққа су құйып, қағаз, мата және*	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Суреттер бұрышы, суреттер қарау.*** ***Тосын сәт.*** *Аудио дыбыс. Телефон шырылдау. Құрметті балалар мен Орманшы атаймын. Күз келіп, күн суыта бастады. Сендерге қыс мезгілі болғанда орманға келу қиын болады.Мен сендерді орманыма серуендеп келуге қонаққа шақырамын.* ***Шапалақ әдісі, қуану.*** ***Балалар бүгін бізде ерекше қызықты күн болады . Неге екенін білесіңдер ма? Өйткені біз орманға шақыру қағазын алдық.*** ***Орман туралы мақал-мәтелдер білесіңдер ме?*** *«Орман-байлық пен сұлулық, ормандарыңды күт»* *-«Табиғаттың жауы – орманды қорғамаған адам»* *-«Көп орманды құртпа, аз орманды күт»* *-Ал орманның иесі кім?* *- Орманшы.* ***Жарайсыңдар, бірақ орманға барар алдында нені есте сақтауымыз керек?*** *-Дұрыс, ормандағы тәртіп*	***Музыка.*** *Музыка жетекшісінің жоспары бойынша* ***Қазақ тілі*** *Қазақ тілі жоспары 0бойынша* ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар сендерге саяхатқа барған ұнайма?Балалар: Ия* *Ендеше мына орындықтардан автобус құрастырып, жолға шығайық.* ***Ән аудио жазба ойнату.*** *Автобус қатты жүріп келеді, көзімізді жұмамыз. Автобус тоқтады, міне орманға келдік.* ***Тосын сәт.*** *Орманда кішкентай үй тұр. Балалар мына үйде кім тұрады есігін қағып көрейік. Ешкім жоқ. Бірақ есігінде көптеген қалташалар тұр.* ***Аудио дыбыс қосу.*** *Сендер кімсіңдер, біздің орманда неғып жүрсіңдер. Біз орманның кішкентай тұрғындары, орманға ешкімді кіргізбейміз.* ***Тәрбиеші: АУУУ****(екі қолынмен аузын жауып) Біздің балалар орманға қонаққа келді, біз орманды көргіміз келеді.* ***Аудио: Онда ана қалташаларды алыңдар.*** *Әр қалташаның тапсырмасын орындап жүру керексіңдер. Жарайды.* *Балалар мына қалташаларды алып тапсырма орындаймыз*	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар, бүгін таңертең топқа кірсем, үстелдің үстінде бір хатты көрдім, ол сендерге жазылған.Бұл хаттың кімдікі екенін білгілерің келе ме?* ***(Буратинодан).*** *«Құрметті балалар, маған ағаштың сиқырлы қасиеттерін анықтауға көмектесіңдерші, бұл мен үшін өте маңызды».* *Тәрбиеші: - Балалар, Буратино ағаштың қасиеттеріне неге сонша қызығады екен?* *Балалар : Буратино ағаштан жасалған.* *Сонымен, ол қандай адам?* *Балалар: Ағаш.* ***Дид ойын «Жиһазды құрастырамыз»*** ***Шарты:*** *Жиһаздың бөлігін тауып құрастыру.* ***Жетекші идея:*** *Балалар, ағаштың сиқырлы қасиеті бар-жоғын қалай білеміз?* *Біз қазір зертханаға барамыз. Зертханада*

	металл, ағаш заттарды бақылап, олардың қайсысы қалқып жүретінін анықтау ***Сұрақ: Қайсы зат батып кетті, неліктен?*** ***Тәжірибе қортындысы:*** *Барлық жеңіл зат судың бетінде қалады, ал ауырның бәрі су астына батады.* *Буратиноға қайсы затты ұсынамыз?* *Ол өзеннен өту үшін ағаш заттар керек екенін айтамыз және оған қайықпен баруды ұсынайық.* *Бірақ қазір бұл туралы көбірек білеміз.* ***Буратино күтіп қалар оған суретке түсіріп жіберейік.*** ***Ой қозғау.*** *Ағаштан жасалған бұйымдар неден жасалады ?* *Орманда өсетін ағаштардан* *Топта ағаштан жасалған бұйымдар бар ма? (балалар топта ағаш заттар мен ойыншықтарды атайды және көрсетеді)* *- Ағаш деген не, ол не?* ***Дид ойын: «Болады, болмайды»*** *-Ағаштар мен бұтақтарды сындырамыз. (болмайды)* *Көбірек ағаш отырғызу (болады)* *Шалғындарда серуендеу және гүлдерді таптау (болмайды)* *Тек жолдармен жүру (болады)* *Орманға қоқыс қалдыру(болмайды)* *Орманда от жағу (болмайды)* *Орманға қалай көмектесеміз?* *Балалар: Қоқысты шығару керек.* ***Дид ойын: «Орманды тазартамыз»*** *Шарты: Берілген суреттерден орманға зиянды заттарды қызыл корзинаға салу,керек заттарды*	*ережесі.* ***Орман ережесі*** *-Ағаш бұтақтарын сындырмаймыз* *-Біз гүлдерді жұлмаймыз, бірақ оларға сүйсінеміз.* *-Біз бейтаныс жидектер мен саңырауқұлақтарды термейміз және оларды тамырымен жұлмаймыз.* *Біз шу шығара алмаймыз, жануарларды ренжіп қалады.* ***Ғажайып сәт*** *Ой балалар мынау орманшы атайдың кофе ішетін үселі. Көрдіңдер ме ыдыстарымен кофе тұр. Үстелін дастарханмен жауып қойған. Мына жерге 1,2,3 сандарымен жазылған үш конверт тастап кетіпті.* *-Қай конвертті бірінші ашқанымыз дұрыс деп ойлайсыңдар?* ***Балалар:1 санымен*** *Тапсырма: ағаштарымыздың өсуі мен тіршілігіне не қажет?* ***АҚТ технол жұмыс.*** ***Балалар ағаштар өсу үшін не қажет? Күн, су, ауа.*** ***Күн – жарық көзі.*** *Ағаш жарықсыз өмір сүре алмайды. Ол суретші сияқты жапырақтарды жасылға бояйды. Олардың құрамында ағашқа арналған арнайы «тамақ» бар (жапырақты жасыл ететін хлорофилл дәндері) . Кейбір ағаштар жарық жерлерді жақсы көреді (қарағай, балқарағай, басқалары көлеңкеде өседі.Күзде күндізгі сағат қысқарған кезде, ағаштар сигнал алады - қысқа дайындалу керек.* ***Күн – жылу көзі.*** *Ағаштардың кейбіреулері суыққа шыдаса,*	***1-тапсырма: Дид ойын: «Ормандағы құрылыс»*** *Шарты: - Геометриялық фигураларды орындарына орналастыр. Тар жолды, кең жолды көрсет. Шеңбер, сопақ және үшбұрыш қандай түсті? Жасыл түс. Шаршы мен төртбұрыштың түсі қандай? Қоңыр түс.* *Кең жолда қандай пішін тұр?* *Екі жолдың ортасында қандай пішін тұр?* *Тар жолда қандай пішіндер тұр?* ***2- қалташадағы тапсырма.*** ***Дид ойын: «Не артық?»*** *Шарты: Суретке мұқият қарап, ондағы артық не бар екенін айт? (Қосымша саңырауқұлақ, өйткені қалғандары ағаштар)* ***3- қалташадағы тапсырма.*** ***Дид ойын: «Тал»*** *Дәстүрден тыс әдіс арқылы тіс щеткаларымен сурет салу* *Шарты:* *-Тал ағашында бұтақтар төмен түсірілген, бұтақтарды сызу. Сурет салу үшін тіс щеткаларын пайдалану.* ***«Орманда» музыкалық жаттығуы*** ***4- қалташадағы тапсырма: Дид ойын: «Орманда»*** *Шарты: Балалар фондық суретке кішкентай түсті силуэт бейнелерін орналастырады.* ***Жүргізілу барысы:*** *Алдарыңызда орман салынған сурет. Мына әдемі суретті толықтырайық.* *Ең биік ағашқа құс отырсын. Ал аласа ағаштың астында екі саңырауқұлақ*	*эксперименттер мен тәжірибелер жүргізіледі және біз бұл сұраққа жауап береміз.* ***№1 «Бату - батпау» тәжірибесі*** *Ағаш суға батады ма, жоқ па? тәжірибе жасап көрейік* *Бір қолымызға ағаш, екінші қолымызға тас алайық.* *Олардың салмағы қандай? Ағашты суға салайық.* *- Не көріп тұрмыз?* *Батып кетті ме?* *Ал енді тасты суғасалайық.* *Ағаш туралы не айта аламыз?* *Балалар: ағаш жеңіл, суда жүзеді.* *Иә, балалар, ағаш суға батпайды, сондықтан адам осы қасиетті пайдаланады.* *- адамдар ағаштан қайық, кеме жасайды.* *Қалай ойлайсыңдар Буратино суға батады ма, жоқ па?* ***Дид ойын: «Судағы қайық»*** ***Шарты:*** *Дайын теңіз суының үстіне дәстүрден тыс трафаретке губкамен бастыру әдісі арқылы қайық суретін салу.* ***№2 «Жылу өткізгіштік» тәжірибесі*** *Үстелдерде ағаш және металл қасықтар бар. Терезе алдына салқын жерге ағаш қасық пен металл қасықты қояйық.* *Қайсы қасық мұздай?* *Қорытынды жасау.* *Сонымен, ағаш жылуды сақтайды, суықты өткізбейді, сондықтан одан адамдар ағаш үйлер салады.* ***Дид ойын: «Қасықтар»***

	жасыл корзинаға салу. ***Дид ойын: «Орман не үшін керек?»*** *Орман – құстар мен жануарлардың мекені.* *Орман бізді қатты және суық желдерден қорғайды.* *Орман бізге құрылыс материалдарын береді.* *Орман бізге таза су мен ауа береді.* *Қазір қай мезгіл?* *Күз мезгілінде орман ағаштары қандай болады?* ***Дид ойын:«Белгілерді ата»*** *Шарты: диалогтік сөйлеуді дамыту.]* *Мольбертте күзгі пейзажды бейнелейтін сюжеттік картина қойылған.* *Суретте қай жыл мезгілі көрсетілген?* *1-бала.Күз мезгілі.күн салқын.....* *2-ші бала. Жаңбыр жауып тұр, адамдар резика етік ,.....* *3-ші бала. Құстар жылы жаққа.....* *4-ші бала. Жапырақтары түсіп жатыр.Жапырақтардың түсі.....* ***Балаларды топқа бөлу.*** *1-топ: Ағаштар* *2-топ: Сары жапырақтар* *3-топ: жасыл жапырақтар* *4-топ: Бұтақтар* ***1-Топ:** А3 форматта ағаштарды құрастыру* ***2-топ:** Ағаш діңін бояу.* ***3-топ:** Ағаштың сол жағына сары жапырақтарды ермексаздан жапсыру.* ***4-топ:** Ағаштың оң жағына сары жапырақтарды қиып жапсыру.* ***Қортынды*** *Ағаш жапырақтары күз*	*басқалары тек жылы жерде өмір сүре алады. Қыста өте қатты аяз болса, өсімдік өліп, қатып қалуы мүмкін. Жапырақтардың пайда болуының басталуы жылудың мөлшеріне байланысты.* ***-Ағаштар да адамдар сияқты су ішеді.** Кейбір ағаштар көп ылғалды қажет етеді , ал басқалары аз мөлшерде сумен өмір сүреді. Ағаш суды жаңбырдан алады , жаңбырдан басқа жауын-шашын түрлері бар : қар, шық, қырау, бұршақ. Қар - тамырларды жылы тон сияқты жауып, қатудан сақтайды. Көктемде қар еріген кезде ағаш еріген сумен қоректенеді* ***Дид ойын: «Ағаш өсіру»*** ***Шарты:** Ағаш өсу үшін керек заттарды орналастыру.* *Балаларды топқа бөлу.* ***1-топ:** А3 форматта салынған ағаш суретін құрастыру.* ***2-топ:** Салынған А3 форматта ағаш макетіне Күн суретін жапсыру.* ***3-топ:** Ағашқа ағып жатқан суды бояу.* ***4-топ:**Құс мүсіндеу.* ***Тыныс алу жаттығуы: Ауамен демаламыз*** ***Дид ойын: «Әр ағаштың өз жапырағы бар»*** *Мына карточкаларда – қылқан жапырақты және жапырақты ағаштар .* *Осыған байланысты әр ағашқа өз жапыраған жапсыру керек.* *- Міне, біз барлық сұрақтарға жауап бердік. Біздің қайтуымыз керек.* ***Қортынды,сұрақ-жауап.***	*өседі.* *Ал діңгектің айналасында үш гүл жайқалған. Бір діңгекке жылан шықты. Ағашта жапырақтар өсті. Аспанда күн нұрын шашады. Көлдің жанында бақа отыр, көлде үйрек жүзіп жүр. Көлде қанша су лалагүлі гүлдегенін есептеңіз? Аспанда неше бұлт бар?* ***5- қалташадағы тапсырма:*** ***Дид ойын: «Тиіндер»*** *Шарты: Әр тиінге өз шұңқырын табуға көмектес. Тиінді тамақтандыр. Әрбір тиіннің өлшеміне сәйкес қуыс пен желекті таңдаңыз.* ***Дид ойын: «Жаңғақ бұтасын» мүсіндеу*** ***Шарты:** Пластилин бөліктерін шымшу арқылы алып, олардан жаңғақ шарларын жасап, бұтаға жағып, саусақпен басу.* ***«Орманда серуендеу» динамикалық үзіліс. Денешынықтыру.*** *Балалар діңгекпен жүреді, шыршаны айналып жүреді, өзеннен секіреді, орындықтың бойымен жүреді.* ***6- қалташадағы тапсырма:Дид ойын:«Орман бейнесі»*** *Шарты: Ағаш діңіне жапырақтарды жапсыру. Бұл ормандағы ағаштар! Ал қайыңның жапырақтарын саусағыңызбен сызыңыз.* *Суреттегі төбешіктерді санау.* ***Жаңғақ дәмі*** *Қоштасарда орман бізге сыйлық дайындады - қалташада жаңғақ. Оларды тобымызға алып кетейік* ***Орман тұрғындарына орман туралы тақпақ айтып берейік*** *О, ну орман, гүлді орман,*	***Шарты:** Ағаш қасықты сары ермексаздан, темір қасықты қоңыр ермексаздан мүсіндеу.* ***№ 3 «Сынады, өңделеді» тәжірибесі*** *Тәрбиеші: Ағашты ұстаңдар. Жұмсақ па, қатты ма? (Ағашты ұстау қиын.)* *Оны алып, сындыруға тырыс..* *Балалар: Сынбайды..* *Тәрбиеші : Сонымен, бұл не?* *Балалар: Төзімді.* *Тәрбиеші: Балалар, сіріңке де ағаштан жасалған.Оны сындырып көр. Не деуге болады?* *Балалар: Сіріңке нәзік, демек ағашты сындыруға болады.* ***Қорытынды :** ағаштар мен ағаш заттар сынады, өңделеді Сындырмас үшін сақ болу керек.* *Ағаш металлға қарағанда жұмсақ және оңай өңделеді. Сондықтан адамдардың ағаштан әртүрлі заттар, оюланған қызықты заттар жасағанын көруге болады. (Иллюстрацияларды қарау).* ***Дид ойын: «Оюлы кесе»*** ***Шарты:** Сары ағаш түстес қағазға ою жапсыру.* ***Сергіту сәті.*** ***«Тербеледі ағаштар».*** ***Рефлексия:** . Балалар, ағаштың сиқырлы қасиеті бар ма? Буратиноға хат жазып, тәжірибелер арқылы білген ағаштың сиқырлы қасиеттері туралы түсіріп жіберемін. Буратино не туралы жазамыз? Ағаш суға батпайды. Ол*

	мезгіліндегі қандай түске енеді? Балаларды мадақтау.	***Балаларды мадақтау.***	*Гүліңде нұр күлді орман. Жазы, аязды қысы бар, Мүлгіген тыныш түнде орман Автобусқа отырып бақшамызға қайтайық.* ***Қортынды жасау*** *Балаларды мадақтау.*	*жылуды сақтайды. Жұмсақ, жұмыс істеуге оңай. Жақсы бояйды. Сынады, өңделеді, ылғалды оңай сіңіреді).*
Серуенге дайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*			
Серуен	***Картотека №2*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №4*** *Ауа- райының салқындауын бақылау.*	***Картотека №5*** *Ұшып жүрген құстарды бақылау.*	***Картотека №7*** *Жаңбырдың жауғанын бақылау.*
	Серуен картотекасынан			
Серуеннен оралу	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*			
Түскіас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*			
Күндізгі ұйқы				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	***№18. Ояну*** *Ұйқымызды ашайық Қолымызды созайық Енді қане бәріміз, Жаттығуды жасайық.*	***№19. Ояну*** *Бойымызды жазайық, Қолымызды созайық. Жаттығулар жасайық. Ұйқымызды ашайық.*	***№20. Ояну*** *Кел балалар тұрайық, Қолымызды жоғары созайық. Еңкейеміз еденге, арқамызды тік ұстап, Бір демалып алайық.*	***№ 21. Ояну*** *Көздеріңді ашыңдар, Кірпіктеріңді көтеріңдер. Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар, Бір - біріңе жымиыңдар,*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан			
Бесінас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*			
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	*Тереңдет ойыңды, Тік ұста бойыңды. Құстарға ұсайық, Қалықтап ұшайық. (Б.Бөрібаев)* ***Қимылды ойын:*** ***«Ұшты-ұшты»*** ***Мақсаты:*** *балалар аңғарымпаз, тапқырлықты біледі.*	*Бір, екі – еңкей, Бүгілмесін тізең. Үш-төрт шалқай Иілмесін тізең. Қолды көтер аспанға Саусақты сөз, жасқанба.* ***Қимылды ойын: «Ақ қоян»*** ***Мақсаты:*** *балаларептілікті, жылдамдықты, ұйымшылдықты біледі.*	*Біз балдырған баламыз, Құстай қанат қағамыз. Дүниені аралап, Оқып білім аламыз. Көзді салып қараңыз, Былай қанат қағамыз. (Б.Бөрібаев)* ***Қимылды ойын: «Шар жарылды»*** ***Мақсаты:*** *Мұрын арқылы тыныс алу жаттығуларын жасай алады.*	*Сәлеметсің бе, табиғат! (тізе бүгіп, иіліп сәлем беру)* ***Қимылды ойын:*** ***«Қолшатыр»*** ***Мақсаты:*** *балалар ойынарқылы қолшатыр туралы түсінеді.*
Балалармен Жеке жұмыс	Асанбек Нұрғалиге табиғата өзін - өзі ұстау дағдысын үйрету ***М. Монтессори технологиясымен жұмыс.***	Молдыбаев Рамазан ересектерге көмек көрсетуге ынта білдіруді үйрету. ***Дьенеш блоктарымен жұмыс***	Айбек Аялаға тілдегі дыбысты анық айтуға жаттығу жасату ***Гүлді қалай күтеміз.*** *Суретпен жұмыс.*	Қуандық Әміржанға Пішіндерді бояудың бастапқы дағдыларын игерту. ***Дид ойын: «Ретімен қоямыз»***

	Геометриялық пішіндермен әр түрлі құрастыру жұмыстарын жүргізу.	***Дид ойын:*** *«Машина жүріп барады», «Гүлдер өсіп тұр», «Биік мұнара»*	*Суретке өз ойын айту. Сурет арқылы гүлдің күту жолдарын айтады.* ***Дид ойын: «Гүлді құрастыр»***	***Шарты:*** *Шалқан ертегісіндегі кейіпкерлерді ретімен қоя білу.*
Серуенгедайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*			
Серуен	***Картотека №2*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №4*** *Ауа- райының салқындауын бақылау.*	***Картотека №5*** *Ұшып жүрген құстарды бақылау.*	***Картотека №7*** *Жаңбырдың жауғанын бақылау.*
	Таңғы серуенді бекіту.			
Балалардың үйге қайтуы	*Ана – аналармен әңгімелесу. Балаланы балалабақшаға уақыты нда әкеулерін ескерту. Ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру.*	*Ата-аналарға сауалнама тарату. Психолог кеңесі (жеке балаларға)*	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту. Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу.*	*Ата-анаға балаларының балабақшадағы достарымен қарым –қатынасы туралы әңгімелесу.*

Тәрбиелеу-білімберупроцесіниңциклограммасы

Білімберуұйымы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: Ересек Бәйтерек тобы

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі :31.10 – 04.11.2022ж

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, Кеңес беру	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Картотека №6 «Табиғат құбылыстарын ажырат»*** ***Шарты:*** *Табиғат құбылыстарын атау, айырмашылығын айту.*	***Картотека №11 «Бізге күз не әкелді?»*** ***Шарты:*** *Ойын арқылы түстерді, жемістер мен көкөністерді ажырата және атай білуге үйрету.*	***Картотека №12 «Гүлдерді күтеміз»*** ***Ойын шарты:*** *гүлдерді екіге бөлу,дала гүлдерін газонның қасына іліп, ал бөлме гүлдерін үйдің қасына қою , суреттер бойынша әңгімелету.*	***Карточка №15 «Аңдарды қоректендір»*** ***Шарты:*** *сан, және цифр туралы білімдерін бекіту;*	***Картотека № 20 «Көп және біреу»*** ***Ойынның шарты:*** *балалар берілген суреттерді қарастырады. Көп зат және бір зат бейнеленген суреттерді бөліп, екі жаққа қояды.*
Таңертенгі жаттығу	*Қыркүйек айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке	*Шаттанамын, күлемін, Бақытты боп жүрмін.*	*Қол ұстасып, дөңгеленіп, Тұра қалдық екеуміз.*	*Шақырамын сендерді Жолдастарым кел бері*	*Ашық менің жүрегім Ылғи күліп жүремін.*	*Кәне, кәне тұрайық, Үлкен шеңбер құрайық.*

дайындық	*Қатар тұрар шеңберде,* *Досым көбін білемін.*	*Өзіміз де дөңгелек* *Күнге ұқсайды екенбіз.*	*Толтырайық шаттыққа,* *Дөгеленген шеңберді.*	*Бірге ойнапғ бір жүрер* *Достарым көп, білемін!*	*Тұрсақ егер шеңберге,* *Алақанды ұрайық*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар бүгін мен сендерді табиғатпен, оның сырларымен, тосын сыйларымен кездесуге шақырғым келіп отыр.* ***Ой дамыту*** *Табиғат бізге жылдың қай мезгілінде де өзінің кереметін үйретеді.* *Құстар ән айтуды үйретеді.* *Егістік пен бақшадағы аралар бізге еңбек етуді үйретеді.* *Қар тазалыққа, күн мейірімділікке үйретеді.* *Барлық орман тұрғындары берік достыққа үйретеді.* *Жыл бойы табиғаттан көп нәрсені үйрену керек.* *Бізді алда не күтіп тұрғаны және бүгінгі табиғат бізге не үйретеміні сендерді қызықтырады ма?* *Балалар: Иә, бізді қатты қызықтырады.* *Ендеше серуенге шығамыз.* ***Ауа райын бақылау*** *Балалар көңіл күйлерің қалай? (балалардың жауаптары)* ***Ой қозғау.*** *Ал ауа райы қандай, бірге анықтап көрейік. Аспанға қарайықшы.* *Біз күн сәулесінен ләззат аламыз ба?* *Бүгін жел соғып тұр ма?* *Оны қайдан білдік?* *Түсіндірме жұмыс: Аспанда бұлттар қалқып жүр, әрқайсысы бізге біртүрлі болып көрінуі мүмкін. Күн жиі*	***Музыка.*** ***Музыка жетекшісінің жоспары бойынша*** ***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Қызығушылықты ояту*** ***Аудио дыбыс телефоннан.*** *Құрметті балалар мен сендерді өз Орманыма, орман* ***патшалығына*** *қонаққа шақырамын.* *Орман* ***патшалығы*** *өте бай,сұлу, мейірімді және жылулық береді. Менің сиқырлы, дана орманым Ертегілер мен ғажайыптарға толы!* ***Сендерді күтемін.!*** *Балалар, сендерге ертегілер мен ғажайыптар ұнай ма? (Иә.) Менімен бірге ертегі орманына барғыларың келе ме? (Иә.)* *Олай болса, пойыз билеттерін алу керек, ол үшін билеттердің сұрақтарына жауап береміз - егер сендер орман достары болсаңдар, орманда не істеуге болмайды?* ***Балалар схема бойынша ережелерді атайды.*** *-Ағаш бұтақтарын сындырмаймыз* *-Біз гүлдерді жұлмаймыз, бірақ оларға сүйсінеміз.* *-Біз бейтаныс жидектер мен саңырауқұлақтарды*	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Сюжеттік суреттер қарау. Дид ойын:*** ***«Бақтағы егін жинау»*** *Шарты: кептірілген жемістер, консервіленген және жаңа піскен жемістер салынған табақтар, жеміс компоттары бар стақандарды мұқият қарапшығу.* ***Ой қозғау.*** *Балалар жемістер мен көкөністердің айырмашылығы неде екенін сұрау.* *Балаларды топқа бөлу арқылы жеміс түрлерін шығармашылықпен көрсету.* ***1-топ:*** *Бақтағы ағаш макетін құрастыру.* ***2-топ:*** *Макетте салынған алма суретін мақта таяқшасымен бояу.* ***3-топ:*** *Шие ағашына шиені ермексаздан мүсіндеу.* ***4-топ:*** *Алмұртты қиып жапсыру.* ***Тәжірибе №1.*** *Педагог балалармен бірге кептірілген және консервіленген жемістерді тексеріп дәм татады, компот ішеді.*	***Музыка.*** ***Музыка жетекшісінің жоспары бойынша*** ***Қазақ тілі*** ***Қазақ тілі жоспары 0бойынша*** ***Қызығушылықты ояту.*** *Бүгін біздің топтан мен қорап тауып алдым. Оның ішінде не бар деп ойлайсыңдар?* *Мүмкін бос шығар? Ашпай-ақ айта аламыз ба, оны қалай анықтауға болады? Ол ауыр ма, жеңіл ме? Жайлап ашу. Қараңыз, иә, мұнда бірдеңе жазылған. Бірақ мына жерге қараңыз, тек қағаз емес... Басқа нәрсе де бар. Бұл не? Көрсету. (мата) Ал матадан не тігіледі? (киім) Киімнің қағаздан емес, матадан тігілуінің себебін қалай білуге болады? Сендер Ғалым болып, жауабын тапқыларың келе ме?* ***Сонда біз ғалымдарға айналуымыз керек:*** ***Үш рет айналып ҒАЛЫМҒА айналайық.*** *Тәжірибе алаңы.* *Біз «Зертхана» деген жазуы бар үйге жақындаймыз.* *Балалар, міне, келдік, кіріңдер. Жұмысқа кірісер алдында не киюіміз керек?*	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Менің сүйікті бұрышым.*** ***Саусақтарым тұрыңдар*** ***Алма баққа барыңдар*** ***Тәтті –тәтті алманы*** ***Себеттерге салыңдар.*** ***Ой қозғау.*** *Балалар алма қандай болады? Домалақ* *Ол қайда өседі? Ағашта* *Алма туралы қызық ертегі тыңдаймыз ба?* *Баяғыда орманда алма ағашы бар еді, онда жалғыз алма тұр екен. Осы кезде қоян орман арқылы жүгіріп өтіп, алманы көреді.* ***Қоян нені көрді?*** *Бірақ оны қалай алуға болады деп ойланды?* *Алма жоғары ілулі тұр.* ***Алма қайда тұрды?*** *Ол алманы алғысы келіп секірді?* *Қоян не істеді? Секірді* ***Қане қоян сияқты секірейік*** *Қарқ,қарқ деген дауыс шықты.* *Қоян қарайды* *Бұл не екен? Қарға*

	бұлттардың артына тығылып, тығылмақ ойнағандай болады. Күн бізден жасырынғандықтан, сыртта салқын. *Жел ағаштардың бұтақтарын шайқайды, жапырақтары түседі.* ***Тәрбиеші:** Бұл қандай мезгіл екенін еске түсірейікші?* ***Көк майсалы көрікті*** ***Алқаптағы көп егін*** ***Бұл күндері киіпті*** ***Сары жібек көйлегін.*** ***Жел тынымсыз гүілдеп,*** ***Болып кетті тым бұзық.*** ***Шуылдайды тал, терек,*** ***Жапырағын жұлғызып.*** *Мына өлең жолдары қандай мезгілді бейнелеп тұр?* *Күз мезгілі несімен ұнайды ?* *Біз ауладағы ағаштарға назар аударайық. Оларға не болады?* *Балалар: ағаштардағы жапырақтардың түсі өзгерді (сары түсті). Жапырақтары ағаштардан түсіп жатыр.* *Тәрбиеші : Балалар , қалай ойлайсыңдар, жел ағаштан жапырақтардың түсуіне көмектесе ме? Тексерейік.* ***«Жел» тыныс алу жаттығуы*** *Жеңіл желдеткіш соғып жатыр - фф* *Жапырақты осылай шайқайды – ффф* *(тыныш, еркін дем шығару)* *Қатты жел соғып тұр ...* *Жапырақты осылай шайқайды - ффффф...* ***жапырақтың түсуі*** *Баланың алақанына жапырақтар қойып, оны үрлету. Жаттығу кезінде*	*термейміз және оларды тамырымен жұлмаймыз. Біз шу шығара алмаймыз, жануарларды ренжіп қалады.* *Біз орманға пойызбен барамыз. Поезды дұрыс жөндеп алайық* ***Дид ойын: «Поезд»*** ***Шарты: Геометриялық пішіндерден үлкен көлемде поезд құрастыру.*** *Сұрақ-жауап: Қандай пішіндерден поезд құрастырдық?* *Түстері қандай?* *Вагондардағы орынымызға отырамыз.* *Балалар. Ш-Ш-Ш-Ш* *Біздің пойыз шалғындарды аралап келеді, міне алдымыздан жасыл орман көрінді.(АҚТ технол)* *Біз **Орман станциясына** келдік ! Вагондардан түсейік!* *Енді жолмен жүреміз* *Біз тар жолмен келе жатырмыз , төбешіктердің арасында жылан сияқты жүріп , ағаштың үстінен секіре отырып, біз **орман үйіне** , сиқырлы дана орманға келдік!* *Балалар мына жалтыраған алтын тәрізді қорап жатыр. Ішінде не бар екен қарайық.* *Балаларға тапсырма диді.* ***1-тапсырма:** Менің патшалығымның негізгі тұрғындарын атаңдар* ***Ал бұл тұрғындарды қалай атаймыз ? (Ағаштар .)***	*Педагог бұл өнімдердің қалай ерекшеленетінін салыстырады және қорытынды жасайды.* *Балалар әртүрлі тәсілдермен пісірілген бір жемісті табуға, айырмашылығын дәмін татуға үйренеді.* ***Қорытынды. Адамдар қыста жемістерді әртүрлі тәсілдермен жинау идеясын ойлап тапты: кептіру, сақтау, қайнату. Жемістерде біздің ағзамызға пайдалы көптеген дәрумендер бар. Бірақ жаңа піскен жемістер ең пайдалы - барлық витаминдер оларда сақталады.*** ***Тәжірибе №2. «Тұқымдар қайда жасырылады?»*** ***Шарты:**: Балаларға өсімдік тұқымдарының қай жерде түзілетінін көрсету; олардың бір-бірінен көлемі, пішіні, түсі, құмырада жасалатын дыбыстары бойынша айырмашылығы; тұқым жинауды үйренуге көмектеседі. «Тұқым, жеңіл, ауыр, шашыраңқы, жасырыну» сөздерімен балалардың сөйлеуін белсендіру, есту қабылдауын дамыту.* ***Тәжірибе №3*** *Жүргізілу барысы: педагог топқа жаңғақ себетін*	*(халат) Неге? (балалардың жауаптары). Ғалымдар өз тұжырымдарын жазады, сондықтан олардың дәптер халталары болады. Біз де нағыз ғалым ретінде өз тұжырымдарымызды мына +, - белгісі бойынша жазамыз. Біздің зертханада не көріп тұрғаныңызды айтыңызшы? (үстел, қағаз, шүберек, су, т.б.) Тағы не? Үстелдерде сандар бар. Сондықтан біз тәртіппен жүруіміз керек. Біз бірінші кестені іздейміз, қандай сан? (1)* *Материалдарды қарайық.Бұл не екен? (мата, қағаз)* *Үстел үстінде мата мен қағаз жатыр, анықтаймыз* ***Тәжірибе №1.*** *Балалар, айтыңдаршы, қағазды матадан қалай ажыратамыз? (жауаптар)* *Енді алдымен қағазды алыңдар. Ол қандай? (қатты, судырлақ, тегіс). Оны оң жаққа қойыңдар. Енді матаны алайық.. Ол қандай? жұмсақ, жылы. Жарайсыңдар балалар! Маған жауаптарыңыз қатты ұнады! Қағазды ұстағанда матадан күштірек сезіне ме? (иә) белгілеу + +* ***Тәжірибе №2*** ***Қағаз мен мата сөйлей алады ма?*** *Тәрбиеші: Балалар, қағаз бен мата сөйлей алатынын білгілерің келе ме?*	*Қане қарға сияқты қарқылдайықшы. Қарқ, қарқ* *- Қарға шыршаның үстінде отырып қоянға күледі.* ***Қарға не істеді? күледі.*** *- Әй Қарға! Неге күлесің деп қоян айғайлады.* *Сен онанда маған ағаштағы алма алып берші деді.* ***Қоян не деді қарғаға?*** *Қарға шыршадан алма ағашына ұшып барды.* ***Қарға не істеді?*** *Қане қарға құсап ұшайықшы.* *Қарға алманы жұлды. Бірақ ол тұмсығымен ұстай алмады, алма жерге түсіп кетті.* ***Алма неге түсіп кетті?*** *- Рахмет, Қарға! - деді Қоян Қоян алманы алмақ болды, бірақ ол тірі нәрсе сияқты жүгірді.* *Қоян қорқып кетті, содан кейін ол түсінді: Алма алама ағашының астында ұйықтап жатқан Кірпінің үстіне түскен.* *Кірпі орнынан тұрып, жүгіре жөнелді, ал алма кірпінің тікендеріне жабысып қалды.* ***Қане кірпі құсап жүгірейікші.*** ***- Тоқта, тоқта! - деп***

	балаға жапырақтың желмен ұшып түсуі туралы мәлімет беру. ***Тәрбиеші: Балалар сендер кішкентай ғалым болғыларың келе ме?*** ***Танымдық және зерттеушілік әрекеттер.*** ***Тәжірибе №1*** *-Жасыл жапырақты алып, екіге бүктелген ақ матаның ішіне салыңыз. Енді ағаш текшеге жапырақты мата арқылы қатты соғамыз. Тәжірибе барысында не көрдік ? (Матада жасыл дақтар пайда болды)* *Жапырақтағы бұл жасыл сұйықтық хлорофилл деп аталады және оны жасыл түске бояйды.* *Тәрбиеші: Балалар , жапырақ неден жасыл болады?* *Балалар: Күз келіп, күн суытып, күннің жылуы азайған кезде жапырақтардағы хлорофилл мөлшері бірте-бірте азайып, толығымен жойылып кетеді.* *Тәрбиеші: енді түсіндік бе, неліктен жапырақ сарғайады?* *Тәрбиеші: Қараңдаршы, біздің аяғымыздың астында қанша жапырақ бар! Олардың үстімен жүреміз. Сендер иіс сездіңдер ме?* *Балалар: Иә, жапырақтардың иісі бар.* *Тәрбиеші:Не естіп тұрсыңдар?* *Балалар: Жапырақтардың сыбдырын естиміз .* *Тәрбиеші: Қалай ойлайсыңдар, неге жапырақтар сыбдырлайды?*	***2-тапсырма:*** *Менің патшалығым қалай аталады ?* ***(Орман.)*** *Балалар шаршаған шығарсыңдар? Орман алқабына отырып ,* ***орманның*** *әуенін тыңдайық. Орман дыбыстары естіледі (құстардың сайрауы, жапырақтың дыбысы, сайдың шуы, жануарлардың дауысы) .* ***Ой дамыту.*** ***Ағаштар туралы әңгіме*** *(көрнекі үлгілерді пайдалану)* ***Менің патшалығым - орман , онда ағаштар көп .*** ***Ағаш дегеніміз не ?*** *(Ағаш - ең үлкен өсімдік.* ***Оның бөліктерін ата.*** *(Тамыры, діңі, бұтақтары мен жапырақтары)* ***Қалай ойлайсың , ағаш тірі ме?*** *(Иә.) Неге?* *(Ол өседі, тыныс алады)* ***Дид ойын: «Ретімен жаса»*** *Үстелде* ***ағаш бөліктерінің*** *(тамыр, бұтақ, дің, жапырақтар,) аралас графикалық үлгілері бар .* ***Ағаштың құрылысының ретін құрастыру.*** *Жұмыстың жасалу жолын түсіндіру, көрсету. (біріншіден тамыр шығады, ол жерде орналасады, діңі тамырдан кетеді, діңнен бұтақтар шығады, бұтақтарда жапырақтар өседі, бұтақтар мен жапырақтар* ***ағаш тәжін құрайды*** *).* ***Ой қозғау.***	*әкеледі. «Балалар жаңғақ қай ағашта өседі? Ағашқа шишкілер не үшін қажет деп ойлайсыңдар? (тұқымдар оларда піседі). Педагог балаларға шишканы таратып, одан тұқым алу жолын көрсетеді. «Сіз үстелдегі шишканы мұқият қозғауыңыз керек, тұқымдар шишкадан ұшып кетеді»* ***Ой қозғау. Сұрақтар:*** *«Тұқымдар қайда жасырылды? Тұқымдар қаншалықты үлкен? Олар жеңіл немесе ауыр ма? Ағашқа тұқым не үшін қажет? (тұқымнан жаңа ағаштар өседі). Педагог балалардың алдына тұқым салынған науаны қойып, қайыңның тұқымын табуды сұрайды. Сұрақтар: «Қайың тұқымы жасырылған ба? (Жоқ). Олар қайда? (қайың тұқымдары бір-біріне жабысады, сырға жасайды). Оларды сілкіп көрейік. Не болады? (тұқымдар шашылады). Неліктен олар ыдырап кетті? (тұқымдар піскен, олар жеңіл).* ***Тәжірибе №4*** *Педагог ең үлкен тұқымдарды таңдауды ұсынады. Әрбір тұқым бөлек өз үйінде жасырылады. Бұл үй қандай? Оларға қозғайық.*	*Балалар: Иә!* *Тәрбиеші: Бірақ ол үшін бізге үнсіздік керек.* *Тәрбиеші: Біз тыныш отырамыз, алдымен қағаздан жасалған орамалды аламыз, оны мыжып бастаймыз. Сіз не естисіз?* *Балалар: Сыбырлайды, сөйлейді.* *Тәрбиеші: Дұрыс, сыбдырлайды. Енді матадан жасалған орамалды алыңыз, біз оны мыжып бастаймыз. Тыңдаңыз, мата сөйлей ме? Сіз бірдеңе естисіз бе?* *Балалар: Ештеңе!* *Тәрбиеші: Дұрыс, матадан жасалған орамал сөйлемейді, дыбыс шығармайды, бірақ қағаз орамал сыбырлайды. Қағазды сыбырлататын киімді ме немесе матадан үнсіз тұрған киім кигенді ұнатамыз ба? Қайсы киім жақсы? Белгілеңіз ұнамайтынға – ұнайтынға +қоямыз.* ***Тәжірибе№3.*** ***Қағаз мен матаны тегістеу.*** *Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы, орамалымыз умаж болып кеткен, енді оларды түзеп көрейік. Алдымен қағаз орамалды қолыңызбен тегістеңіз. Сіз оны тегістей алдыңыз ба?* *Тәрбиеші: Иә, дұрыс айтасың! Қағаз орамалдың мыжылғаны онша, түзелмейді. Қолымызбен*	***айғайлайды Қоян.*** ***Қоян не деді кірпіге?*** ***Қане қоян сияқты айтайық.*** *Менің алмамды қайда апардың?* *Кірпі тоқтады да:* *- Бұл менің алмам. Ол түсіп кетті, мен оны ұстап алдым.* *Қоян кірпіге қарай секіріп келді:* *Менің алмамды бер! Мен тапқан оны деді!* ***Қарға оларға қарай ұшып келді де:*** *«Босқа дауласып жатырсыңдар», «бұл менің алмам, мен оны өзім үшін жұлып алдым» деді.* *Ешкім бір-бірімен келісе алмайды, бәрі айқайлайды:* *- Менің алмам!менің алмам деп, орманда айқай шу болады.* ***Қарға Кірпінің мұрнын шұқыды, Кірпі қоянға инесін қадады, ал қоян қарғаны аяғымен тепті.*** ***Кенет аю келді қорбаңдап.*** ***Не келді ?*** ***Аю қандай?*** ***Үлкен бе кішкентай ма?*** ***Аю қалай жүреді?*** ***Жүру.*** ***- Не болды? Бұл не шу деді аю.*** *Бәрі аюға сіз орандағы*

	Балалар: Өйткені олар құрғақ. ***Дид ойын: «Күзгі жапырақтар әлемі» Сурет салу.*** *Шарты: Жапырақтарға сары бояу жағып қағаз бетіне бастыру.* ***№2-тәжірибе:*** *Тәрбиеші: Серуенде ағаштардан жапырақтардың әр түрлі түсетінін байқадыңдар ма ? Қай жапырақ тез, қайсысы баяу түседі, қай жапырақ әдемі айналып тұрғанын білу үшін тәжірибе жүргізейік . Мұны істеу үшін әртүрлі өлшемдегі жапырақтарды алайық , қолымызды жоғары көтеріп, саусақтарымызды бос ұстаймыз. Жапырақ ұшып жатқанда, оның ұшуын мұқият қадағалаймыз.* *Балалар: Үлкен жапырақтар баяу түседі және айналмайды , Ал,кішкентай жапырақтар тез түседі және көбірек айналады.* ***№ 3-тәжірибе.*** *Тәрбиеші: Ал енді балалар біз тағы бір тәжірибе жасаймыз. Біз құрғақ жапырақтарды бассейнге саламыз , жапыраққа жаңбыр жауғандай суарғыштан су құямыз. Біраз уақыттан кейін олармен не болатынын көреміз.* ***Осы арада «Жаңбыр» ойынын ойнайық.*** ***Музыка әуенімен*** *Санамақ тақпақтың көмегімен «Жаңбырды» таңдаймыз. Жаңбыр бала киімін киіп, қолына тамшыларды ұстайды. Шеңберде еңкейіп отырған балалар бұлт. «Жаңбыр»*	*Балалар, орман нелердің үйі? Жануарлар мен құстардың.* ***Орманда қандай жануарлар піршілік етеді?*** *Мына ағаш шұңқырында қандай жануар тұрады? (Тиін) .* ***Індерде қандай жануарлар піршілік етеді?*** *(түлкі, тышқан.)* ***Орманда қандай құстар мекендейді?*** *(Тоқылдақ, қараторғай, көкек, үкі.)* *Орман – аңдар мен құстардың мекені ғана емес, жердің жасыл көйлегі. Орманның ауасы әрқашан таза, өте әдемі, дәрілік өсімдіктер, жаңғақтар, саңырауқұлақтар, жидектер өседі. Орман – біздің байлығымыз!* ***Орман патшалығының*** *барлық тұрғындарына сүйіспеншілік пен қамқорлық көрсетуіміз керек .* ***Балалар, сендер ормандағы серуеніміздің естеріңе түсірулерің үшін біз оның суретін саламыз.*** *Алдымен қолымызды сурет салуға дайындап алайық.* ***Дид ойын: «Суретшілер»*** ***Дене шынықтыру минуты*** *Тербеледі ағаштар,* *Алдымен жел еседі.* *Кіп-кішкентай ағаштар,* *Үп-үлкен боп өседі.* *Құстар ұшып жүреді,* *Орман ішін аралап.* *Аю жүреді қорбаңдап,* *Түлкі жүреді құлаңдап* *Қасқыр жүреді жалаңдап*	*Каштан тұқымын үрлеуге бола ма? Неліктен? (олар ауыр). Тұқымның пішіні қандай? Олар қандай сезімде? (дөңгелек, тұтас).* *Дид ойын: «Сылдырмақ жасайық»* *ойын тапсырмасы - балалар тұқымның әр түрін жеке банкаға салып, оның шырылдағанын тыңдайды. Сұрақтар: «Қай банка ең шулы? Неліктен? (Каштан құмырасы шулы, өйткені каштан ең үлкен және ең ауыр). Неліктен шырша тұқымдары бар құмырада дыбыстар естілмейді? (олар кішкентай және жеңіл). Қайың тұқымы құмыраның дыбысы қандай? (қатты емес).* ***Қорытынды: Әрбір өсімдіктің тұқымға арналған өз үйі болады.***	*матадан жасалған орамалды тегістеп көрейік. Не болды? Балалар: Бұл тегістеледі! Тәрбиеші: Дұрыс, матадан жасалған орамал тегістелгенде түзеледі. белгілеңіз - +* ***№ 4 Тәжірибе.*** ***Қалың, жұқа.*** ***Дид ойын: «Кім жасырды?»*** *Бізде көп ойыншықтар бар, біз оларды көреміз. Ойыншықтарды ешкім көрмес үшін қағазды қалай пайдалануға болады? (Қағазға орау, қағаздың астына тығу). Үстелде қандай ойыншықтар бар екенін есте сақтаңдар. Бір бала маған ойыншықты жасыруға көмектеседі, ал қалған балдар көздерін жұмуы керек. Қарамаймыз. Қане көзімізді ашамыз – Қандай ойыншық «жасырынды»? (Матамен де солай істейміз. -Ойыншықтарды неге көрмедік? (Қағаз мен мата мөлдір емес). Дұрыс. Белгілеу екеуіне де + +* ***Балалар, сәл демалайық:*** ***Дене шынықтыру:*** *Мен орамалымды жуамын* *Мен оны ысқылаймын,* *Оны қатты сығамын.* *Орамалымды сілкемін.* *Мен оны жіпке ілемін.* *Басқа үстелге барайық* ***№ 5 тәжірибе.*** ***Қағаз бен матаның беріктігін тексереміз***	*ең үлкен, ең ақылдысыз. Мына алма кімдікі болу керек соны айтыңыз деді.* *Олар аюға барлығын болған күйінде айтып берді.* *Аю ойланып, ойланып, құлағының артын тырнап, сұрады:* *Алманы кім тапты?* *- Мен! - деді Қоян.* *-Алманы кім жұлды?* *Мен -деді – Қарға* *- Жақсы. Оны кім ұстады?* *-Мен ұстадым! – деп шырылдады Кірпі.* *- Міне, - деп ойлады Аю, - сондықтан әрқайсысың алма аласыңдар деді.* *Бірақ бір ғана алма бар ғой ! – деді Кірпі, Қоян, Қарға.* ***Аю не деді оларға?*** ***Олар не деді аюға?*** ***Алма нешеу еді?*** *Аю айтты: - осы алманы тең бөліктерге бөлеміз, әркім өзіне бір бөлікті алсын деді. Кірпі алманы алып, төрт бөлікке бөлді. Ол қоянға бір бөлігін берді:* *- Бұл саған, Қоян, - сен бірінші алманы көрдің деді.* *Ол екінші бөлікті қарғаға берді:* *– Мынау саған, Қарға, – сен алманы жұлдың деді Үшінші бөлікті Кірпі*

	шеңбер ішінде, балалардың қасында жүріп, тамшыларды соларға қарай тербетіп, әнін айтады: ***Дид ойын: «Кім тапқыр»*** *Жұмбақ жасыру.* *Тіл алсаң тиме,* *Үсті толған ине.* *Бірде жүрсе собалақ,* *Бірде жүрер домалап.(Кірпі)* ***Шығармашылық жұмыс.*** *Балаларды топқа бөлу.* ***1-топ:*** *Кірпіні қиып жапсыру* ***2-Топ:*** *Алманы мүсіндеп кірпінің үстіне жапсыру.* ***«Кірпі» саусақ жаттығуы*** *Момақанмын алайда (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады)* *Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектері жасайды).* *Кіріп кетсе қолыңа,* *Өкпелеме жарайма!* ***Кірпі:*** *Қыста күн өте суық, менің жейтін ештеңем жоқ.Балалар мен сендерге көмек сұрауға келдім. Көп ұзамай мен күзенімде, ескі діңгек астында ұйықтаймын. Бірақ күзенімді жабу үшін өзіме құрғақ жапырақтарды жинап үлгермедім. Сендердің аулаларыңдағы құрғақ жапырақтарды жинауға көмектесіңдерші .* ***«Жапырақтарды жинаймыз» ауладағы еңбек*** *Кірпі балаларға алғысын білдіреді, балаларға алма береді,* ***Нәтиже*** *.* *Тәрбиеші: Біздің серуеніміз аяқталды. Балалар, сендерге*	*Қоян жүреді секіріп* *Біз жай жүрейік демалып.* ***Бүгін біз орманның ағаштарын ерекше түрде саламыз.*** *Бұл суретке біздің қолымыз қатысады, қараңыз! Сол қолымызды қағазға қойып, оны қарапайым қарындашпен дөңгелетіп саламыз, саусақтардың ішін бояймыз* *Балалар бұл ағашқа бірдеңе жетіспейді. Ол не деп ойлайсыңдар?(Жапырақтары.)* ***Ендеше ағаштарымызға күзгі жапырақ саламыз ба ?*** *Қиылған жапырақтарды ағашқа жапсыру.* *Қандай әдемі! Қандай тамаша* ***Мен сендердің бұл суреттеріңді орман тұрғындарына беремін,*** *Барлығыңызға балабақшаға қайтатын кез келді! Қош бол, Орман патшалығы деп тақпақ айтып берейік* ***От та, суда, ауа да*** ***Жан-жануар барлығы*** ***Орман теңіз тауларда*** ***Табиғаттың байлығы*** *Поездға отырып бақшамызға барамыз.* ***Қортынды*** ***Балаларды мадақтау.***		*Ал енді бізді тағы бір эксперимент күтіп тұр.Енді біз орамалымызды кір деп есептейміз және біз оларды жуу керекпіз.* *Тәрбиеші: Алдымен матадан жасалған орамалды алып, суға батырамыз, сығып аламыз. Біз не көріп тұрмыз?* ***Балалар: Ол суланып қалды.*** *Тәрбиеші: Енді қағаз орамалды суға батырамыз,сығыңыз, түзетіп көріңіз. Сіз не көріп тұрсыз?* ***Балалар: Ол суланды, жыртыла бастады.*** *Тәрбиеші: Сонымен, қандай қорытынды жасауға болады? (балалардың жауаптары) Дұрыс, матадан жасалған орамалды жууды шешсек, ол суланады, бірақ жыртылмайды. Ал қағаздан орамалды жусаңыз, ол суланып, жыртыла бастайды және лақтыруға тура келеді. Сонымен, орамалдардың қайсысы күштірек - матадан немесе қағаздан жасалған ба?* *Балалар: Матадан жасалған орамал күштірек .* *Белгілеп, жақсы және жаман жақтарын санаймыз* ***Жарайсыңдар балалар! Зерттеуіміз аяқталды, топқа қайтатын уақыт келді (халаттарымызды шешеміз), бірақ қайту үшін санамақ айтуымыз керек.*** ***4. Рефлексия.***	*аузына салды:* *Бұл мен үшін, өйткені мен алманы ұстадым деді.* *Төртінші бөлікті аюға берді.* *- Маған неге керек деді* *Аю таң қалып.* *– Бәрімізді татуластырып, ақыл үйреткеніңіз үшін! Әркім өз алмасының бір бөлігін жеп, барлығы риза болып аюға рақмет айтты.* ***Ал балалар басқа да орман тұрғындарына алма жасап береміз бе?*** *-Қараңдаршы, алма ағашы қандай әдемі, бірақ онда алма мүлде жоқ* *- Ақ дөңгелектердің орнына қызыл алмалар жасайық, сонда барлық орман тұрғындары алмаға тойып алады.* *«Алмалар» пластилинімен модельдеу* ***Массаж шарларымен қолдарға арналған гимнастика «Кірпі»*** *Кірпі, кірпі келеді,* *Ол алма мен саңырауқұлақ тереді.* *Кірпі жүгіріп келеді,* *Кірпі домалайды.* *Кірпі демалады.* *біз кірпіні қытықтаймыз.* *Кірпі жол бойымен*

	тапсырмаларды орындау, зерттеу жұмыстарын жүргізу қиын болды ма?			***Балаларды мадақтау.*** *Мұғалім: Бүгін біз қағаз және мата туралы көп айттық, бірақ оның келесі жолы айтатын құпиялары көп. Бұл үшін сізге көп рахмет!*	*қашып кетті, допты үстелге, тізеге айналдыруға болады.*
Серуенге дайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека №4*** *Ауа- райының салқындауын бақылау.*	***Картотека №5*** *Ұшып жүрген құстарды бақылау.*	***Картотека №6*** *Желді бақылау.*	***Картотека №8*** *«Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»*	***Картотека №9*** *Аула сыпырушының еңбегін бақылау.*
Серуеннен оралу	*Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен* *жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.* *Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскіас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгіұйқы					
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	***№2.*** *Кереуетте жатып, аяқ – қолдарын жоғары көтеру кезекпен.* *Кереуетте жатып велосипед тебу.* *Қолды алға созып, қайшылап қозғалту.*	***№3.*** *«Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз».* *«Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз.* *«Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз,* *«Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз.*	***№4.*** *Бір – көтер кәне қолыңды* *Екі – төмен ұста қолыңды* *Үш, төрт – жаныңа соз қолыңды* *Бес дегенде секір көрсет бойыңды.* *Керілеміз, созыламыз, төсектен біз тұрамыз.*	***№5*** *"Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр».* *«Құстар достарын ізденжатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту.* *"Құстар көңілденіп жатыр" –қолды шапалақтау*	***№6.*** *- арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу.* *- арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру.*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Қызығушылықтарын ояту.*** ***«Пальмаға кім бірінші жетеді?» ойын.*** *– Сендер қалай ойлайсыңдар, не бірінші жетуі мүмкін?* *–Неге қоян бірінші жетеді деп ойлайсыңдар?*	***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Шарты: Берілген жұмбақтарды өз ойымен шеше білу.Жұмбақ шешуіне қатысты сөйлем құрау.* ***Ас, тағам, азық-түлік жұмбақтары***	***Дид ойын: «Кім жылдам»*** ***-Допқа өзі ұқсайтын,*** *Ерекше бірпішін бар.* *Атын оның атаңдар?* ***-Төртбұрышы бар,*** *Төрт қабырғасы бар.* *Бұл қай пішін?*	***Санамақтар еліне саяхат*** ***Жеті ұл*** *Сәл демалып, тынымал.* *Тақпақ тыңдап, ұғып ал.* *Апта деген ағайдың* *Жеті бірдей ұлы бар:* *Біріншісі – Дүйсенбі,*	*Тыныштық сәті:* *Табиғат құбылыстарының дыбыстарын тыңдау.* ***Сұрақ-жауап*** *Ненің дыбысы деп ойлайсың-дар?*

	«Жылдам – баяу» сөздеріне түсінік беру. ***1саны мен цифрын таныстыру.*** *Мені келсе білгің,* *Мен таяқша бірмін* *Барлық санға жол бастап,* *Ең басында тұрмын.* ***2-тапсырма****. Суретте екі-екіден тұрған заттарды қоршап сыз. Бір-бірден қай зат қалды?* *-Дұрыс ,сан мен жылқы бір – бірден қалды.* ***Дид ойын: «Сөйлемді аяқта»*** *-Таңғы асты таңартең, ал кешкі асты. ішеміз(кешке)* *-Түнде ұйықтаймы, ал.жаттығу жасаймыз (таңартең)* *- Күндіз күн шығады, ал Ай .(түнде)* *- Кешкі асты кеште, түскі асты. ішеміз(күндіз) Балаларды мадақтау*	*Өзі ащы, Бірақ,* *Дәмді етер асты.* ***(Тұз)*** *Ұрмай-соқпай жылатады,* *Әркім бірақ ұнатады.* ***(Пияз)*** *Алыстан қарасам аппақ,* *Татып қарасам тәтті-ақ.* ***(Қант)*** ***Табиғат туралы жұмбақтар*** *Таңмен көзін ашады,* *Әлемге нұрын шашады.* ***(Күн)*** *Үй үстінде алтын тас,* *Алайын десем табылмас.* ***(Жұлдыз)*** *Жылт-жылт етеді,* *Жылғадан өтеді* ***(Су)*** ***Ой қозғау.*** ***Сұрақтар аялдамасы*** ***Дид ойын: «Күз ерекшелігі»*** *Шарты: Суреттер көрсете отырып, сұрақ қою арқылы жауап алу* *Көк майсалы көрікті* *Алқаптағы көп егін* *Бұл күндері киіпті* *Сары жібек көйлегін.* *Жел тынымсыз гуілдеп,* *Болып кетті тым бұзық.* *Шуылдайды тал, терек,* *Жапырағын жұлғызып.*	***-Атына сай балалар,*** *Үш бұрыш, үш жағы бар.* *Ол пішінді кім табар?* *Балаларды мадақтау.* ***Логикалық есептер.*** *-Үш бұрыштың әр бұрышына отыру үшін неше торғай керек?* *-Дөңгелекте неше бұрыш бар?* *-Төрт бұрыштың бұрыштарында үш торғай отыр, дұрыс отыр ма, Неше торғай жетпейді?* *- Үй қандай пішіндерден тұрады?* *Құрт қандай пішіндерден тұрады?* *- Машина қандай пішіндерден тұрады?* ***Санамақ*** *Бір, екі, үш,* *Ал, кәнеки, үш.* *Төрт, бес, алты, жеті,* *Мынау – ауыл шеті.* *Сегіз, тоғыз, он,* *Ал, кәнеки, қон.* *Асықпа да саспа,* *Бірден қайта баста.*	*Екіншісі – Сейсенбі,* *Үшіншісі – Сәрсенбі,* *Төртіншісі – Бейсенбі,* *Жұма деген – Бесінші ұл,* *Алтыншы ұл – Сенбі,* *Жетіншісі – Жексенбі.* ***<u>Абдрахман Асылбек</u>*** *Ал, санаңдар,* *Санаңдар,* *Бізге, достар,* *Қараңдар.* *Мен – үлкені* *Ардақпын,* *Дейді мамам:* *«Ардақтым!».* *Мен – өнерпаз Арманмын,* *Түрлі әуенге салғанмын.* *Мен – спортшы Албанмын,* *Озып, жүлде алғанмын.* *Мен – суретші Айнатпын,* *Үйдің ішін жайнаттым.* *Мен – кішкентай Әйбатпын,* *Бөпешімді ойнаттым.* *Санашы енді,* *Нешеуміз?* *Әрине,* *Біз – бесеуміз.*	*Табиғат дегеніміз-бізді қоршаған орта, туған елім, ауа, күн мен жер, су, орман мен жануарлар.* *Табиғатқа саяхат жасауға барамыз ба? Топ бөлмесінің ішіне саяхат.* ***Сергіту сәті.*** ***2-аялдама.*** ***Жұмбақ жасыру*** *Бар ма, жоқпа, оны анық білмейсің* *Ол жоқ жерде өмір сүріп жүрмейсің?* *Ол не ?****АУА*** *- Ауа не үшін керек?* *- Ауаның түсі қандай?* *- Қолмен ұстауға болама, оны көреміз бе* *Табиғат аясындағы ағаштар, әсем гүлдер, тіпті бөлмеміздегі гүлдер де ауадағы шаңды жұтып, бізге таза ауа жіберіп отырады.* ***1-тәжірбие:*** *Әр баланың қолына айна беріледі.Балалар айнаға үрлеп, ауаның бар екеніне көз жеткіеді* ***2-тәжірбие:*** *Балалар енді мұрнымызды қолымызбен жауып аузымызды ашпай көрейік.* *- ауасыз тыныс алуға бола ма?* *Міне ауа да өлі табиғат Балаларды мадқтау.*
Балалармен жеке	Кахар Алинұр пішіндерді бояудың бастапқы дағдыларын игерту	Серикпай Алиянаға ересек терге көмек көрсетуге ынта білдіруді үйрету	Кенжебек Ильяскқа табиғата өзін -өзі ұстау дағдысын үйрету	Ғабит Сырымға тілдегі дыбысты анық айтуға жаттығу жасату	Айбек Аялаға тілдегі дыбысты анық айтуға жаттығу жасату

жұмыс	***Дид ойын: Кеңістікті бағдарлау.*** ***Мақсаты:*** *балаларға ойын арқылы кеңістікті бағдарлай біледі.*	***Дид ойын: «Көп және біреу»*** ***Ойынның мақсаты:*** *көп және біреу заттардың тең, тең емес топтарын салыстыра алады.*	***Дид ойын: «Айырмашылығын тап»*** ***Мақсаты:*** *Балалар екі суреттің немесе заттың айырмашылығын таба біледі; өз ойын айта алады.*	***Дид ойын: «Төртінші артық»*** ***Ойын шарты:*** *Басқаларына сәйкес келмейтін заттыалып тастауды біледі.*	***Дид ойын: «Жол картасын бейнеле»*** ***Ойынның мақсаты:*** *жоғары–төмен ұғымдарын түсінеді. Жеке баламен жұмыс*
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека №4*** *Ауа- райының салқындауын бақылау.*	***Картотека №5*** *Ұшып жүрген құстарды бақылау.*	***Картотека №6*** *Желді бақылау.*	***Картотека №8*** *«Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»*	***Картотека №9*** *Аула сыпырушының еңбегін бақылау.*
	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата аналармен балалардың төлем ақысы туралы, балалардың тазалығы туралы, балалардың тәртібі туралы жеке әңгімелесу.*	*Ата – аналарға балалармен үйде жеке жұмыс түрлерін мысалы суретті әдемі жапсыруға үйретуін есеру және кеңес беру.* *Балалардың үйге қайтуы.*	*Балалардың ауа-райына сәйкес киіндіру туралы әңгімелеу.* *Балалардың тәртібі жайлы әңгімелеу.* *Төлем ақыларын уақытымен төлеуін айту Балалардың үйге қайтуы..*	*Ана – аналармен әңгімелесу. Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.*	*Ана – аналармен әңгімелесу. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.*

Тәрбиелеу-білімберупроцесініңциклограммасы

Білімберуұйымы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: Ересек Бәйтерек тобы.

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 07.11 – 11.11.2022ж

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, Кеңес беру	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Картотека №17 «Қайсысы қайда тіршілік етеді?»*** ***Мақсаты:*** *суреттен көрген заттарының аттарын тап, олардың қайда өмір сүретінің айтқызу. Сөздік қорын молайту.*	***Картотека №6 «Табиғат құбылыстарын ата»*** ***Мақсаты:*** *қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, буға айналады.*	***Картотека №9 «Үй жануарлары»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды үй жануарлары мен төлдерді ажыратуға,олардың қимылын,қалай дыбыстайтынын және дене мүшелерін дұрыс атауға, оларды қорғай білуге тәрбиелеу*	***Картотека №5 «Үй жануарлары мен жабай жануарларды ата»*** ***Мақсаты:*** *Үй жануарлары мен жабайы жануарлар туралы білімдерін бекіту. Тез ойлау қабілетін, белсенділігін артыру*	***Картотека №15 «Қоянға көмектесеміз»*** ***Мақсаты:*** *Заттарды санауға және олардың екі тобын салыстырып, өлшеміне, пішініне және түстеріне қарай ажыратуға үрету.*
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	*Қараша айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық					

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	***Тосын сәт «Чебурашка»*** *- Қараңдаршы, бүгін бізге қонаққа кім келді? Чебурашка. Ол өзі ойыншық және басқа ойыншықтарды жақсы көреді. Бүгін біз әр түрлі ойыншықтармен ойнаймыз.* ***Дид ойын:«Чебурашка»*** *- Чебурашканың портретін аяқтау үшін жетіспейтін бөлшектерді желімдеу керек: құлақтар мен көкірекше.* ***«Ойыншықтан көлеңкені тап» дидактикалық ойыны*** *-Ойыншықтар өз көлеңкесін жоғалтты. Әр ойыншықтың көлеңкесін тауып, оның қара көлеңкесінің үстіне түрлі-түсті ойыншықтарды қойыңыз.* ***Дид ойын:«Суреттерді қию»*** *- Ал бұл ойыншықтардың жолы болмады - балалар олармен нашар ойнап, оларды сындырды. Мына ойыншықтарды жөндеп алайық – бөлшектерді біріктіріңіз.* ***«Қуыршақ нешеу?» дидактикалық ойыны.*** *- Міне, қайықта қанша сан көрсеңіз, сонша қуыршақтарды қайыққа салуға болады. Егер қайықта «1» саны болса, онда бұл қайыққа тек бір қуыршақ салуға болады. Егер қайықта «2» саны болса, онда мұндай қайыққа екі қуыршақты салуға болады.* *Қайықтарды алып, қуыршақтарды отырғызыңыз.* ***«Қуыршақтар орманға барды» дидактикалық ойыны*** *- Олар орманда серуендегенді ұнатады. Енді серуендеңіз.*	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Музыка.*** ***Музыка жетекшісінің жоспары бойынша*** ***Тосын сәт «Сиқырлы кітап»*** ***- Бүгін сиқырлы кітап бізді мейірімді дәрігер Айболит туралы қызықты ертегімен тағы да таныстырғысы келеді.*** *- Айболит бәріңнің сау екеніңді тексергісі келеді. Оған бәріміз бірге мойнымызды көрсетіп, тілімізді шығарып: «Ах» деп айтайық.* ***«Айболитке кім көмектесті» дидактикалық ойыны*** *Дәрігер Айболит* *Ол ағаштың астында отырады* *(Ағаштың астына доктор Айболиттің суретін отырғызу)* *Оған емделуге барлық жануарлар, жәндіктер келді, олар ем алып, сауығып кет* ***Дид ойын: «Ауырып келген жануарлар»*** *(Көлеңкелеріне ауру жануарлардың фигурасын қою)* ***«Жұбын тап» дидактикалық ойыны*** *Айболиттің чемоданында*	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Тосын сәт «Не жасырынды?»*** *- Бүгін бізге орманнан қонақ жүгіріп келді, бірақ ол перденің артына тығылып сыртқа шығуға қорқады. Пердені ашып көрейік, кім сонша қорқады. Иә, бұл қоян! оны тыныштандырайық, оған айтайық : «Қорықпа, қоян!» Өйткені, біз қоянды ренжітпейміз. Керісінше, біз онымен ойнаймыз, сурет саламыз, мүсіндейміз және тағы да көптеген қызықты нәрселер жасаймыз.* ***Дид ойын: «Қоян дизайны»*** *- Сізде әртүрлі геометриялық пішіндер бар. Егер сіз олардың әрқайсысын өз орнына қойсаңыз, сіз қоян саласыз. Бұл фигураны шеңбер деп атайды. Бізде екі шеңбер бар. Үлкен шеңберді, кіші шеңберді көрсету. Үлкен шеңберді қайда қоясыз? (Басы). Ал кішкентай шеңбер? (Құйрық). Бірақ бұл фигураны сопақ деп атайды. Көптеген сопақшалар бар – үш бөлінген. Бір үлкен сопақша, екі кішкентай сопақшаны*	***Музыка.*** ***Музыка жетекшісінің жоспары бойынша*** ***Қазақ тілі*** ***Қазақ тілі жоспары 0бойынша*** ***Тосын сәт*** ***Сандықта не бар?*** *Бұл жануарлардың ойыншықтары. Ендеше, соларға қарап, атайық. Бір мезгілде көптеген жануарларды тек хайуанаттар бағында табуға болады. Араларыңда хайуанаттар бағына барғандар бар ма?* ***Дид ойын: «Хайуанаттар бағының қоршауы»*** *Бұл хайуанаттар бағының қоршауын жөндеу керек. Қарындаштарды алып, жоғарыдан төменге қарай жолақтар сызыңыз.* ***Қайшымен жұмыс*** ***Дид ойын: «Зоопарк билеттері»*** *Хайуанаттар бағына кіру үшін билет керек. Билеттер жасайық.* *(Балалар билеттерді қайшымен сызық бойымен кеседі).* ***Дид ойын: «Хайуанаттар бағындағы аңдар»*** *Сіздің алдыңызда жануарлардың мүсіндері мен*	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Аудиожазбалар: «Ква-ква»*** *- Тыңдайықшы. (Бақаның айқайлаған дыбысы естіледі). Бұл ненің дауысы? Бұл бақа.* ***Саусақ ойыны «Бақа-секіру»*** *- Бақаны «секіруші бақа» дейді, неліктен деп ойлайсыңдар? Өйткені бақа жақсы секіре алады. Бақаларды алдыңызға қойып, құйрығын басыңыз. (Көрсету). Қатты бассаң бақа жоғары секіреді, әлсіз бассаң төмен секіреді. Сондықтан масалар мен шыбындар Олар бақаның аузына ұшып кетті.* ***Қарындашпен сурет*** ***Дид ойын: «Бақа мен масалар»*** *Балалар көк қарындашпен көлдегі суды бояйды. Ал қызыл қарындашпен бақаның аузынан әр масаға түзу сызықтар сызады.* ***Дидактикалық ойын «Жапырақтарға бақаларды отырғызу»***

	Балалар өзен бойындағы желімделген көпірлері, діңгектері мен жидек бұталары бар парақта қуыршақты жапсыру *Міне, қуыршақ келді. Оның алдында өзен бар. Көпірлер бар ма? Қанша көпір бар? Екі көпір. Бірдей көпірлер? Жоқ. Түрлі көпірлер. Бір көпір тар, екіншісі кең.* *Қуыршақ тар көпірмен жүрді. Шаршап, тар діңгекке демалуға отырды. Тар дүбірде ыңғайсызданған қуыршақ кең дүбірге көшті.* *Міне, жидектері бар бұталар. Бір бұтада көптеген жидектер бар. Ал екінші жағынан, аз. Матрешка жидектері аз бұтаның жанына келді. Мен барлық жидектерді жинап, санадым: бір, екі, үш. Содан кейін қуыршақ көптеген жидектер бар бұтаға барды. Қуыршақтың үйге кететін уақыты келді. Ол кең көпір бойымен үйіне қайтты. Сау болыңыз!* *Мақта таяқшаларымен сурет салу «Қуыршақтарға арналған жидектер»* *- қуыршақтар себеттерге жидектерді жинап, үйге әкелгісі келді. Жидектерді салайық. Ал біз жидектерді мақта тампондарымен саламыз* ***«Сылдырмақ» қысқыштар ойыны*** *Сылдырмақтардың таяқтары сынып қалды. Оларды киім қыстырғыштарынан жасаңыз.*	*науқасқа көмектесу үшін қажет нәрсенің бәрі бар. Міне, доктор Айболиттің медициналық ісінен алынған заттар. Элементті жұппен сәйкестендіріңіз* *Қолдарыңызда қанша зат бар, санаңыз? Екі. «2» санын көрсету.* ***Дид ойын: «Доктор Айболиттің чемоданы»*** *- Чемоданның қақпағына қызыл крест жапсырыңыз, ал ішкі жағына дәрі-дәрмектердің суретін жабыстырыңыз. Ал енді сіз доктор Айболиттің көмекшілері боласыз. Ақ халатты киіп, дәрігерге ауру малды емдеуге көмектесіңіз.* ***Дид ойын: «Түлкінің жарасын емде»*** *Ал түлкі Айболитке келіп: Ой, мені ара шағып алды! Балалар мақта тампонын жасыл бояуға малып, түлкідегі қызыл нүктелерді жабады.* ***Дид ойын: «Иттің» мұрнына таңғышты желімдеу»*** *Ит Айболитке келіп: Тауық менің мұрнымды шұқыды! Балалар ит ойыншықтарының мұрнына гипстің бір бөлігін жағады.* ***Дид ойын: «Таблеткалар» модельдеу*** *Содан кейін түйеқұстар Шеңбер бойымен домалату арқылы балалар допты мүсіндейді, содан кейін оны*	*көрсет. үлкен сопақшаны қайда қоямыз? Ал екі кішкентай сопақшаны қайда қоямыз? (Құлақтар). бір ғана фигура қалды – үшбұрыш. қайда орналастыру керек? (Табандар).* ***Дидактикалық ойын «Қояндарды діңгекке отырғыз»*** *- Міне, діңгектер. Ең үлкен діңгекті, ең кішкентай діңгекті, ең кішкентайды көрсет. Міне, қояндар жүгіріп келеді, оларға діңгектерге отыруға көмектеседі - әр қоянға лайықты діңгек алыңыз: ең үлкен қоянды ең үлкен діңгекке қойыңыз, кіші қоянды кіші діңгекке қойыңыз, жақсы, ең кішкентай қоянды ең кішкентайына отырғызыңыз.* ***Барабандармен сергіту «Қоян діңгекке отырды»*** *-Ал енді балалар қоянды айналып, секіріп, отырады.* ***Секіру*** *Қоян діңгекте секірді* *- Енді барабандарды алып, қатты соғады* *Барлық достарды ойнауға шақырады.* *Ал енді жай соғады* *Ол достарын ұйықтауға шақырады.* ***Қарындаштармен сурет салу*** ***Дид ойын: «Қоянды тамақтандырамыз »***	*суреті. Суретте хайуанаттар бағы көрсетілген, бірақ жануарлар жоқ. Міне, олардың бос үйлері. Хайуанаттар бағындағы жануарларды қоныстандыруға көмектесейік. Міне арыстан. Оны алып, дәл осы жерге қойыңыз. (Маймыл, зебра, піл де солай).* ***Дид ойын:«Кімнің үйі?»*** *Суретте үш үй көрсетілген - биік, төменгі және аласа. Балаларға үш фигура беріледі - жираф, маймыл және жылан.* *Балалар, ойландаршы, кім қай үйде тұрады? Жираф қандай үйде тұрады? Ең биік ғимаратта. Неліктен олай ойлайсың? Маймыл қандай үйде тұрады? Бегемот төмендегі үйде тұрады. Неліктен? Жыланға қай үй қолайлы? Жылан үшін ең төменгі үй қолайлы. Неліктен?* ***Дидактикалық ойын «Геометриялық пішіндердің суретін сал»*** *Суретте қандай жануар бейнеленген? Піл. Суретті одан да жақсырақ етейік - бос орындарға геометриялық пішіндерді қойыңыз. Шеңберді алып, оның суреттегі орнын табыңыз.* ***Жираф*** ***Модельдеу «Жирафтағы дақтар»*** *Бұл жираф шынайыға*	*- Бақалар үшін дұрыс өлшемдегі жапырақтарды таңдаңыз.* ***Дид ойын: «Бақа»*** *- Бақаны құрастыруға геометриялық фигуралармен жұмыс.. Дене қандай геометриялық фигурадан жасалған? Шаршыдан. Ал басы? Үшбұрыштан. Көзге қандай пішіндерді қолдандық? Шеңберлер. Қанша шеңбер? Екі. Бақа аяқтары қандай пішіндерден жасалған? Тіктөртбұрыштар мен сопақтардан. Қанша тіктөртбұрыш? Екі. Қанша сопақша? Екі.* ***Дид ойын: «Неше бақа?»*** *- Параққа қанша сан жазылса, сонша бақа жапсыру.* ***«Сулар» киім қыстырғышпен ойын*** *Пластикалық бөтелкелерден кесілген түбіне балалар киім қыстырғыштарын - су лалагүлінің жапырақтарын бекітеді.* ***Сергіту сәті «Көлде»*** *Балалар «су лалагүлінің жапырақтарынан» секіреді, туннельге шығады, орындық пен түзету жолымен жүреді. («Бақалар»*

	Балалар тапсырманы орындау барысында педагогты сылдырмақ таяқшаларды балалардың қандай түсті таңдайтыны қызықтырады. ***«Ойыншықтар жұбын тап» дидактикалық ойыны*** *Балаларға ойыншықтар беріледі және оларды «дүкенге» баруға және дәл осындай ойыншықты сатып алуға шақырады.* *- Балалар, жалауларыңды таңдаңдар. Сіз қандай түсті ту таңдадыңыз? Сенше? Туың қандай түсті?* *Қарындашпен сурет салу «Туларға арналған таяқшалар»* *- Бұл әдемі түрлі-түсті жалаулар.* *Санау таяқшаларынан жалаушалар үшін таяқшаларды жасаңыз. Балалар жалаушаларға таяқтарды тігінен қояды.* *Таяқшаларыңызды қойып, қарындаштарыңызды алыңыз. Енді жалаушаларға таяқшаларды салайық.* ***«Суреттегі геометриялық пішіндерді тап» дидактикалық ойыны.*** *Мына әдемі суретке қараңызшы, кейбір фигуралар қашып кетті.* *-Міне, сендерде үшбұрыш, шеңбер, шаршы, тіктөртбұрыш бар және осы фигураларды суреттегі орындарына қайтарыңдар.* ***«Терезенің сыртындағы түнді» модельдеу*** *-Түн келді. Аспанда ай пайда болды.*	*тегістейді.* *– Ауру түйеқұсқа бір таблетканы түгел емес, жартысын ғана беруіміз керек. Таблетканы екіге бөліңіз.* ***Бояулармен сурет салу*** ***Дид ойын: «Сусын»*** *Бегемоттардың жанында Олардың қарындарынан ұстап:Іші ауырады. Препарат іштің ауырсынуына көмектеседі. Құмыраны бояңыз және оны сусынмен толтырыңыз.* ***«Тіс щеткалары»** киім қыстырғыштарымен ойыны* *Және қасында еңкейіп қалды тісті акула,Күн астында жатыр.оның кішкентай бала акулалар екі күн болды Тістер ауырып жатыр. Тістеріңіз ауырмас үшін оларды тазалау керек. Акула мен оның балаларына тіс щеткаларымен тіс тазалайық.* *Айболит оларды емдеді. Мұндағы барлық ол науқастарды емдеді,* ***Сергіту сәті.*** ***«Айболиттің саяхаты»*** *Айболиттің жолымен жүрейік.* *Теңіздің арғы жағында: киттен китке секіру.* *Таулардың үстінде: орындықтың үстіне шығу.* *Батпақ арқылы: бұдырлардан өту.* *Үңгір арқылы: туннельге барыңыз.* ***Дид ойын: «Дәрілерді***	*-Міне қоянның суреті. Қарны ашты, тамақ жегісі келеді. Қоянды тамаққа апару керек. Қоян сәбізге жету үшін қандай жолмен жүруі керек? бұл жол қандай түсті? Қызыл. Қызыл қарындашты алыңыз да, қоянды сәбізді жеуі үшін осы жолмен жүргізіңіз. (Одан әрі қырыққабат пен саңырауқұлақ көк және жасыл қарындаштармен)* ***Дид ойын: «Қояндарға арналған қырыққабат»*** *- Бақшада қырыққабат өсті. Бақшадағы шеңберлерге қырыққабатты жабыстырыңыз: үлкен шеңберге үлкен қырыққабатты жабыстырыңыз, кішкентай қырыққабатты кішкене шеңберге жабыстырыңыз. қанша ірі қырыққабат өсті? Бір. және кішкентай қырыққабат қанша өсті? Көптеген.* ***Дид ойын: «Сәбізді» модельдеу*** *Қояндар не жегенді ұнатады? Шөп, қырыққабат, сәбіз. Қояндарға сәбіз жасайық. Пластилиннің бір бөлігінен қалың етіп тікелей иленіз, содан кейін бір ұшын саусағыңызбен айналдырыңыз - сіз сәбіздің ұшын саласыз. сәбіз*	*ұқсамайды. Оған не жетіспейді? Дақтар жеткіліксіз. Пластилин бөліктерін үзіп, жирафқа жағып, үстіне саусағыңызбен басыңыз.* ***«Біз хайуанаттар бағына бардық»*** ***Зебра*** ***Дид ойын: «Ақ-қара»*** *Педагог балаларға қара және ақ жолақтарды көрсетеді, содан кейін оларды балаларға таратады және олардан ақ және қара жолақты көрсетуді сұрайды. Содан кейін балаларға көбірек жолақтар беріледі және оларды зебра тәрізді түстерді ауыстырып, бір қатарға орналастыруды сұрайды.* *Бұл сурет зебраға ұқсайды ма? Жоқ. Енді оны қара картон парағының үстіне қойыңыз. жолақтары бар нағыз зебра болып шықты.* ***Маймыл*** ***«Ананас» дидактикалық жаттығуы*** *Міне ананас. Маймылдар оны жегенді жақсы көреді. Ананастарда сандар бар екенін ескеріңіз. 1 саны бар ананасты көрсетіңіз. 2 саны бар ананасты көрсетіңіз. 1 нөмірі бар ананастың үстіне бір жасыл жапырақ бекітіңіз. Ал 2 саны бар ананасқа қанша жасыл жапырақ жапырағы жабыстыруға болады? Екі қыстырғыш.*	*әуенімен орындалады).* ***«Ұзын-қысқа» жаттығуы*** *- Бақаның тілін алысқа шықты, тілі ұзын болсын. Енді тілді қысқартыңыз - бақа тілін жасырады. Енді бақа тілін толығымен жасырды - оны тартыңыз.* ***Дидактикалық ойын «Тастарды және жапырақтарды жайыңыз»*** *- Көлеңкелеріне тастарды және жапырақтарды жайыңыз, қажетті мөлшердегі тастарды алыңыз.* ***«Бақаны» модельдеу*** *Жасыл пластилиннен балалар кішкентай домалақты бақа қалпына келтіреді және оларды бақаның бейнесіне қарай басады.* ***«Екі бақа» әнін сахналау*** ***Балалар бақа сияқты еңкейеді, содан кейін скрипкада ойнауға еліктейді, содан кейін би қимылдарын жасайды.*** ***Дид ойын: «Ұзын көпір» құрылысы*** *– Көлге көпір салуға осы бір жолақ жеткілікті ме? Жоқ, жолақ тым*

	-Ал жұлдыздарды өзіміз жасаймыз. Пластилин бөліктерін үзіп, түнгі аспанға жағып, саусағыңызбен басыңыз. ***Дид ойын: «Жармадан ойыншықтарды тап»*** *Жарма толтырылған ыдыстан балалар кішкентай ойыншықтарды қазып алады.* ***Дидактикалық ойын «Текше мұнарасын тұрғызу»*** *- шаршы текшелерден мұнара тұрғызу. Әр текшенің түсін атаңыз.* ***«Ойыншықтарды орнына қой» эстафетасы*** *Балалар бөлменің бір шетінен екінші шетіне бірінен соң бірі жүгіреді, ойыншықты алып, оралып, сандыққа салады.* ***Балаларды мадақтау.***	***шкафқа сал»*** *– Науқастардың барлығы жазылып кетті, оларға енді дәрі қажет емес, дәрі-дәрмек салынған банкаларды алып тастайық. Неше банканы санаңыз?* *Үш банка. Банкілер бірдей деп айта аламыз ба? Жоқ, банкалар әртүрлі. Ең үлкен, орташа, ең кішкентай банканы көрсетіңіз.* *Сіз қалай ойлайсыз, көзге арналған дәрі қай банкада? Қалай болжадың?* *Банкіге көз тартылады. Бұл құмыраның өлшемі қандай? Ең кішкентай.* *Және құлаққа арналған дәрі қай банкада? Орташа банкада. Қандай бөтелке мұрынға арналған дәрі? Үлкен банкіде..* *Енді дәрі-дәрмектің банкаларын тиісті мөлшердегі шкафтарға орналастырыңыз.* ***Түйме ойыны «Дәрумендер тарату»*** *- Витамин түймелерін сәйкес түс пен өлшемдегі шеңберлерге орналастыру. Дәрігер Айболит барлық балаларға көкөністер мен жемістерді жеуге кеңес береді, өйткені олар өте пайдалы. Оларда көптеген дәрумендер бар.*	*бөлігіне жасыл бұтақты жабыстырыңыз. Нағыз сәбіз болып шықты!* ***Саусақ гимнастикасы «Қырыққабатты тұздау»*** *Біз қырыққабатты кесеміз. (Қолдар қырыққабатты қалай турайтынымызды көрсетеді)* *- Біз үш-үш сәбіз. (Қолдар біз үш сәбізді көрсетеді)* *Біз қырыққабатты тұздаймыз. (Шымшымақ тұзы бар саусақтар)* *Қырыққабатты еземіз. («Менікі» қырыққабатты ұстайды)* ***Қим ойын: «Қояндар мен түлкілер»*** ***Дидактикалық ойын «Қоянды түлкіден жасыр»*** *- Қоян келе жатыр еді, кенет түлкіні көрді. Не істеу керек, тез жасыру керек. Жақын жерде ағаштар өсіп тұр. Қандай ағаштың артына жасырыну керек. түлкі байқамай ма? Қоянға шыршаны таңдауға көмектесіңіз, оның артында ол көрінбейді.* *.*	***Жылан*** ***Түйме ойыны «Жылан»*** *Балалар жыланның бейнесіне түрлі түсті және өлшемдегі түймелерді бірдей түсті және өлшемдегі желімделген шеңберлермен орналастырады.* ***Бегамот Балалар бегемоттың сопақ денесін фонда басын, аяқтарын және бұтасын жапсырады.*** ***арыстан*** ***«Арыстан жалы» киім қыстырғышымен ойыны*** *Балалар арыстанның басына киім қыстырғыштарын бекітіп, жал жасайды.* ***Құрылыс «Құс аулау»*** *Балалар жануарлардың мүсіні үшін торлардан құс үйін жасайды.* ***«Ненің көлеңкесі?» дидактикалық ойыны.*** ***Көлеңкені тауып, оның үстіне түрлі-түсті суретті сал. Суретте қандай жануарлар бейнеленген?*** ***Біз хайуанаттар бағынана не көрдік?*** ***Сұрақ –жауап*** ***Балаларды мадақтау.***	*қысқа. Бірақ бірнеше барлардан көпірді қалай салу керек?* ***«Бақа» түйме ойыны*** *- Түймелерді қолайлы түс пен өлшемдегі шеңберлерге орналастыру.* ***Дид ойын: «Көлдегі бақа»*** *Балалар көк тұзды қамырдан торт жасайды. Жиектеріне жасыл шөп жабыстырылған - ортаға қамыс, су лалагүлдері орналастырылған. Ішіне малтатас басылып, үстіне бақа отырғызылады.* ***«Ква-ква» музыкалық-ритмикалық жаттығуы*** ***Балалар музыка әуеніне билеу.*** ***Балаларды мадақтау.***
Серуенге дайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека №11*** *Күнді бақылау.*	***Картотека №14*** *ауа- райын бақылау*	***Картотека №15*** *Балабақша маңындағы*	***Картотека №17*** *«Күз көрінісін бақылау»*	***Картотека №18*** *Күзгі жапырақтарды*

			сарғайған шөптерді бақылау.		*бақылау*
Серуеннен оралу	*Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен* *жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.* *Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскіас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгіұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	***№ 3*** *«Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз».* *- «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз.* *«Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз,* *- «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз.* *- «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз.* *- «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау.* *- «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.*	***№5*** *"Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр».* *2. «Құстар достарын іздеп жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту.* *3. "Құстар көңілденіп жатыр" –қолды шапалақтау*	***№6.*** *арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу.* *- арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру.* *- арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау*	***№7*** *«Күннің оянуы»* *- «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде.* *- Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді.* *- Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады. басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді.* *«Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады*	***№10*** *Қайырлы таң, көздерім! (балалар қастарын, көздер сипайды)* *Қайырлы таң, құлақтарым! (құлақтарын сипау)* *Қайырлы таң, беттеріміз! (беттерін сипау)* *Қайырлы таң, қолдарымыз! (қолдарын сипау)* *Қайырлы таң, аяқтарымыз! (аяқтарын сипау)*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Ө.Тұрманжановтың «Туған өлке» өлеңін оқып түсінік беру.*** ***Туған өлке*** *Көгінде күн нұрын төккен,* *Жерінде гүл жұпар сепкен.* *Неткен сұлу,неткен көркем,* *Осы менің туған өлкем!* ***Ой қозғау.*** *-Балалар,өлең ұнады ма?* *Не туралы жазылған?* ***Табиғат туралы түсінік беру.(****жер,су,ауа,өсімдіктер,құстар,жануарлар т.б.)* *-Тірі және өлі табиғат туралы түсіндіру.* *Сурет бойынша әңгіме құрастыру.Слайд. Көрсету.*	***Дид ойын: «Кім жылдам? »*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Жеміс-жидек жегенім,* *Балды жақсы көремін. (Аю)* *1)Суретпен жұмыс.* ***Сұрақтар ілмегі:*** *-Аю не істеп жатыр?* *-Аюдың баласын баласын не дейміз* *-Не үшін аю қыста ұйқыға кетеді?* ***Ой дамыту.*** *Балалар білесіңдер ма,аюлар қысық ұйқы алдында, жақсылап қоректеніп, денесіне май жинап алады. Содан соң ұзақ ұйқыға кетеді!* ***2)«Қояндар мен көжектер»*** *суретпен жұмыс. балалармен бірге неліктен қояндардың тонының түсі жазда сұр, қыста ақ болатынын талқылау*	***Шығармашылық жұмыс.*** ***Дид ойын:*** ***«Бақаға дос сыйлаймыз»*** ***Миға шабул.*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Сулы жерді мекендеп,* *Құрлықта да секеңдеп,* *Шыбын-шіркей аңдиды,* *Жемге қашан жетем деп.* **(Бақа *)*** ***Суретпен жұмыс.*** *Бақа туралы түсінік беру.* ***2 топқа бөлу****.* *1-топ. Үшбұрыш пішіндерден бақаны құрастырады.* *2-топ.Дөңгелек пішінен бақаны құрастырады.* *Балалардың жұмыстарын бақылау.* *Жеке көмек көрсету.* ***Бақа туралы өлеңді жаттау***	***«Құстың ұясы» әңгіме оқып беру, түсіндіру.*** *Әңгіме желісі бойынша балаларға сұрақ қою* *Балалар ойнап жүріп нені көрді?* *Ұяда не бар екен?* *Балалар не істеді?* *Балалапанды үйіне алып келгеннен кейін не болды?* *Әкесінің сөзінен кейін балалар қайтті?* *Балалардың жасағаны дұрыс па?* *Балалар не істеу керек еді?* ***Сергіту сәті:*** *Ал, балалар , тұрайық,* *Алақанды ұрайық.* *Оңға қарай иіліп,* *Солға қарай иіліп* *Бір отырып, бір тұрып,* ***Топқа бөлу.*** *1- ші топ геометриялық пішіндер арқылы құстарға ұя жапсырады.* *2-ші топ қиылған бөлшектер-ден белгілі бір құстың суретін құрастырады.* *2 топқа жұлдызша беру.* .	***Шығармашылық жұмыс.*** ***Дид ойын:*** ***«Ормандағы түлкі»*** ***Миға шабул.*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Өзі қу,* *Жүрген жері айқай-шу.* *(Түлкі)* *Тосын сәт.* *Түлкі келеді.* *Балалармен амандасады.* *Көңілсіз.* *Орманда жалғыз қалған.Көп дос керек екенін айтады.* *Балалар түлкіге көмектесеміз бе?* ***Топқа бөлу.*** ***1-топ*** *түлкіні конус жасау арқылы жапсырады.* ***2-топ*** *түлкіні гиометриялық пішіндерден қиып жапсырады.* *Көрме ұйымдастыру.* *Түлкі достары көп болғанына қуанып рахмет айтып қоштасады.* *Балаларды мадақтау.*
Балалармен жеке жұмыс	***Картотека № 20*** ***Дид ойын:*** ***Кеңістікті бағдарлау.*** ***Мақсаты:*** *балаларға ойын арқылы кеңістікті бағдарлай біледі.* *Қуандық Әміржанға ұсынылған сюжеттер бойынша қойылымдарды сахналауды үйрету*	***Картотека №18*** ***Дид ойын:*** ***«Көп және біреу»*** ***Ойынның мақсаты:*** *көп және біреу заттардың тең, тең емес топтарын салыстыра алады.* *Айбек Аялаға төрт түліктің төлдерін дауыстап шақыруға үйрету*	***Картотека № 16*** ***Дид ойын:*** ***«Айырмашылығын тап»*** ***Мақсаты:*** *Балалар екі суреттің немесе заттың айырмашылығын таба біледі; өз ойын айта алады.* *Муратхан Жансаяға теңдік және теңсіздік туралы ұғымдарды айтуға*	***Картотека №17*** ***Дид ойын:*** ***«Төртінші артық»*** ***Ойын шарты:*** *Басқаларына сәйкес келмейтін заттыалып тастауды біледі.* *Кенжебек Ильясқа өзінің және басқа балалардың жұмыстарын бағалауға*	***Картотека №*** ***Дид ойын:*** ***«Жол картасын бейнеле»*** ***Ойынның мақсаты:*** *жоғары–төмен ұғымдарын түсінеді.* *Бахытбек Жасминге әскердің міндеті туралы түсініктерді*

			қалыптастыру	*үйрету*	*қалыптастыру*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека №11*** *Күнді бақылау.*	***Картотека №14*** *ауа- райын бақылау*	***Картотека №15*** *Балабақша маңындағы сарғайған шөптерді бақылау.*	***Картотека №17*** *«Күз көрінісін бақылау»*	***Картотека №18*** *Күзгі жапырақтарды бақылау*
	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ата-анаға: балаға жиі қазақтың ертегілерін оқып беуге ұсыныс айту. Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Ата-аналарға балалардың жасаған шығармашылық жұмыстарымен таныстыру.*	*Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы төлек керек екенін ескерту Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.*

Тәрбиелеу-білімберупроцесініңциклограммасы

Білімберуұйымы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: Ересек Бәйтерек топ.

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 14.11 – 18.11.2022ж

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер	***Картотека №8*** ***«Бұны қай кезде киеді?»*** *Ойын шарты: суреттегі киімдерді қай мезгілде киетіндігін айтқызу.*	***Картотека № 19*** ***«Гүлдерді күтеміз»*** *Ойын шарты: гүлдерді екіге бөлу,дала гүлдерін газонның қасына іліп,ал бөлме гүлдерін үйдің қасына қою , суреттер бойынша әңгімелету.*	***Картотека №17*** ***«Әдемі гүл»*** *Ойынның шарты: Гүлдерді түстері бойынша жинау.*	***Картотека № 27*** ***«Бұл қай мезгіл?»*** *Ойын шарты: күзгі бау-бақшадағы жемістер мен көкіністердің аттарын атап, пішіндерін, түстерін ажыратады.*	***Картотека №29*** ***«Нан қалай жасалады»*** *Ойын шарты: нанды дастарханға келгенге дейінгі жолын көрсетіп, онда жұмыс істейтін адамдардың еңбегі көрсетіледі.*
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				
Таңертенгіжаттығу	*Қазан айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғыас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Қуанамыз, біргеміз,* *Бөлінбейді іргеміз.* *Аясында достықтың,* *Бір жүреміз күнде біз!*	*Қайырлы таң!* *Ормандар мен далалар.* *Қайырлы таң!* *Достасқан бар балалар.* *Қайырлы таң!* *Біздің бала бақшамыз.* *Қайырлы таң!* *Жора-жолдас, ұл мен қыз!*	*Қоршаған өмір әлемі,* *Не деген көркем, әдемі!* *Сол сұлулықты сақтайық,* *Мадақтайық, мақтайық!*	*Қайырлы таң, құсқа, аңға да,* *Қайырлы таң ,жайдары жанға да,* *Қайырлы таң алға ассын,* *Кешке дейін жалғассын!*	*Ерте тұрып күнде мен* *Тереземді ашамын.* *Сәлем деймін күнге мен* *Шаттық әнге саламын.*

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	***Суреттер бұрышы, суреттер қарау.*** ***Тосын сәт.*** *Аудио дыбыс. Телефон шырылдау. Құрметті балалар мен Орманшы атаймын. Күз келіп, күн суыта бастады. Сендерге қыс мезгілі болғанда орманға келу қиын болады.Мен сендерді орманыма серуендеп келуге қонаққа шақырамын.* ***Шапалақ әдісі, қуану.*** ***Балалар бүгін бізде ерекше қызықты күн болады . Неге екенін білесіңдер ма?*** ***Өйткені біз орманға шақыру қағазын алдық.*** ***Ой дамыту.*** *Орман дегенде көз алдарыңа не елестейді?* *«Орман дегеніміз неше түрлі ағаштар өсетін жер* *Бұл жерде әртүрлі жабайы аңдар мекендейді, саңырауқұлақтар мен жидектер өседі. Орманда күн сәулесі аз, өйткені онда көптеген ағаштар өседі .* ***Орман туралы мақал-мәтелдер білесіңдер ме?*** *«Орман-байлық пен сұлулық, ормандарыңды күт»* *-«Табиғаттың жауы – орманды қорғамаған адам»* *-«Көп орманды құртпа, аз орманды күт»* *-Ал орманның иесі кім?* *- Орманшы.* ***Жарайсыңдар, бірақ орманға барар алдында нені есте сақтауымыз керек?*** *-Дұрыс, ормандағы тәртіп*	***Музыка.*** ***Музыка жетекшісінің жоспары бойынша*** ***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар бүгін мен сендерді табиғатпен, оның сырларымен, тосын сыйларымен кездесуге шақырғым келіп отыр.* ***Ой дамыту*** *Табиғат бізге жылдың қай мезгілінде де өзінің кереметін үйретеді.* *Құстар ән айтуды үйретеді.* *Егістік пен бақшадағы аралар бізге еңбек етуді үйретеді.* *Қар тазалыққа, күн мейірімділікке үйретеді.* *Барлық орман тұрғындары берік достыққа үйретеді.* *Жыл бойы табиғаттан көп нәрсені үйрену керек.* *Бізді алда не күтіп тұрғаны және бүгінгі табиғат бізге не үйрететіні сендерді қызықтырады ма?* *Балалар: Иә, бізді қатты қызықтырады.* *Ендеше серуенге шығамыз.* ***Ауа райын бақылау*** *Балалар көңіл күйлерің қалай? (балалардың жауаптары)* ***Ой қозғау.*** *Ал ауа райы қандай, бірге анықтап көрейік. Аспанға қарайықшы.* *Біз күн сәулесінен ләззат аламыз ба?*	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Қоршаған орта*** ***Тосын сәт. Аудио дыбыс.*** *Күзгі орманнан хабарлама. Құрметті балалар! Мен орманшы атаймын. Күз келіп ормандағы барлық жануарлар қысқа дайындалып жатыр. Сол үшін аңдарға үлкен көмек керек боп тұр .Мен жалғыз өзім үлгере алмай жатырмын. Көмекке келесіңдер ме?* ***Балалар Күзгі орманға саяхатқа барамыз ба?*** *Ендеше мына әнді айтып саяхатқа барайық* ***Музыка.*** ***«Саңырауқұлақ тереміз»*** *(Г. Абдрахманова) әніүйретіледі.* *Би: «Кел, билейік» (Б.Байқадамов, М.Әлімбаев).* *Орманға келу.* ***Тиінге кездесу.Тиін ағаш басында өте көңілсіз.*** ***Тақпақ айту.*** ***Көркем әдебиет.*** ***Кәдірбек Құнпияұлы*** *Ақ тиін-ау, ақ тиін!* *Сауысқаннан сақ тиін,* *Жылы ұяңда жат, тиін,* *Жаңғағыңды шақ, тиін.* *Тиін көңілденіп балаларға саңырауқұлақ жинап беруін өтінеді.* ***Дид ойын:***	***Музыка.*** ***Музыка жетекшісінің жоспары бойынша*** ***Қазақ тілі*** ***Қазақ тілі жоспары 0бойынша*** ***Қызығушылықты ояту.*** ***АҚТ технологиясымен жұмыс*** ***Үнтаспадан «Ертегілер елінде» әні ойнайды.*** *Көгілдір экраннан сиқырлы таяқша шығады, таяқша «Мен сиқырлы таяқшамын, менімен ертегілер еліне барғыларың келе ме?»* ***Балалар: Я.*** ***Таяқша айналып кетеді.*** *Аюдың дауысы.* ***Тосын сәт***. *Қонаққа үш аю шығады, амандасады.* ***Үш аю:*** *Сендерге өзіміз туралы ертегіні және ойындарымызды ала келдік. Біз ыдыстарымыз бен жиһаздарымызды шатастырып алдық, соны реттеуге көмектесесіңдер ме?* *Балалар: Иә, көмектесеміз.* ***Ой қозғау.*** *Ертегі желісін сурет арқылы түсіндіру.* *-Неліктен үш аю деген?* *Аюлар қандай?* *Олардың ыдыстарының көлемі қандай?* *-Олар қайда өмір сүреді?* *-Маша аюлардың үйіне қалай барды?* *-Ол үлкен ыдыстардан*	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар бүгін таңертең поштамды тексердім және пошта жәшігінен ертегі кейіпкерлерінің хаттарын, тіпті бір пакет таптым. Оларда не жазғанын білгілерің келе ме?* *Онда Мнемоникалық жолдар бойынша сөйлем құрауға жаттығулар жазған.* ***1.хат: Дид ойын: «Мнемо жолмен сөйлем»*** *Шарты: Мнемокесте арқылы киімдерге сөйлем құрау.* *Мнемо кесте бойынша әңгіме: Менің ойымша, бұл етік, өйткені олар қоңыр, қара және сұр. Олар былғарыдан жасалған, бұл былғары. Олардың баулары, тілі, өкшесі, табаны бар. Етік. күзде,қысқыда,көктемде киіледі.* *(қалпақ, көйлек сөйлем құрау.* ***2-ші хат: Дид ойын: «Түрлі –түсті қалпақ»*** *Білмесбекке достары көптеген түрлі-түсті қалпақ сыйлады.* *Оның достары қандай қалпақ сыйлады?*

	ережесі. ***Орман ережесі*** ***-****Ағаш бұтақтарын сындырмаймыз* *-Біз гүлдерді жұлмаймыз, бірақ оларға сүйсінеміз.* *-Біз бейтаныс жидектер мен саңырауқұлақтарды термейміз және оларды тамырымен жұлмаймыз.* *Біз шу шығара алмаймыз, жануарларды ренжіп қалады.* ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар менің телефонымa Орманшы атай орманға кіретін сиқырлы сөздер жіберіпті* *Балалар сендер біздің орманға тек сиқырлы түрде кіре аласыңдар, мен оны сендерге жібердім.* ***Сиқырлы сөздерді айтайық :*** *Бір, екі, үш иілу* *Бір, екі, үш айналу* *Бір, екі, үш секіру* *Ал сен ормандасың.* ***Ғажайып сәт*** *Ой балалар мынау орманшы атайдың кофе ішетін үселі. Көрдіңдер ме ыдыстарымен кофе тұр. Үстелін дастарханмен жауып қойған. Мына жерге 1,2,3 сандарымен жазылған үш конверт тастап кетіпті.* *-Қай конвертті бірінші ашқанымыз дұрыс деп ойлайсыңдар?* ***Балалар:1 санымен*** *Тапсырма: ағаштарымыздың өсуі мен тіршілігіне не қажет?*	*Бүгін жел соғып тұр ма? Оны қайдан білдік? Түсіндірме жұмыс: Аспанда бұлттар қалқып жүр, әрқайсысы бізге біртүрлі болып көрінуі мүмкін. Күн жиі бұлттардың артына тығылып, тығылмақ ойнағандай болады. Күн бізден жасырынғандықтан, сыртта салқын. Жел ағаштардың бұтақтарын шайқайды, жапырақтары түседі.* ***Тәрбиеші:*** *Бұл қандай мезгіл екенін еске түсірейікші?* ***Көк майсалы көрікті*** ***Алқаптағы көп егін*** ***Бұл күндері киіпті*** ***Сары жібек көйлегін.*** ***Жел тынымсыз гуілдеп,*** ***Болып кетті тым бұзық.*** ***Шуылдайды тал, терек,*** ***Жапырағын жұлғызып.*** *Мына өлең жолдары қандай мезгілді бейнелеп тұр?* *Күз мезгілі несімен ұнайды ?* *Біз ауладағы ағаштарға назар аударайық. Оларға не болады?* *Балалар: ағаштардағы жапырақтардың түсі өзгерді (сары түсті). Жапырақтары ағаштардан түсіп жатыр.* *Тәрбиеші : Балалар , қалай ойлайсыңдар, жел ағаштан жапырақтардың түсуіне көмектесе ме? Тексерейік.* ***«Жел» тыныс алу жаттығуы*** *Жеңіл желдеткіш соғып жатыр - фф* *Жапырақты осылай*	***«Саңырауқұлақтар әлемі»*** ***Саңырауқұлақ туралы түсіндіру.*** *Дайын салынған саңырауқұлақтарды бояу.Тиінмен қоштасу.* ***Денешынықтыру.*** *Балалар жолмен жүру.* ***«Орман аңдары»*** ***1. «Аю»*** *Қолды белге қойып, (қорбандап) табанды нық басып жүру.* ***2. «Түлкі»*** *Қолды жанға ұстап, (қуланып) бір сызықпен жүру.* ***3. «Көжек»*** *Қолды кеуденің алдында иіп, қос аяқпен секіру.* ***4. «Қасқыр»*** *Баяу жүгіру , жылдам жүгіру.* ***Кірпіге кездесу.*** *Кірпі терісіне тығылып көңілсіз жатыр* *Қане тақпақ айтып берсек тиін секілді көңілденіп, басын шығаратын шығар.* ***Тақпақ.Көркем әдебиет*** ***Қадыр Мырза Әли*** *Жатқан кезде быртиып,* *Кірпіге сен көр тиіп.* *Тікірейтіп түрпісін* *Түрегелер үрпиіп.* *Кірпі басын шығарып балаларға алма жинауға көмек керек екенін айтады.* ***Дид ойын: «Кірпіге көмек»*** ***Балаларды топқа бөлу.*** *Қызыл алма* *Сары алма*	*неліктен тамақ іше алмады?* *Жиһаздарының пішіні, көлемі қандай?* ***Топпен жұмыс:*** ***Дид ойын: «Жиһаздар мен ыдыстар»*** ***1-топ:*** *Ыдыстарды жапсыру.* ***2-топ:*** *Жиһаздарды құрастыру.* ***3-топ:*** *Трафарет арқылы аюларды бояу.* ***Ертегіні сахналау:*** ***«Үш аю»*** ***Аюлармен жаттығу жасау.*** ***Тосын сәт*** ***Үнтаспадан «Ертегілер елінде» әнінің жалғасы ойнайды.*** ***Ой балалар бізге тағы қандай ертегі келе жатыр екен. Экраннан.*** *Сәлеметсіздер ме балалар. Мен Ертегі ханшайымымын. Менің ертегідегі досым, ертегі құсын жоғалтып алдым. Оны таба алмай жүрмін. Маған көмек керек. Балалар ханшайымға көмектесеміз бе?* ***Ой дамыту.*** *-Ертегі құсы қандай болады?* *-Олардың түсі неге құбылып тұрады?* ***Сергіту сәті:*** *Ал, балалар, тұрайық Алақанды соғайық.* *Бір отырып, бір тұрып Біз тынығып алайық.*	*Балалар Білмесбекке кім қандай қалпақ бергені туралы мнемоникалық жолдар бойынша сөйлемдер құрайды: Білмесбекке көк қалпақ сыйлады, т.б.* *Осылайша Білмесбек тек көк қалпақ киіп жүрді, ал қалғандары жай ғана бөлмеде шашылып жатты. Бір күні ол барлық қалпақтарды жинауға бел буды, бірақ ол жинай алмады. Қане көмектесеміз бе?.* ***Дид ойын:*** ***«Қалпақтарды жинаймыз»*** *Суретке қарап, бөлмедегі барлық қалпақтарды тауып, сөйлемдер құрау. «Қызыл қалпақ үстелдің астында. Ол үстелдің астынан қызыл қалпақ алды»* *Жасыл қалпақ жоғарыда әлулә тұр.* *Сары қалпақ шкафтың оңжағында тұр.....* ***3-ші хатты ашу.*** ***Дид ойын: «Тігінші кірпінің хаты»*** ***-Келесі хат бізге тігінші кірпіден келді.*** *Ол орман адамдарына киім тігуге шешім қабылдады. Кірпінің кімге қандай киім тіккенін білгілерің келе ме?* *Кірпі тиінге жейде юбка тігіп берді. Кірпі тиінге қандай юбка тіккен?*

	АҚТ технол жұмыс. ***Балалар ағаштар өсу үшін не қажет? Күн, су, ауа.*** ***Күн – жарық көзі.*** *Ағаш жарықсыз өмір сүре алмайды. Ол суретші сияқты жапырақтарды жасылға бояйды. Олардың құрамында ағашқа арналған арнайы «тамақ» бар (жапырақты жасыл ететін хлорофилл дәндері) . Кейбір ағаштар жарық жерлерді жақсы көреді (қарағай, балқарағай, басқалары көлеңкеде өседі.Күзде күндізгі сағат қысқарған кезде, ағаштар сигнал алады - қысқа дайындалу керек.* ***Күн – жылу көзі.*** *Ағаштардың кейбіреулері суыққа шыдаса, басқалары тек жылы жерде өмір сүре алады. Қыста өте қатты аяз болса, өсімдік өліп, қатып қалуы мүмкін. Жапырақтардың пайда болуының басталуы жылудың мөлшеріне байланысты.* ***-Ағаштар да адамдар сияқты су ішеді.*** *Кейбір ағаштар көп ылғалды қажет етеді , ал басқалары аз мөлшерде сумен өмір сүреді. Ағаш суды жаңбырдан алады , жаңбырдан басқа жауын-шашын түрлері бар : қар, шық, қырау, бұршақ. Қар - тамырларды жылы тон сияқты жауып, қатудан сақтайды. Көктемде қар еріген кезде ағаш еріген сумен қоректенеді .*	*шайқайды – ффф (тыныш, еркін дем шығару) Қатты жел соғып тұр ... Жапырақты осылай шайқайды - ффффф...* ***жапырақтың түсуі*** *Баланың алақанына жапырақтар қойып, оны үрлету. Жаттығу кезінде балаға жапырақтың желмен ұшып түсуі туралы мәлімет береу.* ***Тәрбиеші: Балалар сендер кішкентай ғалым болғыларың келе ме?*** ***Танымдық және зерттеушілік әрекеттер.*** ***Тәжірибе №1*** *-Жасыл жапырақты алып, екіге бүктелген ақ матаның ішіне салыңыз. Енді ағаш текшеге жапырақты мата арқылы қатты соғамыз. Тәжірибе барысында не көрдік ? (Матада жасыл дақтар пайда болды) Жапырақтағы бұл жасыл сұйықтық хлорофилл деп аталады және оны жасыл түске бояйды. Тәрбиеші: Балалар , жапырақ неден жасыл болады? Балалар: Күз келіп, күн суытып, күннің жылуы азайған кезде жапырақтардағы хлорофилл мөлшері бірте-бірте азайып, толығымен жойылып кетеді. Тәрбиеші: енді түсіндік бе, неліктен жапырақ сарғайады? Тәрбиеші: Қараңдаршы,*	*Жасыл алма* ***1-топ:*** *Кірпіге қызыл алма жапсыру* ***2-топ:*** *Кірпіге сары алма мүсіндеу* ***3-топ:*** *Қиылған суреттерден кірпіге жасыл алма құрастырып жинау. Кірпімен қоштасу.* ***Сергіту сәті*** *Шарты: көкөніс атын естісе отырады, жеміс атын естісе қолдарын жоғары көтереді.* ***Математика*** ***Аңдарға кездесу. Аудио дыбыс.*** ***Табиғаттың дауысы*** ***Түлкіге кездесу.*** *Құрметті балалар біздің аңдарға Арыстан тапсырма беріпті соған көмек керек. Балалар көмектесеміз бе? Орманда үлкен жарыс болып, аң патшасы арыстан аңдарға бұйрық берді.* ***1-тапсырма:*** ***Дид ойын: «Оң, сол»*** *Алма ағашының оң жағына кірпі, сол жағына түлкі тұрсын депті. Оң жақ және сол жақты білмей тұрмыз.* ***2-тапсырма:*** ***Дид ойын: «Алма жинау»*** *Арыстан алма ағашында тұрған алманы жинап әкелуге, керік пен қоянды жұмсады. Қайсысы алманы тез жинайды, неліктен? Алма қайда өсіп тұр?* ***Сөйлемді дамыту.***	***Үлгі көрсету түсіндіру.*** *Дәстүрден тыс әдіс – тәсілдер арқылы сурет салу және мүсіндеу.* ***Дид ойын:«Біз суретшіміз»*** ***Топқа бөліну.*** ***1-топ:****Трафарет арқылы мақта таяқшасымен ертегі құсын бояу.* ***2-Топ:*** *Дайын картонға салынған құстың үстінене ермексазды жағу. Балалардың жұмысына бақылау жасау. Балаларды мадақтау* ***Ханшайымға суретке түсіріп жіберу.***	*Киімдерді сипаттау, әңгіме құрастыру* ***4-ші хат Машадан келген.*** *Шарты: Жағдаяттар бойынша ойлану..* *• Жазда түкті қалпақ кисеңіз не болады?* *• Қыста шорт пен футболка киіп жүрсеңіз не болады?* *• Жаңбырда тәпішке киіп алсаңыз не болады?* *• ЫстықтаПанаманы кимесеңіз не болады?* *• Желді ауа райында бас киімсіз жүрсеңіз не болады?* *• Егер сіз суықта қолғапсыз жүрсеңіз не болады?* ***Сергіту жаттығуы.*** *Таңертең ерте тұрамын, Беті қолды жуамын. Апам берген киімді, Өзім киіп аламын. Кешке үйге келгенде, Бәрін жинап қоямын.* ***Пакеттен шыққан тапсырма.*** *Аюдың кофтасын боя Тиіннің юбкасын жапсыру Білмесбектің қалпағын мүсіндеу Машаға тігін машинасын құрастыр.* ***Балалардың жұмысын көрмеге апару, суретке түсіру, балалаларды мадақтау.*** .

	- Ағаштар да адамдар сияқты тыныс алуды қажет етеді. *Біз сияқты өсімдіктерге таза ауа қажет. Олар кірден өледі . Сонымен қатар, ағаштардың өзі ауаны тазартады .* ***-Жел – өсімдіктердің тозаңын тасымалдайды****.Шырша, қарағай, сонымен қатар тұқым таратады* ***-Құстар - әртүрлі ағаштардың өмірінде әртүрлі рөл атқарады .*** *Құстар жемістерді жеп, тұқым таратады, ағашта мекендейтін жәндіктермен қоректенеді .* ***-Аралар, көбелектер және басқа да жәндіктер*** *гүлдерден шырын - шырын ішеді және оларды тозаңдандырады.* ***-жауын құрттары*** *топырақты қопсытып, өсімдіктің дамуына қолайлы етеді.* ***Дид ойын: «Ағаш өсіру»*** ***Шарты:*** *Ағаш өсу үшін керек заттарды орналастыру.* *Балаларды топқа бөлу.* ***1-топ:*** *А3 форматта салынған ағаш суретін құрастыру.* ***2-топ:*** *Салынған А3 форматта ағаш макетіне Күн суретін жапсыру.* ***3-топ:*** *Ағашқа ағып жатқан суды бояу.* ***4-топ:****Құс мүсіндеу.*	*біздің аяғымыздың астында қанша жапырақ бар!* *Олардың үстімен жүреміз.* *Сендер иіс сездіңдер ме?* *Балалар: Иә, жапырақтардың иісі бар.* *Тәрбиеші:Не естіп тұрсыңдар?* *Балалар: Жапырақтардың сыбдырын естиміз .* *Тәрбиеші: Қалай ойлайсыңдар, неге жапырақтар сыбдырлайды?* *Балалар: Өйткені олар құрғақ.* ***Дид ойын: «Күзгі жапырақтар әлемі» Сурет салу.*** *Шарты: Жапырақтарға сары бояу жағып қағаз бетіне бастыру.* ***№2-тәжірибе:*** *Тәрбиеші: Серуенде ағаштардан жапырақтардың әр түрлі түсетінін байқадыңдар ма ?* *Қай жапырақ тез, қайсысы баяу түседі, қай жапырақ әдемі айналып тұрғанын білу үшін тәжірибе жүргізейік .* *Мұны істеу үшін әртүрлі өлшемдегі жапырақтарды алайық , қолымызды жоғары көтеріп, саусақтарымызды бос ұстаймыз. Жапырақ ұшып жатқанда, оның ұшуын мұқият қадағалаймыз.* *Балалар: Үлкен жапырақтар баяу түседі және айналмайды ,* *Ал,кішкентай жапырақтар тез түседі және көбірек айналады.*	***Балалардың білімін нығайту****. Тақпақ оқу.* *Қарашы күз келді, күз келді* *Жапырақ жауыпты іздерді.* *Құс біткен керуен тізеді,* *Қара бұлт қабағын түйеді* ***Сұрақ жауап****.* *-Күз мезгілінде табиғатта қандай өзгерістер болады?* *-Күзде жапырақтардың түсі қандай болады?* *-Құстар қай жаққа ұшып кетеді?*		

	Тыныс алу жаттығуы: ***Ауамен демаламыз*** ***2-тапсырма*** ***Қайың мен көктеректің айырмашылығы неде?*** *- Олардың діңінің түсі әртүрлі. Қайыңның ақ діңі қара жолақтары бар, ал көктеректің сұр-жасыл діңі бар.* *– Қайыңның ақ діңін бір сөзбен қалай айта аласың?* ***- АҚ ҚАЙЫҢ.*** ***әлемде ақ қабығы бар жалғыз ағаш .*** *- Балалар, қалай ойлайсыңдар, қайың ағаштарында неліктен қара сызықтар бар?* *- Қайың олар арқылы тыныс алады екен, жасымық деп атайды екен.* ***- Бұл ағаштардың тағы қандай айырмашылығы бар ?*** *- Жапырақтарға назар аудару. Олар бірдей ме?* *- Әртүрлі. Көктерек жапырағы дөңгелек, жиектері толқынды, ал қайыңның тікенек жапырақтары бар.* *Бұтақтарды қарастырайық. Оларды ұстап, салыстыру.* *- Көктерек бұтақтары күшті.* *Ал қайың бұтақтары жұқа, икемді, нәзік.* *– Қайыңның самал жел соққанда бұтақтары өріледі.* ***- Жарайды, бізде бір конверт қалды. Қандай нөмірмен? (үш) .*** *Қызық, бұл*	***№ 3-тәжірибе.*** *Тәрбиеші: Ал енді балалар біз тағы бір тәжірибе жасаймыз. Біз құрғақ жапырақтарды бассейнге саламыз , жапыраққа жаңбыр жауғандай суарғыштан су құямыз. Біраз уақыттан кейін олармен не болатынын көреміз.* ***Осы арада «Жаңбыр» ойынын ойнайық.*** ***Музыка әуенімен*** *Санамақ тақпақтың көмегімен «Жаңбырды» таңдаймыз.* *Жаңбыр бала киімін киіп, қолына тамшыларды ұстайды.* *Шеңберде еңкейіп отырған балалар бұлт. «Жаңбыр» шеңбер ішінде, балалардың қасында жүріп, тамшыларды соларға қарай тербетіп, әнін айтады:* *- Тамшы-тамшы, тамшы-тамшы,* *Осылай тамшылаймын көпке,* *Мен қаласам барлық балаларды* *Барлық жапырақтарды сулаймын әсте* *Балалар орындарынан тұрып, қол ұстасып, шеңбер бойымен билеп, ән айтады* *Жаңбыр бізді бекер қорқытпаңыз,* *Біз сенен қорықпаймыз.* *Қалағаныңша тамшылат* *Тамшың бізді суландыра алмайды.*			

	конвертте не жасырылған? ***Тапсырма*** ***Қылқан жапырақты орманда қандай ағаштар өседі?*** *- Ары қарай жүру керекпіз.* ***Жолда бізді көңілді ету үшін достар туралы ән айтамыз .*** *Ал біздің жолымызда –* ***ҚЫЛҚАНДЫ ОРМАН.*** *Неліктен бұлай аталады,* *-Қылқан жапырақты орманда қарағай, шырша өседі.* *-Кім шырша мен қарағай туралы жұмбақ біледі?* ***Тікен, тікен тік пісте*** *Қыс пен жазда бір түсте.* ***(Шырша)*** ***Дауылға да, аязға да,*** *Шыдап бағар мізбақпай.* *Тау етегі тұрағы,* *Жап-жасыл боп тұрады.* ***(Қарағай)*** ***Неліктен бұл ағаштар жасыл ?*** *Басқа ағаштар сияқты жапырақтарын төкпейді .* *- Шыршалардың жоғарғы бұтақтары жас, қысқа, ал төменгі жағында ескі , ұзын. Қабығы қараңғы, кедір-бұдыр.* *-**Қарағайдың діңі қандай?*** *ашық-жасыл* *Қарағайдың ағашы мықтылығымен және қаттылығымен ерекшеленеді. Оны кеме құрылысында, авиацияда, теміржолда және құрылыста кеңінен*	*Жан-жаққа жүгіру, жаңбыр оларды қуып жетіп, оларды сулауға тырысады. Музыка аяқталғаннан кейін барлығы тоқтайды, «Жаңбыр» тигізген балалар қолдарын көтереді. Бәрі бірге санын санайды.* *Тәрбиеші: Ал енді жаңбырдан суланған жапырақтарға не болғанын тексерейік.* *Балалар: Жапырақтар жұмсақ болды, олар ешқандай сыбдырламайды.* *Тәрбиеші: Дұрыс, дымқыл жапырақтар сыбдырламайды, жұмсақ, ауыр болады, олар ұша алмайды..* ***Дид ойын: «Кім тапқыр»*** *Жұмбақ жасыру.* *Тіл алсаң тиме,* *Үсті толған ине.* *Бірде жүрсе собалақ,* *Бірде жүрер домалап.(Кірпі)* ***Шығармашылық жұмыс.*** *Балаларды топқа бөлу.* ***1-топ:** Кірпіні қиып жапсыру* ***2-Топ:** Алманы мүсіндеп кірпінің үстіне жапсыру.* ***«Кірпі» саусақ жаттығуы*** *Момақанмын алайда (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады)* *Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектері жасайды).* *Кіріп кетсе қолыңа,* *Өкпелеме жарайма!* ***Кірпі:** Қыста күн өте суық, менің жейтін ештеңем*			

	қолданады. *Қарағай шыршаға қарағанда биік түзу өседі. бұтақтары тек жоғарғы жағында болады.-* ***Қарағай ғана өсетін орманды ҚАРАҒАЙЛЫ ОРМАН деп атайды.*** *- Орманды аралаудан шаршадық па? Кәне, ашық жерге отырып, қарағай мен шыршаның бұтақтарына және олардың шыршаларына қарайық.* *-Олар қалай ұқсас?* *- Қарағайдың бұтағы жасыл, шыршаның бұтағы жасыл. Қарағайдың инелері бар, ал шыршаның да инелері бар.* *- Инелер әлі ұқсас емес екенін байқадыңдар ма?* *-Қарағайдың инелері қандай?* *- Ұзын, жұмсақ, жасыл.* *-Шырша ше?* *- Қысқа, тікенді, қоңыр.* *- Қарағай инелері жұп болып өседі, ал шырша инелер бір-бірден өседі.* ***Дид ойын: «Әр ағаштың өз жапырағы бар»*** *Мына карточкаларда – қылқан жапырақты және жапырақты ағаштар . Осыған байланысты әр ағашқа өз жапыраған жапсыру керек.* *- Міне, біз барлық сұрақтарға жауап бердік. Біздің қайтуымыз керек.* ***Сиқырлы сөздерімізді еске түсірейік .*** ***Бір, екі, үш иілу***	*жоқ.Балалар мен сендерге көмек сұрауға келдім. Көп ұзамай мен күзенімде, ескі діңгек астында ұйықтаймын. Бірақ күзенімді жабу үшін өзіме құрғақ жапырақтарды жинап үлгермедім. Сендердің аулаларыңдағы құрғақ жапырақтарды жинауға көмектесіңдерші .* ***«Жапырақтарды жинаймыз» ауладағы еңбек*** *Кірпі балаларға алғысын білдіреді, балаларға алма береді,* ***Нәтиже .*** *Тәрбиеші: Біздің серуеніміз аяқталды. Балалар, сендерге тапсырмаларды орындау, зерттеу жұмыстарын жүргізу қиын болды ма? Сендерге не ұнады? (Балалардың жауаптары).* ***Ағаш макетін құрастыру.*** *Егер серуен ұнаса, онда ағашқа жапырақ жапсырамыз, ал ұнамаса бір жапырақты шалшыққа жабыстырыңыз.*			

	Бір, екі, үш айналады ***Бір, екі, үш секіру*** ***Ал сен бақшадасың.*** ***Қортынды,сұрақ-жауап.*** ***Балаларды мадақтау.***				
Серуенге дайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека №8*** *«Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»*	***Картотека №11*** *Бақылау: Күнді бақылау.*	***Картотека №14*** *Бақылау: ауа- райын бақылау*	***Картотека №17*** *«Күз көрінісін бақылау»*	***Картотека №18*** *Бақылау: Күзгі жапырақтарды бақылау.*
	Серуен картотекасынан				
Серуенненоралу	*Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен* *жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.* *Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскіас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгі ұйқы					
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	***№ 2*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені №6*** *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шынығып бір алайық.*	***Жаттығу кешені №7*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені №8*** *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарайық* *Төсектен біз тарайық*	***Жаттығу кешені №9*** *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	***Менің сүйікті бұрышым.*** ***Балалар әр түрлі иллюстрациялар қарау*** ***Тосын сәт.*** *Көмекші апай топқа хат жіберілгенін айтады* *Тәрбиеші:* *- Балалар, қандай тамаша! Мына жақындаңдар хатты оқиық!* *Педагог конверттен*	***Менің сүйікті бұрышым.*** ***Балалар конверт табады*** *Тәрбиеші: Балалар, қалай ойлайсыңдар, онда бірдеңе бар ма? (жауаптар).* *конверттің тексеру.* ***Дид ойын: «Жамауды тап»*** *Балалар үстелдің үстіндегі киімдерге жамауларды пішіндер бойынша табады.*	***Шығармашылық бұрыш.*** ***Тосын сәт*** *Күз ханшайымынан хат келу.* *Құрметті балалар, мен күз ханшайымын, маған күз мерекесіне арналған мерекелік көйлек керек, оны қайдан аламын* *Сұрақ-жауап.* *- Қандай киімдер ең әдемі?* *Мерекелік киімдер*	***Дид ойын: «Бұл заттар не үшін?»*** *Тәрбиеші: Ал, енді мен сендерді қимыл деп атаймын, ал сендер маған осыған қажетті тақырыпты айтасыңдар.* *киімді біріктіру - түйреуіштер кестелеуші – инелер мен жіптер*	***Магниттік басқатырғыштар*** ***Дид ойын: «Қуыршақты киіндір»*** *- магнитті бөлінген суреттерден кескін жасаңыз, бір қуыршаққа арналған киімдердің әртүрлі нұсқаларын алу арқылы қуыршақты киіндіру.*

	Білмесбектің суретін шығарады. *Бұл кім балалар?* *(Балалардың жауаптары.)* *Хатты оқу.* *«Сәлеметсіздер ме, балалар. Сіздерге білмесбек хат жазып отыр.* *Маған сіздерден көмек керек. Білім ханшайымы менен жұмбақтар сұрады. Ал мен оларды таба алмадым. Мен қатты ұялдым. Мен мұны жалғыз жасай алмаймын. Көмектесіңіздерші.* *Балалар Білмесбекке көмектесеміз бе?* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру*** *Адамның сәні,* *Онсыз жоқ мәні.* ***Бұл не? (киім)*** *Бір нәрсе менен биік,* *Кейде менен аласа.* *Мұндай қызық дүниеде,* *Көріп пе едің тамаша.* ***(Бас киім)*** *- Ерте тұрдым,* *Екі айыр жолға түстім.* ***(Шалбар)*** *- Әр түрлі болып келемін,* *Қыз бен ұл деп бөлемін.* ***(Көйлек)*** ***«Жанды сөлемдер» ойыны.*** *Шарты: Жұмбақтың шешуінен шыққан сөздерді қатыстырып, сөйлем құрау. Білмесбекке жіберу.*	*1 –ші киімге тапқан жамауды сол киімдерге сәйкес түспен бояу.* *2.Балалар киімге дұрыс жамау тауып жапсыру* *3.Күздік киімдерді құрастыру* ***Ой қозғау.*** *Тәрбиеші: Айтыңызшы, киім тігу үшін не керек? (ине, үтік, қайшы, тігінші, тігін машинасы).* ***Қимылды ойын:*** ***- «Ине мен жіп»*** *Шарты: Бастаушы ине, бірінің артынан бірі ілесе жүргендер жіп, Балалар үзіліп кетсе жіп үзілген болады.* ***Санамақ*** *Бір дегенім –бөрік ,* *Бойға берер көрік.* *Екі дегенім - етік,* *Киер сәнді етіп.* *Үш дегенім- ішік,* *Теріден тігер пішіп.* *Төрт дегенім- тымақ,* *Қыста кисең жылы –ақ.*	*-Мерекелік киімдерді қашан киеді?* *Күз ханшайымының көйлегінің түсі қандай болу керек?* *Неге?* ***Дид ойын: «Ханшайымның көйлегі»*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ:*** *Дәстүрден тыс әдіс бойынша трафаретте мақта таяқшасымен күз ханшайымын көйлегін бояу.* ***2-топ:*** *Ханшайымның көйлегіне жапырақтар жапсыру.* ***3-топ:*** *Ханшайымның себетіне жемістер мен көкөністер мүсіндеу.* ***4-топ:*** *Күзгі орман құрастыру.* ***Дид ойын: «Керісінше айт».*** *Мен сендерге допты лақтырып, қимылды айтамын, ал сендер маған қарама-қарсы қимылды айтасыңдар* *мысалы: жуу –кір,* *шешіну- киіну,* *аяқ киімді кию - аяқ киімді шешу, сатып алу - сату,* *байлау- шешу,үтіктеу-умаждау, ілу-тастау, тігу-жырту.* ***Тіл дамыту жаттығулары:*** *То - то - то - тон* *Де - де - де - жейде* *Лек - лек - лек - көйлек* *Ім - ім - ім - киім* *Ғап - ғап - ғап - қолғап* *Тік - тік - тік - етік*	*саусағын шаншып алмас үшін – оймақ* *тігу, жазу - тігін машинасы* *киімді кигізіп қою - манекен* *кесу - қайшы* *Киімді әдемілеу - үтік* *өрнек салу - бор мен сызғыш* *адам мен матаны өлшеңіз - сантиметр* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?*** *»Дөңгелек өзі,* *Төртеу көзі.* *Ұстайды мықтап,* *Тұрғанды сырттап.* ***Түйме*** *Киімдегі қуыс,* *Ұсақ-түйекке ыдыс.* ***Қалта*** *Қолы бар,* *Саусағы жоқ.* *Мойны бар,* *Басы жоқ.* ***(Көйлек)*** *Гүлдері бар құлпырған,* *Кең жазықтан аумайды.* *Оған әркім ұмтылған,* *Киім киер оңтайлы.* ***(Мата)*** *Адамдардың киімін,* *Ұстап тұрар иығым.* ***(Киім ілгіш)***	***Дид ойын: «Көршіңді тап»*** *Тәрбиеші: бұл баланың не киетінін сөзбен сипаттайды, балалар оны киімінің сипаттамасы бойынша табу керек* *Рөлдік ойындар: «Ателье», «Киім дүкені».* ***Тақпақ жаттау.*** *Таза бала мұнтаздай,* *Сүйсінеді қараған.* *Ұқыпты деп дұл қандай* *Жақсы көрер бар адам.* *Ұқыпты осындай* *Болайықшы досым-ай.*

			Шын - шын - шын - құлақшын.		
Балалармен Жеке жұмыс	*Нұрға бөлеп өмірді, Жырға бөлеп көңілді, Жарқыраған сәулелі Күз әуені төгілді. Ғабит Сырымға айналасында болып жатқан жағдайларды ой елегінен өткізіп, өзінің әділ пікірін білдіре алуға қалыптастыру*	*Келді міне күз, Айнала сары түс. Керемет, тамаша, Қандай әсем күз. Асанбек Нұрғалиге әнді топпен бірге бастап, бірге аяқтауға үйрету*	*Думан толы асқарлы Күз мезгілі басталды. Күз әуені кеп жетті, Әнге бөлеп жастарды. Бақберген Ақмөрге қарапайым себеп-салдарлық байланысты орнатауға дағдыландыру*	*Жеміс - жидек пісті, Қамбаға астық түсті. Қызу жұмыс басталып, Жинап алды жан салып. Қуандық Айсұлтанға шаманы салыстыруда үстіне және қасына қою тәсілдерін қолданауға үйрету*	*Көктен көзін бір алмай, Қызғылт тартты кәрі құз... Жер қызығын қия алмай, Маужырап тұр сары күз... Муратхан Жансаяға 5 көлемінде санай алады, сандарды ретімен атауға үйрету*
Серуенгедайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека №8*** *«Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»*	***Картотека №11*** *Бақылау: Күнді бақылау.*	***Картотека №14*** *Бақылау: ауа- райын бақылау*	***Картотека №17*** *«Күз көрінісін бақылау»*	***Картотека №18*** *Бақылау: Күзгі жапырақтарды бақылау.*
	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата-аналармен балабақша күн тәртібі туралы әңгімелесу*	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*«Бала қауіпсіздігі басты назарда» ата аналармен кеңестер жүргізу*	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту.*	*Баланың тәрбиесі туралы әңгімелесу.балабақшаға уақтында келуді айту.*

Тәрбиелеу-білімберупроцесініңциклограммасы

Білімберуұйымы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: Ересек Бәйтерек тобы

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 21.11 – 25.11.2022ж

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, Кеңес беру	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Картотека №10*** ***Танып ал да, атын ата*** ***Мақсаты:*** *заттың түр-түсін, пішінін, атын атауға жаттықтыру; сөздік қорын молайту; ойлау қабілетін дамыту.*	***Картотека №13*** ***«Қайсысы қайда тіршілік етеді?»*** ***Мақсаты:*** *суреттен көрген заттарының аттарын тап, олардың қайда өмір сүретінің айтқызу.*	***Картотека №14*** ***«Дастархан мәзірі»*** ***Мақсаты:*** *балаларды тағамдардың жалпы және жеке атауы, ажыратып атай білуге үйрету.*	***Картотека №17*** ***«Сөйлемді жалғастыр»*** ***Мақсаты:*** *балаларды берілген тапсырманы мұқият тындап орынауға, сөйлемді жалғастыра білуге, сөйлемнің неше сөзден құралғанын айтуға үйретіп, тапқырлыққа баулу.*	***Картотека №18*** ***«Қайсысы ұнайды?»*** ***Мақсаты:*** *суреттен көрген заттарының атын атап, суреттеп, қайсысының ұнайтынын, не үшін ұнағанын айтқызу.*
	Коммуникативтік дағдыларды дамыту				
Таңертенгі жаттығу	*Қараша айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Жарқырап күнде ашылды, Айналаға гүл шашылды. Қайырлы күн! Біз нәзік қыздармыз! Қайырлы күн! Біз ержүрек ұлдармыз!*	*Қуанамын мен де, Қуанасың сен де. Қуанайық, достарым, Жарқыраған күнге!*	*Кел балалар күлейік Күлкі менен түлейік Күлкі көңіл ашады Күліп өмір сүрейік!*	*Біз қандаймыз, қандаймыз, Шұғылалы таңдаймыз! Күлімдеген күндейміз! Еш уайымды білмейміз*	*Армысың алтын күн, Армысың көк аспан. Жылуыма жылу қос, Міне менің қолым,*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	***Қызығушылықты ояту*** *Балалар, мен бүгін балабақшаға келіп, үстел үстінен хат көрдім. Бізге кім жібергенін білмеймін? Оған қол қойылмаған. Қолтаңбаның орнына жұмбақ жасырған. Бізге хатты кім жібергенін*	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Музыка.*** ***Музыка жетекшісінің жоспары бойынша***	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Қызығушылықты ояту*** *Балалар, біздің топқа*	***Музыка.*** ***Музыка жетекшісінің жоспары бойынша*** ***Қазақ тілі*** ***Қазақ тілі жоспары 0бойынша***	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Ой дамыту.*** *Үй құстары туралы*

	білгілерің келе ме? *Олай болса жұмбақты бірге шешейік:* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *сәбіз мұрын,* *Қолында сыпырғыш* *Күннен және ыстықтан* *қорқады. (қар адам)* ***Хатты оқу:*** *«Сәлем менің кішкентай достарым!* *Қыс келіп қалды - жылдың ең суық мезгілі басталады. Аяз, боран болады. Су қоймалары қатып қалады.* *Жерді қар басып қалады. Менің ең үлкен уайымым – менің қанатты достарым.* *Бұл олардың өміріндегі ең қиын кезең. Менің қауырсынды достарыма қыстан аман шығуға көмектесіңізші!»* *Балалар, қар адам неге көмек сұрады? Қауырсындары кімдер?* ***Балалар: Бұл құстар.*** ***Ой қозғау.*** ***АҚТ технолгиясымен жұмыс.*** *Мына құстарды анықтайық? - Құстар – ұшуға бейімделген, алдыңғы аяқтары қанатқа айналған, денесі қауырсынмен қапталған* *-Құстардың басқа жануарлардан айырмашылығы қандай? тұмсығы, қанаттары, қауырсындары бар* *-Неліктен құстың тұмсығы бар?* *Құсқа қанат не үшін қажет?* ***Құстарға қауырсын не үшін қажет екенін білгілерің келе ме?*** ***Олай болса зерттеу жұмысын***	***Ғажайып сәт*** ***«Құстардың даусы» аудиожазбасы*** *Із қалдырған не? (құстар)* *- Қалай болжадық? (аяқ іздері мен қауырсындардан кейін)* *Бізбен бірге қыстаған құстарды қалай атаймыз? Ал бізден ұшып кететін құстарды қалай ататймыз? Балалар, құстар неге жылы жаққа ұшады?* *- Бүгін қандай құстардың ізі мен қауырсыны қалды? Неліктен?* *Дәнмен қоректенетін жануарларды құс деп атауға бола ма? Жоқ, көптеген жануарлар астық жейді - кеміргіштер, жылқылар т.б Аңдарды, ұшатын жәндіктерді құс деп атауға бола ма? (Қандай қанаттары бар?) (Жоқ. Құстардан басқа көбелектер, қоңыздар, масалар, жарқанаттар ұшады.)* *Жұмыртқа салатын жануарлар мен жәндіктерді құс деп атауға бола ма? (жоқ. Құстардан басқа барлық жәндіктер, құрттар, тасбақалар, жыландар жұмыртқа салады)* *Тұмсығы бар жануарларды құс деп атауға бола ма? (Жоқ, кейбір жануарлардың да тұмсығы болады, мысалы, платипус).* *Сонымен, құстарда басқа*	*ауылдағы әжеден хат келіпті. Оның ішінде не бар екенін білгіңіз келе ме?* ***Балалар:*** *Иә.* ***«Сәлеметсіздер ме, құрметті балалар! Қиындыққа тап болдым. Менің жақсы көретін тауығымды қаршыға ұрлап, жасырып қалды. Маған тауықты табуға көмектес»*** ***Тәрбиеші:*** *Балалар әжеге көмектесеміз бе? (Иә).* *Арина әже тұратын ауылға қалай жетеміз? (автобуспен, пойызбен)* *Мен поездға отыруды ұсынамын, ол үшін мына пішіндерден поезд құрастырып алайық.* *Поезд құрастыру.* ***Аудиодан поезд дыбысы.*** *Балалар, біз де келдік, бұл біздің аялдама. Бізді кім қарсы алып тұр.* ***Әже (АҚТ технологиясынан)*** *Әженің қолында конверт бар. Қызық, оның ішінде не бар? Мен конвертті ашайын. Балалар, қараңдаршы, мұнда не сызылған?* ***Балалар:*** *Құстарды қоректендіргіш.* ***Тәрбиеші:*** *Бәлкім, қаршыға тауықты «қоректендіргішке» тығып қойған шығар?* ***Қарайық*** *Астық науасынан балалар суреттердің бөліктерін тауып, құрастыру.*	***Қызығушылықты ояту.*** *Үстелде жұмыртқа үстінде тауық (ойыншық) отырады.* ***Шұбар тауық*** ***Ұлықбек Есдәулетов*** *Шұбар тауық мүлдем,* *Жолатпайды барса.* *Ұясында жүрген* *Балапаны қанша?* *Балапанын тауық* *Қызғанады жаман.* *Қанатымен жауып,* *Санатпайды маған.* ***Ой қозғау.*** *Балалар, тауық деген не?* *Аң ба, құс па немесе жәндік пе?* ***Балалар:*** *құс* *Ал қандай құс? Үй құсы.* *Тағы да қандай үй құстарын білесіңдер? Балалар, айтыңдаршы, үй құстары не жегенді ұнатады?* *Ал, тауығымызды тамақтандырайық, ол көптен бері отырып, аш болған шығар.* ***Дид ойын: «Дәндерді ажырат»*** ***Шарты:*** *Саусақ моторикасын дамыту мақсатында қалташалардағы дәндерді ажырата білу. Тауыққа тары дәнін тауып беру. Арпа, күріш, тары, фасоль дәндері)* ***Тәрбиеші.*** *Балалар, қалай ойлайсыңдар, тауық неге жұмыртқаның үстінде отырады? Тауық – құс, ал барлық құстар жұмыртқадан пайда болады*	*әңгімелесу* *- Құс қорасынан нені көріп тұрсыңдар?.* *-Оларды бір сөзбен атаңыз. (Құстар).* *-Бұл қандай құстар? (Бұл үй құстары).* *Неліктен олар үй деп аталады? (Өйткені олар адаммен бірге тұрады, адамдар оларды баяғыда қолға үйреткен, қазір оларға қамқорлық жасайды, тамақтандырады, емдейді).* *- Құс қай жерде мекендейді? (Құс ауласында, құс қорасында).* *- Үй құстары тағы қай жерде өмір сүре алады? (Құс фабрикасында).* *Құс бағумен айналысатын адамды қалай атайды? (Құс шаруашылығы, құс қорасы)* ***Ой қозғау.*** *- Тауық тұқымдасының барлық мүшелерін ата.* *- Суретке қарап, әтештің тауықтан айырмашылығы неде, олар несімен ұқсас екенін айт?* *(Тауық пен әтештің денесі қауырсынмен жабылған, қанаттары, құйрығы, екі аяғы, басы тарақ және тұмсығы бар. Бірақ әтештің құйрығы үлкенірек және*

	жүргізейік ***Тәжірибе №1*** *Құс қауырсындарын зерттеу:* *«Құстардың қауырсындары қалай орналасады»* *Біз оны саусақтармен тексереміз. Не байқадың? (тығыз, қатты, үлкен)* *Жеңіл ме, ауыр ма?* *-Балалар бір қолдарына қауырсын, екіншісіне тас қояды.* ***Қорытынды: Қауырсын жеңіл, тас ауыр.*** *Тасқа, сосын қауырсынға үрле.* *Не көріп тұрсыз?* *Тас қозғалмайды , ал қауырсын ұшып кетті..* *Неліктен? Қауырсын жеңіл.* *Ал оны не жеңілдетеді?* ***Тәжірибе №2*** *- Мен қауырсынның ұшын кесіп аламын. Біз не көріп тұрмыз?* *Біз бос орынды көреміз, бос орынға сіз түсті сымды салып көріп, тексеруге болады* *Қауырсын бос, сондықтан жеңіл.* *Құстың денесі қауырсынмен тығыз жабылған. Егер қауырсындары ауыр болса, құс бұтақтарға отыра алмайды, бұтақтар сынып қалады. Бірақ құстар уақытының көп бөлігін ағаштарда ұя салу, ұйықтау, жаулардан қашумен өткізеді.* ***Тәжірибе №3*** *Қане, үлкейткіш әйнекпен қауырсынды қарайық.* *Қарап отырсаңыз, қауырсынның бетін бекіту арқылы мықтап және оңай жалғанатын шығыңқы жерлер*	*жануарларда жоқ не бар?* *Балалар біраз ойланып, өз бетінше аталған жануар түрлерінің қауырсындары жоқ деген қорытындыға келеді.* *- Дұрыс. Өйткені, Құстардың екінші аты бар: қауырсындылар. Құстардан басқа ештеңеде қауырсындар жоқ.* *Бұл оларды басқа жануарлар мен жәндіктерден ерекшелендіреді.* *Қауырсындар* ***Бірақ қай қауырсын қызықты, қайсысы әртүрлі, мен оларды зертханамызда зерттеуді ұсынамын.*** ***Негізгі бөлім.*** ***№1 тәжірибе.*** ***Қауырсынды лақтыру.*** *Сіз не көріп тұрсыз?* *Қауырсынды лақтырғанда не байқадыңыз?* *Қауырсын баяу құлайды, ақырын айналады. Өйткені ол өте жеңіл* ***Тәжірибе №2*** ***Қауырсынның іші неге бос?*** *Қауырсынның шетін кесіңіз - біз бос орынды көреміз, сіз түсті сымды салып, бос орынды тексеруіңізге болады.* *Қауырсын жеңіл, таяқшасы бос, іші қуыс.* ***Тәжірибе № 3.*** *Қауырсындар қайда орналасады?* *Қауырсынды тер, сен не сезесің? Ауа* *- Құс қанаттарын қаққанда,*	***Ой қозғау.*** *Балалар, суреттерде нелер бар?* *Балалар: Әтеш пен балапан, бірақ тауық жоқ.* *Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы, науаның астында тағы бір конверт жатыр, көрейік ішінде не бар?* ***Тапсырма:*** *Жұмбақтарды шешіп, жауабын табыңдар.* *Орақ құйрық, тарақ бас,* *Көп ұйқыны жаратпас.* ***(Әтеш)*** *Кеудесі қайқаңдап,* *Жүреді балпаңдап.* ***(Қаз)*** *Қық-қық етеді,* *Кезіп жүріп көшені.* *Жата қалса орнына,* *Ақ доп тастап кетеді.* ***(Тауық)*** ***Шығармашылық жұмыс*** ***Балаларды топқа бөлу*** ***1-топ:*** *Дайын әтеш суретін мақта таяқшасымен бояу* ***2-топ:*** *Дайын қаз суретін тіс щеткасымен бояу* ***3-топ:*** *Тауық суретін трафареттен губка арқылы бояу.* ***Тәрбиеші:*** *Жұмбақтарды таптық, енді қайда барамыз?* *Сәл тынығып алайық* ***Сергіту сәті. Музыкамен «Шөжелерім»*** ***Тәрбиеші:*** *Біз демалдық, тауықты іздеуді*	*Бірақ кез келген жұмыртқадан емес, бұл белгілі бір шарттарды, жылуды қажет етеді. Біздің тауық жұмыртқаны инкубациялайды, оларға жылу береді, кейін ол балапан шығарады. Тауық балалары қалай аталады?* ***Шөже.*** ***Ой дамыту*** *Балалар, тауық жұмыртқасымен жақынырақ танысып, оның таңғажайып қасиеттері туралы білгіңіз келе ме?* ***Шығармашылық бұрыш.*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1- Топ:*** *Тауықпен әтешті құрастыру* ***2-топ:*** *Балапандарды туықтың қасына жапсыру* ***3-топ:*** *Тауықтарға мақта таяқшасымен жем салу* ***4-топ:*** *Ермексаздан жұмыртқа мүсіндеу.* *Міне біз толық жұмысты бітірдік, енді жұмысымызды ары қарай жалғастырамыз. Біз тауықтың басып жатқан жұмыртқаларына қол тигізе алмаймыз, әйтпесе балапандар шықпайды.* ***Тауықтың балапаны*** • ***Ертай Ашықбаев*** ***Бұл балапан қандай мықты, Жұмыртқаны жарып шықты.*** ***Шыға салып ерінбеді,***	*әдемірек, ол тауықтан гөрі керемет. ; оның тарағы тауыққа қарағанда үлкенірек және жарқыраған Әтештің табанында шұңқырлары бар)* *- Әтеш дауысы қалай не істейді? (Әтеш шақырады: "коо-ка-ре-ку.")* *Ал тауық? (Қақылдап: «ко-ко-ко.»)* *- Тауықтың адамға қандай пайдасы бар? (Тауықтар адамға жұмыртқа, етін – береді, оны адам жейді. Тауықтың мамығы мен қауырсынынан көрпе, жастық, қысқы жылы киімдер: бас киім, мамық күртеше жасалады.)* ***Тыныс алу жаттығуы «Қауырсынды ұшыру»*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр»*** *Жұмбақты шешу:* *Айдыннан шалқыған* *Телпек көрдім қалқыған.* *(Үйрек)* *- Үйрек тұқымдасының барлық мүшелерін ата. Үйректер қалай қозғалады? Олар не істей алады? (Үйректер жүре алады, жүзе алады, сүңгиді, ұша алады.) Үйректердің ұшуына не көмектеседі. Үйректердің дене бөлігін атаңыз. (Қанат*

	мен ілмектер бар. *Бұл қауырсын дизайны құсты қолайсыз ауа-райынан қорғайды: қар мен жаңбырдан. Егер ілмек ажыратылса, онда құс оларды тұмсығымен қосады. Сіз қауырсындарын тұмсығымен тазартатын құсты көрдіңіз бе?* *Негізі құс қауырсындарын тұмсығымен құлыппен жабады.* *Ал біздің алдымызда қандай қауырсындар жатыр?* *Мамық кішкентай, үлпілдек, жіңішке, түктері бір-біріне қосылмаған, жіңішке таяқша* *Неліктен құсқа мұндай қауырсын керек?* *Мамық қауырсын құсты жылы ұстауға қызмет етеді. Олар денесінде, басында, қанаттарында, аяқтарында кездеседі.* ***Қорытынды:** Қауырсын құстардың әшекейі ғана емес. Құстардың тіршілігінде қауырсын өте маңызды рөл атқарады. Біріншіден, мамықтар мен қауырсындар жылуды сақтайды, сондықтан көптеген құстар солтүстіктің өте қатал жағдайында да қыстайды. Екіншіден, қауырсын құстарды суықтан, ылғалдан, желден сақтайды, жылуды жоғалтпайды.* *Қазір терезеге қарасақ, қандай құстарды көреміз?* *Қыстайтын құстарды* ***Дид ойын: «Қыстайтын***	*қауырсын жүндерін шешпей серпімді түрде серіппелі болады. Бұл қауырсындарды ұшу қауырсындары деп атайды.* *Микроскоппен қауырсындарды қарастырайық.* *- Көрдіңіз бе, микроскоптың астында біз таңғаларлық көрініс табамыз. Қауырсын бейнеленген суретті микроскоппен көрсету* *Бәрімізге белгілі, қауырсынның ортасында шыбық бар. Осы шыбықтың әр бүйірінен көптеген ұсақ жүндер шығады. Әртүрлі жұмсақтық пен өлшемдегі жүндерді көруге болады. Сонымен қатар микроскоппен ғана көруге болатын көптеген кішкентай, кішкентай мамықтар бекітілген. Бұл таяқшалар ілмектер арқылы бір-бірімен байланысқан. Ілмектер оңай қосылады, қауырсынның бетін бекітеді, ал егер олар ілмексіз болса, онда құс оларды тұмсығы-мен байланыстырады. Микроскоппен қауырсындарды қайта қарау, суретте көргендерін микроскоптағы суретпен салыстыру.* *Бір кездері өте мұқият адамдар мұны көріп, найзағай ойлап тапты.* ***Тәжірибе №4***	*жалғастыратын кез келді, бірақ қайда барамыз? Бәлкім қаршыға оны ұясына тығып қойған шығар? Ол ұясын қайда салады? Ағашта Олар ұя іздеп табады, ұяда тауықты тығып қойған.* ***Тәрбиеші:** Міне, балалар, тауықты таптық. Оны әжеге қайтарайық. Әжеге тауықты алып беру.* ***Әже балаларға рақмет айтады.*** ***Ой дамыту.*** *Әже тауықты неге жақсы көрді, неге іздеді?* *-Үй құстарының қандай пайдасы бар? (Ет пен жұмыртқа береді)* ***-**Оларға қалай қамқорлық жасауға болады? (Оларды тамақтандырады және суарады)* *Әженің тауығына дән жасап берейік* ***Дид ойын: «Тауыққа дән»*** ***Шарты:** Сары ермексаздан дән жасау.* ***Тақпақ*** *Үйімізде тауық көп.* *Үйрек, Қаз да жетеді.* *Жұмыртқа олар тауып көп,* *Бізді қарық етеді.* *Бәрін жинап аламыз,* *Аралап шөп, қораны.* *Ыдысқа әкеп саламыз,* ***Тәрбиеші:** Балалар, әже сендерден тағы да көмектесулеріңді сұрайды. Ол жұмыртқаны*	***Жемін өзі теріп жеді.*** *Бірақ бізде тауықтар шықпайтын басқа тауық жұмыртқалары бар, бірақ біз олармен нақты ғалымдар сияқты әртүрлі эксперименттер жасай аламыз. Ол үшін арнайы форманы киіп, зертханаға баруымыз керек.* ***Балалар алжапқыш киеді, Педагог** қоржынынан тауық жұмыртқаларын таратады.* ***№1 тәжірибе*** ***«Тауық жұмыртқасының сыртқы белгілерімен танысу»*** *Балалар, жұмыртқаға қараңдаршы. -жұмыртқаның түсі қандай?* *-жұмыртқаның пішіні қандай? (сопақша).* *-жұмыртқа қатты ма, жұмсақ па?* *Енді біз жұмыртқаның сыртқы белгілерін білеміз.* *Тәрбиеші. Балалар, сендер тауық жұмыртқасының қандай болатынын білдіңдер ме, бірақ жұмыртқаның ішіне қарағыларың келе ме?* ***Тәжірибе №2*** ***«Шикі жұмыртқаның құрамы»*** *Тәрбиеші. Балалар жұмыртқаны ақырын алып, жарып ыдысқа құяды.* *Балалар, қараңдар, ортасында не бар? Қандай сарысы? (сары, дөңгелек).* *Сарысының айналасында не бар? Қандай ақуыз? (сұйық,	*үйректерге ұшуға көмектеседі.) Ал үйректердің жүзуіне не көмектеседі? (Үйректер жүзуге көмектесу үшін табандарын пайдаланады: олардың саусақтарын байланыстыратын арнайы жүзу қабықшалары бар, соның арқасында үйректер суды табандарымен қайтарады, кішкентай ескектермен ескек есу сияқты).* ***Тәжірибе алаңы*** *қолыңызды жайылған саусақтарыңызбен су ыдысына салып, қолыңызды суға батырыңыз. Содан кейін дәл солай жасаңыз, бірақ саусақтарыңызды қолыңызбен басыңыз. Қандай жағдайда қол суды күштірек қайтарады? Саусақтарыңызды түйгенде қолыңызды қандай құстың табанына ұқсаттыңыз?* *- Енді үйректердің табанында неліктен қабықша бар екенін түсіндің бе?* *- Тағы қандай құстардың жүзетін қабықшалары бар? (Қаздарда.)* *Суда жүзе алатын құс,*

	құстармен пен қоныс аударушылар» *Шарты: Қыс және көктем ағаштарының орналасуы: Ойында педагог әдейі қате жібереді. Балалар қатені байқап, оны дәлелдеу керек.* ***Балаларды 2-топқа бөлу.*** ***1-топ: Қысқы ағаштарды құрастыру*** ***2-топ: Көктем ағаштарын құрастыру.*** *Сендердің үстелдеріңде құстардың суреттері бар. Біреуін алып, құстың атын есте сақтаңыз.* ***Ойланып, оның қай ағашқа ұшып, қонатынын тауып жапсыр.*** *(балалар тапсырманы орындайды).* *Жұмысты тексеру: Жапырақтары бар көктемгі ағашты көрейік.* *Үстінде қандай құстар отырады? (көшіп-қон)* *Қазір қоныс аударатын құстар қайда? Неге біз оларды қысқы серуенде көрмейміз?* *-Олар неге кетіп қалды?* *Ал енді қысқы ағашта отырған құстарды қарастырайық* *Оның үстінде қандай құстар бар?* ***Тәрбиеші:*** *Неліктен қыстайтын құстар қоныс аударатын құстар сияқты бізден жылы жаққа ұшып кетпеді? (балалардың жауаптарын тыңдау)* *Қыстайтын құстар жидектермен, тұқымдармен, шишкалармен қоректенеді, тіпті қыста қорек таба алады.*	***Шыбын қауырсынымен салыстыру.*** *Тағы қандай қауырсындар бар?* *Мамық кішкентай, үлпілдек, жіңішке, түктері байланыспаған, таяқшасы жіңішке* *Қауырсынды салыстыру* *Мамық қауырсынды шыбын қауырсынына салып, көлемі бойынша салыстырамыз. Қайсысы артық?* *Содан кейін біз қолдың бойымен мамық қауырсынды жүргіземіз - жұмсақ.* *-Қалай ойлайсыңдар, құсқа неге мұндай қауырсын керек?* *Мамық қауырсын құсты жылы ұстауға қызмет етеді. Денесінде, басында, қанаттарында, табанында орналасқан* *Дид ойын: «Қай қауырсын жеңіл» Алақанға салып, қауырсынды үрлеу.* *Балалар үрлейді - қайсысы алысырақ ұшады - мамық па, қауырсынба ?* ***Қортынды: Мамық үлпілдеп тез ұшады.*** ***Ой қозғау.*** *Суда жүзетін құстардың қауырсындары неге суланбайды деп ойлайсыңдар?* *Өйткені, олардың арнайы май безі бар және құстардың өздері тұмсығымен қауырсындарды майлайды.* ***Эксперимент жасау.*** ***Тәжірибе № 5***	*қайнатып, бір себетке, шикі жұмыртқаны екіншісіне салды, бірақ себеттерді ұмытып қалды.* ***Ой қозғау.*** ***Біз Тәжірибе арқылы қайнатылған және шикі жұмыртқаның қай жерде екенін анықтайық.*** ***Тәжірибе*** *Жұмыртқаны айналдыру керек, егер ол пңскен болса айналады, ал егер ол шикі болса, онда ол айналмайды.* ***Сөздік жұмыс: айналады, сарыуыз, ақуыз.*** *-Балалар тәжірибе жасап, пісірілген жұмыртқаны тауып, әжесінің себетіне салады.* ***Тәрбиеші:*** *Ал, балалар, біз әжеге көмектестік пе? (Иә). Ал енді біздің балабақшаға қайтатын кез келді.* *Поездағы орындарыңа отырыңдар* ***Поездың аудио дыбысы.*** ***Балабақшаға келу.*** ***Нәтиже.*** *Балалар, біз балабақшаға қайтып келдік, саяхаттан қандай жаңа және қызықты нәрселерді білдіңіз?* ***Тауықтың балапаны Ертай Ашықбаев*** *Бұл балапан қандай мықты, Жұмыртқаны жарып шықты.* *Шыға салып ерінбеді, Жемін өзі теріп жеді.* *Қондырып ап алақанға,*	*мөлдір). Байқап көрейік, сарысын қасықпен тесіңіз. Не болды? жарылды, төгілді. Сонымен, шикі жұмыртқаның сарысы жұқа пленкадағы сұйықтық болып табылады. Балалар, жұмыртқаның қабығына қараңдаршы. Ол қандай? Оны сындырып көрейік.* *Тәрбиеші: Балалар, біз тауық жұмыртқасымен таныстық. Бірақ мен таңғажайып қасиеттері туралы айтып беруге беремін. Ол үшін бізге аздап демалу керек. Мен сендерге кішкентай тауықтарға айналуды ұсынамын, ал мен тауық боламын.* *Сергіту сәті (денешын) «Менің балапандарым» (музыкалық сүйемелдеумен)* ***№3 тәжірибе*** ***«Шикі немесе қайнатылған жұмыртқа»*** *Тәрбиеші: Балалар, менің тарелгіме қараңдаршы жұмыртқа жатыр. Нешеу? (екі) Бір жұмыртқа шикі, екіншісі қайнатылған. Айтыңызшы, олар қалай ұқсас? Және олар қалай ерекшеленеді? Сыртқы белгілері бойынша пісірілген жұмыртқаны шикіден ажырату мүмкін емес екен. Қалай анықтауға болады деп ойлайсыңдар?* ***Тәрбиеші.*** *Балалар, тыңдаңдар, есте сақтаңдар! Жұмыртқа қайнатылған кезде, ол жақсы айналады,*	*ол қандай құс? (Бұл суда жүзетін құс)* *-Үйректер қалай қоректенеді, қандай тамақпен қоректенеді? (Үйректер неше түрлі азықпен қоректенеді: астық, шөп, құрт, ұлулар, жәндіктер; сүңгіп жүргенде олар судан әр түрлі қорек алады .Бұлар қоректі құстар.) Тауықтар, қаздар, күркетауықтар да қоректілер.* ***Дид ойын: «Тауықтарды 5-ке дейін санау»*** *Құйрығы – желпілдек, тұмсық – ілмектей, Бұл құсты күркетауық деп атайды. Ол өрескел, күшті, маңызды, Онымен бәрі бірдей дос бола бермейді.* ***- Күркетауық қалай суреттелген?*** *Күркетауықтың сыртқы түрін сипаттау.* *Күркетауықтың басы, денесі , аяғы, құйрығы, қанаттары қандай екенін айтыңыз.* *(Күркетауықтың басы кішкентай, қызыл терісімен жабылған, тұмсығы иілген, үлкен қызыл сақалды, күшті ұзын аяқтары бар (табан), қауырсыннан жасалған үлкен әдемі*

	Сондықтан олар қыста бізбен бірге қалады! *Жарайсыңдар! Қысқы құстарды жақсы білесіңдер.* ***Ой қозғау.*** *Қыста құстардың өмірі туралы көбірек білу үшін мен олар туралы фильм көруді ұсынамын.* *Қандай құстар туралы фильм көрдіңдер?* *Фильмде көрген құстарды ата* *Қыста құстар қалай өмір сүреді? (таңертеңнен кешке дейін қыстайтын құстар бір маңызды іспен айналысады).* *Қалай ойлайсыңдар, немен айналысады?* *Балалар - (Олар тамақ іздейді)* *Иә, қыста құстардың негізгі әрекеті қорек іздеу болып табылады. Қыста күн қысқа, тез қараңғы болады, қараңғыда тамақ табылмайды.* *Сондықтан құстар күнмен бірге тұрып, күні бойы тамақ іздейді.* ***Тақпақ айту*** *Жылы жаққа ұшпайтын,* *Біздің жақта қыстайтын,.* *Құстар жүрсе жуықта,* *Жем шашуды ұмытпа!* *-Естеріңде ме, хатта қар адам құстардың қыстан аман шығуына көмектесуімізді өтінді?* *Бұл үшін не істеуіміз керек?* ***Шығармашылық жұмыс.*** *Құстарға жемсауыт жасап беруіміз керек.* ***Үлгіні талдай отырып, жемсауыттың суретін салу.*** *Осындай жемсауытқа күн	*-Сенде шыбын қауырсыны бар, үстіне су құй.* *Құстардың қауырсындарына осылайша су ағызады.* *Сондықтан қауырсындар суланбайды!* ***Біз бүгін зертханада не білдік?*** *- Құс қауырсындарының қалай орналасатыны және олардың мақсаты туралы білдік. Біздің зертханада қауырсындарды зерттей отырып, біз қорытынды жасай аламыз - құстарға қауырсын не үшін қажет?* *Құстың ұшып кетуіне, ауада қалуына, ылғалдан қорғауға, жылытуға көмектеседі.* *- Құстар күнде қауырсындарына күтім жасайды, қауырсындарын мұқият тазартады, кірден тазартады.* ***Шығармашылық орталық*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ:*** *Дәстүрден тыс әдістер арқылы трафаретпен құс бейнесін салып, губкамен бояу.* ***2-топ:*** *Құстарға жемсауыт құрастыру* ***3- топ:*** *Құстарды жемсауытқа жапсыру.* ***4-топ:*** *Құстарға ермексаздан жем жасап, жемсауытқа салу.* ***Қорытынды:*** *Біз бүгін қауырсындарға көп тәжірибе жасадық. Құстар туралы көп мағлұмат алдық. Біз серуенде құс қоректендіргішінде кездесіп,	*Жем беремін балапанға.* ***Балаларды мадақтау.***	*өйткені жұмыртқаның барлық мазмұны пісірілген және қатты күйде.* *Жұмыртқаны қайнатпаған кезде, ол айналдырмайды, өйткені жұмыртқаның мазмұны сұйық күйде болады және жұмыртқаны босатуға мүмкіндік бермейді.* *Тексерейік? Мен жұмыртқаны табаққа айналдырамын, ал сендер оның піскен, піспегенін екенін айтасыңдар.* *Тәрбиеші: тәрелкедегі жұмыртқаларды бір-бірден бұрады. Балалар өз болжамдарын айтады.* ***Тәрбиеші.*** *Дұрыс істегенімізді тексерейік. пісірілген жұмыртқаны алып, оны тазарту. Тазалау кезінде жұмыртқаның қабығы қалай ашылады . Ашу оңай болса қандай болады? (нәзік).* ***Қортынды.*** *Қайнатылған жұмыртқаның құрамы қандай? Қатты.* *Жұмыртқаның ішінде не бар? Белок, ортасында не бар? сарусы* *Сарысы қандай? (дөңгелек, тұтас, сары).* *Тәрбиеші. Балалар, сендер нағыз ғалымдар сияқты көптеген эксперименттер жасадыңдар.*	*құйрық, күркетауық қанаттары үлкен желпуіш сияқты ашылады)* *Күркетауық ұшпайтын, суда жүзбейтін, әр жерден қоректенетін құс. шөпті, жапырақтарды, көк пиязды жақсы көреді, сонымен қатар бақша зиянкестерін жейді.* ***- Қаздар тұқымдасының барлық мүшелерін ата.*** *Қаздар қандай дыбыстар шығара алады? Олар не істеп жатыр? (Қаздар: ғұқ-ғұқ деп айқайлайды; олар: «ш-ш-ш» деп ысқырады.) Қалай ойлайсыңдар , қаз қай кезде ысқырады? (Ол ашуланғанда, қауіп төнген жағдайда өзіне немесе балапандарына қауіп төндіргенде.)* ***- Қаз тағы қалай қорғана алады?*** *Қаз аяқтарын қысып, қылмыскерді қанаттарымен ұрып-соғуы мүмкін. Басқа құстар, мысалы, әтеш немесе үйрек өзін қалай қорғайды? Әтеш айбат шегеді, үйрек шымшып алады.* ***«Қаз ашулы» психогимнастика***

	сайын жем салып отыруымыз керек. Қалада азық көп, сондықтан құстар бізге суықта, жылу мен тамаққа жақындайды. Адамдар құстардың аман қалуына көмектесу үшін тамақтандырады. ***Дид ойын: «Құсқа жем беру»*** *Қауырсынды достарымызға дәм дайындайтын кез келді.* *Құстарға тәттілер жасау.* *Ермексаздың әр түрлі түстерінен құстарға тәттілер жасау.* *Педагог құстарға арналған тәттілерді кезең-кезеңімен дайындауды көрсетеді* *Тәрбиеші: Сонымен құстарға арналған тәттілер дайын.* *Біз құстарға тәттілерді беру үшін серуенге шығамыз. Олар біздің тәттілерден дәм татып, ұшып, басқа құстарға балабақшада қандай мейірімді балалар өсіп жатқанын айтып береді.* ***Қортынды*** ***Балаларды мадақтау.***	*бізбен бірге қыстап қалатын құстардың нені көбірек жегенді жақсы көретінін білеміз.*			*Қаз қалай қозғалады? (Қаз жүреді, жүгіреді, жүзеді.) Демек, қаз ... суда жүзетін құс. Қаздардың қандай пайдасы бар? Қаздар өте қоректік ет, жұмыртқа, май, мамық және қауырсын береді.* ***Шығармашылық бұрыш*** *Өз еркімен жұмыс.* ***4. Рефлексия*** ***-Бүгін не туралы әңгімелестік?*** ***- Ең көп есіңде не қалды?***
Серуенге дайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека №11*** *Күнді бақылау.*	***Картотека №13*** *Аула маңындағы көліктерді бақылау.*	***Картотека №14*** *ауа- райын бақылау*	***Картотека №17*** *Күз көрінісін бақылау*	***Картотека №19*** *Жаңбырды бақылау.*
Серуеннен оралу	*Ойын- жаттығу Сырттан келіп үнемі,* *Сабынмен қол жуамыз,* *Таза болды мұнтаздай,* *Тағамға қол созамыз.* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.* *Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскі ас	***Ойын- жаттығу*** *:* *Ас ішер кезде,*				

	Сөйлемейміз, күлмейміз *Астан басқа өзгені Ойламаймыз білмейміз.* ***Сиқырлы сөз: "Астарыңыз дәмді болсын!"***				
Күндізгіұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	***Жаттығу кешені №6*** *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шынығып бір алайық.*	***Жаттығу кешені №7*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені №8*** *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарайық* *Төсектен біз тарайық*	***Жаттығу кешені №9*** *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*	***Жаттығу кешені №10*** *Көзімізді ашайық* *Аунап, қунап алайық ,* *Самал жел бізге желпісін,* *Ұйқымызды ашайық*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Қызығушылықты ояту .*** ***Үкіден хат келу.*** *Құрметті балалар мен күндіз ұша алмаймын, ал сендер түнде ұйқыда жатасыңдар, сондықтан хат жіберіп білімеріңді тексергім келеді.* ***1- тапсырма:*** ***Дид ойын: «Барлығы нешеу?»*** *Тиінда неше саңырауқұлақ бар?* ***1*** *Кіріпде неше саңырауқұлақ бар?* *Сұрақ жауап: Қайсысы көп?* *Кірпінің саңырауқұлағымен тиіннің саңырауқұлағын қоссақ барлығы нешеу болады?* ***2-тапсырма:*** ***Қоянның қолында неше сәбіз бар?.*** *Барлығы неше сәбіз?* *Дұрыс 2 сәбіз* *Балаларды мадақтау.* ***3-тапсырма: «Сиқырлы пішіндер»*** *Пішіндерден әр түрлі құрастыру жұмысын жасаңдар*	***Дид ойын:*** ***«Пішіндерді ажырату»*** ***Шарты:*** *Геометриялық пішіндерді сипаттау, салыстыру, үшбұрыш пішінді, басқада пішіндердің ішінен табу керек.* ***Дид ойын: «Алмаларды санаймыз»*** *- Алма қандай пішінге ұқсайды?* *- Тақтада қанша алма бар?* *Бір алма бар.* *(Осыдан кейін тағы бір алманың суретін алып, бір алманы қоссақ қанша алма болады?* *- Балалар, бір алмаға және бір алма қостық. Содан неше алма шықты.*	***Логикалық тапсырмалар орындау.*** ***1.****Торғайларды санайық* *Ағашта 2 торғай қонып тұр еді,* *Ала мысықты көріп* *1 торғай ұшып кетті* *Ағашта қанша торғай қалды?* ***2 .****Мирастың өзінде 1 алма болды,* *әжесі оған базардан 1 алма сатып әперді* *Мираста қанша алма болды?* ***3.****Кірпі орманда өзіне 2 саңырауқұлақты теріп алды.* *1 саңырауқұлақты тиінге сыйлайды* *Кірпіде қанша саңырауқұлақ қалды?* ***4.****Адамда неше көз бар?(2)*	***Дид ойын: « Биік ,аласа»*** *Шарты: Қай ағаш биік , ал ағаш аласа?* ***Дид ойын: «Заттарды түсімен топтастыр»*** *Шарты: Сызық арқылы түстерді қосу.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Автомобиль мен торғайлар»*** *Мақсаты:* *Балалар жүру мен жүгіру және секіруге дағддыланады* ***Күтілетін нәтиже:*** *Балалар әр түрлі бағытта және әртүрлі секірудің түрлерін үйренеді.*	***Дид ойын: «Не артық»*** ***Суретпен жұмыс:*** *-Ненің суретін көріп тұрмыз?* *-Қоянның қолында неше шар?* *-Мысықтың қолында неше шар бар?* *-Шардың түстері қандай?* *-Шардың пішіндері қандай?* ***Логикалық есептер*** *- Дүкеннен анам 2 доп алып келді, оның біреуін ініме бердім. менде неше доп қалды? (1)* *- Қоянда неше құлақ бар?(қоянның суретін көрсету)* *- Қолда қанша саусақ бар?* ***Бәріміз біргеміз.*** *Оңға бір қадам, солға бір қадам* *Шапалақ ұрамыз.* *Алға бір қадам, артқа бір*

					қадам *Шапалақ ұрамыз.*
Балалармен жеке жұмыс	***М. Монтессори технологиясымен жұмыс.*** *Геометриялық пішіндермен әр түрлі құрастыру жұмыстарын жүргізу.* *Шәріп Алиханға өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруғаүйрету*	***Мнемотехника әдісі*** ***Тақырыбы: Киімдер*** *Мақсаты: мнемо кестемен жұмыс жасай отырып, балалардың киімдер туралы өз ойларын толық жеткізе білуге үйрету.* *Бахытбек Жасминге жұмбақтардың жауабын табуға үйрету*	***АҚТ технологиясы-мен жұмыс*** *Математикалық дамытушы ойындар* *Кенжебек Ильяс* *Сұрақ-жауап ұжымдық әңгімеге қатысады, әңгімелесушінің сөзін бөлмей, кезекпен сөйлеуге қалыптастыру*	***Ойын – жаттығу*** *«Қуыршықты жуындыр»* *Мақсаты:балаларға тазалық туралы үйрету.* *Ірі құрылыс материалдарымен ойындар.* *Молдыбаев Рамазанға таныс ертегілер мен әңгімелердің мазмұнын қайталап айтуға үйрету*	***Отан туралы мақал-мәтелдер.*** *Отан — елдің анасы* *Ел - ердің анасы* *Туған жердей жерболмас, Туғанелдей елболмас.* *Серикпай Алиянаға белгілі дыбысқа ауызша сөздерді табуға үйрету*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека №11*** *Күнді бақылау.*	***Картотека №13*** *Аула маңындағы көліктерді бақылау.*	***Картотека №14*** *ауа- райын бақылау*	***Картотека №17*** *Күз көрінісін бақылау*	***Картотека №19*** *Жаңбырды бақылау.*
	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту.* *Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.* *Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ата-анаға: балаға жиі қазақтың ертегілерін оқып беуге ұсыныс айту.* *Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Ата-аналарға балалардың жасаған шығармашылық жұмыстарымен таныстыру.*	*Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы төлек керек екенін ескерту* *Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.*

Тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: Ересек Бәйтерек топ.

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 28.11 – 02.12.2022ж

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу,	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				

кеңес беру					
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер	***Картотека №6 «Табиғат құбылыстарын ата»*** ***Мақсаты:*** *қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, буға айналады.*	***Картотека №9*** ***«Үй жануарлары»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды үй жануарлары мен төлдерді ажыратуға,олардың қимылын,қалай дыбыстайтынын және дене мүшелерін дұрыс атауға, оларды қорғай білуге тәрбиелеу.*	***Картотека №12*** ***«Не артық?» Мақсаты:*** *Балаларды суретке қарап, оларды топтастыруға үйрету. Суретте тұрған артық затты таба білу, сипаттама беру.*	***Картотека №17*** ***«Қайсысы қайда тіршілік етеді?»*** ***Мақсаты:*** *суреттен көрген заттарының аттарын тап, олардың қайда өмір сүретінің айтқызу. Сөздік қорын молайту.*	***Картотека №19*** ***«Қысқы тіршілік»*** ***Мақсаты:*** *қыстап қалатын құстардың жеке атауын ататып, оларды ажырата білуге үйрету. Сөздік қорын дамыту.*
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгіжаттығу	*Қараша айының 5- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғыас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Жабырқауды білмейміз,* *Жалқаулықты сүймейміз,* *Біз талантты жас ұлан,* *Үлгі аламыз жақсыдан.*	*Армысың, шапағатты,* *Күн ана* *Армысың қайырымды,* *Аспан ана* *Армысың мейірімді,* *Жер ана* *Армысың менің достарым.*	*Бақшамызға барғанда* *Жолыққан бар жандарға.* *Ертемен ақ пейілмен,* *«Қайырлы таң» деймін мен*	*Қуанамын мен де,* *Қуанасың сен де,* *Қуанайық достарым* *Арайлап атқан күнге.*	*«Арайлап таң атты»* *Арайлап таң атты,* *Күн шуағын шашты.* *Сәлем күн, сәлем жер* *Сәлем достар* *Бәріміз бірге болайық.*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	***Қызығушылықты ояту*** ***Дид ойын: "Гүлдерді түстеріне қарай ажырат"*** ***Шарты:*** *Тақтадағы гүлдердің сыңарын стол үстінен тауып қасына жапсыру. .* *Гүлдің құрлысымен таныстыру.* ***Дид ойын: «Гүлдерді топта»*** *Шарты: Дала гүлдерін көк қыстырғышпен, бөлме гүлдерін қызыл қыстырғышпен қыстырып белгілеуді ұсыну.* ***Сергіту сәті****:*	***Музыка.*** ***Музыка жетекшісінің жоспары бойынша*** ***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Табиғат бұрышына саяхат*** ***Бөлме өсімдіктерін қарау.*** *- Біз жазда көшеде келе жатқанда, көптеген гүлдерді көреміз. Бірақ суық келді, қыс келеді, содан кейін көшеде гүлді көрмейміз. Ал адамдар қыста да, жазда да гүлдерге әрқашан сүйсінгісі келеді.*	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар, біз бүгін таңғажайып, сиқырлы бөлме гүлдерінің еліне – Мақтаныш еліне саяхатқа шығамыз. Біз оған жету үшін: гүлдердің өсуі үшін не қажет? Бұл сұраққа бөлме гүлдер елінің ханшайымының бізге жіберген анықтамалық карталары көмектеседі. Өзіңе бір карта алып жауап*	***Музыка.*** *Музыка жетекшісінің Дене шынықтыру.* ***Қазақ тілі*** *Қазақ тілі жоспары 0бойынша* ***Қызығушылықты ояту.*** ***Ертегілер еліне саяхат.*** ***Аудио дыбыс, ертегілер әні.*** ***Сұрақ- жауап.*** *Балалар қандай ән есітіп тұрсыңдар?* *Ертегілер еліне саяхатқа барғыларың келе ме?*	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Ой қозғау*** *Мнемокесте арқылы гүлдердің өсу жолдарын таныстыру.* ***Практикалық әрекет:*** *Гүл отырғызу.* *Гүл отырғызу үшін ең әуелі бізге ыдыс қажет. Ыдысты алып, ішіне жай даладағы топырақ емес, құнарлы топырақ*

	Гүл өсірем үйде(жоғары қол көтереді) *Су құямын гүлге(қолмен су құяды)* *Гүл күткенді біледі(тербеледі)* *Бойын сылап күледі(бойын қолымен сыйпайды)* *Күнде гүлін ашады* *Жұпарын маған шашады(қолын желпейді)* ***Тәжірибелік алаң*** ***Тәжірибе №1*** ***Сумен және сусыз*** ***Мақсаты:*** *өсімдіктердің өсуі мен дамуына қажетті сыртқы орта факторларын (су, жарық, жылу) бөліп көрсету.* ***Құрал-жабдықтар:*** *екі бірдей өсімдік (бальзам), су.* ***Тәжірибе барысы:*** *Өсімдіктердің неліктен сусыз өмір сүре алмайтынын анықтау (өсімдік құрап қалады, жапырақтары құрайды, жапырақта су бар); бір өсімдік суарылып, екіншісі суарылмаса не болады (суармаса өсімдік кеуіп, сарғайып, жапырақтары мен сабағы икемділігін жоғалтады т.б.)?* *Біз бір апта ішінде суаруға байланысты өсімдіктердің күйін бақылау нәтижелерін шығарамыз.* ***Қорытындылаймыз*** *Иә, өсімдіктер сусыз өмір сүре алмайды.* ***Тәжірибе №2*** ***Көп - аз***	*Осылайша адамдар үйде, тұратын бөлмелерде гүл өсіру идеясын ойлап табады. Сондықтан олар үйдің бөлмелерінде өсірілетін мұндай өсімдіктерді «үй өсімдіктері» деп атай бастады.* *Гүлдердің түсіне, жапырақтарының пішініне назар аударылады. Герань жапырақтары бұзылып, иіс сезінуі мүмкін, содан кейін өсімдіктің осылай қорғалғанын түсіндірді.* ***Дид ойын: «Горшоктегі гүл» дизайны*** *- Геометриялық фигураларды орындарына қойып, құмырадағы гүлді құрастыру* ***«Гүлдерді ретке келтір» дидактикалық жаттығуы*** *- Әр қазанға сан жазылады. Гүлдерді әр құмырада қанша гүл гүлдейтіндей етіп орналастырыңыз. «1» саны бар құмырада неше гүл гүлдейді? Бір гүл. Ал «2» және «3» сандары бар қазанда?* ***Ой қозғау.*** *Ыдыс қандай геометриялық пішіндерден тұрады? Шаршыдан. Неше шаршы? Бір. Гүл қандай геометриялық пішіндерден жасалған? Шеңбер және сопақшалар. Қанша шеңбер? Бір шеңбер. Қанша сопақша? Үш сопақша. Сабақ қандай геометриялық пішіннен жасалған? Тіктөртбұрышта Неше тіктөртбұрыш? Бір*	*беру.* *Карточкідегі суретте не дейді, гүлдердің өсуі үшін не қажет?* *Бала: Менің суреттерімде тамшылар бар - бұл гүлдер кеуіп қалмас үшін су қажет дегенді білдіреді.* *Тәрбиеші: Дұрыс, жарайсыңдар.* *Руслан, сурет саған не дейді?* *Руслан: Суретте өсімдіктердің өсуі үшін жер қажет екендігі айтылған.* *Мұғалім: Жарайсыңдар.* *Келесі сенің суретің не дейді?* *Суретте гүлдерге тыныс алу үшін ауа керек, ал гүл жапырақтар арқылы тыныс алады.* *Иә, дұрыс, барлық өсімдіктер жапырақтар арқылы тыныс алады. Келесі сурет: гүлдердің өсуі үшін тағы не қажет, сіздің картаңыз не ұсынады?* *Менің картам гүлдердің өсуі үшін күн сәулесі қажет екенін айтады. дұрыс!* *Ал келесі карта не дейді?* *Менің карточкамда гүлдердің өсуі үшін жылу керек екендігі айтылған.* *Дұрыс, жарайсыңдар, олардың өсуіне жылулық та керек.* *Алмына суретінде не бейнеленген?* *Бұл суретте гүл құмыра бар - онда бөлме гүлдері өседі.* *Ал мына карточкіде не дейді? Менің картам*	*Көзімізді жұмып 1,2,3 деп санасақ ертегі еліне жетеміз.* *Ертегі елінің орындықтары не деген керемет, оюланған.* *С. Оспановтың* ***«Гүл туралы аңыз» ертегісін тамашалайық*** ***АҚТ технолгиясымен.*** *Ерте, ерте ертеде бір ауылда бидай мен гүл өседі. Адамдар гүлдерге тамсанып, бір-біріне сыйлайды. Гүлдің қош исі ауылды алып кетеді.* *Бір күні хан бәріне жар салады. Тек қана бидай өсіріңдер, гүлдің бәрін құртыңдар деп әмір береді.* ***Сұрақтар ілмегі*** *-Хан қандай әмір берді?* *-Тек не өссін деді?* *-Неліктен бидайды таңдады?* *Адамдар гүлдердің бәрін тапталап, жұла бастайды. Осы кезде бір бала бір гүлді үйіне апарып тығып өсіреді. Оны ешкімге көрсетпейді. Ал ауыл болса көңілсіз, жұпар гүлдің исіде жоқ, өзі де жоқ.* *Сұрақ-жауап* *Неге ауыл көңілсіз болды?* *Неліктен?* *Бір күні хан қатты ауырады. Көптеген дәрігерлер оны емдей алмайды. Бір күні алыс жерден бір емші келеді, ол ханға тек қана бал қосылған дәрі жеу керек, сол кезде ғана тәуір*	*саламыз, жақсы өсу үшін. Содан соң, топырақ ортасына құдықша жасап, гүл өсіндісін отырғызамыз (тамырын көрсету). Енді, осы гүлімізді табиғат бұрышына қояйық.* *Балаларға сұрақ: Балалар, гүл отырғызып, тек осылай қоямыз ба екен? Дұрыс,су құйып, күтіп,баптап тұру қажет екен.* ***Сергіту сәті.*** *Шаршағанда ырғалып,* *Гүлге ұқсап демалам,* *Қанатты бір қағып,* *Гүлдей болып жайқалам.* ***Ой қозғау.*** ***Күту ережелері: Әр бала көрсету.*** ***Дид ойын: «Гүлдерді күтеміз»*** *Гүлдердің жапырақтарының шаңын сулы мақтамен сүртеді. Жапырақтары ұсақ өсімдіктерді су шашатын ыдыспен бүркеп-шашып жуады.* *Суды жапырақтарына тигізбей топырағына құяды.* ***Дид ойын: «Сынған қазан»*** *- Бөлшектерді жинап, орындарына қою. Фрагменттер қандай геометриялық пішіндерге ұқсайды?* ***Дидактикалық ойын «Су құйғышты ал»***

	Мақсаты: *буланған сұйықтық мөлшерінің жапырақтардың мөлшеріне тәуелділігін ашу.* ***Құрал-жабдықтар:*** *үш өсімдік: біреуі үлкен жапырақты, екіншісі қарапайым жапырақты, үшіншісі кактусты; целлофан пакеттер, жіптер.* ***Тәжірибе:*** *Неліктен үлкен жапырақтары бар өсімдіктерді кішкентайларға қарағанда жиі суару керек? Жапырақтары әртүрлі үш өсімдікті таңдаңыз. Эксперимент жасайық. Жапырақтарға сөмкелерді салыңыз, бекітіңіз, күн ішінде өзгерістерді қадағалаңыз; буланатын сұйықтық мөлшерін салыстырыңыз. Қорытынды жасаңыз (жапырақтар неғұрлым үлкен болса, соғұрлым олар ылғалды буландырады және жиі суару керек).* ***Шығармашылық бұрыш*** ***Дидактикалық ойын «Гүл құмыраларына арналған табақшаларды ал»*** *- Әр кастрюльге бірдей түсті табақшаны таңдап бояу..* ***Дид ойын: «Бөлме гүлі гүлдеді» барельефті модельдеу*** *- Мына бөлме өсімдігінің гүлдейтін уақыты келді. Оған пластилинді және осы гүлдерді жіптен пайдаланып өзіміз гүл жасайық.*	*тіктөртбұрыш. Жапырақтар қандай геометриялық пішіндерден жасалған? Үшбұрыштардан. Неше үшбұрыш? Екі үшбұрыш.* ***Дидактикалық ойын «Жапырақ қай өсімдіктен?»*** *- Мына жапырақтар мен өсімдіктерге қарап, әр жапырақ қай өсімдіктен түскенін анықтап көр* ***Дид ойын:«Әдемі Кливия»*** *бояулармен сурет салу Кливияның ұзын жіңішке жапырақтары бар. Дәстүрден тыс әдіс арқылы жасыл бояумен щеткамен өсімдікке осындай жапырақтарды салыңыз.* ***Сергіту сәті*** *Гүлдер, гүлдер, көп гүлдер,* *Қызыл гүлдер, көк гүлдер.* *Өсе берші нұрланып,* *Өсе берші ырғалып.* ***Дид ойын: «Кішкентай ғалымдар»*** ***Тәжірибе №1*** ***Ыстық пен суықта не болады?*** ***Мақсаты:*** *өсімдіктердің өсуі мен дамуына қолайлы жағдайларды анықтау.* ***Құрал-жабдықтар:*** *қысқы немесе көктемгі ағаш бұтақтары, топырақтың бір бөлігі бар тамырсабақтар, топырақтың бір бөлігімен гүлзардан гүлдер (күзде); өсімдіктердің жылуға тәуелділігінің моделі.* ***Эксперимент барысы:*** *Неліктен көшедегі*	*гүлдердің өсуі үшін біздің сүйіспеншілігімізді қажет ететінін айтады. (карталарды жинау)* *Дұрыс, жарайсыңдар. Гүлдің жақсы өсуі үшін жер, су, ауа, күн сәулесі, жылу, құмыра және күтім қажет екенін сіз бен біз еске түсірдік.* ***Енді Мақтаныш еліне баруға дайынбыз. Бірақ біз гүлге айналуымыз керек.*** ***Дид ойын: «Гүл құрастыр»*** *Құрастырған гүлге ұқсас масканы киіп алу.* *Солға, оңға бұрылып, гүлге айналады.* *Тәрбиеші: Бір-біріміздің қолымыздан ұстайық, жолға шығамыз.* *Біз жолдармен жүреміз, жолдармен жүреміз.* *Біз бәріміз өте ақылды, сүйкімді, әдеміміз.* *Біз өте татумыз гүлдер еліне келеміз.* *Тәрбиеші: Балалар, міне біз гүлдер еліне келдік. Қараңдаршы қандай тамаша шалғын. Гүлдер, отырыңыз. (Балалар еңкейеді)* *Қып-қызыл гүлдеріміз жапырақшаларын ашады (саусақтарды тегіс ашу* *Жел аздап дем алады, жапырақшалар тербеледі (алдыңда қол бұлғау)* *Біздің қызыл гүлдеріміз жапырақшаларын жауып тұрады.(саусақтарды қысу)* *Тәрбиеші: Жарайсыңдар менің гүлдерім, сендер өте*	*боласың диді.* ***Ой қозғау.*** *-Балды неден аламыз?* *-Ара балды қайдан жинайды?* *Балды не үшін ідеді?* *Бүр күні гүлін таптатпаған, тығып сақтаған бала ханға бал әкеп береді.* *Хан қатты қуанып, балаға рақметін айтып, барлық дала, барлық қала гүл өсірсін деп бұйырады.* *Содан бері гүл даланың да, қаланың да көркі болыпты.* ***Гүлім, гүлім, гүлім, - дейді,*** ***Гүл десе ел күлімдейді.*** ***Сансыз гүлден шырын жинап,*** ***Бал аралар гүілдейді.*** ***Гүлді әрқашан ел іздейді –*** ***деп жырға қосыпты.*** ***Сұрақ:*** *Хан ауруынан қалай жазылды?* *Ол балды қайдан тапты?* *Хан неліктен гүл өсіруге рұқсат берді?* ***Дид ойын: «Гүлге араларды қондыр»*** ***Балаларды ара және гүл тобына бөлу.*** *Гүл тобы ермексаздан гүл мүсіндеу.* *Ара тобы арларды қию, қиылған араны гүлге жапсыру.* ***Дид ойын: «Бал салынған банкі»*** ***Шарты:*** *Трафареттің көмегімен банкіні салу, губкамен ішіне балды бояу.*	*- Әрбір өсімдік үшін дұрыс суару ыдысын таңдаңыз.* *Қарындашпен сурет салу* ***Дид ойын: «Біз суарғыштан құйамыз»*** *- Су құятын ыдысқа суды салу.* *- су құйғыштың ішіндегі бетін көк түсті қарындашпен бояу.* *Ал енді су құйғыштан судың қалай ағып жатқанын суарғыштың шүмегінен түзу сызықтар арқылы сызу..* ***Ой қозғау.*** *-Неліктен біз бөлмеге гүл егеміз?* *-Гүлдер әдемі өсу үшін не керек?* *-Қандай күтім жасауымыз керек?* *-Шаңбасқан гүл қандай болады?* *-Гүлдер неде өсіп тұр?* *-Неліктен жасыл,өз қалпын сақтап тұр?* *-Кімдер күтім жасайды?* *-Гүлдердің бізге қандай пайдасы бар?* *Балаларды мадақтау.*

	Пластилиннен шарларды жайып, бөлме гүлімен суретке басып, пластилиннің үстіне гүл қойып, алақанмен басыңыз. Гүлді алып тастап, не болғанын көріңіз. Осы бөлме гүліне осылайша көбірек гүлдер жасау. ***«Терезедегі гүл» қолданбасы*** *- Терезе алдына құмыраны, жапырақтарды, гүлді құрастырып қою.*	*бұтақтарда жапырақтар жоқ? (Сыртта суық, ағаштар «ұйықтап жатыр»)* *Бөлмеге бұтақтарды әкелу.* *Бүршіктердің өзгеруін (бүршіктердің ұлғаюын, жарылуын), жапырақтардың пайда болуын, олардың өсуін байқаймыз, оларды көшедегі бұтақтармен (жапырақсыз бұтақтар) салыстырамыз,* ***Қорытынды:*** *Өсімдіктердің өмір сүруі және өсуі үшін жылу қажет.* ***Дид ойын: «Әдемі құмырадағы гүл»*** *Түрлі-түсті шеңберлерге, ермексаздан орналастыру.*	*әдемісіңдер. Гүлге жақындайық! Бұл гүлдің қалай аталатынын білесіз бе?* ***Балалар: фикус.*** *Фикус ағашқа ұқсайды. Оның діңі және үлкен тығыз жапырақтары бар. Және олардың түсі қандай? маған фикустың діңі қайда екенін көрсетші, жарайсың. жапырақтарды көрсет. Жақсы. Енді фикус жапырақтарын ұстаңыз, бірақ жапырақтары өте нәзік екенін ұмытпаңыз, оларға зақым келтірмеу үшін мұқият болу керек (балалар жапырақты ұстайды). Фикус жапырақтары тегіс және жылтыр.* .	***Дид ойын: «Гүлді алқап»*** ***Шарты:*** *Гүлді алқап құрастыру* *Балаларды мадақтау.*	
Серуенге дайындық	***Киіну: Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.***				
Серуен	***Картотека №1*** *Күзгі жаңбырды бақылау.*	***Картотека №5*** *Ұшып жүрген құстарды бақылау.*	***Картотека №9*** *Аула сыпырушының еңбегін бақылау.*	***Картотека №11*** *Күнді бақылау.*	***Картотека №13*** *Аула маңындағы көліктерді бақылау.*
	Серуен картотекасынан				
Серуеннен оралу	*Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскіас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгі ұйқы					
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	***Жаттығу кешені № 16*** *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шынығып бір алайық.*	***Жаттығу кешені № 17*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені № 18*** *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарайық* *Төсектен біз тарайық*	***Жаттығу кешені № 19*** *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*	***Жаттығу кешені №20*** *Көзімізді ашайық* *Аунап, қунап алайық ,* *Самал жел бізге желпісін,* *Ұйқымызды ашайық*

	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	***Дидактикалық ойын:*** ***«Сөйлемді аяқта» ойыны*** *Шарты: мен сендерге сөйлемнің басын бастаймын, сендер аяқтайсыңыздар.* *- Құстар ұша алады, өйткені* *- Құстар қоректенеді ...* *- Көктемде қайтқан құстар ..* *- Аяздан қорықпайды ...* *- Үй құстары ...* *- Құстар қорғайды ...* *- Құстар бір–біріне ұқсайды, ...несімен?* ***Фонетикалық жаттығу:*** *Бала қарға – қарқ, қарқ (бәсең дауыспен)* *Ана қарға – қарқ, қарқ (орта дауыспен)* *Әке қарға – қарқ, қарқ (қатты дауыспен)*	***«Кубизм» әдісі*** *Кубиктер арқылы тапсырма орындау.* *1-тапсырма* *Жаңылтпашты қайталау, жаттау* *Көк тырна* *Көп тырна* *Тыраулап тек* *Көп тұрма* ***Сергіту жаттығуы*** ***«Болады-болмайды»*** ***Шарты:*** *Құстарды баптауға қатысты іс-әрекеттер айтылады.Дұрыс ,әрі тура мағынадағы сөйлем айтылса, қол шапалақтайды, бұрыс сөйлем айтылғанда келіспесе, аяғын топылдатады.* 1. *Құстардытаспенату ғаболады.* 2. *Құстардытамақтанд ыруғаболады .* 3. *Құстыңұясынанжұм ыртқаалып, жаруғаболады.* 4. *Құстардыңұясынбұзу ғаболады.* *Құстарғақамқорлықжасау ғаболады*	***Ой дамыту. Суретпен жұмыс*** ***Өлең жолдарын мәнерлеп оқу, сұрақ –жауап.*** ***Қ. Мырза Әли*** *— Екі көзің не үшін керек?* *— Жақсыларды көру үшін!* *— Екі қолың не үшін керек?* *— Елге көмек беру үшін!* *— Құлақ деген не үшін керек?* *— Ақыл-кеңес тыңдау үшін!* *— Жүрек деген не үшін керек?* *— Жауларымнан қыңбау үшін!* *— Тіл мен жағың не үшін керек?* *— Ақиқатты айту үшін!* *— Ал аяғың?..* *— Шетте жүрсем,* *Туған жерге қайту үшін!*	***Аралар әлемі*** ***Қызығушылықты ояту.*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Гүлдерге қонады* *Шырынын сорады* *Түр – түсі сары – ала* *Бұл не?* *Балалардың жауаптары.* ***Тосын сәт.*** *Ара ұшып келеді.* *Балалардан көмек сұрайды.* *Достарым жоқ,маған достар керек дейді.* *балалар көмектесеміз ба?* ***2-топқа бөлу.*** *1-топ дайын үлгідегі араны қиып жапсырааду.* *2-топ.дөңгелек картоннан ара жапсырады.* ***Қорытынды.*** *Балалардың жасаған жұмыстарын қорытындылау.* *Галерия шарлау әдісі.* *Екі топ бі-бірінің жұмыстарына баға береді..* *Ара қуанып балаларға рахмет айтып коштасады.*	***Ормандағы түлкі*** ***Миға шабул.*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Өзі құ,* *Жүрген жері айқай-шу.* *(Түлкі)* *Тосын сәт.* *Түлкі келеді.* *Балалармен амандасады.* *Көңілсіз.* *Орманда жалғыз қалған.Көп дос керек екенін айтады.* *Балалар түлкіге көмектесеміз бе?* ***Топқа бөлу.*** ***1-топ*** *түлкіні конус жасау арқылы жапсырады.* ***2-топ*** *түлкіні гиометриялық пішіндерден қиып жапсырады.* *Көрме ұйымдастыру.* *Түлкі достары көп болғанына қуанып рахмет айтып қоштасады.* *Балаларды мадақтау.*
Балалармен Жеке жұмыс	***Әңгімелесу: «Иіс сезу мүшесі -мұрын»*** *-мұрын не үшін керек?Адам мұрынмен дем алып қана қоймайды, иіс те сезеді.* ***Айбек Аялаға*** *салауатты өмір салты туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру*	***Дидактикалық ойын:*** ***«Есімдер»*** *(доппен ойын) Балалар допты бір – біріне лақтыру арқылы есімдерін айтады.* ***Кемел Нурисламға*** *екеуден, үшеуден қатарға қайта тұруға үйрету*	***Дидактикалық ойын:*** ***«Пайдалы азық - түліктер»*** ***Мақсаты:*** *балаларға денсаулыққа пайдалы азық – түліктерді біле жүруге үйрету.**Ғабит Сырымға*** *шаманы салыстыруда үстіне және қасына қою тәсілдерін қолдануға үйрету*	***Тіл ұстарту жаттығуы:*** *Баудағы кім? Ара болсаң ызыңда* *Кенжебек Ильясқа* *З-з-з,ж-ж-ж,з-з-з,ж-ж-ж* *Жұмыс істе тығылма,* *-Ара қалай дыбыстайды? (з-з-з) - Қатты / жай жеке заттарды және*	***Сюжетті-рөлдік ойындар: «Жүргізуші»*** *Мақсаты: Балалардың көңіл-күйлерін көтеріп, қиялын дамыту.* ***Мурат Ибрагимге*** *суреттерді қылқаламмен, қаламмен бояу тәсілдерін қалыптастру*

				сюжеттік композицияларды салауға қалыптастыру	
Серуенгедайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека №1*** *Күзгі жаңбырды бақылау.*	***Картотека №5*** *Ұшып жүрген құстарды бақылау.*	***Картотека №9*** *Аула сыпырушының еңбегін бақылау.*	***Картотека №11*** *Күнді бақылау.*	***Картотека №13*** *Аула маңындағы көліктерді бақылау.*
	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың үйге қайтуы	***Ата-аналарға кеңес:*** *«Үйде ойын бұрышын ұйымдастыру».*	***Кеңес:*** *мысалы:«Егер ата-аналар дүкеннен баланың ұнатқан ойыншығын сатып әпермеген жағдайда, өзін қалай ұстау қажет.*	*Балалар отбасында өздері не істей алатындары туралы әңгімелесу.*	***Кеңес:*** *«Бала өміріндегі ойыншықтың маңызы».*	*Ата-аналарға тапсырма беру, жақсы демалуға тілек білдіру*

Тәрбиелеу-білімберупроцесініңциклограммасы

Білімберуұйымы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: Ересек Бәйтерек тобы.

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 05.12 – 09.12.2022ж

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, Кеңес беру	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Картотека №6 «Табиғат құбылыстарын ата»*** ***Мақсаты:*** *қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, буға айналады.*	***Картотека №9 «Үй жануарлары»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды үй жануарлары мен төлдерді ажыратуға,олардың қимылын,қалай дыбыстайтынын және дене мүшелерін дұрыс атауға, оларды қорғай білуге тәрбиелеу.*	***Картотека №12 «Не артық?» Мақсаты:*** *Балаларды суретке қарап, оларды топтастыруға үйрету. Суретте тұрған артық затты таба білу, сипаттама беру.*	***Картотека №17 «Қайсысы қайда тіршілік етеді?»*** ***Мақсаты:*** *суреттен көрген заттарының аттарын тап, олардың қайда өмір сүретінің айтқызу. Сөздік қорын молайту.*	***Картотека №19 «Қысқы тіршілік»*** ***Мақсаты:*** *қыстап қалатын құстардың жеке атауын ататып, оларды ажырата білуге үйрету. Сөздік қорын дамыту.*
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	*Желтоқсан айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Табиғат ол анамыз,* *Табиғатқа баламыз.* *Құшағында ойнаймыз,* *Шаттық әнге саламыз*	*Қуан, шаттан алақай!* *Қуанатын күн бүгін* *Күліп шықты күніміз,* *Қайырлы таң!* *Қайырлы күн!*	*Шаттанамын, күлемін,* *Бақытты боп жүрмін.* *Қатар тұрар шеңберде,* *Досым көбін білемін.*	*Қол ұстасып, дөңгеленіп,* *Тұра қалдық екеуміз.* *Өзіміз де дөңгелек* *Күнге ұқсайды екенбіз.*	*«Кел, балалар күлейік»* *Кел, балалар, күлейік,* *Күлкіменен түлейік!* *Қабақ түйген не керек,* *Көңілді боп жүрейік!*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	***Тосын сәт*** *- Сәлем балалар! Менің кім екенімді білесіңдер ме? (қыс)* *Сендер менің сиқырлы шеберханама барғыларың келе ме? Онда кеттік!* ***1,2,3 саяхат жолына түс.*** *-Сонымен біз қысқа қонаққа келдік. Айналаңа қара , аппақ әдемі!Көп қар , айнала қар үйінділері. Бірақ біз менің шеберханама жетуіміз керекпіз. Менің шеберханама жету үшін біз үлкен қар үйінділерін басып өтіп, мен сендерге дайындаған барлық тапсырмаларды орындауымыз керексіңдер. Жолда мұқият болыңыз. Ал, кеттік!* *Міне менің сендерге бірінші тапсырмам , (Тапсырмасы бар қар ұшқынын алып шығады)*	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Музыка.*** ***Музыка жетекшісінің Дене шынықтыру.*** ***Таңғажайып сәт.*** *Қар Ханшайымының сәлемдемесі.* ***Сиқырлы сандықша.*** ***Жұмбақ жасыру.*** ***Жұмбақтың шешуі арқылы*** *Сандықшаның ашылуы Тапсырмаларды орындау.* ***Ой дамыту*** ***1 тапсырма*** ***Дид ойын: «Бұл қай мезгіл?»*** *Мнемо кестемен*	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Қызығушылықты ояту.*** ***Ой қозғау. «Қыс»*** *Сыртта боран зулайды,* *Қарды үйіріп қуалап.* *Әлсін - әлсін тыңдайды,* *Терезеден сығалап* ***Сұрақ –жауап.*** *Өлең не туралы айтылған?* *-Қазір қандай мезгіл?* *-Қыс мезгілінде қандай табиғат құбылыстары болады? Жұмбақтың шешуімен байланыстыру.* *-Несімен ұнайды?* *Қандай ойын түрлерін білесіңдер?*	***Музыка.*** ***Музыка жетекшісінің Дене шынықтыру.*** ***Қазақ тілі*** ***Қазақ тілі жоспары 0бойынша*** ***Тосын сәт.*** ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** *Балалар көлдің арғы бетінде кімді көріп тұрсыңдар? балықшы атайды. Атайға бару үшін қандай көлік таңдаймыз?* *-Дұрыс, кемені таңдаймыз.* ***Ендеше кеме құрастырып алайық.*** *-Балықшы атайға келу* *-Сәлеметсіңдер ме балалар?* *Балалар балықшы атайдың қолында не бар?* *Бұл қармақпен не істейді?*	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Қызығушылықты ояту.*** *Топқа шар ұшып келу.* *Шарды бір-біріне беріп көңілді сөздер айту.* ***Дид ойын: «Көңілді сөз»*** ***Ой қозғау*** *Сұрақ – жауап.* *Мнемо кестемен жұмыс.* *Қыс мезгілі туралы түсіндіру.* *-Қазір қандай мезгіл?* *-Қыс мезгілінде қандай табиғат құбылыстары болады?*

	Айтыңдаршы достар, мен қандай қыспын? *Қазір қай мезгіл ?* ***(қыс)*** *Қыстың келгенін қайдан білдің ?* ***(Себебі қар жауып жатыр, сыртта суық, аяз)*** *Қыстың үш ұлы бар, үш қыс айы. Сіз олардың қалай аталатынын білесіз бе ? (желтоқсан қаңтар ақпан).* *Қазір қай ай? (желтоқсан).* *Қыста не болады? Қандай табиғат құбылыстары?* ***(Аяз, аяз, қарлы боран, боран, қар жауады, суық).*** *Жел қандай?* ***(Күшті, жылдам, суық, екпінді, аязды).*** *Қыста суда не болады?* ***(олар мұзбен жабылған)*** *Тек қыста не болады?* ***(Қар).*** *Қар қандай?* ***(Жеңіл, жарқыраған, ақ, суық, үлпілдек, бос).*** *Жарайсыңдар!* *Әрі қарай жүрейік. Сақ және мұқият болыңыз, егер қар үйінділері өте үлкен болса, аяқтарыңды жоғары көтеріп басыңдар.* *-Балалар, мына аппақ қарға, аздап ойнайық. Мен ойнағанды қатты жақсы көремін, әсіресе қар лақтыру, сендерге ұнай ма?* ***Дид ойын: «Мені жалға»*** *Мен сендерге бір сөзді айтып, қар кесегін лақтырамын, ал сендер оны маған қайта лақтырып , бұл сөзді басқаша атайсыңдар, мысалы: қыс - аппақ.* ***Аяз - аязды*** ***Қар - қарлы*** ***Мұз – сырғанақ***	*жұмыс* *Қазір жылдың қай мезгілі?* *- Қыс мезгілі.* *Қыс мезгілінің ауа райы қандай болады?* *- Қар жауады, аяз болады, боран соғады, мұз қатады.* *Қыс мезгілінде қалай киінеміз?* *- Тон, малақай, етік, шалбар, жейде, қолғап, мойынорағыш, баскиім киеміз.* *Сөздік жұмыс жүргізу.* ***2 тапсырма.*** ***Дид ойын: «Кім жылдам?»*** *Қысқы киімдерді құрастыру.* ***Сергіту сәті.*** ***«Боран» дауыс*** *Балалар ненің дауысын естіп тұрсыңдар?Боранның. Боранды қимылмен көрсетеміз (қолдарын жоғары көтеріп жәй және қатты дыбыс шығарып гуілдейді.)* *Ал, қатты аяз болғанда не істейміз? (қолдарын құсырып,аяқтарын топылдатады).* *-Ал,күн шыққанда не істейсіңдер? («алақай» деп қолдарын шапалақтайды).* *қайталау.* ***3 тапсырма. Ой қозғау*** *Сұрақ- жауап.* *Қардың артынан тапсырма орындау.* *-Қоян қыста қандай түске енеді?* *-Неліктен?* *Аю қыста не істейді?*	***Ой дамыту.*** ***Мнемотехника әдісімен жұмыс.*** ***Мнемо кесте.****-Суреттке өз ойынан әңгіме құрау.* *-Сұрақтарға жауап беру.* ***Б.Жақып «Сырғанақ»*** ***-Өлең жолдарын мәнерлеп оқу.*** ***-Өлең мазмұнын ашу.*** ***-Жаттауға үйрету.*** *Біз тебеміз сырғанақ* *Таудан төмен сырғанап* *Бір шанада екеуміз* *Құламайды екенбіз.....* ***Қызығушылықты ояту.*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Аспаннан ақ ұлпа борады, Даланы сейсепке орады.****(Қар)*** *Қыс мезгілінде қандай табиғат құбылыстары болады?* *Сөздік жұмыс жүргізу. (сейсеп, ұлпа, құбылыс)* ***Дәстүрден тыс сурет салу әдісімен*** *щетканы пайдаланып, шашырату әдісімен сурет салу. Сурет салу техникасын түсіндіру. Ұжымдық жұмыс жасауды және дәстүрден тыс әдіспен жұмыс жасауды үйрету.* ***Балаларды қар, мұз, аяз, атауларымен топқа бөлу.*** ***1-топ*** *Шаңғының суретін құрастыру.* *Сипаттама беру* ***2-топ*** *Шананың суретін жапсыру* *Сипаттама беру.*	*-Дұрыс балалар, балық аулайды.* *Ал сендер де ұстап көргілерің келеді ме?* *-Ендеше, менің сұрақтарыма жауап берсеңдер, мен сендерге қармағымды беремін.* ***1- сұрақ:Табиғат нешеге бөлінеді?*** ***2-сұрақ. Балық табиғат-тың қай бөлігіне жатады? Су ше?*** ***Сергіту сәті*** *Біз жүземіз оң жаққа,* *Біз жүземіз сол жаққа,* *Шоршымыз көл астында,* *Ыршымыз көл бетінде* *Тұңғиыққа батамыз,* *Тәтті ұйқыға жатамыз* ***Балықшы атай:*** *Балық туралы ертегі тыңдағыларың келе ме?* ***Ертегі тыңдау.*** ***Бұл ертегі*** ***“Мұз астындағы ұйқы” деп аталады.*** *Қыстың алғашқы аязынан кейін көлдің бетін айнадай жылтыр мұз басты. Мұз әлі жұқа болғанымен, күн сәулесін көлегейлеп, су асты күңгірт тартты. Бұрын мұндайды көрмеген жас сазандар су астының күңгірт тартқанына абыржып қалды. Мұны байқаған кәрі сазан түсіндіріп жатыр: Жыл сайын осылай болады. Біраздан кейін мұздың үстін қар басады да, мүлде қараңғылық орнайды. Міне балалар қазір балық-	*-Несімен ұнайды?* *Қандай ойын түрлерін білесіңдер?* ***Сергіту сәті. «Боран»*** ***Сергіту сәті.*** *Боран соғар оң жақтан,* *Боран соғар сол жақтан,* *Қар лақтырып ойнасақ,* *Су өтеді қолғаптан.* ***Ой дамыту.*** ***Көңілді қыс.*** ***Ш. Мұхамеджанов.*** *Өлең жолдарын мәнер-леп оқу мағынасын ашу.* ***Көңілді қыс.*** *Бір топ бала сырғанап,* *Барады әне жарысып.* *Қалды артта қар алап,* *Іздерінен қар ұшып.* *Сұрақ – жауап.* *-Өлең жолдарында не туралы айтылған?* *-Қыс мезгілін қалай суреттеген?* ***Дид ойын: «Кім жылдам?»*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ:*** *Шана құрастыру,* ***2-топ:*** *Аққала жапсыру* ***3-Топ:****Қысқы ағаштарға мақта таяқшасымен қар салу.* ***4-топ:*** *Құстарға ермексаздан жем жасау* ***Қорытынды*** *Дид ойын: «Кім*

	шана- зулайды ***тон қалың*** ***Келесі тапсырма : (келесі қар ұшқынын шығарады)*** ***Дид ойын: «Жақсы» - «Жаман» тапсырмасы .*** *Екі командаға бөлінеміз. Сіздің ойыңызша қыс жақсы ма, жаман ба? Бірінші топ маған қыстың неге жаман екенін , ал екінші топ қыстың жақсы екенін дәлелдейді.* *Қажетті суреттерді таңдап, оларды өз орнына орналастыру.* *Жарайсыңдар!* *Ендеше, ары қарай қозғалатын кез келді. Бірақ қозғалмас бұрын көзімізді жұмамыз , алақаныңызды соғамыз (осы уақытта Қыс барлығына қар ұшқынын береді,).* *- Ой, қараңдаршы, алақандарыңда не бар ? (қар бүршіктері)* *-Балалар, көп қар сықырлы сөздерден, қар жауа бастады қандай қар түйіршіктері екенін айта аласыңдар ма?* *(Әдемі, жеңіл, ақ, өрнекті, алты қырлы, сымбатты...)* *- Шынында да, қар түйіршіктері жеңіл. Енді тыныс алу жаттығуларын жасайық:* *(ерніңізді «түтікке» бүктеп, 3 қысқа дем шығарып, қар ұшқынына үрлеңіз.)* *Жарайсыңдар! Әрі қарай жүрейік. Біз қар үйінділерінің үстінен өтеміз. Ой , бұл кім (қар адамы) Бірақ неге екені белгісіз, өте көңілсіз. Неліктен деп ойлайсың?(Оның досы жоқ, ол жалғыз) Оған көмектесе*	*-Неге?* *Түлкі мен қасқыр не істейді?* *Қоян қыста ақ түске киімін ауыстырады, өйткені ол киім оны қыста жауларынан қор-ғануға көмектеседі. Қасқыр орманда, тауда тұрады, ет жегенді ұнатады. Аю ұйық-тайды, ол бал жейді.* *Қу түлкі, тышқан, құс аулайды.* ***4-тапсырма: Дид ойын: «Қыс келбеті»*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ: Майшам арқылы мұзды бейнелеу.*** ***Шарты:*** *Ақ қағазға майшаммен шимай бейне салу.Үстін көк су бояқпен бояу.* ***2-топ: Ағаштарға қар ұлпаларын жапсыру.*** ***3-топ: Құстарға ұя жасау.*** ***Жасаған жұмыстарды суретке түсіріп, Қар ханшайымына жіберу.*** ***Қортынды*** *Дид ойын: «Кім тапқыр?»* *Жұмбақ жасыру.* *Қолымен қаламы жоқ,* *Бірақ сурет салады* ***(Аяз)*** *Көлдің беті көк әйнек,* *Сырғанауға тым әйбет.* ***(Мұз)*** ***Жұмбақтың шешуін сұрақтар қоя отырып, жауап ала отырып, ұоқ аяқтау***	***3-топ*** *Аққаланы мүсіндеу.* ***Тақпақ*** ***Қысқы күн*** ***Жапалақтап ала қар*** ***Жауды күнде қайталап,*** ***Қырға шықты балалар,*** ***Шаңғыларын арқалап.*** ***Қортынды балаларды мадақтау.***	*тар мұз астында ұйықтап жатыр.* *Мен мына қармағымды сендерге сыйға беремін* *Күн жылып, мұз ерігесін осы жерге келіңдер сол кезде балық аулап көресіңдер.* *Балықшы атаймен қоштасу.* ***Сау болыңдар*** ***Саяхаттан қайту.*** *Топқа келу.* *Балалар ертегі ұнады ма?* ***Онда көл, балық, қармақ сөздеріне сөйлем құрайық*** ***Біз өзімізге естелік болу үшін мына заттарды жасап алайық.*** ***Дид ойын: «Сөздер тізбегі»*** *Балаларды топқа бөлу.* ***1-топ:****Көлді бояймыз.* ***2-топ:*** *Балықты көлге жапсырамыз* *3-топ: Қармақты мүсіндейміз* ***Қортынды*** *Сұрақ-жауап* *Балаларды мадақтау.*	*тапқыр?»* *Жұмбақ жасыру.* *Қолымен қаламы жоқ,* *Бірақ сурет салады* ***(Аяз)*** *Көлдің беті көк әйнек,* *Сырғанауға тым әйбет.* ***(Мұз)*** *Жұмбақтың шешуін сұрақтар қоя отырып, жауап ала отырып, ұіә аяқтау*

	аламыз ба? *Ендеше оған көптеген достар жасап берейік.* ***Топқа бөлініп, 1-топ:*** *Қар адамның достарын мына парақтарға ретімен жапсырамыз.* ***2-топ:*** *Мына пішіндерден қар адам құрастыру.* *Сұрақ-жауап: Қандай пішіндерден құралған?* *Түсі қандай?* *Оның бөліктерінде тағы не бар?*				
Серуенге дайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека № 7*** ***Қыстап қалатын құстарды бақылау.***	***Картотека № 8*** ***Адамдардың қысқы еңбегі.***	***Картотека № 10*** ***Мұзды бақылау.***	***Картотека № 12*** ***Бұлтты бақылау.***	***Серуен №14*** ***Транспортты бақылау.***
	Қысқы серуен картотекасынан				
Серуеннен оралу	*Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен* *жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.* *Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскіас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгіұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	***№ 3*** *«Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз».* *- «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз.* *«Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз,* *- «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз.* *- «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз.* *- «Қайырлы таң, аяғым!» -*	***№5*** *"Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр».* *2. «Құстар достарын іздеп жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту.* *3. "Құстар көңілденіп жатыр" –қолды шапалақтау*	***№6.*** *арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу.* *- арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру.* *- арқамен жатып*	***№7*** *«Күннің оянуы»* *- «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде.* *- Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді.* *- Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады. басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді.*	***№10*** *Қайырлы таң, көздерім! (балалар қастарын, көздер сипайды)* *Қайырлы таң, құлақтарым! (құлақтарын сипау)* *Қайырлы таң, беттеріміз! (беттерін сипау)* *Қайырлы таң, қолдарымыз! (қолдарын*

	аяқты сипау. *- «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.*		*шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау*	*«Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады*	*сипау)* *Қайырлы таң, аяқтарымыз!* *(аяқтарын сипау)*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Дид ойын: Сан жаттығу:*** *Шарты: Кыстап қалатын және жылы жаққа ұшып кететін құстарды санау* ***«Деньеш блогтары»*** *Мақсаты: ұжыммен жұмыс жасауға дағдыланады.*	***Дид ойын: ойын:*** ***«Көлеңкесін тап»*** ***Ойын шарты:*** *Балалардың қолына әртүрлі заттардың суретін таратылады. Балалар қолдарындағы суреттер бойынша көлеңкесін тауып орындарына отырады.*	***Дид ойын: ойын*** ***«Бұл қай кезде болады?»*** *Мақсаты: Балалар жыл мезгілдерін жылдам табады, атайды және сипаттайды.* ***Шарты:****Балалар жыл мезгілдерінің суреттерін жапсырып ерекшеліктерін айтады.*	***Дид ойын: «Артығын тап»*** *Мақсаты: Балалар берілген суреттердің ортақ атауы барын түсінеді.* ***Күтілетін нәтиже:*** *Суреттерді атай отырып,не артық екенін айтады.*	***Дид ойын:*** ***«Шатастырма»*** *Көктемде қар жауады.* *Қазір күз мезгілі?* *Көктемде қар ериді?* *Көктемнің бірінші айы-наурыз* *Қыста жапырақтар сарғаяды?* *Жылмезгілдері: қыс,көктем,жаз,күз.* *Жаз ең суық жыл мезгілі?* *Күзде бәйшешектер өседі?* *Қыста құстар жылы жаққа ұшып кетеді?* *Жазда балалар оқиды?*
Балалармен жеке жұмыс	***«Әдемі гүл»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Түстер туралы ұғымын бекіту, түстердің атын білуге машықтандыру,түрлі түсті бояудағы түстерді сәйкестендіруге үйрету,саусақ моторикасын дамыту* ***Серикпай Алиянаға*** ***музыканың ырғағын нақты береді, қос аяқпен еркін және жеңіл секіруге қалыптастыру***	***«Не жоқ?»*** *Ойынның мақсаты: балалардың логикалық ойлауын дамыту, жылдамдыққа, байқампаздыққа тәрбиелеу.* ***Кахар Алинұр*** өзінің туған жерін біледі және атауға үйрету	***«Үй жануарлары»*** *Ойын мақсаты: Үй жануарларын айта білу олардың дене мүшелерін атауға, ажыратуға үйрету.* ***Шәріп Алиханға*** ренжіткені үшін құрдасынан кешірім сұрауға үйрету	***«Мамандықтың бәрі жақсы»*** *Мақсаты: Балаларды әр түрлі мамандықпен таныстыру, еңбекті құрметтеуге дағдыландыру,өз еліне пайдалы бола білуге тәрбиелеу.****Кенжебек Ильясқа*** *жапсыруда қауіпсіздік ережелерін сақтайды, жұмысты ұқыптылықпен орындауға үйрету*	***Танып ал да, атын ата*** *Мақсаты: заттың түр-түсін, пішінін, атын атауға жаттықтыру; сөздік қорын молайту; ойлау қабілетін дамыту.* *Қуандық Әміржанға қысқа музыкалық фразалар арасында тыныс алуға қалыптастыру*

Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека № 7 Қыстап қалатын құстарды бақылау.***	***Картотека № 8 Адамдардың қысқы еңбегі.***	***Картотека № 10 Мұзды бақылау.***	***Картотека № 12 Бұлтты бақылау.***	***Серуен №14 Транспортты бақылау.***
	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ата-анаға: балаға жиі қазақтың ертегілерін оқып беуге ұсыныс айту. Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Ата-аналарға балалардың жасаған шығармашылық жұмыстарымен таныстыру.*	*Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы төлек керек екенін ескерту Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.*

Тәрбиелеу-білімберупроцесініңциклограммасы

Білімберуұйымы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: Ересек Бәйтерек тобы.

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 05.12 – 09.12.2022ж

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, Кеңес беру	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Картотека №6 «Табиғат құбылыстарын ата»*** ***Мақсаты:*** *қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, буға айналады.*	***Картотека №9 «Үй жануарлары»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды үй жануарлары мен төлдерді ажыратуға,олардың қимылын,қалай дыбыстайтынын және дене мүшелерін дұрыс атауға, оларды қорғай білуге тәрбиелеу.*	***Картотека №12 «Не артық?» Мақсаты:*** *Балаларды суретке қарап, оларды топтастыруға үйрету. Суретте тұрған артық затты таба білу, сипаттама беру.*	***Картотека №17 «Қайсысы қайда тіршілік етеді?»*** ***Мақсаты:*** *суреттен көрген заттарының аттарын тап, олардың қайда өмір сүретінің айтқызу. Сөздік қорын молайту.*	***Картотека №19 «Қысқы тіршілік»*** ***Мақсаты:*** *қыстап қалатын құстардың жеке атауын ататып, оларды ажырата білуге үйрету. Сөздік қорын дамыту.*
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	*Желтоқсан айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Табиғат ол анамыз,* *Табиғатқа баламыз.* *Құшағында ойнаймыз,* *Шаттық әнге саламыз*	*Қуан, шаттан алақай!* *Қуанатын күн бүгін* *Күліп шықты күніміз,* *Қайырлы таң!* *Қайырлы күн!*	*Шаттанамын, күлемін,* *Бақытты боп жүрмін.* *Қатар тұрар шеңберде,* *Досым көбін білемін.*	*Қол ұстасып, дөңгеленіп,* *Тұра қалдық екеуміз.* *Өзіміз де дөңгелек* *Күнге ұқсайды екенбіз.*	*«Кел, балалар күлейік»* *Кел, балалар, күлейік,* *Күлкіменен түлейік!* *Қабақ түйген не керек,* *Көңілді боп жүрейік!*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар мен топқа келгенде стол үстінде мынандай сиқырлы сандықшаны көрдім. Бұл сандықшаны сендермен бірге ашайын деп алып келдім.* ***Сыртында мынындай жазу бар екен: 1,2,3, сандықша ашыл, ішінен маржан шашыл. Бірге қайталау.*** ***Ой қозғау.*** *Қараңдаршы сандықтың ішінде асқтар бар қане санайық.* *1 ден – 5ке дейін сану.* *Түстерін атайық.* *Мұнда әр асықтың өз тапсырмасы бар.* ***Ойынның аты бес тас деп аталады екен.*** *Балалар, егерде сендер осы асықтың тапсырмасын дұрыс орындасаңдар, бізді ойын күтіп тұр. Тапсырманы орындауға*	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Музыка.*** ***Музыка жетекшісінің*** ***Ой қозғау*** *Бүгінгі бүгін біз ұлттық оюлар жинау арқылы тапсырма орындап бал жинаймыз.* *Ендеше сұрақтар аялдамасына барамыз.* *Балалар кішкене паравоз құрастырып алайық.* ***Дид ойын: «Сиқырлы пішіндер»*** ***Шарты:*** *Пішіндерден паровоз құрастыру.*	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Қызығушылықты ояту***. *- Балалар сендер саяхатқа шыққанды ұнатасыңдарма?* *Балалар біз бүгін Астана қаласына саяхатқа барамыз.* *- Астана қаласына қандай көлікпен барғанды ұнатасыңдар?* ***Ұшақпен*** ***Дид ойын: «Ұшақ»*** ***Шарты:*** *Ұшақты А3 форматқа жапсыру, қанатын көкпен бояу. Міне ұшағымыз дайын.*	**Музыка.** **Музыка жетекшісінің** **Дене шынықтыру.** **Қазақ тілі** **Қазақ тілі жоспары** **0бойынша** ***Қызығушылықты ояту***. *Балаларға саяхат туралы хабарлау. Сұрақ-жауап* *Саяхатқа немен шыққан ұнайды? Автобус* ***Дид ойын: «Бөліктерін біріктір»*** ***Шығармашылық бұрыш.*** ***1-топ:*** *Автобустың қаңқасын құрастыру.* ***2-топ:*** *Автобусты сары түске бояу.* ***3-топ:*** *Автобустың*	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Қызығушылықты ояту***. ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** ***Көгілдір экраннан саяхатшы шығады.*** *Мен саяхат жетекшісімін* *Мен сендердің туған жер , ауыл қала туралы не білетіндеріңді білгім келеді. Мен осылай барлық жерде саяхат жасап балалардың*

	дайынсыңдар ма? ***Дид ойын: «Бес тас»*** ***1.Асық.Түсі «ақ»*** ***Тапсырма:*** *Қазақстан Республикасының әнұранын айт.* ***2.Асық. түсі «көк»*** ***Тапсырма:*** *сұрақ-жауап* *-Біздің Отанымыз қалай аталады?* *Ж: Біздің Отанымыз Қазақстан.* ***-Отан дегенді қалай түсінесіңдер?*** *Жауап: Отан –ол біздің жеріміз.* *Ж: Отан –ол біздің туымыз.* *Ж: Отан- ол біздің табиғатымыз, айналадағы қоршаған ортамыз.* ***-Мемлекеттің рәміздерді атаңдар?*** *Әли: Тудың ортасында күн бейнеленген, астында қалықтаған қыран құстың суреті бар, ал сол жақ шетінде ұлттық ою –өрнек бейнеленген.* ***Шығармашылық бұрыш*** ***Балаларды топқа бөлу*** ***1- топ:*** *Тудың бояу.* ***2-топ:*** *Туға бүркітті құрастырып жапсыру.* ***3-топ:*** *Туға күнді жапсыру.* *Ой дамыту:* ***Елтаңба:*** *Қазақстан Республикасының елтаңбасында көгілдір түс аясында шаңырақ бейнеленген, шаңырақты айнала күн сәулесінде тарап уықтар шаншылған, оны пырақтар қанаты көмкеріп тұр. Елтаңбаның жоғары жағында бес бұрышты жұлдыз, ал	*Түсін пішінін атау.* ***1 аялдама:*** *Суретпен жұмыс* ***АКТ технологиясы.*** *Менің Қазақстаным* *Балалар суретке қарап әңгімелеп береді.* ***«Астанам»*** *Болашаққа бастаған,* *Шарықтайды асқақ ән.* *Елордасы Отанның,* *Мақтанышым – Астанам.* ***2-аялдама:*** *Балаларды топқа бөлу.* *Елтаңба тобы, Ту тобы.* ***1- топ: Елтаңба.*** ***Дид ойын: «Хан шатыр»*** ***Шарты:*** *Хан шатырды қиынды суреттерден құрастыру.* ***2-Топ Ту*** ***Дид ойын: «Зәулім Бәйтерек»*** ***Шарты:*** *Бәйтеректі қағаз бетіне ретімен жапсыру.* ***3-аялдама.*** ***Ұлттық ойын: «Тақия тастамақ»*** ***Шарты:*** *бастаушы бала біреуінің артына білдірмей тақияны тастау қажет. Тақия тастаған бала қуады. Жетіп алса, ойынды бастайды.* ***4-аялдама.*** ***Тіл ұстарту жаттығуы.*** *Лау лау лау, желбірейді жалау* *Лау, лау, лау биікте тұр жалау* ***Дид ойын: «Жалаушалар»*** ***Шарты:*** *әр түрлі жалаушаларды салып бояу.* *Жарайсыңдар*	*Олай болса балалар көзімізді жұмып, екі қолымызды жайып, өзімізді ұшақта отырғандай сезінейік.* ***Әуен қойылады.*** *Астана арман қала* *Бағы бір жанған қала* *Тұрады ол жап-жас болып* *Мен үлкен болғанда да.* *Ал балалар көздерімізді ашамыз міне арман қала* *Астанаға да келіп жеттік.* *Ендеше Астана қаласының көрікті жерлерімен танысайық.* ***Ой дамыту*** ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** *Астана қаласындағы көрікті жерлермен таныстыру.* ***Бәйтерек*** *-Қазақстан мемлекетінің символы. Дүние жүзінде теңдесі жоқ,бірегей сәулетті ғимарат. Мұнда келушілер шыны шарда орналасқан жарық әрі кең көру залына понарамалық лифт арқылы көтеріледі.* ***Тосын сәт.*** *Осы кезде жетекшінің қалта телефонына хабарламакеледі. Жетекші ашып оқиды. Балалар қараңдаршы бізге асқа топтың балалары хабарлама жіберіпті: «Амансыңдарма? Астанаға жеттіңіздерме? Біз Бәйтеректі көргіміз келеді деген.*	*дөңгелегін жапсыру.* ***1-аялдама:«Достық аялдамасы»*** *-Балалар сендерге жалғыз ойнаған немесе көппен ойнаған ұнай ма?-Неліктен дос керек деп ойлайсыңдар?-Біз білетін достық ережесі қандай еді?* *- жолдастарыңа көмектес.* *-қолыңнан келген істі өзгеге үйрет.* ***2-аялдама: «Отбасы аялдамасы»*** ***Ой дамыту*** ***Суретпен жұмыс.*** *- Балалар отбасы деген не?* *- Ең алдымен отбасында не болуы керек?* *Отбасы мүшелері бірін-бірі сыйлау керек* *-Әр бала бақытты болуы үшін өзінің сыйластыққа толы отбасы болуы керек.* ***3-аялдама: «Бақыт аялдамасы»*** *Міне, балалар соңғы аялдамаға да келіп жеттік. Яғни, біз бақыт аялдамасында тұрмыз. Біздің ата-анамыз жанымызда, қасымызда достарымыз бар, көңіліміз көтеріңкі, бейбіт заманда өмір сүріп жатырмыз.* ***4-аялдама: Дид ойын: «Сиқырлы қорап»*** ***Ой балалар мына қорапты қарайықшы*** *ғажайып қорап неге жарқырайды.* *Қане бәріміз шапалақтайық, оның ішінде не бар екен*	*білімін тексеремін.* *Менің тапсырмамады орындайтын болсаңдар үш рет қол соғыңдар.* *Тапсырмаларды топқа бөліп орындау. Түрлі түсті шарлар арқылы топқа бөлу.* ***Ой қозғау.*** ***«Топтастыру»*** ***1-ші топ. тапсырма*** ***Қызыл шар. Шарды жару*** ***Дид ойын: «Бұл қай мезгіл?»*** *Қыс мезгілінің көрінісін мнемокесте арқылы айту* *Сөздік жұмыс жүргізу.* ***2-топ. тапсырма.*** ***Жасыл шарды жару.*** ***Дид ойын: «Кім жылдам?»*** *А3 форматта ауыл суреттерін құрастыру. Үй жануарларын жапсыру* *Ағаш суреттерін салу.* ***Ашық сұрақтар*** *-Суретте не көріп тұрсың?* *-Балалар не істеп жүр?* *-Қандай малдарды көріп тұрсыңдар?* ***Сергіту сәті:*** *Төскейден жел еседі,* *Төбемнен бұлт көшеді,* *Туған жерім мен үшін,* *Көк майсасын төседі.* *(қимылмен көрсету)* ***3 –топ тапсырма.*** ***Көк шарды жару.*** *Ойлау қабілеттерін*

	төменгі жағында «Қазақстан» деген жазу бар. ***Тақпақ*** *Қазақстан әнұраны,* *Қалықтасын көгінде* *Қазақстан әнұраны* *Жүрегімнің түбінде.* ***Ту*** *Айнымайды аспаннан* *Біздің тудың жалауы* *Оны халық қашанда* *Биікке іліп қояды.* *Тәуелсіздік жолында* *Талай-талай тер тамған* *Білігім өз қолымда* *Еркіндігім –Елтаңбам* *-Елордамыз қай қала?* *Біздің елордамыз Нұр-Сұлтан қаласы.* ***3. Асық. түсі «қоңыр»*** ***Тапсырма: сөздік ойын» Мен бастаймын, сен аяқта»*** *-Менің Отаным- .... (Қазақстан)* *-Мен Отанымды – ... (жақсы көремін).* *-Мен Нұр-Сұлтан- ... (қаласында тұрамын).* *-Нұр-Сұлтан қаласы- ... (әдемі, көрікті, әсем).* *-Нұр-Сұлтан қаласында ... (Бәйтерек, Ханшатыр, думан, биік үйлер, мектептер, балабақшалар бар).* *4.Асық «жасыл»* *Тапсырма: Сергіту сәті* *Дөңгелене тұрамыз* *Керегені құрамыз* *Уықтар болып иіліп* *Шаңыраққа киіліп* *Киіз үйді құрамыз.* ***5.Асық. түсі «сары»*** *Тапсырма: Отан туралы мақал-*	*Біздің қайтатын уақытымыз болды, пароозымызға мініп қайтайық.* ***Топқа келу*** ***Сұрақ-жауап.*** ***Дид ойын: «Туған жерді гүлдендір»*** *Шарты: Дайындалған карта бетіне гүлдер, жүрек суреттерін жақсы сөздер айтып жапсыру.* *Балаларды мадақтау.*	*Ендеше балалар біз Бәйтерек макетін құрастырып сыйлыққа апарайық* ***Ой қозғау.*** ***Дид ойын: «Бәйтерек»*** *Бәйтерек те қандай пішіндер бар?* *Төбесі неге ұқсайды?* *Балалардың суретті құрастыру жолдарын бақылау.* *Құрастыру жұмысын бағалау.* ***Сергіту сәті:*** *Біз кішкентай баламыз* *Өсіп-өніп толамыз* *Күнге қарай талпынып* *Көкке қолды созамыз* *Қанат қағып ұшамыз* *Орнымызды табамыз* *- Балалар сендер Астана туралы тақпақ білесіңдерме?* ***Тақпақ: Астанам*** *Ардақталды **Астанам**,* *Мәртебелі бас қалам.* *Көркейе бер күн сайын,* *Алға қарай, бас қадам.* *Ендеше балалар туған жерге ораламызба?* *Туған жерге оралу.* ***Сұрақтар ілмегі*** *-Балалар сендерге саяхат ұнады ма?* *- Міне біз туған жерімізгеде,* *Өз балабақшамызға оралдық.* *- Туған жеріміз қалай аталады?* *- Балабақшамыз қалай аталады?*	*ашылсын.* ***Дид ойын:** «Күннің шуағы»* ***Ойын шарты:** тақтаға шуағын шашқан күн суреті ілінеді. Күннің шуақтарында сұрақтар жазылған.* ***1.**Сендер тұратын қала қалай аталады?* ***2.**Біздің бақшамыз қалай аталады?* ***3.**Елордамыз қай қала?* ***4.**Елбасымыз кім?* ***5.**Астана қандай ғимарат бар?* *Мінекей балалар, сұрақтарға жақсы жауап бердіңдер, топқа күннің жылуын таратып, одан қуат, жігер алайық.* ***Психологиялық жаттығу.*** ***Музыкамен.*** ***Дид ойын:«Кім тапқыр?»*** ***Шарты.** Әр түрлі жалаушалардың ішінен Қазақстан жалауын таба білу* ***Бекіту кезеңі:** (алдын ала жүргізілген жұмыс)* ***Бәрі бірге*** *Бейбіт елдің ұланы,* *Оттай лаулап жанамыз.* *Бұл бақытты ұраны,* *Біз бақытты баламыз.* ***Балаларды мадақтау.***	*арттыру* ***Дид ойын: «Сипатта»*** ***Шарты:** Туған жер туралы суретке әңгіме құрау.* ***4-топ тапсырма.*** ***Сары шарды жару.*** ***Туған жер туралы тақпақ*** *Өтебай Тұрманжанов* *Көгінде күн нұрын төккен,* *Жерінде гүл жұпар сепкен.* *Неткен сұлу, неткен көркем!* *Осы менің туған өлкем!* ***Дид ойын:*** ***«Сылдырмақ үні»*** *Шарты: Қойылған сұрақтарға толық жауап беру.* ***Шеңберге жиналу.*** ***Ой қозғау*** ***-**Туған жер деген не?* *-Біздің туған жеріміз қандай?* *Жақсы сөздер айтқанда шапалақтау.* *Саяхатшы мадақтау, қоштасу.* ***Рефлекция*** *Балаларды мадақтау.* *Смайлктер беру.*

	мәтелдер, тақпақтар айт. *-Отан- оттан да ыстық.* *-Отансыз адам, ормансыз бұлбұл.* *-Отан үшін отқа түс, күймейсің.* *- Отан –елдің анасы* *Ел- ердің анасы.* *- Отан үшін күрес,* *Елге тиген үлес.* ***Жарайсыңдар балалар.*** ***«Ел байлығын, жер байлығын, егеменді елімізді сақтайтын сендерсіңдер»*** *Мына сиқырлы сандықшада тағы да гүл қиылған гүл күлтешері жатыр екен, соны құрастыр, жақсы тілектер айтайық.* ***Қортынды:*** *Көгінде күн нұрын төккен* *Жерінде гүл жұпар сепкен* *Неткен сұлу, неткен көркем* *Осы менің туған өлкем.*				
Серуенге дайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека № 2*** ***«Қарды бақылау»***	***Серуен №14*** ***Транспортты бақылау.***	***Картотека № 16*** ***Қарғаны бақылау.***	***Картотека № 17*** ***Адамдардың қысқы киімін бақылау.***	***Картотека № 19*** ***Өсімдіктердің қысқы тіршілігін бақылау.***
	Қысқы серуен картотекасынан				
Серуеннен оралу	*Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен* *жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.* *Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскіас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгіұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*				

Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	***№ 3*** *«Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз».* *- «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз.* *«Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз,* *- «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз.* *- «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз.* *- «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау.* *- «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.*	***№5*** *"Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр».* *2. «Құстар достарын іздеп жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту.* *3. "Құстар көңілденіп жатыр" –қолды шапалақтау*	***№6.*** *арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу.* *- арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру.* *- арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау*	***№7*** *«Күннің оянуы»* *- «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде.* *- Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді.* *- Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады. басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді.* *«Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады*	***№10*** *Қайырлы таң, көздерім! (балалар қастарын, көздер сипайды)* *Қайырлы таң, құлақтарым! (құлақтарын сипау)* *Қайырлы таң, беттеріміз! (беттерін сипау)* *Қайырлы таң, қолдарымыз! (қолдарын сипау)* *Қайырлы таң, аяқтарымыз! (аяқтарын сипау)*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***сюжетті-рөлді ойын«Дәрігер»*** ***Мақсаты:*** *берілген ойын әрекеттер сюжеттеріне сәйкес балалар топтарға бөліне білу және аяқталғаннан кейін қайтадан бір ұжымға бірігу бөлігін қалыптастыра алады.*	***Құрылысшылар» сюжетті-рөлді ойын*** ***Мақсаты:*** *сюжетке сәйкес конструктор, құрылыс материалдарын қолданып келісіммен берілген жұмысты жасай алады.*	***«Жол полициясы» сюжетті рөлді*** ***Мақсаты:*** *Транспортшылардың, автоинспектор қызметкерлерінің еңбектерін құрметтеуді біледі.*	***«Аспазшы» сюжетті-рөлдік ойын*** ***Мақсаты:*** *Азық-түлік өнеркәсібінің қызметкерлерінің еңбегі туралы біледі.*	***«Пошта» сюжетті-рөлді ойын*** ***Мақсаты:*** *Ойын кезінде балалар ауыспалы заттарды қолдануды және өз қиялынан туған жағдаятты түсініп соған сәйкес әрекет ете алады.*
Балалармен жеке жұмыс	***«Жаңылтпаштар»*** *Мақсаты: балаларды жаңылтпаштарды дұрыс әрі жылдам айтуға үйрету.* ***Ғабит Сырымға*** *отбасының ересек мүшелеріні еңбегі туралы қалыптастыр-*	***ТҮЛКІШЕК (қызықтама)*** *Түлкі, түлкі, түлкішек,* *- Түнде қайда барасың?* *- Апам үйіне барамын,* *- Апаң саған не берер?* *- Ешкі сауып сүт берер,* *- Оны қайда қоясың?* *- Жалпақ тасқа қоямын.* *- Ит ішіп кетсе қайтесің?* *- Бақан ала қуамын.* *- Былғанып қалса қайтесің?*	***Дид ойын:*** ***Кімде не бар?»*** *Шарты: Суретте бейнеленген жануарлардың немесе ойыншықтардың қолында қандай зат бар екенін атайды және сол затты сипаттайды. қоршаған ортада,* ***Бақберген Ақмөрге*** *табиғатта қауіпсіздікті*	***Дид ойын: «Сиқырлы суреттер»*** *Шарты: Балалар алдарындағы үлгі бойынша бөлінділерден сурет құрайды.* ***Молдыбаев Рамазанға*** *Сурет бойынша әңгіме құрауды ұсыну. музыка жанрларын анықтауға үйрету*	***«Пішінді құрастыр»*** ***Шарты:*** *Балалардың алдына әр түрлі пішіндер беріледі. Ол пішіндерден суреттегі көрсетілген заттарды құрастырады.* ***Кахар Алинұрға*** *Түсі мен пішінін дұрыс ажыратулары керек. дайын құрылыспен түрлі ойындар ойнауға*

		- Ағын суға жуамын. *- Ағып кетсе қайтесің?* *- Қайықпенен қуамын.* *- Жеткізбесе қайтесің? –* *Жылай, жылай қаламын.* ***Нұсіпхан Әмірханға*** *Мемлекеттік рәміздерге (ту, елтаңба, әнұран) құрметпен қарауға үйрету*	*сақтауға үйрету*		*қалыптастыру*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека № 2*** ***«Қарды бақылау»***	***Серуен №14*** ***Транспортты бақылау.***	***Картотека № 16*** ***Қарғаны бақылау.***	***Картотека № 17*** ***Адамдардың қысқы киімін бақылау.***	***Картотека № 19*** ***Өсімдіктердің қысқы тіршілігін бақылау.***
	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ата-анаға: балаға жиі қазақтың ертегілерін оқып беуге ұсыныс айту. Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Ата-аналарға балалардың жасаған шығармашылық жұмыстарымен таныстыру.*	*Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы төлек керек екенін ескерту Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.*

Тәрбиелеу-білімберупроцесініңциклограммасы

Білімберуұйымы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: Ересек Бәйтерек тобы.

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 19.12 – 23.12.2022ж

Күн тәртібінің үлгісі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу,	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				

Кеңес беру					
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Картотека №5*** ***«Кім не жейді?»*** ***Мақсаты:*** *Логикалық ойлауды,сөйлеуді, талғамды,байланыс құруды және түсіндіре білуді дамыту*	***Картотека №10*** ***Танып ал да, атын ата*** ***Мақсаты:*** *заттың түр-түсін, пішінін, атын атауға жаттықтыру; сөздік қорын молайту; ойлау қабілетін дамыту.*	***Картотека №13*** ***«Қайсысы қайда тіршілік етеді?»*** ***Мақсаты:*** *суреттен көрген заттарының аттарын тап, олардың қайда өмір сүретінің айтқызу.*	***Картотека №17*** ***«Сөйлемді жалғастыр»*** ***Мақсаты:*** *балаларды берілген тапсырманы мұқият тындап орынауға, сөйлемді жалғастыра білуге, сөйлемнің неше сөзден құралғанын айтуға үйретіп, тапқырлыққа баулу.*	***Картотека №18*** ***«Қайсысы ұнайды?»*** ***Мақсаты:*** *суреттен көрген заттарының атын атап, суреттеп, қайсысының ұнайтынын, не үшін ұнағанын айтқызу.*
	Коммуникативтік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	*Желтоқсан айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Табиғат ол анамыз,* *Табиғатқа баламыз.* *Құшағында ойнаймыз,* *Шаттық әнге саламыз*	*Қуан, шаттан алақай!* *Қуанатын күн бүгін* *Күліп шықты күніміз,* *Қайырлы таң!* *Қайырлы күн!*	*Шаттанамын, күлемін,* *Бақытты боп жүрмін.* *Қатар тұрар шеңберде,* *Досым көбін білемін.*	*Қол ұстасып, дөңгеленіп,* *Тұра қалдық екеуміз.* *Өзіміз де дөңгелек* *Күнге ұқсайды екенбіз.*	*«Кел, балалар күлейік»* *Кел, балалар, күлейік,* *Күлкіменен түлейік!* *Қабақ түйген не керек,* *Көңілді боп жүрейік!*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	***Ой дамыту*** *Сендер қысты жақсы көресіңдер ме? Шана тебуді ұнатасыңдар ма? Ал қыста терезелердегі өрнектер өте әдемі, шынайы сурет үшін терезеге қарайық.* ***Ғажайып сәт.*** *Мұнда бір хат тұрған сияқты. Бұл біреуден келген хабарлама ғой.* ***Педагог терезедегі жазуды оқиды.*** ***«Құрметті балалар!*** ***Танысқаныма қуаныштымын!*** ***Мен сендерді қысқы орманға***	***Музыка.*** ***Музыка жетекшісінің жоспары бойынша*** ***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Ой дамыту.*** ***Суретпен жұмыс.*** *Балалар, суреттерге қарайық. Қай жыл мезгілі көрсетілген? Көп қар мен айналаның бәрі қарлы ертегіге айналды! Қыс – жылдың тамаша мезгілі. Қыста бәрі қармен*	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Қызығушылықты ояту.*** *- Бүгін бізде ерекше күн болады, мен сендерді осы күнді ертегідегі қысқы орманда өткізуге шақырамын.* *-Олай болса, біз қысқы орманға барамыз, бірақ өздеріңді ертегіде шынайы сезіну үшін сиқырлы*	***Музыка.*** ***Музыка жетекшісінің Дене шынықтыру.*** ***Қазақ тілі*** ***Қазақ тілі жоспары 0бойынша*** ***Қызығушылықты ояту.*** *Тәрбиеші: Балалар қараңдаршы бізге бір пакет келді. Онда не бар екенін көрейік.* *Балалар: Сурет!* *Тәрбиеші: Иә, қандай әдемі! Мұнда не*	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Қызығушылықты ояту.*** *Қараңдаршы, менің қолымда 3 түсті лента бар. ҰІӘ бастамас бұрын «Көңіл-күй» ұсынамын. Неліктен ленталардың түсі әртүрлі деп ойлайсыңдар? Сонымен, бұл түстер: қызыл (көңілді,*

	саяхатқа шақырамын. Сізді қызықты тапсырмалар мен кездесулер күтуде! «Қыс» *- Бұл тамаша! Қыс бізді өз орманда серуендеуге шақырады. Ал, оның бізге не дайындағанын көрейік.* ***Серуенге немен барамыз?*** *Мен шанамен баруды ұсынамын. Біздің мына шанамыздың бір бөлігі жоқ. Оны табу керек.* ***Дид ойын: «Бөлігін тап»*** ***Шарты: Шананың бөлігін құрастыру.*** ***1- аялдама. Дид ойын: «Іздер»*** *- Балалар, аң жүгіріп өткенде қарда не қалады?* ***(Іздер.)*** *- Бұл орманда көптеген жануарлар мекендейді, олар қанша із қалдырды, нағыз жануарлардың іздерін осы жерден іздейік. Осы жолдардан өтіп, не қалдырғанын білейік.* ***Шарты:*** *Кілем үстіне жабайы аңдардың сұлбасы мен ізі бейнеленген карточкалар: қоян, түлкі, қасқыр, тиін, аю, киік* ***Әдемі музыка естіледі.*** *Балалар жануардың іздері бейнеленген жолдармен және оның сұлбасының соңында жүреді. Таңдалған жолмен жүріп, олар оның бойымен қай жануардың өткенін, кімнің ізі екенін болжауға тырысады, содан кейін оны болжағандарын тексереді. Педагог балаларға силуэттері бар карточкалар қыстың белгілері екенін айтады.* ***Ой қозғау.*** *- Сенің жолыңызбен не*	*жабылады: үйлердің шатыры, жер, ағаштар, бәрі аппақ киім киген.* *- Қыста ауа райы қалай өзгерді (суық болды)* *- Қар туралы не айта аласыңдар (суық, үлпілдек, жұмсақ)* *- Өсімдіктер, жәндіктер, жануарлар қалай қыстайды (қыста ұйқыға кетеді)* *- Сендер қыстың қандай табиғат құбылыстарын білесіңдер* ***(боран, қар жауады, аяз)*** *- Балалар, қыста қандай Ойындарды ұнатасың дар?* ***(шанамен сырғанау, аққала жасау, қарда ойнау).*** *Осы ойын түрлерін жасап көрейік.* ***Балаларды топқа бөлу.*** ***Дид ойын: «Менің сүйікті ойындарым»*** ***1-топ:*** *Аққала жапсыру.* ***2-топ:*** *Шана құрастыру.* ***Ой қозғау.*** *– Білесіңдер ма, кеше бәрің үйге қайтып кеткенде, бізідң топтағы кірпі қатты ренжіді. Ол маған баладардың күн сайын жылдың осындай қызықты және тамаша мезгілі - қыс туралы естітінін, бірақ ол қысты ешқашан көрмегенін, кірпі сіздің қыстың әдемі ағаштары туралы айтқаныңызды бірнеше рет естігенін және кірпі мен де оларға қарағым келеді диді.* *-Балалар, қалай*	*қабілеттеріңді пайдалануларың керек, өйткені сендердің әрқайсысың кішкентай сиқыршысыңдар. Сіз бұл сиқырлы күштердің не екенін білесіз бе? Бұл сіздің қиялыңыз. Қане, көзімізді жұмып, қиялдайық, бара жатырсың ба?* ***Музыкалық дыбыстар.*** ***Тосын сәт*** ***1- перде*** *Перде ашылып, барлығы дамыту орталығына келеді.* *Көрініс қысқы орман түрінде рамкаға салынған.* *- Міне, біз қысқы орманға келдік. Қысқы орманда не көріп тұрсыңдар?* ***Дид ойын: «Қар»*** ***Шарты:*** *Қар сөзіне анықтамаларды таңдау. Қарды тексеру (ақ, суық, таза, үлпілдек, жарқыраған, күміс, кристалды, жабысқақ, ұсақталған, ылғалды).* ***«Қар» сөзіне етістіктерді таңдау (барады, жатады, айналады, сықырлайды, ұшқындайды)*** ***Шығармашылық орталық*** ***Дид ойын: «Қар үйіндісі»*** ***Шарты:*** *Қиылған суреттен құрастырып қар үйіндісін шығару.* ***Ой қозғау.*** *- Иә, балалар, қыс мезгілі жылдың өте әдемі мезгілі. Қыс туралы тақпақтар тыңдау.*	*көрсетілген?* *Балалар: Қыс, ағаштар, қар үйінділері!* *Тәрбиеші: Алыстан үйлер, ақ дала көрінеді. Суретте тағы нені көріп тұрсыңдар?* *Балалар: Қоян отыр.* *Тәрбиеші: Иә, ол түлкінің бір жерде жүгіріп келе жатқанын, ал қоянның қасында бұтақтарда құстар отыр ма екенін білу үшін отырады және мұқият тыңдайды.* *Тәрбиеші: Сонымен қатар өлең де бар! Ал оны бізге қыстың өзі жіберді. Оны тыңдағыларың келе ме?* ***Өлең «Қыс мезгілі»*** *Далада қар борайды,* *Ақ мамыққа орайды* *Мұз болады, қатады* *Жып жылтыр боп жатады.* *Аралайды бақшаны,* *Үзілмейді жақсы әні.* *Гүлденеді бақшалар,* *Жауса жаусын ақша қар.* *Өлеңдегі қар бүршіктері қалай аталады?* *Балалар: Ақ мамықтар!* ***Шығармашылық орталық.*** *Мына ақ мамықтар бөлініп қалыпты, қане оны бірінші құрастырып алайық, сосын бір-біріне жапсырайық.* ***Дид ойын: «Ақ мамық, ақ үлпалар»*** ***Шарты:*** *Қиылып, бөлініп қалған үлпа қарларды*	*қызықты, ойын-сауық), қоңыр (қиын, қызықты), ақ (немқұрайлылық, зерігу, шаршау). Қай лента ұнайды , сол ленталардан жинап тобымыздың көңіл-күйін анықтаймыз.* ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар, бүгін таңертең маған ерекше хат келді. Оны ашып оқып көрейік.* ***«Сәлеметсіздер ме, балалар!*** *Сізге бір таңғажайып орман тұрғындарының бірі хат жазып отыр. Сіздер бізге көптен бері келмеген едіңіз. Мұнда қазір өте әдемі. Сондықтан мен сендерді қысқы орманға қонаққа шақырамын. Ал менің кім екенімді саяхаттың соңында білесіңдер.Әр далада менің бір досым сені күтіп тұрады. Дұрыс орындалған тапсырма үшін менің достарым сендерге жалпы суреттің бір бөлігін береді. Саяхаттың соңында бөліктерден сурет құрастырып, менің кім екенімді білесіңдер?* ***Тәрбиеші: Ал, шынында да, балалар, біз достарымызды мүлде ұмыттық. Ал қазір қысқы орманға барамыз ба?.*** *- Қысқы орман деген не?* *- Орманнан нелерді табуға болады?* *-Орманға немен баруға болады?* *-Бірақ орманға бармас*

	жүгірді? Бұл ненің изі? *Мысалы: «Менің жолыммен түлкі жүрді (жүгірді)* *Бұл түлкі изі», т.б.* ***Шығармашылық бұрыш.*** *Трафаретте бастыру әдісі арқылы аңдардың ізін салу.* ***2 – аялдама: Дид ойын: «Артық не бар?»*** ***Мұқият тыңдау*** *-Қар ұшқыны, от, қар үйіндісі, мұз. Не артық? Неліктен?* ***- Қоян, түлкі, тиін, аю.*** *Не артық? Аю артық. Аю қысқы ұйықтайды, бірақ басқалары ұйықтамайды.* *Шығармашылық бұрыш.* ***Дид ойын: «Қар үйінділері»*** *Көк қағаз бетіне қиылған қар үйінділерін жапсыру.* ***3 – аялдама: Дид ойын: «Қайсысы қайда тұрады?»*** *АҚТ техно жұмыс.* *Экранда жануарлардың баспаналары бейнеленген: шұңқыр, бұта, дің..* ***Мысалы:** «Бұл тиін ол ағаштың діңіне ұя салады, осылай мына қуыста екендейді.* *Сөйлем құрап айту.* ***Музыкалық сергіту.*** ***4-аялдама. «Құстар»*** ***Аудио дыбыс.*** ***Дид ойын: «Ненің даусы»*** ***Шарты:** Құстардың даусын, қысқы тіршілігін айту.* *Біз құстарға қоректендіргіш-терді қоямыз* *Біз оларға тамақ береміз, олар қуанғаннан ән салады.* ***Шығармашылық бұрыш.*** ***Дид ойын: «Құстарды***	*ойлайсыңдар, кірпіге көмектесеміз бе? Кірпі мұңайғаны үшін және оның арманы орындалу үшін не істей аламыз? Қысқы ағаштардың суретін салып, кірпіге бере аламыз.* *- Жұмысты бастамас бұрын ағаштың қандай бөліктерден тұратынын айтайық, ағашты қандай түспен саламыз, қандай сурет салу әдістерін білетінімізді еске түсіріп,* ***Практикалық бөлім*** *Дәстүрден тыс мақта таяқшасы арқылы сурет салу. Енді кірпінің көңіл-күйі көтеріледі, ол біздің сыйлықтарымызға өте риза болады.* *Енді кірпіге осы ағаштардың қасында бірге ойнайтын достарын салып берейік.* ***Шығармашылық бұрыш.*** ***Дид ойын: «Кірпіге дос сыйлаймыз»*** ***Шарты:** Ермексадан кірпі пішінін жасап, тіс шұқитын арқылы тікенегін жапсыру. Кірпі қуанып рақмет айтып ,достарымен бірге тұру.* ***Қортынды.*** *Тағы да қыс түсті де,* *Тон жамылды қырқалар.* *Қайың, терек үстіне* *Қона қалды ұлпа қар.* ***Балаларды мадақтау.***	***Уақыт мол бөлеміз,*** ***Қыс қызығын көреміз.*** ***Сары аязға шыңдалып,*** ***Шымыр болар денеміз.*** *Балаларды мадақтау* ***2- перде: Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Жұмбақтың шешуін сұрақтар қоя отырып, жауап алу* *Қолымен қаламы жоқ,* *Бірақ сурет салады **(Аяз)*** *Көлдің беті көк әйнек,* *Сырғанауға тым әйбет.* ***(Мұз)*** *Аспаннан ақ ұлпа борады,* *Қырқаны сейсепке орады.* ***(Қар)*** *Жерді тырнап, бұтаны ырғап,* *Шөпті сыйпап, ұшады зырлап* *Жанын қинап,* *Ұлиды зарлап. **(Боран)*** ***Шығармашылық орталық*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ:** Трафарет арқылы шыршаны бояу.* ***2-топ:** Ермексаздан шыршаға ойыншықтар мүсіндеу, саусақ арқылы ермексазды жапсыру* ***3- топ:** Шыршаның қасына аяз атаны жапсыру* *-Шыршаның түсі қандай?* *Шыршаның бойлары бірдей ме?* ***(Жасыл. Бойлары аласа-биік)*** *- Орманда тағы нелер бар екен?* *Қоян шыршаның түбінен*	*өрнегімен келтіріп құрастыру, бір-біріне жапсыру.* *Тәрбиеші: Енді сендер балалар емес, қар ұлпалары екендеріңді елестетіңдер. **Қим ойын: «Қар ұлпалары ұшады»*** *Ұшайық. Қалай ұшамыз?* *Балалар: Тыныш, жай, ақырын!* ***Қызығушылықты ояту.*** *Тәрбиеші: Балалар біз ағаштарға қар суретін салсақ, қыс бұдан да қызық бола ма?* *Бұтақтарға ақ қар салуды білеміз бе?* *Балалар: жоқ!* *Қылқаламдар болмаған кезде, саусақтарыңмен қарды салуға болады, енді мен сендерге қалай сурет салатынын көрсетемін: біз саусақты гуашьға батырамыз, бірақ барлығы емес, осылай қар ұлпасын саламыз.* *Ал қар бүршіктері бұтақ пен жерге түсті. Ал енді үлкен қар үйінділерін салайық. Айтшы, қар үйінділерін қайда саламыз? Жерде. Мен қалай сурет салатынымды қараңыз: саусақ жоғары, содан кейін төмен жүгірді, саусақ біркелкі жоғары және төмен сырғиды.* *Сурет салу кезінде тыныш музыка ойнайды.* ***Рефлексия:***	*бұрын орманда өзімізді қалай ұстау керектігін еске түсірейік.* ***Дид ойын: «Орман ережелері»*** *Балалар: Орманда айқайлауға болмайды, қатты музыканы қосуға болмайды, ағаштарды, шыршаларды сындырма, орман жануарларын ренжітпе.* *Тәрбиеші: Жарайсыңдар! Енді мен сендердің орманға саяхатқа дайын екендеріңе сенімдімін. Шаңғымызды киіп, орманға барайық. Жолда ерніміз қатып қалмас үшін жаттығу жасайық* ***Тіл ұстарту жаттығуы.*** ***ЫС-ЫС-ЫС*** ***КЕЛДІ МІНЕ ҚЫС*** ***АР-АР –АР*** ***ҚАЛЫҢ ЕКЕН ҚАР*** ***АН-АН –АН*** ***ШАҚЫРАДЫ ОРМАН.*** *Сонымен біз қысқы орманға келдік* *Қане амандасайық.* *Сәлем орман,* *Қалың орман,* *Ертегілер мен ғажайыптарға толы орман!* ***Ой дамыту.*** *-Балалар, бізге орман не үшін керек? (Орман бізге таза ауа береді. Орман – аңдар мен құстардың мекені).* *- Қараңдаршы, орманда не көріп тұрмыз? Орманда*

	тамақтандырамыз» ***Шарты: Ермексаздан дән жасау.*** ***Қыс келеді.*** *Сәлем балалар! Сендерге менің орманымды аралау ұнады ма? Менің ойындарым ұнады ма? Ал қайсысы көбірек ұнады? Мен де ойнағанды жақсы көремін, мен де билегенді жақсы көремін, бірге билейік.* ***Қорытындылау.*** *- Міне, біздің қысқы орман арқылы саяхатымыз аяқталды. Бүгін біз ертегідегі қысқы орманда тамаша серуен жасадық, ал енді үйге қайтатын кез келді. Қыстың бізге қалдырған тәттісін алайық.* *Қыспен қоштасу.* *Топқа қайту.*		*секіріп шығады.* ***Қоян:*** *- Ой, саламатсыздар ма, балалар? Орманда не істеп жүрсіңдер?* *(Қоянмен амандасады)* *Саяхатқа келдік!* *- Балалар, біздер аңдар туралы өлеңдер білеміз бе? Кәне, кім айтады?* ***Тақпақ*** *Қайшы құлақ қоянмен,* *Ақшыл түске боялдым.* ***Қоян:*** *- Ой, қандай керемет!* ***Қоян:*** *Менімен ойнайсыңдар ма балалар? Ендеше қимылдық ойын ойнайық.* *Аяз десем- секіреміз,* *Шуақ десем- тоқтаймыз (2 рет ойналады)* ***Тәрбиеші:*** *- Балалар біздің балабақшаға қайтатын уақытымыз болды.* ***Қоянмен қоштасайық!***	*Тәрбиеші: Қалай ойлайсыңдар, қазір біздің ағаштар қандай күйде? Балалар: олар жылы, ыңғайлы, одан да әдемі болып кетті. Тәрбиеші: сендердің көмектеріңе Рақет айтып жатыр. Балаларды мадақтау.*	*қар көп. Ағаштарда, бұталарда, жерде қар бар. Неге бізді қарсы алмайды? Ах, мен оны түсіндім деп ойлаймын! Орман тұрғындары бізбен ойнауды ұйғарып, жасырынып қалды. Бірінші аялдамаға барайық. Бізді кім қарсы алады?* ***1-ші Аялдама*** ***Тосын сәт*** ***Бізді бір құс күтіп тұр.*** *-Қараңдар! Ол себетті күзетіп тұр. Себетте не бар екенін көрейік. Иә, міне, тапсырма: «Бүгін таңертең мен барлық суреттерді кездейсоқ шашыратып жібердім. Бірақ мен оларды жинай алмаймын. Сіздер командаңызбен бірге осы суреттерді құрастырып, шағын әңгіме құрау керексіздер »*
Серуенге дайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека № 6*** *«Аязды бақылау»*	***Картотека № 7*** *Қыстап қалатын құстарды бақылау.*	***Картотека № 12*** *Бұлтты бақылау.*	***Картотека № 16*** *Қарғаны бақылау.*	***Картотека № 18*** *Мұздақты бақылау.*
	Қысқы серуен картотекасынан				
Серуеннен оралу	*Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.* *Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскіас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгіұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*				

Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	***Жаттығу кешені №6*** *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шынығып бір алайық.*	***Жаттығу кешені №7*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені №8*** *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарайық* *Төсектен біз тарайық*	***Жаттығу кешені №9*** *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*	***Жаттығу кешені №10*** *Көзімізді ашайық* *Аунап, қунап алайық ,* *Самал жел бізге желпісін,* *Ұйқымызды ашайық*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Дид ойын: «Сиқырлы фигуралар әлемі»*** *Шарты: Геометриялық фигураларды, денелерді көлемі, өзара ұқсастығы бойынша құрастыру.* *Балаларға геометриялық фигуралар, денелер, пирамидалар, лотолар, пазылдар таратылады.* *Фигураларды көлемі, өзара ұқсастығына байланысты құрастыру тапсырылады*	***Дьеныштың блоктарымен*** ***Дид ойын: «Шыршалар»*** ***Шарты:*** *Шыршаны үлкен-кіші үш бұрыш арқылы құрастыру.* ***жолдарын көрсету, түсіндіру.*** *Балаларға қиылған фетр материалынан шыршаны қалай құрастыруды көрсету.* *Балалардың өз бетінше жұмысы.* *Жеке көмек*	***Ой қозғау.*** ***Логикалық сұрақтар.*** *Аспанда қанша күн бар?* *Үшбұрыштың неше бұрышы бар?* *Бір жылда неше мезгіл бар?* *Қолғапта қанша саусақ бар?* *Төртбұрыштың неше бұрышы бар?* *Адамда неше көз бар?* *Жұлдыздың неше бұрышы бар?*	*Балалар,мен сендерге бір қызық ертегіні оқып беремін. Бұл ертегі осы сыйқырлы пішіндерге байланысты. Мен қандай пішіндерді айттым . Сол пішіндерді көрсетесіңдер. Мұқият тындаймыз. Ерте,ерте, ертеде қызыл түсті төрт бұрыш өмір сүріпті.Оның достары болмапты.Ол бір күні ойнап жүргенде сары үш бұрышпен танысады,екеуі бірге көк дөңгелеке қонаққа барады.Олар үшеуі қызыл төрт бұрыш,сары үш бұрыш,көк дөңгелек дос болады.Сонымен бұл ертегіде қандай пішіндер дос болыпты?*	***Дид ойын: "Күн мен түн»*** *"күн"- дегенде қолдарымыз бен шапалақтаймыз,"түн"- дегенде ұйықтап қаламыз.* ***тапсырма.*** *Балалар сендердің алдарыңда конверт бар, сол конвертті ашып ішіндегі күндіз жасалынатын жұмыстарды бөлек, түнде жасалынатын жұмысты бөлек орналастырамыз.*
Балалармен жеке жұмыс	***«Жыл мезгілдері»*** *Мақсаты: Балалардың жыл мезгідері туралы білімдерін бекіту,мезгілдерді атауларын үйрету (қыс,көктем,жаз,күз). Мезгіл өзгерістерін талқылау.* ***Нұсіпхан Мұзаффар*** *қазақ оюларының элементтерін салады, оларды қағаз бетінде*	***Тышқан мен мысық*** *Ойын мақсаты:балаларды шапшаң әрі шыдамды,ұйымшылдыққа үйрету.* ***Қуандық Әміржанға*** *кеңістіктегі заттардың өзіне қатысты орнын анықтауға қалыптастыру*	***«Табиғат құбылыстарын ажырат»*** *Мақсаты: Қасиетіне қарай: қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, буға айналады.*	***«Бұны қай кезде киеді?»*** *Мақсаты: әр жыл мезгілінде қандай киімдер киетінін баяндату арқылы сөздік қорларын молайтып,ауыз екі сөйлеуге баулу.* ***Бақберген Ақмөрге*** *өзінің тәжірибесіне*	***«Суреттерді орналастыр»*** *Ойынның мақсаты: заттарды топтастыруға жаттықтыру, өз бетінше тапсырманы орындауға дағдыландыру, ойлау қабілетін дамыту* ***Ғабит Сырымға***

	дұрыс орналастыруға үйрету		***Серикпай Алиянаға*** *шаманы салыстыруда үстіне және қасына қою тәсілдерін қолдануға үйрету*	*сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға үйрету*	кейіпкердің іс-әрекетіне өз ойын білдіруге үйрету
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека № 2 «Қарды бақылау»***	***Серуен №14 Транспортты бақылау.***	***Картотека № 16 Қарғаны бақылау.***	***Картотека № 17 Адамдардың қысқы киімін бақылау.***	***Картотека № 19 Өсімдіктердің қысқы тіршілігін бақылау.***
	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ата-аналарға балалардың жасаған шығармашылық жұмыстарымен таныстыру.*	*Балалармен үйлерінде ата-анасына қалай көмектеседі туралы әңгімелесу.*	*Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы төлек керек екенін айту.*	*Ата-аналарға кеңес: Балаларға берілген өлең жолдарын жаттатуға көмектесуін айту.*

Тәрбиелеу-білімберупроцесініңциклограммасы

Топ: Ересек «Бәйтерек тобы»

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 26.12 – 30.12.2022ж

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, Кеңес беру	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Картотека №6*** ***Дид ойын:*** ***«Жыл мезгілдері»*** ***Мақсаты:*** *Балалар жыл мезгідері туралы түсініп,мезгілдерді атауларын атай алады.*	***Картотека №7*** ***Дид ойын:*** ***«Мамандықтың бәрі жақсы»Мақсаты:*** *Балалар әр түрлі мамандықпен таныса отырып, еңбекті құрметтеуді түсінеді.*	***Картотека №10*** ***Дид ойын:*** ***«Жол әліппесі»*** ***Мақсаты:*** *балалар көшеде жүру ережесімен жүргізушілерге арналған жол белгілерін түсінеді.*	***Картотека № 4*** ***Дид ойын:*** ***«Құстар біздің досымыз»*** ***Мақсаты:*** *Балалар құстар туралы өз ойларын айта алады.*	***Картотека №14*** ***Дид ойын:*** ***«Кімге не керек»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Түрлі мамандықтың еңбек құралдарын танып айта алады.*
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	*Желтоқсан айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Жабырқауды білмейміз,* *Жалқаулықты сүймейміз,* *Біз талантты жас ұлан,* *Үлгі аламыз жақсыдан.*	*Армысың, шапағатты,* *Күн ана* *Армысың қайырымды,* *Аспан ана* *Армысың мейірімді,* *Жер ана* *Армысың менің достарым.*	*Бақшамызға барғанда* *Жолыққан бар жандарға.* *Ертемен ақ пейілмен,* *«Қайырлы таң» деймін мен*	*Қуанамын мен де,* *Қуанасың сен де,* *Қуанайық достарым* *Арайлап атқан күнге.*	*«Арайлап таң атты»* *Арайлап таң атты,* *Күн шуағын шашты.* *Сәлем күн, сәлем жер* *Сәлем достар* *Бәріміз бірге болайық.*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	***Ой дамыту*** *Жыл мезгілі туралы әңгімелесу* *-Терезеден қарап, қазір жылдың қай мезгілі екенін айту? (қыс)* *- Қалай болжадық? (қар жауды, күн суыды, жел соғады, адамдар жылы киіммен жүреді)* ***Қызығушылықты ояту*** *Бүгін мен сендерді қысқы орманға шақырамын.* *Сурет пайда болады* ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** *Қысқы орманда тыныш. Жалаңаш ағаштардың діңі мен бұтақтары қарайып кетеді. Шыршалардың жасыл табанында қардың ісінген ұлпалары жатыр. Сыбыр да, дыбыс та жоқ және бүкіл*	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Музыка.*** ***Музыка жетекшісінің жоспары бойынша*** ***Дид ойын: «Құстарға көмек»*** ***Шарты: Құстарға қоректендіргіш жапсыру.*** *қоректендіргішті терезеге қоямыз, ал біз бүгін қандай құстарды тамақтандырамыз?* ***Дид ойын: «Құстарды***	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар, бізге хат келіпті. Тындайық. Аудио дыбыс. «Кар-Карр! Қыс келе жатыр, біздің құстар әлсіздік танытып, ұша алмай жатыр. Зұлым бақсы оларды сиқырлады. Мен сіздерден, балабақшадан көмек сұрауды жөн көрдім. Өйткені, құстар үшін сіздер таптырмайтын жақсы*	***Музыка.*** ***Музыка жетекшісінің Дене шынықтыру.*** ***Қазақ тілі*** ***Қазақ тілі жоспары 0бойынша*** ***Топтан хат тауып алу.*** *Сұрақ –жауап.* *Балалар мына хатты біздің топқа кім әкелген?* *Балалардың жауабы.* *Құстардың аудио дыбысы.* *Сонда хатты кім жазды? (Құстар.)* ***Хатты оқу.*** *Тәрбиеші. Ал олар не жазды?*	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Тосын сәт.*** *Қоян жүгіріп келеді.* *Сәлем қоян. Не болды?* *Сен қайдан келе жатырсың?* *Мен қысқы орманнан келдім, біздің орманда, неге екені белгісіз, тып-тыныш болды, құстардың әні естілмейді. Ал орманда құстар болмаса көңілсіз.*

	орманда ешкім жоқ сияқты. ***(Құстардың ән салған дыбыстарының жазбасы)*** *- Айтыңдаршы, ненің дауысын естідік?* ***(құс)*** *Неліктен қысқы орманда құстардың дауысы естіледі? (себебі кейбір құстар жылы жаққа ұшпайды, бірақ қыста бізбен бірге болды)* *-Мына құстар қалай аталады? (қыстайтын құстар)* *Қандай қысқы құстарды білесіңдер? (сауысқан, қарға, торғай, көгершін, тоқылдақ)* *Қыста қалмайтын құстар қалай аталады? Олар қайда ұшып кетеді? (көші-қон)* *Қандай қоныс аударатын құстарды білесіңдер? (бұлбұл, қарлығаш, жұлдызқұрт)* ***Дид ойын: «Құстар тобы»*** ***Балаларды топқа бөлу.*** *1-топ: Қысқы орман суретін құрастырады, суретке қыстап қалатын құстарды жапсырады.* ***2-топ: «Ыстық елдер»*** *балалар жаз мезгілін құрастырады, суретке ұшып келетін құстарды жапсырады.* ***Сергіту сәті. «Құстар»*** *(балалар сәйкес қимылдарды орындайды)* ***Модельдік жұмыс.*** *Балалар, енді құс үлгісіне сүйеніп айтыңдаршы, барлық құстарға ортақ не бар? (бас, көз, дене, аяқ, қанаттар, құйрық)* *-Айырмашылығы неде? (көлемі, түсі)* ***Дид ойын: «Не жетіспейді?»*** *Дайын құс мүсініне көз,*	***ажырат»*** ***Шарты****: Құстар деген конверт алып ашу.* *Барлығымызға көрінуі үшін біз оларды қалай қараймыз? (үстелге жайып, әрқайсысын бөлек көрсету, суреттерді мольбертке қою).* *Тәрбиеші: Суреттердің бәрі шатасыпты, қыстайтындары қайсы , көшіп-қонып жүргендер қайда? Не істейміз?* *Балалар, менде екі тәрелке бар, біреуі көк, екіншісі сары, соларды пайдалана аламыз ба?* *Қалай ойлайсыңдар, қыстап қалатын құстарды қандай түсті табақпен, ал қоныс аударатын құстарды қандай түсті табақпен жинаймыз?* *Балалар: Қыстайтын құстар көк табаққа, ал қоныс аударатын құстар сары түске жинаймыз* ***Ой қозғау.*** *Неліктен? Сендер көк түсті немен байланыстырасыңдар? Ал сарыны ше?* ***(Көк түс – қыс, қар, суық, сары түс – күн, жылу)*** *Құстарды өз тәрелкелеріне орналастырамыз.* ***Неліктен қоныс аударатын құстар жылы жаққа ұшады, ал қыстайтын құстар жыл бойы бізбен бірге өмір сүреді?*** *Балалар: қоныс аударатын құстардың жейтін ештеңесі жоқ .* ***Құстар қалай ұқсас?*** *Балалар: ұшады, шұқылайды, қанаты бар, құйрығы бар.*	*достарсыңдар. Балалар, көмектесіңдерші, құстардың сиқырын өшіріңдерші!»* *Хат қайдан келді?* *Барлығына белгілі, ол жергілікті айқайшы қарғадан келді* *Құстардың ұшуына көмектесеміз бе?* *Біздің біліміміз бен дағдыларымыз бізге көмектеседі деп ойлаймын.* *Хатты тағы оқу.* *«Кар-Карр! Зұлым сиқыршы жолға сандары бар конверттерді шашыратып жіберді. Конверттердегі барлық тапсырмаларды орындасаңыз, сиқыршылық жойылып, құстар ұша алады.* ***Бірінші конвертті қандай санмен іздейміз?*** *Құстарды үркітпеу үшін біз тыныш, аяқтың ұшымен барамыз* ***№1 конверт*** ***Дид ойын: «Қыстап қалатын құстарды тап»*** *Магниттік тақтаға әртүрлі құстардың суреттері ілінеді. Балаларға тек қана қыстап қалатын құстарды таңдап, оларды ағаштарға жапсыру. Жапсырған құстарды атау. Неліктен бұл құстар қыстап қалатын құстар деп аталады?* ***Конвертті қандай санмен іздейміз?*** *«Қаздар болып ұшайық»* *Балалар сапқа тұрып, әуен бойынша залды айналып*	*Не туралы?* *Құстар не сұрайды?* *Құстар табандарымен ақ қарда із қалдырады.* ***Дид ойын: «Ақ қардағы құстар ізі»*** ***Шарты: Ақ параққа мақта таяқшасымен із салу.*** *Қоректендіргіштер жасау үшін көмек сұрайды.* *Тәрбиеші. Балалар, айтыңдаршы, қазір жылдың қай мезгілі? Неліктен құстар көмек сұрап жатыр?* ***Ой дамыту.*** *Олай болса бүгін біз қыстап қалатын құстармен танысамыз. Қыстап қалатын құстар туралы тақпақтар оқимыз, дауыстарын тыңдаймыз, не жейтінін еске аламыз, олардың тіршілігін туралы айтамыз.* ***Алдымен біз сендермен құстар көрмесіне барамыз.*** *Бізді қандай құс қарсы алды?* ***Дид ойын: «Бөлігін тап»*** *Ол үшін мына суреттің жетіспеген бөлігін жапсыруымыз керек. Суреттен не шықты?* ***(Торғай)*** ***Торғай, торғай, тоқылдақ, Жерден тары шоқып ап Бөтекесі бұлтиып Шық, шық етіп ортырмақ.*** *Торғай – көңілді, епті, кішкентай. . Бұл өте қарапайым құстар.* ***2-суретті құрастыру.*** *Жаураған кептерге. Жем берер тек мен бе?*	***Ой қозғау.*** ***Балалар, неліктен орманда тыныштық орнады деп ойлайсыңдар?*** *Дұрыс, қазір қыс мезгілі, құстарға жем жоқ, олар адамдарға жақынырақ ұшады.* ***Балалар, сендер қыстап қалатын қандай құстарды білесіңдер?*** ***Неліктен қыстайтын құстар деп атаймыз?*** *Бұл құстар бізбен бірге қыстайды және аяздан қорықпайды, олар тіпті ең суық қыста да өз қорегін таба алады. Мұндай құстарды қыстайтын құстар дейміз.* ***Қыста құстарға көмек керек пе? Бұл үшін не істеу керек?*** ***Дид ойын: «Қай құстың дауысы»*** ***- Қарға қалай дауыстап жатыр ?*** *Қарға қарқылдап жатыр* *- Сауысқан не істеп жатыр?****(Сауысқан шықылықтайды)*** *- Торғай не істеп жатыр?* ***(Торғай шықылдайды)*** *-Тоқылдақ не істеп жатыр?* ***(Тоқылдақ тоқылдатады)*** ***Дид ойын: «Құстарды жина»*** *Музыка ақырын ойнайды* ***Шарты:*** *Балалар қиылған суреттерден*

	тұмсық, қанат мүсіндейді. ***Дид ойын: «Құстар қалай қозғалады»*** *Құстардың неше аяғы бар? (екі)* *Неліктен құстарға аяқ қажет? (жерде жүру, бұтақтан бұтаққа секіру)* *-бір жерден екінші жерге секіретін қандай құстарды көрдіңдер (торғай, шымшық, снегирь)* *Ал ненің жүруі маңызды? (қарға, көгершін)* ***Сергіту*** *-Балалар, қарға, көгершін сияқты маңызды серуендеп, торғай сияқты бұтақтан бұтаққа секірейік.* ***Дид ойын: «Құсты ая»*** *- Балалар, айтыңдаршы, құстар қыста қалай тіршілік етеді? (суық, аш)* *- Суықта құстарға қалай көмектесеміз? (жем береміз , қамқорлық жасаймыз)* *-Ал енді мен сендерге қыста құстарға жем болатын тұқымдарды көрсетемін.* *- Бұл асқабақ тұқымы, күнбағыс тұқымы. Тары. Біз серуендеуге барамыз, тамақ береміз.* ***Ой қозғау.*** ***Психологиялық сәт.*** *-Сенің қолыңда кішкентай дәрменсіз құс бар деп елестет. Ол сондай суық, оны жылытайық, ақырын, бір саусақпен, алақандарыңызды бүгіңіз, балапанды ішіне тығыңыз, оған дем алыңыз, деміңізбен жылытыңыз,*	***Олардың айырмашылығы неде?*** *Көлемі, қауырсыны, тұмсық өлшемі, табандары.* *Балалар, бізде мольберттің артына құстар тығылған , олардың қандай құс екенін білгілерің келе ме?* ***Дид ойын: «Бір сөзбен айт»*** *Мен сендерге құстың ерекшеліктерін айтамын, ал сендер маған жаңадан бір сөз құрап, құстың атын айтасыңдар. Содан кейін құс пайда болады.* *Бұл құстың төсі сары ---- сары төсті шымшық.* *Бұл құстың қара қанаттары бар ---- қара қанатты қарға* *Бұл құстың қызыл төсі бар --- - қызыл төсті суықторғай* *Бұл құстың ала қанаттары бар..... бұл ала қанат сауысқан.* *Жарайсыңдар .* ***Тәрбиеші: Ой, балалар, менде құстар көп болған сияқты, олар шынымен ұшып кетті ме? Ал енді топтан оларды көзімізбен ізден көрейік.*** *(Топтың әр жеріне құстардың суреттері қойылады)* *Тәрбиеші: Біз барлық құстарды таптық. Жарайсың!* ***Сергіту сәті.*** *Балалар, мен сендерге үзіліс жасап, аздап ойнауды ұсынамын. Өзіңнің құс екеніңді елестетіп , музыкаға мәтінге сәйкес қимылдар жасаңдар.*	*ұшады.* ***№2 конверт*** ***Дид ойын: «Қоныс аударатын құстар»*** *Конверттен қиынды суреттерді алып қоныс аударатын құстарды құрастыру.* *Неліктен бұл құстар қоныс аударатын деп аталады? Күзде олар жылы климатқа ұшып кетеді, ал көктемде олар оралады.* ***Ой дамыту.*** *Кейбір құстар түнде, басқалары күндіз ұшып кетеді екен. Бірақ ұшу алдында олар сынақтық рейстерді жасайды, әдеттегіден көп тамақтанады, май жинайды - ұшу кезінде тамақ ішетін жер жоқ. Ұшу кезінде оларды жұлдыздар басқарады, ал егер аспанды бұлт басып, жұлдыздар көрінбесе, онда олар Жердің магниттік тербелістерін басқарады.* ***«Құстар неге көңіл бөледі?» ойын жаттығуы.*** ***№3 конверт*** *Көктемде құстардың атқаратын істері көп, Көктемде құстар не істейді? (Ұя салу, балапан өсіру, балапандарды азықтандыру.)* *Иә, құстар балапандарға қамқорлық жасайды.* *Балалар, қалай ойлайсыңдар, неге құстарды адамның досы деп атайды?*	*Енді сәл шыдаса,* *Аз қалды көктемге.* ***(Кептер)*** ***Тәрбиеші. Көгершіндер – ұшатын, сенгіш құстар. Олар адамдардың үйлерінің жанында тұрады.*** ***Дид ойын: «Қандай құстар жасырынып тұр?»*** ***Шарты:*** *Суретті құрастырып, жасырынып тұрған суреттегі құсты табу.* ***Қарға мен сауысқан жасырынған.*** ***Дид ойын: «Ең кішкентай құсты тап»*** *Бейнеленген құстардың қайсысы ең кішкентай?* ***Қарға, сауысқан, торғай, көгершін*** *- Неше құс бар?* *- Қарғалар мен сауысқандар қалай ұқсайды? Қандай айырмашылық бар? сауысқан – ұзын құйрықты, ала-құла;* *Қарғаға сипаттама беріңдер)* ***Ой қозғау.*** *- Құстардың қыста аш болатынын білесіңдер: бұталар, құрттар жоқ. Ал біз оларға қыста көмектесе аламыз. Біз азық-түлікті жолдар бойымен шашырата аламыз немесе азықтандырғыштар жасай аламыз. Сондықтан мен сендерге құстарға азықтандырғыш жасауды ұсынамын.* *Балалар әртүрлі*	*құстардың бейнесін құрастырады, әрқайсысы өз құсын атайды.* ***Қоянмен қимылды ойын: «Менің кім екенімді тап?».*** *(Балаларға қыстап қалатын құстардың маскаларын тарату)* *Шарты: Жұмбақ құрастыру, қай құс туралы жұмбақ болады, сол құс шеңберге ұшып шығады.* *Секіргенді, ұшқанды ұнатады* *Нан мен дәнді дақылдар қоректі.* ***(Шеңберге торғайлар ұшады)*** *Сен кімсің? Торғаймын шық-шық торғаймын..* ***Ағаш қабының астынан тамақ іздеп, Тоқылдатар күн-түні. (Тоқылдақ)*** *Q. Сіз кімсіз? Тоқ-тоқ тоқылдақпын.* ***Күндіз-түні тынымсыз Қар-қар-қар! - деп ән салады (қарға).*** *(Шеңберге қарға ұшады)* *Сен кімсің?Мен қарғамын* ***Көркем сөз. Алдын ала дайындықтан.*** *Қарға, қарға, қарғалар,* *Қар үстінде жорғалар.* *Боран соқса қар болар,* *Бұтаға қонар қарғалар.* ***Үйге кірші торғайым*** *Мен аяздан қорғайын.* *Жем шашамын, жегейсің* *Үйшік жасап берейін.*

	алақаныңызды кеудеңізге қойыңыз, балапанға жүрегіңнен. жылу беріңіз. Ал енді алақандарыңызды ашыңыз, сонда сіз балапанның қуанышпен ұшып кеткенін көресіз, оған күліңіз және мұңаймаңыз, ол бәрібір бізге ұшып келеді.! ***Практикалық бөлім*** *-Енді мен сендерге алақандарымыздың көмегімен қысқы орманды, ол әрқашан әдемі болатындай етіп, күн шуағындай етіп, ол әрқашан барлығына жарқырап, барлығына жылы болатындай етіп, құстарды әрқашан ұшатындай етіп бейнелеуді ұсынғым келеді.* *Құстар әндерімен бізді қуантатындай етіп..* ***(Балалар алақандарын бояп, топтық жұмыс жасайды)*** ***Жұмысты талдау нәтижесі*** *-Жарайсыңдар балалар, біз бірге қандай тамаша жұмыс жасадық.* *-Нақты не ұнады?* *- Біз не туралы сөйлестік?* *(«Құстармен қоректендіргіш» суреті ілінеді)* *-Балалар қараңдаршы бізге қанша құс ұшып келді. Олар сендердің қамқорлығыңыз үшін, көмектеріңіз үшін алғыс айтады.* *Құстар құсап ұшып, тобымызға барамыз.* *Балаларды мадақтау.*		***(Құстар адамға пайдалы)*** *Олар табиғатқа қандай пайда әкеледі?* ***(Құстар өсімдіктерді зиянды жәндіктерден қорғайды)*** *Балалар фонограммамен әуенге залды айналып ұшад.* *Біз 4 ші конвертке ұшамыз.* ***№4 конверт*** ***Дид ойын: «Төртіншісі артық»*** ***АҚТ технологиясы.*** *Слайдта әр түрлі құстардың суреттері көрсетіледі, ал балалар қосымша затты таңдап, өз таңдауын ауызша негіздейді.* *Көгершін, қарлығаш, жұлдызқұрт, көкек.* *Қайсысы артық? - көгершін, өйткені ол қыстап қалатын құс.* *-Жұлдызша, қарға, ләйлек, тырна.* *-қаршыға, қарақұйрық, тоқылдақ, бұлбұл.* ***Шығармашылық жұмыс.*** ***Осы құстардың ішінен қыстап қалатын құстарды трафарет арқылы бояу.*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Тақылдатып, Мазаны ап,* *Ағаштарды тазалап,* *Ормандарды емдейді,* *Зиянкесті жазалап.* ***(тоқылдақ)*** *Талдың басында,* *Жемі бар қасында.* *Там тұр саялы,* *Достарға аялы.* ***(Құс ұясы)*** *Қара түсті қарқылдақ,* *Ұшып-қонып жалпылдап.*	*материалдардан азықтандырғыш жасайды және серуендеу кезінде оларды аулаға іліп қояды.* ***Дид ойын: «Құстарға жем береміз»*** ***Шарты:*** *Ермексаздан азықтандырғышқа дән жасау.* ***Балаларды мадақтау.***	***Сауысқан деген сақ болар,*** *Құйрық жүні ақ болар.* *Жер бетіндегі жаңалықты,* *Бізге келіп хабарлар.* ***Жаңылтпаштар.*** ***Торғай тоғайды ұнатады,*** *Тоғай торғайды ұнатады.* ***Шымшық шымшықты шымшылады,*** *Шымшықтар тыныштықта тыншылады.* ***Қарға, қарға, қарғалар,*** *Қар үстінде жорғалар.* ***Ала қарға қарға қонады,*** *Қара қарға жарға қонады.* *-Оларды қыстап қалатын құстар - дейді.* *-Қыстайтын құстар суықтан, аяздан қорықпайды.* ***Сергіту сәті.*** ***«Құстар».Музыка ойнайды.*** ***Ой дамыту.*** *Балалар, сендер қыстың қандай болатынын білесіңдер ме? Қыс қатты, боран, аязды. Ормандағы қыста құстарға оңай ма? Неліктен? (Құстарға қар астынан қорек табу қиынға соғады. Адамдардан көмек сұрап жақынырақ ұшады, үлкендер қоректендіргіш жасап, оларға тамақ құяды.)* ***Шығармашылық бұрыш.***

			Қоқыстарды шоқиды, *Жем іздейді там-тұмдап.* ***(Қарға)*** *Бірақ сөз біледі,* *Өз аты онысы.* *Соны айтып жүреді.* *Және жоқ қонысы.* ***(Көкек)*** ***Дене шынықтыру минуты*** ***Көңілді әуенмен*** *«Кра, кра, кра»* *Балалар, енді келесі тапсырманы іздейік.* *Ой, қандай шалшықтар, аяғымыз суланбауы үшін шалшықтарды кесіп өту үшін аяғымызды жоғары көтереміз.*		***Дид ойын: «Қысқы ағаш»*** ***Шарты:*** *Құс қауырсыны мен қырау басқан ағашты салу.* *Ұжымдық жұмысқа баулу.* *Дәстүрден тыс сурет салуға дағдыландыру.* *Суретті қоянға беру.* *Қоян міне көрдің бе орманда құстар неге жоқ, олар жем іздеп адамдарға жақын жерде жүреді екен.* ***Қортынды .*** *Балаларды мадақтау.*
Серуенге дайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Серуен №14*** *Транспортты бақылау.*	***Серуен № 15*** *Қысқы ауа-райын бақылау.*	***Серуен № 16*** *Қарғаны бақылау.*	***Серуен № 17*** *Адамдардың қысқы киімін бақылау.*	***Серуен № 18*** *Мұздақты бақылау.*
	Қысқы серуен картотекасынан				
Серуеннен оралу	*Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.* *Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскіас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгіұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	***№ 11*** *Майтабанның алдын алу.* *Мысық сияқты аяқтын ұшымен шеңбермен жүру, екі аяқпен секіру,жүру орнымызға қарай жүгіру.* *Гимнастикалық жолдан жүру*	***№ 12*** *Төсекте жатып жасайтын жаттығулар* *Ояту* *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып*	***№13*** *Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар.* *Ояту* *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып*	***№ 14*** *Балапандар.* *Ояту* *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***№15*** *Тыныс алу жаттығуы:* *Ояту* *Оянайық балалар* *Маған тезірек қарандар* *Шапалақ ұрайық* *Орнымыздан тұрайық.*

	Жүрейік біз жүрейік *Аяқты біз емдейік* *Аяқ қолым мықты болып* *Көпірлерден өтейік.*	*Шығыңып бір алайық.* *Созылу*	*Шығыңып бір алайық.*		*Ку - ка - ру, ку - ка - ри – ку, ку - ка - ри - ку.* *Табанды шығықтыру массаждары:*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Дид ойын:*** ***«Құлыншақты дұрыс қой»*** *Үлестірмелі материал: (жолақтар: қызыл – 10х3 см, көк – 15х3 см, 4 құлыншақ).* *Қай жолақ қысқа, ал қайсысы ұзын екенін салыстырып көріңдер. Қысқа жолаққа бір құлыншақты, ал ұзын жолаққа көп құлыншақты қоюларын ұсыну* *– Бір құлыншақ тұрған жолақ қысқа ма, ұзын ба? - Көп құлыншақ тұрған жолақ ұзын ба, қысқа ма?*	***Дид ойын:*** ***«Жол картасын бейнеле»*** *(үлкен көлемде жайылған жасыл немесе көк мата)* ***Шарты:*** *Берілген заттарды өз өз орнын тауып қоя білу.* *Мыс: Күн жоғарыда, гүл төменде.....* ***Санамақ*** *Бір дегенім-бөрік* *Екі дегенім-етік* *Үш дегенім-ішік* *Төрт дегенім-тымақ* *Бес дегенім-байпақ*	***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру*** *Бұрыштарым жоқ менің,* *Дөңгелекте емеспін,* *Ұқсаймын мен денеге* *Кім табады, бұл не?* ***(Сопақша)*** *Үш төбесі бар көрінген* *Үш бұрышы мен үш беті* *Жауабын кім шешеді?* ***(Үшбұрыш)*** *Әр жұмбақты шешекен сайын жауабы болатын геометриялық пішінді тақтаға іліп, балаларға сұрақтар қойылады.* *-Сопақша, үшбұрыш туралы не білесіңдер?* *-Дөңгелектен айырмашылығы?* *-Сопақша, дөңгелек неге ұқсайды?*	***Ой дамыту.*** *Оң, сол, астында, үстінде ұғымдары туралы түсінік беру.* *Мысалдар келтіру.* ***Балаларды түстер бойынша топқа бөлу.*** *1-топ қызыл түс* *2- топ көк түс* *3-топ жасыл түс.* *Әр топқа тапсырма беру.* *Тапсырма шарты: шашылып жатырған ойыншықтарды түстеріне қарай сөрелерге орналастыру (жоғарыға қызыл ойыншықтар, ортасына жасыл ойыншықтар, астына көк түсті ойыншықтар)*	***Ой дамыту.*** ***Суретпен жұмыс.*** *Шарты: Ұзын –қысқа ұғымы туралы түсінік беру.* ***1-тапсырма:*** *Балалардың суреті.* *Кімнің бойы ұзын .* ***2-тапсырма*** ***Ұзындығына қарай салыстыру*** *«Жылан және жұлдызқұрт* ***Өз беттерінше жұмыс.*** *1-топ. Лего ойыншықтарынан бір қабатты үй құрастыру* *2-топ. құрылыс материал-дарынан 2 қабатты үй құрастыру.*
Балалармен жеке жұмыс	***Дид ойын: «Телефон»*** ***Мақсаты:*** *Ойын арқылы естіген сөзді екінші балаға бұлжытпай жеткізе алады.*	***Дид ойын:*** ***«Қысқы тіршілік»*** *Мақсаты: қыстап қалатын құстардың жеке атауын атап, оларды*	***Дид ойын: «Затты сипаттау»*** *Мақсаты:* *Заттарды көріп сипат тай алады.*	***Дид ойын:*** ***«Не артық?»*** *Мақсаты:* *Балаларды суретке қарап, оларды топтастыруды, суретте тұрған артық*	***Дид ойын:*** ***«Сән ательесі»*** *Мақсаты:* *балаларды суреттен көрген киімдердің аттарын атап, киімдермен ұлттық киімдерді*

	берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап айтуға үйрету **Серикпай Алиянаға** геометриялық пішіндерді ажыратуды үйрету	*ажырата алады.* ***Бақберген Ақмөрге*** *тәулік бөліктерін ажыратады, олардың сипаттамалық ерекшеліктерін айтуға үйрету*	***Нүсіпхан Музаффарға*** *қазақ халқының және басқа халықтардың өнер туындыларына қызығушылық танытуға қалыптастыру*	*затты тауып, сипаттама бере алады* ***Ғабит Сырымға*** сурет салуда әртүрлі түстерді қолданады, көп түске назар аударуға қалыптастыру	*ажыратып топтастыра алады.* ***Бақберген Ақмөрге*** *екі затты ұзындығы, ені және биіктігі, жуандығы бойынша салыстыруға үйрету*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Серуен №14*** *Транспортты бақылау.*	***Серуен № 15*** *Қысқы ауа-райын бақылау.*	***Серуен № 16*** *Қарғаны бақылау.*	***Серуен № 17*** *Адамдардың қысқы киімін бақылау.*	***Серуен № 18*** *Мұздақты бақылау.*
	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ата-анаға: балаға жиі қазақтың ертегілерін оқып беуге ұсыныс айту. Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Ата-аналарға балалардың жасаған шығармашылық жұмыстарымен таныстыру.*	*Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы төлек керек екенін ескерту Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.*

Тәрбиелеу-білімберупроцесініңциклограммасы

Топ: Ересек «Бәйтерек тобы»

Балалардың жасы: 4жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 04.01 – 06.01.2023ж

Күн тәртібі	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балалардықабылдау	*Балаларды қабылдау,* ***дене қызуын өлшеп, к****өңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.* *Ата-анамен әңгімелесу арқылы баланың үйдегі көңіл-күйін, денсаулығын сұрау.*		
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңесберу	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*		

Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	***Картотека №6*** ***«Табиғат құбылыстарын ата»*** ***Мақсаты:*** *қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, буға айналады.*	***Картотека №19*** ***«Қысқы тіршілік»*** ***Мақсаты:*** *қыстап қалатын құстардың жеке атауын ататып, оларды ажырата білуге үйрету. Сөздік қорын дамыту.*	***Картотека №9*** ***«Үй жануарлары»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды үй жануарлары мен төлдерді ажыратуға, олардың қимылын,қалай дыбыстайтынын және дене мүшелерін дұрыс атауға, оларды қорғай білуге тәрбиелеу.*
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан		
Таңертенгі жаттығу	***Қаңтар айының 1 –аптасына арналған жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелеген.*** ***Мақсаты.*** *Балалардың жалпы даму жаттығуларын жасау арқылы балаларды шапшаңдыққа, дене бітімін дұрыс қаслыптасуына үйрету* *Салауатты өмір салтын сақтаймыз,* *Жаттығудан ешқашан да қашпаймыз*		
Таңғы ас	***Ойын- жаттығу : Сылдырлайды мөлдір су,*** *Мөлдір суға қолыңды жу.* *Жуынсаңсаң сен әрдайым,* *Таза бетің, маңдайың.* *«Ас дәмді болсын!»* *Ас құрамымен таныстыру Бала үні.*		
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Біз гүлдерше өсеміз,* *Жапырағы жайқалған.* *Сабақтары салалы,* *Желмен бірге жайқалған.*	*Жабырқауды білмейміз,* *Жалқаулықты сүймейміз,* *Біз талантты жас ұлан,* *Үлгі аламыз жақсыдан.*	*Қуанамын мен де,* *Қуанасың сен де,* *Қуанайық достарым* *Арайлап атқан күнге.*
Білімберуұйымының кестесібойыншаұйымдастырылған іс-әрекет	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Қызығушылықты ояту*** ***Аудио дыбыс телефоннан.*** *Құрметті балалар мен сендерді өз Орманыма, орман* ***патшалығына*** *қонаққа шақырамын.* *Орманға саяхатқа барамыз ба?* *Қазір қандай мезгіл?* *Ол үшін қалың киініп алуымыз керек* ***Дид ойын: «Санамақтар сыры»*** ***1-дегенім бөрік*** *Кисең бойға көрік.* ***2-дегенім етік*** *Киер сәнді етіп.*	***Музыка.*** ***Музыка жетекшісінің Дене шынықтыру.*** ***Қазақ тілі*** ***Қазақ тілі жоспары 0бойынша*** ***Табиғат бұрышына саяхат*** ***Бөлме өсімдіктерін қарау.*** *- Біз жазда көшеде келе жатқанда, көптеген гүлдерді көреміз. Бірақ суық келді, қыс келеді, содан кейін көшеде гүлді көрмейміз. Ал адамдар қыста да, жазда да гүлдерге әрқашан сүйсінгісі келеді. Осылайша адамдар үйде, тұратын бөлмелерде гүл өсіру идеясын ойлап табады. Сондықтан олар үйдің бөлмелерінде өсірілетін мұндай өсімдіктерді «үй өсімдіктері» деп атай бастады.* *Гүлдердің түсіне, жапырақтарының пішініне*	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Ертегі әлемі бұрышы.*** ***Балалар Ағаштар туралы ертегі тыңдағыларың келе ме?*** *Ертеде Шырша, Қарағай Роуэн ,Қайың ағаштары дос болыпты* ***Олар бір күні өз-өздерімен мақтанышты.*** ***Жаңа жылдық шырша -*** *«Менен артық таба алмайсың, мен қыс бойы жасылмын. Нағыз сұлулық*

	3-Дегенім ішік *Теріден тігер пішіп.* ***4-Дегенім тымақ*** *Қыста кисең жылы-ақ.* ***5-Дегенім байпақ*** *Іші жылы тайпақ.* *Орманға кіру, Орман ауасымен тыныс алу.* ***Ой дамыту.*** ***Ағаштар туралы әңгіме*** *(көрнекі үлгілерді пайдалану)* ***Менің патшалығым - орман , онда ағаштар көп .*** ***Ағаш дегеніміз не ?*** *(Ағаш - ең үлкен өсімдік.* ***Оның бөліктерін ата.*** *(Тамыры, діңі, бұтақтары мен жапырақтары)* ***Қалай ойлайсың , ағаш тірі ме?*** *(Иә.) Неге? (Ол өседі, тыныс алады)* ***Дид ойын: «Ретімен жаса»*** *Үстелде* ***ағаш бөліктерінің*** *(тамыр, бұтақ, дің, жапырақтар,) аралас графикалық үлгілері бар .* ***Ағаштың құрылысының ретін құрастыру.*** *Жұмыстың жасалу жолын түсіндіру, көрсету.* *(біріншіден тамыр шығады, ол жерде орналасады, діңі тамырдан кетеді, діңнен бұтақтар шығады, бұтақтарда жапырақтар өседі, бұтақтар мен жапырақтар* ***ағаш тәжін құрайды*** *)* *Қазір қандай мезгіл?* *Ағашта жапырақтар бар ма?* *Неліктен?* ***Ой қозғау.*** *Балалар, орман нелердің үйі? Жануарлар мен құстардың.* ***Орманда қандай жануарлар тіршілік етеді?*** *Мына ағаш шұңқырында қандай жануар тұрады? (Тиін) .* ***Індерде қандай жануарлар тіршілік етеді?*** *(түлкі, тышқан.)* ***Орманда қандай құстар мекендейді?***	*назар аударылады. Герань жапырақтары бұзылып, иіс сезінуі мүмкін, содан кейін өсімдіктің осылай қорғалғанын түсіндірді.* ***Дид ойын: «Горшоктегі гүл» дизайны*** *- Геометриялық фигураларды орындарына қойып, құмырадағы гүлді құрастыру* ***Тәжірибелік алаң*** ***Тәжірибе №1*** ***Сумен және сусыз*** ***Мақсаты:*** *өсімдіктердің өсуі мен дамуына қажетті сыртқы орта факторларын (су, жарық, жылу) бөліп көрсету.* ***Құрал-жабдықтар:*** *екі бірдей өсімдік (бальзам), су.* ***Тәжірибе барысы:*** *Өсімдіктердің неліктен сусыз өмір сүре алмайтынын анықтау (өсімдік құрап қалады, жапырақтары құрайды, жапырақта су бар); бір өсімдік суарылып, екіншісі суарылмаса не болады (суармаса өсімдік кеуіп, сарғайып, жапырақтары мен сабағы икемділігін жоғалтады т.б.)?* *Біз бір апта ішінде суаруға байланысты өсімдіктердің күйін бақылау нәтижелерін шығарамыз.* ***Қорытындылаймыз*** *Иә, өсімдіктер сусыз өмір сүре алмайды.* ***Тәжірибе №2 Көп - аз*** ***Мақсаты:*** *буланған сұйықтық мөлшерінің жапырақтардың мөлшеріне тәуелділігін ашу.* ***Құрал-жабдықтар:*** *үш өсімдік: біреуі үлкен жапырақты, екіншісі қарапайым жапырақты, үшіншісі кактусты; целлофан пакеттер, жіптер.* ***Тәжірибе:*** *Неліктен үлкен жапырақтары бар өсімдіктерді кішкентайларға қарағанда жиі суару керек? Жапырақтары әртүрлі үш өсімдікті таңдаңыз. Эксперимент жасайық. Жапырақтарға сөмкелерді салыңыз, бекітіңіз, күн ішінде өзгерістерді қадағалаңыз; буланатын сұйықтық мөлшерін салыстырыңыз.* ***Қорытынды****:* ***Жапырақтар негұрлым үлкен болса, соғұрлым***	*сонда. Ал мен инелерімді 5-7 жылда бірте-бірте ауыстырып отырамын . Бірақ бәрі бірден емес, өз кезегінде, сондықтан мен әрқашан жасылмын. Жаңа жыл түні олар менің айналамда билейді. Ал олар менен қағаз, жасанды жібек жасайды, меннен үй салып, музыкалық аспаптар жасайды. Мынадай : мен бәріңнен әлдеқайда жақсырақ және қажетпін деп мақтанады.* ***Қарағай:*** *Мен де ең әдемі ағашпын . Менің діңім біркелкі, ал инелер шыршадан ұзынырақ . Ал олар менен үйлер мен моншалар салады. Мен де кеме жасайды. Мен ең маңызды* ***ағашпын*** *деп мақтанады.* ***Роуэн*** *– Я мақтаныңдар, мақтаныңдар <u>мен сендерге айтайын</u> : меннен жұқа және сымбатты нәрсе таба алмайсыңдар. Ал күзде сары түсті киім кисем, жидектерімнің шоғыры алыстан көрінеді, құрамында дәрумендер көп. Қызға қанша құсты аштықтан құтқарамын! Ал адамдар оларды жеуге қарсы емес. Солай!* ***Қайың Мен туралы қаншама ән шығарды.*** *Ал менің арқам ақ, сеніктіндей емес . Ал менімен суықты да емдей алады , буындар ауырмас үшін тұнбаммен сүртеді. Менің отыным көп жылу береді. Менен жиһаз, шаңғы, шайыр да жасайды. Сондықтан мен ханшайыммын! Дейді.* *Бір күні орманның үстінен қатты жел ұшып, ағаштардың барлық мақтанышын өшіреді. қайыңдар, тау күлі, қарағайлар, шыршалар*

	(Тоқылдақ, қараторғай, көкек, үкі.) *Орман – аңдар мен құстардың мекені ғана емес, жердің жасыл көйлегі. Орманның ауасы әрқашан таза, өте әдемі, дәрілік өсімдіктер, жаңғақтар, саңырауқұлақтар, жидектер өседі. Орман – біздің байлығымыз!* ***Орман патшалығының*** *барлық тұрғындарына сүйіспеншілік пен қамқорлық көрсетуіміз керек .* ***Балалар, сендер ормандағы серуеніміз естелік болып қалу үшін үшін біз оның суретін саламыз.*** ***Сергіту сәті.*** *Тербеледі ағаштар,* *Алдымен жел еседі.* *Кіп-кішкентай ағаштар,* *Үп-үлкен боп өседі.* ***Бүгін біз орманның ағаштарын ерекше түрде саламыз.*** *Алдымен қолымызды сурет салуға дайындап алайық.* *Бұл суретке біздің қолымыз қатысады, қараңыз!* ***Дид ойын: «Қысқы орман келбеті»*** *Сол қолымызды қағазға қойып, оны қарапайым қарындашпен дөңгелетіп саламыз, саусақтардың ішін бояймыз* *Балалар бұл ағашқа бірдеңе жетіспейді. Ол не деп ойлайсыңдар? Қар ұлпалары. Қиылған қар ұлпаларын ағашқа жапсыру. Қандай әдемі! Қандай тамаша* ***Мен сендердің бұл суреттеріңді орман тұрғындарына беремін,*** *Барлығыңызға балабақшаға қайтатын кез келді! Қош бол, Орман патшалығы деп тақпақ айтып берейік* ***От та, суда, ауа да*** ***Жан-жануар барлығы*** ***Орман теңіз тауларда*** ***Табиғаттың байлығы*** *Поездға отырып бақшамызға барамыз.* ***Қортынды*** ***Балаларды мадақта***	***олар ылғалды буландырады және жиі суару керек*** ***Сұрақ –жауап.*** *Сендерге ғалым болған ұнады ма?* *Нені зерттедік?* *Балаларды мадақтау.*	*қатты қорқып кетеді де бір-біріне қарап, өздерінің мінез -құлқынан ұялып, қайтадан бірге өмір сүре бастайды.Осылайша олар орманда бірге өмір сүреді екен.* *- Балалар, ормандарда, саябақтарда әдемі ағаштар өсу үшін, оларға көңілді құстар ұя салу үшін оларға қамқорлық жасауымыз керек* ***Қызығушылықты ояту.*** ***Енді мен ағаштың қасиеттері туралы сөйлесуді және зерттеу жүргізуді ұсынамын.*** ***Тәжірибе № 1.*** ***Ағаш жеңіл, суға батпайды.*** *Сонымен, біз зерттейтін бірінші меншік бізден байыпты эксперимент жүргізуді талап етеді. Үстелде су салынған контейнерлер мен науада заттар бар. Металл затты алып, суға батырыңыз.* *Оған не болды және ол суда не істеді??* ***Балалар: ол суға батып кетті.*** *Енді қағазды алып, суға салыңыз. Қағазда не бар және суда не болды?* *Балалар: Ол да суланып, суға батып кетті.* *Енді матаны алып, суға батырыңыз. Матада не болды?* *Балалар: Ол да суланып, суға батып кетті.* *Енді ағаш текшені алып, суға батырыңыз. Кубқа не болды ?* ***Балалар:*** *Куб ағаштан жасалғандықтан жүзеді. Егер ағаш суға батпаса, адамдар одан не сала бастады?* ***Балалар: Олар қайықтар мен кемелер сала бастады.***

			Сонымен, біз ағаштың алғашқы қасиетін білдік. ***Қандай қасиетін білдік?*** ***Балалар:*** *Ол жеңіл, суға батпайды.* ***Тәжірибе № 2.*** ***Ағаш жылы болады.*** *Енді біз ағаштың келесі қасиетін білуге тырысамыз.* *Екі кружка жылы су, ағаш және әйнекті алайық.* *Қай кружка ұзақ уақыт бойы жылытады?* *Балалар: ағаш. Онда су жылы. Ал шыны кружкада су тез салқындатылады.* ***Біз ағаштың тағы бір қасиетін анықтадық.*** ***Онда нені байқадық?*** ***Балалар: ағаш сені жылытады*** ***Балаларды мадақтау.***
Серуенге дайындық	***Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.*** ***Киіну:*** *Серуенге шығу, аяқ киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру*		
Серуен:	***Картотека № 2*** ***«Қарды бақылау»***	***Серуен № 15*** ***Қысқы ауа-райын бақылау***	***Серуен № 17*** ***Адамдардың қысқы киімін бақылау.***
	Қысқы серуен картотекасынан . Картотека қосымша тіркелген.		
Серуеннен оралу	*Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*		
Түскі ас	***ӘҢГІМЕ ЖҮРГІЗУ****. .Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.* ***Тәтті тамақ жейміз, Рақмет аспаз дейміз***		
Ұйқы	***Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.***		
Біртіндеп ұйқыдан ояту, шын-ықтыру шаралары	***№14 Ояну*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***№20 Ояну*** *Кел балалар тұрайық,* *Қолымызды жоғары созайық.* *Еңкейеміз еденге, арқамызды тік ұстап,* *Бір демалып алайық.*	***№ 21 Ояну*** *Көздеріңді ашыңдар,* *Кірпіктеріңді көтеріңдер.* *Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар,* *Бір - біріңе жымиыңдар,*
	Ұйқыдан очту жаттығу картотекасынан. Картотека қосымша тігілген		
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге*		

	дағдыландыру.		
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеуәрекеті,кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	***Ой дамыту.*** ***Сұрақ-жауап*** *Балалар осы күн бізге не үшін керек?* *Егер күн болмаса мына гүлдер, шөптер өсеме?* *Күн маған да саған да керек екен.* *Олай болса күн туралы ертегі еліне саяхат жасайық.* *-Ертеде аспанда Күн сәулесі өмір сүріпті. Күн сәулесі аспанда жалығып, жер бетіне түсуді ойлайды. Жерге түсіп, жылаған гүлді көріп, оған жылуын сыйлайды. Гүл қуанып, күлімсіреп, рақметін айтады.* *Ұшып бара жатып, қанатын сулап алып ұша ламай жүрген аарны көреді, шуағымен қанатын кептіріп, аранының ұшуына көмектеседі. Ара да оған ризашылығын білдіреді.* *Тағы ұшып келе жатып, солып қалған гүлдердің арасынан шыға ламай жатқан көбелекті көреді. Гүлдерге сәулесін түсіреді. Олар бастарың көтергенде олардың арасынан көбелек ұшып шығады. Көбелек күн сәулесіне рақметін айтады. Күн сәулесі қиын сәтте басқаларға көмектескеніне өзі риза болады.* *Күн сәулесі табиғат пен адамзатқа өз шуағы мен жылуы қажет екенін түсініп, аспанға орнына барады.* *Сендерге ертегі ұнады ма?*	***Ой қозғау.*** ***Дид ойын: «Табиғатқа қалай көмектесе аламын?»*** *- Ауа таза болу үшін не істеу керек?* *Ағаш, гүл егу* *- Су мөлдір болу үшін не істеу керек?* *Ластамау* *- Ағаштарға қалай көмектесе аламыз? Су құю, қопсыту* *- Судағы жәндіктерге қалай көмектесеміз?* *- Құстарға қалай көмектесеміз?* ***5. Шарату.«Құм, тас, су».*** *«Құм» дегенде әр жерде шашыранқы болып отыру.* *«Тас» дегенде өз қолмен мүсін жасап тұра қалу.* *Су дегенде толқын жасап қалу.* ***Түсініктеме*** *-Ауаны жұтамыз* *-Күн жылуын, жарығын береді.* *-Жер ана бізді азықпен қамтамасыз етеді?* *-Сусыз тіршілік жоқ* *-Ағаш айналаға көрік береді, көлеңкесін тосады.*	***Қызығушылықтарын ояту.*** ***Саусақ жаттығуы:*** ***«Дос болайық»*** *Торғайлармен дос болайық* *Көңілдірек қанекей.* *Жем береміз, бәріміз.* *Егер жаңбыр жауа қалса,* *Тығыламыз бәріміз.* *күн шуағын шашса бізге,* *қуанамыз бәріміз.* ***2.1Ой дамыту*** ***-Күн туралы түсінік беру.*** *-Сұрақ – жауап* *-Күннің түсі қандай?* *–Күннің шуағы деген не?* ***2.Жұмыс жасаудың әдіс – тәсілін түсіндіру, көрсету*** ***Дид ойын: «Қандай пішін»*** *Ұжымдық жұмыс жасау.* *Үлкен форматта ортаға салынған дөңгелек пішінге, бояуға алақан саусақтарды батыру арқылы күннің шуақтарын салу* *Қадағалау, көмектесу* ***Дид ойын: «Біздің көрме»*** *Шарты: қызығушылықтарын дамыту мақсатында балалардың жұмысынан көрме ұйымдастыру,*
Жеке баламен жұмыс	***«Жол әліппесі»*** ***Мақсаты:*** *балаларды алдын-ала көшеде жүру ережесімен жүргізушілерге арналған жол және белгілермен таныстыру , жолда жүру ережесін меңгерту дағдысын қалыптастыру.* *Кенжебек Ильяс* қарапайым себеп-салдарлық байланысты орнатуға қалыптастыру	***«Жануарларды орналастыр»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды тақтада және қағаз бетінде бағытты таба білуге үйрету. 5 бала кезекпен тақтадағы тапсырманы, ал қалғандары үстелдің үстіндегі парақ қағазда фишкамен орындайды.* *Ғабит Сырым* бейнелейтін заттарды қарайды, қолмен ұстап зерттеуге үйрету	***Күніil Нұрғисаға*** тілдегі дыбысты анық айтуға жаттығу жасату ***«Жыл атасы»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды жыл мезгілдері және айларымен таныстыру; 1-ден 3-ке дейінгі сандар қатары туралы алған білімдерін бекіту* ***Серикпай Алиянаға*** *бірнеше бөліктен тұратын заттарды пішіндейді, олардың*

			орналасуын ескере отырып, пропорцияларды сақтай отырып, бөліктерді байланыстыруға үйрету
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*		
Серуен	***Картотека № 2 «Қарды бақылау»***	***Серуен № 15 Қысқы ауа-райын бақылау***	***Серуен № 17 Адамдардың қысқы киімін бақылау.***
	Таңғы жаттығу картотекасын бекіту. Картотека қосымша тіркелген		
Балалардың үйге қайтуы	*Ата аналармен балалардың төлем ақысы туралы, балалардың тазалығы туралы, балалардың тәртібі туралы жеке әңгімелесу.*	*Ата – аналарға балалармен үйде жеке жұмыс түрлерін мысалы суретті әдемі жапсыруға үйретуін есеру және кеңес беру. Балалардың үйге қайтуы.*	*Балалардың ауа-райына сәйкес киіндіру туралы әңгімелеу. Балалардың тәртібі жайлы әңгімелеу. Төлем ақыларын уақытымен төлеуін айтуБалалардың үйге қайтуы.. Балалардың сұранып үйге қайтуы*

Тәрбиелеу-білімберупроцесініңциклограммасы

Топ: Ересек «Бәйтерек»

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 09.01 – 13.01.2023ж

Күн тәртібінің үлгісі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, Кеңес беру	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Картотека № 1*** ***«Менің сүйікті ертегім»*** *Мақсаты: ертегі кейіпкерлері бойынша ертегілерді атау, жағымды, жағымсыз кейіпкерлерді ажырату. Достыққа, адамгершілікке, жолдастыққа тәрбиелеу.*	***Картотека №3*** ***«Төлдерін тап та, көрсет»*** *Мақсаты: Балалардың байқампаздық қасиеті, есте сақтау қабілеттерін дамыту, шапшаңдыққа баулу*	***Картотека №9*** ***«Қай жануар артық»*** *Мақсаты: Балалардың ойлау қабілетін дамыту. Жасырылған жануарларды табу арқылы тілдерін дамыту.*	***Картотека №11*** ***«Кімге не керек»*** *Ойынның мақсаты: Түрлі мамандықтың еңбек құралдарын танып айта білуге үйрету*	***Картотека № 12*** ***«Телефон»*** *Мақсаты: естіген сөзді екінші балаға бұлжытпай жеткізуге дағдыландыру, диалогты Сөйлеуді жетілдіру арқылы сөздік қорын молайту.*
	коммуникативтік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	*Қаңтар айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Отбасында гүліміз,* *Көңілді өтер күніміз.* *«Қайырлы таң!» деп айтамыз,* *Бір болып кеште қайтамыз.*	*Кәне, кәне тұрайық,* *Үлкен шеңбер құрайық.* *Тұрсақ егер шеңберге,* *Алақанды ұрайық*	*Ерте тұрып күнде мен* *Тереземді ашамын.* *Сәлем деймін күнге мен* *Шаттық әнге саламын.*	*Кел, балалар, күлейік,* *Күлкіменен түлейік!* *Қабақ түйген не керек,* *Көңілді боп жүрейік!*	*Кел, балалар, күлейік!* *Күлкіменен түлейік!* *Күлкі көңіл ашады,* *Күліп өмір сүрейік!*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	***Қызығушылықты ояту*** *Балалар, мен бүгін балабақшаға келіп, үстел үстінен хат көрдім. Бізге кім жібергенін білмеймін? Оған қол қойылмаған. Қолтаңбаның орнына жұмбақ жасырған. Бізге хатты кім жібергенін білгілерің келе ме? Олай болса жұмбақты бірге шешейік:* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *сәбіз мұрын,* *Қолында сыпырғыш* *Күннен және ыстықтан* *қорқады. (қар адам)* ***Хатты оқу:*** *«Сәлем менің кішкентай достарым!* *Қыс келіп қалды - жылдың ең*	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Музыка.*** ***Музыка жетекшісінің Дене шынықтыру.*** ***Ғажайып сәт*** ***«Құстардың дауысы»*** ***аудиожазбасы*** *Із қалдырған не? (құстар)* *- Қалай болжадық? (аяқ іздері мен қауырсындардан кейін)* *Бізбен бірге қыстаған құстарды қалай атаймыз? Ал бізден ұшып кететін құстарды қалай ататймыз? Балалар, құстар неге жылы*	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Қызығушылықты ояту*** *Балалар, біздің топқа ауылдағы әжеден хат келіпті. Оның ішінде не бар екенін білгіңіз келе ме?* ***Балалар:*** *Иә.* ***«Сәлеметсіздер ме, құрметті балалар!*** ***Қиындыққа тап болдым.*** ***Менің жақсы көретін тауығымды қаршыға ұрлап, жасырып қалды.*** ***Маған тауықты табуға көмектес»*** ***Тәрбиеші:*** *Балалар әжеге көмектесеміз бе? (Иә).*	***Музыка.*** ***Музыка жетекшісінің Дене шынықтыру.*** ***Қазақ тілі*** ***Қазақ тілі жоспары 0бойынша*** ***Қызығушылықты ояту.*** *Үстелде жұмыртқа үстінде тауық (ойыншық) отырады.* ***Шұбар тауық*** ***Ұлықбек Есдәулетов*** *Шұбар тауық мүлдем,* *Жолатпайды барса.* *Ұясында жүрген* *Балапаны қанша?* *Балапанын тауық* *Қызғанады жаман.* *Қанатымен жауып,*	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша.*** ***Ой дамыту.*** *Үй құстары туралы әңгімелесу* *- Құс қорасынан нені көріп тұрсыңдар?.* *-Оларды бір сөзбен атаңыз. (Құстар).* *-Бұл қандай құстар? (Бұл үй құстары).* *Неліктен олар үй деп аталады? (Өйткені олар адаммен бірге тұрады, адамдар оларды баяғыда қолға үйреткен,*

	суық мезгілі басталады. Аяз, боран болады. Су қоймалары қатып қалады. *Жерді қар басып қалады. Менің ең үлкен уайымым – менің қанатты достарым.* *Бұл олардың өміріндегі ең қиын кезең. Менің қауырсынды достарыма қыстан аман шығуға көмектесіңізші!»* *Балалар, қар адам неге көмек сұрады? Қауырсындары кімдер?* ***Балалар: Бұл құстар.*** ***Ой қозғау.*** ***АҚТ технолгиясымен жұмыс.*** *Мына құстарды анықтайық? - Құстар – ұшуға бейімделген, алдыңғы аяқтары қанатқа айналған, денесі қауырсынмен қапталған* *-Құстардың басқа жануарлардан айырмашылығы қандай? тұмсығы, қанаттары, қауырсындары бар* *-Неліктен құстың тұмсығы бар?* *Құсқа қанат не үшін қажет?* ***Құстарға қауырсын не үшін қажет екенін білгілерің келе ме?*** ***Олай болса зерттеу жұмысын жүргізейік*** ***Тәжірибе №1*** *Құс қауырсындарын зерттеу: «Құстардың қауырсындары қалай орналасады»* *Біз оны саусақтармен тексереміз. Не байқадың? (тығыз, қатты, үлкен)* *Жеңіл ме, ауыр ма?* *-Балалар бір қолдарына қауырсын, екіншісіне тас қояды.* ***Қорытынды: Қауырсын жеңіл,***	*жаққа ұшады?* *- Бүгін қандай құстардың ізі мен қауырсыны қалды? Неліктен?* *Дәнмен қоректенетін жануарларды құс деп атауға бола ма? Жоқ, көптеген жануарлар астық жейді - кеміргіштер, жылқылар т.б* *Аңдарды, ұшатын жәндіктерді құс деп атауға бола ма? (Қандай қанаттары бар?) (Жоқ. Құстардан басқа көбелектер, қоңыздар, масалар, жарқанаттар ұшады.)* *Жұмыртқа салатын жануарлар мен жәндіктерді құс деп атауға бола ма? (жоқ. Құстардан басқа барлық жәндіктер, құрттар, тасбақалар, жыландар жұмыртқа салады)* *Тұмсығы бар жануарларды құс деп атауға бола ма? (Жоқ, кейбір жануарлардың да тұмсығы болады, мысалы, платипус).* *Сонымен, құстарда басқа жануарларда жоқ не бар?* *Балалар біраз ойланып, өз бетінше аталған жануар түрлерінің қауырсындары жоқ деген қорытындыға келеді.* *- Дұрыс. Өйткені, Құстардың екінші аты бар: қауырсындылар. Құстардан басқа ештеңеде қауырсындар жоқ.* *Бұл оларды басқа жануарлар мен жәндіктерден*	*Арина әже тұратын ауылға қалай жетеміз? (автобуспен, пойызбен)* *Мен поездға отыруды ұсынамын, ол үшін мына пішіндерден поезд құрастырып алайық.* *Поезд құрастыру.* ***Аудиодан поезд дыбысы.*** *Балалар, біз де келдік, бұл біздің аялдама. Бізді кім қарсы алып тұр.* ***Әже (АҚТ технологиясынан)*** *Әженің қолында конверт бар. Қызық, оның ішінде не бар? Мен конвертті ашайын. Балалар, қараңдаршы, мұнда не сызылған?* ***Балалар:*** *Құстарды қоректендіргіш.* ***Тәрбиеші:*** *Бәлкім, қаршыға тауықты «қоректендіргішке» тығып қойған шығар?* ***Қарайық*** *Астық науасынан балалар суреттердің бөліктерін тауып, құрастыру.* ***Ой қозғау.*** *Балалар, суреттерде нелер бар?* *Балалар: Әтеш пен балапан, бірақ тауық жоқ.* *Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы, науаның астында тағы бір конверт жатыр, көрейік ішінде не бар?* ***Тапсырма:*** *Жұмбақтарды шешіп, жауабын табыңдар.* *Орақ құйрық, тарақ бас,*	*Санатпайды мағаң.* ***Ой қозғау.*** *Балалар, тауық деген не? Аң ба, құс па немесе жәндік пе?* ***Балалар:*** *құс* *Ал қандай құс? Үй құсы.* *Тағы да қандай үй құстарын білесіңдер? Балалар, айтыңдаршы, үй құстары не жегенді ұнатады?* *Ал, тауығымызды тамақтандырайық, ол көптен бері отырып, аш болған шығар.* ***Дид ойын: «Дәндерді ажырат»*** ***Шарты:*** *Саусақ моторикасын дамыту мақсатында қалташалардағы дәндерді ажырата білу. Тауыққа тары дәнін тауып беру. Арпа, күріш, тары, фасоль дәндері)* ***Тәрбиеші.*** *Балалар, қалай ойлайсыңдар, тауық неге жұмыртқаның үстінде отырады? Тауық – құс, ал барлық құстар жұмыртқадан пайда болады Бірақ кез келген жұмыртқадан емес, бұл белгілі бір шарттарды, жылуды қажет етеді. Біздің тауық жұмыртқаны инкубациялайды, оларға жылу береді, кейін ол балапан шығарады. Тауық балалары қалай аталады?* ***Шөже.*** ***Ой дамыту*** *Балалар, тауық*	*қазір оларға қамқорлық жасайды, тамақтандырады, емдейді).* *- Құс қай жерде мекендейді? (Құс ауласында, құс қорасында).* *- Үй құстары тағы қай жерде өмір сүре алады? (Құс фабрикасында).* *Құс бағумен айналысатын адамды қалай атайды? (Құс шаруашылығы, құс қорасы)* ***Ой қозғау.*** *- Тауық тұқымдасының барлық мүшелерін ата.* *- Суретке қарап, әтештің тауықтан айырмашылығы неде, олар несімен ұқсас екенін айт?* *(Тауық пен әтештің денесі қауырсынмен жабылған, қанаттары, құйрығы, екі аяғы, басы тарақ және тұмсығы бар. Бірақ әтештің құйрығы үлкенірек және әдемірек, ол тауықтан гөрі керемет. ; оның тарағы тауыққа қарағанда үлкенірек және жарқыраған Әтештің табанында шұңқырлары бар)* *- Әтеш дауысы қалай не істейді? (Әтеш шақырады: "коо-ка-ре-ку.")* *Ал тауық? (Қақылдап:*

	тас ауыр. *Тасқа, сосын қауырсынға үрле.* *Не көріп тұрсыз?* *Тас қозғалмайды , ал қауырсын ұшып кетті..* *Неліктен? Қауырсын жеңіл.* *Ал оны не жеңілдетеді?* ***Тәжірибе №2*** *- Мен қауырсынның ұшын кесіп аламын. Біз не көріп тұрмыз?* *Біз бос орынды көреміз, бос орынға сіз түсті сымды салып көріп, тексеруге болады* *Қауырсын бос, сондықтан жеңіл.* *Құстың денесі қауырсынмен тығыз жабылған. Егер қауырсындары ауыр болса, құс бұтақтарға отыра алмайды, бұтақтар сынып қалады. Бірақ құстар уақытының көп бөлігін ағаштарда ұя салу, ұйықтау, жаулардан қашумен өткізеді.* ***Тәжірибе №3*** *Қане, үлкейткіш әйнекпен қауырсынды қарайық.* *Қарап отырсаңыз, қауырсынның бетін бекіту арқылы мықтап және оңай жалғанатын шығыңқы жерлер мен ілмектер бар.* *Бұл қауырсын дизайны құсты қолайсыз ауа-райынан қорғайды: қар мен жаңбырдан. Егер ілмек ажыратылса, онда құс оларды тұмсығымен қосады. Сіз қауырсындарын тұмсығымен тазартатын құсты көрдіңіз бе?* *Негізі құс қауырсындарын тұмсығымен құлыппен жабады.*	*ерекшелендіреді.* *Қауырсындар* ***Бірақ қай қауырсын қызықты, қайсысы әртүрлі, мен оларды зертханамызда зерттеуді ұсынамын.*** ***Негізгі бөлім.*** ***№1 тәжірибе.*** ***Қауырсынды лақтыру.*** *Сіз не көріп тұрсыз?* *Қауырсынды лақтырғанда не байқадыңыз?* *Қауырсын баяу құлайды, ақырын айналады. Өйткені ол өте жеңіл* ***Тәжірибе №2*** ***Қауырсынның іші неге бос?*** *Қауырсынның шетін кесіңіз - біз бос орынды көреміз, сіз түсті сымды салып, бос орынды тексеруіңізге болады.* *Қауырсын жеңіл, таяқшасы бос, іші қуыс.* ***Тәжірибе № 3.*** *Қауырсындар қайда орналасады?* *Қауырсынды тер, сен не сезесің? Ауа* *- Құс қанаттарын қаққанда, қауырсын жүндерін шешпей серпімді түрде серіппелі болады. Бұл қауырсындарды ұшу қауырсындары деп атайды.* *Микроскоппен қауырсындарды қарастырайық.* *- Көрдіңіз бе, микроскоптың астында біз таңғаларлық көрініс табамыз. Қауырсын бейнеленген суретті микроскоппен*	*Көп ұйқыны жаратпас.* ***(Әтеш)*** *Кеудесі қайқаңдап,* *Жүреді балпаңдап.* ***(Қаз)*** *Қық-қық етеді,* *Кезіп жүріп көшені.* *Жата қалса орнына,* *Ақ доп тастап кетеді.* ***(Тауық)*** ***Шығармашылық жұмыс*** ***Балаларды топқа бөлу*** ***1-топ:*** *Дайын әтеш суретін мақта таяқшасымен бояу* ***2-топ:*** *Дайын қаз суретін тіс щеткасымен бояу* ***3-топ:*** *Тауық суретін трафареттен губка арқылы бояу.* ***Тәрбиеші:*** *Жұмбақтарды таптық, енді қайда барамыз?* *Сәл тынығып алайық* ***Сергіту сәті. Музыкамен «Шөжелерім»*** ***Тәрбиеші:*** *Біз демалдық, тауықты іздеуді жалғастыратын кез келді, бірақ қайда барамыз? Бәлкім қаршыға оны ұясына тығып қойған шығар? Ол ұясын қайда салады? Ағашта* *Олар ұя іздеп табады, ұяда тауықты тығып қойған.* ***Тәрбиеші:*** *Міне, балалар, тауықты таптық. Оны әжеге қайтарайық.* *Әжеге тауықты алып беру.* ***Әже балаларға рақмет айтады.***	*жұмыртқасымен жақынырақ танысып, оның таңғажайып қасиеттері туралы білгіңіз келе ме?* ***Шығармашылық бұрыш.*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***2- Топ:*** *Тауықпен әтешті құрастыру* ***2-топ:*** *Балапандарды тауықтың қасына жапсыру* ***3-топ:*** *Тауықтарға мақта таяқшасымен жем салу* ***4-топ:*** *Ермексаздан жұмыртқа мүсіндеу.* *Міне біз толық жұмысты бітірдік, енді жұмысымызды ары қарай жалғастырамыз. Біз тауықтың басып жатқан жұмыртқаларына қол тигізе алмаймыз, әйтпесе балапандар шықпайды.* ***Тауықтың балапаны*** ***Ертай Ашықбаев*** ***Бұл балапан қандай мықты,*** ***Жұмыртқаны жарып шықты.*** ***Шыға салып ерінбеді,*** ***Жемін өзі теріп жеді.*** *Бірақ бізде тауықтар шықпайтын басқа тауық жұмыртқалары бар, бірақ біз олармен нақты ғалымдар сияқты әртүрлі эксперименттер жасай аламыз. Ол үшін арнайы форманы киіп, зертханаға баруымыз керек.* ***Балалар алжапқыш киеді,*** ***Педагог*** *қоржынынан тауық*	*«ко-ко-ко.»)* *- Тауықтың адамға қандай пайдасы бар? (Тауықтар адамға жұмыртқа, етін – береді, оны адам жейді. Тауықтың мамығы мен қауырсынынан көрпе, жастық, қысқы жылы киімдер: бас киім, мамық күртеше жасалады.)* ***Тыныс алу жаттығуы «Қауырсынды ұшыру»*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр»*** *Жұмбақты шешу:* *Айдыннан шалқыған* *Телпек көрдім қалқыған.* *(Үйрек)* *- Үйрек тұқымдасының барлық мүшелерін ата. Үйректер қалай қозғалады? Олар не істей алады? (Үйректер жүре алады, жүзе алады, сүңгиді, ұша алады.) Үйректердің ұшуына не көмектеседі. Үйректердің дене бөлігін атаңыз. (Қанат үйректерге ұшуға көмектеседі.) Ал үйректердің жүзуіне не көмектеседі? (Үйректер жүзуге көмектесу үшін табандарын пайдаланады: олардың саусақтарын байланыстыратын арнайы жүзу қабықшалары бар, соның арқасында*

	Ал біздің алдымызда қандай қауырсындар жатыр? *Мамық кішкентай, үлпілдек, жіңішке, түктері бір-біріне қосылмаған, жіңішке таяқша* *Неліктен құсқа мұндай қауырсын керек?* *Мамық қауырсын құсты жылы ұстауға қызмет етеді. Олар денесінде, басында, қанаттарында, аяқтарында кездеседі.* ***Қорытынды:*** *Қауырсын құстардың әшекейі ғана емес. Құстардың тіршілігінде қауырсын өте маңызды рөл атқарады. Біріншіден, мамықтар мен қауырсындар жылуды сақтайды, сондықтан көптеген құстар солтүстіктің өте қатал жағдайында да қыстайды. Екіншіден, қауырсын құстарды суықтан, ылғалдан, желден сақтайды, жылуды жоғалтпайды.* *Қазір терезеге қарасақ, қандай құстарды көреміз?* *Қыстайтын құстарды* ***Дид ойын: «Қыстайтын құстармен пен қоныс аударушылар»*** *Шарты: Қыс және көктем ағаштарының орналасуы: Ойында педагог әдейі қате жібереді. Балалар қатені байқап, оны дәлелдеу керек.* ***Балаларды 2-топқа бөлу.*** ***1-топ: Қысқы ағаштарды құрастыру*** ***2-топ: Көктем ағаштарын құрастыру.*** *Сендердің үстелдеріңде*	*көрсету* *Бәрімізге белгілі, қауырсынның ортасында шыбық бар. Осы шыбықтың әр бүйірінен көптеген ұсақ жүндер шығады. Әртүрлі жұмсақтық пен өлшемдегі жүндерді көруге болады. Сонымен қатар микроскоппен ғана көруге болатын көптеген кішкентай, кішкентай мамықтар бекітілген. Бұл таяқшалар ілмектер арқылы бір-бірімен байланысқан. Ілмектер оңай қосылады, қауырсынның бетін бекітеді, ал егер олар ілмексіз болса, онда құс оларды тұмсығымен байланыстырады. Микроскоппен қауырсындарды қайта қарау, суретте көргендерін микроскоптағы суретпен салыстыру.* *Бір кездері өте мұқият адамдар мұны көріп, найзағай ойлап тапты.* ***Тәжірибе №4*** ***Шыбын қауырсынымен салыстыру.*** *Тағы қандай қауырсындар бар?* *Мамық кішкентай, үлпілдек, жіңішке, түктері байланыспаған, таяқшасы жіңішке* *Қауырсынды салыстыру* *Мамық қауырсынды шыбын қауырсынына салып, көлемі бойынша салыстырамыз. Қайсысы артық?* *Содан кейін біз қолдың*	***Ой дамыту.*** *Әже тауықты неге жақсы көрді, неге іздеді?* *-Үй құстарының қандай пайдасы бар? (Ет пен жұмыртқа береді)* ***-****Оларға қалай қамқорлық жасауға болады? (Оларды тамақтандырады және суарады)* *Әженің тауығына дән жасап берейік* ***Дид ойын: «Тауыққа дән»*** ***Шарты:*** *Сары ермексаздан дән жасау.* ***Тақпақ*** *Үйімізде тауық көп.* *Үйрек, Қаз да жетеді.* *Жұмыртқа олар тауып көп,* *Бізді қарық етеді.* *Бәрін жинап аламыз,* *Аралап шөп, қораны.* *Ыдысқа әкеп саламыз,* ***Тәрбиеші:*** *Балалар, әже сендерден тағы да көмектесулеріңді сұрайды. Ол жұмыртқаны қайнатып, бір себетке, шикі жұмыртқаны екіншісіне салды, бірақ себеттерді ұмытып қалды.* ***Ой қозғау.*** ***Біз Тәжірибе арқылы қайнатылған және шикі жұмыртқаның қай жерде екенін анықтайық.*** ***Тәжірибе*** *Жұмыртқаны айналдыру керек, егер ол пңскен болса айналады, ал егер ол шикі*	*жұмыртқаларын таратады.* ***№1 тәжірибе*** ***«Тауық жұмыртқасының сыртқы белгілерімен танысу»*** *Балалар, жұмыртқаға қараңдаршы. -жұмыртқаның түсі қандай?* *-жұмыртқаның пішіні қандай? (сопақша).* *-жұмыртқа қатты ма, жұмсақ па?* *Енді біз жұмыртқаның сыртқы белгілерін білеміз.* *Тәрбиеші. Балалар, сендер тауық жұмыртқасының қандай болатынын білдіндер ме, бірақ жұмыртқаның ішіне қарағыларың келе ме?* ***Тәжірибе №2*** ***«Шикі жұмыртқаның құрамы»*** *Тәрбиеші. Балалар жұмыртқаны ақырын алып, жарып ыдысқа құяды.* *Балалар, қараңдар, ортасында не бар? Қандай сарысы? (сары, дөңгелек).* *Сарысының айналасында не бар? Қандай ақуыз? (сұйық, мөлдір). Байқап көрейік, сарысын қасықпен тесіңіз.* *Не болды? жарылды, төгілді. Сонымен, шикі жұмыртқаның сарысы жұқа пленкадағы сұйықтық болып табылады. Балалар, жұмыртқаның қабығына қараңдаршы. Ол қандай? Оны сындырып көрейік.* *Тәрбиеші: Балалар, біз тауық жұмыртқасымен*	*үйректер суды табандарымен қайтарады, кішкентай ескектермен ескек есу сияқты).* ***Тәжірибе алаңы*** *қолыңызды жайылған саусақтарыңызбен су ыдысына салып, қолыңызды суға батырыңыз. Содан кейін дәл солай жасаңыз, бірақ саусақтарыңызды қолыңызбен басыңыз. Қандай жағдайда қол суды күштірек қайтарады? Саусақтарыңызды түйгенде қолыңызды қандай құстың табанына ұқсаттыңыз?* *- Енді үйректердің табанында неліктен қабықша бар екенін түсіндің бе?* *- Тағы қандай құстардың жүзетін қабықшалары бар? (Қаздарда.)* *Суда жүзе алатын құс, ол қандай құс? (Бұл суда жүзетін құс)* *-Үйректер қалай қоректенеді, қандай тамақпен қоректенеді? (Үйректер неше түрлі азықпен қоректенеді: астық, шөп, құрт, ұлулар, жәндіктер; сүңгіп жүргенде олар судан әр түрлі қорек алады .Бұлар қоректі*

	құстардың суреттері бар. Біреуін алып, құстың атын есте сақтаңыз. ***Ойланып, оның қай ағашқа ұшып, қонатынын тауып жапсыр.*** *(балалар тапсырманы орындайды).* *Жұмысты тексеру: Жапырақтары бар көктемгі ағашты көрейік.* *Үстінде қандай құстар отырады? (көшіп-қон)* *Қазір қоныс аударатын құстар қайда? Неге біз оларды қысқы серуенде көрмейміз?* *-Олар неге кетіп қалды?* *Ал енді қысқы ағашта отырған. құстарды қарастырайық* *Оның үстінде қандай құстар бар?* ***Тәрбиеші:*** *Неліктен қыстайтын құстар қоныс аударатын құстар сияқты бізден жылы жаққа ұшып кетпеді? (балалардың жауаптарын тыңдау)* *Қыстайтын құстар жидектермен, тұқымдармен, шишкалармен қоректенеді, тіпті қыста қорек таба алады. Сондықтан олар қыста бізбен бірге қалады!* *Жарайсыңдар! Қысқы құстарды жақсы білесіңдер.* ***Ой қозғау.*** *Қыста құстардың өмірі туралы көбірек білу үшін мен олар туралы фильм көруді ұсынамын.* *Қандай құстар туралы фильм көрдіңдер?* *Фильмде көрген құстарды ата. Қыста құстар қалай өмір*	*бойымен мамық қауырсынды жүргіземіз - жұмсақ.* *-Қалай ойлайсыңдар, құсқа неге мұндай қауырсын керек? Мамық қауырсын құсты жылы ұстауға қызмет етеді. Денесінде, басында, қанаттарында, табанында орналасқан* *Дид ойын: «Қай қауырсын жеңіл» Алақанға салып, қауырсынды үрлеу.* *Балалар үрлейді - қайсысы алысырақ ұшады - мамық па, қауырсынба ?* ***Қортынды: Мамық үлпілдеп тез ұшады.*** ***Ой қозғау.*** *Суда жүзетін құстардың қауырсындары неге суланбайды деп ойлайсыңдар?* *Өйткені, олардың арнайы май безі бар және құстардың өздері тұмсығымен қауырсындарды майлайды.* ***Эксперимент жасау.*** ***Тәжірибе № 5*** *-Сенде шыбын қауырсыны бар, үстіне су құй. Құстардың қауырсындарына осылайша су ағызады. Сондықтан қауырсындар суланбайды!* ***Біз бүгін зертханада не білдік?*** *- Құс қауырсындарының қалай орналасатыны және олардың мақсаты туралы білдік. Біздің зертханада қауырсындарды зерттей отырып, біз қорытынды*	*болса, онда ол айналмайды.* ***Сөздік жұмыс: айналады, сарыуыз, ақуыз.*** *-Балалар тәжірибе жасап, пісірілген жұмыртқаны тауып, әжесінің себетіне салады.* ***Тәрбиеші:*** *Ал, балалар, біз әжеге көмектестік пе? (Иә). Ал енді біздің балабақшаға қайтатын кез келді.* *Поездағы орындарыңа отырыңдар* ***Поездың аудио дыбысы. Балабақшаға келу.*** ***Нәтиже.*** *Балалар, біз балабақшаға қайтып келдік, саяхаттан қандай жаңа және қызықты нәрселерді білдіңіз?* ***Тауықтың балапаны Ертай Ашықбаев*** *Бұл балапан қандай мықты, Жұмыртқаны жарып шықты.* *Шыға салып ерінбеді, Жемін өзі теріп жеді.* *Қондырып ап алақанға, Жем беремін балапанға.* ***Балаларды мадақтау.***	*таныстық. Бірақ мен таңғажайып қасиеттері туралы айтып беруге беремін. Ол үшін бізге аздап демалу керек. Мен сендерге кішкентай тауықтарға айналуды ұсынамын, ал мен тауық боламын.* *Сергіту сәті (денешын) «Менің балапандарым» (музыкалық сүйемелдеумен)* ***№3 тәжірибе «Шикі немесе қайнатылған жұмыртқа»*** *Тәрбиеші: Балалар, менің тарелгіме қараңдаршы жұмыртқа жатыр. Нешеу? (екі) Бір жұмыртқа шикі, екіншісі қайнатылған. Айтыңызшы, олар қалай ұқсас? Және олар қалай ерекшеленеді? Сыртқы белгілері бойынша пісірілген жұмыртқаны шикіден ажырату мүмкін емес екен. Қалай анықтауға болады деп ойлайсыңдар?* ***Тәрбиеші.*** *Балалар, тыңдаңдар, есте сақтаңдар! Жұмыртқа қайнатылған кезде, ол жақсы айналады, өйткені жұмыртқаның барлық мазмұны пісірілген және қатты күйде. Жұмыртқаны қайнатпаған кезде, ол айналдырмайды, өйткені жұмыртқаның мазмұны сұйық күйде болады және жұмыртқаны босатуға мүмкіндік бермейді. Тексерейік? Мен жұмыртқаны табаққа айналдырамын, ал сендер*	*құстар.) Тауықтар, қаздар, күркетауықтар да қоректілер.* ***Дид ойын: «Тауықтарды 5-ке дейін санау»*** *Құйрығы – желпілдек, тұмсық – ілмектей, Бұл құсты күркетауық деп атайды. Ол өрескел, күшті, маңызды, Онымен бәрі бірдей дос бола бермейді.* ***- Күркетауық қалай суреттелген?*** *Күркетауықтың сыртқы түрін сипаттау. Күркетауықтың басы, денесі , аяғы, құйрығы, қанаттары қандай екенін айтыңыз.* *(Күркетауықтың басы кішкентай, қызыл терісімен жабылған, тұмсығы иілген, үлкен қызыл сақалды, күшті ұзын аяқтары бар (табан), қауырсыннан жасалған үлкен әдемі құйрық, күркетауық қанаттары үлкен желпуіш сияқты ашылады)* *Күркетауық ұшпайтын, суда жүзбейтін, әр жерден қоректенетін құс. шөпті, жапырақтарды, көк пиязды жақсы көреді, сонымен қатар бақша зиянкестерін*

	сүреді? (таңертеңнен кешке дейін қыстайтын құстар бір маңызды іспен айналысады). Қалай ойлайсыңдар, немен айналысады? *Балалар - (Олар тамақ іздейді)* *Иә, қыста құстардың негізгі әрекеті қорек іздеу болып табылады. Қыста күн қысқа, тез қараңғы болады, қараңғыда тамақ табылмайды.* *Сондықтан құстар күнмен бірге тұрып, күні бойы тамақ іздейді.* ***Тақпақ айту*** *Жылы жаққа ұшпайтын,* *Біздің жақта қыстайтын,.* *Құстар жүрсе жуықта,* *Жем шашуды ұмытпа!* *-Естеріңде ме, хатта қар адам құстардың қыстан аман шығуына көмектесуімізді өтінді?* ***Балаларды мадақтау.***	*жасай аламыз - құстарға қауырсын не үшін қажет? Құстың ұшып кетуіне, ауада қалуына, ылғалдан қорғауға, жылытуға көмектеседі.* *- Құстар күнде қауырсындарына күтім жасайды, қауырсындарын мұқият тазартады, кірден тазартады.* ***Шығармашылық орталық*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ:*** *Дәстүрден тыс әдістер арқылы трафаретпен құс бейнесін салып, губкамен бояу.* ***2-топ:*** *Құстарға жемсауыт құрастыру* ***3- топ:*** *Құстарды жемсауытқа жапсыру.* ***4-топ:*** *Құстарға ермексаздан жем жасап, жемсауытқа салу.* ***Қорытынды:*** *Біз бүгін қауырсындарға көп тәжірибе жасадық. Құстар туралы көп мағлұмат алдық. Біз серуенде құс қоректендіргішінде кездесіп, бізбен бірге қыстап қалатын құстардың нені көбірек жегенді жақсы көретінін білеміз.*		*оның піскен, піспегенін екенін айтасыңдар.* *Тәрбиеші: тәрелкедегі жұмыртқаларды бір-бірден бұрады. Балалар өз болжамдарын айтады.* ***Тәрбиеші.*** *Дұрыс істегенімізді тексерейік. пісірілген жұмыртқаны алып, оны тазарту. Тазалау кезінде жұмыртқаның қабығы қалай ашылады . Ашу оңай болса қандай болады? (нәзік).* ***Қортынды.*** *Қайнатылған жұмыртқаның құрамы қандай? Қатты.* *Жұмыртқаның ішінде не бар? Белок, ортасында не бар? сарусы* *Сарысы қандай? (дөңгелек, тұтас, сары).* *Тәрбиеші. Балалар, сендер нағыз ғалымдар сияқты көптеген эксперименттер жасадыңдар.*	*жейді.* ***- Қаздар тұқымдасының барлық мүшелерін ата.*** *Қаздар қандай дыбыстар шығара алады? Олар не істеп жатыр? (Қаздар: ғұқ-ғұқ деп айқайлайды; олар: «ш-ш-ш» деп ысқырады.) Қалай ойлайсыңдар , қаз қай кезде ысқырады? (Ол ашуланғанда, қауіп төнген жағдайда өзіне немесе балапандарына қауіп төндіргенде.)*
Серуенге дайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Серуен № 10*** ***Мұзды бақылау.***	***Серуен № 11*** ***Боранды бақылау.***	***Серуен №12*** *Бұлтты бақылау.*	***Серуен № 5*** ***Қар жауып тұрған құбылысты бақылау.***	***Серуен № 9*** ***Шыршаны бақылау.***
	Қысқы серуен картотекасынан				
Серуеннен оралу	*Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу*				

	Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.				
Түскіас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгіұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	***№ 3*** *«Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз».* *- «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз.* *«Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз,* *- «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз.* *- «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз.* *- «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау.* *- «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.*	***№4.*** *Бір – көтер кәне қолыңды* *Екі – төмен ұста қолыңды* *Үш, төрт – жаныңа соз қолыңды* *Бес дегенде секір көрсет бойыңды.* *Керілеміз, созыламыз, төсектен біз тұрамыз.*	***№5.*** *"Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр».* *2. «Құстар достарын іздеп жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту.* *3. "Құстар көңілденіп жатыр" –қолды шапалақтау*	***№6.*** *арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу.* *- арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру.* *- арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау*	***№7.*** *«Күннің оянуы»* *- «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде.* *- Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді.* *- Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады.* *басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді.* *«Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады.*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Миға шабул.*** ***Логикалық тапсырма*** *-Жол ұзын ба, қысқа ма?* *Қол ұзын ба, қысқы ма?* *-Қасық ұзын ба, қысқа ма?* *Асық ұзын ба, қысқа ма?* *-Алма үлкен бе, түйме үлкен бе?* *-Аю үлкен бе, қоян үлкен бе?* *-Шаш ұзын ба, қас ұзын ба?* ***Дид ойын: «Жол картасын бейнеле»*** *Шарты: Пішіндермен жұмыс.* *Кеңістікті бағдарлау.* *Күн, тал, құс, шөп, су, бұлт, гүл.* ***Дид ойын: «Сиқырлы жолдар»***	***Табиғат туралы тақпақтар*** **Табиғат** *біздің анамыз,* *Жер–Ана біздің панамыз.* *Таза болса табиғат* *Біз де аман боламыз.* ***Бұтақтарды сындырмай,*** *Тазалықты сақтайық.* *Гүл өсіріп, су құйып,* *Табиғатты қорғайық.* ***Тақпақ жаттау. «Еңбек»*** *Қырға шықсаң өрлеп,* *Мұның аты - Еңбек.* *Кесте тіксең зерлеп,* *Мұның аты - Еңбек.* *Гүл отырғызсаң терлеп,*	***«Табиғатқа қалай көмектесе аламын?»*** *- Ауа таза болу үшін не істеу керек? Ағаш, гүл егу* *- Су мөлдір болу үшін не істеу керек? Ластамау* *- Ағаштарға қалай көмектесе аламыз? Су құю, қопсыту* *- Судағы жәндіктерге қалай көмектесеміз?* *- Құстарға қалай көмектесеміз?* ***Ширату.«Құм, тас, су».*** *«Құм» дегенде әр жерде шашыранқы болып отыру.* *«Тас» дегенде өз қолмен мүсін жасап тұра қалу.* *Су дегенде толқын жасап*	***Санамақ*** *Бір үйде біз нешеуміз?* *Кел санайық екеуміз.* *Бас бармағым - атам,* *Балан үйрек - апам,* *Ортан терек - әкем,* *Шылдыр шүмек - анам,* *Кішкентай бөбек - мен.* *Біз үйде нешеуміз?* *Біз үйде – бесеуміз* ***Дид ойын: «Тату-тәтті отбасы»*** ***Ойын мақсаты:*** *үлкендерді сыйлауды,отбасы мүшелерін дұрыс атауды біледі.* ***Саусақ жаттығулары: «Қонаққа барамыз»*** *Басбармақтың үйіне,*	***Дид ойын: «Аңдардарды үйлеріне орналастыр»*** *-Мына үйлер қандай?* *-Үлкен үй неше қабатты?* *- Демек үлкен үйде қандай аң тұрады?* *-Ортаңғы үйдің аңын тауып бер?* *-Кішкентай үйде не тұрады?* ***Дид ойын: «Алға – артқа, оңға –солға»*** *Сюжетті суреттермен жұмыс.*

	Шарты.*Оң жақтағы жол үш-бұрыштан, сол жақтағы жол төртбұрыштан, тура жол дөңгелектен басталады. Әр бала өзінің қолындағы пішінге ұқсас жолмен жүру. Балаларды мадақтау.*	*Мұның аты - Еңбек. Қиындықтың бәрін, Еңбек қана жеңбек.*	*қалу.* ***Түсініктеме*** *-Ауаны жұтамыз -Күн жылуын, жарығын береді. -Жер ана бізді азықпен қамтамасыз етеді? -Сусыз тіршілік жоқ -Ағаш айналаға көрік береді, көлеңкесін тосады.*	*Келді бүгін қонақтар, Бес саусағың біріксе, Текке кетпес уақытың, Барлық саусақ – тату дос, Бір – біріңе көмектес*	
Балалармен жеке жұмыс	***Дид ойын: «Дәл осындай пішінді тап»*** ***Шарты:*** *геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту, пішіндерді атауға, ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру.* *Муратхан Жансаяға* «бүгін», «кеше», «ертең» ұғымдарын ажыратуға үйрету	***Дид ойын: «Қандай пішін шықты»*** ***Шарты:*** *Таяқшалардан таныс геометриялық пішіндер құрастыра білу.* *Бақберген Ақмөрге* бір-бірімен еркін диалог құрауға қалыптастыру	***Дид ойын: «Айырмашылығын тап»*** ***Шарты:*** *Балаларға екі суреттің немесе заттың айырмашылығын таба білуге; өз ойын айта білуге үйрету;* *Ғабит Сырымға* өзінің отбасы, отбасылық мерекелер, отбасындағы қызықты оқиғалар, салт-дәстүрлер туралы айтуға үйрету	***Нұргазы Алияға*** оң және сол қолдарын ажыратуды үйрету ***Дид ойын:«Не өзгерді»*** ***Шарты:*** *Көру арқылы ойлау қабілеттерін арттыру. Аз-кем ұғымдарын бекіту. Аз-кем таңбасымен жұмыс жасауға үйрету.* *Айбек Аялаға* екі затты ұзындығы, ені және биіктігі, жуандығы бойынша салыстыруға үйрету	***Дид ойын: «Айырмашылығын тап»*** ***Шарты:*** *Балаларға екі суреттің немесе заттың айырмашылығын таба білуге; өз ойын айта білуге үйрету;* *Шәріп Алиханға* қазақ халқының және басқа халықтардың өнер туындыларына қызығушылық танытуға қалыптастыру
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Серуен № 10*** ***Мұзды бақылау.***	***Серуен № 11*** ***Боранды бақылау.***	***Серуен №12*** *Бұлтты бақылау.*	***Серуен № 5*** ***Қар жауып тұрған құбылысты бақылау.***	***Серуен № 9*** ***Шыршаны бақылау.***
	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу. Балалардың тәрбиешіден*	*Ата-анаға: балаға жиі қазақтың ертегілерін оқып беуге ұсыныс айту. Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Ата-аналарға балалардың жасаған шығармашылық жұмыстарымен*	*Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы төлек керек екенін ескерту Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін*

	сұранып үйге қайтуы.		*таныстыру.*		*ескерту.*

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Топ: Ересек «Бәйтерек»

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 16.01 – 20.01.2023ж

Күн тәртібінің үлгісі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, Кеңес беру	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Картотека №16*** ***Дид ойын: «Телефон»*** ***Мақсаты****: Ойын арқылы естіген сөзді екінші балаға бұлжытпай жеткізе алады.*	***Картотека №19*** ***Дид ойын:*** ***«Қысқы тіршілік»*** *Мақсаты: қыстап қалатын құстардың жеке атауын атап, оларды ажырата алады.*	***Картотека №3*** ***Дид ойын: «Затты сипаттау»*** *Мақсаты: Заттарды көріп сипаттай алады.*	***Картотека №12*** ***Дид ойын: «Не артық?»*** *Мақсаты: Балаларды суретке қарап, оларды топтастыруды, суретте тұрған артық затты тауып, сипаттама бере алады*	***Картотека №20*** ***Дид ойын:*** ***«Сән ательесі»*** *Мақсаты: балаларды суреттен көрген киімдердің аттарын атап, киімдермен ұлттық киімдерді ажыратып топтастыра алады.*
	коммуникативтік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	*Қаңтар айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Отбасында гүліміз,* *Көңілді өтер күніміз.* *«Қайырлы таң!» деп айтамыз,* *Бір болып кеште қайтамыз.*	*Кәне, кәне тұрайық,* *Үлкен шеңбер құрайық.* *Тұрсақ егер шеңберге,* *Алақанды ұрайық*	*Ерте тұрып күнде мен* *Тереземді ашамын.* *Сәлем деймін күнге мен* *Шаттық әнге саламын.*	*Кел, балалар, күлейік,* *Күлкіменен түлейік!* *Қабақ түйген не керек,* *Көңілді боп жүрейік!*	*Кел, балалар, күлейік!* *Күлкіменен түлейік!* *Күлкі көңіл ашады,* *Күліп өмір сүрейік!*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	***Қызығушылықты ояту.*** *Енді біз әртүрлі көлікпен саяхатқа шығамыз* ***.*** *Мен барлығыңа қиынды суреттерді таратамын, ал сендер оларды жинап, кім қандай көлікпен саяхаттайтынын айтады.* ***Дид ойын: «Суреттерді жинаймыз»*** ***Шарты:*** *Көліктің суреттері беріледі Балалар суретті жинап, атын айтады және осы көлік түрі туралы әңгімелейді .* ***Психологиялық сәт.*** *Балалар, қазір көзімізді жұмып елестетейік, біз әртүрлі көліктерді айдап келе жатырмыз , көліктеріміз*	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша*** ***Музыка.*** ***Музыка жетекшісінің жоспары бойынша*** ***Тосын сәт.*** *Бізге бейтаныс адам хат жазыпты. Достарым жаңа үй салуға кірісіп, барлық қажетті материалдарды жеткізуімді өтінді. Велосипедпен материалдарды әкелу мүмкін болмады! Бірақ әуеде*	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша*** ***Дид ойын: «Ненің даусы?»*** *(бейне таспадан машиналардың гүрілдеген дауыстары естіледі)* *-Балалар бұл ненің даусы? Дұрыс айтасыңдар бұл машинаның даусы бұл машинамен келген кім екен бәріміз есік жаққа қарайықшы.* ***Тосын сәт.*** *- Балалар, бізге қонаққа*	***Музыка.*** ***Музыка жетекшісінің жоспары бойынша Дене шынықтыру.*** ***Қазақ тілі*** ***Қазақ тілі жоспары 0бойынша*** ***Қызығушылықты ояту*** ***Өлең оқу.*** *«Жолың болсын!» - дейді -Атам шықса сапарға «Жолың болсын!» - дейді апам. Апам шықса сапарға «Жолың болсын!» - дейді олар Үлкенге де кішіге.*	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша*** ***Қызығушылықты ояту.*** *Сәлеметсіңдер ме балалар! Бүгін бізге қонаққа Ұзын құлақ қоян келді. Қоянмен сәлемдесейік. Сәлеметсің бе қоян!* ***Қоян:*** *Сәлеметсіңдер ме балалар! Мен сендерге орманнан секіріп келе жатып, бір тесіктің астынан қорап тауып*

	өзімізге ұнай ма? ***Тосын сәт.*** *Қараңдаршы бізге суреташі телеграмма жіберді. Ол суреттер салған . Балалар, қараңдаршы мына суреттер дұрыс салынған ба?* *Балалар: Жоқ.* *Ол нені салғысы келді?* *Балалар: көліктерді.* *Ол не ұмытты?* ***Балалар:*** *дөңгелектерін.* *Дұрыс. Балалар сызбаларды аяқтауға көмектесеміз бе?* ***Шығармашылық бұрыш.*** ***Дид ойын: «Аяқталмаған суреттер»*** *Дөңгелегі жоқ көлік, қанаты жоқ ұшақ, винтсіз тікұшақ. Балалар жетіспейтін элементтерді толықтырады. Балаларды бақылау.* ***Сергіту сәті.*** *Біз ауада ұшамыз, (қолдар екі жаққа, дене алға еңкейтілген)* *Кемеде тұрмыз, (дене алға еңкейтілген, қол маңдайда, алысқа қараймыз)* *Көлікпен біз жылдам, жылдам жүреміз, (қолдар рульді ұстайды, рульді бұрыңыз)* *Пойыз бар жылдамдықпен жүгіреді (қолды шынтақтан бүгіп, пойыз қозғалысы)* ***Дид ойын : «Кім нені басқарады»*** ***Шарты:*** *ойын доп арқылы жүзеге асырылады* *Мақсаты : Грамматикалық құрылымды жетілдіру, тақырыптық суреттерді*	*ұшатын, өзендерде қалқып жүретін көліктер бар деп естідім . Маған бұл туралы айтыңыздаршы, оны анықтауға көмектесіңіздерші. Қандай көлік жүреді және ол неге арналған. Жауап күтемін. Бейтаныс достарың.* ***Тәрбиеші:*** *Балалар, сендер осы адамға көмектесуге дайынсыңдар ма және оған көліктер туралы білетіндеріңді айтасыңдар ма ?* ***Балалар:*** *Иә, дайынбыз!* ***Ой дамыту.*** ***АҚТ технол жұмыс.*** ***«Көлік»*** *сөзінің өзі қозғалысты білдіреді. Сондықтан көлік әдетте кеңістікте қозғалатын нәрсе деп аталады және бір мезгілде жүктер мен адамдарды тасымалдады. Мен біздің топта кімнің тапқыр, ұшқыр екенін білгім келеді.* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақтар тыңдау:*** *1.Тізбектелген көп үйлер, Көшіп жүрген көк үйлер.* ***Поезд.*** ***№1 карточкамен жұмыс.*** ***Поезд құрастыру.*** ***2.*** *Құс сияқты құс емес, Жүрсе де тым биікте. Қақпайды бір қанатын Жүрсе де тым биікте* ***Ұшақ*** ***№2 карточкамен жұмыс.*** ***Ұшақ бөліктерін біріктіріп жапсыру.***	*қонжық келіп тұр.Ол біздан көмек сұрап келіпті.* *-Кәне қонжықпен амандасайық.* *Қонжық:Балалар маған машинаның түрлері және олардың пайдасы туралы айтып беріңдерші?* ***Ой дамыту.*** ***АКТ көліктер.*** *Қазір көліктердің түрлері өте көп оларды бірнеше топқа бөлуге болады мысалы:суда жүзетін, жерде жүретін,әуеде ұшатын және жер асты көліктері.* ***Жерде жүретін көліктерге:*** *Жеңіл көлік,велосипед, пойыз, автобус, троллейбус, жүк көлігі.* ***Әуеде ұшатын көлік түрлеріне:*** *Ұшақ,тік ұшақ,зымыран.* ***Суда жүзетін көлік түрлеріне:*** *Кеме,қайық жатады.* ***4. Сергіту жаттығуы*** *1,2,3,4-машинаны жүргізуді бейнелейміз.* *1,2,3,4-велосипед тебуді бейнелейміз.* *Тез,тез тебеміз.* ***Сергіту сәті.*** ***«Ұшады, жүреді, жүзеді»*** *Шарты: Көліктің түрлері туралы айтылады. Жүретін көлік болса, қолдарымен дөңгелетіп айналдырады, әуе көлігі болса, қолдарын жоғары*	*«Жолың болсын!» - дейді олар* *Ұшырасқан кісіге.* *Осы сөзде байқадым* *Қуат барын, күш барын* *«Жолың болсын!» - айтамын,* *Алыс жолға шықса кім.* ***Ой қозғау.*** *Өлең не туралы айтылған?* *Жолаушы деген кім?* *Алыс жолға адамдар немен шығады?* *Көлік дегеніміз не?* *Көліктің қандай түрлері бар?* *Көліктерге не жатады?* *Көліктердің қандай пайдасы бар?* ***Миға шабуыл*** *1. Құс сияқты құс емес,* *Жүрседе тым биікте.* *Қақпайды бір қанатын,* *Жүрседе тым биікте .* ***(Ұшақ)*** *2. Қос күрекпен еседі,* *Су көлігі деседі.* ***(Қайық)*** *3.Жүргізуші жүргізеді,* *Төрт аяқты батырды .* ***(Жеңіл көлік)*** *Балаларды мадақтау.* ***Менің сүйікті бұрышым*** ***Суреттер көрмесі.*** ***«Көңілді көліктер»*** *Балалар көліктердің өзі төртке бөлінеді:* *Әуеде жүретін көліктер - Ұшақ, Тікұшақ, зымыран* *Суда жүретін көліктер – Кеме, қайық* *Темір жол көліктері – Поезд* *Ал, жерде жүретін көліктердің өзі екіге бөлінеді екен. Олар жеңіл және ауыр*	*алдым, оның қасында хат тұр екен. Бірақ қорап ашылмайды. Мен әлі кішкентай болғандықтан хатты оқи алмаймын.* ***Ой қозғау.*** *Балалар, қоянға көмектесеміз бе, хатта не жазылғанын оқып, қорапты ашып көрейік.* ***Хатты оқу.*** *«Сәлем менің қымбатты достарым!» Сендердің алдарында қорап жатыр,қарапайым емес, сиқырлы. Оны ашу үшін сиқырлы сөзді табу керек. Менің жұмбағымды шешу арқылы, сиқырлы сөз таба аласындар. Балалар, біз жұмбақты шешуіміз керек, сол кезде сиқырлы сандық ашылады, мұқият тыңдаңдар.* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Төрт аяғы дөңгелек Қозғалады орнынан, Жүреді ол дөңгелеп, Жүйіткиді желменен, Дауысы бар гүрілдек.* ***Жауабы: Машина.*** *Тамаша қараңдаршы, сиқырлы сандық ашылды. Ал қорапта бірдеңе бар. Қоян: Ішінде не бар, көрейінші. Ішінде суреттің бөліктері*

	пайдалану *- Ұшақпен кім ұшады? (ұшқыш)* *- Көлікті кім жүргізеді?* *(жүргізуші)* *-Зымыранды кім басқарады? (ғарышкер)* *-Кемені кім басқарады? (капитан)* *-Тікұшақты кім басқарады? (ұшқыш)* *- Автобусты кім жүргізеді? (жүргізуші)* *- Пойызды кім жүргізеді? (жүргізуші)* *- Сіз атаған нәрсені бір сөзбен қалай атауға болады? (мамандықтар)* ***Біз не туралы әңгімелестік?*** ***Көлік*** *түрлері туралы әңгімелестік* *Балаларды мадақтау.*	*3. Қос күрекпен еседі,* *Су көлігі деседі.* ***Қайық*** ***№3 карточкамен жұмыс.*** ***Қайық ескегін мүсіндеу.*** *4. Жүргізуші жүргізеді,* *Төрт аяқты батырды.* ***Машина*** ***№4 карточкамен жұмыс.*** ***Машина туралы тақпақ айту.*** *Сұрақ-жауап* *Бұларды бір сөзбен не деп атаймыз?* ***Көліктер*** ***Дид ойын: « Көлікті дұрыс тарат»*** *Балалардың алдында су, жер, ауа бейнеленген карточкалар беріледі және шағын иллюстрациялар көліктері бар карточкалар беріледі.* *Балаларм қажетті категорияны атайды және байланыстырады.* *Балалар, қалай ойлайсыңдар, көлік өздері жүре ме, әлде адам басқара ма?* ***Балалар*** *: Адам басқарады.* ***Дид ойын: «Мен бастаймын сен аяқта»*** ***Шарты:*** *Мен сөйлемді бастаймын, ал сендер аяқтайсыңдар.* *- Пароход жүзіп келеді, ал машина ... - мінеді,* *Трамвай жүреді, ал ұшақ ... - ұшады,* *Ұшақ ұшады, ал автобус ... - жүреді, кеме жүзеді, ал пойыз ... – темір .....* *Жарайсыңдар.* ***Дид ойын: « Ұшады - ұшпайды»***	*көтереді, су көлігі болса, қолдарын үшбұрыштап, көрсетеді.* ***Шығармашылық бұрыш.*** *Топқа бөлу. Қызыл, сары, жасыл текшелермен* ***Дид ойын:*** ***«Сиқырлы текше»*** ***Шарты:****Әр топтан бір бастаушы педагогтан текше алады, әр текшеде әр түрлі көлік түрлері бар, сол көлік түрлерін топ болып құрастыру, бояу, бөлігін жапсыру.* ***Жұмыс жасаудың әдіс – тәсілдерін көрсету, түсіндіру.*** ***1 топ қызыл текше –*** *жеңіл машина суретін бояйды.* ***Тақпақ: Машина*** *Зу-зу етіп көшеде,* *Күн-түн тыным таппайды.* *Төрт дөңгелек дөңгелер,* *Төрт аяқпен шаппайды.* ***2 топ сары текше*** *– ұшақ құрастырып жапсырады.* ***Тақпақ: Ұшақ*** *Ұзын құйрық инелік,* *Инелікке тимелік.* *Ұшақтарды жасадық* *Иненіктен үйреніп.* ***3 топ жасыл текше –*** *қайық мүсіндейді.* ***Тақпақ: «Қайық»*** *Шығып қала шетіне,* *Суға салсам қайықты* *Ағын судың бетінде*	*көліктер.* *Біз көбіне жерде жүретін көліктерге мінеміз.* *Машина, автобус т.б* ***Сергіту сәті.*** ***Мәшине жүргізу.*** *Қолыңды қойда рөлге,* *Моторға қосыл гүілде.* *Дөңгелекке жел толтыр,* *Машинаға тез отыр.* *Басқышты басамыз,* *Жүреміз енді зулаймыз.* ***Балаларды пішіндер арқылы орталыққа бөлу*** ***1- орталықтағы*** *балаларға* *Балаларға тапсырманы түсіндіру, жасалу жолдарын көрсету.* *өздеріне бұрыннан таныс бағдаршамның суретін салуды тапсыру.* ***2- орталықтағы*** *балаларға бірнеше бөлікке бөлінген сурет қиындыларынан жол белгілерін құрастыруы тапсыру.* ***3-орталық*** *жол үстіне машина суретін жапсыру.* ***4- орталық*** *зебра жол мүсіндеу.* ***Сұрақ-жауап*** *Жасаған жұмыстарыңда қандай геометриялық пішіндер қолданылды?* *Бағдаршамда неше түс бар?* ***Ойын: «Сақ бол!»*** ***Шарты:*** *Қызыл көзін жағады. (қозғалмай тұру)* *Сары көзін жағады. (қол шапалақтау)* *Жасыл көзін жағады. (бір*	*жатыр. Қап, енді не істеуге болады?* *Қоян, көңілінді түсірме. Біз балалармен саған көмектесеміз. Біз барлық суреттерді жинап, не шыққанын көрсетеміз.* ***Дидактикалық ойын «Суреттерді жина»*** ***Шарты:*** *Қиынды суреттерді құрастыру.* *Суретте не бейнеленген?* *Балалар: Ұшақ. Дұрыс Сендер білесіндерме, ұшақ ауада ұшады, ал ұшақты ұшқыш басқарады.* *- Сендер ұшақпен ұшқыларын келеді ме?* *Балалар : Иә.* *Тәрбиеші: Олай болса қоян ұшқыш болсын, ал сендер ұшақ болыңдар.* ***Сергіту сәті.*** *Ұшуға дайындаламыз - топпен жүгіру, қолдар екі жаққа.* *Назар аударыңдар, қатты жел - оңға және солға еңкейеді.* *Тепе-теңдікті сақтау - қолдарың екі жаққа тік ұстау.* *Төмен түсеміз - жартылай еңкейіп жүру, қолды екі жаққа.* *Жылдамдықпен - орнынан тұрып, шеңбер бойымен жүгіру.* *Біз қонамыз – тізені бүгу.*

		Міндеті: *зейінді дамыту. Балалар, мен суреттерді көрсетемін, егер әуе* ***көлігі болса*** *– қанаттарыңды қолмен көрсету керек ,қолды екі жаққа созу. Тікұшақ болса – балалар қолдарын екі жаққа созады. Трамвай аяқтарыңды топылдату. Ұшақ, автобус. Жарайсыңдар! Ал біздің бейтаныс досымыз жүктерді қандай көлікпен жеткізе алады.* ***Балалар: жүк көлігімен. Біз оған жүк көлігінің суретін түсіріп жіберейік*** ***Тәрбиеші:*** *Сендер бүгін жақсы жұмыс жасадыңдар* **,** *сондықтан мен сендерге бояу үшін мына суреттерді беремін . Педагог көлікті бояу парақтарын таратады. Балаларды мадақтау.*	*Қалт-құлт етіп келеді. Балалар жұмыстарын бағалау.* ***Қорытындылау****. -Балалар біз бүгін қандай көлік түрлерімен таныстық? -Ол көліктер не үшін қажет? Қонжықпен қоштасу.*	*орында тұрып жүру).* ***Балаларды мадақтау.***	*Міне балалар, ұшақпен ұшыңдар. Ал сиқырлы қорапта тағы да суреттер бар.* ***Дид ойын: «Көліктер»*** ***Шарты:*** *Балалар көліктің суретін жинайды.* ***Ой дамыту.*** *-Көліктер қандай бөліктерден тұрады? -Оны кім жүргізеді? -Көлік не үшін керек? Сиқырлы сандықта соңғы суреттер қалды, оны жинап алайық.*
Серуенге дайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Серуен № 2 «Қарды бақылау»***	***Серуен № 8 Адамдардың қысқы еңбегі.***	***Серуен № 6 «Аязды бақылау»***	***Серуен №15 Қысқы ауа-райын бақылау.***	***Серуен № 20 Боранды бақылау.***
	Қысқы серуен картотекасынан				
Серуеннен оралу	*Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскіас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгіұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*				

Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	***№ 3*** *«Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз».* *- «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз.* *«Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз,* *- «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз.* *- «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз.* *- «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау.* *- «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.*	***№4.*** *Бір – көтер кәне қолыңды* *Екі – төмен ұста қолыңды* *Үш, төрт – жаныңа соз қолыңды* *Бес дегенде секір көрсет бойыңды.* *Керілеміз, созыламыз, төсектен біз тұрамыз.*	***№5.*** *"Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр».* *2. «Құстар достарын ізден жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту.* *3. "Құстар көңілденіп жатыр" –қолды шапалақтау*	***№6.*** *арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу.* *- арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру.* *- арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау*	***№7.*** *«Күннің оянуы» - «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде.* *- Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді.* *- Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады.* *басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді.* *«Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады.*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Ой қозғау.*** *- Балалар тақтада не көріп тұрсыңдар?* *- Бұл жай пойыз емес, «Көңілді пойыз»* ***Дид ойын: «Көңілді пойыз»*** ***Шарты:****Әр аңда сандар жазылған, сол сандарға қарап вагондарына орырғызу.* *Паровозға бекітілген вагондар саны 5.* *1 - ден 5 - ге дейінгі алған білімдерін бекіту.* *Пойызға жолаушылар мінеді.* *Бірақ біздің бүгінгі жолаушыларымыз аңдар.* *Әр балала тақтаға шығып аңдарды вагонға отрғызады.* *1 - вагон 1 піл* *2 - вагон 2 аю* *3 - вагон 3 қоян* *4 - вагон 4 панда*	***Дид ойын: «Қандай пішіндер?»*** *Шарты: Суреттегі пішіндерді атау. Қандай пішіндерді көріп тұрсыңдар.* ***3- тапсырма*** ***Дид ойын: «Аңдар қайда жасырынған»*** *Шарты: Жасырынған аңдарды атау.* ***4-тапсырма.*** ***Дид ойын:*** ***«Өз орныңды тап».*** ***Шарты:*** *Балаларға 0-ден 5-ке дейінгі цифрларды таратып беру. «Цифрлар» музыка ырғағымен билеп жүреді. Музыка тоқтағанда балалар тез бір қатарға тұра қалады.* *Содан кейін бірнеше балалардан аталған*	***Дид ойын: «Сиқырлы пішіндер»*** *1-Топ шаршы* *2-топ үшбұрыш* *3-топ дөңгелек.* *Әр топқа Дьенеш блоктармен геометриялық пішіндер көрсетіп, шашылып тұрған геометриялық пішіндердің арасынан,өздеріне берілген пішінің тауып обручка салуды тапсыру.* ***1 топ*** *обручка шаршыларды* ***2 топ*** *обручка үш бұрыштарды* ***3 топ*** *обручка дөңгелектерді салады.* ***Ой дамыту. Өлең оқу.*** *Аппақ қыстың бояуы* *Аппақ қыстың бораны*	***Логикалық ойын есеп:*** ***Дид ойын: «Ойлан тап!»*** *1.Дүкеншіде 5 жұмыртқа болды, біреуін жарып алды. Дүкеншіде неше жұмыртқа қалды?* *2. Ермек дүкеннен 3 балмұздақ алды, жолда 1 — ін жеді, Ермекте неше балмұздақ қалды?* *3. Әйгерім дүкеннен 4 кәмпит сатып алды. Кәмпиттің 1-ін Дильназға, тағы 1-ін Мадинаға берді. Әйгерімде қанша кәмпит қалды?* *4. Алма ағашта бес алма Қандай тәтті жесе алма, Біреуін оның жеп қойсаң Қалады онда неше алма.* *Балаларды мадақтау.* ***Дид ойын: «Қыс көрінісі»***	*Миға шабуыл* ***Жұмбақ шешу.*** *1.Қыста ғана болады, Ұстасаң қолың тонады.* ***(қар)*** *2.Тісі жоқ,тістеп алады. Қолы жоқ, сурет салады.* ***(аяз)*** *3.Мені қардан жасапты, Ойланып көр Қолым-таяқ, Мұрным-сәбіз, Көзім-көмір.* ***(аққала)*** *4.Қырға сүйреп шығам, Ойғы мініп түсем.* ***(шана)*** *5.Өзі судан жаралған, Бірақ судан қорқады.* ***(мұз)*** *6.Су да, мұз бар, Жер де, қар бар. Боран басып соғады. Бұл қай кезде болады?*

	5 - вагон 5 арыстан *Тапсырманы дұрыс орындаған балаларды мадақатау.*	*сандардың көрші сандарын атауды сұрау*	*Ақ көрпеге орайды* *Ақ қар байтақ даланы.* *— Осы өлеңде не туралы айтылған?* *— Қыс мезгілінде неше ай бар?* *— Қыста күн қандай болады?* *— Енді айналаға, далаға қараңдаршы қандай болып жатыр?* ***3.Суретпен жұмыс.(****қыстың күні ойнап жүрген балалардың суреті)* *Балалар қыста қалай ойнайды?*	***Шарты:*** *Воскобович әдісін қолдана отырып, тақтада қыс бейнесін құрау.* *(Қысқы ағаш, қар, шырша).*	***(қыс)*** ***Дид ойын: «Цифрлар қайда жасырынған»*** ***Дид ойын: «Ойыншықтар»*** *Шарты: Геометриялық пішіндерден ойыншықтар құрастыру.*
Балалармен жеке жұмыс	***Дид ойын:«Құлыпты аш»*** *Мақсаты:логикалық ой-лай алады, геометриялық пішіндерді түрі және түсі бойынша ажырата алады.* ***Күтілетін нәтиже:*** *Балалар жыл мезгілдерінің атауларын атап,оларды бір-бірінен ажырата біледі.* ***Қуандық Айсұлтанға*** қылқаламды үстінен баса отырып, жуан сызықтарды ал қылқаламның ұшымен жіңішке сызықтарды жүргізуге үйрету	***Дид ойын: «Ортақ атауына қарай топтастыр»*** *Мақсаты: балалар кез-келген заттың ортақ атауы болатынын түсінеді* ***Күтілетін нәтиже:*** *Суреттерді топтастыра отырып, ортақ атауларын атай алады.* *Мысалы (өсімдіктер, жануарлар, ойыншықтар)* ***Молдыбаев Рамазанға*** "ұлттық ою-өрнекті қолданып, тұрмыстық заттарды, ыдыстарды безендіруге үйрету"	*Нұрғазы Алияға табиғата өзін -өзі ұстау дағдысын үйрету..* ***Дид ойын: «Дауысынан таны»*** *Мақсаты: Балалардың үй жануарлары туралы және қалай дыбыстайтындығы туралы түсініктері қалыптасады.* ***Күтілетін нәтиже:*** *Балалар жануарлардың дыбысын танып,атауларын атай біледі.* *Асамбек Нұрғалиға* «оригами» үлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастыруға қалыптастыру	***Дид ойын: «Не артық»*** *Мақсаты: Балалар берілген суреттердің ортақ атауы барын түсінеді.* ***Күтілетін нәтиже:*** *Суреттерді атай отырып,не артық екенін айтады.* ***Бақберген Ақмөрге*** әскердің міндеті туралы түсініктерін қалыптастыру	***Сюжетті рөлді ойын: «Дәрігер»*** ***Мақсаты:****балалардың Мамандықтар туралы түсініктері қалыптасады.* ***Күтілетін нәтиже:*** *Дәрігер, емделушінің ара-қатынасын түсініп, ойнай алады.* ***Муратхан Жансаяға*** өз Отанын – Қазақстан Республикасын мақтан тұтуға үйрету

Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Серуен № 2 «Қарды бақылау»***	***Серуен № 8 Адамдардың қысқы еңбегі.***	***Серуен № 6 «Аязды бақылау»***	***Серуен №15 Қысқы ауа-райын бақылау.***	***Серуен № 20 Боранды бақылау.***
	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ата-анаға: балаға жиі қазақтың ертегілерін оқып беуге ұсыныс айту. Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Ата-аналарға балалардың жасаған шығармашылық жұмыстарымен таныстыру.*	*Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы төлек керек екенін ескерту Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.*

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Топ: Ересек «Бәйтерек» тобы.

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 23.01 – 27.01.2023ж

Күн тәртібінің үлгісі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				

Ата-аналармен әңгімелесу, Кеңес беру	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Картотека №2 «Не қайда тұрады?»*** ***Мақсаты:*** *Ойын арқылы балалардың тілін, ой-өрісін дамыту*	***Картотека №6 «Апта күндері»*** ***Мақсаты:*** *Апта күндерін атап, есте сақтай білуге үйрету*	***Картотека №10 Танып ал да, атын ата*** ***Мақсаты:*** *заттың түр-түсін, пішінін, атын атауға жаттықтыру; сөздік қорын молайту; ойлау қабілетін дамыту*	***Картотека № 12 «Телефон»*** ***Мақсаты:*** *естіген сөзді екінші балаға бұлжытпай жеткізуге дағдыландыру, диалогты сөйлеуді жетілдіру арқылы сөздік қорын молайту.*	***Картотека №17 «Сөйлемді жалғастыр»*** ***Мақсаты:*** *балаларды берілген тапсырманы мұқият тындап орынауға, сөйлемді жалғастыра білуге, сөйлемнің неше сөзден құралғанын айтуға үйретіп, тапқырлыққа баулу.*
	Коммуникатив дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	*Қаңтар айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Мына аспан астында Жақсы дос көп табылар Мен де соның бірімін, Сыйлығымды ал!*	*Ашық менің жүрегім Ылғи күліп жүремін. Бірге ойнапғ бір жүрер Достарым көп, білемін!*	*Сиқырлы айнадан Өзімді көрермін. Бақыттан жайнаған. Көзімді көремін.*	*Шақырамын сендерді Жолдастарым кел бері Толтырайық шаттыққа, Дөгеленген шеңберді.*	*Бақыт толы шеңберге, Шаттық толы шеңберге, Қол ұстасып келдік біз, Жан достармыз енді біз.*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	***Қызығушылықты ояту.*** *Топқа қуыршақ Айгүл келеді. Қолында үлкен ыдыста және кішкентай ыдыста сүті бар. Балалар біздің үй жылу бергендіктен ыстық. Мен мына сүттерді дүкеннен сатып алдым. Енді бұл сүтті қайда қойсам болады?* ***Ой қозғау.*** *-Біз тағамдар бұзылып кетпес үшін қайда сақтаймыз? -Мына үлкен ыдыстағы сүт кішкентай тоңазытқышқа*	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша*** ***Музыка.*** ***Музыка жетекшісінің жоспары бойынша*** ***Дидактикалық ойын****:* ***«Менің үйімдегі заттарым»*** *ойыны арқылы аяқтау.* ***Ойын шарты:*** *сыйқырлы таяқшаны алған бала балаға үйіндегі тұрмысқа қажетті*	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары*** *бойынша* ***Тосын сәт*** *Балалар дүкеннен сыйлық жіберіпті. Қараңдаршы балалар, бұл қандай сыйлық деп ойлайсыңдар?* ***Слайд:*** *Электортехникалық заттар.* ***Дидактикалық ойын:*** *«Не зат,не үшін керек?» деп аталады.*	***Музыка.*** ***Музыка жетекшісінің жоспары бойынша Дене шынықтыру.*** ***Қазақ тілі*** ***Қазақ тілі жоспары 0бойынша*** ***Психологиялық ахуал Сәлемдесу*** *- Сәлеметсіңдерме балалар? - Көңіл-күйлерің қалай?* ***Қызығушылықты ояту Жұмбақ жасыру.***	***Дене шынықтыру.*** ***Дене шынықтыру нұсқаушысының жоспары бойынша*** ***Қызығушылықты ояту.*** ***Балаларды ортаға шақырады.*** *Балалар қазір мына әуен аяқталғанша әрбір үйге қажетті деген заттарды алып келіңдер.*

	сия ма? *-Неліктен симайды?* *-Тоңазытқыштың пішіні қандай?* ***Қуыршақ Айгүлге көмек*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***Дид ойын: «Үлкен кіші тоңазытқыш»*** ***1-топ.*** *Үлкен тоңазытқыш* ***құрастыру*** ***2-топ.*** *Кішкентай тоңазытқышқа азық –түлік* ***жапсыру.*** *Айгүлге тоңазытқышты сыйлау* *Балаларға рақмет айтып, қуыршақ Айгүл қоштасады.* ***Миға шабуыл.*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру.*** *1.Шаң-тозаңды сүймейді,* *Тазалап оны жүр дейді.* ***(шаңсорғыш)*** *2. Біздің үйде бір зат бар* *Сақтайды онда тамақты.* *Болсын мейлі күз бен жаз* *Іші оның қатты аяз.* ***(тоңазытқыш)*** *3. Бүкіл әлем ішіне сияр* *Аты оның* ***...(теледидар)*** ***Сұрақ – жауап.*** *Бұларды бір сөзбен не дейміз?* *Бұл заттар немен жұмыс жасайды?* ***Ой дамыту.*** ***Қауіпсіздік ережелері.*** *Сулы қолмен токты қосуға немесе ажыратуға болмайды;* *-Балаларға үлкендерсіз электр токтарын ұстауға болмайды;* *-Ерексектерсіз тұрмыстық техникаларды қолдануға болмайды.* *-Пеш қызып тұрғанда балалар*	*тұрмыстық заттарды,оның қызметң мен қажеттілігі туралы айту керек.* ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар, ал енді біз шағын саяхатқа шығамыз. Көзімізді жұмып, өткенді еске алайық.* ***Бірінші аялдама :*** ***АҚТ технолгиясымен жұмыс.*** *Үңгір маңындағы ежелгі адамдар.* *(Отқа тамақ пісіріп жатқан ежелгі адамдардың суреті берілген)* *- Ой, балалар қараңдаршы , суретте не бейнеленген?* *Балалар: Ежелгі адамдар.* *-Олар не істеп жатыр?* *Балалар: тамақ дайындап.* *Біздің ата-бабаларымыз тағамды қалай дайындаған?* *Балалар: тамақты отқа пісірілген.* *Қалай ойлайсыз, осылай пісіру ыңғайлы болды ма?* *Балалар: жоқ, ыңғайлы емес .* *-Ал ертедегі адамдар неліктен отқа пісірген?* *Балалар: Электр жарығы жоқ еді.* *Жарайсың! Дұрыс. Ол кезде электр жарығы жоқ еді.* *-Ал біз саяхатымызды жалғастырамыз.* ***Екінші аялдама:*** *Ауыл.* *- Ауыл адамдары пеште тамақты қалай әзірледі?* *Балалар: пештің ішіне отын жағып, ішіне шойын қазан салып, тамақ пісірді.* *Сіздің ойыңызша, пеш не үшін пайдаланылды?*	***Ойынның шарты:*** *балалар шеңберде тұрып бірінші бала техника бұйымдарының атын атайды екінші бала қажеттілігін айтады. Мысалы: үтік – киімдерді үтіктеу, тоңазытқыш – азық-түлікті сақтау. Шаңсоғыш – үй тазалуға...* ***Дид ойын: «Мен жасай аламын»*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***Бірінші топ:*** *Үтіктің шнур жапсыру.* *Жұмыс жасаудың әдісін түсіндіру.* *Енді осы үтікті тоқ көзіне қосып орамалды үтіктеуіміз керек.* ***Екінші топ:*** *Қуыршақтың шашын бояймыз. Қуыршақтың шашын шаш кептіргішпен кептіруіміз керек.* ***Үшінші топ:*** *Шаңсорғыш бөліктерін құрастыру.* *Жиналған қоқысты шаңсорғышпен жинау керек* ***Миға шабуыл.*** ***Дид ойын:*** ***«Электротехникалық тұрмыстық заттарды ажырат»*** ***Ойынның шарты:*** *Көптеген ыдыс аяқтардың суреттері көрсетіледі. Балалар солардың ішінен эл.техникалық .заттарды табу керек.* ***Дид ойын: «Суреттер сөйлейді»*** ***Шарты: Суретке қарап өз***	***Шыр –шыр етеді,*** ***Құлағыңнан өтеді.*** ***Ұстай алсаң,*** ***Сөйлеп кетеді. Бұл не?*** *Бұл жұмбақтың шешуі мына қораптың ішінде.* ***(жауап)*** *Қораптан телефонды алу.* *Балалар бұрыңғы телефонды көріп таң қалады. Балараға бұрыңғы телефонды, қазіргі заманауи телефондармен салыстыру. телефонның бірнеше түрлерін көрсете отырып,телефон арқылы біреуден ақпарат алуға болатындығын және ақпарат сөзінің мағынасын түсіндіреді.* ***Ой дамыту*** ***Әңгімелесу*** *- Ақпарат – дегеніміз не?* *- Ақпарат, яғни информация: түссіндіру, баяндау, хабар ету дегенді білдіреді.* *Адамдар бір-бірімен телефон арқылы сөйлесу, теледидар көру, газет-журнал оқу, я болмаса компьютерді қолдану арқылы ақпарат алады.* *- Жаңалықты қайдан естиміз?* *- Ендеше балалар осы теледидар,радио,телефон дегеніміз ол электр құрылғылары.Бүгін біз осылармен таныс боламыз* *-Қалай ойлайсындар ,тағыда нелер арқылы ақпарат алуға болады?* *Адамдар кітап, газет – журналдардан өздеріне керекті кез келген*	*- Балалар сендердің үйлеріңде үйге өте қажетті осындай заттар, яғни тұрмыстық бұйымдар бар ма?* ***Ой дамыту.*** ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** ***Дид ойын:*** ***«Ас үйдің заттарын ата»*** *Бұл заттардың бәрі үй тұрмысына қажетті заттар. Бұлар үй жиһаздары және тұрмыстық техникалық қажетті заттар.* *бір-бірінен ажырату үшін экранға назар аудару.* ***Қортынды*** ***Балаларды мадақтау***

	қасына жақындауға болмайды. *-Кір жуатын машинаға қолды салуға болмайды.* ***Қортынды*** *Сұрақ –жауап* *Балаларды мадақтау.*	*-Балалар қараңдаршы қандай ерекше заттар.* *(Балалар керосин , шырпы)* *Біз бұл туралы ,олардың не үшін қолданылатынын білеміз бе? Алғашында халық пешке тамақ пісіріп, кейін бұл заттарды тамақ дайындауға пайдалана бастады.* *Ал енді, балалар, көздеріңді жұмыңдар, біз өз заманымызға ораламыз!* *-Қараңдаршы, суретте не бейнеленген? (газ және электр плитасы көрсетілді)* *Балалар, бұл не нәрсе? (балалардың жауаптары)* *- бұл заттар қайда? (ас үйде);* *- олар қаншалықты ыңғайлы? (балалардың жауаптары);* *Пеште не пісіріледі? (балалардың жауаптары);* *Жарайсыңдар!* ***Сергіту сәті:*** *«Шаңсорғыш ойыны».* ***Шығармашылық бұрыш.*** *Еркін тақырыпта шығармашылық жұмыс.* *Балаларды бақылау.* ***Қортынды сұрақ-жауап***	***ойын айту.*** ***Қортынды*** ***Сұрақ-жауап.*** ***Балаларды мадақтау.***	*ақпаратты алады екен.Телехабарлардан қандай ақпарат алуға болады.* *- Ал, біз көріп отырған электроникалар немен жұмыс жасайды?* *- Дұрыс айтасыңдар. Тоқ болмаса электро құралдар жұмыс жасамайды.* *.*	
Серуенге дайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Серуен № 2*** ***«Қарды бақылау»***	***Серуен № 8*** ***Адамдардың қысқы еңбегі.***	***Серуен № 6*** ***«Аязды бақылау»***	***Серуен №15*** ***Қысқы ауа-райын бақылау.***	***Серуен № 20*** ***Боранды бақылау.***
	Қысқы серуен картотекасынан				

Серуеннен оралу	*Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен* *жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.* *Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскіас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгіұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	***Жаттығу кешені № 16*** *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шынығып бір алайық.*	***Жаттығу кешені № 17*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені № 18*** *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарайық* *Төсектен біз тарайық*	***Жаттығу кешені № 19*** *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*	***Жаттығу кешені №20*** *Көзімізді ашайық* *Аунап, қунап алайық ,* *Самал жел бізге желпісін, Ұйқымызды ашайық*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Тосын сәт.*** *Хатшы хат пен қорапша әкеледі.* ***Хатты оқу.*** *Балалар бұл хатта тапсырмалар бар екен. Сол тапсырмаларды орындасақ мына қорап ашылады екен. Қорапта не бар екен? Қәне онда тапсырмаларды орындайық.* *Балалар тапсыраны орындау үшін топқа бөлінейік.* ***1-топ. Аққала тобы*** ***2- топ Ақшақар тобы***. ***1-топ Аққала тобына тапсырма.*** *Суретке қарап әңгіме құрыңдар?«Қыс мезгілі»* ***2- топ Ақшақар тобына тапсырма.*** *«Қысқы еңбек» суретке әңгіме құраңдар.* ***2-топқа тапсырма:***	***Қызығушылықтарын ояту.*** *-Балалар сендер білесіңдер ме бізге хат тасушы сыйқырлы қорап алып келіпті. Қораптың ішінде не бар екенін көрейікпе? (Қорапты ашады)* *-Балалар сыйқырлы кораптың ішінде әр түрлі тапсырмалар бар екен. Осы тапсырмаларды орындап көреміз бе?* ***1-ші тапсырмамыз сандарды рет ретімен қою.*** ***Дид ойын: «Пішіндегі сандар»*** *Шарты: 1-ден 5-ке дейінгі сандарды қойып шығу керек* *-Балалар қараңдаршы бұл не? Дұрыс айтасыңдар. Қандай пішіндер?* *-пішіндерде не жазылған? Дұрыс сандар.* *-Мен қазір сендерге мына*	***Эксперимент.*** ***«Тауып-көр»*** ***Мақсаты:*** *Заттардың материалы мен өлшеміне байланысты салмағы болатынын түсінуге көмектесу, зат салмағының оның өлшеміне тәуелділігін анықтау.* *Қолданылатын материалдар: Бір материалдан жасалған әртүрлі көлемдегі заттар: үлкен және кішкентай доптар, матрешка, машиналар, қапшықтар, бірдей өлшемдегі мөлдір емес жәшіктер.* *Процессі: Өлшемдері бойынша әр түрлі шарлар. Ненің ұқсас, ненің айырмашылығы бар екенін табу.* *-Заттың салмағы оның*	***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Балаларға логикалық тапсырмалар беріледі.*** *1. Табақта бір алма, Қолымда екі алма. Барлығын қосқанда, Шығады неше алма? (3)* *2. Үш алмұрттың біреуін, Досың сұрап алады. Айтшы сонда нешеуі, Өз қолыңда қалады? (2)* *3. Ақ балапан, Сары балапан. Шұбар балапан, Қара балапан. Барлығы неше балапан? (4)* *4 Ағашта екі торғай бар еді, оның біреуі ұшып кетті. Ағашта неше торғай қалды? (1)* *5. Құста неше тұмсық бар?(1)* *6. Адамда неше көз бар?(2)* *7. Үшбұрышта неше бұрыш*	***Эксперимент «Менің добым»*** ***Мақсаты:*** *Жеңіл заттардың суда қалқып қана қоймай, сонымен қатар судан «секіріп кетуі» мүмкін екендігі туралы түсінік беру. Тапқырлықты, зейінді, байқағыштықты дамыту.* ***Қолданылатын материалдар:*** *су толтырылған шағын ванна, кішкентай резеңке доп, майлық, қарындаш, қағаз.* ***Процессі:*** *Доппен тығылыспақ ойынын ойнау.* *- Доп суға батады ма? Балаларды допты қолдарымен ұстап көруді ұсыну. - Ол қандай?*

	Қыс мезгілінің сутерін салу. *Балаларды мадақтау.*	*пішіндерді таратып беремін. Балалар мен сендерге неше пішіндер бердім?* *-Енді осы сандар жазылған пішіндерді рет-ретімен қойып шығамыз.* ***2-тапсырма*** ***Дид ойын: «Жылжымалы суреттер»*** ***Қиылған суреттерді үйдің жанына орналастыру.*** *Бұлт, күн, үй, шөптер, тал, қызғалдақты үйдің сол жағына,көбелекті жоғары, күннің көзін оң жаққа, шөптерді төмен жаққа орналастыру.* ***Балаларды мадақтау***	*көлеміне және материалына байланысты ма?* *Барлық ойыншықтарды қорапқа салып, ойыншықтың үлкен немесе кішкентай екенін ұстап сезу арқылы анықтауды ұсыну. Содан кейін ол заттарды қапшыққа салу. Балаларға ауыр немесе жеңіл заттарды алуды ұсыну және оларды қалай тапқанын сұрау.* *Қорытынды: Егер зат үлкен болса, онда ол ауыр, ал кішкентай болса, жеңіл болады.*	*бар?(3)* *8. Қоянның неше құлағы бар?(2)* ***Қорытынды.*** *Жарайсыңдар, балалар!*	*(серпімді, жеңіл). Су толтырылған шағын ваннаға допты салу. - Допқа не болды, неге ол батпайды?* *(Доп қалқып тұрады, ол жеңіл). Балаларға допты ваннаның түбіне дейін батырып, қолдарымен ұстап тұрып, жіберіп қалуды ұсыну.* *- Допқа не болды? (Ол судың бетінен секіреді).* ***Қорытынды:*** *Доп ауамен толтырылған, ол жеңіл және жеңіл заттар суда батпайды. Су жеңіл заттарды судың бетінен итереді*
Балалармен жеке жұмыс	***«Тәрелкесіне қарай кесесін таңда»*** ***Мақсаты:*** *Түстер туралы ұғымдарын кеңейту* ***Бахытбек Жасминге*** көшеде, аулада, алаңда, мектепке дейінгі ұйым аумағында қауіпсіз мінез-құлық ережелерін сақтауға	*Нұрғазы Әлияға тәулік бөліктері туралы түсініктерін қалыптастыру* ***Жыл мезгілдері»*** ***Мақсаты:*** *Балалардың жыл мезгідері туралы білімдерін бекіту, мезгілдерді атауларын үйрету(қыс, көктем, жаз, күз). Мезгіл өзгерістерін талқылау.* ***Айбек Аялаға*** бақылау күнтізбесінде ауа райын белгілеуге үйрету	***«Нан дастарханға қалай келеді?»*** ***Мақсаты:*** *Бидайды қалай өсіру және одан нанды қалай жасау жөніндегі балалардың білімдерін толықтырып жүйелеу.* ***Нусупхан Мұзаффарға*** Диқаншылардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. қоршаған ортада, табиғатта қауіпсіздікті сақтауға қалыптастыру	***«Жануарларды өз мекеніне орналастыр»*** ***Мақсаты:*** *Үй жануарлары мен жабайы жануарлар туралы білімдерін бекіту. Тез ойлау қабілетін, зейінің тәрбиелеу, белсенділігін артыру.* ***Қуандық Әміржанға*** ойыншықтарға, кітаптарға, ыдыстарға ұқыпты қарауға үйрету	***«Бұл қандай құс?»*** ***Мақсаты:*** *белгілі бір ерекшеліктеріне қарай құстардың суреттеуге үйрету және оларды ажырата білу* ***Қуандық Айсұлтанға*** бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге үйрету
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау.*				
Серуен	***Серуен № 2 «Қарды бақылау»***	***Серуен № 8 Адамдардың қысқы еңбегі.***	***Серуен № 6 «Аязды бақылау»***	***Серуен №15 Қысқы ауа-райын бақылау.***	***Серуен № 20 Боранды бақылау.***

	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ата-анаға: балаға жиі қазақтың ертегілерін оқып беуге ұсыныс айту. Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Ата-аналарға балалардың жасаған шығармашылық жұмыстарымен таныстыру.*	*Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы төлек керек екенін ескерту Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.*

Тәрбиелеу-білімберупроцесініңциклограммасы

Білімберуұйымы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: Ересек Бәйтерек тобы.

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 30.01 – 03.02.2023ж

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балалардықабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналарменәңгімелесу, кеңесберу	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	***Картотека № 1*** ***«Кім тез жинайды»*** ***Ойын шарты:*** *Тәрбиеші балаларға ойын шартын түсіндіреді. Себеттің сыртында алма мен қиярдың суреті жапсырылады. Алманың суреті бар себетке жемістер, ал қиярдың суреті бар себетке көкөністер салынады.*	***Картотека №3*** ***«Жануарларға қамқор боламыз»*** ***Ойын шарты:*** *Балаларға үй жануарларының суреттері таратылып беріледі. Әр бала сурет бойынша үй жануары туралы білетінін немесе өз ойын білдіреді.*	***Картотека № 4*** ***«Құстар біздің досымыз»*** ***Ойын шарты:*** *суреттер бойынша құстарды екі топқа топтастыру. Балалар сұрақтарға жауап береді, бір-бірінің жауаптарын толықтырады.*	***Картотека № 5*** ***«Нан дастарханға қалай келеді?»*** ***Ойын шарты:*** *Жүргізушінің белгісінен кейін бос тор көздерді жарыса отырып, қажетті суреттермен толықтыру.*	***Картотека № 21*** ***«Құстарға көмек береміз»*** ***Мақсаты:*** *Балаларға құстар туралы білім беру,білімдерін жетілдіре түсу. Суреттер бойынша есте сақтау қабілетін дамыту. Құстарға қамқорлықпен қарауға баулу.*
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				
Таңертенгіжаттығу	*Ақпан айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғыас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылғаніс-әрекетке дайындық	*Біз гүлдерше өсеміз,* *Жапырағы жайқалған.* *Сабақтары салалы,* *Желмен бірге жайқалған.*	*Бойыңды сергек тік ұста* *Емін – еркін тыныста* *Деміңді ішке тез алда,* *Сол қолыңды соз алға.* *Оң қол да бос тұрмасын,* *Шеңбер жасап зырласын*	*Топ-топ басайық,* *Жалаудан күн жасайық.* *Жаса, жаса алтын күн* *Жаса, жаса жарқын күн*	*Бір, екі, үш,* *Қане, қанат қағамыз.* *Бір, екі, үш,* *Қарлығаш боп ұшамыз.* *Бір, екі, үш,* *Жинап алдық күш.*	*Жел улейді у-у* *Құйын келіп билейді зу-зу* *Қатты, қатты жел соқты гу-гу* *Жапырақтар қол соқты ду-ду*

Білімберуұйымыны ңкестесібойыншаұй ымдастырылған іс-әрекет	***Қызығушылықтарын ояту. Миға шабуыл*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Шарты****: Қыс мезгілі туралы жұмбақ жасыру, жұмбақтың шешуін табу.* *Қалбалақтап ұшады.* *Қанаты талып,* *Жерді барып құшады.****(Қар)*** *Жұмбақ жасыру.* *Қолымен қаламы жоқ,* *Бірақ сурет салады* ***(Аяз)*** *Көлдің беті көк әйнек,* *Сырғанауға тым әйбет.* ***(Мұз)*** ***АҚТ технологиясымен жұмыс. Мнемокестемен жұмыс.*** ***Ғажайып сәт. АҚТ технол Айболит ата қонақта. Сұрақ - жауап*** *Қыс мезгілі салқын болғандықтан аңдарды тексеруге Айболит дәрігер келді.* *- Айболит бәріне жақындауды сұрайды.* ***Ой қозғау*** *-- Айболитке аңдар не үшін келді?(емделу үшін)* *- Әр ауру Айболитке бәрінен бұрын жақын келгісі келді.* *-Қалай ойлайсыңдар, Дәрігер Айболит дауласпас үшін аңдарға қандай ақыл берді?* *Кезекке тұруға* ***-Қоян бәрінен қорқып тұрғанда өз кезегін ұмытып қалған.*** ***- Түлкі де баладарын қарауға кетіп, қайтып келгенде өзінің нешінші екендігін ұмытып***	***Екі сараң қонжық.*** ***Ой қозғау.*** *Балалар сендер ертегіні жақсы көресіңдер ме?* *Қандай ертегі білесіңдер?* *Олай болса бүгін біз ертегі еліне саяхат жасаймыз.* *Бірақ ол алыста ғой, қалай ойлайсыңдар ол жаққа қалай тез жетуге болады?* *Балалардың жауаптары.* ***- Ертегі еліне жету үшін мына сиқырлы таяқшаны қолдану.*** *Кәне, сыйқырлы таяқша бізді ертегі еліне тез жеткіз! -* *Көзімізді ашамыз, қараңдар біз ертегі еліне келдік.* ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар, қараңдаршы мұнда не жатқанын?* *- Бұл сандықша ғой! Ішінде не бар екенін көреміз бе?* *- Қане бәріміз жайғасып отырайық. (сандықшаның ішінде* ***ертегілер желісі бойынша жасалған мнемокестелер Бауырсақ , Үйшік , Қоянның үйшігі.*** *- Бауырсақ неше аңды кездестіреді?(төртеу)* *- Үйшікте неше аң тұрады? (төртеу)* *балаларды мадақтау* ***Мнемотехника әдісі.*** ***(Екі сараң қонжық ертегісінің мнемокестесі.)*** *Ертегіні мнемокесте арқылы айтып беру.* ***Ой қозғау.*** ***Ертегіні талдау:*** *– Осы ертегідегі басты*	***Қоянның үйі.*** ***АҚТ технология жұмыс.*** ***Ертегі кітап*** *Сиқырлы кітап өте әдемі екен. Ашып қарайық.* *Сиқырлы кітап сендерден сұрайды; Мына ертегілердің атын білесіңдер ме?* *Ертегілердің суреттерін көрсету.* ***«Қоянның үйі» ертегісін мнемокесте арқылы түсіндіру.*** *Ертегі желісі бойынша сұрақтар қою.* ***Ой қозғау.*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топқа сұрақ:*** *— Түлкінің үйі неден жасалған?* ***Мұздан.*** *Неліктен түлкі қоянның үйіне кіріп алды?* *Түлкінің үйін жапсыру.* ***2-топқа сұрақ:*** *- Қоянның үйі неден жасалған?* ***Ағаштан.*** ***2-топ:*** *Қоянның үйін құрастыру.* *-Қоян қандай аңдардан көмек сұрады?* ***Дид ойын: «Ненің даусы?»*** *Иттің дауысын салу.* ***3-топ:*** *Аюды трафарет арқылы салып бояу.* ***4-топ:*** *Трафарет арқылы әтеш бейнесіне ермексаз жағу.* ***Дид ойын:«Театр алаңы»*** *Ертегіні сахналау.* ***Қорытынды.***	***Түлкі мен ешкі*** ***Қызығушылықтарын ояту.*** *Жұмбақ жасыру.* *Өзі бір қу,* *Жүрген жері айғай-шу.* *Тақтаға түлкі бейнеленген сурет ілу.* ***Миға шабул*** *-Түлкі қандай аң?* *-Түлкі туралы қандай ертегі білесіңдер?* *Балалардың жауаптары.* ***Ой дамыту*** ***АҚт технологиясы арқылы «Түлкі мен ешкі» ертегісін түсіндіру*** *Мазмұны бойынша сұрақтар қою:* *-Бұл ертегіде не туралы айтылған?* ***1-сұрақ:*** *Түлкі қайда түсіп кетті? Құдыққа.* ***Құдық деген не?*** ***Түсіндіру.*** *Құдық суретін құрастыру, ішіне түлкіні жапсыру.* ***2-сұрақ:*** *Ешкі не ізденіп келе жатты? Су ізденіп.* ***Судың суретін салу.*** *Судың түсі қандай ?* *Далада суды қай жерлерден кездестіреміз?* *-Ертегіде түлкі қандай болып көрінеді?* *-Ал, ешкі қандай?* *Түлкі құдықтан қалай шықты?* ***Сергіту сәті.*** *Еркін ұста денеңді,* *Тарсылдатпай еденді*	***Қызығушылықты ояту.*** *Сендер менімен бірге саяхатқа шыққыларың келе ме?* *Олай болса ертегілер еліне саяхатқа немен барамыз.* *Балалар: поездбен.* ***Саяхат.*** ***АҚТ технологиясы.*** ***Таңғажайып сәт.*** *Балалардың алдынан ертегілер елінің ханшайымы шығады.* ***Ханшайым:*** *-Сәлеметсіздер ме, балалар? Мен сендерді көріп қуанып тұрмын. Сендердің келгендерің өте жақсы болды. Мен жаңа бір ертегі дайындап қойып ем. Бірақ ол ертегіні білу үшін менің жұмбағымды шешесіңдер.* ***Миға шабуыл.*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақтар шешу:*** *1 Өзі айлакер, өзі қу,* *Жүрген жері айқай да шу.* *2 Көкте ұшады тізіліп,* *Біз қараймыз қызығып.* *Осы кездетүлкі мен тырнаортағакеледі.* *-Балалар: бұл «Түлкі мен тырна» ертегісіндегі кейіпкерлер ғой. Олай болса жайғасып отырып ертегіні тамашаландар.* ***Ханшайым: АҚТ технол.*** *Ерте, ерте, ертеде түлкі мен тырна өмір сүріпті.* *Бір күні олар орманда*

	қалыпты. ***- Қасқыр телефонымен сөйлесіп тұрып, дұрыс естімей қалыпты.*** ***-Тиін далада ойнап жүріп бәрінен кеш келді ол нешінші екен мүлде білмй қалды.*** ***Керік үйіне барып келе жатып қарға батып әрең шығып жүргенде нешінші екенін білмей қалады.*** *Енді бәрі кезегін ұмытып тұрғанда қолғап ішіде жатқан тышқан шықылдап мен бәрінің кезегін білемін , бірақ менің тапсырмаларымды орындасаңдар ғана айтамын деді де тышқан мына шарларды жару арқылы тапсырма орындау керексіңдер деді.* ***Балалар аңдардарға көмектесеміз бе?*** ***Дид ойын: «Аңдарға көмек»*** ***Көк шар. Тәрбиеші:*** *Балалар,мына шар қай мезгілді бейнелейді?* *Қыс мезгілін бейнелейді. Қане, қыс туралы кім тақпақ айтады?* ***1-тапсырма: Көк шарды жару.*** ***Миға шабул:*** *Шарды жару,тапсырмасын орындау.* ***Суретпен жұмыс.*** ***Тышқан жарайсыңдар 1 ші кезекте тұрған ТИІН деді.*** ***Тышқанның екінші тапсырмасы:***	*кейіпкерлерді атаңдаршы?* *- Қонжықтар қандай?* *Олар туралы қалай айтуға болады?**(кішкентай, сабалақ, үлпілдек, қоңыр, көңілді, күлкілі, маймақ).*** *– Ертегіде тағы қандай кейіпкер бар?**(түлкі)*** *- Түлкі қандай? **(айлакер, қу,)*** *- Неге ол қонжықтарға көмектесті?**(алдап ірімшіктерін жеу үшін).*** *– Қалайша түлкі қонжықтарды алдап кетті?**(өйткені қонжықтар сараң, бір - біріне сенбеді, бірінен бірі аяды).*** *– Олар сараңдықтары үшін қалай жазаланды?* ***(аш қалды).*** ***Балалар Мнемокесте арқылы ертегіні айтады*** ***Тыныс алу жаттығуы.*** *Қолға алып шарды* *Үрлеймін мен былай* *Уф-ф-ф* *Үрлеймін деп қатты* *Жарып алдым шарды.* ***Ой дамыту.*** *- Балалар, ертегі өте өкініштіаяқталды, ия?* *Қонжықтар аш қалды, мен оларды аяп отырмын, сендер ше? Онда біз қонжықтарға көмектессек қайтеді?* ***Шығармашылық бұрыш*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ:** Екі қонжықты құрастыру.* ***2-топ:** Түлкіні бояу.* ***3-топ:** Ірімшік мүсіндеу.* ***4-топ:** Ертегі желісін ретімен жапсыру.*	*Сұрақ жауап арқылы қорытындылау.* *Балаларды мадақтау.*	*Орнымыздан тұрып ап Жүгірейік бір уақ.* *Бір, екі, үш, бір, екі, үш.* ***Қызығушылықты ояту.*** *Ертегіні сахналау.* *Роль ойнаған балаларды мадақтау.* ***Қорытындылау.*** *Сұрақтар қою.* *Балалар біз бүгін қандай ертегімен таныстық?* *Сонымен ертегіде қандай кеіпкерлер бар екен?* *Ертегі сендерге ұнады ма?*	*кездесіпті. Екі дос бірін-бірі қонаққа шақырыпты.* *-Досым тырна маған қонаққа кел, сен үшін бәрін дайындап қоямын -деді түлкі.* *Тырна түлкіге қонаққа келді. Түлкі ботқа пісіріпті Ботқаны тарелкеге салып тырнаға берді.* *Тырна тарелкені тырс-тырс еткізіп ботқаны жей алмады.* ***Түлкі:*** *-Менде басқа ештеңе жоқ, тамақтан досым дейді.* ***Тырна:*** *-Рахмет, досым енді мен сені қонаққа шақырамын.* ***Ханшайым:*** *Ертесіне тырна түлкіні қонаққа шақырады. Етті картоппен қуырып, құмыраға тамақты салып береді.* ***Тырна:*** *-Тамақтан сүйікті досым -дейді.* ***Ханшайым**: түлкі құмыраға басын былай салып, былай салып бірақ жей алмайды.* ***Түлкі:*** *-Сен қонақты қалай қарсы алуды білмейсің ба?- деп ашуланып кетіп қалады.* ***Ханшайым:*** *Содан бері екі дос бір-біріне ренжіп достығы жараспапты.* *Осымен ертегіміз*

	Тәрбиеші: *Балалар,мына шар қай мезгілді бейнелейді? (жасыл шар) Көктем мезгілін бейнелейді. Қане, көктем туралы кім тақпақ айтады?* ***2- тапсырма: Жасыл шарды жару*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Құртақандардың қолындағы пішіндерді ата және үшбұрышты көрсет.* ***Дид ойын: «Жол картасын бейнеле»*** *Ағаш, күн,, тас, гүлдер, жол, мектеп, үйлер) т. б. суреттерді үстел үстіндегі жасыл матаға өздерінің орналасу реті бойынша балалар жапсырады.* ***Тышқан екінші тұрған Түлкі екенін айтты*** ***Тышқанның үшінші тапсырмасы:*** ***Тәрбиеші:*** *Балалар,мына шар қай мезгілді бейнелейді? (қызыл шар) Жаз мезгілін бейнелейді. Қане, жаз туралы кім тақпақ айтады?* ***Қызыл шарды жару.*** ***Логикалық сұрақтар.*** *1.Қолда қанша саусақ бар? 2.Машинаның неше дөңгелегі бар? 3.Қоянның неше құлағы бар? 4.Сиырдың неше аяғы бар? 5.Бағдаршамның неше көзі бар? 6.Піл үлкен бе,тышқан үлкен бе? 7.Үш бұрыштың әр бұрышында отыру үшін неше торғай қонады?*	*- Ал енді балалар бізге тобымызға қайтатын уақыт келді. Шеңберді біз құрайық, көзімізді жұмайық. Сиқырлы таяқша бізді тобымызға жеткіз деп сұрайық. Балабақшаға оралу.* ***Ертегі желісін сомдау.*** ***Сюжеттік-рольдік ойын «Екі сараң қонжық»*** *Шапалақ әдісімен қортынды.* ***Қорытындылау.*** *Балалар біз бүгін қайда бардық? - Онда не істедік?*			*аяқталды.* ***Тәрбиеші:*** *-Балалар ертегі сендерге ұнады ма? -Бұл жерде қандай кейіпкерлер бар? -Түлкі тырнаны қонаққа шақырғанда қандай ыдыспен тамақ берді? -Тырна іше алды ма? -Ал тырна түлкіге не істеді? -Ертегі кейіпкерлері бір-біріне ренжіп қалды. Оларға достық жетіспейді Балалар біз тырна мен түлкіні достастырсақ қайтеді.* ***Сергіту сәті:*** *Саусақтар шыншыр болады, Үзілмейді тартсаңда. Ал,піл келіп шынжырды, Үзіп кетті басқанда Тұмсығымен доп ізден, Ойнағысы келіп тұр. Достық үшін пілге мен, Гүл сыйлағым келіп тұр.* ***Ой дамыту.*** *-Түлкі мен тырнаның бір біріне тапсырмалары бар екен,соларды орындаса ғана достасады екен. Оларды достастыруға дайынбыз ба?* ***Балаларды екі топқа бөлу. «түлкілер және тырналар»*** *Түлкімен тырнаны достастыру үшін шығармашылық жұмыс.* ***1-топ.*** *түлкіге тарелке жапсыру, жиегін көк*

	8. Қайсы пішін тез домалайды ***Үшінші кезекте қоян тұр деді тышқан*** ***Тышқанның төртінші тапсырмасы:*** *Балалар, мына шар қай мезгілді бейнелейді? (сары шарды алу.)* ***Балалар:*** *Күз мезгілін бейнелейді..* ***Тәрбиеші:*** *Балалар, күз туралы кім тақпақ айтады?* ***Тақпақ*** ***Сары шарды жару.*** ***Шығармашылық саласымен жұмыс.*** .				*түспен бояу.* ***2-топ.*** *тырнаға құмыра құрастыру.* ***3-топ:*** *түлкі мен тырнаның тамақ құйып берген ыдыстарынермексазды жағу арқылы қосып көрсету.* *-Балалар, жарайсыңдар.* ***Мадақтау!***
Серуенгедайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека № 4*** *Бұршақты бақылау*	***Картотека № 5*** *Қар жауып тұрған құбылысты бақылау.*	***Картотека № 6*** *Аязды бақылау*	***Картотека № 11*** *Боранды бақылау.*	***Картотека № 12*** *Бұлтты бақылау.*
Серуенненоралу	*Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен* *жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.* *Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскіас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгіұйқы					
Біртінде п ұйқыдан ояту, сауықты рушарал ары	***№4*** *Майтабанның алдын алу.* *Тырысамыз, тырысамыз* *Денсаулықты нығайтамыз* *Аяқ, қол мықты болып* *Май табаннан арыламыз.* *Арнай жолдармен жүру,* *дымқыл жолмен жүру.*	***№ 5*** *Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар.* *Ояту* *Оянайық балалар* *Маған тезірек қарандар* *Шапалақ ұрайық* *Орнымыздан тұрайық.*	***№ 6*** *Төсекте жатып жасайтын жаттығулар* *Тыныс алу жаттығулары* *Ұзын құлақ сұр қоян* *Ести қалып сыбырды* *Өсіп тұрған сәбізді* *Жұлып алып иіскеді.*	***№7*** *Майтабанның алдын алу.* *Ояту* *Көзімізді ашайық* *Бойымызды жазайық* *Терезеге қарап* *Күн жылуын алайық.*	***№10*** *Төсекте жатып жасайтын жаттығулар* *Мысықтар* *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарап* *Достарымызға күлеміз.*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				

Бесінас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеуәрекеті ,кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	***«Коломбовое яйцо» ойыны*** *Шарты: 6 түрлі дөңгелек пішіндер арқылы бақаның бейнесін құрастыру.* ***Дид ойын: «Тез ойла»*** *1. Құста неше тұмсық бар?* *2. Адамда неше көз бар?* *3. Үшбұрышта неше бұрыш бар?* *4. Екі қоянның неше құлағы бар?* *5. Жұлдызда неше бұрыш бар?* *6. Бос ыдыста неше алма бар?* *7. Қоян жүйрік пе, тасбақа жүйрік пе?*	*Хайуанаттар бағы – жан – жануарларды бір араға жиып, көпшілікке көрсету шараларымен шұғылданатын мекеме.* ***1-тапсырма*** ***Жұмбақтар*** *1.Қалқиып қос құлағы,* *Елеңдеп қорқып тұрады.* *(Қоян)* *2.Қорықпайды күшті аңнан,* *Қорқады тек тышқаннан* ***(Піл)*** *3.Айбарлы түрі бар,* *Қанжардай тісі бар,* *Тұма бойында* *Тасыған күші бар* *Күжірейген жалды.* *Білсең айт бұл аңды.* ***(Арыстан)*** *4. Қаңғырамын,үйім жоқ,* *Ауылдардың қойы көп.* *Ұрлық,зорлық кәсібім,* *Танамақтанар-нәсібім.****(Қасқыр)*** ***2-тапсырма*** ***Сурет бойынша әңгіме жүргізу.*** *Хайуанаттар бағы бейнеленген суретті пайдаланып, әңгіме құрастырады. - Қасқыр – ит тұқымдас жануар. Түсі – сұр. Оны жыртқыш дейді. Қасқырдың баласын бөлтірік деп атайды.* *- Қоян – ұзын құлақ жабайы*	***Логикалық есеп: «Нешеу?»*** *1) 5 қонжық орманға,* *Бара жатты қорбаңдап.* *Бірі олардың шаршады,* *Әрі қарай бармады.* ***Қанша қонжық кетті алда?*** *2) Менде болды 3 алма,* *Бердім досыма 1 алма.* ***Қалды сонда неше алма?*** *3) Тарелкада 4 алмұрт,* *Батыр алды біреуін.* ***Қалды сонда неше алмұрт*** *- Тоқ - тоқ, (3 саны жауап береді).* *- Алаңқайдағы үйшікке 4 саны келіп, есік қағады.* *- Мынадай тапсырманы орыңдасаң үйшікке кіресің.* ***3-тапсырма*** ***«Жануарларды құрастыр»*** *Егер жұмбақтың жауабын тапсақ, қандай жануарларды құрастыратындарыңды білетін боласыңдар.* ***Жұмбақтар*** *Үстінен тоны түспеген,* *Сонда да араз қыспенен.* ***(Аю)*** *Еріксе,* *Құйрығымен ойнайды.* *Зеріксе,* *Үйқыға бір тоймайды.* ***(Мысық)*** ***Қорытынды:*** *Алаңқайдағы үйшікке қандай сандар келді? Ұнаған санның тапсырмасын айтып бер? Қандай жануарларды құрастырған ұнады? Ол*	***Логикалық есептер*** *- Дүкеннен анам төртбұрышты 2 допты алып келді, оның біреуін ініме бердім. менде неше доп қалды?* *- Табақта екі алма,Қолымда бір алма,Інімде екі алма,Қосқанда барлығы болады неше алма? Бір алма атама,Бір алма әжеме,Бір алма апама, Бір алма әкеме,Нешеуін алады? Нешеуі қалады?* *2. Ағашта 5құс отыр, оның 2 - уі ұшып кетті, ағашта қанша құс қалды?* *3. Аулада бір үйрек,Қорада үш үйрек. Бір үйрек тығылды,Бір үйрек жығылды,Қалғаны неше үйрек?* ***Дид ойын: Кім тапқыр:*** ***Жұмбақтар*** *1.Адамға серік,* *Күзетке берік.* ***(Ит)*** *2.Жүрегі бар, ізі жоқ,* *Қанатты бар, ұшпайды.* *Су астында қыстайды.* *(Балық)* *3.Сұм жүзді,* *Құралай көзді,* *Киікше секірген,* *Бура санды,* *Жолбарыс тонды.* ***(Бақа)***	***«Коломбовое яицо» ойыны*** *Берілген үлгіге қарап бөліктерден бейнелер құрастыр.*

		жануар. Қоянды үйде де асырайды. Оның түсі аппақ, сұр болады.....	*қай ертегіден?*		
Балалармен Жеке жұмыс	***Санамақ.*** *1-дегенім бөрік, кисең бойға көрік.* *2- дегенім етік, киер сәнді етіп.* *3- дегенім ішік, теріден тігер пішіп.* *4- дегенім тымақ, қыста кисең жыл- ақ* *5-дегенім байпақ, іші жылы тайпақ* ***Кемал Нурисламға*** еңбек етуге қызығушылық танытуға қалыптастыру	***Дид ойын: «Иіс сезу мүшесі -мұрын»*** *-мұрын не үшін керек?Адам мұрынмен дем алып қана қоймайды, иіс те сезеді* ***Муратхан Жансаяға,*** өзара көмек беруге дайын, ренжіген балаға жанашырлық танытуға үйрету	***Дид ойын: «Пайдалы азық - түліктер»*** ***Мақсаты:*** *балалар денсаулыққа пайдалы азық – түліктерді біледі.* басқа балалармен бірге, келісіп ойнайды, **Айбек Аялаға** құрдастарының өтініші бойынша ойыншықтарымен бөлісуге үйрету :	***Дид ойын: «Табиғат құбылыстарын ата»*** ***Мақсаты:*** *Суреттен қысқы табиғат құбылыстарын,қар мен жаңбырды ажыратып өз ойын айта алады.* ***Кенжебек Ильясқа*** мінез-құлық мәдениетінің және айналасындағылармен әдепті қарым-қатынас негіздерін білуге қалыптастыру	***Дид ойын: «Қысқы тіршілік»*** ***Мақсаты:*** *қыстап қалатын құстардың жеке атауын атап, оларды ажыратып айта алады.* Молдыбаев Рамазанға жануарлар әлеміндегі маусымға тән көріністерді салыстырады, олардың тіршілік етуіне қажетті жағдайларды білуге қалыптастыру
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека № 4*** *Бұршақты бақылау*	***Картотека № 5*** *Қар жауып тұрған құбылысты бақылау.*	***Картотека № 6*** *Аязды бақылау*	***Картотека № 11*** *Боранды бақылау.*	***Картотека № 12*** *Бұлтты бақылау.*
	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың Үйге қайтуы	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Ата-аналармен баланың ынтасы, қызығушылықтары туралы әңгімелесеу*	*Ана – аналармен әңгімелесу. Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.* *Ана – аналармен әңгімелесу. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.*	*Ойын бұрышына жинақылық жасау. Дидактикалық ойын: «Неге керек?» Ата – анамен әңгіме. Баланы үйге шығарып салу.*	*Топ бөлмесіне жинақылық жасау. Дидактикалық ойын: «Орнын тауып бер» Мен үйге барамын.*	*Ата – анамен әңгіме. Баланы үйге шығарып салу.* *Демалыс күндері жайлы әңгімелеу. Тазалық туралы ескерту. Сау болыңыз.*

Тәрбиелеу-білімберупроцесініңциклограммасы

Білімберу ұйымы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: Ересек Бәйтерек тобы.

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 06.02 – 10.02.2023ж

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балалардықабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналарменәңгімелесу, кеңесберу	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	***Картотека №10*** ***«Жол әліппесі»*** ***Мақсаты:*** *балаларды алдын-ала көшеде жүру ережесімен жүргізушілерге арналған жол және белгілермен таныстыру*	***Картотека №11*** ***«Әдептілік»Мақсаты:*** *Балаларды «жақсы» «жаман» сөздерінің мағынасы мен оларды орынды қолдануға үйрету.*	***Картотека №7*** ***«Мамандықтың бәрі жақсы»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды әр түрлі мамандықпен таныстыру, еңбекті құрметтеуге дағдыландыру,өз еліне пайдалы бола білуге тәрбиелеу*	***Картотека №14*** ***«Кімге не керек»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Түрлі мамандықтың еңбек құралдарын танып айта білуге үйрету*	***Картотека № 18*** ***«Өз мекеніне орналастыр»*** ***Мақсаты:*** *Үй жануарларын дала жануарларыннан ажырата білуге үйрету.*
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				
Таңертенгіжаттығу	*Ақпан айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғыас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылғаніс-әрекетке дайындық	*Біз гүлдерше өсеміз,* *Жапырағы жайқалған.* *Сабақтары салалы,* *Желмен бірге жайқалған.*	*Бойыңды сергек тік ұста* *Емін – еркін тыныста* *Деміңді ішке тез алда,* *Сол қолыңды соз алға.* *Оң қол да бос тұрмасын,* *Шеңбер жасап зырласын*	*Топ-топ басайық,* *Жалаудан күн жасайық.* *Жаса, жаса алтын күн* *Жаса, жаса жарқын күн*	*Бір, екі, үш,* *Қане, қанат қағамыз.* *Бір, екі, үш,* *Қарлығаш боп ұшамыз.* *Бір, екі, үш,* *Жинап алдық күш.*	*Жел улейді у-у* *Құйын келіп билейді зу-зу* *Қатты, қатты жел соқты гу-гу* *Жапырақтар қол соқты ду-ду*

Білімберуұйымыны ңкестесібойыншаұй ымдастырылған іс-әрекет	***Миға шабуыл*** *Дид ойын:* *«Кім тапқыр?»* ***Жұмбақтарды шешу*** *Қанаты жоқ, ұшады,* *Аяғы жоқ, жетеді.* *Аузы жоқ, ұлиды* ***(Боран).*** *Арыстан арқырады, Орман жарқырады* ***(Найзағай).*** *Қанаты жоқ – ұшады,* *Аяғы жоқ – қашады* ***(Жел).*** *Қыста ғана болады,* *Ұстасаң, қолың тоңады* ***(Қар)*** ***Дид ойын: «Табиғат құбылыстары»*** ***Шарты:*** *Табиғат құбылыстарына анықтама беру. табиғат құбылыстары – әр маусымда болатын табиғи өзгерістер (жаңбыр, қар, жел, боран, найзағай т.б.).* ***Жыл мезгілдері туралы бейнефильмдер тамашалау.*** ***1 – ші терезені ашу.*** *– Балалар, суреттен нені байқадыңдар?* *Жазда күн ыстық болады. Жаз бойы балалар демалады. Жаз мезгілінде жеміс-жидектер піседі басайды. Жаз мезгілінде айнала жасыл желекке еніп, әртүрлі гүлге толады.* ***Дид ойын: «Жаз көрінісі»*** ***Шарты:*** *А3 форматта жаз мезгілін құрастыру.* ***Сергіту сәті.*** *1 дегенде тұрайық,* *2, 3, 4 – алақанды соғайық,* *Оң жаққа бұрылып,* *Сол жаққа бұрылып,* *Бір отырып, бір тұрып,* *Біз жүгіріп алайық.*	***Қызығушылықты ояту*** *-Балалар қараңдаршы менің қолымдағы доптың пішіні қандай?* *- Дұрыс, ал сендер білесіңдер ме, біз өмір сүріп жатқан жердің пішіні де осындай доп сияқты дөңгелек.* *- Енді экранға назар аударайық. /Жердің бейнесін көрсету/* ***Дид ойын: «Жер шары»*** *Ойын шарты бойынша мен қолымдағы допты бір балаға лақтырып, «жер шары» деп айтамын қағып алған бала жер шарында кімдер? Нелер? мекедейтінін шапшаң айтып допты кері лақтырады* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Жұмбақ жасыру.* *Таңертең көзін ашады,* *Әлемге нұрын шашады. (Күн)* ***-Күн туралы түсінік беру.*** *-Сұрақ – жауап .* *- Табиғат нешеге бөлінеді?* *-Тірі табиғат өсіп – өну үшін не керек?* *- Жарық, жылу , су,ауа.* *–Олар жылуды қайдан алады.* *--Күннің пішіні қандай?* *–Күннің шуағы деген не?* ***Шығармашылық бұрыш.*** ***Ұжымдық жұмыс.*** *Үлкен форматта салынған дөңгелекке күннің шуағын жапсыру.* ***Тақпақ жаттау. «Күн»*** *Қандай көркем қысқы күн* *Аралап жүріп бұлттарды,* *Жайлап сеуіп ол нұрын*	***Ғажайып сәт:*** ***Ақ көгершін ұшып келеді.*** *Сәлеметсіз бе балалар?* *Мені табиғат-ана жіберді. Балалар мен балапандарыма асығып бара жатырмын сау болыңыздар! Бала үні.* ***Табиғат ананың хатын оқу.*** *Сәлеметсіз бе балалар! Мені барлық балалар жақсы біледі. Балалар сендер «Өлі және тірі табиғатты» жайлы білесіңдер ме? Сендердің білімдеріңді тексергім келіп хат жолдадым, өзімде аз уақыттан соң барамын. Табиғат ананың тапсырмасын орындау* ***Ой дамыту. АҚТ технологиясымен жұмыс.*** *- Балалар табиғат дегеніміз не?* *- Табиғат нешеге бөлінеді?* *Өлі және тірі табиғаттың бір-бірінен айырмашылығы неде?* ***4.Ой қозғау*** ***Дид ойын: «Табиғатқа қалай көмектесе аламын?»*** *- Ауа таза болу үшін не істеу керек? Ағаш, гүл егу* *- Су мөлдір болу үшін не істеу керек? Ластамау* *- Ағаштарға қалай көмектесе аламыз? Су құю, қопсыту* *- Судағы жәндіктерге қалай көмектесеміз?* *- Құстарға қалай*	***Қызығушылықтарын ояту.*** ***Телефон шырылдау.*** *-Сәлеметсіздер ма? Мен Дымбілмеспін, маған көмек керек.* *-Мен сендерге гүлдерді жібердім, бұл жай гүл емес, сиқырлы гүл, ішінде бірнеше маған қойылған сұрақтар бар мен сол сұрақтардың жауабын қанша ойлансамда таба алмай келемін, маған көмектесіңдерші балалар?* *-Жарайды Дымбілмес* *-Біздің балалар өз білгендерімен көмектеседі.* ***Миға шабуыл.*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Шарты:*** *жасырған жұмбақты шешу.* *1. Бір зат бар дүниеде құшағы кең* *Ұшқан құс, жүйріген оқ бәріне тең* *Адамзат, жан жануар соның арқасында* *Мәңгілік өсіп өнеген.* ***(Жер)*** *2. Таңмен көзін ашады* *Әлем нұрын шашады* ***(Күн)*** *-Балалар адамдар күннің жарығы және жылуынсыз өмір сүре алама?* *-Ал жануарлар мен өсімдіктер ше?* *-Әрине жоқ жер бетіндегі барлық тіршілік иелеріне сәуле, жарық,жылу өте*	***Қызығушылықты ояту.*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Табиғаттың сәні,* *Таза ауаның нәрі.* *Көрік берген далама,* *Білер оны бар бала.* ***(Ағаштар)*** ***Сұрақ – жауап.*** ***Ой қозғау.*** *Ағаштар және орман туралы түсінік беру.* *- Сұрақ – жауап.* *-Қазір қандай мезгіл?* *-Ағаштарда қандай өзгерістер болып жатыр?* *-Ағаштар бізге не үшін қажет?* *-Орман дегенде көз алдарыңа не елестейді?* *-Неге ну орман дейміз?* ***Сергіту сәті:*** *Тербеледі ағаштар,* *Алдымнан жел еседі.* *Кіп-кішкентай ағаштар,* *Биік болып өседі.* *- Балалар, бүгін біз табиғат туралы әңгімелесеміз. Бізді қоршаған орта: жан-жануарлар мен өсімдіктер. Жер мен Ай, Күн, алыстағы жұлдыздар – осылардын барлығы табиғат деген ұғымды білдіреді.* *Табиғат тірі табиғат және өлі табиғат болып екіге бөлінеді* ***Дид ойын: «Жалғасын тап»***

	2 – ші терезені ашу. ***Күз туралы бейнефильмді тамашалау.*** *Күзде күн суыта бастайды. Күз мезгілінде жаңбыр жиі жауады. Күзде ағаштардың жапырақтары сарғаяды. Күзде егін піседі. Егінді адамдар жинайды.Күзде барлық жеміс-жидектер пісіп, жерге түседі. Жан-жануарлар да қысқа азық жинайды.* ***Дид ойын: «Тиінге саңырауқұлақ сыйлаймыз»*** ***Шарты:*** *Ермексаздан саңырауқұлақ мүсіндеу.* ***3 – ші терезені ашу.*** ***Көктем туралы бейнефильмді тамашалау****.* *– Көктем мезгілінде қандай табиғат құбылысы болады? Көктемде күн жылына бастайды. Қар еріп жылғалардан су ағады. Жыл құстары өз мекендеріне ұшып келе бастайды. Келе сала ұя салып, балапан басып шығарады. Ағаш бұтақтары бүршік жарады. Құрт-құмырсқа, аралар оянады.* *– Күн күркіреп, жаңбыр жауады.* ***Дид ойын: «Бүршік жарған ағаштар»*** ***Шарты:*** *Дайын ағаш макетіне жасыл ермексаздан бүршік жапсыру.* ***4 – ші терезені ашу.*** ***Қыс туралы бейнефильмді тамашалау.*** *– Ал, қыста қандай құбылыс болады?* *Қыста күн суық болады. Қар*	*Жарқыратар ақ қарды. /Экранда табиғат суреті бейнеленген/ Балаларға табиғат туралы әңгімелеу. Жан-жануар, құстар, жеміс-жидектертуралы әңгімелеу* ***Тыныштық сәті:*** *Табиғат құбылыстарының дыбыстарын тыңдау.* *Тәрбиеші: Балалар не естідіңдер?* *Ненің дыбысы деп ойлайсыңдар?* *Осы құбылыстардың барлығы табиғат құбылыстарына жатады.* ***Ой қозғау.*** ***Дид ойын:*** ***«Өлі және тірі табиғат»*** ***Шарты:*** *Өлі және тірі табиғатты құрастыру, сипаттама беру.* ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ*** *Тірі табиғатты жасыл параққа жапсыру.* ***2-топ*** *Өлі табиғатты құрастыру.* ***Қорытынды.*** ***Сұрақтар ілмегі.*** *Қоршаған ортаны қалай қорғауымыз керек екен?* *Балалардың жауаптары.* *Мадақтау.*	*көмектесеміз?* ***Сергіту сәті.*** ***«Құм, тас, су».*** *«Құм» дегенде әр жерде шашыранқы болып отыру. «Тас» дегенде өз қолмен мүсін жасап тұра қалу. Су дегенде толқын жасап қалу.* ***Дид ойын: «Өлі және тірі табиғат»*** *Суреттен тірі табиғатты жасыл, өлі табиғатты қызылмен бояу* ***Көгілдір экраннан Табиғат ана шығады.*** ***Топтық жұмыс*** *Сендердің қамқорлықтарыңызды көріп риза болып тұрмын.Өте ақылды балалар екенсіңдер. Табиғатты өте жақсы көреді екенсіңдер . Мен сендерген сыйлық әкелдім. Ал ендеше мен өз табиғат әлеміне әрі қарай сапар шегейін сау болыңыздар. Табиғат анамен қоштасу* ***Шапалақ әдісі.*** ***Рефлекция*** ***Балаларды мадақтау.***	*қажет балалар.* *3. Дәміде жоқ, түсіде жоқ* *Пайдаланбас кісіде жоқ.**Су*** *4. Бір нәрсе жермен көктің арасында* *Көрмейді өзі түгіл қарасыда* *Білінбей жер бетінде жүрсе дағы* *Пайдалы адамзаттың баласына* ***(ауа)*** ***Ой қозғау. АҚТ технол*** *Табиғат құбылыстары туралы Видео ролик көрсету.* *Балалардан адамдардың табиғатты бақылауы не үшін қажет екендігі туралы түсіндіру.* *Табиғат туралы түсінік беру.(жер,су,ауа,өсімдіктер,құстар,жануарлар т.б.)* *-Тірі және өлі табиғат туралы түсіндіру.* *Табиғат нешеге бөлінеді?* *Күн неге жарқырайды?* *Кемпірқосақ қай мезгілде пайда болады?* *Өсімдіктің тіршілігі үшін не қажет?* ***Сергіту сәті:*** *Тербеледі ағаштар,* *Алдымнан жел еседі.* *Кіп-кішкентай ағаштар,* *Үп-үлкен болып өседі.* ***Дид ойын: «Топтастыр»*** ***Шарты:*** *Тірі және өлі табиғат заттарын сурет арқылы топтастырып жинау.*	*Жансыз табиғат - ....* *Жанды табиғат - ....* *Жанды табиғат жансыз табиғатсыз .... (тіршілік ете алмайды)* ***Дид ойын: «Экологиялық бағдаршам»*** *Экологиялық жүйені бұзбау керек, яғни тыйым салатын белгілер, ұяларды, құмырсқаның илеуін бұзуға, өрмекшінің торын бұзбауға, жәндіктерді аулауға тыйм салынғанын аитады. Адам орманның қонағы болып табылады және ол қонаққа барғанда қожайынның үйін бүлдірмей өзін дұрыс ұстау ережелері қажет екенін есте ұстауы тиіс.* *Шығармашылық бұрыш* *Еркін тақырыпта жұмыс.* ***Балаларды мадақтау.***

	жиі жауады. Ағаштардың бұтақтарын қар басып, бұтақтар иіліп тұрады. Айнала аппақ қарға оранады. Боран соғып, үскірік аяз болады. Аюлар апанында ұйқыға жатады. Өзендер мен көлдердің бетіне қалың мұз басады. *– Қар жауады* ***Дид ойын: «Суретші қыс»*** ***Шарты:** Дәстүрден тыс май шаммен сурет салу.* ***Барысы:** Ақ қағазға майшаммен сурет салу, үстін көк бояумен бояу.* ***Дид ойын: «Бұл қай кезде болады?»*** ***Шарты:** Бөлмеде жыл мезгілдері бейнеленген орманның макеті тұр.* *Осы макетте төрт мезгілдің өзіне тән белгілері шатастырылып қойылған. Сол қатені түзеулері керек.* ***Қорытынды**.* *Сұрақ жауап арқылы қорытындылау* *Балаларды мадақтау.*			***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ:** Өлі табиғатқа жататын заттардың бөлігін құрастырып, жапсыру.* *2-топ: Қорапты жасылға бояу. Тірі табиғат заттарының жасыл қорапқа салу.* ***Қорытынды.*** ***Дид ойын:*** ***«Шатастырма»*** *1. Көктемде қар жауады.* *2. Қазір жаз мезгілі?* *3. Көктемде қар ериді?* *4Қыста жапырақтар сарғаяды?* *5. Жыл мезгілдері: қыс,көктем,жаз,күз.* *6.Жаз ең суық жыл мезгілі* *7.Қыста құстар жылы жаққа ұшып кетеді?* *8.Жазда балалар оқиды?* *Балаларды мадақтау*	
Серуенгедайындық	***Киіну:** Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека № 5*** *Қар жауып тұрған құбылысты бақылау.*	***Картотека № 7*** *Қыстап қалатын құстарды бақылау.*	***Картотека № 8*** *Адамдардың қысқы еңбегі.*	***Картотека № 10*** *Мұзды бақылау.*	***Картотека № 12*** *Бұлтты бақылау.*
Серуенненоралу	*Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.* *Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскіас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				

Күндізгіүйқы					
Біртінде п ұйқыдан ояту, сауықты рушарал ары	***№4*** *Майтабанның алдын алу.* *Тырысамыз, тырысамыз* *Денсаулықты нығайтамыз* *Аяқ, қол мықты болып* *Май табаннан арыламыз.* *Арнай жолдармен жүру,* *дымқыл жолмен жүру.*	***№ 5*** *Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар.* *Ояту* *Оянайық балалар* *Маған тезірек қарандар* *Шапалақ ұрайық* *Орнымыздан тұрайық.*	***№ 6*** *Төсекте жатып жасайтын жаттығулар* *Тыныс алу жаттығулары* *Ұзын құлақ сұр қоян* *Ести қалып сыбырды* *Өсіп тұрған сәбізді* *Жұлып алып иіскеді.*	***№7*** *Майтабанның алдын алу.* *Ояту* *Көзімізді ашайық* *Бойымызды жазайық* *Терезеге қарап* *Күн жылуын алайық.*	***№10*** *Төсекте жатып жасайтын жаттығулар* *Мысықтар* *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарап* *Достарымызға күлеміз.*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүс ті ойындары, бейнелеуәрекеті ,кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	***Аралар әлемі*** ***Қызығушылықты ояту.*** ***Дид ойын «Кім тапқыр»*** *Гүлдерге қонады* *Шырынын сорады* *Түр – түсі сары – ала* *Бұл не?* *Балалардың жауаптары.* ***Тосын сәт.*** *Ара ұшып келеді.* *Балалардан көмек сұрайды.* *Достарым жоқ,маған достар керек дейді.* *балалар көмектесеміз ба?* ***2-топқа бөлу.*** *1-топ дайын үлгідегі араны қиып жапсыраады.* *2-топ.дөңгелек картоннан ара жапсырады.* ***Қорытынды.*** *Балалардың жасаған жұмыстарын қорытындылау.* *Галерия шарлау әдісі.* *Екі топ бі-бірінің жұмыстарына баға береді..* *Ара қуанып балаларға рахмет айтып коштасады.*	***Қызығушылықтарын ояту.*** ***Топқа қозы келеді.*** *Балалармен амандасады.* *Балалар қошақан неге көңілсіз деп ойлайсыңдар?.* *Балалар қозы айтады, менде дос жоқ,жалғыз ойнағым келмейді дейді.* *Олай болса біз оған дос табуға көмектесейік. Қағаздан бірнеше қошақан құрастырайық.* *Келісесіңдер ме?* *Балалардың жауаптары.* ***Топқа бөлу.*** ***1-топ*** *қозының сұлбасын бастырып сызып, қағазды жырту әдісі арқылы үстіндегі жүнін жапсырады.* ***2-топ*** *қозының сұлбасының үстіне клей жағып, мақтаны қозының үстіне жапсырады.*	***Қызығушылықтаын ояту.*** ***Тосын сәт. Тауық келеді.*** *Балалар тауықпен амандасады.* *Балалар қонаққа келген тауық өте мазасызданып тұр, не болғанын тауықтан сұрап көрейік. (балалардың назарын тауыққа аударады.)* *-Балалар тауық бізге келе жатып балапандарынан адасып қалыпты, тауықтың балапандарын табуға көмектесеміз бе?* ***Топқа бөлу.*** *Тауық,балапан суреті арқылы топқа бөлу.* ***1-топ*** *тауық тобы балапанды сары гуашпен бояйды.* ***2-топ*** *балапанды саусақ арқылы бояйды.* ***3-топ.*** *балапан сұлбасын дән арқылы беру.* *Балалардң жұмысын бақылау.* *Тауыққа балапандарды*	***Дид ойын: «Ормандағы түлкі»*** ***Миға шабул.*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Өзі құ,* *Жүрген жері айқай-шу.* *(Түлкі)* *Тосын сәт.* *Түлкі келеді.* *Балалармен амандасады.* *Көңілсіз.* *Орманда жалғыз қалған.Көп дос керек екенін айтады.* *Балалар түлкіге көмектесеміз бе?* ***Топқа бөлу.*** ***1-топ*** *түлкіні конус жасау арқылы жапсырады.* ***2-топ*** *түлкіні гиометриялық пішіндерден қиып жапсырады.* *Көрме ұйымдастыру.* *Түлкі достары көп болғанына қуанып рахмет айтып қоштасады.*	***Тосын сәт топқа құтың құшып келуі.*** ***Балалар мына құс неге шырылдап ұшып жүр. Біз оған қандай көмек бере аламыз.*** ***Миға шабул.*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Тал басында тамаша үй (ұя)* *Жарайсыңдар балалар, осы ұяда нелер мекендейді?* *Құстарға ұя не үшін қажет?* ***Топқа бөлу.*** ***1-топ*** *түрлі түсті қағаздан ұя жапсырады* ***2-топ*** *тарелкі ішіне түрлі түсті қағазды қиып жапсырады.* *Балалардың жұмысын бақылау.* *Жеке көмек көрсету.* ***Қорытынды.*** *Сұрақтар қою.*

		Балалардың жұмысын бақылау. *Жеке көмек көрсету.*	*сыйлау.* ***Қорытынды.*** *Балалардың жұмысын қорытындылау.*	*Балаларды мадақтау.*	
Балалармен Жеке жұмыс	***«Қуыр-қуыр, қуырмаш»*** ***саусақ ойыны****:* *Мақсаты: саусақ қимылын жетілдіру, үлкендерден кейін қайталап айтуға үйрету* Бахытбек Жасминге ағаш қасықтар, сылдырмақтар, асатаяқ, сазсырнай, домбырада қарапайым әуендерді ойнауға үйрету	***Мнемокасте арқылы тақпақ жаттау.*** ***«Кішкентай бала»*** *Мен кішкентай баламын* *Кітап оқи аламын.* *Дәптер, қалам, сызғышты* *Сөмкеме өзім саламын.* ***Кахар Алинұр*** ұжымдық жұмыстарды орындауға қатыструға үйрету	***сюжетті – рөлді ойын.*** *«Қонақ күтеміз»* *Ойын барысы. Балалар екі топқа бөлінеді. 1 топ «қонақтар», 2 топ «үй иелері»* ***Бахытбек Жасмин*** құрылыс бөлшектерін ажыратады және атайды, оларды құрылымдық қасиеттерін ескере отырып пайдалануға қалыптастыру	***Шығармашылық саласы*** *Балаларға ермексаз тарату,өз еркінмен мүсіндеу.* *Шығармашылық саласы* *Балаларға ермексаз тарату,өз еркінмен мүсіндеу.* ***Шәріп Алихан*** қазақтың ұлттық аспабы домбыраны біледі, оның даусын тануға қалыптастыру	***Дид ойын:****«Ұяшыққа орналастыр»* *Мақсаты: екі түрлі пішінді заттың әрқайсысын өз ұяшығына орналастыруға үйрету, ойлауын дамыту,* қол қимылын жетілдіру **Серикпай Алиянаға** ұлттық би өнеріне қызығушылық танытады, би қимылдарын орындауға үйрету
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека № 5*** *Қар жауып тұрған құбылысты бақылау.*	***Картотека № 7*** *Қыстап қалатын құстарды бақылау.*	***Картотека № 8*** *Адамдардың қысқы еңбегі.*	***Картотека № 10*** *Мұзды бақылау.*	***Картотека № 12*** *Бұлтты бақылау.*
	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың Үйге қайтуы	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту.* *Ата-аналармен баланың ынтасы, қызығушылықтары туралы әңгімелесеу*	*Ана – аналармен әңгімелесу.* *Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.* *Ана – аналармен әңгімелесу.* *Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.*	*Ойын бұрышына жинақылық жасау.* *Дидактикалық ойын: «Неге керек?» Ата – анамен әңгіме. Баланы үйге шығарып салу.*	*Топ бөлмесіне жинақылық жасау. Дидактикалық ойын: «Орнын тауып бер»* *Мен үйге барамын.*	*Ата – анамен әңгіме.* *Баланы үйге шығарып салу.* *Демалыс күндері жайлы әңгімелеу. Тазалық туралы ескерту. Сау болыңыз.*

Тәрбиелеу-білімберу процесінің циклограммасы

Топ: Ересек Бәйтерек тобы.

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 13.02 – 17.02.2023ж

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балалардықабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналарменәңгімелесу, кеңесберу	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	***Картотека №3*** ***«Жануарларға қамқор боламыз»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды жануарларға қайырымдылықпен қарауға тәрбиелеу. Балалардың үй жануарлары туралы білімін тереңдету және жүйелеу. Балаларды сипаттау арқылы жануарларды білуге үйрету. Өз көңіл-күйін білдіруге, басқаның көңілін түсінуге баулу. Білімдерін бекіту.*	***Картотека № 4*** ***«Құстар біздің досымыз»*** ***Мақсаты:*** *Балаларға құстар туралы білім беру,білімдерін жетілдіре түсу. Суреттер бойынша есте сақтау қабілетін дамыту. Құстарға қамқорлықпен қарауға баулу.*	***Картотека №10*** ***«Жол әліппесі»*** ***Мақсаты:*** *балаларды алдын-ала көшеде жүру ережесімен жүргізушілерге арналған жол және белгілермен таныстыру , жолда жүру ережесін меңгерту дағдысын қалыптастыру.*	***Картотека №14*** ***«Кімге не керек»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Түрлі мамандықтың еңбек құралдарын танып айта білуге үйрету*	***Картотека №17*** ***«Әдемі гүл»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Түстер туралы ұғымын бекіту,түстердің атын білуге машықтандыру, түрлі түсті бояудағы түстерді сәйкестендіруге үйрету,саусақ моторикасын дамыту*
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				
Таңертенгіжаттығу	*Ақпан айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғыас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылғаніс-әрекетке дайындық	*Отбасында гүліміз,* *Көңілді өтер күніміз.* *«Қайырлы таң!» деп айтамыз,* *Бір болып кеште қайтамыз.*	*Кәне, кәне тұрайық,* *Үлкен шеңбер құрайық.* *Тұрсақ егер шеңберге,* *Алақанды ұрайық*	*Ерте тұрып күнде мен* *Тереземді ашамын.* *Сәлем деймін күнге мен* *Шаттық әнге саламын.*	*Кел, балалар, күлейік,* *Күлкіменен түлейік!* *Қабақ түйген не керек,* *Көңілді боп жүрейік!*	*Кел, балалар, күлейік!* *Күлкіменен түлейік!* *Күлкі көңіл ашады,* *Күліп өмір сүрейік!*

Білімберуұйымыны ңкестесібойыншаұй ымдастырылған іс-әрекет	***Ой қозғау.*** *- Балалар, саяхатқа шығып әлемді шарлаған ұнай ма?* ***Саяхатты хабарлау.*** *- Олай болса бәріміз кемеге отырып теңізге саяхатқа шығуға дайындалайық.* *Ол үшән кеме құрастырып алуымыз керек.* ***Дид ойын: «Кеме»*** ***Шарты:*** *Геометриялық пішіндерден кеме құрастыру.* *Мен кеме капитаны боламын, ал сендер зерттеуші боласыңдар. Қане, өз орындарыңа жайғасыңдар.Ал балалар көңілімізді көтеріп ән салып барайық.* *Алыс – алыс елдерге,* *Орман, тоғай көлдерге* *Саяхаттап барамыз* *Теңіз түбін көруге* *- Балалар қараңдаршы! Белгісіз аралға келіппіз, жан-жағымызға қарайықшы, аралды толқыған су қоршап жатыр, енді осы аралға түсіп көрейік.* ***Таңғажайып сәт*** ***Сандықша тауып алу.*** *- Бұл неғылған сандықша екен , ішінде не бар ,ашып көрейік. Қараңдар, балалар, сандықта кітап бар екен. Кітаптың іші толы жұмбақтар жауабын тауып көреміз бе?* ***Миға шабуыл*** ***Жұмбақты шешу:*** *1. Суда өседі, өнеді,* *Сыртқа шықса өледі.* ***(балық)*** *2.Өзі алып кемедей,* *Дауылдан ықпайды.* *Су малып телегей,*	***Қызығушылықты ояту.*** ***Білмесбек қонаққа келеді.*** ***Столда – ұшқан қарлығаштың суреті.*** *Ол балалар мынау қандай әдемі балық!* *Балалар. Жоқ, Білмесбек бұл балық емес құс – қарлығаш. Қалай ол балыққа ұқсайды ғо. Қараңдаршы: құйрығы, желбезектері...* *(қанаттарын көрсетеді), бұл нағыз балық.* *Балалар. Жоқ, Білмесбек қателесесің.* *Онда мен құстарды балықтан ажыратуды ешқашан үйренбей келем. Ал сендердің қарлығаштарың балыққа ұқсайды. Мүмкін сендер бәрің қателескен шығарсыңдар? Мен мұндай балықты аквариумда көрдім - скаляр деп аталады.* ***Тәрбиеші. Балалар, Білмесбекке балықты тани білуге, басқа жануарлармен шатастырмауға үйретейік.*** ***Ой дамыту.*** ***Дид ойын: «Бөлігін тап»*** ***Шарты:*** *Балықтардың бөлігін тауып құрастыру.* *Міне, Білмесбек қарашы. Мына жерде қаншама балықтың суреттері шықты. Балалар, мұнда қандай балықтар бейнеленгенін айтайық.* *Оо, олар қандай әртүрлі. Тәрбиеші. Дұрыс, Білмесбек, балықтың бәрі әртүрлі екенін байқадың. Бірақ олардың барлығы қалай*	***Менің сүйікті бұрышым Ертегілер еліне саяхат бұрышы. Алтын балық ертегісін түсіндіру.*** ***Тосын сәт.*** ***Хат келу, оқу.*** *Құрметті балалар мен алтын балықпын маған көмек керек. Байқаусызда теңізге құлап, үйіне аквариумына дейін өздігінен жүзе алмайтын алтын балық бізге біздің көмек сұрайды. Біз оған көмектесуге тырысуымыз керек.* *Балалар,біз су патшалығына саяхатқа барамыз ба? Сендер ертегіні тыңдадыңдар, онда алтын балық тілекті орындайды, бірақ біздің саяхатымызда біз керісінше басқа алтын балыққа көмектесеміз.* *- Біздің балықтардың үйіне жүзіп келуіне көмектесетін бірнеше тапсырмаларды орындауымыз керек.* ***1- тапсырма: Дид ойын: «Не қайда тұрады?»*** *Шарты: : Балық бейнеленген суреттерге қарап, теңіз, өзен, аквариум, балалар суреттерді дұрыс орналастырып, өз мекеніне* ***жапсыру керек.*** *Тәрбиеші: Жарайсыңдар балалар, тапсырманы орындадық, осы уақытта сіздердің көмектеріңізбен алтын балық аквариумға*	***Қызығушылықты ояту.*** *(Үстелде пазлдар жатыр)* *Балалар бізге біреу тапсырма әкеп тастаған сияқты. Бұл не деп ойлайсыңдар? (Балалардың жауаптары) Әрине, бұл жұмбақтар, оларды құрастыру керек.* ***Дид ойын: «Кім жылдам?»*** ***Шарты:*** *Қиылған суреттерді құрастырып шығару. Иә, дұрыс, бұл балық Демек бүгін біз балық туралы сөйлесетін боламыз.* ***Ой қозғау.*** ***1-тапсырма:*** *Балықтар қайда мекендейді? Дұрыс, өзенде, теңізде, көлде, тоғанда, мұхитта. Олар құрлықта өмір сүре ала ма? Жоқ деп ойлайсыз ба? Неліктен балық тек суда өмір сүре алатынын қараймыз.* ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** *Аквариумдағы балықтарды бақылау. Қараңдаршы, балалар, біздің балықтар аквариумда қандай тез,тез жүзеді.* *Балалар, балыққа қараңдаршы, қандай ерекшелікті байқадыңдар? Балалар: Ол жүзеді, аузын үнемі ашып-жабады. Бұл неліктен болып жатыр*	***Қызығушылықты ояту*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ шешу*** *1. Жер бетінде бір шықпас,* *Су түбінде тұншықпас* *Сөйлемейді, үндемейді.* *Пісірсе оны кім жемейді.* *(Балық)* *2. Аузы бар, тілі жоқ,* *Терісі бар, жүні жоқ.* *Қанаты бар ұшпайды,* *Су астында қыстайды.(Балық)* ***Ой дамыту*** ***АҚТ технологиясымен жұмыс*** *-Балықтар тек суда ғана тіршілік етеді, сондықтан олардың дене пішіні мекен ететін орны мен тіршілік жағдайларына байланысты алуан түрлі болып келеді.* ***Балықтың пайдасы?*** *-Балықтың мойынан қажетті бірнеше түрлі дәрумендер алынады.* *-Қабыршағынан інжу жасалады.* *-Мойынан ыстыққа төзімді бояулар дайындалады.* *-Акула терісінен егеу дайындалады.* *-Акула бауырынан дәрі жасалады.* *-Балықты қолдану арқылы бауыр ауруларының алдын алуға болады.* ***Аквариумдағы балық күтімі.*** *Аквариумды күн сайын ұқыпты түрде күту керек,*

	Мұхиттан шықпайды. ***(кит)*** *3. Асты тас, үсті тас, Ортасында жанды бас****.(тасбақа)*** *4. Адамдардың досы, Сүйкімді де өзі. Балыққа өзі жатпайды, Бірақ сумен ойнайды****.(дельфин)*** ***Қызығушылықты ояту****. Бәріміз көзімізді жұмып, теңіздің түбіне түсіп, көз алдымызға теңіз түбін елестетіп көрейік. - Балалар, қараңдаршы, мынау кай теңіз жануары? - Ия, дельфиндер кейде тұмсығымен соғып, акуланы да өлтіріп қоятын кездері болады. Аккуланың өзі де дельфиннен қорқатын сәттері жиі кездеседі. - Делфин туралы не білесіңдер? - Дельфин эмоцияға толы көңілді, әзілкеш, топтасып өмір сүретін тіршілік иесі және өте ақылды, адамдардың досы. - Аккуланың түрлері өте көп. Барлық теңіздер мен мұхиттарда кең тараған, оның көру қабілеті жақсы жетілмеген,ал иіс сезу қабілеті өте жақсы. - Мынау теңізді мекендейтін қай жәндік? - Балалар сегізаяқ су астында баяу қозғалады. Бір қызығы сегізаяқтың аузын жоғары қаратып, қармалауыштарын төмен салбыратса, ол дереу ұйқыға батады. - Сегізаяқтар немен қоректенеді? - Балалар, сендер өздеріңе*	*ұқсас? Барлығын ретімен айтайық. Біріншіден, денесінің пішіні туралы.* ***Ой қозғау.*** *Балықтардың дене пішіні қандай? Неліктен бұл пішін пайдалы? (Балалардың жауаптары). Тәрбиеші. Балықтың дене пішіні реттелген - жүзуге ыңғайлы. Балықтар немен тыныс алады? Неліктен балықтардың мұрны жоқ? Неліктен олар желбезекпен тыныс алады? Тәрбиеші. Балықтардың тыныс алу жүйесі мүлдем басқа, өйткені олар суда өмір сүреді және олар желбезек арқылы судан ауаны «таңдайды». Білмесбек: Неліктен балықтардың қанаттары бар? Тәрбиеші. Қанаттар балықтардың қайық ескектеріндей жүзуіне көмектеседі. Ал құйрық көліктің рулі сияқты бағытты сақтауға көмектеседі. Білмесбек: Мәссаған! Қалай қызықты! Балықта басқа жануарларда жоқ тағы не бар ? Тәрбиеші. Тіпті балықтың да барлық жануарлардан айырмашылығы бар. Жануарлар жүн бар, құстар да қауырсын бар, балықта қабыршақ бар. Балықтың денесі немен жабылған?*	*дұрыс жол тауып, өз үйіне қарай жүзіп келеді.* *-Бірақ балыққа өз үйіне кіргенше көмектесу үшін мына тапсырманы орындауымыз керек. Қазір біз ойын ойнаймыз,* ***Дид ойын: «Балық туралы не білеміз» деп аталады.*** *-Балықтар қайда мекендейді? (аквариумда, тоғанда, өзенде, көлде, теңізде) Балықтың денесі немен жабылған? (қабыршақпен) Балықтар суда қалай қозғалады? (қанаттар мен құйрықты пайдалану арқылы) Балықтар немен тыныс алады? (желбезекпен) Теңізде тіршілік ететін балықтар қалай аталады? (теңіз балықтары) Тұщы суда тіршілік ететін балықтар қалай аталады? (тұщы су) Аквариумда тіршілік ететін балықтар қалай аталады? (аквариум) Балықтың жануарлардан қандай айырмашылығы бар? (жерде қозғала алмайды, табандары жоқ) - Адамдар балықты қалай ұстайды? (торлар, қармақ) Балық аулайтын адамды қалай атайды? (балықшы) Тәрбиеші: сендер балық туралы көп білесіңдер, жақсы жұмыс жасадыңдар, алтын балық*	*деп ойлайсыз? Балалар: Оның қарны ашты ма?* ***Дид ойын: «Балықты тамақтандырайық»*** ***Шарты:*** *Ермексазды пайдаланып, балықтарға жем жасау. Біз балықты қоректендірдік, бірақ ештеңе өзгерген жоқ. Тамақтандырғаннан кейін ол қайтадан аузын ашады және жабады. Неге деп ойлайсыңдар? Балықтар да біз сияқты өмір сүру үшін тыныс алуы керек. Ол осылай дем алады. Ал балықтар немен және қалай тыныс алады, қалай ойлайсыңдар? Бұл сұраққа жауап беруге шағын тәжірибе көмектеседі. Мұқият қараймыз.* *Аквариумға компрессорды қосады. Қалай ойлайсыңдар, бұл судағы не көпіршіктер ? Бұл ауа көпіршіктері, құрамында оттегі бар, балық онымен тыныс алады. Балықтың тыныс алуына не көмектеседі? Балалар: Оның мұрны жоқ Мұрын қызметін басқа мүшелер атқарады. Ол суды жұтады екен, ал желбезектер (желбезектерді көрсетеді) судан оттегін алады, содан кейін қалған су желбезек қақпақтары*	*Алдымен аквариумға су құямыз, сосын түбіне құм себеміз. Енді аквар-иум өсімдіктерін отырғызу. Саусаңымызбен үңгір қазып алып, оған өсімдіктің тамырын бекітеміз. Балықтарға ыңғай-лы мекен қалыптастыру үшін, аквариумға балықтарды жібе-реміз. Күн сайын аквариумға назар салып қараған дұрыс. Балықтар теңселмей бірқалып-ты жүзеді, денесінде ешбір дақ болмайды. Тамақты таңертең және кешке берген дұрыс.* ***Сергіту сәті:*** *Әуенмен « Балықтар» биін билейді.* ***Күтім түрлері*** ***Кезеңдік күтім:*** *Аквариумдағы өсімдіктерді күтіп, суды ауыстырып отыру кезеңдік күтімге жатады.* ***Мерзімдік күтім:*** *Көктем мен күзде жасалуы. Көктемде жарық бергіш құрал мен жылытқыш құралдың күшін төмендетіп, құралдарды жуып тазалап, ескі өсімдіктерді жоямыз. Ал күзде аквариумды қысқы тәртіпке ауыстырамыз.* ***Балықтардың көбеюі:*** *Балықтар уылдырық арқылы көбейеді. Уылдырықты көп шашатын балықтар – сазан, шортан, көксерке.*

	таныс жануарлар мен жәндіктерді танып, атын атадыңдар. *- Су астында тағы да көптеген жәндіктер кездеседі - теңіз тасбақасы, теңіз аты, медуза, теңіз шаяны. Олар туралы келесі жолы танысамыз.* *- Ал, балалар, сендер шаршаған шығарсыңдар, бойларымызды сергітіп, жаттығу жасап алайық.* ***Сергіту сәті:*** *Балық жүзді таза суда,* *Бір керіліп, бір жиырылып.* *Жүзіп, жүзіп шаршағанда,* *Тығылады тасты құмға.* ***Проблемалық сұрақ.*** *- Балалар, ластанған суда тіршілік болады ма?* *- Неге?* *- Сен қалай ойлайсын? - деп бірнеше балаларға сұрақ қояды.* *– Ал, олар сөйлей алса, бізге не айтады екен?* *- Суды ластамаңдаршы.* *- Суға қоқыс тастамаңдаршы* *- Машиналарды келіп судың жағасына жумаңдаршы.* *- Ау-қармақ дегенді бейберекет сала бермеңдерші.* *- Бізге жиі қамқор болыңдаршы* *- Табиғатты үнемі аялап күтіңіздерші.* *Жарайсыңдар балалар! Енді осы саяхаттан* *қандай әсер алдыңдар?* *-Тамаша ондай болса, кемеге отырып балалабақшаға қайтайық.* ***Қортынды*** *- Саяхатымыз ұнады ма?*	*Қабыршақпен.* *Тәрбиеші. Балалар, балықтардың бір-бірінен айырмашылығы неде?* *(Түсі, пішіні, өлшемі, әдеттері, тамақтануы.)* *Балықтар неліктен әртүрлі Деп ойлайсыңдар?* *Тәрбиеші. Дұрыс, бояу балықтарды жыртқыштардан жасыруға көмектеседі.* ***АҚТ технол жұмыс*** *Қараңдаршы, камбаланың теңіз түбіне қандай ақылды тығылғанын, тіпті көре алмайсың.* *Ал түрлі-түсті маржан балықтары тропикалық теңіздердің маржандары мен балдырларында мүлдем көрінбейді.* *Балалар, барлық балықтар сусыз өмір сүре алмайды.* *Олардың тіршілік ету ортасы бірдей, тек тұщы суда тіршілік ететін өзен балықтары мен тұзды теңіз суында тіршілік ететін теңіз балықтары ғана ерекшеленеді.* *Білмесбек: Енді мен балықты ешқашан шатастырмаймын.* ***Енді «Балық аулау» ойынын ойнайық.*** ***Шарты:*** *Ойыншылар екі топқа бөлінеді, бір-біріне қарсы тұрады. Бір тобы – балықшылар (олардың саны азырақ), екіншісі – балық. Алдымен олар әңгімелеседі.* *Балық. Сіз не тоқисыз?*	*үйіне жақынырақ жүзіп кетті.* ***Сергіту сәті. Музыкамен*** *Тәрбиеші: Барлығы жылынып, демалды, ал енді балалар, сендерге тағы бір тапсырма бар.* ***Дид ойын: «Суретті жина»*** ***Шарты:*** *бөлінген суреттерді құрастыру керек.* *- Жарайсыңдар, барлығы орындады, алтын балық біздің көмегіміз үшін өте риза, бірақ біз саяхатымыздағы соңғы тапсырманы орындауымыз керек.* *Біз сендермен шағын тәжірибе жасаймыз.* *Дид ойын: «Алтын балық»* *Шарты: Бояулардың көмегімен ақ балықты «алтынға» айналдыру.* ***Практикалық жұмыс.*** *Балалар сызбалары бар парақтарды түсті суға түсіреді, педагог балалардың мұқият жұмыс істеуі үшін бақылайды.* *Қажет болған жағдайда жеке көмек көрсету.* ***Тәрбиеші:*** *бүгін біз жақсы жұмыс жасап, алтын балыққа көмектестік. Көмегіміз үшін рақмет айтты.* *Алтын балық қарны ашқан секілді, оған жем жасап беріп қуантайық.* ***Дид ойын: «Балықты жемдейміз»***	*арқылы шығады (көрсету). Балық жағаға шығып қалса не болар еді? (Балалардың жауаптары)* *Дұрыс, ол өледі.* *Балықтар тек суда ғана өмір сүре алады.* ***Дид ойын: «Балық сөзінің белгілерін тер у»*** *1-нұсқа: әдемі, тамаша, епті, жылдам айла...* *2-нұсқа:балық, балықшы, Балықшы деген кім?* *Дұрыс, бұл балық аулайтын адам.* *«Балық» деп қашан айта аламыз? Дұрыс, балық сорпасы. Ал олар немен балық аулайды?* *Иә, қармақпен, тормен.* ***Сергіту сәті:*** ***Музыкамен.*** *Ал енді біз балықшылармыз деп елестетейік (қозғалыстарға еліктеу)* *Балықтар жүзіп жүр (қолдарын дене бойымен төмен түсіріп, шеңбер бойымен шағын қадамдармен қозғалады, тек алақандарын алға-артқа жылжытады)* *Олар желбезектерін бір-бірінен қатайтады. солға, оңға бұрылыңыз, ал енді керісінше.* ***Дид ойын: «Балық аулау» Шарты:*** *Ойынға әр балықшыға 10 балық, 2 шелек, арқанның ұшында ілгегі бар 2 қармақ*	***Балықтарды тағам ретінде пайдалану жолдары:*** *балықтың пайдасы өте көп. Одан көптеген тамақ түрлерін жасауға болады. Қуырып жеуге , балық сорпасын пісіруге, салаттар жасауға болады. Кейбір балықтарды консерві түрінде де шығарады* ***Қортынды*** *Сұрақ-жауап* *Балалрды мадақтау.*

	-Балықтар қайда мекендейді? *-Балықтар неше топқа бөлінеді?* *-Балықтардың қандайпайдасы бар?* *Балаларды мадақтау.*	*Балықшылар. Ау.* *Балық. Сіз не ұстайсыз?* *Балықшылар. Балық.* *Балық. Қандай балық?* *Балықшылар. Шортан.* *Балық. Ұстаңыз!* *Балықшылар балықты қуып жүр.* *Ойын қайталанады, бірақ әр жолы жаңа балық шақырылады.* ***Шығармашылық бұрыш*** *Білмесбекке балықтар жасап берейік.* ***Топқа бөлінеміз*** ***1-топ:*** *Сазан тобы.* *Сазан балықты бояу.* ***2-топ:*** *Шортан.* *Шортан балықты мүсіндеу.* ***3-топ:*** *Дельфин тобы.* *Дельфинді суға жапсыру.* *Білмесбек қуанып рақмет айтып қоштасады.* ***Балаларды мадақтау****.*	***Шарты:*** *Ермексаздан әр түрлі түсті жем жасау.* ***Қортынды*** *-Бізге неден хат келді?* *-Алтын балық үшін не істеу керек еді?* *балаларды мадақтау,*	*қажет. Әр командадан бір қатысушы шақырылады. Балықты аулау,шелекке салу. Кім көп ұстаса, сол жеңеді.* ***Ой дамыту.*** *Енді маған келіп, үстелде не бар екенін қараңдар. Үстел үстінде балықтардың суреттері бар. Біз оларды мекендеу орындарына қарай бөлейік.Ол үшін кім қай балықты таңдағысы келетініне байланысты үш топқа бөлінеді. Қандай балық суреттерін таңдадыңыз? Оларды атау.* ***1 топ.*** *Теңізде өмір сүретін балықты таңдаған* *Олар не теңізші.* ***2 топ*** *Тұщы суда өмір сүретін балықты таңдады. Олар не тұщы су.* ***3-топ*** *Аквариумда өмір сүретін балықтарды таңдады. Олар аквариумдар.* *Балалар, мен сендерге дайындаған мына балықтарды өз мекеніне жапсыру керек.* *Бақылау.*	
Серуенгедайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека № 16*** *Қарғаны бақылау.*	***Картотека № 17*** *Адамдардың қысқы киімін бақылау.*	***Картотека № 18*** *Мұздақты бақылау.*	***Картотека № 19*** *Өсімдіктердің қысқы тіршілігін бақылау.*	***Картотека № 20*** *Боранды бақылау.*

Серуенненоралу	*Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен* *жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.* *Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскіас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгіұйқы					
Біртінде п ұйқыдан ояту, сауықты рушарал ары	***№16.Ояну*** *Ұйқымызды ашайық* *Қолымызды созайық* *Енді қане бәріміз,* *Жаттығуды жасайық.*	***№19 Ояну*** *Бойымызды жазайық,* *Қолымызды созайық.* *Жаттығулар жасайық.* *Ұйқымызды ашайық.*	***№20 Ояну*** *Кел балалар тұрайық,* *Қолымызды жоғары созайық.* *Еңкейеміз еденге,* *арқамызды тік ұстап,* *Бір демалып алайық.*	***№ 21 Ояну*** *Көздеріңді ашыңдар,* *Кірпіктеріңді көтеріңдер.* *Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар,* *Бір - біріңе жымиыңдар,*	***№14 Ояну*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүс ті ойындары, бейнелеуәрекеті ,кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	***1 – жағдай.*** *Екі бала жасырынбақ ойнап жүрді. Бірі ағаш артына тығылмақ болып жүгіргенде құлап, аяғын жарақаттап алды. Екіншісі оған тұруына көмектесіп, былай деді: Сен жылама, үлкенсің ғой, қазір сенің аяғыңды байлап береміз т.б. жұбату сөздері.* *Сұрақ: Мысалы, Арсен дұрыс жасады ма? Сен қалай ойлайсың? Неге? т.б.* *Балалар бір-біріне жұбату сөздерін айтады. Мысалы, Дана қолын есікке қыстырып алды, сен қалай жұбатасың, Назерке көйлегін жыртып алды. Қалай жұбатар едің? т.с.с.* ***2 – жағдай.*** *Әже ауырып жатыр. Ернар теледидардың даусын қатты шығарып, күліп отыр. Ернардікі дұрыс па?*	***Логикалық тапсырмалар.*** *Жапырағы жайқалған орманда аңдар өмір сүріпті. Олар: аю, түлкі, тиін (бетперделерін кигіземін). Өздері сондай шыдамсыз, бір орында отыра алмайды екен. Жан-жағын шашып, саңырауқұлақтарды құлатып, гүлдерді басып, жұлып тастайды екен (балалар көріністі көрсетеді).* *Бір күні орманда қызықты оқиға болыпты. Әдептілік еліне ұшып бара жатқан Сыпайылық ханшайымының қолшатыры сынып, орманға қонуға тура келіпті (Ханшайым келеді).* ***Ханшайым:*** *Менің қолшатырыма не болды, мен қайда тап болдым. Мынау әдепсіздер орманы емес пе?*	***Сұрақ - жауап.*** ***Тәрбиеші:*** *Балалар ертеде сыпайылық елінде Бақтияр деген бала болыпты. Оның достары көп екен. Бәрінен қоян мен кірпіні жақсы көреді екен. Бір күні Бақтияр далаға шықса, екеуі ренжісіп отыр екен. (Қоян мен Кірпі отырады).* ***Бақтияр:*** *Екеуіңе не болған, ренжісіп қалдыңдар ма?* ***Қоян :*** *Мен кірпімен дос болмаймын. Ол әдепсіз. Мен оған сәлем, достым десем, жауап бермейді.* ***Кірпі:****Сол сөзді жүз рет айтасың, сені кеше ғана көрдім ғой.* ***Бақтияр:*** *Кірпі, оның не, қоян досым ауырып қалсын дейсің бе?* ***Кірпі:*** *Жоқ, мен ауырып*	***«Ұқыпты қыз» әңгімесін оқып беру.*** *Анар деген кішкентай қыз өте ұқыпты болыпты.Ол даладан ойнап үйге кірген бетте,қолын сабынмен жуып,киімдерін ауыстырады екен.Бірде анасы үйді ретке келтірейін деп Анардың бөлмесіне кірсе,ол киімдерін бүктеп,кітаптарын ретке келтіріп,сөрелерге өзі әдемілеп жинап қойыпты.Ойыншықтарды да өз орнында.Анасы қызының есейгенін байқап,ұқыптылығына риза болдады.* ***Сұрақ қою.*** *-Анарды қандай қыз деп айтуымызға болады?* *-Анасы Анарға неліктен*	***Ой қозғау:*** *-Жыл мезгілдеріне саяхат.* *-Сюжетті суреттермен жұмыс.* *-Бір жылда неше мезгіл бар?* *Әр мезгілдегі табиғаттың көрінісін ата?* *-Кімге қай мезгіл ұнайды? Несімен ұнайды?* *-Қазір қай мезгіл?* ***Ой дамыту.*** *-Табиғат туралы түсінік беру.(жер,су,ауа,өсімдіктер, құстар,жануарлар т.б.)* *-Тірі және өлі табиғат туралы түсіндіру.* ***Тренинг ойын*** *-Сыйқырлы орындық арқылы табиғатқа саяхатқа бару.* *-Елестету. (көзді жұму) 4*

	Неге? т.с.с. сұрақтар қою, жауап алу.	*Саңырауқұлақтар жұлынған, гүлдер тапталған. Әдепсіз, тентек аңдар тұратын болды ғой. Осылай жалғаса беретін болса, онда ормандағы бүкіл өсімдік: ағаш, саңырауқұлақ, гүлдер құрып кетеді.* ***Ханшайым:*** *(ойланады) Сиқырлы таяғыммен сыпайылық елінен достарымды шақырайын (кетеді).* ***Миға шабуыл.*** *Балалардың көмегі. Не істеді және не деді деп ойлайсыңдар?* **.....**	*қалғанын қалаламаймын.* ***Бақтияр:*** *Сәлеметсіз бе, деген сөз денің сау ма, ауырып қалма деген сөз емес пе?* ***Қоян:****Сен өзің ғой, мені қыли деп мазақтай бересің.* ***Кірпі:*** *Сен өзің менің атымды атамай, әй, сен деп айқайлайсың.* ***Бақтияр****: Ой, жайларың белгілі болды достар бір-біріңді сыйлап, құрметтеу керек.* ***Қоян****: Кірпі, кешір досым.* ***Кірпі:*** *Сен де мені кешір. Татуласайық қоян досым* ***Татуласу.*** *Әкел, досым қолыңды* *Татуласқан орынды* *Өкпелесіп не таптық* *Көрсет, кәне соныңды* *Баққа бірге кірейік* *Қол ұстасып жүрейік* *Татулықтың белгісі* *Кел, қосылып*	*риза болды?* ***Ойын. «Жақсы мен жаман»*** *Допты алған бала жақсы немесе жаман әдеттерді айту керек. Мысалы: • Жаман - ойыншықты жинамау. • Жақсы - ойыншықты жинау* *Қортынды* *Сұрақ- жауап.* *Балаларды мадақтау.*	*жыл мезгілі.* ***Ой толғаныс.*** *Сұрақ – жауап.* *-Айналамызды қоршап , жайқалып өскен ағаштар не үшін керек?* *Табиғат байлықтарына нелер жатады?* *-Оны қорғау деген не?* *-Табиғатты сүйе білу деген не?*
Балалармен Жеке жұмыс	***Картотека №6 «Табиғат құбылыстарын ата»*** ***Мақсаты:*** *қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, буға айналады.* ***Серікпай Алиянаға*** ересектердің көмегімен шаңғыны киеді және шешеді, шаңғымен бірінің артынан бірі жүруге үйрету	***Картотека №9 «Үй жануарлары»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды үй жануарлары мен төлдерді ажыратуға,олардың қимылын,қалай дыбыстайтынын және дене мүшелерін дұрыс атауға, оларды қорғай білуге тәрбиелеу.* ***Ғабит Сырымға*** белгілі дыбысқа ауызша сөздерді табуға қалыптастыру	***Картотека №12 «Не артық?» Мақсаты:*** *Балаларды суретке қарап, оларды топтастыруға үйрету. Суретте тұрған артық затты таба білу, сипаттама беру.* ***Бақберген Ақмөр*** тұрмыстық заттар және қоршаған табиғат заттарының мәнін түсіну дағдыларын қалыптастыру	***Картотека №17 «Қайсысы қайда тіршілік етеді?»*** ***Мақсаты:*** *суреттен көрген заттарының аттарын тап, олардың қайда өмір сүретінің айтқызу.* ***Қуандық Айсұлтан*** *Сөздік қорын молайту.* таныс ертегілер мен әңгімелердің мазмұнын қайталап айтауға үйрету	***Картотека №19 «Қысқы тіршілік»*** ***Мақсаты:*** *қыстап қалатын құстардың жеке атауын ататып, оларды ажырата білуге үйрету. Сөздік қорын дамыту.* ***Асамбек Нұрғалиге*** еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдауға қалыптастыру
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан				

Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека № 16*** *Қарғаны бақылау.*	***Картотека № 17*** *Адамдардың қысқы киімін бақылау.*	***Картотека № 18*** *Мұздақты бақылау.*	***Картотека № 19*** *Өсімдіктердің қысқы тіршілігін бақылау.*	***Картотека № 20*** *Боранды бақылау.*
	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың Үйге қайтуы	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Ата-аналармен баланың ынтасы, қызығушылықтары туралы әңгімелесеу*	*Ана – аналармен әңгімелесу. Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.* *Ана – аналармен әңгімелесу. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.*	*Ойын бұрышына жинақылық жасау. Дидактикалық ойын: «Неге керек?» Ата – анамен әңгіме. Баланы үйге шығарып салу.*	*Топ бөлмесіне жинақылық жасау. Дидактикалық ойын: «Орнын тауып бер» Мен үйге барамын.*	*Ата – анамен әңгіме. Баланы үйге шығарып салу.* *Демалыс күндері жайлы әңгімелеу. Тазалық туралы ескерту. Сау болыңыз.*

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: Ересек «Бәйтерек»

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 20.02 – 24.02.2023ж

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, Кеңес беру	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	***Картотека №3 «Жыл мезгілдері»*** ***Мақсаты:*** *Балалардың жыл мезгідері туралы білімдерін бекіту, мезгілдерді атауларын үйрету (қыс, көктем, жаз, күз). Мезгіл өзгерістерін талқылау.*	***Картотека №6 «Табиғат құбылыстарын ажырат»*** ***Мақсаты:*** *Қасиетіне қарай: қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, буға айналады.*	***Картотека №10 Жер,су,ауа*** ***Мақсаты:*** *балаларға берілген тапсырманы тез шешуге, жылдам жауап беруге,жерде ,ауада,суда не болатынны дұрыс айтуға төселдіру, қоршаған ортаға қамқорлық сезімен тәрбиелеу.*	***Картотека № 13 «Жол әліппесі»*** ***Мақсаты:*** *балаларды алдын-ала көшеде жүру ережесімен жүргізушілерге арналған жол және белгілермен таныстыру , жолда жүру ережесін меңгерту дағдысын қалыптастыру.*	***Картотека №-19 «Суретші қай жерде қателесті?»*** ***Мақсаты:*** *Балалардың ойлау қабілетін дамыту, суреттегі сәйкессіздікті таба алға үйрету.*
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту				
Таңертенгі жаттығу	*Ақпан айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Отбасында гүліміз, Көңілді өтер күніміз. «Қайырлы таң!» деп айтамыз, Бір болып кеште қайтамыз.*	*Кәне, кәне тұрайық, Үлкен шеңбер құрайық. Тұрсақ егер шеңберге, Алақанды ұрайық*	*Ерте тұрып күнде мен Тереземді ашамын. Сәлем деймін күнге мен Шаттық әнге саламын.*	*Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік! Қабақ түйген не керек, Көңілді боп жүрейік!*	*Кел, балалар, күлейік! Күлкіменен түлейік! Күлкі көңіл ашады, Күліп өмір сүрейік!*

Білімберу ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	***Тосын сәт.*** *Хатшы хат пен қорапша әкеледі.* ***Хатты оқу.*** *Балалар бұл хатта тапсырмалар бар екен. Сол тапсырмаларды орындасақ мына қорап ашылады екен. Қорапта не бар екен? Қәне онда тапсырмаларды орындайық.* ***Менің сүйікті бұрышым Суреттер сөйлейді.*** *Балалар тапсыраны орындау үшін топқа бөлінейік.* ***1-топ. Аққала тобы*** ***2- топ Ақшақар тобы***. *1-топ Аққала тобына тапсырма.* ***Суретке қарап қыс мезгілі туралы әңгіме құраңдар?*** *2- топ Ақшақар тобына тапсырма.* ***Қысқы еңбек туралы суретке әңгіме құраңдар*** *Балаларды мадақтау.* ***2- тапсырма.*** ***Миға шабул.*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Қай топ бірінші жұмбақты шешеді?*** *1.Қыста ғана болады,* *Ұстасаң қолың тонады.* ***(қар)*** *2.Тісі жоқ,тістеп алады.* *Қолы жоқ, сурет салады.* ***(аяз)*** *3.Мені қардан жасапты,* *Ойланып көр* *Қолым-таяқ,* *Мұрным-сәбіз,* *Көзім-көмір.* ***(аққала)*** *4.Қырға сүйреп шығам,* *Ойғы мініп түсем.* ***(шана)***	***Таңғажайып сәт.*** *Қар Ханшайымының сәлемдемесі.* ***Сиқырлы сандықша.*** ***Жұмбақ жасыру.*** ***Жұмбақтың шешуі арқылы*** *Сандықшаның ашылуы* *Тапсырмаларды орындау.* ***Ой дамыту*** ***1 тапсырма*** ***Дид ойын: «Бұл қай мезгіл?»*** *Мнемо кестемен жұмыс* *Қазір жылдың қай мезгілі?* *- Қыс мезгілі.* *Қыс мезгілінің ауа райы қандай болады?* *- Қар жауады, аяз болады, боран соғады, мұз қатады.* *Қыс мезгілінде қалай киінеміз?* *- Тон, малақай, етік, шалбар, жейде, қолғап, мойынорағыш, баскиім киеміз.* *Сөздік жұмыс жүргізу.* ***2 тапсырма.*** ***Дид ойын: «Кім жылдам?»*** *Қысқы киімдерді құрастыру.* ***Сергіту сәті.*** ***«Боран» дауыс*** *Балалар ненің дауысын естіп тұрсыңдар?Боранның. Боранды қимылмен көрсетеміз (қолдарын жоғары көтеріп жәй және қатты дыбыс шығарып гуілдейді.)* *Ал, қатты аяз болғанда не істейміз? (қолдарын құсырып,аяқтарын топылдатады).*	***« Қысқы ойын-сауық » тақырыбына сюжеттік суреттер сериясын көрсету.*** ***Тәрбиеші :*** *1. Мына суреттегі кім? Олар не істеп жатыр?* *2. Балалар құстарды немен тамақтандырады?* *3. Қоректендіргішке қандай құстар ұшып келді (сауысқан, қарға, торғай)* *4. Басқа балалар не істеп жатыр?* *5. Шанамен кім айналысады? Олар қайда мінеді?* *6. Шаңғымен кім айналысады? Олар қайда мінеді?* *7. Басқа балалар не істеп жатыр?* *8. Серуен кезінде балалардың көңіл-күйі қандай?* *9. Қалай ойлайсыңдар, балалармен серуен қалай аяқталады?* *10. Қар туралы не деуге болады? (жұмсақ, ылғалды, суық, қытырлақ.)* ***Сергіту сәті: Қыс қызығы. Музыкамен.*** ***Қысқы ойын түрлері.*** *Қыста ойынға шығу үшін қалай киінеміз?* *Егер қалың киінбесек не болады?* ***Дид ойын: «Кім жылдам?»*** *Қысқы киімдерді құрастыру.*	***Ой қозғау.*** *Қысқы ойын-сауық туралы әңгімелесу.* *Балалар, қыс - жылдың тамаша мезгілі. Осы тамаша мезгілмен біз келер жылға дейін қоштасамыз. Қыс өте көңілді болғандықтан үйге кіргіміз келмейді. Ал біз қыста далада қандай қызықты нәрселер жасаймыз.* *Шаңғы тебуге, коньки тебуге, хоккей ойнауға, қардан бекіністер салуға, қардан адам жасауға, қар лақтыруға болады.* *Қыста қандай табиғат құбылыстары болады ?* ***(Аяз, аяз, қарлы боран, боран, қар жауады, суық).*** *Жел қандай?* ***(Күшті, жылдам, суық, екпінді, аязды).*** *Қыста суда не болады?* ***(олар мұзбен жабылған)*** *Тек қыста не болады?* ***(Қар).*** *Қар қандай?* ***(Жеңіл, жарқыраған, ақ, суық, үлпілдек, бос).*** *Жарайсыңдар!* ***Қызығушылықты ояту.*** ***Біз бүгін Нағыз ғалым ретінде зерттеу жұмыстарымен айналысатын боламыз.*** *Ендеше біз бүгін бірнеше* ***тәжірибелер жасап , қардың*** *қасиеттерін*	***Ой дамыту.*** ***Б.Жақып «Сырғанақ»*** ***-Өлең жолдарын мәнерлеп оқу.*** ***-Өлең мазмұнын ашу.*** ***-Жаттауға үйрету.*** *Біз тебеміз сырғанақ* *Таудан төмен сырғанап* *Бір шанада екеуміз* *Құламайды екенбіз.....* ***Дид ойын: «Мені жалға»*** *Мен сендерге бір сөзді айтып, қар кесегін лақтырамын, ал сендер оны маған қайта лақтырып , бұл сөзді басқаша атайсыңдар,* ***Мысалы: қыс - аппақ.*** ***Аяз -*** *суық* ***Қар -*** *қалың* ***Мұз –*** *сырғанақ* ***шана-*** *зулайды* ***тон -*** *қалың* ***Жарайсыңдар*** ***Дид ойын: «Жақсы» - «Жаман» тапсырмасы .*** *Екі командаға бөлінеміз. Сіздің ойыңызша қыс жақсы ма, жаман ба? Бірінші топ маған қыстың неге жаман екенін , ал екінші топ қыстың жақсы екенін дәлелдейді. Қажетті суреттерді таңдап, оларды өз орнына орналастыру. Жарайсыңдар!* ***Топтық жұмыс.*** ***Дид ойын: «Қысқы пейзаж»*** ***Шарты:*** *Қиылған суреттерден қыс көрінісін*

	5.Өзі судан жаралған, *Бірақ судан қорқады.* ***(мұз)*** *6.Су да, мұз бар,* *Жер де, қар бар.* *Боран басып соғады.* *Бұл қай кезде болады?* ***(қыс)*** *Екі топты мадақтау.* ***Сергіту сәті:*** *Боран соғар оң жақтан,* *Боран соғар сол жақтан.* *Қар лақтырып ойнасақ,* *Суық өтер қолғаптан.* ***3-тапсырма*** ***Сұрақтар ілмегі.*** ***1-топ Аққала тобына тапсырма.*** *Воскобович әдісін қолдана отырып, қысқы ағаштарды құрастыру құрастыру.* *Ағашқа қиылған қар ұлпаларын жапсыру.* ***2- топ Ақшақар тобына тапсырма:*** *Дәстүрден тыс сурет салу әдісі арқылы капуста қабығын пайдаланып, қысқы ағаш келбетін салу.(сурет)* *Ағаш қасына ермексаздан аққала мүсіндеу.(мүсіндеу)* ***4-тапсырма*** ***Қыс мезгілі туралы тақпақ*** *Жауды,міне қар аппақ,* *Айналаның бәрі аппақ.* *Жасырыпты жолдарды,* *Тегістепті оларды.* *Екі топты мадақтау.* ***Қорытынды.*** *Балалар , жарайыңдар екі топта тапсырманы орындадыңдар!* *Енді сиқырлы қорапты ашып қарайық.* *Қорап ішінен тәтті кәмпит*	*-Ал,күн шыққанда не істейсіңдер? («алақай» деп қолдарын шапалақтайды).* *қайталау.* ***3 тапсырма. Ой қозғау*** *Сұрақ- жауап.* *Қардың артынан тапсырма орындау.* *-Қоян қыста қандай түске енеді?* *-Неліктен?* *Аю қыста не істейді?* *-Неге?* *Түлкі мен қасқыр не істейді?* *Қоян қыста ақ түске киімін ауыстырады, өйткені ол киім оны қыста жауларынан қор-ғануға көмектеседі. Қасқыр орманда, тауда тұрады, ет жегенді ұнатады. Аю ұйық-тайды, ол бал жейді. Қу түлкі, тышқан, құс аулайды.* ***4-тапсырма: Дид ойын: «Қыс келбеті»*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ: Майшам арқылы мұзды бейнелеу.*** ***Шарты:*** *Ақ қағазға майшаммен шимай бейне салу.Үстін көк су бояқпен бояу.* ***2-топ:*** *Ағаштарға қар ұлпаларын жапсыру.* ***3-топ:*** *Құстардың ұясына ермексаздан діндер толтырп жасау.* ***Жасаған жұмыстарды суретке түсіріп, Қар ханшайымына жіберу.***	***1-ойын түрі.*** ***Дид ойын: «Қар адам»*** *Балалар қардан емес, қағаздан қар жасайық. Үстелде қағаз парақтары бар, онда дөңгелек пішіндер таратылған.. Пішіндерді ретімен қойып жапсырамыз, енді біз жарма ұнтағын, желіммен жағылған дайындаманың бетіне мұқият құйамыз.* ***Міне қыста осылай қармен аққала жасап ойнауға болады.*** ***2-ойын түрі:*** ***Дид ойын: «Шанамен сырғанаймыз»*** ***Шарты:*** *Әр түрлі түсте қиылған геометриялық пішіндерден шана құрастыру.* *Шанаға жіп тақсақ сүйреп жүруге ыңғайлы болады.* ***Дид ойын: «Шанаға жіп»*** ***Шарты:*** *ермексаздан созу, есу арқылы шанаға жіп салу.* ***Талдау.*** ***Тәрбиеші : -*** *Балалар, бүгін біз не туралы сөйлестік? Балаларды мадақтау.*	*анықтаймыз* ***Ой дамыту.*** ***Қар дегеніміз не*** *?* ***Қар –*** *жерге түсетін жауын-шашын түрі. Ол кішкентай мұз кристалдарынан тұрады.* ***Қар*** *, жаңбыр сияқты, бұлттан жауады. Су буы жер бетінен өте жоғары көтеріледі. Кристалл үнемі өсіп, ақырында әдемі жұлдызға айналады. Қарды тамашалай отырып, біз* ***қар*** *бүршіктерінің пішіні ауа райына байланысты өзгеретініне назар аударамыз.* ***Тәжірибе №1*** ***«Қар қасиеті»*** *- Біздің үстелде, стақанда бір кесек* ***қар жатыр*** *. Алдымен алақаныңызға қараңыз, олар қаншалықты құрғақ?* ***Қарды*** *қолыңа алып , оның не екенін айт.* ***Қортынды:*** *Жауаптар: суық, ақ, жарық.* ***Тәжірибе№2*** ***«Қардың еруі»*** ***қолымыздағы қарға не болатынын көрейік.*** *Қар қолымыз жылы болғандықтан еріп кетті, қар тек салқын жерде ғана өз қалпын ұстап тұрады.* ***Қортынды: Қар еріп, суға айналды.*** ***3-тәжірибе***	*құрастыру* ***Дид ойын: «Қар ұшқындары»*** *- Екі қар ұшқынын аламыз - кішкентай және үлкен. Олардың өлшемдері әртүрлі ме, әлде бірдей ме? Үлкен қар ұшқынын көрсету «Бұл қандай қар ұшқыны? Кіші ме, үлкен бе?» Балалар: үлкен Мынау қандай қар ұшқыны?» кішкентай!* ***Ал енді үлкен бұлтқа үлкен қар түйіршіктерін, кішкентай бұлтқа кішкентай қар түйіршіктерін жапсырайық.*** ***Дид ойын: «Қар қиыршықтары»*** *Дайын қар формасын көк қағазға майшаммен трафарет ішінен бояу.* ***Үстінен ақ бояумен бояу.*** ***Қортынды*** ***Сұрақ –жауап*** *Өзгелерге жақсы көңіл-күй сыйлайық. (Балалар алақандарынан көңіл-күйді үрлейді).* ***Қортынды*** *Біз қыс мезгілімен қоштасып жатырмыз. Қыс мезгілі несімен ұнайды?* *Қыс мезгіліне арнап тақпақ айтып берейік.* ***Уақыт мол бөлеміз,*** ***Қыс қызығын көреміз.*** ***Сары аязға шыңдалып,***

	шығады. *Балаларға тәтті кәмпитерді беру.* *Мадақтау.*	***Қортынды*** *Дид ойын: «Кім тапқыр?»* *Жұмбақ жасыру.* *Қолымен қаламы жоқ,* *Бірақ сурет салады* ***(Аяз)*** *Көлдің беті көк әйнек,* *Сырғанауға тым әйбет.* ***(Мұз)*** ***Жұмбақтың шешуін сұрақтар қоя отырып, жауап алу ұіә аяқтау***		***«Қарды бояуға бола ма?»*** ***Қарды*** *қарапайым тағамдық боягыштармен немесе боялармен бояуға болады және оның қалай боялатынын, бояу қар массасына қандай жылдамдықпен енетінін дәл бақылау керек.* ***Балаларды мадақтау.***	***Шымыр болар денеміз.*** ***Балаларды мадақтау.***
Серуенге дайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Серуен № 2*** ***«Қарды бақылау»***	***Серуен № 5*** ***Қар жауып тұрған құбылысты бақылау.***	***Серуен № 11*** ***Боранды бақылау.***	***Серуен №12*** ***Бұлтты бақылау.***	***Серуен №15*** ***Қысқы ауа-райын бақылау.***
Серуеннен оралу	*Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен* *жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.* *Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскіас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгіұйқы					
Біртінде п ұйқыдан ояту, сауықты рушарал ары	***№16.Ояну*** *Ұйқымызды ашайық* *Қолымызды созайық* *Енді қане бәріміз,* *Жаттығуды жасайық.*	***№19 Ояну*** *Бойымызды жазайық,* *Қолымызды созайық.* *Жаттығулар жасайық.* *Ұйқымызды ашайық.*	***№20 Ояну*** *Кел балалар тұрайық,* *Қолымызды жоғары созайық.* *Еңкейеміз еденге,* *арқамызды тік ұстап,* *Бір демалып алайық.*	***№ 21 Ояну*** *Көздеріңді ашыңдар,* *Кірпіктеріңді көтеріңдер.* *Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар,* *Бір - біріңе жымиыңдар,*	***№14 Ояну*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				

Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеуәрекеті ,кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	***Табиғаттағы өзін-өзі ұстау ережелері:*** *1.Қоқысты кез келген жерге тастама, арнайы қоқыс жәшігіне сал!* *3. Табиғатта өзін-өзі ұстай білу ережесі* *2.Ағаштарды кеспе, бұтағын сындырма! 3.Жануарларға зиян келтірме, қамқорлық жаса!* *4.Құстарды өлтірме, ұя жасап қамқорлық көрсет!* *5.Өсімдіктерді (шөптер, гүлдер) жұлма!*	***Ой қозғау.*** *Балалар сендер қалай ойлайсыңдар көшеде жүру тәртібін не басқарады?* ***Суретпен жұмыс.*** *Балалар қараңдаршы бағдаршамның неше көзі бар?* *Ал, түстері қандай?* *Қызыл, сары, жасыл түстер нені білдіреді?* *Ал, балалар сендер жиек жол деген не екенін білесіңдер ме?* *Ол не үшін қажет?* *Балалардың жауаптары* ***Бағдаршам өлеңі*** *Бұл өлеңнің авторы– С.Дүкенбай.* *Бағдаршам біледі,* *Бәрін де көреді.* *Адам да, көлік те,* *Сол шаммен жүреді.* *Бағдаршам, бағдаршам.* ***«Бағдаршам» ойыны:*** *Ойынның шарты: бағдаршамның қызыл көзі жанғанда балалар түп-түзу тұрады, сары көзі жанғанда қол шапалақтайды, жасыл көзі жанғанда билейді.* ***Қорытынды.*** *Сұрақтар ілмегі* *Балаларды мадақтау*	***Бағдаршам ойыны: Ойын: «Сақ бол!»*** *Қызыл көзін жағады. (қозғалмай тұру)* *Сары көзін жағады. (қол шапалақтау)* *Жасыл көзін жағады. (бір орында тұрып жүру).* *Балалар ойынды қызыға ойнады.* ***Сұрақ- жауап алу.*** *Үлкен жолда доп ойнауға, велосипедпен көшеде жүруге бола ма?* *-Келе жатқан көліктің алдынан өтуге бола ма?* *Балалардың жауаптары.* ***6.Сергіту сәті.*** *Мәшине жүргізу.* ***Балаларды пішіндер арқылы екі орталыққа бөлеу*** *1- орталықтағы балаларға өздеріне бұрыннан таныс бағдаршамның суретін салуды тапсыру.* *2- орталықтағы балаларға бірнеше бөлікке бөлінген сурет қиындыларынан жол белгілерін құрастыруы тапсыру.* ***Балаларды мадақтау.***	***Қызығушылықтарын ояту.*** ***Дид ойын: «Жауабын кім табады?»*** *Шарты: балаларға екі қыздың суретін беру.* *-Бұлар апалы-сіңлілі қыздар, олар бір-біріне қатты ұқсайды. Ал олардың бір-бірінен айырмашылығын кім таба алады.* ***Логикалық тапсырмалар*** ***1.*** *Торғайларды санайық* *Ағашта 2 торғай қонып тұр еді,* *Ала мысықты көріп* *1 торғай ұшып кетті* *Ағашта қанша торғай қалды?* ***2 .*** *Мирастың өзінде 1 алма болды,әжесі оған базардан* *1 алма сатып әперді* *Мираста қанша алма болды?* ***3.*** *Кірпі орманда өзіне 2 санырауқұлақты теріп алды.* *1 санырауқұлақты тиінге сыйлайды* *Кірпіде қанша саңырауқұлақ қалды?* ***4.****Адамда неше көз бар?(2)* *Балаларды мадақтау.*	***Дид ойын: «Геометриялық лото»*** *М. Монтессори технологиясымен жұмыс.* *Шарты: Балалар пішіндерге ұқсас заттарды жабыстырып қояды.* ***2-топқа тапсырма: Тақтамен жұмыс.*** ***Дид ойын: «Көп және біреу»*** *Шарты: Тақтаға көп және бір зат бейнеленген суреттер ілінеді. Көп және бір зат бейнеленген суреттерді бөліп екі жаққа орналастырады.* ***Дид ойын. «Пішіндерден жануарларды құрастыр»*** ***1-топқа тапсырма.*** *Пішіндерден қоянды құрастырады* ***2-топ пішіндерден аюды құрастырады***
Балалармен Жеке жұмыс	***Картотека №10*** ***«Жол әліппесі»*** ***Мақсаты:*** *балаларды алдын-ала көшеде жүру ережесімен жүргізушілерге арналған жол және белгілермен таныстыру* ***Қуандық Айсұлтан*** *Еңбек*	***Картотека №11*** ***«Әдептілік»Мақсаты:*** *Балаларды «жақсы» «жаман» сөздерінің мағынасы мен оларды орынды қолдануға үйрету.****Бақберген Ақмөрге***	***Картотека №7*** ***«Мамандықтың бәрі жақсы»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды әр түрлі мамандықпен таныстыру, еңбекті құрметтеуге дағдыландыру,өз еліне*	***Картотека №14*** ***«Кімге не керек»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Түрлі мамандықтың еңбек құралдарын танып айта білуге үйрету* ***Серикпай***	***Картотека № 18*** ***«Өз мекеніне орналастыр»*** ***Мақсаты:*** *Үй жануарларын дала жануарларыннан ажырата білуге үйрету.****Шәріп***

	етуге қызығушылық танытуға баулу	*бөрененің бойымен тепе-теңдікті сақтап жүруді үйрету.*	*пайдалы бола білуге тәрбиелеу* ***Мурат Ибрагимге*** *бүгін,кеше,ертең ұғымдарын ажыратуды үйрету*	***Алиянаға*** *белгілі дыбысқа ауызша сөздерді табуды үйрету*	**Алиханға** мүсінделген заттың ,фиг.бетін тегістеуді үйрету
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Серуен № 2*** ***«Қарды бақылау»***	***Серуен № 5*** ***Қар жауып тұрған құбылысты бақылау.***	***Серуен № 11*** ***Боранды бақылау.***	***Серуен №12*** ***Бұлтты бақылау.***	***Серуен №15*** ***Қысқы ауа-райын бақылау.***
	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың Үйге қайтуы	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесуАта-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*«Баласының өз-өзіне қызмет көрсетуге үйрету». Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу Ата-анаға; «Балаңызға түстерді үйретесіз бе?» Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту. Сәтті демалыс күндерін тілеп,балаларды шығарып салу.*

Тәрбиелеу-білімберупроцесініңциклограммасы

Білімберуұйымы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: Ересек Бәйтерек тобы.

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 27.02 – 03.03.2023ж

Күн тәртібінің үлгісі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, Кеңес беру	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Картотека №6 Дид ойын: «Жыл мезгілдері» Мақсаты:*** *Балалар жыл мезгідері туралы түсініп,мезгілдерді атауларын атай алады.*	***Картотека №7 Дид ойын: «Мамандықтың бәрі жақсы»Мақсаты:*** *Балалар әр түрлі мамандықпен таныса отырып, еңбекті құрметтеуді түсінеді.*	***Картотека №10 Дид ойын: «Жол әліппесі» Мақсаты:*** *балалар көшеде жүру ережесімен жүргізушілерге арналған жол белгілерін түсінеді.*	***Картотека № 4 Дид ойын: «Құстар біздің досымыз» Мақсаты:*** *Балалар құстар туралы өз ойларын айта алады.*	***Картотека №14 Дид ойын: «Кімге не керек» Ойынның мақсаты:*** *Түрлі мамандықтың еңбек құралдарын танып айта алады.*
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	*Наурыз айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Отбасында гүліміз, Көңілді өтер күніміз. «Қайырлы таң!» деп айтамыз, Бір болып кеште қайтамыз.*	*Кәне, кәне тұрайық, Үлкен шеңбер құрайық. Тұрсақ егер шеңберге, Алақанды ұрайық*	*Ерте тұрып күнде мен Тереземді ашамын. Сәлем деймін күнге мен Шаттық әнге саламын.*	*Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік! Қабақ түйген не керек, Көңілді боп жүрейік!*	*Кел, балалар, күлейік! Күлкіменен түлейік! Күлкі көңіл ашады, Күліп өмір сүрейік!*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	***Ой қозғау.*** *Балалар көктем мезгілі келе жатыр. Біз қыс мезгілімен қоштасамыз. Қыс мезгілі несімен ұнады?* ***Қысқа рақмет айтып қоштасайық.*** *Қыс аппақ қарын үшін*	***Сұрақ- жауап.*** *бүгінгі көңіл-күйлерің қалай? Жақсы, қуаныштымыз, көңілді.* ***Қызығушылықты ояту.*** *Бүгін мен ертегідей түс көрдім, бірақ ондағы оқиға түсініксіз болды. Мен қазір сендерге айтамын, ал сендер менің түсімді шешуге*	***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар, бүгін біздің топқа посылка келді. Онда не бар екенін білгілерің келе ме? Балалар: Иә.* ***Тәрбиеші:*** *Енді ашып, ішінде не бар екенін білейік. Педагог пакетті ашып, қораптан жапырақшалары*	***Тосын сәт. Аудио дыбыс. Торғай ұшып келеді. Хат әкеледі.*** *(қағаздан жасалған торғайды ағашқа байлап көрсету)* ***Тәрбиеші: (хатты оқиды)*** *Құрметті балалар мен көктем ханшайымымын. Бір зұлым сиқыршы келіп, менің*	***Ғажайып сәт*** *О қараңдар! Кішкентай аю бізге қонаққа келді. Ол кішкентай және көктемді көрмеген, ол көктем туралы толығырақ айтып беруімізді сұрайды. Бұл уақытта аюдың күшігі қысқы ұйқыға кеткеннен*

	рақмет! *Қыс қызықты ойындарың үшін рақмет!* *Қыс тап-таа ауаң үшін рақмет!* *Қыс бәріне рақмет.* ***Ой дамыту.*** *Балалар көктем мезгілі келе жатыр, орманда не болып жатыр екен, орманға саяхатқа барғыларың келе ме?* ***Б: Ия*** ***Саяхат тәртібін білеміз бе?*** ***Өзін ұстау ережелері*** *-Ағаштардың бұтақтарын сындырма;* *-Гүлдерді жұлма;* *-Саңырауқұлақтарды баспа;* *- От жақпа;* *-Орманға жалғыз баруға болмаиды.* *-Жүгіруге болмайды.* *-Асығуға болмайды.* ***Баяу әуен ойнайды.*** ***Орманға да келдік*** *балалар жан –жаққа назар аударайықшы табиғат қандай керемет, қазір күн жылынды, көктем мезгілі келе жатқанын білуге болады. . Балалар, қарандаршы мынау кірпінің ізі ғой.* *Балалар, қарандаршы мына жерде суреттер жатыр, сірә кірпі мына суреттерді бізге тығып кеткен болар.* ***Суретпен жұмыс.*** *Тәрбиеші суреттерді тақтаға іліп әңгімелейді.* ***Сергіту сәті:***	*көмектесесіңдер ма?.* ***Ой қозғау.*** *«Шашына жапырақтары мен қар тамшылары өрілген әдемі кейіпкер көрдім. Ол сиқырлы таяқшасын сілтеді де, қар еріп, жапырақтар гүлдей бастады. Қызық, бұл сұлу, сиқыршы кім****?(Көктем)*** ***Білім жаңарту.*** *Демек бізге енді қандай мезгіл келеді?* ***(Көктем).*** *Менің түсімді анықтауға көмектескендеріңіз үшін рахмет.* *Ендеше Көктем орманына саяхат жасаймыз ба?* ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** *Көктем айлары қалай аталады? (наурыз сәуір мамыр).* *-Көктемде табиғатта қандай өзгерістер болады? Қар ериді. Күн ұзарып барады. Күн жылынады, ағаштар бүршік жарады. Көктемнің келуімен айнала да сұлулық пайда болады.* *- Көктем қандай? сипаттау. Жылы, жасыл, шуақты, хош иісті.* ***Дид ойын: «Жыл мезгілдері»*** *Балалар қараңдаршы мына суреттерден не көріп тұрсыңдар.* *Қыс, көктем, жаз, күз.* *-Дұрыс. Балалар, табақтарға әр жыл мезгілінің белгілері бейнеленген суреттер салынады. Көктем, жаз, күз, қыс мезгілдерінің белгілерін*	*жабық гүлді шығарады.* *Балалар, міне, тағы бір жазба.* *Педагог жазбаны ашып оқиды* *Сәлем балалар, қатты мұңайып, көктемді асыға күтемін, бірақ ол әлі келмеді. Көктемнің жолын табуға көмектесіңдерші. Бұл қар бүршігі.* ***Балалар Ақшақарға жапырақшаларды ашуға көмектесе ме?*** ***1-Жапырақшаның тапсырмасы.*** ***Дид ойын: «Суреттерді жина»*** *Қыс пен көктемнің бір-бірімен суреттері араласып кетті, суретті жинау керек.* ***2 - Жапырақшаның тапсырмасы.*** ***Дид ойын: «Көктемде не болады?»*** ***Шарты:*** *Бұл жапырақ бізді табиғатта көктемде не болатынын көруге шақырады.* ***Тақта №1*** *Балалар: Төбелерден мұздар тамшылайды.* *Осы тақырыпта суреттер құрастыру.* ***Тақта №2*** *Балалар: Қар еріп жатыр.* ***Тақпақ айту.*** *Көктем келді көгілдір,* *Жыл құстары сайрады.* *Қар еріді, қыс кетті,* *Жауқазындар көктеді.* ***№3 слайд.***	*айларымды араластырды. Маған көмек керек. Біз көктемге қалай көмектесе аламыз?* ***Көктемнің ағайынды үш айы қандай?*** ***Дид ойын: «Айлар шатасты»*** ***Шарты:*** *балалар тақтада жұмыс істейді.* *Адамдар бұл айларды қалай атайды?* ***Наурыз*** ***Сәуір*** ***мамыр*** ***Дид ойын: «Қандай сөз жасырылған?»*** ***Шарты:*** *Пазлдармен жұмыс. Жасынған жұмбақты табу.* ***1.*** *Гүілдейді құлаққа* *Оны ешкім көрмейді.* ***(Жел)*** ***2.*** *Үстіміздe шексіз көк әлем* ***(Аспан)*** ***3.*** *Сен бар әлемді жылытасың,* *Шаршауды еш білмейсің,* *Терезеден күллімдейсің,* *Сенсің кәдімгі... дейтін.* ***(Күн)*** ***4.*** *Гүл гүл жайнап жер аспан* *Гүрілдейді сайда өзен* *Гүлжазира жарасқан* *Гүлдерімен қай кезең?* ***Көктем)*** ***Ақт технологиясымен жұмыс.*** *Көктем құбылыстары көктемнің суреті.* *әр түрлі кезеңдердегі көктем құбылыстарын бейнелейтін слайдтар көрсету:*	*кейін ғана оянады және көктемнің алғашқы белгілері туралы білгісі келеді.* ***Ой қозғау.*** *Қане қонжыққа көктемнің алғашқы белгілерін айтайық?* *-құстар жылы жерден қайтып келеді,* *-бұлақтардан сылдырлап су ағады,* *-мұздар еріп, тамшылар пайда болады,* *-ағаштар бүршік жарады.* *Енді тақтаға қараңдаршы, бұл бірінші оянған гүл қалай аталады?* ***(бәйшешек)*** *Бәйшешек туралы тақпақ білеміз бе?* ***Көктем лебі тұр есіп,*** ***Жапты жаңа гүл қырды:*** ***Қар астынан дүр өсіп,*** ***Бәйшешектер құлпырды.*** ***Тұңғыш гүлін көктемнің*** ***Аялап тұр көктен күн.*** ***Сергіту сәті. Музыкамен.*** *Көктемде жылы жақтан құстар ұшады дедік, құстардың әнін тыңдайық.* ***Дид ойын: «Көшпелі құстар»*** ***Шарты:*** *Мен сендерге қоныс аударатын құстар деп атап, суреттерін көрсетсем, алақандарыңды соғасыңдар.* ***Шығармашылық бұрыш.*** *Мына үстелге қарайық. Онда не жатыр? Иә, боялған ағаш, бірақ бір көңілсіздік бар сияқты. Неге?безендірілмеген, тек*

	Тербеледі ағаштар, *Алдымнан жел еседі.* *Кіп-кішкентай ағаштар,* *Биік болып өседі.* ***Ой дамыту.*** *- Балалар, бүгін біз табиғат туралы әңгімелесеміз. Бізді қоршаған орта: жан-жануарлар мен өсімдіктер. Жер мен Ай, Күн, алыстағы жұлдыздар – осылардын барлығы табиғат деген ұғымды білдіреді.* *Табиғат тірі табиғат және өлі табиғат болып екіге бөлінеді* ***Дид ойын: «Жалғасын тап»*** *Жансыз табиғат - ....* *Жанды табиғат - ....* *Жанды табиғат жансыз табиғатсыз .... (тіршілік ете алмайды)* ***Суреттерге сөйлем құрау.*** ***Дид ойын: «Экологиялық багдаршам»*** ***Шарты:*** *Экологиялық жүйені бұзбау керек, яғни тыйым салатын белгілер, ұяларды, құмырсқаның илеуін бұзуға, өрмекшінің торын бұзбауға, жәндіктерді аулауға тыйм салынғанын суреттерден айырып жинау.* *Балалар, бәріміз топқа қайтатын кез келді.* *Бір, екі, үш, төрт, бес,* *Аяқты басамыз тез тез...* ***Қортынды*** *Адам орманның қонағы болып табылады және ол қонаққа барғанда қожайынның үйін бұлдірмей*	*ажыратып айтып беру керек.* *- Ал көктемде жануарлардың тіршілігі қалай өзгереді?* ***Дид ойын: «Жануарлар мен төлдер»*** ***Шарты:*** *Мен сендерге жануарларды қоямын, ал сен олардың төлдерін қоясыңдар.* *сиыр (бұзау), қасқыр (бөлтірік), қоян (көжек), аю (аюдың күшігі), түлкі (мыршай), тиін (тиін)* *Тәрбиеші: - Жарайсыңдар балалар.* *Балалар, көктемгі орман өте әдемі. Қараңдаршы, күн қалай жарқырап тұр.* *Ал енді біраз демалып алайық. Балалар, мен қазір музыканы қосамын , сендер музыка тоқтаған кезде экранға қарап, сәулелер санына қарай жұп болып тұрасыңдар. Сақ болыңдар. (3,2,1)* *Балалар сендер тамашасыңдар, күн сендерге өз сәулелерін береді. Бізге саяхаттан қайтатын уақыт келді.* ***Ғажайып сәт*** *Мұнда бірнеше суреттер мен түрлі-түсті шеңберлер тұр. Және тапсырма жазылған тағы бір хат. Онда не жазылғанын және кімнен екенін көрейік.* ***Хат: Балалар, әр жыл мезгілі өзінше тамаша, өзінше бай. Менің әпкелерім туралы көп білетіндеріңді білемін. Сәулелеріңіздің***	*Балалар: Гүлдер пайда бола бастады.* *Дәстүрден тыс, трафарет арқылы гүлдер суретін салу.* ***№4 слайд.*** *Балалар: Құстар ұшып келеді.* *Көктем фонына құстар суретін жапсыру.* ***№5 слайд*** *Балалар: Ағаштар бүршік жарды.* *Ағаш суретіне ермексаздың жасыл түсімен бүршік салу.* ***Тәрбиеші: Жарайсыңдар! Бізде екі жапырақ дайын.*** ***Тәрбиеші: Үшінші гүл жапырақшаны ашу үшін көктем туралы әңгіме құрастыру керек.*** *Көктемнің белгілерін қараймыз. Барлық суреттерді пайдалана отырып,өз ойымызды айтамыз.* ***Тәрбиеші: Гүліміз жапырақшасын ашып қалды. Міне, соңғы гүл жапырақшасы*** *... Қандай тамаша маусым - көктем. Көктем туралы музыка тыңдағыларың келе ме?* ***(музыка тыңдау)*** ***Музыка ұнады ма? Осы әдемі әуенді тыңдағанда не естідіңдер?*** ***Балалар:*** *Тамшылар шырылдап, мұз айдыны тамшылап, бұлақ сыбдыры, торғайлар қуана сайрап*	*жануарлар, құстар, өсімдіктер* ***Ой қозғау.*** *көктемде табиғатта қандай өзгерістер болады.* *-Аспан қандай? (балалардың жауаптары)* *-Ал күн? (балалардың жауаптары)* *-Қарға не болады? (балалардың жауаптары)* *Өзенде қандай өзгерістер болып жатыр? (балалардың жауаптары)* *- Ағаштар не болады?* *Неліктен көктемде құстар көп болады?* *- Құстар немен қоректенеді?* ***Үстелдегі жұмыс (Слайд: көктем туралы суреттер)*** *Балалар, суреттерге мұқият қарап, біреуі бойынша көктем туралы әңгіме құрастырыңдар.* ***Сергіту сәті*** ***Музыкамен «Көктем»*** ***Тәрбиеші: Мен сендерге осы музыканы қайта қосып беремін, ал сендер көңілді бұлт пен күн сәулесін жасаңдар.*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***Дид ойын: «Көңілді көктем»*** ***1-топ:*** *Аспан әлемін құрастыру.* ***2-топ:*** *Аспан әлеміне күнге сәулелер жапсыру.* ***3- топ:*** *Бұлттың суретін ашық түспен бояу* ***Шарты:*** *аяқталмаған*	*діңгек.* *Дұрыс, безендірілмеген және қызықсыз, біз қонжыққа көктемді ағаштарды түсіндіру үшін оны безендіруіміз керек. Көктемгі ағашты еске түсірейік.* *-Оның үстінде бүршіктер пайда болады, құстар ұшады, астында алғашқы гүлдер пайда болады. Осының бәрін безендіріп қонжыққа көрсетейік.* ***Ұжымдық жұмыс «Көктем ағашы»*** ***Жұмыстың қысқаша мазмұны:*** ***Балаларды отырғызу.*** *Балаларға арналған сұрақтар.* *Қайшымен және желіммен жұмыс істеу ережелері.* *Практикалық жұмыс (бүктеу арқылы бөлшектерді кесу)* *Ермексаздан гүлдер жасау, Ұшып жүрген құстарды құрастырып жапсыру, жасыл шөптер ді бояу.* ***Өз бетінше әрекет*** *(бөлшектерді құрастыру, жапсыру, толық сурет құру)* ***Рефлексия.*** *Сендер қандай жақсы балаларсыңсыңдар! Ағаш қазір өте әдемі! Енді қысқы ұйқыға кеткен барлық жануарлар осы ағаштың астына жинала алады. Кішкентай аюға біздің ағаш өте ұнады, ол көктем*

	өзін дұрыс ұстау ережелері қажет екенін есте ұстауы тиіс. *Балаларды мадақтау.*	***түсіне қарай жұпқа бөлініп, дұрыс түстің шеңберіне өтуді ұсынамын. Біз туралы не білетіндеріңді айтыңдар. Сіздерге сәттілік тілеймін.*** ***Сендердің көктемің.*** *-Ал, балалар қыс, көктем, жаз, күз туралы не айтады? Сәулелеріңнің түсіне қарай жұпқа бөлініп, орнымызды алайық.* ***Шығармашылық бұрыш.*** ***1-топ:*** *Қыс мезгілін құрастыру.* ***2-топ:*** *Көктем мезгіліндегі ағаштарға мақта таяқшасы арқылы бүршік салу.* ***3-топ:*** *Жаз мезгілінде піскен, өзіне ұнаған жемісті мүсіндеу.* ***4-топ:*** *Күз мезгіліндегі жапырақтарды жапсыру.* *Менің «Бастау» деген сигналым бойынша тапсырмалардағы өз суреттерің бойынша әңгіме құрастыру..* ***Рефлексия.*** *Жарайсыңдар балалар, тамаша әңгіме. Ілгері жүру. Балалар, қараңдаршы, мұнда не сызылған? (чемодан, себет және ет тартқыш)* *- Дұрыс. Балалар, енді сәулелеріңді алыңдар, егер бүгін көп нәрсені үйрендім, қызық болды деп ойласаңдар, онда сәулелеріңді чемоданға салыңдар. Егер сізге бірдеңе қиын болып көрінсе, онда сәулені ет тартқышқа салыңыз. Ал егер сізді*	*жатыр.* ***Тәрбиеші:*** *Балалар, қараңдаршы, біздің гүл жапырақшаларын ашты, оның көңілі көтерілді, өйткені оның қазір достары көп, көктемгі күннің шуағы қалай жарқырайды.* ***Қортынды*** ***Балаларды мадақтау.***	*шығармамен жұмыс істейді; педагог қажет болған жағдайда балаларға көмектеседі.* *Жарайсыңдар. Көктемде әр үйге күн нұрын шашып, одан әрқашан нұр мен жылу келсін. Осы жұмыстарымыздың бәрін көктемге түсіріп жіберейік.* ***Тақпақ: «Көктем»*** *Көктем болды алақай* *Қуанар барлық балақай.* *Көктемде жаңбыр болады,* *Бақшаға гүлдер толады.* ***Қорытынды:*** ***Балаларды мадақтау.*** ***Қортынды***	*туралы әңгімелер үшін және осындай әдемі жұмыс үшін рахмет. Аю баласымен қоштасып, Аю Анаға баруға рұқсат етейік.*

		ештеңе қызықтырмаса, менің көмегім қажет болса, оны қоқыс жәшігіне салыңыз.			
Серуенге дайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Серуен № 17*** *Ауа райын бақылау.*	***Серуен № 18*** *Күннің көзін бақылау.*	***Серуен № 12*** *Аула сыпырушы еңбегін бақылау.*	***Серуен № 11*** *Құстарды бақылау.*	***Серуен № 10*** *Күнді бақылау.*
	Көктем серуен картотекасынан				
Серуеннен оралу	*Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.* *Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскіас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгіұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	***№ 3*** *«Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз».* *- «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз.* *«Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз,* *- «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз.* *- «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз.* *- «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау.* *- «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.*	***№4.*** *Бір – көтер кәне қолыңды* *Екі – төмен ұста қолыңды* *Үш, төрт – жаныңа соз қолыңды* *Бес дегенде секір көрсет бойыңды.* *Керілеміз, созыламыз, төсектен біз тұрамыз.*	***№5.*** *"Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр».* *2. «Құстар достарын іздеп жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту.* *3. "Құстар көңілденіп жатыр" –қолды шапалақтау*	***№6.*** *арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу.* *- арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру.* *- арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау*	***№7.*** *«Күннің оянуы»* *- «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде.* *- Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді.* *- Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады.* *басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді.* *«Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады.*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті	***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру*** *Бұрыштарым жоқ менің,*	***Санамақ*** *1-дегенім бесік Шықтым содан өсіп.*	***«Кім тапқыр?»*** *Балаларға логикалық тапсырмалар беріледі.*	***Дид ойын:*** ***«Жол картасын бейнеле»*** *(үлкен көлемде жайылған*	***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Жұмбақ жасыру* ***«Бұл қай кезде болады»***

ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	*Дөңгелекте емеспін,* *Ұқсаймын мен денеге* *Кім табады, бұл не?* ***(Сопақша)*** *Үш төбесі бар көрінген* *Үш бұрышы мен үш беті* *Жауабын кім шешеді?* ***(Үшбұрыш)*** *Әр жұмбақты шешекен сайын жауабы болатын геометриялық пішінді тақтаға іліп, балаларға сұрақтар қойылады.* *-Сопақша, үшбұрыш туралы не білесіңдер?* *-Дөңгелектен айырмашылығы?* *-Сопақша, дөңгелек неге ұқсайды?*	*2-дегенім елім* *Өзен,тауым,көлім.* *3-дегенім үміт.Үміт артар жігіт.* *4-дегенім төзім. Төзе білем өзім.* *5-дегенім бақыт .* *Бағалайтын уақыт.* ***«Пішінді құрастыр»*** ***Шарты:*** *Балалардың алдына әр түрлі пішіндер беріледі. Ол пішіндерден суреттегі көрсетілген заттарды құрастырады. Түсі мен пішінін дұрыс ажыратулары керек.*	*1. Табақта бір алма,* *Қолымда екі алма.* *Барлығын қосқанда,* *Шығады неше алма? (3)* *2. Үш алмұрттың біреуін,* *Досың сұрап алады.* *Айтшы сонда нешеуі,* *Өз қолыңда қалады? (2)* *3. Ақ балапан,* *Сары балапан.* *Шұбар балапан,* *Қара балапан.* *Барлығы неше балапан? (4)* *4 Ағашта екі торғай бар еді, оның біреуі ұшып кетті. Ағашта неше торғай қалды? (1)* *5. Құста неше тұмсық бар?(1)* *6. Адамда неше көз бар?(2)* *7. Үшбұрышта неше бұрыш бар?(3)* *8. Қоянның неше құлағы бар?(2)*	*жасыл немесе көк мата)* ***Шарты:*** *Берілген заттарды өз өз орнын тауып қоя білу.* *Мыс: Күн жоғарыда, гүл төменде.....* ***Дид ойын:*** ***«Құлыншақты дұрыс қой»*** *Үлестірмелі материал: (жолақтар: қызыл – 10х3 см, көк – 15х3 см, 4 құлыншақ).* *Қай жолақ қысқа, ал қайсысы ұзын екенін салыстырып көріңдер.* *Қысқа жолаққа бір құлыншақты, ал ұзын жолаққа көп құлыншақты қоюларын ұсыну* *– Бір құлыншақ тұрған жолақ қысқа ма, ұзын ба?* *Көп құлыншақ тұрған жолақ ұзын ба, қысқа ма*	*Ұйқымыздан тұрамыз* *Беті-қолды жуамыз* *Әкемізге ереміз,* *Бақшамызға келеміз* *Бұл қай кез болады балалар? **(таңертең)*** *Сабақ оқып, ойын ойнап,* *Серуендеп қайтамын* *Тамағымды ішіп* *Түсте ұйықтап жатамын.* ***(Күндіз)*** *Біз тәртіпті баламыз* *Сабақты да оқимыз* *Серуенге шығамыз,қыдырамыз* *Бұл қай кез? **(Түс)*** *Ұйқыдан тұрып,беті- қолды жуыпТөсекті жинап тазалықты сақтап,Таза ауа жұтып,кешкісін үйге қайтамын* *-Бұл қай кез? **(Бесін)*** *· Күн батады қызарып,* *Мамамызды күтеміз* *Бұл қай кез? **(Кеш)*** *Үйге келіп кино көріп* *Ойыншықтарды жинастырып* *Беті-қолды жуып,тісімді тазартып* *Ұйықтауға жатамын* *Бұл қай кез? **(Түн)***
Балалармен жеке жұмыс	***Дид ойын: Сан жаттығу:*** *Шарты: Кыстап қалатын және жылы жаққа ұшып кететін құстарды санау* ***«Деньеш блогтары»*** *Мақсаты: ұжыммен жұмыс жасауға дағдыланады.* ***Кемал Нұрислам*** өзінің жасаған іс-әрекетінің ағзаға әсерін, тістерді	***Дид ойын: ойын:***<br***«Көлеңкесін тап»*** ***Ойын шарты:*** *Балалардың қолына әртүрлі заттардың суретін таратылады. Балалар қолдарындағы суреттер бойынша көлеңкесін тауып орындарына отырады.* ***Мкуратхан Жансаяға***	***Дид ойын: ойын*** ***«Бұл қай кезде болады?»*** *Мақсаты: Балалар жыл мезгілдерін жылдам табады, атайды және сипаттайды.* ***Шарты:****Балалар жыл мезгілдерінің суреттерін жапсырып ерекшеліктерін айтады.*	***Дид ойын: «Артығын тап»*** *Мақсаты: Балалар берілген суреттердің ортақ атауы барын түсінеді.* ***Күтілетін нәтиже:*** *Суреттерді атай отырып,не артық екенін айтады.* ***Кенжебек Ильясқа***	***Дид ойын:***<br***«Шатастырма»*** *Көктемде қар жауады.* *Қазір күз мезгілі?* *Көктемде қар ериді?* *Көктемнің бірінші айы-наурыз* *Қыста жапырақтар сарғаяды?* *Жылмезгілдері:*

	тазалаудың пайдасын, суық тимеудің алдын-алуға болатынын түсіндіріп үйрету	сөйлегенде сөйлемдердің түрлерін (жай және күрделі), сын есімдерді, етістіктерді, үстеулерді, қосымшаларды қолдануға қалыптастыру	***Айбек Аялаға*** тұрмыстық электротехника заттарын таниды және атауға үйрету	шығарма мазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сақтауға қалыптастыру	*қыс,көктем,жаз,күз. Жаз ең суық жыл мезгілі? Күзде бәйшешектер өседі? Қыста құстар жылы жаққа ұшып кетеді? Жазда балалар оқиды?* ***Молдыбаев Рамазан*** туыстық қарым-қатынасты білдіретін сөздерді айтуға үйрету
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Серуен № 17*** *Ауа райын бақылау.*	***Серуен № 18*** *Күннің көзін бақылау.*	***Серуен № 12*** *Аула сыпырушы еңбегін бақылау.*	***Серуен № 11*** *Құстарды бақылау.*	***Серуен № 10*** *Күнді бақылау.*
	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ата-анаға: балаға жиі қазақтың ертегілерін оқып беуге ұсыныс айту. Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Ата-аналарға балалардың жасаған шығармашылық жұмыстарымен таныстыру.*	*Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы төлек керек екенін ескерту Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.*

Тәрбиелеу-білімберупроцесініңциклограммасы

Білімберуұйымы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: Ересек Бәйтерек тобы.

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 06.03 – 10.03.2023ж

Күн тәртібінің үлгісі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*			

Ата-аналармен әңгімелесу, Кеңес беру	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*			
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Картотека №3*** ***Дид ойын: «Жыл мезгілдері»*** ***Мақсаты:*** *Балалар жыл мезгідері туралы біледі, мезгілдердің атауларын айта алады.*	***Картотека №11*** ***Дид ойын: «Мамандықтың бәрі жақсы»*** ***Мақсаты:*** *Балалар әр түрлі мамандықпен таныса отырып, мамандық иелерін ажырата алады.*	***Картотека №5*** ***Дид ойын: «Үй жануарлары мен жабай жануарларды ата»*** ***Мақсаты:*** *Үй жануарлары мен жабайы жануарларды ажырата алады.*	***Картотека №1*** ***Дид ойын: «Қайсысы қайда тіршілік етеді?» Мақсаты:*** *суреттен көрген заттары-ның аттарын атап, олардың қайда өмір сүретінің айта алады.*
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан			
Таңертенгі жаттығу	*Наурыз айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***			
Таңғы ас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*			
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Отбасында гүліміз,* *Көңілді өтер күніміз.* *«Қайырлы таң!» деп айтамыз,* *Бір болып кеште қайтамыз.*	*Кәне, кәне тұрайық,* *Үлкен шеңбер құрайық.* *Тұрсақ егер шеңберге,* *Алақанды ұрайық*	*Кел, балалар, күлейік,* *Күлкіменен түлейік!* *Қабақ түйген не керек,* *Көңілді боп жүрейік!*	*Кел, балалар, күлейік!* *Күлкіменен түлейік!* *Күлкі көңіл ашады,* *Күліп өмір сүрейік!*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	***Қызығушылықты ояту.*** *Бүгін таңертең мен* *«.....» балабақшасының балаларына»* *деген жазуы бар конверт тауып алдым.* *Бұл сиқыршыдан келген болуы керек. Мен сендерді күтіп, конвертте не бар екенін көрейін деп шештім.* ***Конвертті ашу.*** ***Ой қозғау.*** *Қараңдаршы мұнда кітап бар екен. Бұл ертегі кітап екен.* *Онда қандай ертегі жасырылғанын білгіңіз келе ме? (Иә)* *Төрт мезгіл суреттерін шығару.* ***Сұрақ-жауап.*** *Әр мезгілдің суреті бойынша қандай мезгіл екенін сұрау.* ***Ертеде төрт мезгіл болған: қыс, көктем, жаз, күз.*** *Олар бірге өмір сүріп, бүкіл әлемді*	***Қызығушылықты ояту.*** ***Дид ойын: «Ойлан тап»*** ***Бұл қай кезде болады?*** ***Жұмбақ жасыру*** *Қар еріп , су ағады,* *Сарқырап сайға толады.* *Күн ұзарып жылиды,* *Бұл қай кезде болады?* *(көктем)* ***Ой дамыту.*** ***Суретпен жұмыс.*** *Көктем мезгілі туралы түсінік беру.* *-Көктем мезгілінде қандай ерекшеліктер болады?* *Қар ериді, ағаштар бүршік жарады.* *Құстар ұшып келеді* *-Құстарға қандай қамқорлық*	***Ой қозғау.*** ***Б.Серікбаев «Көктем келді»*** *-Күн , неге күркірейді?* *-Көктем келді,көктем келді!* *-Жаңбыр, неге сірікірейді?* *-Көктем келді,көктем келді!* *-Бұлақ, неге сылдырлайды?* *-Көктем келді,көктем келді!* *-Құлын, неге құлдырайды?* *-Көктем келді,көктем келді!* *-Гүлдер, неге жайнайды?* *-Көктем келді,көктем келді!-* *Құстар, неге сайрайды?* *-Көктем келді,көктем келді!* *Міне, балалар, көктем келгеніне табиғат та, жануарлар да не істеп жүр?* ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** ***Көктемнің алғашқы айы — Наурыз.*** *Бұл айда күн жылынып,*	***Қызығушылықтарын ояту.*** ***АҚТ технологиясымен жұмыс. Аудио дыбыс.*** ***Дид ойын: «Ненің даусы?»*** ***Шарты:*** *Үнтаспадан құстардың сайраған дауысы, судың сылдырап аққан дауысы естіледі.* *-Ненің дауысын естіп тұрсыңдар?* *-Оны естігенде көз алдарыңа не елестейді.?* ***Ой қозғау.*** ***Сұрақ – жауап*** *-Көктем мезгілінде қандай табиғат құбылыстары болады?* *-Көктем мезгілі сендерге ұнай ма?*

	кезекпен басқарды: *үш ай - қыс, үш ай - көктем, үш ай - жаз және үш ай - күз. Бірақ бір күні Қыс өзін ең маңызды деп шешті және Көктемге жол бергісі келмеді. Өсімдіктер қар жамылғысының астында жата берген соң олар қатты уайымдайды.* *Құстардың ән айтуы тоқтайды.* *Адамдар суықтан шаршайды.* *Күз бен жаз мазалайды.* *Ал Көктем: Ешқандай уайымдамаңдар, менде суықты жеңуге көмектесетін керемет бар дейді.* *Ой балалар одан әрі ештеңе жоқ. Бірақ конвертте жарық , от және күн бейнеленген карточкалар бар. Осылардың қайсысы Көктемге көмектесетін керемет болуы мүмкін деп ойлайсыз? (Күн)* *Расында, күн – ең мейірімді я.* *Күн туралы не айта аламыз? Күн мейірімді, жылы, шуақты, күлімсіреп тұрады.* *Күн не үшін керек? Адамдарға, жануарлар, құстар, өсімдіктерге, ағаштарға керек.* ***Сергіту сәті.*** *Енді біз сендермен ойнаймыз, сендер кішкентай самалсыңдар, мен сендерге жел таңбасын көрсеткенде дыбыс шығарасыңдар* *Тәрбиеші: Самал жел соқты, күн өзгерді. Бұл не? (көңілсіз, көңілсіз т.б.)* *Күн неге қабағын түйді? (оны бұлттар жауып тұрды)* *Тәрбиеші: Күнге көмектесейік, Аспандағы бұлттарды таратайық. Бұлттарға үрлейік* ***(мұрынмен тыныс алу – ауызбен шығару, ауызбен дем алу – ауыз арқылы шығару).*** *Бұлттарды қуу үшін біз тапсырмаларды орындауымыз керек.* ***Бірінші тапсырма.*** *Мына үлкен қара көк бұлтты қиып, онан*	*жасаймыз?* *-Көктем мезгілі қай мезгілден соң келеді?* ***Балалар қазір сендер сиқыршы боласыңдар.*** ***Дид ойын:«Суретті жандандыр»*** *Көктем мезгілін суреттер арқылы жандандырасыңдар.* ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ.*** *Қыс мезгілімен көктем мезгілінің суреттерін өз орнына қою.* ***Дид ойын: «Көктем ағашы»*** ***Шарты:*** *Көктем мезгіліндегі ағашты салу.* ***Жұмыс барысы:*** *Сұрақ – жауап. Көктемде ағаштарда қандай өзгеріс болады? Неліктен бірінші бүршік шығады? Мақта таяқшасымен ағаш бұтағына бүршік салу.* ***2-топ: Дид ойын: «Суреттерді жина»*** ***Шарты:*** *Көктем мезгіліне байланысты суреттеі құрастырып, шыққан суретке сөйлем құрайды.* ***Суретке сөйлем құрау.*** ***Қортынды*** ***Мнемо кесте арқылы ұоқ қортындылау.*** ***Балаларды мадақтау.***	*қар еріп, жылғалардан су ағады. Бұтақтар бүршік жарып, жер көктейді. Жаңбыр жауып, күн күркірейді. Малдар төлдейді. Құстар жылы жақтан ұшып келеді. Күн ұзарып, түн қысқарады. Балалар көктем мезгілінің алғашқы күндерінде қандай мерекені тойладық?* *Қандай мереке келе жатыр?* *8-Наурыз аналар мерекесі. Ұлыстың ұлы күні Наурыз мерекесі жаңа жылымыз бар.* ***Дид ойын: «Көктем гүлдері»*** ***Шарты:*** *Дәстүрден тыс трафарет арқылы гүлдер суретін салу, мақта таяқшасымен бояу.* ***Суреттермен жұмыс.*** *–Көктемде құстар келеді. Көктемде келетін құстарды қалай атайды?* *Көктемде келетін құстарды жыл құстары дейді.* *Жыл құстары: қарлығаш, қараторғай. Құстар – адамға дос. Оларға біз де қамқор болуымыз керек.* ***Дидактикалық ойын: «Жыл құстарын ата, көрсет»*** ***Шарты:*** *Суреттерден жыл құстарын ажыратып көрсету.* ***Дид ойын: «Ұя»*** ***Шарты:*** *Геометриялық пішіндерден ұя құрастырып, жапсыру.* ***Жаңылтпаш айту.*** *Мағынасын түсіндіру.* *Құс қайтты, қыс келді,Қыс қайтты, құс келді.* *Балалар жай, жылдам қайталайды.* ***Дид ойын «Құстар не істейді»*** *Құстар ұшады.*	***Көктем өрнегі*** ***Е.Өтетілеу ұлы.*** *Өлең жолдарын оқып, түсіндіру.* *Қар еріді,су ақты,* *Күндер кедлді шуақты.* *Байтақ дала келбеті* *Түкті кілем сияқты.* ***Бір қадам әдісі арқылы өлеңді жаттау.*** ***Дид ойын: «Жақсы мен жаман»*** ***Мақсаты:****Жақсы қасиет болса қолдарын шапалақтайды, жаман қасиет болса тыныш отыру.* *1) Көшет отырғызу.* *2) Ағаштарды сындыру.* *3) Құстарға жем шашу.* *4) Құстың ұясын бұзу.* *5) Ағаштарға су құю.* *6) Гүлдерді жұлу.* *7) Құстарға ұя жасау.* *Балаларды мадақтау.* ***Дид ойын: «Көктем белгісі»*** ***Шарты:*** *Көктем мезгілінің суреттерін ретімен қою.* ***Шығармашылық бұрыш.*** ***Дид ойын: «Көктем өрнегі»*** ***Шарты:*** *Өз еркімен шығармашылық жұмыс Бақылау.* ***Қорытынды.*** *Балалар не туралы әңгімелестік?* *Көктем мезгілінде қандай ерекшеліктер болады екен?*

	будақ –будақ бұлттар жасаймыз. Солай бұлттарды таратамыз. ***2- тапсырма: Қиған бұлттарды ашық түске бояймыз.*** *Міне бұлттар күннің бетін ашты. Шапалақ. Қуану.* *Қараңдаршы, біз аспандағы барлық бұлттарды тараттық. Күнге назар аударайық, ол әлі көңілсіз.* *Балалар, қалай ойлайсыңдар, неге көңілсіз. Демк оның шуақтары жоғалып кеткен бе? Қане күннің шуақтарын құрастырып берейік.* *Алақай Күн бізге күлді?* ***Қортынды.*** *Айтшы, сендерге көктем ұнай ма? Енді әрқайсың көктемді не үшін жақсы көретіндеріңді айтып бересіңдер.*		*Құстар не істейді?* *Құстар ұя жасайды.* ***Дид ойын: «Құстарды тамақтандыр»*** ***Шарты:*** *Ермексаздан құстарға дән жасау.* ***Жұмыс жасау жолдарын түсіндіру.*** ***Тақпақ. Көктем*** *Көкке бояп өңірді,* *Көктем келді көңілді.* *Бау – бақшада, орманда,* *Құстар әні көңілді.* ***Балаларды мадақтау.***	
Серуенге дайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*			
Серуен	***Серуен № 17*** *Ауа райын бақылау.*	***Серуен № 18*** *Күннің көзін бақылау.*	***Серуен № 11*** *Құстарды бақылау.*	***Серуен № 10*** *Күнді бақылау.*
	Көктем серуен картотекасынан			
Серуеннен оралу	*Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.* *Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*			
Түскіас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*			
Күндізгіұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*			
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	***№ 3*** *«Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз».* *- «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз.* *«Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз,* *- «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз.* *- «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз.*	***№4.*** *Бір – көтер кәне қолыңды* *Екі – төмен ұста қолыңды* *Үш, төрт – жаныңа соз қолыңды* *Бес дегенде секір көрсет бойыңды.* *Керілеміз, созыламыз, төсектен біз тұрамыз.*	***№6.*** *арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу.* *- арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру.* *- арқамен жатып шынтақтарын*	***№7.*** *«Күннің оянуы»* *- «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде.* *- Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді.* *- Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп*

	- «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау. *- «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.*		*тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау*	*отырады.* *басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді.* *«Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады.*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан			
Бесінас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*			
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру*** *Бұрыштарым жоқ менің,* *Дөңгелекте емеспін,* *Ұқсаймын мен денеге* *Кім табады, бұл не?* ***(Сопақша)*** *Үш төбесі бар көрінген* *Үш бұрышы мен үш беті* *Жауабын кім шешеді?* ***(Үшбұрыш)*** *Әр жұмбақты шешекен сайын жауабы болатын геометриялық пішінді тақтаға іліп, балаларға сұрақтар қойылады.* *-Сопақша, үшбұрыш туралы не білесіңдер?* *-Дөңгелектен айырмашылығы?* *-Сопақша, дөңгелек неге ұқсайды?*	***Санамақ*** *1-дегенім бесік Шықтым содан өсіп.* *2-дегенім елім Өзен,тауым,көлім.* *3-дегенім үміт.Үміт артар жігіт.* *4-дегенім төзім. Төзе білем өзім.* *5-дегенім бақыт . Бағалайтын уақыт.* ***«Пішінді құрастыр»*** ***Шарты:*** *Балалардың алдына әр түрлі пішіндер беріледі. Ол пішіндерден суреттегі көрсетілген заттарды құрастырады. Түсі мен пішінін дұрыс ажыратулары керек.*	***Дид ойын:*** ***«Жол картасын бейнеле»*** *(үлкен көлемде жайылған жасыл немесе көк мата)* ***Шарты:*** *Берілген заттарды өз өз орнын тауып қоя білу.* *Мыс: Күн жоғарыда, гүл төменде.....* ***Дид ойын:*** ***«Құлыншақты дұрыс қой»*** *Үлестірмелі материал: (жолақтар: қызыл – 10х3 см, көк – 15х3 см, 4 құлыншақ).* *Қай жолақ қысқа, ал қайсысы ұзын екенін салыстырып көріңдер. Қысқа жолаққа бір құлыншақты, ал ұзын жолаққа көп құлыншақты қоюларын ұсыну* *– Бір құлыншақ тұрған жолақ қысқа ма, ұзын ба? - Көп құлыншақ тұрған жолақ ұзын ба, қысқа ма*	***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Жұмбақ жасыру* ***«Бұл қай кезде болады»*** *Ұйқымыздан тұрамыз* *Беті-қолды жуамыз* *Әкемізге ереміз,* *Бақшамызға келеміз* *Бұл қай кез болады балалар? **(таңертең)*** *Сабақ оқып, ойын ойнап,* *Серуендеп қайтамын* *Тамағымды ішіп* *Түсте ұйықтап жатамын.* ***(Күндіз)*** *Біз тәртіпті баламыз* *Сабақты да оқимыз* *Серуенге шығамыз,қыдырамыз* *Бұл қай кез? **(Түс)*** *Ұйқыдан тұрып,беті-қолды жуыпТөсекті жинап тазалықты сақтап,Таза ауа жұтып,кешкісін үйге қайтамын* *Бұл қай кез? **(Бесін)*** *· Күн батады қызарып,* *Мамамызды күтеміз* *Бұл қай кез? **(Кеш)*** *Үйге келіп кино көріп* *Ойыншықтарды жинастырып* *Беті-қолды жуып,тісімді тазартып* *Ұйықтауға жатамын* *Бұл қай кез? **(Түн)***

Балалармен жеке жұмыс	***Дид ойын: Сан жаттығу:*** *Шарты: Қыстап қалатын және жылы жаққа ұшып кететін құстарды санау* ***«Деньеш блогтары»*** *Мақсаты: ұжыммен жұмыс жасауға дағдыланады.* ***Айбек Аялаға*** қарым-қатынас барысында балаларды қойылған сұрақтардың сипатына сәйкес хабарлы, лепті, бұйрықты сөйлемдермен жауап беруге қалыптастыру	***Дид ойын: ойын: «Көлеңкесін тап»*** ***Ойын шарты:*** *Балалардың қолына әртүрлі заттардың суретін таратылады. Балалар қолдарындағы суреттер бойынша көлеңкесін тауып орындарына отырады.* ***Шәріп Алиханға*** екі затты ұзындығы, ені және биіктігі, жуандығы бойынша салыстыруға үйрету	***Дид ойын: «Артығын тап»*** *Мақсаты: Балалар берілген суреттердің ортақ атауы барын түсінеді.* ***Күтілетін нәтиже:*** *Суреттерді атай отырып,не артық екенін айтады.* ***Серикпай Алиянаға*** сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атауға үйрету :	***Дид ойын: «Шатастырма»*** *Көктемде қар жауады. Қазір күз мезгілі? Көктемде қар ериді? Көктемнің бірінші айы-наурыз Қыста жапырақтар сарғаяды? Жылмезгілдері: қыс,көктем,жаз,күз. Жаз ең суық жыл мезгілі? Күзде бәйшешектер өседі? Қыста құстар жылы жаққа ұшып кетеді? Жазда балалар оқиды?* **Ғабит Сырым** қазақ халқының және басқа халықтардың өнер туындыларына қызығушылық танытуға дағдылау
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*			
Серуен	***Серуен № 17*** *Ауа райын бақылау.*	***Серуен № 18*** *Күннің көзін бақылау.*	***Серуен № 11*** *Құстарды бақылау.*	***Серуен № 10*** *Күнді бақылау.*
	Таңғы серуенді бекіту.			
Балалардың үйге қайтуы	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ата-анаға: балаға жиі қазақтың ертегілерін оқып беуге ұсыныс айту. Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы төлек керек екенін ескерту Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.*

Тәрбиелеу-білімберупроцесініңциклограммасы

Білімберуұйымы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: Ересек Бәйтерек тобы.

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 13.03 – 17.03.2023ж

Күн тәртібінің үлгісі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, Кеңес беру	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Картотека №6*** ***Дид ойын:*** ***«Жыл мезгілдері»*** ***Мақсаты:*** *Балалар жыл мезгідері туралы түсініп,мезгілдерді атауларын атай алады.*	***Картотека №8*** ***«Бұны қай кезде киеді?»*** *Ойын шарты: суреттегі киімдерді қай мезгілде киетіндігін айтқызу.*	***Картотека №17*** ***«Әдемі гүл»*** *Ойынның шарты: Гүлдерді түстері бойынша жинау.*	***Картотека № 19*** ***«Гүлдерді күтеміз»*** *Ойын шарты: гүлдерді екіге бөлу,дала гүлдерін газонның қасына іліп,ал бөлме гүлдерін үйдің қасына қою , суреттер бойынша әнгімелету.*	***Картотека №29*** ***«Нан қалай жасалады»*** *Ойын шарты: нанды дастарханға келгенге дейінгі жолын көрсетіп, онда жұмыс істейтін адамдардың еңбегі көрсетіледі.*
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	*Наурыз айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Отбасында гүліміз,* *Көңілді өтер күніміз.* *«Қайырлы таң!» деп айтамыз,* *Бір болып кеште қайтамыз.*	*Кәне, кәне тұрайық,* *Үлкен шеңбер құрайық.* *Тұрсақ егер шеңберге,* *Алақанды ұрайық*	*Ерте тұрып күнде мен* *Тереземді ашамын.* *Сәлем деймін күнге мен* *Шаттық әнге саламын.*	*Кел, балалар, күлейік,* *Күлкіменен түлейік!* *Қабақ түйген не керек,* *Көңілді боп жүрейік!*	*Кел, балалар, күлейік!* *Күлкіменен түлейік!* *Күлкі көңіл ашады,* *Күліп өмір сүрейік!*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	***Психологиялық сәт*** *Балалар, терезеден күн нұрын төгіп тұр екен. Күн көзінен қуат алып, бір – бірімізге жақсы сөздер айтайық.* ***Ой дамыту. АҚТ технол Мнемотехника әдісі арқылы «Көктем» мезгілін сипаттау.*** *Балалар қазір қандай мезгіл? Көктем мезгілінде келгенде табиғат қандай өзгеріске ұшырайды? Көктем мезгілінде болатын мерекелерге тоқталу.* ***Ой дамыту.*** ***Наурыз туралы түсінік беру.*** *Мал төлдеп, табиғат оянатын кез.* *-Ата-бабамыз осы мерекені*	***Тосын сәт*** *Ұлттық көйлек киген қуыршақтың қонаққа келуі. Қуыршақпен сәлемдесу* ***Сұрақ-жауап*** *-Балалар,бұл қуыршақтың есімін сендер білесіңдерме? -Олай болса,қуыршақтың өзінен сұрап көрейікші. -Балалар, қуыршақ есімін айтқысы келмесе,онда бәріміз бірге оның есімін қояйық.* *-Сұлушаш* ***Ой қозғау.*** *-Сұлушаш сендерге ұнадыма?* ***Дид ойын: «Қуыршақты сипатта»*** *Несі ұнады?(шашы,көйлегі, сырғасы, бөркі, камзолы, үкісі).*	***Қызығушылықтарын ояту.*** ***Білмеспек келеді.*** *Мен барлық балалар сияқты өнерлі болғым келеді. Наурызда ұлттық аспаптырмен өлең айтқым келеді.Мен ұлттық аспаптарды білмеймін. -Сол үшін достарымнан көмек сұрай келдім. Балалар көмектесеміз ба?* ***АКТ технологиясы*** ***Слайд.*** *Ұлттық аспаптар.* ***Домбыра, қобыз, жетігенмен таныстыру.*** *домбыраның құрылысын көрсету арқылы түсіндіру.* *- Домбыраның құрылысы көптеген бөліктерден*	***Қызығушылықтарын ояту.*** ***Тосын сәт: АҚТ технологиясы.*** ***Қонаққа әже келеді.*** *Әже: — Сәлеметсіңдер ме балақандарым. Мен сендерге бүгін қазақтың дәстүрлері туралы айтып беремін.* ***Дид ойын: «Кімнің даусы»*** ***Шарты:*** *Жылаған бөбектің даусын ажырату.* ***Бесік туралы түсінік беру*** *Мынау бесік деп аталады. Бесікті таза ағаштан жасайды. Ең алдымен бесіктегі баланың бас жағына жұмсақ жүннен жасалған жастық саламыз. Ал мынау бөпенің үстіне жамылатын көрпесі. Мынау белбеуі,бала құлап*	***Өлең оқу.*** ***Наурыз тойы.*** *Күн менен түн теңелді,* *Жер шуаққа кенелді,* *Соны тойлар ел енді.* *Наурыз тойы -салтымыз,* *Көгерсін деп халқымыз* *Көшеге тал егеді.* *Жарқырап тұр күніміз,* *Жайқалсын жас гүліміз,* ***Сұрақ-жауап:*** *Өлең не туралы айтылған? Наурыз мерекесі қай мезгілде келеді? Балаларға Наурыз көже туралы түсінік беру.* ***Дид ойын: «Наурыз дастарханы»*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ:*** *құрт мүсіндеу* ***2-топ:*** *Дайын кесеге ою*

	ауыл-ауылда тойлап, қазақтың ұлттық ойындары ойналады. *Қазақтың кең дастарқаны жайылады.Қазақтың ұлттық киімдері киіледі. Алтыбақан, той-думан болады.* *Жеті тағамнан жасалатын наурыз көже пісіріледі.* *- Бір тал кесең, он тал ек-дескен қариялар бұлақ басына тал егеді* *Міне, Наурыз мерекесінің ерекшелігі осылар.* ***Сергіту сәті.*** ***Дид ойын «Наурыз деген не?»*** *-Күн мен түн теңеледі-Ренжіскен адамдар достасады* *-7 түрлі дәмнен Наурыз көже дайындайды* *Ұлттық ойындар ойналады.* *-Ешкіммен ренжіспейді;-Жаман сөздер айтпайды;* *-Жаман қылықтар көрсетпейді.* ***Дид ойын: «Наурыздағы бауырсақ»*** ***Шарты: Бауырсақты әр түрлі шығармашылықта бере білу.*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ;*** *Ермексаздан бауырсақ мүсіндеу* ***2-топ:*** *Дастарханға бауырсақ жапсыру.* ***Қортынды*** ***Қим ойын «Тақия тастамақ»*** *ҰІӘ қорытындылау.* *Балаларды мадақтау*	*-Сұлушашатың шашы қандай?(Қою қара шашты)* *-Оның шашы ұзын,әдемі* *-Ал Сұлушашымыздың көйлегі қандай?* *Бүрмелі,қазақтың ұлттық көйлегі. Слушаш көйлегіне ою-өрнек салып беруді өтініп тұр. Салып береміз бе?* ***Дид ойын: «Ою-өрнек»*** ***Шарты:*** *Берілген үлгідегі көйлектегі оюды қызыл түске бояу.* *Сұлушаштың бөркіне тоқталу.* *-Бөрік киімнің қай түріне жатады?* *-Бөріктің төбесінде үлпілдеп тұрған несі?* *-Бөріктің төбесіндегі үкісі неден жасалады?* *Үкі-орман құсы.* *Үкінің-жүні үлпілдек.* *-Енді бәріміз үкінің дыбысын салайықшы.* ***Сергіту жаттығуы:*** *Сөйлемейсің сен неге,* *Тілің жоқ па, қуыршақ?* *Жуынбайсың сен неге,* *Кірің жоқ па,қуыршақ?* *Аяғың бар ма,сен неге?* *Жүре алмайсың,қуыршақ?* *Жұмсағанда сен неге,* *Тіл алмайсың, қуыршақ?* *Біз күлгенде күлмейсің,* *Аңқаусың ба,қуыршақ?* *Бізбен бірге жүрмейсің,* *Жалқаусың ба,қуыршақ?* ***(Р.Тышқанбаев)*** ***4. Ой дамыту.*** *Балалар қуыршаққа біз сыйлық жасаймыз ба.*	*тұрады.Мынау домбыраның басы, құлағы, мойыны, пернелері, домбыраның беті, шанағы, тиегі, ішегі, дөңгелек дыбыс ойығы деп аталады* ***Сергіту сәті:*** *Кәне балалар тұрайық аспапқа қол созайық,* *Қобызды да ойнайық* *Домбыраны да тартайық* *Сыбызғыны сызылтып,* *Билеп-билеп алайық.* ***Қобызбен таныстыр*** ***Жетігенмен таныстыру.*** ***Дид ойын: «Қай аспаптың үні?»*** *Шарты: Үнтаспа арқылы аспаптар үні беріледі (балалар естіген әуен қай аспап үні екенін ажыратып сол аспаптыңсуретін көтереді)* ***Ой қозғау.*** ***Топқа бөлу.*** ***Дид ойын: «Бөлігін тап»*** ***Шарты.*** *Берілген суреттегі аспаптардың бөлігін тауып құрастыру.* ***1-ші топ.*** *Домбыраның ішегін ұзыннан салу.* ***2-ші топ*** *Жетіген бөлігін тауып жапсыру* ***3-ші топ*** *Қобыз бөлігін тауып құрастыру.* ***Қорытынды.*** *Білмеспек ұлттық аспаптарымен танысқанына қуанып*	*қалмас үшін белінен және аяқ тұсынан осы белбеумен байлап қояды.* *Балалар ,қараңдаршы бесіктің де,төсеніштің де ортасы ойылып алып тасталған екен. Себебі сол жерде түбегі тұрады.* *Ал мынау шүмегі,осы шүмек арқылы баланың кіші дәреті түбекке құйылып, баланың денесі былғанбай таза болады.* ***Ой қозғау.*** *—Балалар,айтыңдаршы мынау қандай заттар?* *Айна, тарақ, пышақты не үшін бөпенің басына қояды**?*** *айна мен тарақты кішкентай бойжеткен қызымыз «әдемі болсын» деп* *Пышақты бала шошымас үшін жастығының астына қояды.* ***Бесікке салу дәстүрі.*** *Әже бесікке салуды көрсетеді.* *— Бөпеміздің ұйқысы тәтті болсын деп « Бесік жырын» айтайық:* *Әлди,әлди , ақ бөпем,* *Ақ бесікке жат бөпем.* *Жылама бөпем, жылама,* *Жілік шағып берейін* *Бөпеміз ұйықтасын, бесікті тербетейін, ал сендер бөпеге арнап тілектеріңді білдіріңдер.* *Балалар тілек тілейді.* ***Тұсау кесер салтын көрсету.*** ***Әже:*** *Баланың тұсауын кесу үшін мына жіптерді*	*жапсыру.* ***3-топ:*** *Дайын киіз үйдің оюларын бояу.* ***Сұрақ –жауап*** *Қандай мереке туралы білдік?* *Қандай жұмыстар жасадық?* *Балаларды мадақтау.* ***Дид ойын:*** ***«Наурыз ережесі»*** *-Күн мен түн теңеледі--Ренжіскен адамдар достасады* *-7 түрлі дәмнен Наурыз көже дайындайды* *-Ұлттық ойындар ойналады.* *-Ешкіммен ренжіспейді;* *-Жаман сөздер айтпайды;* *-Жаман қылықтар көрсетпейді.* ***Дид ойын: «Бөлігін тап»*** *Шарты: Алтыбақан, киіз үй, бесік берілген заттардың бөлігін тауып құрастыру.* ***Қим ойын: «Асық ату»*** ***Шарты:*** *Асық ойнауды үйрету.* ***Тақпақ.*** ***Наурыз*** *келді еліме,* ***Наурыз*** *келді жеріме.* *Байлық, бақыт тілеймін,* *Бүкіл қазақ еліне.* ***Қорытындылау*** ***Сұрақ-жауап*** ***Балаларды мадақтау.***

		Оған әдемі камзол жасап берейік ***Балаларды топқа бөлу.*** ***Дид ойын: «Сыйлық»*** ***1-топ.*** *Камзолға ою жапсыру* ***2-топ.*** *Етікке ою жапсыру.* *Сұрақ-жауап.* *Камзолды, етікті немен әсемдедік* *Түстері қандай?* ***Қуыршаққа сыйға береміз бе?*** *Рақмет балалар, мен бұл камзолды, аналар мейрамына және наурыз мейрамына киетін боламын. Рақмеет сендерге* *Сау болыңдар балалалр* ***Қортынды*** ***Сұрақ-жауап*** *Балаларды мадақтау.*	*рахмет айтып қоштасады.* *Балаларды мадақтау.*	*дайындадым.* *Ақ жіп қостым – адалдыққа апарсын деп* *Жасыл жіп қостым – ғұмырлы, көсегесі көгерген азамат болсын деп* *Қызыл жіп қостым -..... қызылға оранған молшылықты болсын деп.* ***Әже.*** *Қаз – қаз балам, қаз балам.* *Қадам бассаң мәз болам.* *Күрмеуіңді шешкейсің* *Тұсауыңды кесейін-деп тұсау кеседі.* *Балалар: қаз - қаз, балам, қаз балам.* ***Дид ойын: «Топтастыр»*** ***Шарты:*** *Суреттен наурыз мерекесіндегі салт-дәстүрді топтастырып жинақтау* ***Қорытынды*** ***Әже.*** *Балаларға бата беріп қоштасады.* *Бүгін қандай салт-дәстүрмен таныс болдық?* *— Бесіктің қандай жабдықтарын білесіңдер?* *Балаларды мадақтау.*	
Серуенге дайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Серуен № 1*** *Бақылау. Гүлдейтін ағаштарды бақылау.*	***Серуен № 2*** *Бақылау. Құстарды бақылау.*	***Серуен № 3*** *Бақылау. Қараторғайды бақылау*	***Серуен № 4*** *Бақылау. Жәндіктердің алғашқы жандануын бақылау*	***Серуен № 5*** *Бақылау. Ауа райын бақылау*
	Көктем серуен картотекасынан				
Серуеннен оралу	*Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен* *жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.* *Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				

Түскіаc	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгіұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	***№ 11*** *Майтабанның алдын алу.* *Мысық сияқты аяқтын ұшымен шеңбермен жүру, екі аяқпен секіру,жүру орнымызға қарай жүгіру.* *Гимнастикалық жолдан жүру* *Жүрейік біз жүрейік* *Аяқты біз емдейік* *Аяқ қолым мықты болып* *Көпірлерден өтейік.*	***№ 12*** *Төсекте жатып жасайтын жаттығулар* *Ояту* *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шыныгып бір алайық.* *Созылу*	***№13*** *Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар.* *Ояту* *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шыныгып бір алайық.*	***№ 14*** *Балапандар.* *Ояту* *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***№15*** *Тыныс алу жаттығуы:* *Ояту* *Оянайық балалар* *Маған тезірек қарандар* *Шапалақ ұрайық* *Орнымыздан тұрайық.* *Ку - ка - ру, ку - ка - ри – ку, ку - ка - ри - ку.* *Табанды шынықтыру массаждары:*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінаc	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Сюжетті рөлді ойын «Дәрігер»*** ***Мақсаты:****балалардың Мамандықтар туралы түсініктері қалыптасады.* *Күтілетін нәтиже:* *Дәрігер, емделушінің арақатынасын түсініп, ойнай алады.*	***Сюжетті рольді ойын «Шалқан» ертегісі.*** ***Мақсаты:*** *Балалар ертегі кейіпкерлерін сомдауға дағдыланады* *Күтілетін нәтиже:* *Өздеріне берілген ертегі кейіпкерлерін сомдай алады.*	***Дид ойыны «Телефон»*** ***Мақсаты:*** *естіген сөзді екінші балаға бұлжытпай жеткізуді үйренеді.Сөздік қоры дамиды.* *Күтілетін нәтиже:* *Балалар ойынды ойнай отырып, қарым-қатынас дағдыларын түсінеді.*	***Дид ойын: «Қуыршақ қонаққа дайындалуда»*** ***Ойынның мақсаты:*** *ұзын-қысқа, жуан-жіңішке, ұзындығы бірдей өлшемдерді түснеді.* *Күтілетін нәтиже:* *Ойын арқылы геометриялық ұғымдарды үйренеді.*	***Дид ойын: «Ортақ атауына қарай топтастыр»*** ***Мақсаты:*** *заттың кез-келген ортақ атауы болатынын түсінеді* *Күтілетін нәтиже:* *Суреттерді топтастыра отырып, ортақ атауларын атай алады.*
Балалармен жеке жұмыс	***Дид ойын: «Нан дастарханға қалай келеді?»*** ***Мақсаты:*** *Балалар бидайды қалай өсіру және одан нанды қалай жасау жөніне түсінеді. Диқаншылардың еңбегін құрметтеуді біледі. (әлеумет саласы карт)* ***Бақберген Ақмөрге*** жапсыруда қауіпсіздік ережелерін сақтайды, жұмысты ұқыптылықпен	***«Біздің шаңырақ»*** ***Е.Өтетілеуов*** *Атамнан басталар* *Әжеммен қосталар* *Отбасым мынылар:* *Ең жақын адамдар* *Әкем мен анам бар* *Бір туған ағам бар* *Бір туған апам бар...* *Бәрін жақсы көремін* *Еркелеймін еремін!* *әнді мәнерлеп, созып,*	***Мен де балғын гүлмін*** ***Автор. М. Байсариева*** *Арасынды гүлдің* *Ойнап бүгін жүрдім* *Қызыл, көкшіл, сары* *Әп-әдемі бәрі* *Енді ғана білдім-* *Мен де балғын гүлмін!* ***Муратбек Ибрагим*** өзінің туған жерін біледі және атауға үйрету	***Құстар туралы тақпақ*** ***Қарлығаш*** *Адамзаттың жақыны* *Қарлығаш та ақылды* *Көгершін мен екеуі* *Жайлайды бір шатырды* ***Торғай*** *Таспен атып торғайды* *Ұя бұзған оңбайды* *Құс өкпелеп кетеді* *Бақшамызға қонбайды.* ***Серикпай Алиянаға*** ойыншықтарды жинауда	***Санамақ*** *Бір үйде біз нешеуміз?* *Кел санайық екеуміз.* *Бас бармағым - атам,* *Балан үйрек - апам,* *Ортан терек - әкем,* *Шылдыр шүмек - анам,* *Кішкентай бөбек - мен.* *Біз үйде нешеуміз?* *Біз үйде – бесеуміз* ***Кахар Алинұрға*** ересектердің және отбасы мүшелерінің мамандықтары,

	орындауға үйрету	***Ғабит Сырымға*** қимылдармен үйлестіріп (ре-си бірінші октава шегінде) айтауға үйрету		тәрбиешіге көмектесуге үйрету	еңбегі туралы біледі, оларға қызығушылық тануға қалыптастыру
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Серуен № 1*** *Бақылау. Гүлдейтін ағаштарды бақылау.*	***Серуен № 2*** *Бақылау. Құстарды бақылау.*	***Серуен № 3*** *Бақылау. Қараторғайды бақылау*	***Серуен № 4*** *Бақылау. Жәндіктердің алғашқы жандануын бақылау*	***Серуен № 5*** *Бақылау. Ауа райын бақылау*
	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ата-анаға: балаға жиі қазақтың ертегілерін оқып беуге ұсыныс айту. Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Ата-аналарға балалардың жасаған шығармашылық жұмыстарымен таныстыру.*	*Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы төлек керек екенін ескерту Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.*

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Топ: Ересек «Бәйтерек»

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 20.03 .23 - 24.03.23 ж

Күн тәртібінің үлгісі	***Дүйсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*	
Ата-аналармен әңгімелесу, Кеңес беру	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*	

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Картотека №10. Дид ойын: «Жол әліппесі»*** ***Мақсаты:*** *балалар көшеде жүру ережесімен жүргізушілерге арналған жол белгілерін түсінеді.*	***Картотека № 4. Дид ойын:*** ***«Құстар біздің досымыз»*** ***Мақсаты:*** *Балалар құстар туралы өз ойларын айта алады.*
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан	
Таңертенгі жаттығу	*Наурыз айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***	
Таңғы ас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*	
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Асапан ашық ,көгілдір* *Күн шуағын төгіп тұр!* *Қол ұстасқан біздерді,* *Тереземнен көріп тұр.*	*Шаттанамын, күлемін,* *Бақытты боп жүрмін.* *Қатар тұрар шеңберде,* *Досым көбін білемін.*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар, бүгін біздің топқа посылка келді. Онда не бар екенін білгілерің келе ме?* *Балалар: Иә.* ***Тәрбиеші:*** *Енді ашып, ішінде не бар екенін білейік.* *Педагог пакетті ашып, қораптан жапырақшалары жабық гүлді шығарады. Балалар, міне, тағы бір жазба.* *Педагог жазбаны ашып оқиды* *Сәлем балалар, қатты мұңайып, көктемді асыға күтемін, бірақ ол әлі келмеді. Көктемнің жолын табуға көмектесіңдерші.* *Бұл қар бүршігі.* ***Балалар Ақшақарға жапырақшаларды ашуға көмектесе ме?*** ***1-Жапырақшаның тапсырмасы.*** ***Дид ойын: «Суреттерді жина»*** *Қыс пен көктемнің бір-бірімен суреттері араласып кетті, суретті жинау керек.* ***2 - Жапырақшаның тапсырмасы.*** ***Дид ойын: «Көктемде не болады?»*** ***Шарты:*** *Бұл жапырақ бізді табиғатта көктемде не болатынын көруге шақырады.* ***Тақта №1*** *Балалар: Төбелерден мұздар тамшылайды.* *Осы тақырыпта суреттер құрастыру.* ***Тақта №2*** *Балалар: Қар еріп жатыр.* ***Тақпақ айту.***	***Ой қозғау.*** ***Б.Серікбаев «Көктем келді»*** *-Күн , неге күркірейді?* *-Көктем келді,көктем келді!* *-Жаңбыр, неге сірікірейді?* *-Көктем келді,көктем келді!* *-Бұлақ, неге сылдырлайды?* *-Көктем келді,көктем келді!* *-Құлын, неге құлдырайды?* *-Көктем келді,көктем келді!* *-Гүлдер, неге жайнайды?* *-Көктем келді,көктем келді!-* *Құстар, неге сайрайды?* *-Көктем келді,көктем келді!* *Міне, балалар, көктем келгеніне табиғат та, жануарлар да не істеп жүр?* ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** ***Көктемнің алғашқы айы — Наурыз.*** *Бұл айда күн жылынып, қар еріп, жылғалардан су ағады. Бұтақтар бүршік жарып, жер көктейді. Жаңбыр жауып, күн күркірейді. Малдар төлдейді. Құстар жылы жақтан ұшып келеді. Күн ұзарып, түн қысқарады.* *Балалар көктем мезгілінің алғашқы күндерінде қандай мерекені тойладық?* *Қандай мереке келе жатыр?* *8-Наурыз аналар мерекесі.* *Ұлыстың ұлы күні Наурыз мерекесі жаңа жылымыз бар.* ***Дид ойын: «Көктем гүлдері»*** ***Шарты:*** *Дәстүрден тыс трафарет арқылы гүлдер суретін салу, мақта таяқшасымен бояу.*

	Көктем келді көгілдір, *Жыл құстары сайрады.* *Қар еріді, қыс кетті,* *Жауқазындар көктеді.* ***№3 слайд.*** *Балалар: Гүлдер пайда бола бастады.* *Дәстүрден тыс, трафарет арқылы гүлдер суретін салу.* ***№4 слайд.*** *Балалар: Құстар ұшып келеді.* *Көктем фонына құстар суретін жапсыру.* ***№5 слайд*** *Балалар: Ағаштар бүршік жарды.* *Ағаш суретіне ермексаздың жасыл түсімен бүршік салу.* ***Тәрбиеші: Жарайсыңдар! Бізде екі жапырақ дайын.*** ***Тәрбиеші: Үшінші гүл жапырақшаны ашу үшін көктем туралы әңгіме құрастыру керек.*** *Көктемнің белгілерін қараймыз. Барлық суреттерді пайдалана отырып,өз ойымызды айтамыз.* ***Тәрбиеші: Гүліміз жапырақшасын ашып қалды. Міне, соңғы гүл жапырақшасы*** *... Қандай тамаша маусым - көктем. Көктем туралы музыка тыңдағыларың келе ме?* ***(музыка тыңдау)*** ***Музыка ұнады ма? Осы әдемі әуенді тыңдағанда не естідіңдер?*** ***Балалар:*** *Тамшылар шырылдап, мұз айдыны тамшылап, бұлақ сыбдыры, торғайлар қуана сайрап жатыр.* ***Тәрбиеші:*** *Балалар, қараңдаршы, біздің гүл жапырақшаларын ашты, оның көңілі көтерілді, өйткені оның қазір достары көп, көктемгі күннің шуағы қалай жарқырайды.* ***Қортынды*** ***Балаларды мадақтау.***	***Суреттермен жұмыс.*** *–Көктемде құстар келеді.* *Көктемде келетін құстарды қалай атайды?* *Көктемде келетін құстарды жыл құстары дейді.* *Жыл құстары: қарлығаш, қараторғай. Құстар – адамға дос. Оларға біз де қамқор болуымызкерек.* ***Дидактикалық ойын: «Жыл құстарын ата, көрсет»*** ***Шарты:*** *Суреттерден жыл құстарын ажыратып көрсету.* ***Дид ойын: «Ұя»*** ***Шарты:*** *Геометриялық пішіндерден ұя құрастырып, жапсыру.* ***Жаңылтпаш айту.*** *Мағынасын түсіндіру.* *Құс қайтты, қыс келді,Қыс қайтты, құс келді.* *Балалар жай, жылдам қайталайды.* ***Дид ойын «Құстар не істейді»*** *Құстар ұшады.* *Құстар не істейді?* *Құстар ұя жасайды.* ***Дид ойын: «Құстарды тамақтандыр»*** ***Шарты:*** *Ермексаздан құстарға дән жасау.* ***Жұмыс жасау жолдарын түсіндіру.*** ***Тақпақ. Көктем*** *Көкке бояп өңірді,* *Көктем келді көңілді.* *Бау – бақшада, орманда,* *Құстар әні көңілді.* ***Балаларды мадақтау.***
Серуенге дайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	
Серуен	***Серуен № 7*** *Құстарды бақылау.*	***Серуен № 9*** *Күннің көзін бақылау.*
	Көктем серуен картотекасынан	
Серуеннен оралу	*Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен* *жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу*	

	Балаларға ретті́лікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.	
Түскі ас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*	
Күндізгіұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*	
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	***№6.*** *арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу.* *- арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру.* *- арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау*	***№7.*** *«Күннің оянуы»* *- «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде.* *- Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді.* *- Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады.* *басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді.* *«Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады.*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан	
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртү, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*	
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Мнемотехника әдісі*** ***Тақырыбы: Киімдер*** *Мақсаты: мнемо кестемен жұмыс жасай отырып, балалар киімдер туралы өз ойларын толық жеткізе алады..*	***АҚТ технологиясы-мен жұмыс*** *Математикалық дамытушы ойындарда сұрақтарға жауап бере алады.* *Сұрақ-жауап*
Балалармен жеке жұмыс	***Түрлі түсті жолақшалар.*** ***Мақсаты:*** *Балаларды ұзын – қысқа , түрлі – түсті жолақшаларды ажырата білуге үйрету.* ***Кенжебек Ильясға*** *қимылдармен үйлестіріп (ре-си бірінші октава шегінде) айтауға үйрету*	***«Кілтті тап»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды түстерді , геометриялық пішіндерді ажырата білуге үйрету, көру , ойлау қабілеттерін арттыру.* ***Муратхан Жансаяға*** *ересектердің және отбасы мүшелерінің мамандықтары, еңбегі туралы біледі, оларға қызығушылық тануға қалыптастыру*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*	
Серуен	***Серуен № 7*** *Құстарды бақылау.*	***Серуен № 9*** *Күннің көзін бақылау.*
	Таңғы серуенді бекіту.	
Балалардың үйге қайтуы	*Ана – аналармен әңгімелесу.* *Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.*	*Ана – аналармен әңгімелесу. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.*

Тәрбиелеу-білімберупроцесініңциклограммасы

Топ: Ересек «Бәйтерек0»

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі: 27.03 – 31.03.2023ж

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, Кеңес беру	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Картотека №8*** ***«Бұны қай кезде киеді?»*** *Ойын шарты: суреттегі киімдерді қай мезгілде киетіндігін айтқызу.*	***Картотека № 19*** ***«Гүлдерді күтеміз»*** *Ойын шарты: гүлдерді екіге бөлу,дала гүлдерін газонның қасына іліп,ал бөлме гүлдерін үйдің қасына қою , суреттер бойынша әңгімелету.*	***Картотека №17*** ***«Әдемі гүл»*** *Ойынның шарты: Гүлдерді түстері бойынша жинау.*	***Картотека № 27*** ***«Бұл қай мезгіл?»*** *Ойын шарты: күзгі бау-бақшадағы жемістер мен көкіністердің аттарын атап, пішіндерін, түстерін ажыратады.*	***Картотека №29*** ***«Нан қалай жасалады»*** *Ойын шарты: нанды дастарханға келгенге дейінгі жолын көрсетіп, онда жұмыс істейтін адамдардың еңбегі көрсетіледі.*
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	***Наурыз айының 5- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген.*** ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау.***				
Таңғы ас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық.	*Шаттанамын, күлемін,* *Бақытты боп жүрмін.* *Қатар тұрар шеңберде,* *Досым көбін білемін.*	*Қол ұстасып, дөңгеленіп,* *Тұра қалдық екеуміз.* *Өзіміз де дөңгелек* *Күнге ұқсайды екенбіз.*	*Шақырамын сендерді* *Жолдастарым кел бері* *Толтырайық шаттыққа,* *Дөгеленген шеңберді.*	*Ашық менің жүрегім* *Ылғи күліп жүремін.* *Бірге ойнапғ бір жүрер* *Достарым көп, білемін!*	*Кәне, кәне тұрайық,* *Үлкен шеңбер құрайық.* *Тұрсақ егер шеңберге,* *Алақанды ұрайық*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	***Қызығушылықты ояту.*** *Педагог топқа сөмке әкеледі. «Балалар, сендерге бара жатып мен сөмке тауып алдым. Және ол бос емес. Онда не бар екенін бірге көрейік».* ***Ой қозғау.*** *Педагог сөмкеден қиыршық тастарды алып, балалармен бірге қарайды. Сұрақтар: «Барлық қиыршық тастар бірдей ме?» (жоқ). Олар қалай ерекшеленеді? (түсі, пішіні, өлшемі). Олар қандай сезімде? (тегіс). Қандай жерлерде қиыршық тастарды көп көруге болады? (Аквариум, құмсалғышта, жолдарда).* ***Диди ойын: «Үлкен кіші тастар»*** ***Шарты:*** *Тастарды үлкен және кіші қиыршық тастар деп бөлу.* ***Менің сүйікті бұрышым.***	***Қызығушылықты ояту*** ***Аудио дыбыс телефоннан.*** *Құрметті балалар мен сендерді өз Орманыма, орман* ***патшалығына*** *қонаққа шақырамын.* *Орман* ***патшалығы*** *өте бай,сұлу, мейірімді және жылулық береді. Менің сиқырлы, дана орманым Ертегілер мен ғажайыптарға толы!* ***Сендерді күтемін.!*** *Балалар, сендерге ертегілер мен ғажайыптар ұнай ма? (Иә.) Менімен бірге ертегі орманына барғыларың келе ме? (Иә.)* *Олай болса, пойыз билеттерін алу керек, ол үшін билеттердің сұрақтарына жауап береміз - егер сендер орман*	***Ертегілер туралы иллюстрациялық суреттер қарау.*** ***Ертегілер еліне саяхат.*** *Қане көзімізді жұмамыз. 1,2,3 ертегіге көш.* ***АҚТ технологиясы*** ***Шапалақ*** ***Ертегі көрсетілім.*** *Ертеде Әже мен Әтеш орман шетіндегі шағын лашықта тұрды. Әжесі әтешке бұршақтан бұршақты сұрыптап, бұршақты жуу. тапсырманы орындауды тапсырды* *- Әтеш бірден тапсырманы орындауға шешім қабылдады. Бірақ оған досы келді, олар ойнай бастады, ал әтеш тапсырманы ұмытып кетті. Досы ойнап*	***Менің сүйікті бұрышым*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру:*** *Өзі айлакер, өзі бір қу,* *Жүрген жері у да шу.* *Ол не?****(түлкі)*** *Еріксе, құйрығымен ойнайды,* *Зеріксе, үйқыға бір* *тоймайды.****(мысық)*** *Бұрап қойған сағаттай,* *Айқайлайды таң атпай.* ***(әтеш)*** ***«Мысық, әтеш және түлкі»*** *ертегісі.* ***Түсіндіру.*** ***Сұрақ- жауап:*** *1. Ертегі кейіпкерлерін атаңдар.* *2. Әтеш қайтті?* *3. Түлкі не істеді?* *4. Қайсыкейіпкер қатты ұнады? Несімен?* *5. Қайсы ұнамады?*	***Ертегілер әлемі*** ***бұрышына саяхат.*** ***Суреттер қарау.*** ***Қызығушылықты ояту.*** ***«Қыздың аты кім?»*** ***жаттығуы.*** *Балалардың алдында бес бөлікке бөлінген қағаз парағы, олардың әрқайсысы әртүрлі түсті - сары, қызыл, жасыл, көк, қызғылт сары.* *Балаларға трафарет-тегі дайын қыз бейнесіне кезекпен әр бөліктен қалпақ қиылып, қыздың атын Сары телпек, Қызыл телпек, жасыл телпек, т.б.атайды.* ***Сонымен ертегідегі қыз***

	Ертегі бұрышы. *Ертеде бір көлдің жағасында кішкентай тас болды. Су бетінде қалқып тұрған әдемі лалагүлдерге қарап: «Олар қандай бақытты, олар қайықтай жүзеді. Менің де жүзгім келеді деді тастар» Сәлден соң бір бала көл жағасына келіп, тасты алып суға лақтырып жібереді. Тас қуанып: «Ақыры менің арманым орындалды! Мен жүземін алақай деп қуанды, бірақ салмағы тым ауыр болғандықтан жүзе алмайтын болып шықты. Солай малтатас көлдің түбіне батып кеткен. Басында ол қатты ренжіді. Содан кейін мен айналада қанша күлкілі балықтар, басқа қиыршық тастар мен әдемі өсімдіктер бар екенін көрдім. Тас мұңайып, балықтармен достасып кетті.* ***Тәжірибе№1. Ауыр-жеңіл.*** *«Малтатастарды ал. Қандай тастар ауыр, қайсысы жеңіл? Неліктен? (үлкендері кішілерінен ауыр). Бір қолыңызға тас, екінші қолыңызға қауырсын алыңыз. Не ауыр? (қиыршық тас)».* ***Сергіту сәті: «Құм, тас, су»*** *«Құм «дегенде әр жерде шашыранқы болып отыру. «Тас» дегенде өз қолымен мүсін жасап тұра қалу, «Су» дегенде толқын жасап қозғалу.* ***Тәжірибе№2*** *«Тастарды суға сал» ойын тапсырмасы. Сұрақтар: «Тастар не істеді? Барлық*	*достары болсаңдар, орманда не істеуге болмайды?* ***Балалар схема бойынша ережелерді атайды.*** *-Ағаш бұтақтарын сындырмаймыз* *-Біз гүлдерді жұлмаймыз, бірақ оларға сүйсінеміз.* *-Біз бейтаныс жидектер мен саңырауқұлақтарды термейміз және оларды тамырымен жұлмаймыз.* *Біз шу шығара алмаймыз, жануарларды ренжіп қалады.* *Біз орманға пойызбен барамыз. Поезды дұрыс жөндеп алайық* ***Дид ойын: «Поезд»*** ***Шарты: Геометриялық пішіндерден үлкен көлемде поезд құрастыру.*** *Сұрақ-жауап: Қандай пішіндерден поезд құрастырдық?* *Түстері қандай?* *Вагондардағы орынымызға отырамыз.* *Балалар. Ш-Ш-Ш-Ш* *Біздің пойыз шалғындарды аралап келеді, міне алдымыздан жасыл орман көрінді.(АҚТ технол)* *Біз **Орман станциясына** келдік ! Вагондардан түсейік!* *Енді жолмен жүреміз* *Біз тар жолмен келе жатырмыз , төбешіктердің арасында жылан сияқты жүріп , ағаштың үстінен секіре отырып, біз **орман үйіне** , сиқырлы дана*	*болып кетіп қалды.* *(Әтеш дауысы естіледі)* *Тәрбиеші.* *- Балалар, қалай ойлайсыңдар, әтеш неге айғайлап жатыр? Әжей әтешке қандай тапсырма берді?* *Балалар.* *- Әже корозға бұршақтан бұршақты сұрыптап, бұршақты жууды тапсырды.* *Тәрбиеші.* *- Әтешке көмектесе аламыз ба?* *Балалар. Көмектесейік.* ***Әтешке тақпақ айтып берейік*** *Әтешке қарап ән салып,* *Әнші болған балапан.* *Әтеш болып шақырып,* *Соқшы, қане, алақан.* ***2. Ой қозғау.*** ***Дид ойын: «Әтешке көмек»*** *- Балалар, үстелге келіңдер, тапсырманы мұқият тыңдаңдар. Үлкен кеседен дәнді дақылдарды сұрыптау керек - бір табаққа горох, екіншісіне фасол салыңдар.* ***(Балалар горох пен фасолды өз бетімен ажыратады).*** *Барлығыңыз таңдадыңыз ба? Мына ыдыста не бар, мына ыдыста не бар?* *Бұршақ неге ұқсайды?* *Тәрбиеші.* *- Горох фасолға ұқсай ма?* *Тәрбиеші. Бұршақ кеселерін*	*Неліктен?* *6. Кім айтып береді?* ***«Көлеңкесін тап» дидактикалық ойыны*** *- Ертегі кейіпкерлері мен олардың фигураларын сәйкес көлеңкелерге орналастыр.* ***Дид ойын: «Мысық»*** *- Әтешті кім құтқарды? мысық.* *Қызғылт сары геометриялық фигураларды орналастыр мысықтың түсті фигурасы.* ***Дидактикалық ойын «Мысық пен әтештің үйі»*** *- Әтешті терезеге қойыңыз. Түлкі оған жете алмайтындай етіп жапқыштарды жабыңыз. Түрлі түсті түймелерді қолайлы түс пен өлшемдегі шеңберлерге орналастырыңыз.* ***Дид ойын: «Әтешке арналған бұршақ»*** *– Міне, қанша бұршақ өсті. Бұршақ тауының үстіне қозды отырғызып, оны желіммен жабыстырыңыз. Ал енді біз саусақтарымызбен көбірек бұршақ саламыз.* ***«Әтеш» сергіту сәті*** *Балалар «Әтеш» әніне тізелерін жоғары көтеріп, қолдарын бұлғап бөлмені айналып жүреді.* ***Дид ойын: «Әтеш құйрығы»*** *- Түрлі түсті киім қыстырғыштарынан әдемі әтеш құйрығын жасаңыз.*	***қайсысы? Қызыл телпек*** *Кішкентай Қызыл телпек басына қалпақ киген.* *Басымызға тағы не киюге болады?* *Қалпақ, кепка, орамал.* *Басымызға кигеннің бәрі «бас киім» деп аталады.* ***Дидактикалық ойын «Бас киім қандай пішінге ұқсайды?»*** *Парақта геометриялық фигуралар түріндегі қораптар сызылады, қалпақтардың силуэттік кескіндері пішіні сәйкес келетін қораптарға салынуы керек.* ***Дид ойын: «Шляпа»*** ***Шарты:** Жіп және қыстырғыш пайдалану арқылы, шляпадағы саңылаулардан жіпті өткізу, содан кейін шляпаның жиегіне түрлі-түсті киім қыстырғыштарын қыстыру.* ***Дидактикалық ойын «Қызыл телпекке жолдан өтуге көмектес»*** *-Орманға кіру үшін жолды кесіп өту керек. Бірақ ол жолды еш жерден кесіп өте алмайды, жолды тек ақ жолақтардың арнайы жолымен - «зебра» арқылы кесіп өту керек.*

	тастар батады ма? Неліктен? (қиыршық тастар ауыр). Қауырсын суға батады ма? Тексерейік. Неліктен қауырсын суға батпайды? ***Қорытынды:*** *Малтатас ауыр, сондықтан суға батады* ***Шығармашылық бұрыш*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ:****А3 форматта өзен суретін құрастыру.* ***2-топ:****Өзен суын бояу.* ***Тақпақ айту.*** ***«Ақ тас, қара тас,*** *Құлағымның суын аш!»* *Деп секеңдеп балалар,* *Алақанын соғады.* ***3-топ:*** *Өзенге балықтарқиып жапсыру* ***4-топ:*** *Өзенге тастар мүсіндеп жапсыру.* ***Тақпақ айту.*** ***Жарыстырып құлашты,*** *Тас атуға тоймайды.* *Қызықтырып су асты,* *Қайта жалақ ойнайды.* ***Балаларды мадақтау.***	*орманға келдік!* *Балалар мына жалтыраған алтын тәрізді қорап жатыр. Ішінде не бар екен қарайық.* *Балаларға тапсырма диді.* ***1-тапсырма:*** *Менің патшалығымның негізгі тұрғындарын атаңдар* ***Ал бұл тұрғындарды қалай атаймыз ?*** *(**Ағаштар** .)* ***2-тапсырма:*** *Менің патшалығым қалай аталады ? **(Орман.)*** *Балалар шаршаған шығарсыңдар? Орман алқабына отырып ,* ***орманның*** *әуенін тыңдайық. Орман дыбыстары естіледі (құстардың сайрауы, жапырақтың дыбысы, сайдың шуы, жануарлардың дауысы) .* ***Ой дамыту.*** ***Ағаштар туралы әңгіме*** *(көрнекі үлгілерді пайдалану)* ***Менің патшалығым-орман , онда ағаштар көп .*** ***Ағаш дегеніміз не ?*** *(Ағаш - ең үлкен өсімдік.* ***Оның бөліктерін ата.*** *(Тамыры, діңі, бұтақтары мен жапырақтары)* ***Қалай ойлайсың , ағаш тірі ме?*** *(Иә.) Неге?* *(Ол өседі, тыныс алады)* ***Дид ойын: «Ретімен жаса»*** *Үстелде **ағаш бөліктерінің** (тамыр, бұтақ, дің, жапырақтар,) аралас графикалық үлгілері бар .* ***Ағаштың құрылысының ретін құрастыру.*** *Жұмыстың жасалу жолын*	*алыңыз да, менімен бірге жүріңіз. Әже бұршақпен не істеуді сұрады, есіңізде болсын* *Балалар. Ол бұршақты жууды өтінді.* ***Тәрбиеші.*** *Енді біз бұршақты жуамыз.* *Бұршақтарды стақан суға құйыңыз.* ***Тәжірибе бұрышы*** *Енді түтікшені алып, бір ұшын стақанға батырып, оны үрлейміз.* *-Бұршақ не болып жатыр?* *Балалар. Бұршақ билеп жатыр.* *Тәрбиеші.* *Ол қалай билейді?* *Балалар. Баяу.* *-Енді қатты үрлейік.* *Біздің бұршақ қалай билейді?* *Балалар. Бұршақ жылдам билеп жатыр.* *Біз ақырын соққан кезде Олай болса, ақырын үрлесең, бұршақ баяу билейді, қатты үрсең, тез билейді.* ***Ал енді ойнайық, мен тауық боламын, ал сендер балапан боласыңдар*** ***Сергіту сәті*** ***«Тауық серуендеуге шықты ... ..» әні*** *(Балалар музыкаға қимылдар жасайды)* ***Дид ойын: «Сиқырлы қалта»*** ***Шарты:*** *Ірі және майда дәндерді ажырату.*	*Бұршақ ойындары* *- Бұл бұршақ.* *Ыдыстарыңда қанша бұршақ бар? Көптеген. Енді саусақтарыңмен біреуін алыңыз.* *Бұл не?Бұршақ.* *Түрлі-түсті қағаздарды алдарыңа алыңдар.* *Сіздің кілеміңіз қандай түсті? Ал сенде? Сенде? Бұл қағаз барқыт қағаз деп аталады. Қағаздың үстіне алақаныңызды, ал енді саусақтарыңызды жүргізіңіз. Бұл қағаздың аты есіңізде ме? Барқыт.* *-Ал біз бір уыс бұршақ аламыз. Бұршақты барлық саусақтарыңызбен және алақаныңызбен ұстаңыз. Бұл бір уыс деп аталады. Табақтарыңыздан бір уыс бұршақты алыңыз және оларды барқыт қағаз төсенішіне салыңыз. Мұнда біз тағы бір жаңа сөзді білдік - бір уыс. Алақаныңызды бұршақтың үстіне қойып, домалатыңыз. алға және артқа, айналмалы қозғалыста - шеңбер сызыңыз.* *«Қапшықты тарымен толтыр» жаттығуы* *- Балалар, қасықтарыңды алып мына дорбаларға мұқият тары салыңдар.* ***Тақпақтар*** *Оятпа, әтеш, сен бізді,* *Өзім де сездім, таң атты.* *Сенсіз- ақ білем мезгілді,*	*Қызыл телпек жолды кесіп өтуі үшін ақ жолақтарды орналастырыңыз.* ***Дидактикалық ойын: «Бәліштерді орналастыр»*** *- Міне себеттер. Олардағы пирогтарды тарату керек. Себет саны қанша болса, сонша пирогты салыңыз* ***Сергіту сәті:«Жолда»*** *Балалар түзету жолымен жүреді. Олар туннельге енеді, орындық бойымен жүреді, бұдырлардан секіреді. («Қызыл телпек туралы» фильміндегі әнге).* ***Дид ойын:«Себет»*** *Балалар кәрзеңкеге бәліштер мен бөтелке май жапсырады.* ***Дид ойын:«Әжеге арналған пирогтар» мүсіні*** *Допты дөңгелек домалақпен мүсіндеп, оны тортқа тегістеп, салмасын салып, оны екіге бүктейміз, шеттерін қысамыз.* ***Дидактикалық ойын «Қызыл телпек пен қасқыр»*** *Қызыл телпек қандай жолмен жүрді? Ұзын жол бойымен. Қызыл телпекті ұзын жолға қойыңыз. Қасқыр қай*

		түсіндіру, көрсету. (біріншіден тамыр шығады, ол жерде орналасады, діңі тамырдан кетеді, діңнен бұтақтар шығады, бұтақтарда жапырақтар өседі, бұтақтар мен жапырақтар ***ағаш тәжін құрайды*** *)* ***Сергіту сәті:*** *Тербеледі ағаштар,* *Алдымен жел еседі.* *Кіп-кішкентай ағаштар,* *Үп-үлкен боп өседі.* *Құстар ұшып жүреді,* *Орман ішін аралап.* *Аю жүреді қорбаңдап,* *Түлкі жүреді қулаңдап* *Қасқыр жүреді жалаңдап* *Қоян жүреді секіріп* *Біз жай жүрейік демалып.* ***Ой қозғау.*** *Балалар, орман нелердің үйі?* *Жануарлар мен құстардың.* ***Орманда қандай жануарлар тіршілік етеді?*** *Мына ағаш шұңқырында қандай жануар тұрады? (Тиін) .* ***Індерде қандай жануарлар тіршілік етеді?*** *(түлкі, тышқан.)* ***Орманда қандай құстар мекендейді?*** *(Тоқылдақ, қараторғай, көкек, үкі.)* *Орман – аңдар мен құстардың мекені ғана емес, жердің жасыл көйлегі. Орманның ауасы әрқашан таза, өте әдемі, дәрілік өсімдіктер, жаңғақтар, саңырауқұлақтар, жидектер өседі. Орман – біздің*	*Әтеш балаларға рақмет айтады.* *Қорытынды бөлім* *Балалар, біз бүгін қандай жақсылық жасадық, бүгін неге көмектестік?* *Қайырымды істер үнемі жасалуы керек екен.* *Біз кереметпіз, өзімізді қошеметтеп алайық 1,2,3 балабақшаға ұш* ***Балаларды мадақтау.***	*Танимын енді сағатты* ***Мысық*** *Мынау тұрған мысық,* *Екі көзін қысып,* *Ұйықтап отыр маужырап,* *Сүт көжесін ішіп.* ***Түлкі*** ***Түлкі*** *деген құ ғой,* *Жүрген жері шу ғой.* *Жатып алып жағада,* *Іздегені ду ғой.* ***Сұрақ –жауап*** *Қандай ертегі үйрендік?* *Ертегіде қандай кейіпкерлер бар?* *Балаларды мадақтау.*	*жолмен жүрді? Қысқа жолда. Қасқырды қысқа жолға қойыңыз.* *Қай жолдың жанында көптеген гүлдер өседі? Ұзын жол бойымен. Ал қысқа жолдың жанында қанша гүл өседі? Екі гүл. Қай жерде көбірек гүлдер бар? Ұзын жол бойында.* *Қасқыр мен Қызыл телпек жолда демалғысы келді - олар діңгекке отырды.Үлкен діңгекке не отырды? Қасқыр. Ал кішкентай діңгекке кім отырды? Қызыл телпек.* *Қарындашпен сурет салу* ***Дид ойын:«Әженің үйіне жол»*** *Қасқыр, Қызыл телпек жүріп бара жатқан жолдың бойымен қарындашпен сызу.* ***Сергіту жаттығуы*** *Біздің алдымызда кең шалғын* *(қолды екі жаққа созу)* *Ал біздің үстіміздe биік орман (қолыңды көтер)* *Қарағай сол жақта (қолдар солға)* *Оң жақта шырша (қолдар солға)* *Шулы орман (қолдарын бастың үстінде бұлғау)*

		байлығымыз! ***Орман патшалығының*** *барлық тұрғындарына сүйіспеншілік пен қамқорлық көрсетуіміз керек .* ***Балалар, сендер ормандағы серуенімізді естеріңе түсірулерің үшін біз оның суретін саламыз.*** *Алдымен қолымызды сурет салуға дайындап алайық.* ***Дид ойын: «Суретшілер»*** ***Бүгін біз орманның ағаштарын ерекше түрде саламыз.*** *Бұл суретке біздің қолымыз қатысады, қараңыз! Сол қолымызды қағазға қойып, оны қарапайым қарындашпен дөңгелетіп саламыз, саусақтардың ішін бояймыз* *Балалар бұл ағашқа бірдеңе жетіспейді. Ол не деп ойлайсыңдар?(Жапырақтары.)* ***Ендеше ағаштарымызға күзгі жапырақ саламыз ба ?*** *Қиылған жапырақтарды ағашқа жапсыру.* *Қандай әдемі! Қандай тамаша* ***Мен сендердің бұл суреттеріңді орман тұрғындарына беремін,*** *Барлығыңызға балабақшаға қайтатын кез келді! Қош бол, Орман патшалығы деп тақпақ айтып берейік* ***От та, суда, ауа да*** ***Жан-жануар барлығы*** ***Орман теңіз тауларда*** ***Табиғаттың байлығы*** *Поездға отырып*			*Кенет қатты күн күркіреді* *(алдыңда қол шапалақтау)* *Үйге тез жүгір (қолдармен бастарына «төбе» жасап, отыру)* ***Түйме ойыны «Әже көйлегі»*** *- Түймелерді қолайлы түс пен өлшемдегі шеңберлерге орналастырыңыз.* ***Қолданба және саусақ суреті «Немереге арналған тәттілер»*** *Балалар суреттің фонына тәттілердің силуэт бейнелерін жабыстырады, содан кейін торттағы ақ нүктелерді саусақтарымен бояйды, олар жидектер.* ***Сұрақ-жауап*** ***Балаларды мадақтау.***

		бақшамызға барамыз. ***Қортынды*** ***Балаларды мадақтау.***			
Серуенге дайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Серуен № 3*** *Қараторғайды бақылау*	***Серуен № 4*** *Жәндіктердің алғашқы жандануын бақылау*	***Серуен № 5*** *Ауа райын бақылау*	***Серуен № 7*** *Құстарды бақылау.*	***Серуен № 9*** *Күннің көзін бақылау.*
	Көктем мезгіліне арналған серуен картотекасынан				
Серуеннен оралу	*Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен* *жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.* *Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскіас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгіұйқы	***Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.***				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	***№2.*** *Кереуетте жатып, аяқ – қолдарын жоғары көтеру кезекпен.* *Кереуетте жатып велосипед тебу.* *Қолды алға созып, қайшылап қозғалту.*	***№3.*** *«Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз».* *«Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз.* *«Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз,* *«Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз.* *«Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз.* *«Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау.* *«Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.*	***№4.*** *Бір – көтер кәне қолыңды* *Екі – төмен ұста қолыңды* *Үш, төрт – жаныңа соз қолыңды* *Бес дегенде секір көрсет бойыңды.* *Керілеміз, созыламыз, төсектен біз тұрамыз.*	***№5*** *"Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр».* *«Құстар достарын ізден жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту.* *"Құстар көңілденіп жатыр" –қолды шапалақтау*	***№6.*** *- арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу.* *- арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру.* *- арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Ас, тағам, азық-түлік жұмбақтары*** *Өзі ащы, Бірақ,* *Дәмді етер асты.* *(Тұз)* *Ащы да болса құмарсың,* *Асыңа қосып тұрарсың.* *(Бұрыш)* *Ұрмай-соқпай жылатады,* *Әркім бірақ ұнатады.* *(Пияз)* *Алыстан қарасам аппақ,* *Татып қарасам тәтті-ақ.* *(Қант)* *Ақ отаудың есігі де жоқ,* *Тесігі де жоқ.* *(Жұмыртқа)* ***Ыдыс-аяқтар жұмбақтар*** *Ыстықты суытпайды,* *Суықты жылытпайды.* *(Термос)* *Аузы төбесінде,* *Тұтқасы денесінде.* *(Құман)* *Түгел айтсақ не барын:* *Төрт құлақ та бір қарын.* *(Қазан)* *Өткір жүзді келеді,* *Өте қажет құрал ол.* *Тұтас затты бөледі,* *Ұсақтап та тұрар ол.* *(Пышақ*	***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Шарты: Берілген жұмбақтарды өз ойымен шеше білу.Жұмбақ шешуіне қатысты сөйлем құрау.* ***Ас, тағам, азық-түлік жұмбақтары*** *Өзі ащы, Бірақ,* *Дәмді етер асты.* ***(Тұз)*** *Ұрмай-соқпай жылатады,* *Әркім бірақ ұнатады.* ***(Пияз)*** *Алыстан қарасам аппақ,* *Татып қарасам тәтті-ақ.* ***(Қант)*** ***Табиғат туралы жұмбақтар*** *Таңмен көзін ашады,* *Әлемге нұрын шашады.* ***(Күн)*** *Үй үстінде алтын тас,* *Алайын десем табылмас.* ***(Жұлдыз)*** *Жылт-жылт етеді,* *Жылғадан өтеді* ***(Су)*** ***Ой қозғау.*** ***Сұрақтар аялдамасы*** ***Дид ойын: «Күз ерекшелігі»*** *Шарты: Суреттер көрсете отырып, сұрақ қою арқылы жауап алу* *Көк майсалы көрікті* *Алқаптағы көп егін* *Бұл күндері киіпті* *Сары жібек көйлегін.* *Жел тынымсыз гуілдеп,* *Болып кетті тым бұзық.* *Шуылдайды тал, терек,* *Жапырағын жұлғызып.*	***Дид ойын: «Кім жылдам»*** ***-Допқа өзі ұқсайтын,*** *Ерекше бірпішін бар.* *Атын оның атаңдар?* ***-Төртбұрышы бар,*** *Төрт қабырғасы бар.* *Бұл қай пішін?* ***-Атына сай балалар,*** *Үш бұрыш, үш жағы бар.* *Ол пішінді кім табар?* *Балаларды мадақтау.* ***Логикалық есептер.*** *-Үш бұрыштың әр бұрышына отыру үшін неше торғай керек?* *-Дөңгелекте неше бұрыш бар?* *-Төрт бұрыштың бұрыштарында үш торғай отыр, дұрыс отыр ма,* *Неше торғай жетпейді?* *- Үй қандай пішіндерден тұрады?* *Құрт қандай пішіндерден тұрады?* *- Машина қандай пішіндерден тұрады?* ***Санамақ*** *Бір, екі, үш,* *Ал, кәнеки, үш.* *Төрт, бес, алты, жеті,* *Мынау – ауыл шеті.* *Сегіз, тоғыз, он,* *Ал, кәнеки, қон.* *Асықпа да саспа,* *Бірден қайта баста.*	***Санамақтар еліне саяхат*** ***Жеті ұл*** *Сәл демалып, тыным ал.* *Тақпақ тыңдап, ұғып ал.* *Апта деген ағайдың* *Жеті бірдей ұлы бар:* *Біріншісі – Дүйсенбі,* *Екіншісі – Сейсенбі,* *Үшіншісі – Сәрсенбі,* *Төртіншісі – Бейсенбі,* *Жұма деген – Бесінші ұл,* *Алтыншы ұл – Сенбі,* *Жетіншісі – Жексенбі.* ***Абдрахман Асылбек*** *Ал, санаңдар,* *Санаңдар,* *Бізге, достар,* *Қараңдар.* *Мен – үлкені* *Ардақпын,* *Дейді мамам:* *«Ардақтым!».* *Мен – өнерпаз Арманмын,* *Түрлі әуенге салғанмын.* *Мен – спортшы Албанмын,* *Озып, жүлде алғанмын.* *Мен – суретші Айнатпын,* *Үйдің ішін жайнаттым.* *Мен – кішкентай* *Әйбатпын,* *Бөпешімді ойнаттым.* *Санашы енді,* *Нешеуміз?* *Әрине,* *Біз – бесеуміз*	***Табиғат туралы жұмбақтар*** *Қолы жоқ сурет салады,* *Тісі жоқ тістеп алады.* *(Аяз)* *Үй үстінде алтын тас,* *Алайын десем табылмас.* *(Жұлдыз)* *Жылт-жылт етеді,* *Жылғадан өтеді* *(Су)* *Таңмен көзін ашады,* *Әлемге нұрын шашады.* *(Күн)* *Ғажап көпір аспалы* *Айшықтап тұр аспанды.* *(Кемпірқосақ)* ***Шаруашылық құралдары туралы жұмбақтар*** *Тізіле өскен тісі бар,* *Көп істеген ісі бар.* *(Ара)* *Кішкене ғана келіншек,* *Төбесінде түйіншек.* *(Шеге)* *Жансыз жарады,* *Жанды ұрады.* *(Балта)* *Ұзын-ұзын қос таяқ,* *Өрмелейміз ұстап ап,* *Келте-келте көп таяқ.* *(Саты)* *Керегенің басында кетпен құйрық,* *Кесіп алса таусылмас кепкен құйрық.* *(Қайрақ)*

Балалармен жеке жұмыс	***Картотека № 3*** ***Дид ойын:*** ***«Құстар біздің досымыз»*** ***Мақсаты:*** *Балалар суреттер бойынша құстарға қамқорлықпен қарауды түсінеді..* ***Айбек Аялаға*** *Көркемге шығармалар мен ертегілердің қызықты үзінділері айтуға үйрету*	***Картотека №5*** ***Дид ойын:*** ***«Өзім және отбасым»*** ***Мақсаты:*** *Отбасындағы қарым-қатынас мәдениеті туралы түсініп өз ойын айта алады.* ***Қуандық Әміржанға*** жолда жүру ережелерін үйрету	***Картотека № 2*** ***Дид ойын: «Балабақша»*** ***Мақсаты:*** *балабақша қызыметкерлерін және оларға қажетті құралдарды дұрыс атап, ажырата алады секірумен* ***Молдыбаев Рамазанға*** *алмастырып,бағытты жіне қарқынды өзгертіп жүруді үйрету*	***Картотека № 4*** ***Дид ойын: «Бұны қай кезде киеді?»*** ***Мақсаты:*** *әр жыл мезгілінде қандай киімдер киетінін сурет арқылы көрсете біледі* ***Ғабит Сырым*** ауа-райындағы және табиғаттағы маусымдық өзгерістерде қарапайым байланыстар орнатуға қалыптастыру	***Картотека № 1*** ***Дид ойын: «Бұл қай мезгіл?»*** ***Мақсаты:*** *күз мезгілінің ерекшеліктері мен өзгерістерін ажыратып айтуды үйренеді* ***Бахытбек Жасмин*** өсімдіктер мен жануарларға күтім жасаудың қарапайым әдістерін үйрету
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Серуен № 3*** *Қараторғайды бақылау*	***Серуен № 4*** *Жәндіктердің алғашқы жануын бақылау*	***Серуен № 5*** *Ауа райын бақылау*	***Серуен № 7*** *Құстарды бақылау.*	***Серуен № 9*** *Күннің көзін бақылау.*
	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата аналармен балалардың төлем ақысы туралы, балалардың тазалығы туралы, балалардың тәртібі туралы жеке әңгімелесу.*	*Ата – аналарға балалармен үйде жеке жұмыс түрлерін мысалы суретті әдемі жапсыруға үйретуін есеру және кеңес беру.* *Балалардың үйге қайтуы.*	*Балалардың ауа-райына сәйкес киіндіру туралы әңгімелеу.* *Балалардың тәртібі жайлы әңгімелеу. Төлем ақыларын уақытымен төлеуін айту* *Балалардың үйге қайтуы..*	*Ана – аналармен әңгімелесу.* *Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.*	*Ана – аналармен әңгімелесу. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.*

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Топ: Ересек топ «Бәйтерек»

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 03.04 – 07.04. 2023ж

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу,	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				

кеңес беру					
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер	***Картотека №8*** ***«Бұны қай кезде киеді?»*** *Ойын шарты: суреттегі киімдерді қай мезгілде киетіндігін айтқызу.*	***Картотека № 19*** ***«Гүлдерді күтеміз»*** *Ойын шарты: гүлдерді екіге бөлу,дала гүлдерін газонның қасына іліп,ал бөлме гүлдерін үйдің қасына қою , суреттер бойынша әңгімелету.*	***Картотека №17*** ***«Әдемі гүл»*** *Ойынның шарты: Гүлдерді түстері бойынша жинау.*	***Картотека № 27*** ***«Бұл қай мезгіл?»*** *Ойын шарты: күзгі бау-бақшадағы жемістер мен көкіністердің аттарын атап, пішіндерін, түстерін ажыратады.*	***Картотека №29*** ***«Нан қалай жасалады»*** *Ойын шарты: нанды дастарханға келгенге дейінгі жолын көрсетіп, онда жұмыс істейтін адамдардың еңбегі көрсетіледі.*
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	*Сәуір айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Қуанамыз, біргеміз,* *Бөлінбейді іргеміз.* *Аясында достықтың,* *Бір жүреміз күнде біз!*	*Қайырлы таң!* *Ормандар мен далалар.* *Қайырлы таң!* *Достасқан бар балалар.* *Қайырлы таң!* *Біздің бала бақшамыз.* *Қайырлы таң!* *Жора-жолдас, ұл мен қыз!*	*Қоршаған өмір әлемі,* *Не деген көркем, әдемі!* *Сол сұлулықты сақтайық,* *Мадақтайық, мақтайық!*	*Қайырлы таң, құсқа, аңға да,* *Қайырлы таң ,жайдары жанға да,* *Қайырлы таң алға ассын,* *Кешке дейін жалғассын!*	*Ерте тұрып күнде мен* *Тереземді ашамын.* *Сәлем деймін күнге мен* *Шаттық әнге саламын.*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар,бүгін күн қандай тамаша!* *-Күн сен неге күлімдейсің?* *Көктем келді.* *Жаңбыр сен неге сіркірейсің?* *Көктем келді.* *-Гүлдер неге жайнайсыңдар?* *Көктем келді* *Құстар неге сайрайсыңдар?* *Көктем келді.* *Әрине,көктем келді.* *-Ендеше жылдың қай мезгілі? Б: көктем* ***Ой дамыту.*** *Ізден-ізден не керек?* *Таптым бір гүл керемет*	***Ой қозғау.*** *Балалар терезелердің алдында, табиғат бұрышында не тұрады?* *Дұрыс айтасыңдар, ендеше бүгін гүлдер туралыәңгімелесеміз.* ***Әңгіме жүргізу.*** ***Сұрақ -жауап*** ***-****Балалар сендер қандай гүлдерді білесіңдер?* *Жарайсыңдар! Гүлдер өсіп тұрған бөлмеде біз өзімізді қуанышты сезінеміз, көңіліміз көтеріңкі болады.* ***АҚТ технологиясымен жұмыс.***	***Менің сүйікті бұрышым*** ***Қызығушылықтарын арттыру:*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Адамдардың бәрі қызығады, Су құймасаң, сәні бұзылады.(Гүл)* ***Ой дамыту*** ***АҚТ технологиясымен жұмыс. «Гүл»*** *Адамдар гүлдерді жақсы көреді. Олардың сұлулығы көңілді көтерді. Гүлдер ауаны тазартады. Бірақ қыста олар өспейді, сосын адамдардың көңілі түсіп қалатын болды. Сондықтан*	***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар гүл туралы ертегілер еліне саяхатқа барғыларың келе ме?* ***Ертегілер еліне саяхат.*** ***Аудио дыбыс, ертегілер әні. Сұрақ- жауап.*** *Балалар қандай ән есітіп тұрсыңдар?* *Ертегілер еліне саяхатқа барғыларың келе ме?* *Көзімізді жұмып 1,2,3 деп санасақ ертегі еліне жетеміз.* *Ертегі елінің орындықтары не деген керемет, оюланған.* ***С. Оспановтың «Гүл***	***Қызығушылықты ояту.*** *Табиғат анадан хат келу.* *Балаларды табиғат патшалығына саяхатқа шақыру.* *Сиқырлы таяқша айнал, бізді табиғат патшалағына апар.* ***Табиғат бұрышы.*** ***Ғажайып дауыс.*** *Құрметті балалар!* *Табиғатта үлкен бір патшалық – өсімдіктер патшалығы бар* *Өсімдіктер патшалығында үш қала бар.*

	Гүл дегенім бірақ та Болып шықты не? ***(көбелек)*** ***Қызығушылықты ояту АҚТ технологиясымен жұмыс*** *Экраннан көбелек шығады. Дыбыс шығару. Көбелек біздерді ормандағы гүл алқабына саяхатқа шақырады. Сендерге саяхат ұнай ма?* ***(сиқырлы таяқша)*** *-Онда бір сәт көзімізді жұмып,өзімізді ормандағы гүл алқабына саяхатқа барғандай сезінейік.* ***(үнтаспадан судың сылдыры,құстардың дауысы естіледі)*** *-міне,балалар гүл алаңқайына да келіп жеттік. Гүлдердің үстінен конверт көру. Ашу.* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Құлпырса, қадірлейді аялайды, Кураса сыпырғышқа жарамайды. Бұл не? Мағынасын түсіндіру. (ГҮЛ) -Балалар ,бүгін біз гүлдер туралы әңгімелейміз. Сендер қандай дала гүлдерін білесіңдер? -Енді гүлдің құрылысымен танысайық. (тақтаға үлгіні іліп көрсету)* ***Дид ойын: «Ретімен ата»*** *Тамыры-өсімдіктерді жерде мұқият ұстап,сумен қамтамасыз етеді Сабағы - жапырақтардың күнге қарай көтеріліп өсуіне*	*-Балалар, гүлдер үш топқа бөлінеді 1.дала гүлдері, 2.бөлме гүлдері, 3.емдік гүлдері. (Слайд арқылы көрсету).* ***Дала гүлдері:*** *бәйшешек, раушан, қызғалдақ, бақбақ, астра. Бұл гүлдер көктемде, жазда өседі.* ***Бөлме гүлдері:*** *қазтамақ, кактус, фикус, пальма. Бұл гүлдер жылдың төрт мезгілінде бөлмеде өседі. Гүлдің жақсы өсуі үшін жарық, ылғалды ауа және бөлме температурасы бірқалыпты, яғни жылы болу керек.* ***Емдік гүлдері:*** *алоэ, анис, адыраспан, түймедақ, қалампыр. Бұл гүлдер бөлмеде де, далада да өседі* ***Алоэ гүлі*** *- оның жапырақтары тікенекті болғанымен қолымызға кірмейді. Алоэның емдік қасиеті бар, егер де жүгіріп бара жатырып, жарақат алған жағдайда осы алоэ кескінін кесіп алып, жарақат алған жерге тигізіп біраз уақыт ұстап тұрсақ, жара жылдам жазылады. (Балалар тыңдайды.)* ***4.Ароматерапия*** *. Кәне көзімізді жұмайық Өзімізді гүлдердің арасында жүргендей сезінеміз.Көбелектер сияқты әр гүлге қонып жүрген сияқтымыз* ***6.Сергіту сәті:*** *Шаршағанда ырғалып,*	*олар гүлдерді үйде отырғызып, оны күтетін болды. Сөйтіп бөлме өсімдіктері пайда болды.* ***Миға шабуыл*** *Біздің бөлмемізде гүлдер бар ма? - Бөлме өсімдіктерінің қандай пайдасы бар? - Гүлдердің түсі қандай? - Гүлдердің дұрыс өсуі үшін не істейміз?* ***Ой қозғау*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ*** ***Дид ойын: «Сиқырлы себет»*** ***Шарты:*** *Себеттен сипап сезіп, заттарды алу. Гүлге суқұйғыш, сусепкіш, шағын күрек.* ***Сергіту сәті:*** *Тербеледі ағаштар Алдымнан жел еседі Кіп-кішкентай ағаштар Үп-үлкен болып өседі.* ***2-топқа тапсырма.*** ***Дид ойын. «Гүлді қалай күтеміз*** ***Суретке өз ойын айту.*** *Сурет арқылы гүлдің күту жолдарын айтады. шүберек, су сепкіш, су бүркегіш, таяқша беріледі. Тым көп су құюға болмайды. Су бүркегішпен қатты сепсе, жапырақтары сынып қалуы мүмкін. Гүлдің жанында жүгірме, ойнама, гүл құлауы мүмкін.* ***3-топқа тапсырма*** ***Дид ойын: «Гүлді ретімен***	***туралы аңыз» ертегісін тамашалайық*** ***АҚТ технолгиясымен.*** *Ерте, ерте ертеде бір ауылда бидай мен гүл өседі. Адамдар гүлдерге тамсанып, бір-біріне сыйлайды. Гүлдің қош исі ауылды алып кетеді.* *Бір күні хан бәріне жар салады. Тек қана бидай өсіріңдер, гүлдің бәрін құртыңдар деп әмір береді.* ***Сұрақтар ілмегі*** *-Хан қандай әмір берді? -Тек не өссін деді? -Неліктен бидайды таңдады? Адамдар гүлдердің бәрін таптап, жұла бастайды. Осы кезде бір бала бір гүлді үйіне апарып тығып өсіреді. Оны ешкімге көрсетпейді. Ал ауыл болса көңілсіз, жұпар гүлдің исіде жоқ, өзі де жоқ. Сұрақ-жауап Неге ауыл көңілсіз болды? Неліктен? Бір күні хан қатты ауырады. Көптеген дәрігерлер оны емдей алмайды. Бір күні алыс жерден бір емші келеді, ол ханға тек қана бал қосылған дәрі жеу керек, сол кезде ғана тәуір боласың диді.* ***Ой қозғау.*** *-Балды неден аламыз? -Ара балды қайдан жинайды?*	*Бірінші қала – ағаштар. Екінші қала – бұталар. Үшінші қала – шөптер, гүлдер.* ***Сурет бойынша жұмыс*** *Көше бойы аралас Қаптап өскен қара ағаш. Жемісі жоқ болса да, Саясы көп дара ағаш.* ***Дид ойын: «Қайсысы ағаш, қайсысы бұта?»*** *Олардың ұқсастығы мен ерекшелігі неде?* ***Тәрбиеші:*** *ағаштар – ең үлкен өсімдіктер. Олар көп жыл өмір сүреді. Ағаштардың діңі болады.* ***Бұталардың бойы ағаштардан төмен болады.*** *Олардың бірнеше жіңішке сабақтары болады. Діңі болмайды.* ***Ең кішкентай өсімдіктер – шөптер.*** *Олардың сабақтары жіңішке. Олар ұзақ өмір сүрмейді. Ағаштарда тамыр, бір дің және жапырақтар бар екенін анықтап, дәлелдейді. Бұталарда тамырлар, көп сабақтар және жапырақтар бар.* ***Дид ойын: «Қандай ағаш?»*** *Қайыңның діңін көрсетеді, оның жуан немесе жіңішке екенін анықтап, айтады. Бұтақтарын көрсетеді. Олар қандай – жуан ба, жіңішке ме? Қайыңның түсі қандай?*

	көмектеседі, жапырағы-қоректі күннің көзінен алады Көктемде алғаш гүлдер ұйқыдан оянғанда жәндіктерде қуанады. көбелек гүлден гүлге ұшып қонып , гүлдің хош иісімен, тозаңдарымен қоректенеді. Ал ара гүлден бал жинайды. Біз көктемде аулаға гүлдер отырғызамыз. ***Сергіту сәті: «Көңілді күн»*** ***Сиқырлы таяқша*** ***Саяхаттан қайту.*** *Біз саяхаттан гүлдер туралы түсіндік, ендеше сол гүлдер туралы түсінгенімізді бейнелеп көрсетеміз.* ***Шығармашылық орталықпен жұмыс.*** *Балаларды топқа бөлу.* ***1-ші топ . Дид ойын: «Сыңарын боя»*** ***Шарты*** *Суреттегі гүлге керек құралдардың суретін суреттегі түспен сәйкестендіріп бояу* ***II-ші топ****. Дид ойын: «Бос орынды толықтыр»* *Шарты: Суреттегі бос орынға керек затты жапсыру.* ***III-ші топ****: Дид ойын: «Ретімен көрсет»* *Шарты: Гүлдер қалай өседі, ретімен құрастыру* ***Дид ойын: «Гүлді әсемде»*** ***Шарты:*** *Ермексаз арқылы гүлді өз түсіне сай әсемдеу*	*Гүлге ұқсап демалам.* *Қанатымды бір қағып,* *Гүлдей болып жайқалам.* ***Дид ойын: «Суреттер сөйлейді»*** ***Шарты:*** *суретке сөйлем құрау.* ***Дид ойын: «Мұқият бол!»*** *Шарты: бір неше сөздер айтылады соның ішінен «бақбақ» сөзін естісе шапалақтайды.* *(Қызғалдақ,тоқылдақ, бақбақ, тақпақ, бақбақ, балмұздақ, жапырақ,бақбақ, топырақ,бақбақ,қызанақ, қуырдақ, бақбақ)* ***Дид ойын: «Өсімдіктің өсу реті»*** ***Шарты:*** *Өсімдіктерді өсу ретімен жапсыру.* ***Дид ойын: «Гүлді өсіреміз»*** ***Шарты :*** *Гүлдің өсу ретіме құрастыру.* ***Дид ойын: «Досыма арналған гүл»*** ***Шарты:*** *Үлгіге қарап мақта таяқшасы арқылы гүлді бояу.* *Балалардың жұмысын бақылау.* ***Қорытынды.*** *Балаларды мадақтау*	***құрастыр»*** ***Шарты:*** *Фетр материалдан жасалған гүл құрлысын ретімен кнопқа арқылы құрастыру* ***Тәжірибе алаңы*** ***Кішкентай ғалымдар.*** ***«Гүл қайда жақсы өседі?»*** ***Міндеті:*** *өсімдіктердің өсуі мен дамуына қолайлы жағдайларды анықтау, өсімдіктердің топыраққа тәуелділігін негіздеу.* ***Құрал-жабдықтар:*** *екі бірдей кесінді, су құйылған ыдыс, топырақ, өсімдік күтіміне арналған заттар.* ***Тәжірибе барысы:*** *Топырақсыз өсімдіктер ұзақ өмір сүре алатынын анықтаңыз? (мүмкін емес); олар қай жерде жақсы өседі - суда немесе топырақта? Герань шламын әртүрлі контейнерлерге салыңыз – суға және топыраққа. Бірінші жаңа жапырақ пайда болғанша оларды бақылау;* ***Қорытынды:*** *топырақтағы өсімдікте бірінші жапырақ тезірек пайда болады, өсімдік жақсы күш алады; суда өсімдік әлсіз болады.* ***Дид ойын: «Гүлді алқап»*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ:*** *Берілген гүлді гуашь арқылы бояу* ***2-топ:*** *Берілген гүлді түрлі – түсті ермексаз жағу арқылы әсемдеу*	*Балды не үшін іседі?* *Бүр күні гүлін таптатпаған, тығып сақтаған бала ханға бал әкеп береді.* *Хан қатты қуанып, балаға рақметін айтып, барлық дала, барлық қала гүл өсірсін деп бұйырады.* *Содан бері гүл даланың да, қаланың да көркі болыпты.* ***Гүлім, гүлім, гүлім, - дейді,*** ***Гүл десе ел күлімдейді.*** ***Сансыз гүлден шырын жинап,*** ***Бал аралар гүілдейді.*** ***Гүлді әрқашан ел іздейді – деп жырға қосыпты.*** ***Сұрақ:*** *Хан ауруынан қалай жазылды?* *Ол балды қайдан тапты?* *Хан неліктен гүл өсіруге рұқсат берді?* ***Сергіту сәті****:* *Гүл өсірем үйде(жоғары қол көтереді)* *Су құямын гүлге(қолмен су құяды)* *Гүл күткенді біледі(тербеледі)* *Бойын сылап күледі(бойын қолымен сыйпайды)* *Күнде гүлін ашады* *Жұпарын маған шашады(қолын желпейді)* ***Дид ойын: «Гүлге араларды қондыр»*** *Балаларды ара және гүл тобына бөлу.* ***Гүл тобы:*** *ермексаздан гүл мүсіндеу.* ***Ара тобы:*** *арларды қию,*	***Сөздік жұмыс:ағаш, бұта, шөп, тамыр, дің, сабақ, бұтақ, жапырақ.*** ***Ой дамыту.*** *Ағаштарға күзде не болады?* *(Ол ұйықтайды, қысқа дайындалады).* *Ал көктемде ағаштарда қандай өзгеріс болады?* *Ағаштар көптеген жануарлар үшін тұрақ, пана. Ағаштан жиһаз, қағаз, ағаш ойыншықтар, ыдыс, музыка аспаптарын жасайды. Ағаштар біз тыныс алатын ауаны зиянды заттардан тазартады, олар сонысымен пайдалы.* ***Тиым сөздер*** *Бұтақтарды сындырып, жапырақтарды жұлуға болмайды. Ағаштарды қорғап, жаңасын егу қажет.* *Жан-жағына қарап, балабақшада ағаштан жасалған заттарды атауды сұрау.* ***Сергіту сәті:*** *Ағаштар, міне,* *Мұныңда үні – ш-ш-ш.* *Кейде жұмсақ, кейде шу, шу (2 рет)* *Кейде дауыл – гу де гу.* ***Ой қозғау.*** *Қайынның діңін сипайды, ол қандай (Жұмыр, майда).* *Түсі қандай? (Мұндай ақ-қара дің тек қайыңда ғана болатынын түсіндіру).*

	Балалардың жұмыстарын бағалау. ***Қорытынды.*** *-балалар ,сендер қай жерге саяхатқа бардыңдар?* *Нені кездестірдіңдер?*		***3-топ:*** *Себетке гүлдер жапсыру.* ***Тақпақ*** *Қызыл жасыл гүл егіп,* *Баптап, күттік, түрлеттік.* *Қалмасын деп қуарып,* *Апта сайын суардық.* *Гүлдендірдік ауланы,* *Аулада гүл қаулады.* ***Сылдырмақ.*** ***Балаларды шеңберге шақыру.*** *Сұрақ –жауап* ***Рефлексия*** *Балаларды мадақтау.* *Смайлктер беру*	*қиылған араны гүлге жапсыру.* ***Дид ойын: «Бал салынған банкі»*** ***Шарты:*** *Трафареттің көмегімен банкіні салу, губкамен ішіне балды бояу.* ***Дид ойын: «Гүлді алқап»*** ***Шарты:*** *Гүлді алқап құрастыру* *Балаларды мадақтау.* ***Қорытынды.*** *Балаларды мадақтау*	***Шығармашылық бұрыш*** *Балаларды топқа бөлу.* ***1- Топ:*** *Дәстүрден тыс сурет салу әдісі арқылы капуста қабығынан бастыыру әдісі мен ағаш суретін салу.* ***2-топ:*** *Жапырақтардан букет шығару әдәсі арқылы, жапырақтарды жапсыру.* ***3-топ:*** *Ағаштар мен бұталарды суреттер арқылы құрастыру, салыстыру.* *Қайсысы үлкен неліктен?* ***4-топ:*** ***Гүлдер мүсіндеу, түстерін атау.*** ***Тақпақ*** *Гүлзар бақта мекені* *Көрген кезде жөкені* *Елтіп жұпар иісіне,* *Ара қаптап кетеді.* ***Қорытынды*** *Балаларды мадақтау.*
Серуенге дайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Серуен № 5*** *Ауа райын бақылау*	***Серуен № 7*** *Құстарды бақылау.*	***Серуен № 9*** *Күннің көзін бақылау.*	***Картотека №11*** *Ағаштарға бақылау жасау*	***Серуен № 15*** *Аспанды бақылау.*
	Көктем серуен картотекасынан				
Серуенненоралу	*Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен* *жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.* *Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскіас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				

Күндізгі ұйқы					
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	***№ 2*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені №6*** *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шынығып бір алайық.*	***Жаттығу кешені №7*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені №8*** *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарайық* *Төсектен біз тарайық*	***Жаттығу кешені №9*** *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	***Балық*** *Балықтар туралы толық түсінік беру, балықты бейнелеуге деген қызығушылығын ояту. Балықтың түрлерімен таныстыру. Балықты дұрыс бейнелеуге үйрету.* ***Тұзбен салу. Бояулар, қылқалам,*** ***су ыдысы, қол сүлгі***	***Жазғы ағаштар.*** *Графикалық техниканың жаңа түрімен - «өсімдік басуымен» таныстыру. Композиция, түстерді қабылдау сезімдерін дамыту*	***«Жаңбырлы ауа-райы»*** *Мақта таяқшаларымен сурет салу техникасымен танысу үшін біз қағаздың бүкіл бетіне нүктелік, ритмикалық және біркелкі қолдану қабілетін қалыптастырамыз.*	***«Жұлдызды аспан»*** *Түнгі аспанға балауыз шам арқылы бейне беру.*	***Әдемі гүлдер*** ***щетка әдісі*** *Тіс щеткасы мен тамшыларды шашырату техникасын енгізу. бояуды кішкене алуға үйрету. Ұқыптылыққа тәрбиелеу*
Балалармен Жеке жұмыс	***Дид ойын: «Не артық?»*** *Мақсаты: Суретте тұрған артық затты таба біледі.* ***Ғабит Сырымға*** *қатарға дұрыс тұруды үйрету*	***Дид ойын: «Гүлдер біздің досымыз»*** *Мақсаты: балалар гүлдерді дұрыс күтіп-баптау, суару, қопсыту дағдыларын меңгереді.* ***Айбек Аялаға*** бала өзінің «Мен» бейнесін көрсетеді, ойын ашық айтады, өзінің пікірін білдіреді, өзімен санасқанды, өзін құрметтегенді ұнатуға қалыптастыру:	***Дид ойын: «Құстарға көмектесеміз?»*** *Мақсаты: Балалар құстар туралы түсіне отырып, құстарға қамқорлықпен қарауды біледі.* .***Кемал Нұрисламға*** *кеңістікті бағыттап үйрету*	***Дид ойын: «Қоянға көмектесеміз»*** *Мақсаты: Заттарды санауға және олардың екі тобын салыстырып, өлшеміне, пішініне және түстеріне қарай ажыратуды біледі.* ***Бақберген Ақмөрге*** *қайшыны ұстаға баулу*	***Дид ойын: «Жеке атауын ата»*** *Мақсаты: көкіністердің аттарын жеке – жеке атап,түстерін, пішіндерін ажырата біледі.* ***Қуандық Айсұлтанға*** *Зереге пішіндерді көлеңкесі бойынша қоюға үйрету*
Серуенгедайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Серуен № 5*** *Ауа райын бақылау*	***Серуен № 7*** *Құстарды бақылау.*	***Серуен № 9*** *Күннің көзін бақылау.*	***Картотека №11*** *Ағаштарға бақылау жасау*	***Серуен № 15*** *Аспанды бақылау.*

	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата-аналармен балабақша күн тәртібі туралы әңгімелесу*	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*«Бала қауіпсіздігі басты назарда» ата аналармен кеңестер жүргізу*	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту.*	*Баланың тәрбиесі туралы әңгімелесу.балабақшаға уақтында келуді айту.*

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы («Ақбота» балабақшасы)

Топ: Ересек «Бәйтерек» тобы.

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 10.04 – 14.04..2023ж

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балалардықабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналарменәңгімелесу, кеңесберу	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				

Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	***Картотека №10 «Жол әліппесі»*** ***Мақсаты:*** *балаларды алдын-ала көшеде жүру ережесімен жүргізушілерге арналған жол және белгілермен таныстыру*	***Картотека №11 «Әдептілік»Мақсаты:*** *Балаларды «жақсы» «жаман» сөздерінің мағынасы мен оларды орынды қолдануға үйрету.*	***Картотека №3 «Жануарларға қамқор боламыз»*** ***Ойын шарты:*** *Балаларға үй жануарларының суреттері таратылып беріледі. Әр бала сурет бойынша үй жануары туралы білетінін немесе өз ойын білдіреді.*	***Картотека № 4 «Құстар біздің досымыз»*** ***Ойын шарты:*** *суреттер бойынша құстарды екі топқа топтастыру. Балалар сұрақтарға жауап береді, бір-бірінің жауаптарын толықтырады.*	***Картотека № 5 «Нан дастарханға қалай келеді?»*** ***Ойын шарты:*** *Жүргізушінің белгісінен кейін бос тор көздерді жарыса отырып, қажетті суреттермен толықтыру.*
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				
Таңертенгіжаттығу	*Сәуір айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғыас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылғаніс-әрекетке дайындық	*Біз гүлдерше өсеміз,* *Жапырағы жайқалған.* *Сабақтары салалы,* *Желмен бірге жайқалған.*	*Бойыңды сергек тік ұста* *Емін – еркін тыныста* *Деміңді ішке тез алда,* *Сол қолыңды соз алға.* *Оң қол да бос тұрмасын,* *Шеңбер жасап зырласын*	*Топ-топ басайық,* *Жалаудан күн жасайық.* *Жаса, жаса алтын күн* *Жаса, жаса жарқын күн*	*Бір, екі, үш,* *Қане, қанат қағамыз.* *Бір, екі, үш,* *Қарлығаш боп ұшамыз.* *Бір, екі, үш,* *Жинап алдық күш.*	*Жел улейді у-у* *Құйын келіп билейді зу-зу* *Қатты, қатты жел соқты гу-гу* *Жапырақтар қол соқты ду-ду*
Білімберуұйымыны ңкестесібойыншаұйымдастырылған іс-әрекет	***Әңгіме жүргізу.*** *Балалар, мен сендердің саяхаттауды жақсы көретіндеріңді білемін. Ал бүгін біз тағы да саяхаттаймыз. Бірақ біз қайда барамыз, оны жұмбақты табу арқылы білесіңдер.* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Күміс қанат сұңқары* *Көкке еркін сүңгиді* *Бұлттан да тым әрі* *Кеткен жанды кім дейді?* ***Жауабы: Ғарышкер*** *Ғарышкер қайда ұшады?* ***Б: ғарышқа.*** *Ал біз қайда барамыз?* ***Ғарышқа*** *Ғарышқа немен барамыз?* ***Зымыранмен***	***Ой қозғау.*** *Балалар сендер Лунтик туралы мультфилмдер көрдіңдер ма?* ***Қызығушылықты ояту.*** *Бүгін біздің бақшаға хат келді, оны оқып көрейік .. Балалар, иә, бұл Лунтиктің хаты, ол достарымен біздің Жер планетасына бізге қонаққа ұшқанын, бірақ қандай да бір себептермен олардың барлық ғарыш кемелері істен шыққанын жазыпты. Ал ол бізден көмек сұрайды.. Айға қалай оралатынын білмейді... Айтыңызшы, айға қандай көлікпен барамыз?* ***Зымыранмен.*** *Зымыранның қандай екенін*	***Қызығушылықты ояту*** *Балалар бүгін таңертең маған ерекше хабар келді. Бұл бөтен планетаның тұрғындарының хабарламасы. Олар бізге хат жіберген.* ***Хат*** ***Біз өте алыс ғалактиканың тұрғындарымыз. Біз сендердің планеталарыңды телескоп арқылы көрдік және онда тірі жандар өмір сүреді деп ойладық. Егер біреу осы хатты оқып жатса, онда сендерден жауап хабарлама күтеміз!*** ***Ой қозғау.*** *Балалар, постерге қарайық, бұл не – біздің планета. Оны сипаттайық. Біздің Жер*	***Қызығушылықты ояту.*** ***Өлең оқу.*** ***Сұрақ – жауап.*** *Бүгін Юрий ағаның* *Ұшқан күні ғарышқа* *Мен аспанға қараймын* *Мен ғарышкер боламын* *Ғарыш сондай алыс па?* *Аспан, аспан арайлым,* *Саған жиі қараймын* *Сені көзбен шоламын* ***Өлең не туралы айтылған?*** *Түсіндіру.* ***Ой қозғау.*** *-Балалар,сендер де ғарышқа ұшқыларың келе ме?* *-Балалардың жауабы.* *-Мына зымыранда қандай геометриялық пішіндер*	***Дид ойын:«Кім тапқыр»*** ***Жұмбақ жасыру:*** *Аспанда бір алып құс* *Ызғып ұшып барады.* *Қарап тұрсаң, ғажайып,* *Соңында із қалады.* ***(Зымыран)*** *Ұшқыш емес, бірақ ол* *Аспанда қалықтап ұшады* *Оны кім деп ойлайсыңдар?* ***(Ғарышкер)*** ***АҚТ технологиясымен жұмыс.***. *Ғарышкер дегеніміз олар ғарышқа, аспан әлеміне ұшатын адамдар. Аспан әлемінде де, көптеген ғалам бар. Ал біздер жер ғаламында өмір сүреміз.* *- Ғарышкерлер ғарышқа зымыранмен ұшады. Оны*

	Ендеше Ғарыш кемесін, зымыран құрастырып алайық. ***Дид ойын: «Зымыран»*** ***Шарты:*** *Геометриялық пішіннен зымыран құрастыру.* ***Жұмыс жасау барысы:*** *Педагог тақтада ең қарапайым геометриялық фигуралардан (тіктөртбұрыш – денесі, үшбұрыш – тұмсығы және аяғы, шеңбер - иллюминатор) кезең-кезеңімен зымыранды салудың жолын көрсету.* ***Сұрақ-жауап.*** *Қандай пішіндерден зымыран құрастырдық?* ***Ой дамыту.*** *Балалар, біздің ғарыш кемесі ұшыруға дайындалып жатыр. Балалар, зымыранымыз ұшу үшін тура және кері санайық Балалар: 1-2-3-4-5, 5-4-3-2-1 Бастау! Ұшу алаңы, ұштық. Міне, кемеміз биіктікке көтеріліп, ғарышта болдық.* ***АҚТ технологиясымен жұмыс. Ғарыштық әңгіме.*** *- Балалар, жақында бізде «Ғарышкерлер күні» мерекесі болады. Бұл күні адам алғаш рет ғарышқа ұшты. Суретке қара. Міне, жұлдызды аспан. Түнде жұлдыздар мен ай бізге ал күндіз күн жарқырайды,? Біз жер планетасында өмір сүреміз. Суретке ғарыштан қалай көрінетінін қараңыз. (Көрсету). Бұл жерде ай да көрінеді. Бұл жердің серігі. Адамдар ұзақ уақыт ұшуды үйренгісі келді. Алдымен олар әуе шарымен ұшты, сосын*	*және оны неден жасауға болатынын еске түсірейік ... Геометриялық пішіндерден зымыран жасауға келісесіңдер ма?* ***Менің сүйікті бұрышым.*** *Зымыран жасау үшін фигуралар жатқан үстелге барамыз.* ***Дид ойын: «Ғарыш кемесі»*** ***Шарты:*** *Пішіндерден зымыран біліктерін біріктіріп жапсыру.* *- Балалар, сендер қандай әдемі зымыран жасадыңдар, айтыңдаршы, оның жобасын жасағанда қандай геометриялық пішіндерді пайдаландыңдар?* ***Енді бұл зымыранды Лунтикке жібереміз.*** *Зымыран жасап жатып шаршаған шығарсыңдар демалып алайық.* ***Сергіту сәті.*** ***Тосын сәт.*** ***Телефон шырылдау. Аудио*** *дыбыс. Тек осы жерде сәтсіздік болды, бізде бір зымыран ұшып шықты және Лунтик барлық достарымен бірге ұшып кете алмайды.* ***Бізге тағы зымыран керек.*** *Ал балалар енді әрқайсымыз зымыран салып көрейік, қалай қарайсыңдар?* ***Дид ойын: «Зымыранар зулайды»*** ***Жұмыс барысы:*** *шаблондар, қатты қылқалам және пластикалық таяқша бар*	*планетасының пішіні қандай? (дөңгелек). Ауада шеңбер сызайық (планетамыздың контуры). Глобусқа қараңыз: бұл біздің планетамыздың кішкентай көшірмесі! Біздің планетада не бар? (су, жер, тау, шалғын) Жер шарында қандай түспен белгіленген? Балалар, енді отырып, біздің планетамыздағы ең маңызды нәрсе не екенін бірге шешейік. Бізге келген хатқа не айту керек. Бұл үшін менде бірнеше кеңестер бар. Сендер келесі есімдерді тыңдаңдар, олар туралы бір сөзбен қалай айтуға болады. 1. Алма, алмұрт, жүзім, банан, шабдалы, апельсин, ананас* ***(жеміс).*** *2. Раушан, түймедақ, қызғалдақ, шегіргүл, нарцис, далия* ***(гүлдер).*** *3. Акула, мөңке, кит, сазан* ***(балық).*** *4. Аю, жолбарыс, арыстан, жираф, барыс, маймыл* ***(Жануарлар).*** *5. Жаңбыр, найзағай, қар, жел, күннің батуы, бұлт, кемпірқосақ* ***(табиғат құбылыстары).*** *6. Ана, әке, әже, ата, аға, әпке .* ***(туыстар).*** *Бұлар қайда тұрады? Жер планетасында тұрады? Жарайсыңдар балалар. Бұл тапсырманы аудиоға жазып, басқа планета тұрғындарына жіберейік.* ***Қызығушылықты ояту.***	*қолданылған?* *-Өзімізге осындай зымыран құрастырсақ қайтеді?* ***Топтық жұмыс.*** ***Дид ойын: «Зымыран»*** *Зымыран құрастыру. Балалардың ұжымдық жұмысы.* *Міне,біздің де зымыранымыз дайын болды.* ***Ғарышқа саяхат.*** ***3.1 -****Елестету.* *1,2,3 ұшып барамыз, ұшып барамыз.* ***«Таңғажайып табиғат» әлеміне қону.*** ***-Сұрақ – жауап.*** *-Бұл ғаламның талдары , сулары неліктен біртүрлі ?* *-Ал мына құстың ұясы қайда тұр?* *-Ал көбелектер қайда ұшып жүр?* *Бәрі, бәрі керсінше.* ***Дид ойын: «Өз орнын тап»*** ***Шарты:*** *әр заттың өз орнын атау.* ***3.2.Ұшып келеміз, ұшып келеміз, 1,2,3 қонамыз.*** ***-Мынау қандай ғалам екен?*** ***-Роборттар ғаламы.*** ***-Сұрақ – жауап.*** *Робот: Са-ла-мат-сың-дар ма ,ба-ла-лар,сен-дер қай ға-лам-нан кел-дің-дер?* *Балалар: Жер ғаламынан келдік.*	*ғарыш кемесі деп атаймыз. Олар ғарышқа ұшып барып, аспан әлемін зерттейді.* *Ғарышқа ең бірінші сынақ ретінде итті ұшырған. Содан соң Ю.Гагарин ұшты* ***Қазақ ғарышкерлері.*** ***Слайдпен жұмыс.*** *Ғарышқа қазақ ғарышкерлері де ұшқан. Т. Әубәкіров және Т. Мұсабаев Еліміздің мақтанышатары. ержүрек, батыр, халық қаһармандары.* ***Қазақ ғарышкерлері туралы тақпақтар*** *-Тоқтар – тұңғыш ғарышкер,* *Арман қуып жасынан.* *Көктен көзін алмаған,* *Ұшқыш болды жас ұлан.* ***-Боламын ғарышкер,*** *Тоқтар мен Талғаттай.* *Көк жүзі күлімдеп,* *Ер ұлын тапқандай.* ***Дид ойын: «Зымыран»*** ***Шарты:*** *Геометриялық пішіндерден зымыран құрастыру.* ***Қортынды .Сұрақ-жауап*** *Ғарышкер дегенді қалай түсінеміз?* *- Біздер қандай ғаламда тұрамыз?* *- Ғарышқа сынақ ретінде бірінші болып қай жануар ұшты?* *- Ғарышқа ұшқан орыс азаматы кім?* *- Қазақ елінен кім*

	ұшақтар ойлап тапты, ал сіз ***Ой қозғау.*** *Ғарышқа немен ғана ұша аламыз? (зымыранмен). Зымыран әуеге көтеріледі. Адамдар бірінші зымыран жасағанда, оны сынау үшін алдымен ғарышқа иттерді ұшырды.* ***Ол иттердің аты – Белка және Стрелка.*** *Көрсету Олар Жерге аман-есен оралды, сосын бір адам ұшып кетті. Ол Ю.А.Гагарин тұңғыш ғарышкер болды. (Фотосуретті көрсету).* ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар біздің ғарыш кеңістігіндегі саяхатымыз ерекше болмақ. Бірінші тынығып алайық* ***Сергіту сәті. Музыкамен.*** ***Практикалық бөлім*** *Балалар, сендер суретшілердің ғарышты қалай бейнелейтінін қарадыңдар. Мен сізге ғарыштық саяхатыңызды салуды ұсынамын.* ***Балалар, ғарышта не бар?*** *Планеталар, жұлдыздар. Ғарыш тобының фондық әуеніне сурет салады. Жұлдызшаларды салайық.* ***Дид ойын: «Ғарыштағы жұлдыздар»*** *Шарты: Қылқаламмен жұлдыздарды салу тәсілін көрсету. Балалар жұлдыздарды салады.* ***Балалардың жұмысын мадақтау.*** *Кім ғарыш туралы тақпақ айтып береді*	*және қара қағаз ол бізге фон болады, біз оған сурет саламыз. жарты шеңбер бар, бұл біздің Жер планетасы болады, ал Жердің серігі болып табылатын шеңбер бар, бұл Ай, ол жерде Лунтик тұрады .... Құрғақ қатты щетканы алып, оны ақ бояуға батырып, пластик таяқшаны пайдаланып, бояуды параққа шашу. -Енді мен сендерге зымырандарды салуды ұсынамын, саусақтарымыз шаршамас үшін саусақ гимнастикасын жасаймыз:* ***Саусақ гимнастикасы*** *«Зымырандағы ғарышкер» Жұлдызды аспанда жұлдыздар жарқырайды (жұлдыздарды көрсету, саусақтар біріктірілген) Ғарышкер зымыранмен ұшады (біз зымыранның ұшуын бейнелейміз: жоғарғы жағында қолды біріктіреміз) Күн ұшады, түн ұшады (біз саусақтарымызды бүгеміз) Ал жерге қарайды (иллюминаторды бейнелеу) - Ал енді зымырандар саламыз Лунтик пен оның достары айға оралады. Ғарыштық музыка бойынша өнімді әрекет. - Жарайсың! Біз тамаша жұмыс жасадық, енді біз бұл зымырандарды Лунтик пен оның достарына жібереміз.*	*Бүгін мен сендерге ғарышқа баруды ұсынамын. Біз ол жаққа қалай барамыз деп ойлайсыңдар? Дұрыс зымыранмен. Ал орындарыңа отырыңдар, қауіпсіздік белдіктерін тақыңдар. Дайын бол, біз ұшып жатырмыз. Біздің зымыран Жер орбитасына шықты. Ғарыштан біздің планетаның қандай ерекше көрінетінін қараңыз.* ***АҚТ технологиясымен жұмыс. (зымыранның ұшуы туралы бейне).*** ***Сергіту сәті.*** *Бір, екі, үш, төрт, бес (Орнында жүру) Ғарышта біз қайтадан ұшамыз (қолыңызды басыңыздың үстінде біріктіріңіз) Жерден түсу (секіру) Біз айға ұшамыз. (Қолды екі жаққа, айналдыру) Біз орбитада ілінеміз, (Қолдарыңызды алға-артқа сілкіңіз) Ал бәріміз үйге қайтамыз.* ***АҚТ технол*** *Ғарышта тағы не көріп тұрсыңдар? (жұлдыздар, кометалар) Ғарыштағы жұлдыздар жарқырайды Сонымен біздің ғарышқа ұшуымыз аяқталды.* ***Ой дамыту.*** *Енді біз ғарышта көргендердің барлығын сипаттауымыз керек. Мұны қалай жасауға болады?*	*Робот: Сен-дер-діңжер-ле-ріңқа-лай деп а-та-ла-ды? Балалар: Қазақжері деп аталады Робот: Иә,сен-дер-дің ға-лам-да-рың-нанкел-ген а-дам-дар, о-сыжер-де зерт-теужұ-мыс-та-рынжүр-гізеді.Мен де оыжер-де жұ-мыс іс-тей-мін. Ма-ған та-мақ-тың,су-дың,ауа-ның еш қажеті жоқ.Сон-дық-тан мен осы жер-де үне-мі жүремін. Ал,ба-ла-ларме-нің әліжұ-мысым көп, саубо-лың-дар. Робот кетеді. Балалар, біздің де қайтатын уақытымыз болған сияқты. Осында көргенімізді жердегі достарымызға, апайларымызғ аайтып берейік* ***4.Балабақшаға қайту.*** *1,2,3 ұшып келеміз, ұшып келеміз, балабақшаға да жеттік. Сұрақ – жауап. -Біз қайда, немен бардық? -Нелермен кездестік? -Кімге не ұнады?*	*ғарышкерлер ғарышқа ұшты?* ***Балаларды мадақтау.***

	Ғарышкер ағалар. ***Фариза Оңғарсынова*** ***Көк аспанға қараймын,*** ***жұлдыздарды санаймын.*** ***Осынша көп моншақты*** ***төгіп кеткен қалай кім?*** ***Жарқырайды, лаулайды,*** ***бірақ жерге жаумайды.*** *Біз енді музыка әуенімен ұшып, тобымызға барамыз, балалар үстелдің жанында тұрып ұшып кеткендей кейіп танытады.* ***ҰІӘ қорытындылау*** *Сұрақ-жауап.* *Сендер қандай керемет жұмыс жасадыңдар. Бүгін біз ғарышкерлер сияқты ғарышта болғанымыз сендерге ұнады м*	***Қортынды*** *Балалар, айтыңдаршы біз бүгін не істедік?* *Бүгін кімге көмектестік?* *Саған ең қатты не ұнады?* *Балаларды мадақтау.*	*Біз өзіміз көрген нәрсені жаза аламыз ба? (жоқ, біз жаза алмаймыз).* *Көргенімізді тағы қалай түсіре аламыз?Оны бейнелеп көрсетеміз.* ***Шығармашылық жұмыс.*** *А3 форматта ғарышты бейнелеу.* *Дайын фон қара түсті А3 формат. Топтық жұмыс.* *1.Жұлдыздар суретін салу.* *2.Зымыран құрастырп, жапсыру.* *3.Айды сары түсті ермексаздан жасау.* *Бұл ғарыш бейнесін тобымызға іліп қоямыз.* ***Жарайсыңдар***		
Серуенгедайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Серуен № 14*** *Ауладағы сиреньдерді бақылау*	***Серуен № 15*** *Аспанды бақылау.*	***Серуен № 16*** *Транспортты бақылау*	***Серуен № 17*** *Ауа райын бақылау.*	***Серуен № 18*** *Күннің көзін бақылау.*
	Көктем серуен картотекасынан				
Серуенненоралу	*Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен* *жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.* *Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскіас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгіұйқы	***Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.***				
Біртінде п ұйқыдан ояту, сауықты рушарал ары	***№4*** *Майтабанның алдын алу.* *Тырысамыз, тырысамыз* *Денсаулықты нығайтамыз* *Аяқ, қол мықты болып* *Май табаннан арыламыз.* *Арнай жолдармен жүру,* *дымқыл жолмен жүру.*	***№ 5*** *Арқанын қалпын сақтауға* *арналған жаттығулар.* *Ояту* *Оянайық балалар* *Маған тезірек қарандар* *Шапалақ ұрайық* *Орнымыздан тұрайық.*	***№ 6*** *Төсекте жатып жасайтын* *жаттығулар* *Тыныс алу жаттығулары* *Ұзын құлақ сұр қоян* *Ести қалып сыбырды* *Өсіп тұрған сәбізді* *Жұлып алып иіскеді.*	***№7*** *Майтабанның алдын алу.* *Ояту* *Көзімізді ашайық* *Бойымызды жазайық* *Терезеге қарап* *Күн жылуын алайық.*	***№10*** *Төсекте жатып* *жасайтын жаттығулар* *Мысықтар* *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарап* *Достарымызға күлеміз.*

	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеуәрекеті ,кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	***«Кім тапқыр?»*** *Балаларға логикалық тапсырмалар беріледі.* *1. Табақта бір алма,* *Қолымда екі алма.* *Барлығын қосқанда,* *Шығады неше алма? (3)* *2. Үш алмұрттың біреуін,* *Досың сұрап алады.* *Айтшы сонда нешеуі,* *Өз қолыңда қалады? (2)* *3. Ақ балапан,* *Сары балапан.* *Шұбар балапан,* *Қара балапан.* *Барлығы неше балапан? (4)* *4 Ағашта екі торғай бар еді,* *оның біреуі ұшып кетті.* *Ағашта неше торғай қалды? (1)* *5. Құста неше тұмсық бар?(1)* *6. Адамда неше көз бар?(2)* *7. Үшбұрышта неше бұрыш бар?(3)* *8. Қоянның неше құлағы бар?(2)*	***Дид ойын: «Өз үйіңді тап»*** *Шарты:Жерде геометриялық фигуралар жатады.Олар үйшіктер,балалардың қолдарында геометриялық карточкалар болады.Музыка ойнап тұрады,балалар айналып жүреді.Музыка тоқтағанда әр кім өз үйшігіне барады.Білмеген бала ойынан шығады.*	***Дид ойын: «Бұл қай кезде болады?»*** *Мақсаты: Балалар жыл мезгілдерін жылдам табады,атайды және сипаттайды.* ***Шарты:****Балалар жыл мезгілдерінің суреттерін жапсырып, ерекшеліктерін айтады.* ***Күтілетін нәтиже:*** *Балалар жыл мезгілдеріне тән суреттерді тауып әңгімелеп береді.*	***Салыстыру.*** *Қарапайым салыстыру терминдерін мысал сөздер арқылы қалыптастыру, сөздік қорын дамыту.* *Апай Айшадан ұзын,* *Айша апайдан қысқа.* *т.б.* ***Дид ойын:«Өз үйіңді тап»*** *Ойынның құрал жабдықтары: түрлі-түсті дөңгелектер.* ***Ойынның мазмұны:*** *Балаларға түрлі-тісті дөңгелектер тарату, түсін атау. Үйлерін көрсету. Белгі бойынша балалар дөңгелектерінің түсі бойынша үлкен шеңберлердің ішіне тұра қалады.*	***Дид ойын «Тізбекті жалға»*** *-Неше фигура? Бұлар қандай фигуралар? Оларды атаңдар.* *Фигуралардың қандай ретпен орналасқанын қараңдар. Орналасу заңдылығын бұзбай, бос торкөзге жетпей тұрған фигураны қойыңдар.* *-Мына фигуралар неге ұқсас?*
Балалармен жеке жұмыс	***Дьенеш блоктарымен жұмыс*** ***Дидактикалық ойын: «Машина жүріп барады», «Гүлдер өсіп тұр», «Биік мұнара», «Күшік үреді».*** *Балаларды ойын тақырыптары бойынша*	***АҚТ технологиясымен жұмыс*** *Математикалық дамытушы ойындар* *Сұрақ-жауап* **Асанбек Нұрғалиге** Кейбір көкеністер мен жемістерін ататып,дәмін	***Мнемотехника әдісі*** ***Тақырыбы: Киімдер*** Мақсаты: мнемо кестемен жұмыс жасай отырып, балалардың киімдер туралы өз ойларын толық жеткізе білуге үйрету. **Бақытбек Жасминге**	***«Көп және біреу»*** ***Ойынның мақсаты:*** *көп және біреу қатынастарын білуге үйрету; заттардың тең, тең емес топтарын салыстыру* **Қуандық Айсұлтанға**	***Дид ойын: «Ұяшыққа орналастыр»*** ***Мақсаты:*** *екі түрлі пішінді заттың әрқайсысын өз ұяшығына орналастыра алады* **Нусупхан Мұзаффарға** Көлік құралдарының

	топқа бөлу. *Құрастыру нәтижесін бекіту* **Қуандық Әміржанға** Тілдегі барлық дауысты дауыссыз дыбыстарды анық айта алмайды.	ажыратуға үйрету.	:Бір текті заттарды топтастырады,және оның біреуін бөліп көрсетуге үйрету.Өзіне қатысты кеңістік бағыттарын анықтауды үйрету.	Ересектердің сөзін тыңдауды және түсінуге ойын айтуға үйрету,бір бірімен ересектермен қалай сөйлесуге үйрету.	,автомавиль бөлшектерінің атауларын атауға үйрету. .
Серуенгедайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Серуен № 14*** *Ауладағы сиреньдерді бақылау*	***Серуен № 15*** *Аспанды бақылау.*	***Серуен № 16*** *Транспортты бақылау*	***Серуен № 17*** *Ауа райын бақылау.*	***Серуен № 18*** *Күннің көзін бақылау.*
	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Ата-аналармен баланың ынтасы, қызығушылықтары туралы әңгімелесеу*	*Ана – аналармен әңгімелесу. Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту. Ана – аналармен әңгімелесу. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.*	*Ойын бұрышына жинақылық жасау. Дидактикалық ойын: «Неге керек?» Ата – анамен әңгіме. Баланы үйге шығарып салу.*	*Топ бөлмесіне жинақылық жасау. Дидактикалық ойын: «Орнын тауып бер» Мен үйге барамын.*	*Ата – анамен әңгіме. Баланы үйге шығарып салу. Демалыс күндері жайлы әңгімелеу. Тазалық туралы ескерту. Сау болыңыз.*

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограБілім беру ұйымы («Ақбота»балабақшасы)

Топ: Ересек «Бәйтерек» тобы.

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 17.04 – 21.04.2023ж

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер	***Картотека №2*** ***Дид ойын:*** ***«Не қайда тұрады?»*** ***Мақсаты:*** *Ойын арқылы жануарларды өз мекеніне орналастыра алады.*	***Картотека №9*** ***Дид ойын:*** ***«Қай жануар артық»*** ***Мақсаты:*** *Берілген суреттен артық жануарды тауып, сипаттап айта алады.*	***Картотека №13*** ***«Қайсысы қайда тіршілік етеді?»*** ***Ойын шарты:*** *әр түрлі аңдар, құстарды көрсетіп, олардың қайда өмір сүретінің сұрайды. Олардың немен қоректенетінің айтқызады.*	***Картотека № 16*** ***«Үй жануарлары*** ***Ойын шарты:*** *балаларға үй жануарларының суреттері таратылып беріледі. Олардың қалай аталатынын, қалай дыбыстайтынын,қалай күтуге болатынын айтқызады.*	***Картотека №17*** ***«Сөйлемді жалғастыр»*** ***Ойын шарты:*** *бір бала сөйлемнің басын бастайды, басқа балалар сөйлемді баяқтауы керек.*
	коммуникативтік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгіжаттығу	*Қазан айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғыас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Отбасында гүліміз,* *Көңілді өтер күніміз.* *«Қайырлы таң!» деп айтамыз,* *Бір болып кеште қайтамыз.*	*Кәне, кәне тұрайық,* *Үлкен шеңбер құрайық.* *Тұрсақ егер шеңберге,* *Алақанды ұрайық*	*Ерте тұрып күнде мен* *Тереземіді ашамын.* *Сәлем деймін күнге мен* *Шаттық әнге саламын.*	*Кел, балалар, күлейік,* *Күлкіменен түлейік!* *Қабақ түйген не керек,* *Көңілді боп жүрейік!*	*Кел, балалар, күлейік!* *Күлкіменен түлейік!* *Күлкі көңіл ашады,* *Күліп өмір сүрейік!*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	***Қызығушылықты ояту.*** ***Балалар, бүгін таңертең балабақшаға келе жатқанымда, мына бидай масағы жолда жатыр екен.*** *Дәннен нанның қалай шығатынын айтып беру үшін мен оны топқа әкелуді жөн көрдім.* *Иә, ұсақ дәннен хош иісті нанға дейін көптеген қиын жұмыстар жүретінін көргілерің келе ме?* *Ендеше саяхатқа шығайық.* ***Дамыту бұрышы суретпен жұмыс.*** *Дастарханымызға нан қайдан келетінімен танысамыз.*	***Ой қозғау.*** ***Дид ойын:«Бұл қай мезгіл?»*** *Шарты: Қиылған суреттерден көктем мезгілін құрастыру.* ***Ой дамыту.*** ***АҚТ технол жұмыс*** ***Мнемотехника.*** ***Көктем мезгілі.*** *-Табиғаттағы өзгерістер туралы түсіндіру. Бейнефильм көрсету (бейнетаспадан адамдар дың көктемгі тіршілігі, еңбегі туралы түсірілген бейнефильм көрсетіп, сұрақтар қояды).* *-Балалар жерді не үшін жыртып, тегістеп жатыр*	***Миға шабул.*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Ұзын мұртты срылар,* *Қойынында дәні бар.* *Ол не?* ***Суретпен жұмыс.*** *Бидаймен таныстыру.* ***Ой қозғау.*** ***Қосжан Мүсіреповтың «Алтын астық» өлеңін оқып беру.*** *Көктемде егін егетін,* *Күзде жиып теретін,* *Біздің дала – бай дала,* *Алтын астық айнала.* *Ел егінді жинайды,* *Қырманға дән сыймайды.*	***Қызығушылықты ояту.*** *-Сендерге мен тамаша бір ертегі айтып берейін сендер мұқият тыңдаңдар, ертегі не жайлы екен.* *-Бәріміз мына сыйқырлы тақтаға қарайық.* *- Ертегінің аты «Бауырсақ пен тышқан».* *-Ертеде тауық пен тышқан керемет дос болыпты.* *-Бір күні тауық бір уыс бидай тауып алады да, досы тышқанға бидайды үгітіп беруін сұрайды.* *-Ал тышқан болса мен үгіте алмаймын дейді.*	***Қызығушылықты ояту.*** ***Менің сүйікті бұрышым*** ***Ертегілер әлемі.*** ***Балалар өткенде не туралы еретгі айтамыз дедік?*** ***АҚТ технол жұмыс.*** *- Дастарханда шашылып, Жатты аппақ бауырсақ,* *Бауырсаққа қызығып,* *Қарап тұрды көзін сап;* *-Қайдан келдің бауырсақ?-* *Деп сұрады құыршақ* *-Дүкеннен келдім нан сатқан* *Деді оған бауырсақ.* *-Дүкенге келдің қай*

	Дид ойын: «Кім тапқыр?» ***Шарты:*** *Гүрілдеп жүреді,* *Жердің бетін сүреді.* ***Жауабы: Трактор*** *Мына суретте не көріп тұрсыңдар?* *Балалар: Трактор егістікті жыртып жүр.* *Трактор қатты гуілдейді* *Тракторшы терезеге қарайды* *Тұқым себетіндер дәнді себеді.* *Адамдар астықтың тез өніп шығуы үшін жерге дер кезінде қамқорлық жасайды. Жаз бойы жаңбыр оларды суарады, күн жылытады. Бидай алқабы жайқалып тұрады.* *Диқандар көктемде дән егіп, ол піскен соң, егін жиналады.* *Астық машинаға құйылады, Машинадан дән элеваторға алынады. Онда астықты кептіріп, диірменге апарады. Дәнді ұнға айналдырып, наубайханаға апарады. Нан пісірілген кезде оны сатып алатын дүкенге апарады.* *Балалар, көріп тұрсыңдар, біз дәмді нанның дәмін татып көру үшін қаншама еңбек етуіміз керек.* ***Дид ойын: «Атын ата»*** ***Шарты:*** *Ұннан жасалатын қандай нан түрлерін білетінін атау.* ***Дид ойын: «Тәтті бауырсақтар»***	*деп ойлайсыңдар?* ***Тосын сәт.*** *Білмеспектен хат келеді. Балалардан көмек сұрайды. Ол балалардан өзінің ауласына ағаш отырғызғысы келетіндігін айтып, алайда жер қазуға, тырмалауға арналған құралдарының жоқтығын айтады.* ***Дид ойын:«Атын ата»*** ***Ойын шарты:*** *егін егуге қажетті құрал* ***Күрекпен не істейміз?*** *Балалардың жауаптары: Күректі адамдар жер қазуға, құм,топырақ лақтыруға, араластыруға қосымша пайдаланады. Күректер үшкір күрек,қуыс күрек,қар күрейтін күрек болып бөлінеді.* *-Тырманы не үшін пайдаланамыз?* ***Балалардың жауаптары:*** *Тырманы сол сияқты қазылған топырақты тегістеп, көшеттер отырғызғанға жер дайындау үшін де пайдаланады. Тырманың да сабы және басы болады. Оның да сабын көбінесе ағаштан жасайды.Ал басы темірден жасалады.Байқап қара саңдар,тырманың көп тістері бар* *Дымбілмес мен бұлардың атын ұмытып қалмас үшін суретін салып берейік.* ***Шығармашылық бұрыш.*** *Балаларды топқа бөлу.*	*Біздің дала – бай дала,* *Алтын астық айнала.* ***Сұрақ – жауап*** *Осы оқыған өлең шумақтарында не жайлы айтылған?* *Сендерге өлең ұнады ма?* ***Ой қозғау.*** ***«Алтын дән» дегенді қалай түсінесіңдер?*** *Астықшылар егін жинау науқаны қызып тұрған кезде таңертеңнен кешке дейін жұмыс істейді. Уақытты өткізіп жіберсең, астық ыдырайды, өнім жоғалады. Комбайндардан жүк машиналарына астық құйылып, оны элеваторларға астық тасиды. Онда оны көптеген жылдар бойы сақтауға болады. Еліміздің жәшіктері алтын нанға толы.* ***Сергіту сәті:*** *Нан қоқымын шашпаңдар,* *Жерде жатса – баспаңдар.* *Теріп алып қәстерлеп,* *Торғайларға тастаңдар.* ***Дид ойын: «Кім не істейді?»*** ***Шарты:*** *Суреттегі мамандық иесінің не істейтінін жанына жұмыс түрін қойып айтып шығу.* *Диқаншы-егін егеді, баптайды* *Тракторшы- жер жыртады* *Диірменші-ұн тартады* *Наубайшы -нан пісіреді* ***Дид ойын: «Тәтті тоқаштар»*** ***1- «Тоқаш» тобы.*** *Тоқаш суретін қиып*	*-Амалсыздан бидайды тауық өзі үгітеді.* *-Диірменнен шыққандай мап-майда ұн жасап, одан қамыр илейді.* *-Илеген қамырдан енді бауырсақ пісір дейді-тышқанға.* *-Әлгі еріншек тышқан өзің пісіре салшы дейді* *-Содан тауық бір табақ қылып бауырсақ пісіреды.* *-Әлгі табаққа салынған бауырсақты жоғары көтеріп- бауырсақты кім жейді- дейді?* *-Мен, мен,-деп тышқан жүгіріп келеді.* *-Сонда тауық:* *-Бидайды үгітуге де, бауырсақты пісіруге де ешқандай үлес қосқан жоқсың. Еңбек етсең ерінбей- тояды қарының тіленбей,- дейді де тышқанды үйінен қуып шығады.* *-Содан бері тауықтар тышқанды көрсе, үрке қарайды екен.* *-Балалар ертегі ұнады ма?- ия.* *-Ертегі не туралы айтылған?- «бауырсақ» дұрыс* ***Миға шабуыл.*** *Тауық немен дос болды?* *Ол не тауып алды?* *Тышқаннан қандай көмек сұрады?* *Тышқан не еді?*	*жақтан?* *-Наубайдан келдім нан жапқан.* *-Наубайға келдің қай жақтан?* *-Диірменнен келдім ұн тартқан* *-Диірменге келдім кең жақтан* *Жер- анам менің көсілген, Диқандар мені өсірген* *Балалар өлең не туралы айтылған? Бауырсақ* *-Балалар дастарханға бауырсақ қалай келеді?* *-Дүкеннен* *-Дүкенге қалай келеді?* *-Наубайдан.* *-Наубайға қайдан келеді?* *Диірменнен* *-Диірменге қайдан келеді?* *-Диқаннан* *-Дұрыс балалар.* *Балалар сендердің үйлеріңде бауырсақты апаларың мен мамаларын неге пісіреді* *-Пешке от жағып, қазанға май құйып пісіреді дұрыс па.* *Жарайсыңдар.* ***Дид ойын: «Бауырсақ қатысты затты тап»*** ***Шарты:*** *Заттардың ішінен бауырсаққа қатысты затты тауып, атын атау.* ***Қортынды.***

	Шарты: *Төртбұрышты қағаздың шетерін қиып бауырсақ жапсырады.* *Жеке көмек көрсету.* *Енді саяхаттан қайтатын уақыт болды. Қане қатарға тұрып жүреміз.* ***Шығармашылық бұрыш.*** ***Еркін тақырыпта жұмыс.*** ***Балаларды мадақтау.***	***1-топ: Тырманы жапсыру.*** ***2-топ: Күректі бояу.*** *Бұл жұмысты Білмесбекке суретке түсіріп жіберейік* ***Дид ойын: «Топтастыр»*** ***Ойын шарты*** *бойынша түстері мен көлемі әртүрлі,алайда қызметі бір болатын күректер мен тырмаларды топтастыру ұсыну.* *(Балалар кіші,кішірек,үлкен, ең үлкен қызыл,сары,жасыл үшкір күректерді оң жаққа, қуыс күректерді сол жаққа топтастырады).* ***Еңбек. Ертай Ашықбаев*** *Талай бала шыныкты* *Барып биыл орманға.* *Ектік көп-көп шыбықты* *Тағы да біз сол маңға.* *Күндердің бір күнінде* *Өседі ол ырғала.* *Демалады түбінде* *Өзіміздей бір бала.* ***Қорытындылау.*** *Балалардан бүгінгі ұіә алған әсерлерін,көңіл күйлерін, немен айналысқандарын, не үйренгендерін сұрау.*	*жапсыру* ***2-«Бауырсақ» тобы*** *Бауырсақты мүсіндеу* ***3-«Бөлке нан» тобы*** *Бөлке нанның уретін салу* ***Жұмыс жасаудың әдіс-тәсілдерін түсіндіру.*** ***Тиым сөздер:*** *Нанды бір қолмен үзбе!* *Нанды жерге тастама!* *Нанды текке лақтырма!* ***Қорытынды.*** ***Біз не білдік?*** *Нанның бидайдан өседі* *Нанды қастерлеу керек* *Нан-адамның тіршілік қоретрегі* *Нан-дастарханға еңбекпен келеді* *Қандай өлең шумағымен таныстық?* *Алтын астық деп не үшін айтамыз?* *Балаларды мадақтау*	*Тышқан қандай деп ойлайсыңдар?* *Бұл жерде еңбекқор қайсысы?* *Ендеше балалар ертең ұіә те «Қайдан келдің бауырсақ» өлеңімен танысамыз.* ***Ой қозғау.*** *Нан туралы қандай мақал-мәтелдер білеміз* ***Мақал-мәтел.*** *“Нан болса, әнде болады”.* *“Ас атасы – Нан,* *Нан атасы - дән”.* *“Нан бар жерде тірлік бар”.* *“Жердің сәні – егін,* *Ердің сәні - білім”.* *Жарайсыңдар.* *Балаларды мадақтау.*	*Нан атасы – бидаймын,* *Елге астық силаймын.* *Піскенімде мен қырда,* *Қауызыма симаймын.* *Балаларды мадақтау.*
Серуенге дайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Серуен № 3*** *Қараторғайды бақылау*	***Серуен № 4*** *Жәндіктердің алғашқы жандануын бақылау*	***Серуен № 5*** *Ауа райын бақылау*	***Серуен № 7*** *Құстарды бақылау.*	***Серуен № 9*** *Күннің көзін бақылау.*
	Көктем серуен картотекасынан				

Серуенненоралу					
Түскіас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгі ұйқы					
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	***№16.Ояну*** *Ұйқымызды ашайық* *Қолымызды созайық* *Енді қане бәріміз,* *Жаттығуды жасайық.*	***№19 Ояну*** *Бойымызды жазайық,* *Қолымызды созайық.* *Жаттығулар жасайық.* *Ұйқымызды ашайық.*	***№20 Ояну*** *Кел балалар тұрайық,* *Қолымызды жоғары созайық.* *Еңкейеміз еденге, арқамызды тік ұстап,* *Бір демалып алайық.*	***№ 21 Ояну*** *Көздеріңді ашыңдар,* *Кірпіктеріңді көтеріңдер.* *Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар,* *Бір - біріңе жымиыңдар,*	***№14 Ояну*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	***«Гүл шоғын құрастыр».*** *Мақсаты: Бақшада, далада, орманда өсетін гүлдерді дұрыс тауып, аттарын есте сақтауға үйрету.* *Ойынның ережелері. Гүлдің кімге арналғанын, Қайда өсетінің және қалай аталатынын көрсету.* ***Ойынның барысы.*** *1.Тәрбиеші балалармен орманға, баққа, шағын далаға «экскурсия» жүргізіледі. Онда балаларды түрлі гүлдермен таныстырады.* ***Бағбанның, көбелектің, Дәрігер Айболиттің суреттері қойылды.*** *Бағбан бақтан, көблек шалғын даладан, ал Дәрігер Айболит орманнан гүл жинауды (өйткені олардың дәрілік қасиеттері бар) өтінеді. Гүлдердің суреттері араластырылады да, балаларға үлестіріліп беріледі. Олар Кейіпкерлерге*	***Ой дамыту. АҚТ технологиясымен жұмыс.*** *Балалар бүгін сендермен біз ғалымдар боламыз.* *Ал ғалымдар деген кім?* *Дұрыс,бүгін сендермен құмның қассиетін зерттеуге барамыз.* *Қазақстан еліміз шөлді далалар бар екен.* *Ол жерде шөлге төзімді жануарлар ғана мекендейді. мысалы: түйе.* *кесіртке,құрт т.б* *Балалар қарандаршы құмдар төбешіктер болып жатыр.* *Қане біз алдымыздағы құмнан осындай төбешік жасап көрейік* *Құммен жұмыс жасамай тұрып қауіпсіз ережесін еске түсірейік.* *Ал құмды не үшінпайдалануғаболады?* *Құрылыста,ыдысжасағанда ,шыны ,айна.балаларсендерғалымд*	*Зерттеу жұмысын жасау арқылы аспан әлеміне қызығушылық таныту.* ***Миға шабуыл*** ***Жұмбақ жасыру:*** *Төрінде тұр нұр көзі,* *Жердің биік күмбезі.* ***(Аспан)*** ***Айдалада көк шатыр,*** *Көк шатырда* *Қызыл көзді шал жатыр.* ***(Аспан мен Күн)*** *Көшіп жүріп желменен,* *Сеуіп шықты тамшысын,* *Қыраттарға шөлдеген.* ***(Бұлт)*** ***Ой дамыту*** ***АҚТ технологиясымен түсінік беру*** ***Тәжірибе № 1 «Бұлтты жасау».*** ***Мақсаты:*** *- балаларды бұлттардың, жаңбырдың пайда болу процесімен таныстыру.* *Ресурстар: үш литрлік банка,*	***№2 тәжірибе «Күнжүйесі».*** ***Мақсаты:*** *Неге барлықпланеталаркүнніңайналасындаайналады?түсіндіру.* ***Құрал-жабдықтар:*** *сары ағаш таяқша, жіптер, 9 доп.* ***Тәжірибелік жұмыс*** *Сары таяқша - Күн,* *ал жіптердегі 9 доп - планеталар деп елестетіп көріңіз* *Біз таяқшаны айналдырамыз, барлық планеталар шеңбер бойымен ұшады, егер сіз оны тоқтатсаңыз, онда планеталар тоқтайды.* *Күнге бүкіл жүйені ұстап тұруға не көмектеседі? ..* *Күнге мәңгілік қозғалыс көмектеседі.* *Дәлсолай, егерКүнқозғалмаса, бүкілжүйеыдырапкетедіжән ебұлмәңгілікқозғалысжұмысі стемейді*	***Тәжірибе №3 «Күн мен түн».*** *Мақсаты:* *- балаларға не үшінкүн мен түнекеніntүсіндіріңіз.* *Ресурстар: фонарь, глобус.* *Мұныңеңжақсытәсілі - күнжүйесініңмоделі! ...* *Оған тек екінәрсекерек - глобус жәнеқарапайым фонарь.Қараңғы топ бөлмесіндефонариктіқосып, оны өзқалаңыздыңжанындағы жершарынабағыттаңыз.* *Балаларға түсіндіру: «Қараңыз; фонарь - Күн, ол жерге жарқырайды. Енді оны сәл бұрайық - енді ол біздің қаламызға нұрын шашады. Күн сәулелері жетпейтін жерде бізде түн болады. Балалардан жарық пен қараңғы, таңертең немесе кешке деп*

	кезекпен келіп өз гүлдерін ұсынады. Тәрбиеші мен балалар сыйлықтарға баға береді. ***2.«Дүкен».*** *Кейіпкерлер , егер балалар гүлді дұрыс атаса және гүлге анықтама бере алса, олар гүл сатады.* ***3.Дид ойын: «Гүл шоғында не артық?».*** *Дала, бақ және орман гүлдерінен құрастырылған гүл шоқтарын тексеру ұсынылады. Артық гүл алынып тасталынады.*	*ар боласыңдар.* ***Тәжрибе№1*** ***1-нұсқа.*** *Ыдыстағы құмды тутікше арқылы үрлейміз.желдің әсерімен жылжып төбешіктерге айналады ия.* ***2-нұсқа.*** *Қасықтың көмегімен төбешік жасау. Құм қандай? Сусылдақ, жылжымалы.* ***Тәжірибе №2*** *Енді ылғалды құмды байқайық, құмды үрлеп көрейік үрленбейді. Жақын көрсететін шынымен қарап құмның пішіндерін анықтайық.* *Енді ылғалды құмды байқайық олар бір-біріне жабысып пішіндер көрінбейді.құмның түсі қандай? Сары,ақшыл ,ал ылғалды құм қара түсті.*	*ыстық су, мұз кесектері.* *3 литрлікбанкағаыстық су құямыз (шамамен 2,5 см).* *Бірнешемұзкесектерінқұмыраға асалыңыз.* *Консервініңішіндегіауакөтеріліп, салқындайбастайды.* *Ондағы су буықоюланып, бұлттардытүзеді.* *Бұлтәжірибежылыауасалқын дағанкездебұлттардыңпайдаболуынимитациялайды.* *Жаңбырқайданшығады?* *Тамшыларжергеқыздырылғанкездежоғарыкөтеріледіекен.* *Ондаоларсуықболып, бұлттардыжинап, бір-бірінежабысады.* *Біргекездескендеоларүлкейіп, ауырлап, жаңбыртүріндежергеқұйылады.*		*болжайтынына сенімділіігін арттыру.*
Балалармен Жеке жұмыс	***Картотека №7*** ***«Нан дастарханға қалай келеді?»*** ***Мақсаты:*** *Бидайды қалай өсіру және одан нанды қалай жасау жөніндегі балалардың білімдерін толықтырып жүйелеу. Диқаншылардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу.* **Шәріп Алиханға** Кітаптарды өз бетінше басқа балалармен қарастыруға үйрету,сөздерді жіктелуінеқарай септелуінеқарай байланыстырып сөйлеуге	***Картотека №10*** ***Жер,су,ауа*** ***Мақсаты:*** *балаларға берілген тапсырманы тез шешуге, жылдам жауап беруге, жерде , ауада, суда не болатыны дұрыс айтуға төселдіру,қоршаған ортаға қамқорлық сезімен тәрбиелеу* **Серикпай Алиянаға** Қағазға және құмға сурет салуға үйрету	***Картотека №12*** ***«Гүлдерді күтеміз»*** ***Мақсаты:*** *балалардың табиғатты рухани бағалау мәдениетін, гүлдерді дұрыс күтіп-баптау, яғни суару, қопсыту дағдыларын қалыптастыру.* **Ғабит Сырымға** Белсенді сөздікте барлық сөз таптарын қолдануға үйрету.	***Картотека №9*** ***«Үй жануарлары»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды үй жануарлары мен төлдерді ажыратуға, олардың қимылын, қалай дыбыстайтынын және дене мүшелерін суреттер, оларды қорғауға қамқоршы болуға тәрбиелеу.* ***Қуандық Айсұлтанға*** Дауысты және дауыссыз дыбыстарды анық айтуға логапед көмегін қажет етеді	***Картотека №17*** ***«Жыл атасы»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды жыл мезгілдері және айларымен таныстыру; 1-ден 3-ке дейінгі сандар қатары туралы алған білімдерін бекіту. Балалар жыл мезгілдерін атайды, оларды санайды. - Қазір жылдың қай мезгілі?* **Айбек Аялаға** Жаңа нәрсені тануды,заттарды қызығып қуана зерттеуге талпындыру,біртекті заттарды топтасбыру,және

	үйрету.				олардың біреуін бөліп алуға үйрету.
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Серуенгедайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Серуен № 3*** *Қараторғайды бақылау*	***Серуен № 4*** *Жәндіктердің алғашқы жандануын бақылау*	***Серуен № 5*** *Ауа райын бақылау*	***Серуен № 7*** *Құстарды бақылау.*	***Серуен № 9*** *Күннің көзін бақылау.*
	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата-аналармен балабақша күн тәртібі туралы әңгімелесу*	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*«Бала қауіпсіздігі басты назарда» ата аналармен кеңестер жүргізу*	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту.*	*Баланың тәрбиесі туралы әңгімелесу.балабақшаға уақтында келуді айту.*

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы («Ақбота « балабақшасы)

Топ: Ересек «Бәйтерек» тобы:

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 24.04 – 28.04.2023ж

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер	***Картотека №6 «Жыл мезгілдері»*** ***Мақсаты:*** *Балалардың жыл мезгідері туралы білімдерін бекіту,мезгілдерді атауларын үйрету (қыс,көктем,жаз,күз). Мезгіл өзгерістерін талқылау.*	***Картотека №10 «Жол әліппесі»*** ***Мақсаты:*** *балаларды алдын-ала көшеде жүру ережесімен жүргізушілерге арналған жол және белгілермен таныстыру , жолда жүру ережесін меңгерту дағдысын қалыптастыру.*	***Картотека №11 «Әдептілік»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды «жақсы» «жаман» сөздерінің мағынасы мен оларды орынды қолдануға үйрету. Бала бойына мейірімділік, қайырымдылық, адамгершілік және де басқа жақсы әдеттердің орныгуына барынша мүмкіндік жасау.*	***Картотека №12 Қайсысы қайда тіршілік етеді*** ***Мақсаты:*** *жануарларды ұқсас белгілеріне қарай табу,олардың мекен-жайын анықтау. Сөздік қорын молайту.*	***Картотека №13 «Экологиялық бағдаршам»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды табиғат сұлулығын көріп, сезіне білуге, оны қорғай білуге тәрбиелеу.Табиғатқа деген сүйіспеншілігін сақал-мәтел, тақпақтар, тиым сөздер арқылы білімдерін алттыру.*
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				
Таңертенгіжаттығу	*Сәуір айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғыас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Қуанамыз, біргеміз, Бөлінбейді іргеміз. Аясында достықтың, Бір жүреміз күнде біз!*	*Қайырлы таң! Ормандар мен далалар. Қайырлы таң! Достасқан бар балалар. Қайырлы таң! Біздің бала бақшамыз. Қайырлы таң! Жора-жолдас, ұл мен қыз!*	*Қоршаған өмір әлемі, Не деген көркем, әдемі! Сол сұлулықты сақтайық, Мадақтайық, мақтайық!*	*Қайырлы таң, құсқа, аңға да, Қайырлы таң ,жайдары жанға да, Қайырлы таң алға ассын, Кешке дейін жалғассын!*	*Ерте тұрып күнде мен Тереземді ашамын. Сәлем деймін күнге мен Шаттық әнге саламын.*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	***Ой қозғау.*** *Балалар, елестетіп көрейікші, сендер мен біз орман алқабына тап болдық. Мұнда кіммен кездесуге болады? (жануарлар) Дұрыс, бірақ жануарлар адамдардан қорқып, оларды айналып өтуге тырысады. Бірақ орманда бізден қорықпайтын адамдар бар. Олар өте кішкентай және олар барлық жерде - ауада, жерде, ағаштарда, гүлдерде өте*	***Қызығушылықтарын ояту.*** *Балалар мен ертегі кейіпкерлерінен хат алдым. Келіңдер дөңгелене отырындар, мен сеңдерге хатты оқып беремін.* ***«Қымбатты балалар!*** *Біз ертегі орманның тұрғындарымыз. Сіздерді қонаққа шақырамыз...»* *Сендер қонаққа баргыларын келе ме?* ***Ой дамыту.***	***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар, бүгін бізде ерекше кездесу болды. Музыкалық автобуспен жәндіктер еліне саяхатқа шығамыз. Барамыз ба?* ***Балалар: Иә!*** *Балалар, сендер жұмбақтарды жақсы көресіңдер ме?Балалар: Иә!* ***Олай болса маған оларды тезірек табуға көмектесіңдер.*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Шарты:*** *Жәндіктер туралы*	***Тосын сәт.*** *Ызылдап біздің тобымызғада ара ұшып келіпті. Келіп біздің гүлімізге қонып жатыр балалар көрдіңдерме. Олай болатын болса қазір біз тіл және саусақ жаттығуын жасайық. Ол үшін қолымыздың үш саусағын қосып ұстаймыз* *— Ағайынды аралармыз,* *— Еңбек үшін жаралғанбыз* *— Ззз -ззз- ззз*	***Тосын сәт.*** *Есік қағылып хат келу.* ***Ой қозғау.*** *-Бұл хат кімнен деп ойлайсыңдар?* *Бұл хатты Ернар мен Жанар деген балалар жазыпты.Олар орманнан саңырауқұлақтар терген екен. Алай да саңырауқұлақтың қайсысын жеуге болатын дығын білмейді екен. Сол себепті сендерден көмек*

	көп. Бұл кім деп ойлайсың? (бұл жәндіктер) ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру.*** ***1**.Екі басы жұдырықтай* *Ортасы қылдырықтай**/құмырсқа/*** ***2**..Ызыңдап ән салыпЛас жерге қонады.**/шыбын/*** ***3**.Тоқыған ауы – шыбынның жауы**/өрмекші /*** ***4.**Гүлдерге қонады.Шырынын сорады* *Түрі – түсі сары – ала* *Бұл не ?**/ара /*** ***5.**Өзі кілем түрінде,* *Құдды қырдың гүліндей,* *Гүлге қонса кетеді,* *Айырмасы білінбей.* ***/көбелек /*** ***АКТ технологиясы.*** ***Слайд.*** *Жәндіктер туралы түсіндіру.* ***Сұрақ жауап.*** *Жәндіктердің аяғы нешеу?* *Олар иісті сезе ме?* *Ұша алатын (секіретін, жорғалайтын) жәндіктерді атаңдар.* *Ең мазасыз жәндікті кім біледі?* *Қалай ойлайсыңдар, ара пайдалы жәндік пе, әлде зиянды жәндік пе?* ***Тосын сәт*** ***Аудио дыбыс.*** *Ой балалар менің даусы. Бұл көбелектің дауысы ғой* *Экраннан көбелекті көрсету. көбелектерге бір жайсыздық болыпты. Олар жаңбырға түсіп қалды. Жаңбыр*	*біз қонаққа бармас бұрын, бұл хат қай ертегіден екенін табуымыз керек.* *Біз жұмақтарды шешуіміз керек.* ***Миға шабул*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Шарты: Жасырған жұмбақты жылдам шешу* *Көлге жапқан қақпақ,* *Сіресіп тұр,* *Қатты ақ. (Мұз)* *Мысықтан бұл қорқады,* *Бұдан піл қорқады.* *(Тышқан)* *Қылдай белі бүгілген,* *Өзінен де жүгі үлкен.* *(Құмырсқа)* *Көтеріліп теңізден,* *Аспанға биік барамын,* *Биіктен қайта түскенде,* *Өңі кірер даланың* *(Жаңбыр)* *Аласа ғана бойы бар,* *Айналдырып киген тоны бар (Тоқты)* *Жарайсындар, балалар сендер жұмбақтардың жауабын таптыңдар.* *Бұл кейіпкерлер қай ертегіде кездеседі?* *-Дұрыс, бұл кейіпкерлердің бәрі «Кім күшті» ертегісінде кездеседі.* *Сендер ертегі әлемінде көретін ертегіні тауып алдындар. Жарайсындар !* ***Ой қозғау. АҚТ технол жұмыс.*** ***«Кім күшті» ертегісін көрсете отырып, түсіндіру.*** *Ал, енді көздеріңді жұмып 1-5 дейін санаңдар*	*жұмбақтар.* ***1-аялдама:*** ***Дид ойын: «Жәндіктерді бүкте»*** *Балалар, айтыңдаршы, жәндіктерде не бар?* *Балалар: антенналар, табандар, көздер және т.б.* *балалар жәндіктерді бүктей бастайды* *Барлығы жасайды!* ***Ой қозғау.*** ***Сұрақ –жауап.*** *Балалар, араның басы қандай геометриялық фигураға ұқсайды?**Балалар: шеңбер.*** *Ал масаның денесі қандай пішінге ұқсайды?* ***Балалар: сопақ.*** *Қандай фигураларды білесіңдер?* ***Балалар: үшбұрыш, шаршы.*** ***2-аялдама*** ***Тіл ұстарту жаттығуы.*** *- ара сияқты ызылдайды маса боп ән салайық* *- шегірткедей сайрайық.* *Жарайсыңдар!* ***Ой, балалар, біз көбелекті мүлде ұмытып кеттік!*** *Қалай ойлайсыңдар, көбелек таңертең жаттығу жасайды ма?**Балалар: Иә!*** *Мен көбелек күнде таңертең жасайтын жаттығуларды орындауды ұсынамын!* ***Сергіту сәті: «Көбелек».*** ***Таңертең көбелек оянды.*** *(Бірқалыпты қол қимылдары)* ***Созылды, күлді. (**Мәтінге сәйкес қимылдарды орындау)*	*— Шыбын ізденп күні бойы,* *— Гүл бақшаны аралаймыз* *— Ззз — ззз –ззз* *— Қалмай ұшып соңынан* *— Ара қуды Мұратты* *— Ззз- ззз – ззз* *Әсел гүлді жақсы көреді.* *— Шағып алып қолынан* *— Досымызды жылатты.* *— Ууу-ууу-ууу* ***Дид ойын: «Кім жылдам?»*** ***Жұмбақ жасыру:*** *Гүлдерге қонады* *Шырынын сорады* *Түр-түсі сары ала* *Бұл не сонда? **Ара*** *Жұмбақта не жайлы айтылған.* *Аралардың үйін (Омарта) дейміз.* *Аралар дәмді не арқылы сезеді?* *Қалай ойлайсыңдар, ара пайдалы жәндік пе, зиянды жәндік пе?* ***Дид ойын: «Аралар»*** ***Шарты:** аралар сияқты дыбыс шығарып, қимылдар жасау арқылы омартаға жету.* *Бастамас бұрын балалармен пікірталас жүргізу.* ***АҚТ технол жұмыс.*** ***(Слайд арқылы)*** *Гүлзардағы гүлдерден қандай араларды көрдіңдер?* *Олар қалай ызылдайды?* *Аралар гүлдерден бал жинайды. Оны аю жақсы көреді.Ол омартадағы*	*сұрап хат жазыпты. Көмектесеміз ба?.* ***Орманға саяхат.*** ***Ой қозғау.*** *Сұрақ жауап* *Балалар, орманда табиғат аясында қандай қауіпсіздік ережесін сақтау керек?* *-Қандай жәндіктерден абай болу керек?* *-Осындай жағдайларды болдырмау үшін не істеу керек?* *-Тағы да қандай қауіпсіздік ережесін сақтау керек?* ***Табиғаттағы өзін-өзі ұстау ережелері:*** *1.Қоқысты кез келген жерге тастама, арнайы қоқыс жәшігіне сал!* *3. Табиғатта өзін-өзі ұстай білу ережесі* *2.Ағаштарды кеспе, бұтағын сындырма!* *3.Жануарларға зиян келтірме, қамқорлық жаса! 4.Құстарды өлтірме, ұя жасап қамқорлық көрсет!* *5.Өсімдіктерді (шөптер, гүлдер) жұлма!* ***Ернар мен Жанар балаларды қарсы алады.*** ***АҚТ технологиясы.*** ***Слайд көрсету.*** *Саңырауқұлақтар* *Түсіндіру.* ***Сергіту сәті.*** *Саңырауқұлақ болайық,* *Тізе бүгіп отырайық.* *Жаңбыр жауса көтеріліп,*

	көбелектердің бояуын жуып тастаған. Көбелектердің қайтадан әдемі болуына көмектесейік. ***Дид ойын: «Көбелекке көмек»*** ***Шарты:*** *Көбелектерді бояу.* ***Сергіту сәті:*** *Көкбелектер ұшады* *Айнала құлпырады* *Гүлдер бүршік жарады* *Бәрі жақсы болады.* ***Дыбыстық жаттығу.*** *құ-құ-құ - еңбек сүйгіш құмырсқа* *лік-лік-лік – ұшып жүргенинелік* *кө-кө-кө – гүлге қонды көбелек* *қо-қо-қо-қоңыз* ***Дид ойын: «Көбелекті гүлге қондыр»*** *Шарты: «р түрлі гүлдер мен көбелектер берілген, гүлдің түсіне сай көбелектерді жапсыру.* ***Қорытынды.*** *Бүгін біз нелер жайлы айттық?* *Оларды біз сөзбен қалай атаймыз?* *Білетін жәндіктерді атаңдар?* *Балалардың жауаптары.* *Мадақтау.*	*Ертегігелер еліне қош келдіңдер!* ***Дид ойын: «Кім күшті?»*** *ертегіні сахналау.* *Әр бала бет перде киіп ертегіні сахналайды.* *Мадақтау.* ***Балабақшаға оралу.*** *Көздерінді жұмып 1-5 дейін санандар* *Міне біз сүйікті балабақшамызға оралдық.* ***Сұрақтар ілмегі*** *Сендер қандай ертегіні тамашаладыңдар?* *-Сендерге ертегі ұнады ма?* *-Қай кейіпкер сендерге қатты ұнады?* *-Кім өз ролін жақсы орындап шықты?* *Қортынды.* *Белсенді қатысқан балаларды мақтап , мадақтау .*	*Бірде ол шықпен жуылды.* *Екі - әдемі дөңгелектелген.* *Үш - еңкейіп, отырды.* *Төрт – ұшып кетті.(**2 рет**)* ***Жарайсыңдар.*** *Нағыз көбелек жаттығуы!* ***Ой дамыту.*** ***Дид ойын: «Жәндіктер қалай қозғалады?»*** *Балалар, енді мен сендерге бір қызықты ойын ойнауды ұсынамын. Мен допты лақтырып, бір жәндіктің атын айтамын, ал сендер маған оның қалай қозғалатынын айтуларың керек пе? Жақсы ма?* ***Қызықты әңгімелер.*** *Тәрбиеші: Балалар, сендер жер бетіндегі ең күшті кім екенін білесіңдер ме?* ***Б:Құмырсқа!*** *Ол өзінен 10 есе ауыр салмақты көтереді!* *Құмырсқаның үйі қалай аталады?* ***Құмырсқаның илеуі.*** ***Дұрыс.*** *Ал құмырсқа илеуіндегі ең бастысы - құмырсқа ханшайымы.* *Ал түнде ұшатын, құлағыңа ызылдайтын не?* ***Балалар: Маса*** *Масалардың құлағы бар деп ойлайсың ба?* ***Балалар: Иә!*** *Тәрбиеші: Сонымен біздің шытырман оқиғамыз аяқталды. Қайтатын уақыты келді.* *(балалар орындықтарға*	*балды жеуге тырысады.* *Аралар оны жолатпайды.* *(балалар ыз-ыз-ызыңдағанын келтіреді)* ***Дид ойын: «Аралар мен аюлар»*** *Балаларды топқа бөлу.* ***1-топ:*** *Араның ұясын жапсыру.* ***2-топ:*** *аюды бояу.* ***Дид ойын: «Аралар қалай ұшады?» Көзге жаттығу:*** *Аралар сендермен ойнағысы келеді. Сендер олардың ызыңдап қалай ұшатынын байқап, көздеріңмен ілесіп отырыңдар. Аралар жоғары, төмен, оңға, солға ұшады.* ***Дид ойын: «Аралар әлемі»*** ***Шарты:*** *Қиынды суреттер арқылы араның бейнесін құрастыру.* ***Қортынды. Ой дамыту.*** *Егер жәндіктер жер бетінен мүлдем жойылып кетсе не болар еді?* *Олар жазда көп бола ма?* *Жәндіктер қайда қыстайды?* *Кейбіреулері құрт, қуыршаққа айналады.* *Кейбіреулері тасалау жерге тығылып, ұйқыға кетеді* ***Балаларды бағалау.***	*Өсіп-өсіп алайық.* ***Балабақшаға оралу*** ***Сұрақтар ілмегі.*** *Орманнан алған әсерлерін бөлісу үшін балаларды екі орталыққа бөлу.* ***Дид ойын: «Не қауіпті»*** ***1-орталық.*** *балаларға табиғатқа серуенге барғандағы қауіпті деп санайтын өсімдіктер мен жәндіктердің суретін құрастырып түсіндіру.* ***2-орталық*** *балаларға «Табиғаттағы мінез-құлық ережесі» тақырыбында табиғатқа серуенге барғанда нені істеуге болмайды деп санайды, соған байланысты суреттерді жапсыруды ұсыну.* *Балаларды мадақтау.* *Жұлдызшалар беру.*

			отырады және музыка әуенімен балабақшаға қайтады) *Сендерге біздің саяхатымыз ұнады ма? Балалар: Иә!*		
Серуенге дайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Серуен № 11*** *Құстарды бақылау.*	***Серуен № 15*** *Аспанды бақылау.*	***Серуен № 13*** *Ауа- райын бақылау.*	***Серуен № 16*** *Транспортты бақылау*	***Серуен № 17*** *Ауа райын бақылау.*
	Көктем серуен картотекасынан				
Серуенненоралу	*Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен* *жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.* *Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскіас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгі ұйқы	***Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.***				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	***№ 2*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені №6*** *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шынығып бір алайық.*	***Жаттығу кешені №7*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені №8*** *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарайық* *Төсектен біз тарайық*	***Жаттығу кешені №9*** *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	***Кел, тыңдайық ертегі.*** ***«Балапандар» ертегісі*** ***Мақсаты:*** *Ертегі желісіндегі кейіпкерлердің жағымды және жағымсыз образын ажырата білу.* ***«Қонаққа барамыз»*** *Басбармақтың үйіне,* *Келді бүгін қонақтар,* *Бес саусағың біріксе,* *Текке кетпес уақытың,*	***Суретпен жұмыс.*** ***«Мамандықтың бәрі жақсы»*** ***Мақсаты:****Балаларды мамандық иелерімен таныстыра отырып, қызығушылығын арттыру* ***Саусаққа арналған жаттығу:*** *Бала,бала,балапан,* *Қане,қайсы алақан,*	***Дидактикалық ойын*** *«Бұл қай кезде болады?»* *Мақсаты: Балалар жыл мезгілдерін жылдам табады,* *атайды және сипаттайды.* ***Дид ойын: «Мүсіншілер»*** *Мақсаты: Балалар пішіндерден өз ойымен әр түрлі затты құрастыра*	***«Біздің шаңырақ»*** ***Е.Өтетілеуов*** *Атамнан басталар* *Әжеммен қосталар* *Отбасым мынылар:* *Ең жақын адамдар* *Әкем мен анам бар* *Бір туған ағам бар* *Бір туған апам бар...* *Бәрін жақсы көремін* *Еркелеймін еремін!*	***«Жүргізушілер. сюжетті рөлді ойын*** ***Мақсаты:****Транспортшыл ардың, автоинспектор қызметкерлерінің еңбектерін құрметтеуге тәрбиелеу* ***Сейфолла Оспановтың «Бақыт деген не өзі?»*** *Бақыт деген, шырағым* *Мынау әсем тұрағың.*

	Барлық саусақ – тату дос, Бір – біріңе көмектес.	*Саусақтарың әйбат, Былай-былай ойнат, Бала,бала,балапан, Қане,қайсы,алақан, Саусақтарың әйбат, Былай-былай ойнат .*	*алады.*		*Ну ормандар, гүл бағы, Күннің күліп тұрғаны БАҚЫТ- дәні даланың. «Ботам» деуіәжеңнің, Тыныштығыәлемнің.*
Балалармен Жеке жұмыс	***Дид ойын: «Сиқырлы суреттер»*** ***Мақсаты:*** *бірлесіп жұмыс жасайды достық қарым-қатынаста бола алады.* ***Өнім арқылы саралау*** ***4К-командамен жұмыс*** **Ғабит Сырымға** Қалауларын сезімдерін ойларын білдіретін сөздерді қолданбайды.	***Дид ойын.*** ***«Аңдарды табайық»*** ***Мақсаты:*** *Суреттегі жануарларды ажыратуға үйрету.* **Мурат Ибрагимге** Бір көп ұғымдарын ажыратуға үйретуЖаңаны тануға ,заттарды қызығып зерттеуге үйрету.	***Дид ойын.*** ***«Қуыршақты оятпа»*** ***Мақсаты:*** *Ақырын дауысты қолдана білуді дамыту.* **Айбек Аялаға** Жеке бас гигеналарының бастапқы дағдыларын меңгермеген.	***Қим ойын.*** ***«Аю мен балалар»*** *Мақсаты: сөздерін айтып тұрып, қимылын жасау, тез қимылдауға баулу* **Муратхан Жансаяға** Сызықтарды ,штрихтарды, дақтарды бояуды ретімен бояуға үйрету негізгі түстерді ажыратып айтуға үйрету**.**	***Дид ойын.*** ***«Атын атап бер»*** *Мақсаты: ойыншықтардың атын атайды.* **Бақберген Ақмөрге** Ақпаратпен бөлісуге үйрету,жайсыздыққа және құрдастарымен ойыншықтарды бөлісуге дағдыландыру.
Серуенгедайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Серуен № 11*** *Құстарды бақылау.*	***Серуен № 15*** *Аспанды бақылау.*	***Серуен № 13*** *Ауа- райын бақылау.*	***Серуен № 16*** *Транспортты бақылау*	***Серуен № 17*** *Ауа райын бақылау.*
	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата-аналармен балабақша күн тәртібі туралы әңгімелесу*	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*«Бала қауіпсіздігі басты назарда» ата аналармен кеңестер жүргізу*	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту.*	*Баланың тәрбиесі туралы әңгімелесу.балабақшаға уақтында келуді айту.*

\

Тәрбиелеу-білімберупроцесініңциклограммасы

Білімберуұйымы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: Ересек Бәйтерек

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 02.05 – 05.05.2023ж

Күн тәртібінің үлгісі	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*			
Ата-аналармен әңгімелесу, Кеңес беру	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*			

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Картотека №6*** ***Дид ойын:*** ***«Жыл мезгілдері»*** ***Мақсаты:*** *Балалар жыл мезгідері туралы түсініп,мезгілдерді атауларын атай алады.*	***Картотека №7*** ***Дид ойын:*** ***«Мамандықтың бәрі жақсы»Мақсаты:*** *Балалар әр түрлі мамандықпен таныса отырып, еңбекті құрметтеуді түсінеді.*	***Картотека №10*** ***Дид ойын:*** ***«Жол әліппесі»*** ***Мақсаты:*** *балалар көшеде жүру ережесімен жүргізушілерге арналған жол белгілерін түсінеді.*	***Картотека № 4*** ***Дид ойын:*** ***«Құстар біздің досымыз»*** ***Мақсаты:*** *Балалар құстар туралы өз ойларын айта алады.*
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан			
Таңертенгі жаттығу	***Мамыр айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген*** ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***			
Таңғы ас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*			
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Қуан, шаттан алақай!* *Қуанатын күн бүгін* *Күліп шықты күніміз,* *Қайырлы таң!* *Қайырлы күн!*	*Шаттанамын, күлемін,* *Бақытты боп жүрмін.* *Қатар тұрар шеңберде,* *Досым көбін білемін.*	*Қол ұстасып, дөңгеленіп,* *Тұра қалдық екеуміз.* *Өзіміз де дөңгелек* *Күнге ұқсайды екенбіз.*	*«Кел, балалар күлейік»* *Кел, балалар, күлейік,* *Күлкіменен түлейік!* *Қабақ түйген не керек,* *Көңілді боп жүрейік!*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	***Қызығушылықты ояту.*** *Саяхатқа шыққыларың келе ме?* *-Мен сендерге сиқырлы кілемшемен саяхаттауды ұсынамын.* ***Дид ойын: «Кілемше өрнегі»*** ***Шарты:*** *Ермексаздан кілемшеге өрнек салу.* ***Бәріміз бірге: 1,2,3- кілемше ұш*** ***1 аялдама:*** *-Сонымен,біз кілемшемен туған өлкеміздің үстінен ұшып бара жатырмыз.* *Біздің Отанымыз қалай аталады?* *Отанымыз туралы әңгімелеу.* *Отанымыздың аумағы әртүрлі түспен боялған.Сары,жасыл, қоңыр,көк түс те бар.* *Бұл еліміздің табиғатының алуан түрлі екенін көрсетеді. Осы түстер нені білдіреді?* *-Балалар,біз қазір елді мекендер үсті-нен ұшып барамыз: кішкентай үйлер, киіз үйлер, жайлауда мал жайылып жүр,*	***Қызығушылықты ояту.*** ***«Сурет көрмесі» әдісі*** *Әр түрлі июстрациялар қарау.* ***Миға шабул әдісі.*** ***Доп лақтыру арқылы сұрақ қою.*** *-Балалар біздер Қандай Республикада тұрамыз?* *- Отан деген не?* *-Отан деген сөзді қалай түсінесіңдер?* ***Ширату әдісі*** *Отан туралы өлең оқу.* ***Отан. Ж Әбдірашев.*** *«Отан - атам, Отан - әкем!»* *Осы сөзім қате мекен?!* *Қате болса,Неге біздер* *Дейміз оны «Атамекен?!»* *«Отан - әжем, Отан – анам!»* *Туған жер! деп,* *Ол бекерге аталмаған.....* *Атам, әжем, әкем, анам* *Төртеуі де «Отан!» маганӨлеңнің мазмұнын, мағынасын балаларға түсіндіру.* ***Сергіту сәті:***	***Қызығушылықты ояту.*** ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** ***Көгілдір экраннан саяхатшы шығады.*** *Мен саяхат жетекшісімін* *Мен сендердің туған жер , ауыл қала туралы не білетіндеріңді білгім келеді. Мен осылай барлық жерде саяхат жасап балалардың білімін тексеремін.* *Менің тапсырмамады орындайтын болсаңдар үш рет қол соғыңдар.* *Тапсырмаларды топқа бөліп орындау. Түрлі түсті шарлар арқылы топқа бөлу.* ***Ой қозғау.*** ***«Топтастыру»*** ***1-ші топ. тапсырма*** ***Қызыл шар. Шарды жару*** *Педагог жетекшілігімен ойын: «Бұл қай мезгіл?»* *Қыс мезгілінің көрінісін мнемокесте арқылы айту* *Сөздік жұмыс жүргізу.*	***Ой қозғау*** *Бүгінгі бүгін біз ұлттық оюлар жинау арқылы тапсырма орындап бал жинаймыз.* *Ендеше сұрақтар аялдамасына барамыз.* *Балалар кішкене паравоз құрастырып алайық.* ***Дид ойын: «Сиқырлы пішіндер»*** ***Шарты:*** *Пішіндерден паровоз құрастыру.* *Түсін пішінін атау.* ***1 аялдама:*** *Суретпен жұмыс* ***АКТ технологиясы.*** *Менің Қазақстаным* *Балалар суретке қарап әңгімелеп береді.* ***«Астанам»*** *Болашаққа бастаған,* *Шарықтайды асқақ ән.* *Елордасы Отанның,* *Мақтанышым – Астанам.*

	ешқандай көлік түрлері, түтінден жатқан фабрикалар мен зауыттар көрінбейді. Табиғаты әсем,ауасы таза, *суы мөлдір.* *Бұл не екен?(Ауыл).* ***Ой дамыту.*** *Суретке сөйлем құрау.* ***Ауыл туралы кім тақпақ біледі?*** *Біздің ауыл тамаша!* *Көз тоймайды қараса...* *Ағып жатыр өзені,* *Шулап жатыр шағала* ***2- аялдама*** *-Бұл еліміздің ең басты қаламыз Астана.* *Астананың үстінен ұшып барамыз.* *-Астана қаласындағы ғимараттардың суреттерін көрсету, сөйлем құрау* ***3- аялдама:*** ***Дид ойын: «Жақсыма?»*** *-Күн шыққаны жақсыма?* *-Жел соққаны жақсыма?* *Достарыңмен бірге жүрген жақсыма?* *Анаңды құшақтаған жақсыма?* *Отаныңда өмір сүрген жақсыма?* *-Үйде болған жақсыма?* *-Би билеген жақсыма?* *-Отанымның азаматы болған жақсыма?* ***Жарайсыңдар!*** ***4- аялдама. Тосын сәт.*** ***Күннің қонаққа келуі.*** *-Сәлеметсің бе,Күн шуағы!* *Сенің шуағың ертемен бізді оятты.* *Күн шуағы бізге әрдайым нұрын шашады. Рақмет саған!* *Біз өстік,саған қарай қол созамыз,* *Бір-бірімізге жақсы көңіл күй сыйлайық.* *Күн шуағы,сен бүгін бізбен бірге*	*Саусақтар шыншыр болады,* *Үзілмейді тартсаңда.* *Ал,піл келіп шынжырды,* *Үзіп кетті басқанда* *Тұмсығымен доп іздеп,* *Ойнағысы келіп тұр.* *Достық үшін пілге мен,* *Гүл сыйлағым келіп тұр.* ***Дид ойын: «Өз мемлекетінің туынды тап»*** *Шарты: үстел үстінде әр мемлекеттердің тулары суретте бейнеленген, балалар ішінен өз мемлекетінің туын табу керек* ***Балаларды мадақтау.*** ***Дид ойын: «Мен бастаймын, сен аяқта»*** *-Бәйтерек ..... орналасқан.* *-Менің Отаным.....* *-Астанада әдемі ғимар.....* *-Мен Отанымды .....* ***Дид ойын: «Көпір».*** ***Шарты:*** *Еденге ұзынша лента «көпір» ретінде төселеді. Лентаның екі шетінен екі топтың балалары бір-біріне қарама-қарсы шығады. Балалар көпірден бір-біріне көмектесіп жол беріп, орындарын ауыстырып өтуі керек.* ***Балаларды мадақтау***	***2-топ. тапсырма.*** ***Жасыл шарды жару.*** *-Құрлымдалған ойын: «Кім жылдам?» Құрастыру* *Ауыл суреттері.* ***Ашық сұрақтар*** *-Суретте не көріп тұрсың?* *-Балалар не істеп жүр?* *-Қандай малдарды көріп тұрсыңдар?* ***Сергіту сәті:*** *Төскейден жел еседі,* *Төбемнен бұлт көшеді,* *Туған жерім мен үшін,* *Көк майсасын төседі.* *(қимылмен көрсету)* ***3 –топ тапсырма.*** ***Көк шарды жару.*** *Ойлау қабілеттерін арттыру* ***Дид ойын: «Сипатта»*** ***Шарты:*** *Туған жер туралы суретке әңгіме құрау.* ***4-топ тапсырма.*** ***Сары шарды жару.*** ***Туған жер туралы тақпақ*** ***Өтебай Тұрманжанов*** *Көгінде күн нұрын төккен,* *Жерінде гүл жұпар сепкен.* *Неткен сұлу, неткен көркем!* *Осы менің туған өлкем!* ***Дид ойын: «Сылдырмақ үні»*** *Шарты: Қойылған сұрақтарға толық жауап беру.* ***Шеңберге жиналу.*** ***Ой қозғау*** *-Туған жер деген не?* *-Біздің туған жеріміз қандай?* *Жақсы сөздер айтқанда шапалақтау.* *Саяхатшы мадақтау, қоштасу.* ***Рефлекция*** *Балаларды мадақтау.* *Смайлктер беру.*	***2-аялдама:*** *Балаларды топқа бөлу.* *Елтаңба тобы, Ту тобы.* ***1- топ: Елтаңба.*** ***Дид ойын: «Хан шатыр»*** ***Шарты:*** *Хан шатырды қиынды суреттерден құрастыру.* ***2-Топ Ту*** ***Дид ойын: «Зәулім Бәйтерек»*** ***Шарты:*** *Бәйтеректі қағаз бетіне ретімен жапсыру.* ***3-аялдама.*** ***Ұлттық ойын: «Тақия тастамақ»*** ***Шарты:*** *бастаушы бала біреуінің артына білдірмей тақияны тастау қажет. Тақия тастаған бала қуады. Жетіп алса, ойынды бастайды.* ***4-аялдама.*** ***Тіл ұстарту жаттығуы.*** *Лау лау лау, желбірейді жалау* *Лау, лау, лау биікте тұр жалау* ***Дид ойын: «Жалаушалар»*** ***Шарты:*** *әр түрлі жалаушаларды салып бояу.* *Жарайсыңдар* *Біздің қайтатын уақытымыз болды, пароозымызға мініп қайтайық.* ***Топқа келу*** ***Сұрақ-жауап.*** ***Дид ойын: «Туған жерді гүлдендір»*** *Шарты: Дайындалған карта бетіне гүлдер, жүрек суреттерін жақсы сөздер айтып жапсыру.* *Балаларды мадқтау.*

	бол! *Балалар күн көңілсіз сияқты, ол күлмейді.* *Күн, күн сен неге көңілсізсің?* ***Тәрбиеші:*** *Менің шуақтарымды орманда ағаштар, құстар, өзендер алып қалды. Мен сондықтан көңілсізбін.* *Балалар күнге көмектесеміз бе?* ***Дид ойын: «Күн шуақтары»*** *Балаларды топқа бөлу.* ***1-топ:*** *Күннің шуақтарын құрастыру* ***2-топ:*** *Шуақтарын сары түспен бояу.* ***3-топ:*** *Күнге шуақтарын жапсыру.* ***Қортынды.*** ***Ө.Тұрманжановтың «Туған өлке» өлеңін оқып түсінік беру.*** ***Туған өлке*** *Көгінде күн нұрын төккен,* *Жерінде гүл жұпар сепкен.* *Неткен сұлу,неткен көркем,* *Осы менің туған өлкем!*			
Серуенге дайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*			
Серуен	***Серуен № 18*** *Күннің көзін бақылау.*	***Серуен № 15*** *Аспанды бақылау.*	***Серуен № 13*** *Ауа- райын бақылау.*	***Серуен № 11*** *Құстарды бақылау.*
	Көктем серуен картотекасынан			
Серуеннен оралу	*Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен* *жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.* *Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*			
Түскіас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*			
Күндізгіұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*			

Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	***№ 3*** *«Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз».* *- «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз.* *«Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз,* *- «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз.* *- «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз.* *- «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау.* *- «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.*	***№5*** *"Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр».* *2. «Құстар достарын іздеп жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту.* *3. "Құстар көңілденіп жатыр" – қолды шапалақтау*	***№6.*** *арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу.* *- арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру.* *- арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау*	***№7*** *«Күннің оянуы»* *- «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде.* *- Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді.* *- Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады.* *басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді.* *«Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан			
Бесінас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*			
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Дид ойын: «Сиқырлы фигуралар әлемі»*** *Шарты: Геометриялық фигураларды, денелерді көлемі, өзара ұқсастығы бойынша құрастыру.* *Балаларға геометриялық фигуралар, денелер, пирамидалар, лотолар, пазылдар таратылады.* *Фигураларды көлемі, өзара ұқсастығына байланысты құрастыру тапсырылады* ***Ой қозғау.*** ***Логикалық сұрақтар.*** *Аспанда қанша күн бар?* *Үшбұрыштың неше бұрышы бар?* *Бір жылда неше мезгіл бар?* *Қолғапта қанша саусақ бар?* *Төртбұрыштың неше бұрышы бар?* *Адамда неше көз бар?* *Жұлдыздың неше бұрышы бар?*	***«Логикалық тізбек ойыны»*** *Шарты: 2 қызыл шеңбер 2 жасыл үшбұрыш қойылған, бала арман қарай ойланып тізбекті жалғастыру керек яғни ол 2 қызыл шеңбер мен,2 жасыл үшбұрыш қойып жалғау керек. Болмаса 3 жеміс суретін ,1 машина суретін қоямын, бала жалғасын табу керек*	*Балалар,мен сендерге бір қызық ертегіні оқып беремін.* *Бұл ертегі осы сыйқырлы пішіндерге байланысты.* *Мен қандай пішіндерді айттым .* *Сол пішіндерді көрсетесіңдер.* *Мұқият тындаймыз.* *Ерте,ерте, ертеде қызыл түсті төрт бұрыш өмір сүріпті.Оның достары болмапты.Ол бір күні ойнап жүргенде сары үш бұрышпен танысады,екеуі бірге көк дөңгелеке қонаққа барады.Олар үшеуі қызыл төрт бұрыш,сары үш бұрыш,көк дөңгелек дос болады.Сонымен бұл ертегіде қандай пішіндер дос болыпты?* ***Ой қозғау.*** *Ертегіде қандай пішіндер дос болған?* *Балалардың жауаптары.* *Дид ойын: «Пішіндерден үй құрастыру»* *Қандай пішіндерден үй құрастырдыңдар?*	***Дид ойын: "Күн мен түн"*** *"күн"- дегенде қолдарымыз бен шапалақтаймыз,"түн"- дегенде ұйықтап қаламыз.* ***тапсырма.*** *Балалар сендердің алдарыңда конверт бар, сол конвертті ашып ішіндегі құндіз жасалынатын жұмыстарды бөлек, түнде жасалынатын жұмысты бөлек орналастырамыз.*
Балалармен жеке жұмыс	***«Әдемі гүл»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Түстер туралы*	***«Үй жануарлары»*** *Ойын мақсаты: Үй жануарларын айта білу олардың дене мүшелерін*	***«Мамандықтың бәрі жақсы»*** *Мақсаты: Балаларды әр түрлі мамандықпен таныстыру, еңбекті*	***Танып ал да, атын ата*** *Мақсаты: заттың түр-түсін,*

	ұғымын бекіту, түстердің атын білуге машықтандыру,түрлі түсті бояудағы түстерді сәйкестендіруге үйрету,саусақ моторикасын дамыту ***Асамбек Нұрғалиге*** қысқа музыкалық фразалар арасында тыныс алуға үйрету	*атауға, ажыратуға үйрету.* ***Нусупхан Мұзаффарға*** өз бетінше ойдан құрастыруға үйрету	*құрметтеуге дағдыландыру,өз еліне пайдалы бола білуге тәрбиелеу.* ***Қуандық Әміржанға*** **текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылы сопақша пішіндерді қиюға үйрету**	*пішінін, атын атауға жаттықтыру;* *сөздік қорын молайту;* *ойлау* *қабілетін дамыту.* ***Муратхан Жансаяға*** **сурет салуда әртүрлі түстерді қолданады, көп түске назар аударуға баулу**
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*			
Серуен	***Серуен № 18*** *Күннің көзін бақылау.*	***Серуен № 15*** *Аспанды бақылау.*	***Серуен № 13*** *Ауа- райын бақылау.*	***Серуен № 11*** *Құстарды бақылау.*
	Таңғы серуенді бекіту.			
Балалардың үйге қайтуы	*Ата-анаға: балаға жиі қазақтың ертегілерін оқып беуге ұсыныс айту. Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Ата-аналарға балалардың жасаған шығармашылық жұмыстарымен таныстыру.*	*Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы төлек керек екенін ескерту Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.*

Тәрбиелеу-білімберупроцесініңциклограммасы

Білімберуұйымы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: Ересек Бәйтерек

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 08.05 – 12.05.2023ж

Күнтәртібініңүлгісі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балалардықабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналарменәңгімелесу, кеңесберу	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				

Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	***Картотека №2*** ***Дид ойын: «Тәрелкесіне қарай кесесін таңда»*** *Мақсаты: Түстерді айырып, топтай алады.*	***Картотека №3*** ***Дид ойын: «Жыл мезгілдері»*** *Мақсаты: Балалар жыл мезгідері туралы және мезгілдерінің атауларын (қыс, көктем, жаз, күз)атай алады.*	***Картотека № 4*** ***Дид ойын: «Заттық фриздер»*** *Мақсаты: Заттарды көріп сипаттау арқылы қоршаған орта жайлы өз ойын айта алады.*	***Картотека №7*** ***Дид ойын: «Нан дастарханға қалай келеді?»*** *Мақсаты: Бидайды қалай өсіру және одан нанды қалай жасау жөнінде айта отырып, диқаншылардың еңбегін құрметтеуді біледі.*	***Картотека №9*** ***Дид ойын: «Үй жануарлары»*** *Мақсаты: Балалар үй жануарлары мен төлдерін ажыра біледі. олардың қимылын, қалай дыбыстайтынын және дене мүшелерін айта алады.*
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан.				
Таңертенгіжаттығу	*Мамыр айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғыас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылғаніс-әрекетке дайындық	*Достар бірге жүреміз* *Бірге ойнап күлеміз* *Бірге балық аулаймыз* *Міне біздер қандаймыз*	*Жарық болсын күніміз* *Жарқын болсын үніміз* *Елін сүйіп ер жетер* *Біз болашақ гүліміз*	*Күнмен бірге тұрамыз ,* *Құспен бірге ән саламыз* *Қайырлы таң! Ашық күн!* *Көңілді біз баламыз.*	*Шақырамын сендерді* *Жолдастарым кел бері* *Толтырайық шаттыққа,* *Дөңгеленгеншеңберді.* .	*Қолалысып, қәне, біз,* *Достасайықбәріміз.* *Айтарым бар сендерге,* *Тез тұрыңдаршеңберге.* *Қандайжақсыбіртұру,* *Достармененбіржүру!* *Қандайжақсыдос болу!*
Білімберуұйымыны ңкестесібойыншаұйымдастырылған іс-әрекет	***Мейірімділік асыл қасиет*** ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар, бүгін таңертең топқа кірсем, үстелдің үстінде бір хатты көрдім, ол сендерге жазылған.* *Бұл хаттың кімнен келгенін екенін білгілерің келе ме?* *Бұл мейірімділік елінен келіпті.* *Хатты оқып көрейік.* *Құрметті балалар! Біз мейірімділік елінен Ару мен Арман атты достарың сендерге хат жазып отырмыз.* *Біздің Маржан, Мұрат, Сауле деген достарымызға көмек керек.* *Олар мейірімділік елінен*	***Қызығушылықты ояту.*** ***Ғажайыптар әлемі бізге сыйлық дайындап қойыпты..*** *сыйлықты тауып көрейік.* ***Түстер бойынша топтарға бөлу.*** ***Дид ойын: «Өз түсіңді тап»*** ***Шарты:*** *Түстерді тапдап алады.* *Төрт түсті топтарға бөлінген балалар бөлмені аралап жүріп, өздерінің қолдарындағы дөңгелектің түсіне байланысты жасырылған конвертті тауып алып, ішінде не*	***Ғажайып сәт.*** *Қонаққа қуыршақтар – Сәуле мен Арман келеді.* *Сәлеметсіздер ме! Қуыршақтар хат алып келеді.* *Педагог: Қараңдаршы, бізге хат келіпті (ішінде алдын ала салынған балалардың ата-аналарының суреті).* *Қандай керемет, мына суретте кім бар?* *Бала отбасы мүшелерінің фотосуреттерін тауып, олар туралы әңгімелейді.* ***Дыбыстық жаттығу (айнамен орындалады).*** *Ә-ә-ә – әже*	***Қызығушылықтарын ояту.*** *АҚТ технологиясымен жұмыс. Әже шығады.* ***Әңгімелесу.*** *Қандай жылы, әдепті сөздерді білесіңдер?* *Әдепті балалар қандай болады?* *Әдептілік дегенді қалай түсінесіңдер?* ***«Әдепті баламыз» өлеңі*** *Сыйлап үлкен ағаны* *Сәлем берген баланы* *Кім дейміз?* *Әдепті екен бұл дейміз.* *Кітап, дәптер, қаламы* *Кір шалмаған баланы* *Кім дейміз?*	***Ғажайып сәт. Қонаққа қуыршақтар – Сәуле мен Арман келеді.*** *-Сәлеметсіздер ме?!* *Өткен тақырыпты қайталау.* ***Ойын «Кім көп біледі?»*** *Мазмұны: балалардың әрбір айтқан сөз, сөйлеміне фишка беріледі. Соңында фишкалар саналып, жеңімпазды анықталады.* *-Қандай мамандықтарды білесіңдер? (Ғарышкер, құрылысшы, сатушы,*

	алыстап кетті. Біз оларға көмек беріп оларды мейірімділік еліне қайтаруымыз керек. Сендер бізге көмектесесіңдер ме?Сендер тапсырмаларға жауап берсеңдер, біз оны достарымызға көрсетеміз. Балалар көмектесеміз бе? Б: Ия ***1-тапсырма:*** ***Дид ойын. «Жақсы деген немене, жаман деген немене»*** *Шарты: сурет арқылы өз ойын жеткізе білу. Сұрақ: Суретте қандай мезгіл? 1-суретте Балалар не істеп жүр? Бала әжейге қалай көмектесіп жатыр?Неліктен? Баланы қалай бағалаймыз?* *2-суретте балалар қайдан келе жатыр? Әжейге не болды?* *3-суретте ата мен бала туралы ойынды айт.* ***2-тапсырма:*** ***Дид ойын: «Суреттер сөйлейді»*** *Шарты: Құстарға қамқорлық туралы өз ойын айту. Балалар нені көрді? Балалапан ұядан қалай түсіп кетті деп ойлайсың?* *Балалар балапанға қандай қамқорлық жасап жатыр?* ***3- тапсырма:*** ***Дид ойын: «Табиғаттың досы кім?»***	*(барын байқайды. Жасырылған конверттің ішінен әдептілікке (байланысты мазмұнды суреттер шығады.* ***Ой дамыту.*** ***АҚТ технол жұмыс.*** ***1 суретті әңгімелеу*** *Суреттен бір қыз баланың таяқ таянған қарт кісіге қамқорлық көрсетіп, көшеден өтуге көмектесіп тұрғанын көріп тұрмыз. Бұл қыз өте қайырымды екен. Біз де осы қыз сияқты қайырым боламыз. Түйіндеу. - Тамаша, балалар! біз көп жақсы істерді жасай білуге үйренеді екенбіз.* ***2 суретпен жұмыс.*** *Екінші суреттен табиғат аясында ағаштарға су құйып, гүлдердің түбін қопсытып жатқан бір топ балаларды көріп тұрмыз. Балаларға бірлесіп жұмыс істеген ұнаған сияқты. Олар өте көңілді. Біз де осы балалар сияқты айналамызға, табиғатқа қамқорлық көрсете аламыз.* ***3 суретпен жұмыс*** *Бұл суреттен сүйіспеншілігі мол, бір-біріне ыстық ықыласпен, аялы сезіммен қарап отырған дастарқан басындағы отбасы мүшелерін байқадық* ***4 суретпен жұмыс. «Мен де жақсы бала боламын»*** *Мақсаты: балаларды жағымды істерге*	*Ә-ә-ә – әке І-і-і- ің-ің – сің-лі.* ***Ой дамыту.*** *Суретті сипатта. Отбасы мүшелері не істейді? Өз отбасың туралы әңгіме құра.* ***«Ой шақыру» әдісі.*** ***Суретпен жұмыс.*** ***АҚТ технол*** *Слайд – Суретте не көріп тұрсыңдар? -Суреттегі балаға ат қойыңдар. -Қай баланың ісі сендерге ұнады? – Осы суреттен не байқадыңдар? -Қай балаға ұқсағың келеді? -Не үшін ол балаға ұқсайсың?* ***Дид ойын: «Жақсы деген немене, жаман деген немене »*** *Кітап бұрышына саяхат Суреттер қарау. Әдептілік туралы өз ойларын айту.* ***Ой дамыту.*** ***М.Төрежановтың «Қамқорлық» әңгімесін оқып, түсіндіру.*** ***Ашық сұрақтар әдісі*** *Әңгіме не туралы? -Нақысбек қандай іс істеді? -Оның істегені неге дұрыс деп ойлайсыңдар? -Назымбек Нақысбекке неге көмектеспеді? -Сендер олардың орнында болсаңдар не істер едіңдер?* ***Сергіту сәті.*** *Біз кішкентай баламыз, Өніп өсіп толамыз.*	*Ұқыпты екен бұл дейміз. Таудай биік талабы Жақсы оқитын баланы Кім дейміз? Үлгілі екен бұл дейміз.* ***Сергіту сәті*** *Досым, досым жан досым, Неге сонша шаршадың. Кане ұста қолымнан, Секір, секір, секірші, Бір серігіп аларсың!* ***Дид ойын: «Жалғастыр»*** ***Шарты: «Не істеуге болмайды?»*** *жалғастырады. 1. Үлкендердің алдын - 2. Кішкене баланы - 3. Құстарды - 4. Қыз баланы - 5. Құстың ұясын - 6. Үйге жүгіріп –* ***Дид ойын: «Топтастыр»*** *Шарты: Суреттерді құрастыру арқылы жақсы, жаман суреттерді топтастыру* ***ЫІстық орындық*** ***Дид ойын: «Әдепті сөздер»*** *Балалар отырып бір біріне әдепті сөздер айтады.* ***Қ. Мырзаалиев.*** ***«Не үшін керек» өлеңді мәнерлеп оқып беру.*** *Екі құлақ не үшін керек? Жақсы сөзді есту үшін. Екі көзін не үшін керек? Жақсыларды көру үшін. Екі қолын не үшін керек? Еңбек ету үшін керек? Еңбек ету үшін керек Екі аяқ не үшін керек? Отаңына қызмет ету үшін керек.* ***Өлең мазмұны арқылы***	*дәрігер) -Балабақшада кімдер жұмыс істейді? (Тәрбиеші, аспаз, мейірбике т.б) -Ата-аналарының кім болып істейтінін сұрайды. Сенің әкең кім болып жұмыс істейді? (Менің әкем – дәрігер).* ***Педагог:*** *Балалар, қандай сыпайы сөздер білесіңдер?* ***Қазір бәріміз жағдаят шешейік. 1-жағдаят:*** *Жанына екі баланы шығарып, екеуінің біреуіне ойыншық береді. -Досыңның ойыншығын сұрау үшін, оған қандай сыпайы сөз айтасың? Балалар жауап береді.* ***2-жағдаят: екі баланың біреуі екіншісіне ренжігені туралы.*** *-Егер байқамай досыңды ренжітіп алсаң, оған не айтасың? -Мен кешірім сұраймын. -«Кешір» деген сөзді айтамын. -Дұрыс, сыпайы сөздерді жиі айтатын балаларды әдепті бала деп атайды.* ***Ойын: «Ғажайып сөздер»*** *-Сәлеметсіз бе? -Өтінемін. -Рақмет, рақ-мет. -Кешіріңіз.*

	Шарты: Табиғатты қорғау туралы өз ойын айту. *Суреттегі айырмашылықты өз ойыңмен айт.* ***Миға шабул:*** ***Дид ойын: «Не істеуге болмайды?»*** *1.Үлкендердің алдынан.....(кесіп өтуге болмайды)* *2.Кішкентай баланы.....(жылатуға)* *3.Құстарды.....(атуға болмайды)* *4.Қыз баланы.....(ренжітугеболмайды)* *5.. Досыңды..... (ренжітугеболмайды)* ***Дид ойын: «Не істеукерек?»*** *1.Үлкен кісіні.....(сылау керек)* *2.Үлкеннің тілін....(алу керек)* *3.Үлкендерге.....(сәлем беру керек)* *4.Кішілерді....(қамқорлау керек)* *5.Ата-ананың айтқанын.....(тілін алу,тындау керек)* *6.Көлікте өзіңнен үлкен адамға... (орын беру.)* *8. Абайсызда көршіңді немесе досыңды ренжітіп алсаң.....(кешірім сұрау керек)* ***Сендер барлық тапсырманы жақсы орындадыңдар*** *Осы тапсырмаларды телефонға түсіріп, мейірмділк еліндегі достарымызға жіберейік.* ***Аудио дыбыс*** *Рақмет достар, сендер бізге көмектестіңдер, біз енді достарымызға көмектесеміз.* ***Қортынды:*** ***Атам маған әрқашанда,*** ***Кішіпейіл бол деген,***	*жұмылдыру Мысалы:* *- Мен де атама орнынан тұруға көмектесемін.* *- Мен де ініммен ойыншықтармен бөлісемін.* *- Мен де үйдегі гүлге су құямын.* *- Мен де ата-анамның айтқанын тыңдаймын.* *- Мен де өз ойыншықтарымды шашпаймын.* ***Ғажайып сәт*** *Мына ғажайыптар әлемінің бізге дайындаған бірнеше сыйлықтары бар екен.* *- Бұл Бояу, кітап, пішіндер.* *- Балалар, бұл сыйлықтар бізге қандай көмек көрсете алады?* *Ой балалар мына жерден карта тауып алдым. Картадағы аялдамалардан қандай суреттерді көріп тұрсыңдар?* ***1-бет. Табиғат көрінісін бояу.*** *Ол үшін бізге не көмектеседі. Әрине бояу.* ***Дид ойын: «Кішкентай суретшілер»*** ***2-бет. Тақпақтар әлемі деп жазылған.*** *Ол үшін бізге не көмектеседі? Кітап. Біз үйренген тақпақтарымызды айту керекпіз.* ***Дид ойын: «Ақындар»*** ***3-бет. Әр түрлі үйлер құрастыру****.Бізге пішіндер көмектеседі.Әр беттің тапсырмасын орындау.* ***Дид ойын: «Құрлысшылар»*** ***Қортынды*** ***балаларды мадақтау***	*Күнге қарай талпынып,* *Көкке қолды созамыз.* *Қанат қағып ұшамыз,* *Қарлығаштай самғаймыз.* ***«Ыстық доп»*** ***әдісі арқылы қорытындылау.*** ***«Кімнің іс-әрекеті саған ұнады?»*** ***Шығармашылық бұрыш*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ:*** *Жақсы әдеттерді Үлкен ағашқа жапсыру* *Жаман әдеттерді ағып жатқан суға жапсыру.* ***2-топ:*** *Адамдарға пайдалы табиғатты құрастыру. (орман, су, күн, гүл, құс)* ***3-Топ:*** *Күн шуағымен мүсіндеу.* *Бәрі бірге* *Жылы-жылы жүзбенен* *Күлімдейін қарайын* *Жылы-жылы жүзбенен* *Жүрегімді сыйлайын* *Балаларды мадақтау.*	***сұрақ –жауап.*** ***Шығармашылық топ*** *Балаларды топқа бөлу* *Өз еркімен жұмыс* *Крастыру, мүсіндеу, жапсыру*	*Балалар жаңа сөздерді қайталайды.* ***Дыбыстық жаттығу*** *(айнамен орындалады).* *Ә- ә - ә - ә – ә – әәдеп-ті, әдепті. Ө -ө-ө-өөті- немін, өтінемін.* *І-і-і - ке-ші-і-р-і-і-ң-ң-і-і-з, кешіріңіз* ***Дидактикалық ойын: «Не деу керек?»*** ***Шарты: Тақпақтарды тыңдап, назар аударамыз.*** *Қай жауабы дұрыс?* *Апаң сенің базардан* *Алма сатып әкелді.* *Ең үлкенін, жақсысын* *Саған таңдап әперді.* ***Не деп айтып жеу керек?*** *«Рақмет, апа!» – деу керек. Балалар жүр көшеде,* *Естілді шу-айғай.* *Сен де шықтың досыңды, Қағып кеттің байқамай.* ***Не деу керек?***

	Атасөзімсанамда, ***Жасыүлкенгежол берем*** ***Сұрақ – жауап*** *Жарайсыңдар балалар*				
Серуенгедайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Серуен № 10*** *Күнді бақылау.*	***Серуен № 11*** *Құстарды бақылау.*	***Серуен № 12*** *Аула сыпырушы еңбегін бақылау.*	***Серуен № 17*** *Ауа райын бақылау.*	***Серуен № 18*** *Күннің көзін бақылау.*
	Көктем серуен картотекасынан				
Серуеннен оралу	*Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен* *жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.* *Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскіас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгіұйқы					
Біртінде п ұйқыдан ояту, сауықты рушарал ары	***№4 1. Ояну*** *Көзіміз ашылды* *Ұйқымыз басылды* *Дем алдық ұйықтадық* *Шаттанып ойнайық.*	***№5 1. Ояну*** *Оянайық балалар* *Маған тезірек қарандар* *Шапалақты ұрайық* *Орнымыздан тұрайық.*	***№3*** *Көзіміздізді ашайық* *Бойымызды жазайық* *Қолмен көзді ұқалап* *Созылып бір алайық.*	***№61. Ояну*** *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шыныгып бір алайық.*	***№81. Ояту*** *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарайық* *Төсектен біз тарайық*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүс ті ойындары, бейнелеуәрекеті	***Дидойын? «Сөйлемді жалға»*** ***Мақсаты:*** *адамның белгілі бір кәсібіне байланысты сөздер мен сөз тіркестерін пайдаланып сөйлемдерді аяқтай білуге дағдыландыру.* *Аспаз ... тазартады (балық, көкөністер, ыдыс-аяқтар ...)*	***Көңілді шеңбер «Дос болайық бәріміз»*** *Армысың досым,* *Кел, маған қосыл.* *(Қолмен шақырады).* *Алақанға салып алақан,* *Шеңберге бірге тұрайық.* *(Қолдарын ұстайды).*	***Ғажайып сәт.*** *Есік қағылады. Топқа бауырсақ кіреді* *Сәлеметсіңдер ме, балалар, мен атам мен апамнан ойнап жүріп адасып қалдым, сендерден көмек сұрап келдім.*	***Жұмбақтар сыры.*** ***Тәулік бөліктері.*** ***Дид ойын: «Бұл қай кезде болады»*** *Тәулік бөліктері туралы.* *Ұйқымыздан тұрамыз* *Беті-қолды жуамыз* *Әкемізге ереміз,*	***Дид ойын: «Жасырынған пішіндер»*** *Ойын шарты: Суретке қарап,затттардың қай бөлігі қай пішінге ұқсайтынын табу керек.* ***Сызық арқылы***

,кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	*Кір жуушы ... (орамал, төсек-орын, халаттар ...) жуады. Тәрбиеші таңертең балалармен ... (жаттығулар жасайды, таңғы ас ішеді, сабақ жүргізеді ...) Қыста аулада сыпырушы ... (қар күректейді, аумақтарды тазартады, жолдарға құм себеді ...) т.б.* ***Дид ойын: «Кім тапқыр»*** ***Балаларды топқа бөлу*** ***1-топқа жұмбақ*** *Өскен шашты жаратпайтын,* *Қайшысы бар жалақтайтын.* ***(Шаштараз)*** ***2-топқа жұмбақ*** *Қалпағы ақ қарасаң,* *Дәрігер емес, бірақ ол.* *Дәм мәзірін қаласаң,* *Алға ұсынып тұрады ол.**(аспаз)*** *3-топқа жұмбақ* *Жол қозғалысы ережелерін біледі* *Оның досы бар – бағдаршам.* *Бағдаршаммен жүреді,* *Ережесін жаттаған* ***(Жүргізуші)*** *Әр топ өз жұмбағы бойынша осы мамандықтардың құралдарын мүсіндеу.* ***Сюжеттік рольдік ойын:*** *«Жүргізуші», «Аспаз», «Шаштараз»*	*Жер шарындай айналып* *Әлемге жарық, ұқсайық.* *(Айналады).* *Қолымызды көтеріп,* *Күннің нұрын алайық.* *(Қолдарын көкке созады).* *Ортамызда күн нұры,* *Құшаққа оны алайық.* *(Құшақтасады).* *Барлығы хормен:* *Шаттанамыз бәріміз,* *Өміріміз көңілді.* *Мәңгілік достықпен* *Мақтанамыз бәріміз!* ***Ыстық орындық әдісі.*** *Бір балаға орындыққа отырады. Сол балаға дос туралы сұрақтар қояды.* *– Сенің досың кім?* *– Сен кіммен дос болғың келеді?* *Ойын бұрышындағы сурет альбомдар қарау.* ***Көңілді жаттығу «Достар»*** *Музыкамен* ***Дид ойын: «Досыма арналған гүл»*** *Балалар біз доспыз бір-бірімізге гүл жасап сыйлайық.* ***Шығармашылық бұрыш*** *Картонға салынған гүл суретінің үстіне ермексазды жағу арқылы түрлі-түсті гүл мүсіндеу.* ***Түсіндіру:** Ермексазды алақанда жұмсарту, созу, жағу әдістерін үйрету. Бақылау, қадағалау. Дайын гүлді бір-біріне сыйлау.*	*- Балалар, бауырсақ ертегісін білесіңдер ме?* *- Бауырсаққа кімдер кездеседі?* *Сендер бауырсаққа көмектесу үшін осы кейіпкерлердің әр түрлі тапсырмалары бар екен. Сол тапсырмаларды орындасаңдар ғана бауырсақ атасымен апасын таба алады.* ***Ой қозғау.*** *Бауырсаққа бірінші не кездеседі.* ***1. Қоян.*** *Қоянның тапсырмасы.* ***Дид ойын: «Ойыншықтар сөйлейді»** Ойыншықтарға сөйлем құрау.* ***2. Қасқар: Дид ойын: «Кім жылдам»Шарты:** Ойыншықтарды көрсеткенде олардың аттарын жылдам айту керек.* ***3. Ау:**Маған мына корзинама ойыншықтарды жапсырып беріңдер, осы корзинамен құлпынай теруге барамын, достарыма көрсетемін. Жапсыру.* ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ.**Сары корзинаға допты жапсыру* ***2-топ**.Қызыл корзинаға шелекті жапсыру* ***3-топ.**Көк корзинаға машинаны жапсыру.* ***Тақпақ*** ***ОйыншықтарБекіту*** *Біздер де бар қуыршақ*	*Бақшамызға келеміз* *Бұл қай кез болады балалар? **(таңертең)*** *Сабақ оқып, ойын ойнап,* *Серуендеп қайтамын* *Тамағымды ішіп* *Түсте ұйықтап жатамын.* ***(Күндіз)*** *Біз тәртіпті баламыз* *Сабақты да оқимыз* *Серуенге шығамыз,қыдырамыз* *Бұл қай кез? **(Түс)*** *Ұйқыдан тұрып,беті- қолды жуып* *Төсекті жинап тазалықты сақтап,* *Таза ауа жұтып,кешкісін үйге қайтамын* *Бұл қай кез? **(Бесін)*** *· Күн батады қызарып,* *Мамамызды күтеміз* *Бұл қай кез? **(Кеш)*** *-Ал енді балалар, тәулікті ретімен атап көрейікші.* *Таңертең, күндіз,түс, бесін,кеш, түн*	***түстерді қос.*** ***Жұмбақ жасыру.*** *1.Гүл ұшып гүлге қонады,* *Гүл бақшам гүлге толады. (Көбелек)* *2.Қарайып ұшты қарғадай,* *Бармаған жері қалмады-ай.* *Жерге түсті, ін қазды,* *Аяғымен тырмалай. (Қоңыз)* *3.Таңертеңнен ыжылдап ж-ж-ж,* *Гүлден-гүлге қонақтап.* *Тынбай ұшар, Бал жинар.* *(Ара)* *4.Шырылдаған дауысы* *Естілер тек жазда: шыр-шыр.* *Шөп ішінде секіріп,* *Шыр-шыр еткен жәндікті* *Білесің бе, балақан? (Шегіртке)*

			Бұзау, қозы ,құлыншық Ойыншықтар тыңдайды Емес олар ұрыншақ		
Балалармен жеке жұмыс	***Тақпақ жаттау.*** *Мен дәрігер боламын, Бәрін емдеп жазамын. Адамдарды құрметтеп, Бәріне ие боламын.* ***Айбек Аялаға*** «бүгін», «кеше», «ертең» ұғымдарын ажыратуға дағдылау	***«Менің досым» Тақпақ*** *Күнде бірге жүреміз, Бірге ойнап күлеміз. Бірімізге –біріміз Көмектесіп жүреміз.* ***Кенжебек Ильясқа*** 5 көлемінде санай алады, сандарды ретімен атауғақһ үйрету	***Тақпақ : Ойыншық*** *Іші толы бөлменің Ойыншығым мол менің, Босқа тізіп қоймайық, Келе ғой, дос, ойнайық* ***Молдыбаев Рамазанға*** өлеңдер, санамақтар, жаңылтпаштар, тақпақтарды жатқа айтуға қалыптастыру	*Карандашпен үйдің суретін саладыру* ***Бахытбек Жасминге*** дауыс күшін өзгерте отырып, әртүрлі интонацияларды жаңғыртуға үйрету	***Ойын: «Түстерін сәйкестендір»*** *Шарты: суреттегі түрлі түсті үйлерге пішіндерді түстеріне қарай орналастыру. Балалар пішіндерді түстерін ажырата отырып үйлерге орналастырады.* ***Кахар Алинұрға*** бейнелеген суреттері, бұйымдары бойынша әңгімелер құрастыруға үйрету
Серуенгедайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Серуен № 10*** *Күнді бақылау.*	***Серуен № 11*** *Құстарды бақылау.*	***Серуен № 12*** *Аула сыпырушы еңбегін бақылау.*	***Серуен № 17*** *Ауа райын бақылау.*	***Серуен № 18*** *Күннің көзін бақылау.*
	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата аналармен балалардың төлем ақысы туралы, балалардың тазалығы туралы, балалардың тәртібі туралы жеке әңгімелесу.*	*Ата – аналарға балалармен үйде жеке жұмыс түрлерін мысалы суретті әдемі жапсыруға үйретуін есеру және кеңес беру. Балалардың үйге қайтуы.*	*Балалардың ауа-райына сәйкес киіндіру туралы әңгімелеу. Балалардың тәртібі жайлы әңгімелеу. Төлем ақыларын уақытымен төлеуін айтуБалалардың үйге қайтуы.. Балалардың сұранып үйге қайтуы*	*Ана – аналармен әңгімелесу. Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.*	*Ана – аналармен әңгімелесу. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.*

Тәрбиелеу-білімберупроцесініңциклограммасы

Білімберуұйымы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: Ересек Бәйтерек топ.

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 15.05 – 19.05.2023ж

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер	***Картотека №2*** ***Дид ойын:*** ***«Не қайда тұрады?»*** ***Мақсаты:*** *Ойын арқылы жануарларды өз мекеніне орналастыра алады.*	***Картотека №9*** ***Дид ойын:*** ***«Қай жануар артық»*** ***Мақсаты:*** *Берілген суреттен артық жануарды тауып, сипаттап айта алады.*	***Картотека №13*** ***«Қайсысы қайда тіршілік етеді?»*** ***Ойын шарты:*** *әр түрлі аңдар, құстарды көрсетіп, олардың қайда өмір сүретінің сұрайды. Олардың немен қоректенетінің айтқызады.*	***Картотека № 16*** ***«Үй жануарлары*** ***Ойын шарты:*** *балаларға үй жануарларының суреттері таратылып беріледі. Олардың қалай аталатынын, қалай дыбыстайтынын,қалай күтуге болатынын айтқызады.*	***Картотека №17*** ***«Сөйлемді жалғастыр»*** ***Ойын шарты:*** *бір бала сөйлемнің басын бастайды, басқа балалар сөйлемді баяқтауы керек.*
	коммуникативтік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгіжаттығу	*Мамыр айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғыас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Отбасында гүліміз,* *Көңілді өтер күніміз.* *«Қайырлы таң!» деп айтамыз,* *Бір болып кеште қайтамыз.*	*Кәне, кәне тұрайық,* *Үлкен шеңбер құрайық.* *Тұрсақ егер шеңберге,* *Алақанды ұрайық*	*Ерте тұрып күнде мен* *Тереземді ашамын.* *Сәлем деймін күнге мен* *Шаттық әнге саламын.*	*Кел, балалар, күлейік,* *Күлкіменен түлейік!* *Қабақ түйген не керек,* *Көңілді боп жүрейік!*	*Кел, балалар, күлейік!* *Күлкіменен түлейік!* *Күлкі көңіл ашады,* *Күліп өмір сүрейік!*
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	***Дид ойын: «Мен қандаймын?»*** ***Жүргізілу барысы:*** *-Егер сен ерте тұрғанда жыламай тұрсаң оң қолыңды көтер.* *-Егер сен жылап тұрсаң сол қолыңды көтер.* *-Егер сен өтірік айтпайтын болсаң оң қолыңды көтер.* *-Егер саған балабақша ұнаса оң қолыңды көтер.* *-Егер сен топтағы достарыңды ұнатсаң қол соқ.* ***Ой дамыту.*** ***Суретпен жұмыс:*** ***Дид ойын: «Темперамент»*** *Шарты: АКТ арқылы төрт*	***Таңғажайып сәт.*** ***Салауат атайдан хат келу.хатты оқу*** *Қымбатты балалар сендер денсаулықтарың мықты болу үшін не істеу керек екенін білесіңдер ме?* *Шығыу керек?* *Жақсы тамақтану керек.* *Дәрумендер жеу керек.* ***Ой дамыту*** ***Дәрумендерді топқа бөлу.*** ***1-топ А және В дәрумені*** *Біз балықта, картопта, асбұршақта, сиыр етінде, жаңғақта, нан өнімдерінде боламын. Бұл В дәруменін жеп өскен баланың ішкі құрылыстары, жүйке*	***Таңғажайып сәт.*** *Жалқаубектің қонаққа келуі.* ***Сұрақ- жауап.*** ***Жалқаубектің не болған?*** *- Көңілсіз -Үсті лас* *-Сумкасын көтере алмай сүйреп жүр.* *Қандай көмек береміз?* ***Қызығушылықты ояту*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Ерте мен күнде сен,* *Қолыңа сүйкесең* *Кетіп кір ласың* *Тап – таза боласын* *Бұл не?* *Шомылған баланы* *Аймалап алады.* *Сүртеді қолыңды* *Сүртеді бетіңді*	***Миға щабуыл*** *Балалар қазір қандай жыл мезгілі?* *Сұрақ жауап.* *-Таңертең тұрғанда не істейміз?* *-Таңертеңгілік жаттығу не үшін қажет?* *-Қандай жаттығу жасайсыңдар? Кім көрсетеді?* ***Дид ойын: «Мен ептімін»*** ***Шарты:*** *Жаттығуды жасалуын көрсетеді.* *Деніміз сау болу үшін не істеуіміз керек?* *Ал ауырып қалған жағдайда не істейміз?*	***Тосын сәт. Айгүл қуыршақ келеді.*** *Балалардан көмек сұрайды. Дәрігердің жазған қағазын жоғалтып алдым,онда пайдалы дәрумендер туралы жазған еді,енді сендерден көмек сұрап келдім.Маған пайдалы дәрумендер неде бар екенің айтып беріңдерші? Балалар көмектесеміз бе?* ***Слайд: «Суретпен жұмыс»*** *Балалар мына суретте не көріп тұрсыңдар?* *Бір сөзбен айтқанда бұларды нелер дейміз? Ал,мына суретте не көріп тұрсыңдар?*

	түрлі суретті бақылайды. Суретте әр түрлі темпераменттегі көріністер берілген. Балалар өздерінің түсініктері бойынша сипаттайды. ***Микрафон әдісі*** *«Менің жағымды – жағымсыз жақтарым»* ***Сергіту сәті.*** *Бас, иық ,тізе, саусақ,* *Бас , иық,тізе, саусақ,* *Саусақ,* *саусақ,саусақ.(саусақпен сартылдату)* *Бас, иық ,тізе, саусақ,* *Бас , иық,тізе, саусақ,* *Көз ,мұрын ,көз , мұрын,* *Құлақ, ерін, құлақ,* *ерін,(Жылдамдатып тез тез қайталау)* *Алдарына берілген смайликтерге бүгінгі көңіл-күйлерін бейнелету.* *Балаларды мадақтау.*	*жолдары, қан айналымдары күшейіп жақсы жүгіретін боласыздар.* ***Дид ойын: «Дәруменді ата»*** *Шарты: Көрсетілген суретте қандай дәрумен бар екенін атау.* ***2-топ С дәрумені*** *Мен С дәруменімін. Мен орамжапырақта, алмада, лимонда, апельсинде, алмұртта боламын. Мені жеп өскен бала мықты, батыр болады. Ешқандай микробтар жоламайды. Балалар біз сендерге керекпіз. Денсаулықтарың мықты болып өсу үшін біздермен дос болыңдар.* ***3-топ Д дәрумені*** *Мен Д дәруменімін. Мен жұмыртқада, балықтың майында, сүт тағамдарында, яғни ірімшікте, қаймақта боламын. Мені жеп өскен баланың сүйегі мықты болады. Қалай иілсеңдер де сүйектерің мықты болып өседі.* ***Дид ойын: «Пайдалы және зиянды заттар»*** *Шарты: Суреттерден пайдалы және зиянды заттарды ажыратып жинақтау.* ***Ой қозғау*** *Дәрумендер неде болады? атау* *-Дәрумендер не үшін керек екен?* *Үйдегі күн тәртібіңді ата?* *Таңертең жаттығу*	*Бұл не?* *Балаларды топқа бөлу* ***1-топ «ТАЗАЛЫҚ»*** ***Дид ойын: «Бұл бала қай, қай бала?*** *Қарашы үстіне,* *Бір кіршік түстіме көзіңе* *Тап-таза ақ қаздай* *Киімі мұнтаздай* *Жарайсың балақай* *Дейміз біз мадақтай* ***Салыстыру*** ***-Анау бала, Бетін қара,*** *Кір қожалақ, қап-қара* *Тырнағы өскен, Шашы көптен* *Алынбаспты –ау масқара* *Сұрақ –жауап* *Осындай бала болмас үшін не істеу керек?* ***Дид ойын: «Тазалықтың достары»*** ***Шарты: Тазалық заттарын жинау.(сүлгі, сабын...)*** ***2-топ. «ТАҒАМДАР»*** ***Ой дамыту. АҚТ технологиясы*** ***Суретпен жұмыс*** *Пайдалы тағам түрлерімен таныстыру.* ***Дид ойын: «Жемістер мен көкөністерді жинау»*** ***Шарты:*** *Екі себетке көкөністер мен жемістерді жинау.* ***Қортынды*** ***Балаларды мадақтау.***	*Мадақтау.* ***Дид ойын: «Күн және түн»*** ***Шарты:*** *«Күн» белгісін бергенде, балалар күледі, жүгіреді, секіреді. Ал «Түн» белгісін бергенде, қозғалыстарын тыйып, бәрі «ұйықтайды»* ***Тақпақ жаттау.*** ***«Еңбек»*** *Қырға шықсаң өрлеп,* *Мұның аты - Еңбек.* *Кесте тіксең зерлеп,* *Мұның аты - Еңбек.* *Гүл отырғызсаң терлеп,* *Мұның аты - Еңбек.* *Қиындықтың бәрін,* *Еңбек қана жеңбек.* *Саяхаттан қайту.* ***Қортынды*** ***Сұрақ –жауап.*** ***Балаларды мадақтау.***	*Оларды бір сөзбен айтқанда нелер дейміз?* *Балалар біз дәрумендерді қайдан аламыз?* ***4.Дәруменнің пайдасы.*** *Дәрумендердің А,В,С, Д, Е деген түрлері болады. Оларды біз күнделікті ішіп жүрген тағамдарымыздан кездестіреміз. Мысалы: «А» дәрумені: қызыл бұрышта, сарымсақта, қызанақта бар. «В» дәрумені: қиярда, қырыққабатта, сәбізде кездеседі екен. «С» дәрумені қарақатта, лимонда, мандаринде кездеседі. «Д» дәрумені: алмада, алмұртта, пиязда, жүзімде . Осы дәрумендерді көп жесеңдер суыққа төзімді боласыңдар, сүйектерің қатаяды, бұлшық еттеріңе күш береді.* ***5.Сергіту сәті*** ***Дид ойын: «Пайдалы және зиянды тағамдар»*** *Шарты:Пайдалы тағамдарды себетке жинаймыз,ал денсаулығымызға кері әсерін тигізетін тағамдарды қоқыс шелегіне жинаймыз.* ***Қорытынды***. *Рахмет, балалар! Сендер тапсырманың барлығын жақсы орындадыңдар. Балаларды мадақтап,жұлдызшалар беру.*

		жасайсыңдар ма? Жеміс- көкөністерді жуып жейсіңдер ма? Осы кеңестеріорындауқолымызданкелема? Қортынды Балаларды мадақтау.			
Серуенге дайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Серуен № 3*** *Қараторғайды бақылау*	***Серуен № 4*** *Жәндіктердің алғашқы жанданууын бақылау*	***Серуен № 5*** *Ауа райын бақылау*	***Серуен № 7*** *Құстарды бақылау.*	***Серуен № 9*** *Күннің көзін бақылау.*
	Көктем серуен картотекасынан				
Серуенненоралу					
Түскіас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгі ұйқы					
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	***№16.Ояну*** *Ұйқымызды ашайық Қолымызды созайық Енді қане бәріміз, Жаттығуды жасайық.*	***№19 Ояну*** *Бойымызды жазайық, Қолымызды созайық. Жаттығулар жасайық. Ұйқымызды ашайық.*	***№20 Ояну*** *Кел балалар тұрайық, Қолымызды жоғары созайық. Еңкейеміз еденге, арқамызды тік ұстап, Бір демалып алайық.*	***№ 21 Ояну*** *Көздеріңді ашыңдар, Кірпіктеріңді көтеріңдер. Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар, Бір - біріңе жымиыңдар,*	***№14 Ояну*** *Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	***«Гүл шоғын құрастыр».*** *Мақсаты: Бақшада, далада, орманда өсетін гүлдерді дұрыс тауып, аттарын есте сақтауға үйрету. Ойынның ережелері. Гүлдің кімге арналғанын, Қайда өсетінің және қалай*	***Ой дамыту. АҚТ технологиясымен жұмыс.*** *Балалар бүгін сендермен біз ғалымдар боламыз. Ал ғалымдар деген кім? Дұрыс,бүгін сендермен құмның қассиетін зерттеуге барамыз.*	*Зерттеу жұмысын жасау арқылы аспан әлеміне қызығушылық таныту.* ***Миға шабуыл Жұмбақ жасыру:*** *Төрінде тұр нұр көзі, Жердің биік күмбезі.* ***(Аспан)***	***№2 тәжірибе «Күнжүйесі».*** ***Мақсаты:*** *Неге барлықпланеталаркүнніңа йналасындаайналады?түс індіру.* ***Құрал-жабдықтар:*** *сары*	***Тәжірибе №3 «Күн мен түн».*** *Мақсаты:* *- балаларға не үшінкүн мен түнекеніntүсіндіріңіз. Ресурстар: фонарь, глобус. Мұныңеңжақсытәсілі - күнжүйесініңмоделі! ... Оған*

	аталатынын көрсету. ***Ойынның барысы.*** *1.Тәрбиеші балалармен орманға, баққа, шағын далаға «экскурсия» жүргізіледі. Онда балаларды түрлі гүлдермен таныстырады.* ***Бағбанның, көбелектің, Дәрігер Айболиттің суреттері қойылды.*** *Бағбан бақтан, көблек шалғын даладан, ал Дәрігер Айболит орманнан гүл жинауды (өйткені олардың дәрілік қасиеттері бар) өтінеді. Гүлдердің суреттері араластырылады да, балаларға үлестіріліп беріледі. Олар Кейіпкерлерге кезекпен келіп өз гүлдерін ұсынады. Тәрбиеші мен балалар сыйлықтарға баға береді.* ***2.«Дүкен».*** *Кейіпкерлер , егер балалар гүлді дұрыс атаса және гүлге анықтама бере алса, олар гүл сатады.* ***3.Дид ойын: «Гүл шоғында не артық?».*** *Дала, бақ және орман гүлдерінен құрастырылған гүл шоқтарын тексеру ұсынылады. Артық гүл алынып тасталынады.*	*Қазақстан еліміз шөлді далалар бар екен. Ол жерде шөлге төзімді жануарлар ғана мекендейді. мысалы: түйе. кесіртке,құрт т.б Балалар қарандаршы құмдар төбешіктер болып жатыр. Қане біз алдымыздағы құмнан осындай төбешік жасап көрейік Құммен жұмыс жасамай тұрып қауіпсіз ережесін еске түсірейік. Ал құмды не үшінпайдалануғаболады? Құрылыста, ыдыс жасағанда ,шыны, айна.*	***Айдалада көк шатыр,*** *Көк шатырда Қызыл көзді шал жатыр.* ***(Аспан мен Күн)*** *Көшіп жүріп желменен, Сеуіп шықты тамшысын, Қыраттарға шөлдеген.* ***(Бұлт)*** ***Ой дамыту АҚТ технологиясымен түсінік беру***	*ағаш таяқша, жіптер, 9 доп.* ***Тәжірибелік жұмыс*** *Сары таяқша - Күн, ал жіптердегі 9 доп - планеталар деп елестетіп көріңіз Біз таяқшаны айналдырамыз, барлық планеталар шеңбер бойымен ұшады, егер сіз оны тоқтатсаңыз, онда планеталар тоқтайды. Күнге бүкіл жүйені ұстап тұруға не көмектеседі? .. Күнге мәңгілік қозғалыс көмектеседі. Дәлсолай, егерКүнқозғалмаса, бүкілжүйеыдырапкетеді жәнебұлмәңгілікқозғалыс жұмысістемейді*	*тек екінәрсекерек - глобус жәнеқарапайым фонарь.Қараңғы топ бөлмесіндефонариктіқосып, оны өзқалаңыздыңжанындағыже ршарынабағыттаңыз. Балаларға түсіндіру: «Қараңыз; фонарь - Күн, ол жерге жарқырайды. Енді оны сәл бұрайық - енді ол біздің қаламызға нұрын шашады. Күн сәулелері жетпейтін жерде бізде түн болады. Балалардан жарық пен қараңғы, таңертең немесе кешке деп болжайтынына сенімділігін арттыру.*
Балалармен Жеке жұмыс	***Картотека №7*** ***«Нан дастарханға қалай келеді?»*** ***Мақсаты:*** *Бидайды қалай өсіру және одан нанды қалай жасау жөніндегі балалардың білімдерін толықтырып жүйелеу. Диқаншылардың*	***Картотека №10*** ***Жер,су,ауа*** ***Мақсаты:*** *балаларға берілген тапсырманы тез шешуге, жылдам жауап беруге, жерде , ауада, суда не болатыны дұрыс айтуға*	***Картотека №12*** ***«Гүлдерді күтеміз»*** ***Мақсаты:*** *балалардың табиғатты рухани бағалау мәдениетін, гүлдерді дұрыс күтіп-баптау, яғни суару, қопсыту дағдыларын қалыптастыру.*	***Картотека №9*** ***«Үй жануарлары»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды үй жануарлары мен төлдерді ажыратуға, олардың қимылын, қалай дыбыстайтынын және дене мүшелерін суреттер,*	***Картотека №17*** ***«Жыл атасы»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды жыл мезгілдері және айларымен таныстыру; 1-ден 3-ке дейінгі сандар қатары туралы алған білімдерін бекіту. Балалар жыл*

	еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. ***Шәріп Алиханға*** өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстардың атауларын қалыптастыру	*төселдіру,қоршаған ортаға қамқорлық сезімен тәрбиелеу* ***Серикпай Алиянаға*** адамның өмірі мен денсаулығы үшін дене шынықтырудың маңыздылығын түсіндіру	***Мурат Ибрагимге*** доптарды домалатады, заттарды қашықтыққа лақтырады, доптарды кедергілер арқылы лақтырады және қағып алауға қалыптастыру	*оларды қорғауға қамқоршы болуға тәрбиелеу.* ***Ғабит Сырымға*** белгілі дыбысқа ауызша сөздерді табуға үйрету	*мезгілдерін атайды, оларды санайды. - Қазір жылдың қай мезгілі?* ***Бақберген Ақмөрге*** бейнелеген суреттері, бұйымдары бойынша әңгімелер құрастыруға үйрету
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Серуенгедайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Серуен № 3*** *Қараторғайды бақылау*	***Серуен № 4*** *Жәндіктердің алғашқы жандануын бақылау*	***Серуен № 5*** *Ауа райын бақылау*	***Серуен № 7*** *Құстарды бақылау.*	***Серуен № 9*** *Күннің көзін бақылау.*
	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың үйге қайтуы	*Ата-аналармен балабақша күн тәртібі туралы әңгімелесу*	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*«Бала қауіпсіздігі басты назарда» ата аналармен кеңестер жүргізу*	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту.*	*Баланың тәрбиесі туралы әңгімелесу.балабақшаға уақтында келуді айту.*

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білімберуұйымы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: Ересек Бәйтерек топ.

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 29.05 – 31.05.2023ж

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-анаараға ертегілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үсте л үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер	***Картотека №4*** ***«Қуыршақ қонаққа дайындалуда»*** *Ойынның мақсаты: ұзын-қысқа, жуан-жіңішке, ұзындығы бірдей деген өлшемдерді салыстыруға жаттықтыру.*	***Картотека №10*** ***Танып ал да, атын ата*** ***Мақсаты:*** *заттың түр-түсін, пішінін, атын атауға жаттықтыру; сөздік қорын молайту; ойлау қабілетін дамыту*	***Картотека №11*** ***«Кімге не керек»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Түрлі мамандықтың еңбек құралдарын танып айта білуге үйрету*		
	коммуникативтік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгіжаттығу	*Мамыр айының 5- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғыас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылғанс-әрекетке дайындық	*Жарқырап күнде ашылды,* *Айналаға нұр шашылды.* *Қайырлы күн!* *Біз көңілді баламыз!* *Қайырлы күн!* *Біз сүйкімді баламыз*	*Күлімдеген күн мейірімді!* *- Кіршіксіз ақ қар мейірімді!* *- Таза мөлдір су мейірімді!* *- Бәрімізді көтеріп тұрған жер мейірімді!*	*Күн нұрындай көңілім,* *Даламдай кең пейілім.* *Жүрегім толы мейірім,* *Бәріне ортақ шуағым,* *Қайырымды боламын.*		
Білімберуұйымы ныңкестесібойы ншаұйымдастырылған іс-әрекет	***Миға шабул*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Күндер ысып, шөп пісіп,* *Ел пішенін орады.* *Бөбектерім, айтыңдаршы,* *Бұл қай кезде болады?* *(Жазда)* ***Сұрақ – жауап.*** ***Ой дамыту.*** ***Суретпен жұмыс.*** *Жаз мезгілі туралы әңгімелеу.* ***Тақпақ:*** *Т.Молдағалиевтің «Жаз келіпті» өлеңін оқып беру.* *Жаз келіпті дегенше* *Алма пісті дегейсің* *Бақшамызда ендеше* *Алма теру көбейсін* *Жаз келіпті , қарандар*	***Дид ойын: « Ненің дауысы»*** ***Шарты:*** *Дыбысты ажырату. Балалар, бұл ненің дыбысы естіледі?* *Балалар: құстардың дыбысы естіледі.* *Құстар қай мезгілде жылы жақтан бізге ұшып келе бастайды?* *-Ендеше, қазір бізде қандай жыл мезгілі?* *- Көктемде табиғат қандай болады?* *- Бүгін ауа –райы қандай?* *- Көктемде қар не істейді?* ***Ой қозғау. Тақпақ оқу.*** ***Ақұштап Бақтыгереевaның*** ***«Гүл ектік» өлеңі*** *Гүл ектік аулаға,* *Көктемде көңілді.* *Бақта да, бауда да*	***Психологиялық дайындық*** *Күн шуағын жинаймын.* *Достарыма сыйлаймын.* *Сұрақ-жауап* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ шешу.*** *Күн ысып,* *Жеміс - жидек пісіп,* *Ел егінін орады,* *Бұл қай кезде болады?* *(Жаз)* *Қазір қандай мезгіл?* *Күн қандай болып тұр?* *Жаз мезгілі ұнайма?* ***Қызығушылықтарн ояту*** ***Тосын сәт. АҚТ технол жұмыс.*** *Білмеспек өзімен бірге сурет алып келеді.* *Қай жыл мезгілі екенін білмей балалардан көмек*		

	Көлге үйрек , қаз қонды *Асыр салып балалар* *Суға түсіп мәз болар* ***Ой қозғау.*** *Тақпақ не туралы айтылған?* *Жазда не піседі?* *Балалар не істейді?* ***Дид ойын: ойын:*** ***«Жылдың қай мезгілі екенін тап».*** *Ойын шарты: Бірнеше сурет берілген, сол суреттер ішінен жылдың қай мезгілі екенін тауып, әңгіме құрастыру керек.* *Балаларды мадақтау.* ***Қорытынды.*** *Балалар бүгін біз қандай тақырыппен таныстық?* *Сендергежаз мезгілі ұнайма?* *Мадақтау.*	*Ақ гүлдер өрілді.* *Тақпақтың мағынасын балаларға түсіндіріп ашу.* ***Тақпақты тірек-сызба арқылы 3 тәсілмен жаттау*** *(баяу,ақырын,тез)* ***Сергіту сәті:*** *Оң қолымда бес саусақ,* *Сол қолымда бес саусақ.* *Қосып едім екеуін* *Шыға келді он саусақ.* *Біздер тату баламыз,* *Гүлдей өсіп жайнаймыз.* ***Дид ойын*** ***"Гүлдерді құрастыр"*** ***Шарты****: Балалардың алдарында гүлдердің бөлшектері араласып шашылып жатады, соларды бір түске келтіріп гүлдерді құрастырып қоюлары керек.* ***Қорытынды.*** *-Балалар, бүгін қандай тақпақ жаттадық?* *-Тақпақ кім жайында айтылған?* *Балаларды мадақтау*	*сұрайды.* ***Ой дамыту.*** ***Суретпен жұмыс.*** *Балалар, суретте не бейнеленген?* *- Бұлжылдыңқаймезгілі?* *Жаздақандайөзгерістербол ады?* *Жазмезгілісендергеұнайма?* *Жаздаауарайындақандайөзг ерістерболады?* *Жазайларыжайлыбіз не білеміз?* ***Сергітусәті:*** *Тербеледіағаштар* *Алдымнанжелеседі* *Кіп - кішкенебалақан* *Үп - үлкенбопөседі.* ***Дид ойын: «Қайсысы артық»*** *Шарты:* *Жаз мезгілінде киетін киімдерді топтастыру* *Білмесбек балаларға рақмет айтып қоштасады.* ***Қорытынды.*** *Балалар біз қай мезгіл туралы әңгімелестік?* *Жаз мезгілі сіздерге ұнайма?* *Балалардың жауаптары.* *Балаларды мадақтау.*		
Серуенгедайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Серуен № 3*** *Қараторғайды бақылау*	***Серуен № 5*** *Ауа райын бақылау*	***Серуен № 7*** *Құстарды бақылау.*	***Серуен № 9*** *Күннің көзін бақылау.*	***Картотека №11*** *Ағаштарға бақылау жасау*
	Серуен картотекасынан				
Серуенненоралу	*Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен* *жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу*				

	Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.				
Түскіас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгіұйқы					
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	***№ 2*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені №6*** *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шынығып бір алайық.*	***Жаттығу кешені №7*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*		
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеуәрекеті,кітаптарқарау және тағы басқаәрекетер)	***сюжетті-рөлді ойын«Дәрігер»*** ***Мақсаты:*** *берілген ойын әрекеттер сюжеттеріне сәйкес балалар топтарға бөліне білу және аяқталғаннан кейін қайтадан бір ұжымға бірігу бөлігін қалыптастыра алады.*	***Құрылысшылар» сюжетті-рөлді ойын*** ***Мақсаты:*** *сюжетке сәйкес конструктор, құрылыс материалдарын қолданып келісіммен берілген жұмысты жасай алады.*	***«Жол полициясы» сюжетті рөлді*** ***Мақсаты:*** *Транспортшылардың, автоинспектор қызметкерлерінің еңбектерін құрметтеуді біледі.*		
Балалармен Жеке жұмыс	***«Қуыр-қуыр, қуырмаш» саусақ ойыны****:* *Мақсаты: Балалардың саусақ қимылы жетіледі, үлкендерден кейін қайталап айта алады.* ***Айбек Аялаға*** ересектермен бірге ертегі мен әңгіменің басын, соңын ойдан құрастыруға үйрету	***Мнемокасте арқылы тақпақ жаттау.*** ***«Кішкентай бала»*** *Мен кішкентай баламын* *Кітап оқи аламын.* *Дәптер, қалам, сызғышты* *Сөмкеме өзім саламын.* ***Кенжебек Ильясқа*** ұжымдық әңгімеге қатысады, әңгімелесушінің сөзін бөлмей, кезекпен сөйлеуге үйрету	***Сюжетті – рөлді ойын.*** ***«Қонақ күтеміз»*** ***Ойын барысы.*** *Балалар екі топқа бөлінеді. 1 топ «қонақтар», 2 топ «үй иелері»* ***Молдыбаев Рамазанға*** шешендік өнерге, айтыс өнеріне қызығушылық танытуға қалыптастыру	**Бахытбек Жасминге** қарым-қатынас барысында балаларды қойылған сұрақтардың сипатына сәйкес хабарлы, лепті, бұйрықты сөйлемдермен жауап беруге үйрету	***Кахар Алинұрға*** бірнеше затты өсу және кему ретімен орналастырып, салыстыруға қалыптастыру
Серуенгедайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.*				

	Киім шкафтарын таза ұстау және жинау				
Серуен	***Серуен № 3*** *Қараторғайды бақылау*	***Серуен № 5*** *Ауа райын бақылау*	***Серуен № 7*** *Құстарды бақылау.*		
	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың Үйге қайтуы	*Ата аналармен балалардың төлем ақысы туралы, балалардың тазалығы туралы, балалардың тәртібі туралы жеке әңгімелесу.*	*Ата – аналарға балалармен үйде жеке жұмыс түрлерін мысалы суретті әдемі жапсыруға үйретуін есеру және кеңес беру.* *Балалардың үйге қайтуы.*	*Балалардың ауа-райына сәйкес киіндіру туралы әңгімелеу.* *Балалардың тәртібі жайлы әңгімелеу.* *Төлем ақыларын уақытымен төлеуін айтуБалалардың үйге қайтуы..* *Балалардың сұранып үйге қайтуы*		